

0295-0373 - Athanasius Alexandrinus - Magnus - Orationes contra Arianos

This text belongs to the [Thesaurus Linguae Graecae \(TLG®\)](#), a Research Center at the [University of California, Irvine](#), which digitized it and owns the relevant ©Copyright. On May 15, 2008, Prof. M. [Pantelia](#), the Director of the Center, has expressly authorized www.documentacatholicaomnia.eu to post it into our site.

Cooperatorum Veritatis Societas thanks the prof. Pantelia, the Center, and the University of California, Irvine, of having granted the opportunity to make publicly available this text of high quality, serial number '2035 042'.

Charset and format of the text have been changed in order to make it possible the computation of analytic indexes and concordances. [Analytical indexes](#) and [concordances](#) have been made by the Cooperatorum Veritatis Societas.

Orationes contra Arianos

[00001] ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ,

[00002] ΚΑΤΑ ΑΡΕΙΑΝΩΝ ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

[00003] Αί μὲν αἰρέσεις ὅσαι τῆς ἀληθείας ἀπέστησαν, ἐπινοήσασαι μανίαν ἑαυταῖς φανεραὶ τυγχάνουσι, καὶ ^[26.13] τούτων ἡ ἀσέβεια πάσαι παῖσιν ἔκδηλος γέγονε.

[00004] Τὸ γὰρ ἐξελεθῆναι ἀφ' ἡμῶν τοὺς ταῦτα ἐφευρόντας δηλον ἂν εἶη, ὡς ἔγραψεν ὁ μακάριος Ἰωάννης, ὅτι τῶν τοιούτων οὔτε ἦν, οὔτε νῦν ἐστὶ μεθ' ἡμῶν τὸ φρόνημα.

[00005] Διὸ καὶ, ὡς εἶπεν ὁ Σωτὴρ, Μὴ συνάγοντες μεθ' ἡμῶν, σκορπίζουσι μετὰ τοῦ διαβόλου, παρατηρούμενοι τοὺς κοιμωμένους, ἵνα, τὸν ἴδιον ἰὸν τῆς ἀπωλείας ἐπισπείραντες, ἔχωσι τοὺς συναποθνήσκοντας ἑαυτοῖς.

[00006] Ἐπειδὴ δὲ ἡ μία τῶν αἰρέσεων ἡ ἐσχάτη, καὶ νῦν ἐξελεθοῦσα πρόδρομος τοῦ Ἄν τιχρίστου, ἡ Ἀρειανὴ καλουμένη, δόλιος οὔσα καὶ πανούργος, βλέπουσα τὰς πρεσβυτέρας ἑαυτῆς ἀδελφὰς ἄλλας αἰρέσεις ἐκ φανεροῦ στηλιτευθείσας, ὑποκρίνεται περιβαλλομένη τὰς τῶν Γραφῶν λέξεις, ὡς ὁ πατὴρ αὐτῆς ὁ διάβολος, καὶ βιάζεται πάλιν εἰσελεθῆναι εἰς τὸν παράδεισον τῆς Ἐκκλησίας, ἵνα, πλάσασα ἑαυτὴν ὡς Χριστιανὴν, ἀπατήσῃ τινὰς κατὰ Χριστοῦ φρονεῖν τῆ πιθανότητι τῶν παραλογισμῶν.

[00007] εὐλογον γὰρ οὐδὲν παρ' αὐτῆ·

[00008] καὶ ἐπλάνησέ γε τῶν ἀφρόνων ἤδη τινὰς, ὥστε τούτους μὴ μόνον φθαρῆναι τῆ ἀκοῇ, ἀλλὰ καὶ λαβόντας κατὰ τὴν Εὐὰν γεύσασθαι, καὶ λοιπὸν ἀγνοοῦντας νομίζειν τὸ πικρὸν γλυκὺ, καὶ τὴν βδελυκτὴν αἴρεσιν λέγειν καλήν·

[00009] ἀναγκαῖον ἡγήσασθαι προτραπεῖς παρ' ἡμῶν διελεῖν τὴν πτύξιν τοῦ θώρακος τῆς μιαρᾶς αἰρέσεως ταύτης, καὶ δεῖξαι τὴν δυσωδίαν τῆς ἀφροσύνης αὐτῆς·

[00010] ἵνα οἱ μὲν πόρρωθεν ὄντες αὐτῆς ἔτι φύγωσιν αὐτὴν, οἱ δ' ἀπατηθέντες ἀπ' αὐτῆς μεταγνώσῃ, καὶ ἠνεωγμένοι τοῖς ὀφθαλμοῖς τῆς καρδίας νοήσωσιν, ὅτι, ὡς περὶ τὸ σκότος οὐκ ἔστι φῶς, οὐδὲ τὸ ψεῦδος ἀλήθεια, οὕτως οὐδὲ ἡ Ἀρειανὴ αἴρεσις ἐστὶ καλή.

[00011] Ἀλλὰ καὶ οἱ τούτους καλοῦντες Χριστιανούς πολὺ καὶ λίαν πλανῶνται, ὡς μήτε τὰς Γραφὰς ἀνεγνωκό τε, μήτε ὅλως εἰδότες τὸν Χριστιανισμὸν καὶ τὴν ἐν αὐτῷ πίστιν.

[00012] Τί γὰρ ὅμοιον ἑωρακότες τῆς αἰρέσεως πρὸς τὴν εὐσεβῆ πίστιν φλυαροῦσιν ὡς μηδὲν κακὸν λεγόντων ἐκείνων;

[00013] Τοῦτό ἐστὶν ἀληθῶς καὶ τὸν Καϊάφαν αὐτοῦς εἰπεῖν Χριστιανὸν, καὶ τὸν προδότην Ἰούδαν ἔτι συναριθμεῖν τοῖς ἀποστόλοις, τοὺς τε τὸν Βαραβᾶν αἰτησαμένους ἀντὶ τοῦ Σωτῆρος, λέγειν μὴ δὲν κακὸν πεποιηκέναι·

[00014] καὶ Ὑμέναιον δὲ καὶ Ἀλέ ^[26.16] Ξανδρον συνιστάνειν ὡς καλῶς φρονοῦντας, καὶ ψεύδεσθαι κατ' αὐτῶν τὸν Ἀπόστολον.

[00015] Ἀλλ' οὔτε ταῦτ' ἂν ἀκοῦσαι Χριστιανὸς ἀνάσχοιτο, οὔτε τὸν τολ μῶντα λέγειν τοῦτο ὑγιαίνειν ἂν τις τοῦτον ταῖς φρεσὶν ὑπολάβοι.

[00016] Ἀντὶ γὰρ Χριστοῦ παρ' αὐτοῖς Ἄρειος, ὡς παρὰ Μανιχαίους Μανιχαῖος, ἀντὶ δὲ Μωϋσέως καὶ τῶν ἄλλων ἁγίων Σωτᾶδος τις ἐξεύρηται παρ' αὐτοῖς ὁ καὶ παρ' Ἑλλησι γελῶμενος, καὶ ἡ θυγάτηρ Ἡρωδιάδος.

[00017] Τοῦ μὲν γὰρ τὸ κεκλασμένον καὶ θηλυκὸν ἦθος μεμίμηται γράφων Ἄρειος καὶ αὐτὸς Θαλίης·

[00018] τῆς δὲ τὴν ὄρχησιν ἐζήλωσεν ἔξορ χούμενος καὶ παίζων ἐν ταῖς κατὰ τοῦ Σωτῆρος δυσφημίαις, ὥστε τοὺς ἐμπίπτοντας εἰς τὴν αἴρεσιν διαστρέφειν μὲν τὸν νοῦν καὶ ἀφρονεῖν, ἀλλάσσειν δὲ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου τῆς δόξης ἐν ὁμοιώματι εἰκόνας φθαροῦ ἀνθρώπου, καὶ ἀντὶ Χριστιανῶν λοιπὸν Ἀρειανούς ὀνομάζεσθαι, τοῦτό τε τῆς ἀσεβείας ἔχειν τὸ γνώρισμα.

[00019] Μὴ γὰρ προφασίζέσθωσαν, μηδὲ ὀνειδιζόμενοι καταψευδέσθωσαν κατὰ τῶν μὴ ὄντων ὡς εἰσὶν, οὕτω καλοῦντες καὶ αὐτοὶ τοὺς Χριστιανούς ἀπὸ τῶν διδασκάλων, ἵνα δόξωσι καὶ αὐτοὶ οὕτως καλεῖσθαι Χριστιανοί·

[00020] μηδὲ αἰσχυνόμενοι τὸ ἐπονειδίστον ἑαυτῶν ὄνομα, παιζέτωσαν·

[00021] εἰ δὲ αἰσχύνονται, ἐγκαλυπτέσθωσαν, ἢ ἀποπηδάτωσαν ἀπὸ τῆς ἑαυτῶν ἀσεβείας.

[00022] Οὐδὲ πώποτε γὰρ λαὸς ἀπὸ τῶν οἰκείων ἐπισκόπων ἔσχε τὴν ἐπωνυμίαν, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ Κυρίου, εἰς ὃν καὶ τὴν πίστιν ἔχομεν·

[00023] τῶν γοῦν μακαρίων ἀποστόλων διδασκάλων ἡμῶν γε νομένων, καὶ διακονησάντων τὸ τοῦ Σωτῆρος Εὐαγγέλιον, οὐκ ἐξ ἐκείνων ἐκλήθημεν, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ Χριστιανοὶ καὶ ἐσμέν, καὶ ὀνομαζόμεθα.

- [00024] Οί δὲ παρ' ἐτέρων ἔχοντες τὴν ἀρχὴν ἧς νομίζουσι πίστεως, ἐκείνων εἰκότως ἔχουσι καὶ τὴν ἐπωνυμίαν, ὡς αὐτῶν γενόμενοι κτήμα.
- [00025] Ἀμέλει πάντων ἡμῶν ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ Χριστιανῶν ὄντων καὶ καλουμένων, ἐξεβλήθη πάλαι Μαρκίων αἵρεσιν ἐφευρών·
- [00026] καὶ οἱ μὲν παραμείναντες μετὰ τοῦ ἐκβαλόντος ἐκεῖνον ἔμειναν Χριστιανοί·
- [00027] οἱ δ' ἀκολουθήσαντες Μαρκίῳ οὐκέτι μὲν Χριστιανοί, Μαρκιωνισταὶ δὲ λοιπὸν ἐκλήθησαν.
- [00028] Οὕτω καὶ Οὐαλεντίνος, καὶ Βασιλίδης, καὶ Μανιχαῖος, καὶ Σίμων ὁ μάγος τοῖς ἀκολουθήσασιν μεταδεδώκασι τοῦ ἰδίου ὀνόματος·
- [00029] καὶ οἱ μὲν Οὐαλεντινῶν, οἱ δὲ Βασιλιδῶν, οἱ δὲ Μανιχαῖοι, καὶ ἄλλοι κατὰ Φρύγας ἀπὸ Φρυγίας, καὶ ἀπὸ Νοουάτου Νοουατιανοὶ προσαγορεύονται.
- [00030] Οὕτω καὶ Μελέτιος, ἐκβληθεὶς παρὰ Πέτρου τοῦ ἐπισκόπου καὶ μάρτυρος, οὐκέτι Χριστιανὸς ἀλλὰ Μελιτιανὸς ἐκάλεσε τοὺς ἰδίους·
- [00031] οὕτως ἄρα καὶ τοῦ μακαρίτου Ἀλεξάνδρου τὸν Ἄρειον ἐκβαλόντος, οἱ μὲν μετὰ Ἀλεξάνδρου μείναντες ἔμειναν Χριστιανοί·
- [00032] οἱ δὲ συνεξελθόντες Ἀρείῳ τὸ μὲν ὄνομα τοῦ Σωτῆρος ἡμῖν τοῖς μετὰ Ἀλεξάνδρου καταλελοίπασι, Ἄρειανοὶ δὲ λοιπὸν ἐκλήθησαν ἐκεῖνοι.
- [00033] Ἴδου γοῦν καὶ μετὰ θάνατον τοῦ Ἀλεξάνδρου, οἱ κοινωνοῦντες τῷ διαδεξαμένῳ τούτῳ Ἀθανασίῳ, καὶ οἷς ὁ αὐτὸς Ἀθανάσιος κοινωνεῖ, τὸν αὐτὸν ἔχουσι τύπον·
- [00034] καὶ οὐτε ἐκείνων τὸ τούτου τινὲς ἔχουσιν ὄνομα, οὐτε αὐτὸς ἐξ ἐκείνων ὀνομάζεται, ἀλλὰ πάντες πάλιν καὶ συνήθως Χριστιανοὶ καλοῦνται.
- [00035] Κἂν γὰρ διδασκάλων διαδόχους ἔχωμεν, καὶ μαθηταὶ τούτων γινώμεθα·
- [00036] ἀλλὰ γε τὰ τοῦ Χριστοῦ παρ' αὐτῶν διδασκόμενοι, Χριστιανοὶ οὐδὲν ἤττον ἐσμὲν καὶ καλούμεθα.
- [00037] Οἱ δὲ γε τοῖς αἵρετικοῖς ἀκολουθοῦντες, κἂν μυρίους διαδόχους ἔχωσιν, ἀλλὰ πάντως τὸ ὄνομα τοῦ τὴν αἵρεσιν ἐφευρόντος φέρουσιν.
- [00038] Ἀμέλει τελευτήσαντος Ἀρείου, πολλῶν δὲ τῶν ἰδίων αὐτὸν διαδεξαμένων, ὅμως οἱ τὰ ἐκεῖνου φρονοῦντες ἐξ Ἀρείου γνωριζόμενοι Ἄρειανοὶ καλοῦνται.
- [00039] Καὶ θαυμαστόν γε τούτου τεκμήριον, οἱ μὲν ἐξ Ἑλλήνων καὶ νῦν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἐρχόμενοι, ἀφιέντες τὴν τῶν εἰδώλων δεισιδαιμονίαν, οὐ τῶν κατηχούντων λαμβάνουσι τὴν ἐπωνυμίαν, ἀλλὰ τὴν τοῦ Σωτῆρος, καὶ ἀντὶ Ἑλλήνων ἀρχονται Χριστιανοὶ καλεῖσθαι·
- [00040] οἱ δὲ πρὸς ἐκείνους ἀπιόντες, ἢ ὅσοι δ' ἀνὰ τὴν Ἐκκλησίαν πρὸς τὴν αἵρεσιν μεταβάλλονται, τὸ μὲν Χριστοῦ καταλιμπάνουσιν ὄνομα, καὶ λοιπὸν δὲ Ἄρειανοὶ καλοῦνται, ὡς οὐκέτι τὴν Χριστοῦ πίστιν ἔχοντες, ἀλλὰ τῆς Ἀρείου γενόμενοι μανίας διάδοχοι.
- [00041] [26.20] Πῶς τοίνυν Χριστιανοὶ οἱ μὴ Χριστιανοί, ἀλλὰ Ἀρειομανῖται;
- [00042] Ἡ πῶς τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας εἰσὶν οἱ τὴν ἀποστολικὴν ἀποτιναξάμενοι πίστιν, καὶ καινῶν κακῶν ἐφευρεταὶ γενόμενοι, οἱ τὰ μὲν τῶν θείων Γραφῶν λόγια καταλείψαντες, τὰς δὲ Θαλείας Ἀρείου σοφίαν καινὴν ὀνομάζοντες;
- [00043] Εἰκότως τούτο λέγοντες καινὴν γὰρ αἵρεσιν ἀπαγγέλλουσι.
- [00044] Διὸ καὶ θαυμάσειεν ἂν τις, ὅτι πολλὰ πολλῶν συντάγματα καὶ πλείστας ὁμιλίας εἰς γε τὴν Παλαιὰν καὶ τὴν Καινὴν γραφῶν, καὶ παρὰ μὴ δεῖν Θαλείας εὐρισκομένης, ἀλλὰ μηδὲ παρὰ τοῖς σπουδαίοις τῶν Ἑλλήνων, ἢ παρὰ μόνοις τοῖς ἄδοξοις τὰ τοιαῦτα παρὰ πότον μετὰ κρότου καὶ σκωμμάτων ἐν παιδιαῖς, ἔνεκεν τοῦ γελαῖσθαι παρ' ἐτέρων, ὁ θαυμαστός Ἄρειος οὐδὲν σεμνὸν μιμησάμενος, ἀλλὰ καὶ τὰ τῶν σπουδαίων ἀγνοήσας, πλείστα τε τῶν ἄλλων αἰρέσεων ὑποκλέψας, τὴν τοῦ Σωτῆρος μόνου γελοιολογίαν ἐζήλωσε.
- [00045] Τί γὰρ ἔπρεπε ποιεῖν αὐτὸν, ἢ θέλοντα κατὰ τοῦ Σωτῆρος ὀρχήσασθαι, τὰ δύστηνα ἑαυτοῦ ῥημάτια τῆς ἀσεβείας ἐν ἐκλύτοις καὶ παρειμένοις μέλεσι σημαίνειν;
- [00046] Ἴν' ὥσπερ ἡ σοφία φησὶν, Ἀπὸ ἐξόδου λόγου ἐπιγνωσθήσεται ἀνὴρ, οὕτως ἀπ' ἐκείνων τὸ τῆς ψυχῆς μὴ ἀνδρώδες, καὶ τῆς διανοίας ἢ φθορὰ τοῦ γράψαντος γινώσκηται.
- [00047] Καὶ γὰρ οὐδὲ ἔλαθεν ὁ δόλιος, ἀλλὰ καίτοι πολὺ λάκεις, ὡς ὁ ὄφις, ἄνω καὶ κάτω στρέφον ἑαυτὸν, ὅμως πέπτωκεν εἰς τὴν πλάνην τῶν Φαρισαίων.
- [00048] Ὡς γὰρ ἐκεῖνοι, θέλοντες παρανομεῖν, ἐσηματίζοντο τὰ τοῦ νόμου μελετᾶν ῥήματα, καὶ θέλοντες ἀρνεῖσθαι τὸν προσδοκηθέντα καὶ παρόντα Κύριον, ὑπεκρίνοντο μὲν ὀνομάζειν τὸν Θεόν, ἠλέγχοντο δὲ βλασφημοῦντες ἐν τῷ λέγειν, διὰ τί σὺ, ἀνθρώπος ὢν Θεὸν σεαυτὸν ποιεῖς, καὶ λέγεις, Ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἓν ἐσμεν, οὕτω καὶ ὁ κίβδηλος καὶ Σωτῆρ Ἄρειος ὑποκρίνεται μὲν ὡς περὶ Θεοῦ λέγων, παρ' ἐντιθεὶς τὰς τῶν Γραφῶν λέξεις, ἐλέγχεται δὲ πανταχόθεν Ἄρειος ἄθεος, ἀρνούμενος τὸν Υἱόν, καὶ τοῖς ποιήμασιν αὐτὸν συναριθμῶν.
- [00049] Ἡ μὲν οὖν ἀρχὴ τῆς Ἀρειανῆς Θαλείας καὶ κουφολογίας, ἦθος ἔχουσα καὶ μέλος θηλυκόν, αὕτη·
- [00050] «Κατὰ πίστιν ἐκλεκτῶν Θεοῦ, συνετῶν Θεοῦ, παιδῶν ἁγίων, ὀρθοτόμων, ἁγίου Θεοῦ πνεῦμα λαβόντων, τάδε ἔμαθον ἐγώ γε ὑπὸ τῶν σοφίας μετεχόντων, ἀστειῶν, θεοδιδάκτων, κατὰ πάντα σοφῶν τε.
- [00051] Τούτων [26.21] κατ' ἴχνος ἦλθον ἐγὼ βαίνων ὁμοδόξως ὁ περιεκλυτὸς, ὁ πολλὰ παθὼν διὰ τὴν Θεοῦ δόξαν, ὑπὸ τε Θεοῦ μαθὼν σοφίαν καὶ γινώσκων ἐγὼ ἔγνω».».
- [00052] Τὰ δὲ ἐν αὐτῇ κροτούμενα παρ' αὐτοῦ σκώμματα φευκτὰ καὶ μεστὰ δυσσεβείας τοιαῦτά ἐστιν.
- [00053] «Οὐκ αἰεὶ ὁ Θεὸς Πατὴρ ἦν·
- [00054] ἀλλ' ἦν ὅτε ὁ Θεὸς μόνος ἦν, καὶ οὐπω Πατὴρ ἦν ὕστερον δὲ ἐπιτέγονε Πατὴρ.

[00055] Οὐκ αἰεὶ ἦν ὁ Υἱός·

[00056] πάντων γὰρ γενομένων ἐξ οὐκ ὄντων, καὶ πάντων ὄντων κτισμάτων καὶ ποιημάτων γενομένων, καὶ αὐτὸς ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος ἐξ οὐκ ὄντων γέγονε, καὶ ἦν ποτε, ὅτε οὐκ ἦν·

[00057] καὶ οὐκ ἦν πρὶν γένηται, ἀλλ' ἀρχὴν τοῦ κτίζεσθαι ἔσχε καὶ αὐτὸς.

[00058] Ἦν γὰρ, φησὶ, μόνος ὁ Θεὸς, καὶ οὐπω ἦν ὁ Λόγος καὶ ἡ σοφία.

[00059] Εἶτα θελήσας ἡμᾶς δημιουργῆσαι, τότε δὴ πεποίηκεν ἕνα τινὰ, καὶ ὠνόμασεν αὐτὸν Λόγον, καὶ Σοφίαν καὶ Υἱόν, ἵνα ἡμᾶς δι' αὐτοῦ δημιουργήσῃ.

[00060] Δύο γοῦν σοφίας φησὶν εἶναι, μίαν μὲν τὴν ἰδίαν καὶ συνυπάρχουσαν τῷ Θεῷ, τὸν δὲ Υἱὸν ἐν ταύτῃ τῇ σοφίᾳ γεγενῆσθαι, καὶ ταύτης μετ' ἔχοντα ὠνομάσθαι μόνον Σοφίαν καὶ Λόγον.

[00061] Ἡ Σοφία γὰρ, φησὶ, τῇ σοφίᾳ ὑπήρξε σοφοῦ Θεοῦ θελήσει.

[00062] Οὕτω καὶ Λόγον ἕτερον εἶναι λέγει παρὰ τὸν Υἱὸν ἐν τῷ Θεῷ, καὶ τούτου μετέχοντα τὸν Υἱὸν ὠνομάσθαι πάλιν κατὰ χάριν Λόγον καὶ Υἱὸν αὐτόν.».

[00063] Ἔστι δὲ καὶ τοῦτο τῆς αἰρέσεως αὐτῶν ἰδίων φρόνημα, δηλούμενον ἐν ἑτέροις αὐτῶν συγγράμμασιν, «ὅτι πολλαὶ δυνάμεις εἰσὶ·

[00064] καὶ ἡ μὲν μία τοῦ Θεοῦ ἐστὶν ἰδία φύσει καὶ αἰδῖος·

[00065] ὁ δὲ Χριστὸς πάλιν οὐκ ἔστιν ἀληθινὴ δύναμις τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ μία τῶν λεγομένων δυνάμεων ἐστὶ καὶ αὐτὸς, ὧν μία καὶ ἡ ἀκριβὴς καὶ ἡ κάμπη οὐ δύναμις μόνον, ἀλλὰ καὶ μεγάλη προσαγορεύεται·

[00066] αἱ δ' ἄλλαι πολλαὶ καὶ ὁμοιαὶ εἰσὶ τῷ Υἱῷ, περὶ ὧν καὶ Δαβὶδ ψάλλει λέγων·

[00067] Κύριος τῶν δυνάμεων·

[00068] καὶ τῇ μὲν φύσει, ὥσπερ πάντες, οὕτω καὶ αὐτὸς ὁ Λόγος ἐστὶ τρεπτός, τῷ δὲ ἰδίῳ αὐτεξουσίῳ, ἕως βούλεται, μένει καλός·

[00069] ὅτε μέντοι θέλει, δύναται τρέπεσθαι καὶ αὐτὸς ὥσπερ καὶ ἡμεῖς, τρεπτῆς ὧν φύσεως.

[00070] Διὰ τοῦτο γὰρ, φησὶ, καὶ προγινώσκων ὁ Θεὸς ἔσεσθαι καλὸν αὐτόν, προλαβὼν αὐτῷ ταύτην τὴν δόξαν δέδωκεν, ἦν ἄνθρωπος καὶ ἐκ τῆς ἀρετῆς ἔσχε μετὰ ταῦτα·

[00071] ὥστε ἐξ ἔργων αὐτοῦ, ὧν προέγνω ὁ Θεός, τοιοῦτον αὐτόν νῦν γεγονέναι πεποίηκε.

[00072] «Εἰπεῖν δὲ πάλιν ἐτόλμησεν, ὅτι οὐδὲ Θεὸς ἀληθινός ἐστὶν ὁ Λόγος.

[00073] Εἰ δὲ καὶ λέγεται Θεός, ἀλλ' οὐκ ἀληθινός ἐστὶν·

[00074] ἀλλὰ μετοχὴ χάριτος, ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι πάντες, οὕτω καὶ αὐτὸς λέγεται ὀνόματι μόνον Θεός.

[00075] Καὶ πάντων ξένων καὶ ἀνομοίων ὄντων τοῦ Θεοῦ κατ' οὐσίαν, οὕτω καὶ ὁ Λόγος ἀλλότριος μὲν καὶ ἀνόμιος κατὰ πάντα τῆς τοῦ Πατρὸς οὐσίας καὶ ιδιότητός ἐστι·

[00076] τῶν δὲ γενητῶν καὶ κτισμάτων ἴδιος καὶ εἷς αὐτῶν τυγχάνει.

[00077] Μετὰ τούτων δὲ ὥσπερ καὶ διάδοχος τῆς προπετείας τοῦ διαβόλου γενόμενος, ἔθηκεν ἐν τῇ Θαλασσῇ, ὡς ἄρα καὶ τῷ Υἱῷ ὁ Πατὴρ ἀόρατος ὑπάρχει, καὶ οὔτε ὄραν, οὔτε γινώσκειν τελείως καὶ ἀκριβῶς δύναται ὁ Λόγος τὸν ἑαυτοῦ Πατέρα·

[00078] ἀλλὰ καὶ ὁ γινώσκει καὶ ὁ βλέπει, ἀναλόγως τοῖς ἰδίῳις μέτροις οἶδε καὶ βλέπει, ὥσπερ καὶ ἡμεῖς γινώσκομεν κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν.

[00079] Καὶ γὰρ καὶ ὁ Υἱός, φησὶν, οὐ μόνον τὸν Πατέρα ἀκριβῶς οὐ γινώσκει·

[00080] λείπει γὰρ αὐτῷ εἰς τὸ καταλαβεῖν·

[00081] ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Υἱὸς τὴν ἑαυτοῦ οὐσίαν οὐκ οἶδε·

[00082] καὶ ὅτι μεμερισμένοι τῇ φύσει, καὶ ἀπεξενωμένοι καὶ ἀπεσχοιτισμένοι, καὶ ἀλλότριοι, καὶ ἀμέτοχοι εἰσὶν ἀλλήλων αἱ οὐσίαι τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καὶ, ὡς αὐτὸς ἐφθέγγετο, ἀνόμοιοι ἀμπαν ἀλλήλων ταῖς τε οὐσίαις καὶ δόξαις εἰσὶν ἐπ' ἀπειρον.

[00083] Τὸν γοῦν Λόγον φησὶν εἰς ὁμοιότητα δόξης καὶ οὐσίας ἀλλότριον εἶναι παντελῶς ἑκατέρωθεν τοῦ τε Πατρὸς καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος·

[00084] τούτοις γὰρ ἐφθέγγετο τοῖς ῥήμασιν ὁ ἄσπετος βῆς·

[00085] καὶ διηρημένον δὲ εἶναι καθ' ἑαυτόν, καὶ ἀμέτοχον κατὰ πάντα τοῦ Πατρὸς τὸν Υἱὸν ἔφησε.».

[00086] Ταῦτα μέρη τῶν ἐν τῷ γελοίῳ συγγράμματι κειμένων μυθιδίων ἐστὶν Ἀρείου.

[00087] Τίς τοίνυν, τῶν τοιούτων καὶ τοῦ μέλους τῆς Θαλασσῆς ἀκούσας, οὐ μισήσειεν ἐν δίκῃ παίζοντα τὸν Ἀρείον ὡς ἐπὶ σικηνῆς περὶ τοιούτων;

[00088] Τίς οὐ θεωρεῖ τοῦτον διὰ τοῦ δοκεῖν ὀνομάζειν Θεὸν καὶ περὶ Θεοῦ λέγειν, ὡς τὸν ὄφιν συμβουλευόντα τῇ γυναικί, Τίς δὲ, τοῖς ἐξῆς ἐντυγχάνων, οὐ βλέπει τὴν ἀσέβειαν αὐτοῦ, ὡσπερ καὶ τοῦ ὄφεως τὴν μετὰ ταῦτα πλάνην, εἰς ἣν παρήγαγε σοφισάμενος τὴν γυναικα;

[00089] Τίς ἐπὶ ταῖς τοιαύταις βλασφημίαις οὐκ ἐξίσταται;

[00090] Ὁ μὲν οὖν οὐρανός, ὡς ὁ προφήτης φησὶν, ἐξέστη, καὶ ἡ γῆ ἔφριξεν ἐπὶ τῇ παραβάσει τοῦ νόμου·

[00091] Ὁ δὲ ἥλιος πλέον ἀγανακτῶν, καὶ μὴ φέρον τότε τὰς κατὰ τοῦ κοινού πάντων ἡμῶν Δεσπότης γε νομένας σωματικὰς ὕβρεις, ἃς ἐκὼν αὐτὸς ὑπέρ [26.25] ἡμῶν ὑπέμεινεν, ἀπεστράφη, καὶ τὰς ἀκτῖνας συστεύσας, τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἀνήλιον ἔδειξεν·

[00092] ἐπὶ δὲ ταῖς Ἀρείου βλασφημίαις πῶς οὐ πᾶσα τῶν ἀνθρώπων ἡ φύσις ἀφασία πληγήσεται, καὶ κλείσει μὲν τὰς ἀκοὰς, καμμύσει δὲ τοὺς ὀφθαλμούς, ἵνα μὴτε ἀκοῦσαι τοιούτων, μὴτ' ἰδεῖν τὸν ταῦτα γράψαντα δυνηθῇ;

[00093] Ὁ δὲ Κύριος αὐτὸς πῶς οὐ μᾶλλον δικαίως κατὰ τούτων, ὡς ἀσεβῶν, ἀλλὰ καὶ ἀχαρίστων βοήσει, ἃ καὶ διὰ τοῦ προφήτου Ὡσηε προείρηκεν, Οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι ἀπεπήδησαν ἀπ' ἐμοῦ·

[00094] δεῖλαιοὶ εἰσιν, ὅτι ἠσέβησαν εἰς ἐμέ.

[00095] Ἐγὼ δὲ ἐλυτρώσαμην αὐτούς·

[00096] αὐτοὶ δὲ κατελάλησαν κατ' ἐμοῦ ψευδῆ.

[00097] Καὶ μετ' ὀλίγα·

[00098] Καὶ εἰς ἐμὲ ἐλογίσαντο πονηρὰ, ἀπεστράφησαν εἰς οὐδέν.

[00099] Τὸν γὰρ ὄντα τοῦ Θεοῦ Λόγον ἀποστραφέντες, πλάσαντες δὲ ἑαυτοῖς τὸν οὐκ ὄντα, εἰς τὸ μηδὲν πεπτώκασι.

[00100] Διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ἡ οἰκουμένη σύνοδος ταῦτα λέγοντα τὸν Ἀρειὸν ἐξέβαλε τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἀνεθεμάτισεν οὐ φέρουσα τὴν ἀσέβειαν·

[00101] καὶ λοιπὸν αἵρεσις ἐλογίσθη ἡ Ἀρείου πλάνη ἔχουσα τι πλέον τῶν ἄλλων αἱρέσεων, ὅτι καὶ χριστομάχος ἐκλήθη, καὶ πρόδρομος ἐλογίσθη τοῦ Ἀντιχριστοῦ.

[00102] Εἰ καὶ τὰ μάλιστα τοίνυν, ὡς προείπον, αὐτάρκης ἡ τοσαύτη κρίσις κατὰ τῆς ἀσεβοῦς αἱρέσεως πείσαι πάντας φεύγειν ἀπ' αὐτῆς·

[00103] ὅμως, ἐπειδὴ τινες τῶν λεγομένων Χριστιανῶν, ἢ ἀγνοοῦντες, ἢ ὑποκρινόμενοι, καθάπερ εἴρηται πρόσθεν, ἀδιάφορον πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἡγοῦνται τὴν αἵρεσιν, καὶ τοὺς ταῦτα φρονοῦντας Χριστιανούς ὀνομάζουσι, φέρε κατὰ δύναμιν ἐρωτῶντες αὐτούς, ἀποκαλύψωμεν τὴν πανουργίαν τῆς αἱρέσεως.

[00104] Τάχα κἄν οὕτω συμποδισθέντες ἐπιστομισθῶσι καὶ φύγωσιν ἀπ' αὐτῆς ὡς ἀπὸ προσώπου ὄφεως.

[00105] Εἰ μὲν οὖν, διὰ τὸ λέξεις τινὰς τῆς θείας Γραφῆς ἐν τῇ Θαλαίᾳ γράψαι, νομίζουσι καὶ τὰς βλασφημίας εὐφημίας εἶναι, πάντως που καὶ τοὺς νῦν Ἰουδαίους ὀρώντες ἀναγινώσκοντας τὸν νόμον καὶ τοὺς προφήτας, ἀρνήσονται καὶ αὐτοὶ διὰ τοῦτο σὺν ἐκείνοις τὸν Χριστόν·

[00106] ἀκούοντες δὲ τάχα καὶ Μαριχαίων λεγόντων μέρη τινὰ τῶν Εὐαγγελίων ἀρνήσονται σὺν αὐτοῖς τὸν νόμον καὶ τοὺς προφήτας.

[00107] Εἰ δὲ ἀγνοοῦντες οὕτω χειμάζονται καὶ τοιαῦτα βαττολογοῦσι, μαθέτωσαν ἀπὸ τῶν Γραφῶν, ὅτι καὶ ὁ τὰς αἱρέσεις ἐπινοήσας διάβολος διὰ τὴν ἰδίαν τῆς κακίας δυσωδῖαν κυχρᾶται τὰς λέξεις τῶν Γραφῶν, ἵνα, αὐτὰς ἔχων ἐπικάλυμμα, τὸν ἴδιον ἰὸν ἐπισπείρας, ἀπατήσῃ τοὺς ἀκεραίους.

[00108] Οὕτω τὴν Εὐὰν ἠπά [26.28] τῆσεν·

[00109] οὕτω καὶ τὰς ἄλλας αἱρέσεις ἔπλασε·

[00110] οὕτω καὶ νῦν Ἀρειὸν ἔπεισεν εἰπεῖν καὶ σχηματίσασθαι δήθεν κατὰ τῶν αἱρέσεων, ἵνα λάθῃ τὴν ἰδίαν ἐπιβάλλον αἵρεσιν.

[00111] Καὶ ὅμως οὐκ ἔλαθεν οὐδὲ οὕτως ὁ πανούργος·

[00112] εἰς γὰρ τὸν τοῦ Θεοῦ Λόγον ἀσεβήσας.

[00113] πάντων εὐθύς ἐξέπεσε, καὶ δέδεικται πᾶσιν, ὅτι καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἠγγνόησε, καὶ μηδὲν ὄλως ἀληθὲς φρονῶν ὑποκρίνεται.

[00114] Πῶς γὰρ ἂν ἀληθεύσῃ περὶ τοῦ Πατρὸς ὁ τὸν Υἱὸν ἀρνούμενος, τὸν ἀποκαλύπτοντα περὶ αὐτοῦ;

[00115] Ἥ πῶς περὶ τοῦ Πνεύματος ὀρθὰ φρονήσῃ, δυσφημῶν εἰς τὸν τοῦτο χορηγοῦντα λόγον;

[00116] Τίς δὲ πιστεύσει λέγοντι τούτῳ περὶ ἀναστάσεως, ἀρνούμενῳ τὸν ἐκ νεκρῶν δι' ἡμᾶς πρῶτότοκον γενόμενον Χριστόν;

[00117] Πῶς δὲ οὐκ, ἄντι κρυφῆς ἀγνοήσας τὴν ἐκ Πατρὸς τοῦ Υἱοῦ γνησίαν καὶ ἀληθινὴν γέννησιν, πλανηθήσεται καὶ περὶ τῆς ἐνσάρκου παρουσίας αὐτοῦ;

[00118] Οὕτω γὰρ καὶ οἱ τότε Ἰουδαῖοι, ἀρνησάμενοι τὸν Λόγον, καὶ λέγοντες, Οὐκ ἔχομεν βασιλεῖα εἰ μὴ Καίσαρα, πάντων ἀθρώως ἀφηρέθησαν, καὶ γεγόνασιν ἔρημοι φωτὸς λύχνου, ὁσμῆς μύρου, προφητείας γνώσεως, καὶ αὐτῆς τῆς ἀληθείας, καὶ νῦν οὐδὲν συνιέντες, ὡς ἐν σκότῳ περιπατοῦντές εἰσι.

[00119] Τίς γὰρ ἤκουσε πώποτε τοιαῦτα;

[00120] Ἥ πόθεν ἢ παρὰ τίνος οἱ κόλακες καὶ δωροδόκοι τῆς αἰρέσεως ἤκουσαν τοιαῦτα;

- [00121] Τίς, ὅτε κατηχοῦντο, τοι αὐτα λελάληκεν αὐτοῖς;
- [00122] Τίς αὐτοῖς εἶρηκεν, ὅτι, τὴν εἰς τὴν κτίσιν λατρείαν ἀφέντες, κτίσματι καὶ ποιήματι πάλιν προσέρχεσθε λατρεύειν;
- [00123] Εἰ δὲ καὶ αὐτοὶ πρῶτον νῦν ὁμολογοῦσιν ἀκηκοέναι τὰ τοι αὐτα, μὴ ἀρνείσθωσαν ἀλλοτρίαν καὶ μὴ ἐκ πατέρων εἶναι τὴν αἴρεσιν ταύτην.
- [00124] Τὸ δὲ μὴ ἐκ πατέρων, ἀλλὰ νῦν ἐφευρεθὲν, τί ἂν εἴη ἕτερον ἢ περὶ οὗ προεἶρηκεν ὁ μακάριος Παῦλος;
- [00125] Ἐν ὑστεροῖς καιροῖς ἀποστήσονται τινες τῆς ὑγιαίνουσας πίστεως, προσέχοντες πνεύμασι πλάνης καὶ διδασκαλίαις δαιμονίων, ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγων, κεκατηριασμένων τὴν ἰδίαν συνείδησιν, καὶ ἀποστρεφόμενων τὴν ἀλήθειαν.
- [00126] Ἴδου γὰρ ἡμεῖς μὲν ἐκ τῶν θείων Γραφῶν παρήσιαζόμεθα περὶ τῆς εὐσεβοῦς πίστεως, καὶ ὡς λύχνον ἐπὶ τῆς λυχνίας τιθέαμεν λέγοντες:
- [00127] Υἱὸς ἀληθινὸς φύσει καὶ γνήσιός ἐστι τοῦ Πατρὸς, ἴδιος τῆς οὐσίας αὐτοῦ, Σοφία μονογενῆς, καὶ Λόγος ἀληθινὸς καὶ μόνος τοῦ Θεοῦ οὗτός ἐστιν.
- [00128] οὐκ ἔστι κτίσμα οὔτε ποιήμα, ἀλλ' ἴδιον τῆς τοῦ Πατρὸς οὐσίας γέννημα.
- [00129] Διὸ Θεὸς ἐστὶν ἀληθινός, ἀληθινοῦ Πατρὸς ^[26.29] ὁμοούσιος ὑπάρχων.
- [00130] Τὰ δ' ἄλλα, οἷς εἶπεν, Ἐγὼ εἶπα·
- [00131] Θεοὶ ἐστε, μόνον μετοχὴ τοῦ Λόγου διὰ τοῦ Πνεύματος ταύτην ἔχουσι τὴν χάριν παρὰ τοῦ Πατρὸς.
- [00132] Χαρακτήρ γὰρ ἐστὶ τῆς τοῦ Πατρὸς ὑποστάσεως, καὶ φῶς ἐκ φωτός, καὶ δύναμις καὶ εἰκὼν ἀληθινῆ τῆς τοῦ Πατρὸς οὐσίας.
- [00133] Τοῦτο γὰρ πάλιν εἶπεν ὁ Κύριος·
- [00134] Ὁ ἐμὲ ἐωρακῶς ἐώρακε τὸν Πατέρα.
- [00135] Αἰεὶ δὲ ἦν καὶ ἔστι, καὶ οὐδέποτε οὐκ ἦν.
- [00136] Αἰδίου γὰρ ὄντος τοῦ Πατρὸς, αἰδίου ἂν εἴη καὶ ὁ τούτου Λόγος καὶ ἡ Σοφία.
- [00137] Αὐτοὶ δὲ τί ἄρα ἡμῖν ἐκ τῆς πανεγκλήτου Θαλίας προφέρουσιν;
- [00138] Ἡ πρῶτον ἀναγνώτσασαν αὐτήν, μιμούμενοι τὸ ἦθος τοῦ γραψάντος, ἵνα κἂν παρ' ἐτέρων χλευαζόμενοι μάθωσιν ἐν ποίῳ κεῖνται πτώματι, καὶ οὕτω λοιπὸν λεγέτωσαν.
- [00139] Τί δ' ἂν εἵποιεν ἐξ αὐτῆς, ἢ ὅτι «Οὐκ αἰεὶ ὁ Θεὸς Πατήρ ἦν, ἀλλ' ὕστερον γέγονεν·
- [00140] οὐκ αἰεὶ ἦν ὁ Υἱός, οὐ γὰρ ἦν πρὶν γεννηθῆ.
- [00141] Οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Πατρὸς·
- [00142] ἀλλ' ἐξ οὐκ ὄντων ὑπέστη καὶ αὐτός.
- [00143] Οὐκ ἔστιν ἴδιος τῆς οὐσίας τοῦ Πατρὸς·
- [00144] κτίσμα γὰρ ἐστὶ καὶ ποιήμα.
- [00145] Καὶ οὐκ ἔστιν ἀληθινὸς Θεὸς ὁ Χριστός, ἀλλὰ μετοχὴ καὶ αὐτὸς ἐθεοποιήθη.
- [00146] Οὐκ οἶδε τὸν Πατέρα ἀκριβῶς ὁ Υἱός, οὔτε ὄρα ὁ Λόγος τὸν Πατέρα τελείως, καὶ οὔτε συνιεῖ, οὔτε γινώσκει ἀκριβῶς ὁ Λόγος τὸν Πατέρα·
- [00147] οὐκ ἔστιν ὁ ἀληθινὸς καὶ μόνος αὐτὸς τοῦ Πατρὸς Λόγος, ἀλλ' ὀνόματι μόνον λέγεται Λόγος καὶ Σοφία, καὶ χάριτι λέγεται Υἱός καὶ δύναμις.
- [00148] Οὐκ ἔστιν ἄτρεπτος, ὡς ὁ Πατήρ, ἀλλὰ τρεπτός ἐστι φύσει, ὡς τὰ κτίσματα, καὶ λείπει αὐτῷ εἰς κατάληψιν τοῦ γινῶναι τελείως τὸν Πατέρα.».
- [00149] Θαυμαστὴ γένη αἴρεσις μηδὲ τὸ πιθανὸν ἔχουσα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ μὴ εἶναι κατὰ τοῦ ὄντος φανταζομένη, καὶ ἀντὶ εὐφημίας δυσφημίας διόλου προβαλλομένη.
- [00150] Εἰ τις ἄρα, τὰ παρ' ἀμφοτέρων ἐξετάσας, ἐρωτηθεῖ τὴν ὁποτέρου πίστιν ἂν ἔλοιτο, ἢ τὰ τίνος ἂν εἴποι ῥήματα πρέποντα εἶναι Θεῶ·
- [00151] μᾶλλον δὲ καὶ εἰπάτωσαν αὐτοὶ οἱ τῆς ἀσεβείας κόλακες, τί πρέπει περὶ Θεοῦ (Θεὸς γὰρ ἦν ὁ Λόγος) ἐρωτώμενον ἀποκρίνασθαι, ἀπὸ γὰρ τούτου καὶ τὸ ὄλον ἐκατέρων τῶν προβληθέντων γνωσθήσεται τί πρέπει λέγειν, τὸ ἦν, ἢ τὸ οὐκ ἦν·
- [00152] τὸ αἰεὶ, ἢ τὸ πρὶν γενέσθαι·
- [00153] τὸ αἰδίου, ἢ τὸ ἀφ' οὗ καὶ ἐξότε·
- [00154] ἀληθινόν, ἢ θέσει καὶ μετοχῇ καὶ κατ' ἐπίνοιαν·

- [00155] τῶν γεννητῶν ἕνα λέγειν αὐτόν, ἢ τῷ Πατρὶ συνάπτειν αὐτόν·
- [00156] ἀνόμοιον αὐτόν εἶναι [26.32] κατ' οὐσίαν τοῦ Πατρὸς, ἢ ὁμοιον καὶ ἴδιον τοῦ Πατρὸς εἶναι·
- [00157] κτίσμα εἶναι, ἢ δι' αὐτοῦ τὰ κτίσματα γεγενῆσθαι·
- [00158] αὐτόν εἶναι τὸν τοῦ Πατρὸς Λόγον, ἢ ἕτερον παρὰ τοῦτον, καὶ δι' ἐκείνου τοῦτον γεγενῆσθαι καὶ δι' ἄλλης σοφίας·
- [00159] καὶ τοῦτον ὀνόματι μόνον Σοφίαν καὶ Λόγον κεκλήσθαι, κακείνης τῆς σοφίας τοῦτον μέτοχον καὶ δεύτερον γεγενῆσθαι.
- [00160] Τὰ τίνων ἄρα ῥήματα θεολογεῖ καὶ δεικνύει Θεὸν εἶναι καὶ Υἱὸν τοῦ Πατρὸς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν;
- [00161] Ταῦθ' ἅπερ ὑμεῖς ἐξημέσατε, ἢ ἅπερ ἡμεῖς ἐκ τῶν Γραφῶν εἰρήκαμεν καὶ λέγομεν;
- [00162] Εἰ μὲν οὖν οὐκ ἔστι Θεὸς οὐδὲ Λόγος οὐδὲ Υἱὸς ὁ Σωτῆρ, ἐξέστω λέγειν, ὥσπερ τοῖς Ἑλλήσι καὶ τοῖς νῦν Ἰουδαίοις, οὕτω καὶ ὑμῖν, ἃ βούλεσθε·
- [00163] εἰ δὲ Λόγος τοῦ Πατρὸς καὶ Υἱὸς ἀληθινός ἐστι, καὶ ἐκ Θεοῦ Θεός ἐστι, καὶ ἐπὶ πάντων εὐλογημένος εἰς τοὺς αἰῶνας, πῶς οὐκ ἄξιον ἀφανίσαι καὶ ἀπαλεῖψαι τὰ τε ἄλλα ῥήματα καὶ τὴν Ἀρειανὴν Θαλείαν, ὡς εἰ κόνα κακῶν καὶ πάσης ἀσεβείας γέμουσαν;
- [00164] εἰς ἣν ἐμπίπτων οὐκ οἶδεν, ὅτι γηγενεῖς παρ' αὐτῆ ὄλλονται, καὶ ἐπὶ πέταυρον ἄδου συναντᾶ.
- [00165] Καὶ τοῦτο ἴσασι καὶ αὐτοὶ, καὶ ὡς πανούργοι κρύπτουσι, μὴ θαρρόυντες ἐκλαλεῖν αὐτὰ, ἀλλ' ἕτερα φθεγγόμενοι παρὰ ταῦτα.
- [00166] Ἐάν τε γὰρ εἴπωσι, καταγνωσθήσονται·
- [00167] ἐάν τε ὑπονοηθῶσι, βληθήσονται παρὰ πάντων τοῖς ἐκ τῶν Γραφῶν ἐλέγχους.
- [00168] Διὰ τοῦτο γοῦν ὡς υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου ὄντες, πανούργως τὸν νομιζόμενον ἑαυτῶν λύχνον ἄψαντες ἐκ τῆς ἀγριελαίου, καὶ φοβούμενοι μὴ ταχέως ἀποσβεσθῆναι, (Φῶς γὰρ, φησὶν, ἄσε βῶν σβέννυται) τοῦτον μὲν κρύπτουσιν ὑπὸ τὸν μόδιον τῆς ὑποκρίσεως, ἕτερα δὲ φθέγγονται, καὶ προστασίας φίλων, καὶ Κωνσταντίου φόβον ἐπαγγέλλονται, ἵν' οἱ εἰσερχόμενοι πρὸς αὐτοὺς ὑπὸ τῆς ὑποκρίσεως καὶ τῆς ἐπαγγελίας μὴ βλέπωσι τὴν τῆς αἰρέσεως ἄρνησιν.
- [00169] Πῶς οὖν οὐκ ἄξια καὶ κατὰ τοῦτο πάλιν μίσους ἢ αἵρεσις, ὅπουγε καὶ παρ' αὐτῶν τῶν ἰδίων ὡς μὴ ἔχουσα παρόρησιν κρύπτεται, καὶ ὡς ὄφεις θάλλεται;
- [00170] Πόθεν γὰρ ἑαυτοῖς συνεφόρησαν τὰ ῥημάτια ταῦτα;
- [00171] Ἡ παρὰ τίνος ἄρα λαβόντες, τοιαῦτα τετολήκασι λέγειν;
- [00172] Ἀνθρώπων μὲν οὖν οὐδένα ἂν εἴποιεν τὸν ταῦτα παρασχόντα.
- [00173] Τίς γὰρ ἐστὶν ἀνθρώπων ἢ Ἑλλήν ἢ βάρβαρος, ὅστις ὄν ὁμολογεῖ Θεὸν, τοῦτον τολμᾷ λέγειν ἕνα εἶναι τῶν κτισμάτων, καὶ, Οὐκ ἦν πρὶν ποιηθῆναι;
- [00174] ἢ τίς ἐστὶν, ὅστις ᾧ πεπίστευκε Θεῷ, ἀπιστεῖ λέγοντι, Οὗτός [26.33] ἐστὶν ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, φάσκων, ὅτι οὐκ ἔστιν υἱός, ἀλλὰ ποιῆμα;
- [00175] Πλέον γὰρ ἀγανακτήσουσι πάντες κατ' αὐτῶν τοιαῦτα μαινομένων.
- [00176] Ἀλλ' οὐδὲ ἐκ τῶν Γραφῶν ἔχουσι τὰς προφάσεις.
- [00177] Ἐδείχθη γὰρ πολλάκις, δειχθήσεται δὲ καὶ νῦν ἀλλότρια ταῦτα τῶν θείων λογίων.
- [00178] Οὐκοῦν ἐπειδὴ λείπει λοιπὸν εἰπεῖν, ὅτι παρὰ τοῦ διαβόλου λαβόντες ἐμάνησαν·
- [00179] (τούτων γὰρ ἐκεῖνος μόνος ἐστὶ σπορεύς) φέρε, πρὸς αὐτόν ἀντιστῶμεν·
- [00180] πρὸς ἐκεῖνον γὰρ ἐστὶν ἡμῖν διὰ τούτων ἡ πάλιν·
- [00181] ἵνα, τοῦ Κυρίου βοηθοῦντος, κακείνου συνήθως πίπτοντος τοῖς ἐλέγχους, αἰσχυρθῶσιν οὗτοι, βλέποντες ἀποροῦντα τὸν ἐπισπεύραντα τὴν αἵρεσιν αὐτοῖς, καὶ μάθωσι κἂν ὄψεσθε, ὅτι, Ἀρειανοὶ ὄντες, οὐκ εἰσὶ Χριστιανοί.
- [00182] Εἰρήκατε καὶ φρονεῖτε, ὑποβάλλοντος ὑμῖν ἐκείνου, ὅτι ἦν ποτε, ὅτε οὐκ ἦν ὁ Υἱός·
- [00183] τοῦτο γὰρ πρῶτον ὑμῶν τῆς ἐπινοίας ἀποδοῦσαι τὸ ἔνδυμα δεῖ.
- [00184] Τί τοίνυν ἦν ποτε ὅτε ὁ Υἱός οὐκ ἦν, εἶπατε, ᾧ δύσφημοι καὶ δυσσεβεῖς.
- [00185] Εἰ μὲν οὖν τὸν Πατέρα λέγετε, μείζων ὑμῶν ἡ βλασφημία·
- [00186] οὐ γὰρ θέμις εἰπεῖν, ὅτι ποτὲ ἦν, ἢ ἐν τῷ ποτὲ σημαίνειν αὐτόν·
- [00187] ἔστι γὰρ αἰεὶ, καὶ νῦν ἐστὶν, ὄντος τε καὶ τοῦ Υἱοῦ ἐστὶ, καὶ αὐτός ἐστιν ὁ ὢν καὶ τοῦ Υἱοῦ Πατῆρ.
- [00188] Εἰ δὲ λέγετε ὅτι ὁ Υἱός ἦν ποτε, ὅτε αὐτός οὐκ ἦν·

- [00189] μωρὰ καὶ ἀνόητός ἐστιν ἡ ἀπόκρισις.
- [00190] Πῶς γὰρ ἦν αὐτός, καὶ οὐκ ἦν αὐτός;
- [00191] Οὐκοῦν ἐν τούτοις ἀπο ροῦντας ὑμᾶς ἀνάγκη λοιπὸν λέγειν, Ἦν ποτε χρόνος, ὅτε οὐκ ἦν ὁ Λόγος·
- [00192] τοῦτο γὰρ φύσει ση μαίνει καὶ αὐτὸ τὸ ποτέ ὑμῶν ἐπιφύημα.
- [00193] Καὶ ὅπερ δὲ πάλιν γράφοντες εἰρήκατε, Οὐκ ἦν ὁ Υἱὸς πρὶν γεννηθῆ, ταυτὸν ἐστι λέγειν ὑμᾶς, Ἦν ποτε ὅτε οὐκ ἦν·
- [00194] χρόνον γὰρ εἶναι κάκεινο καὶ τοῦτο πρὸ τοῦ Λόγου σημαίνει.
- [00195] Πόθεν οὖν ὑμῖν ἐξεύρηται ταῦτα;
- [00196] Ἴνα τί καὶ ὑμεῖς, ὡς τὰ ἔθνη, ἐφρουράσατε, καὶ μελετᾶτε κενὰ λεξιείδια κατὰ τοῦ Κυρίου καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ;
- [00197] Οὐδεμία γὰρ τῶν ἁγίων Γραφῶν τοιοῦτόν τι περὶ τοῦ Σωτῆρος εἴρηκεν, ἀλλὰ μᾶλλον τὸ ἀεὶ, τὸ αἶδιον, καὶ τὸ συνεῖναι ἀεὶ τῷ Πατρί.
- [00198] Ἐν ἀρχῇ γὰρ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος.
- [00199] Καὶ ἐν τῇ Ἀποκαλύψει τάδε λέγει·
- [00200] Ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος.
- [00201] Τοῦ δὲ ὢν καὶ τοῦ ὁ ἦν τίς ἂν ἀφέλοιτο τὸν αἶδιον;
- [00202] Τοῦτο γὰρ καὶ ὁ Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους Ἰουδαίους μὲν ἠλεγχε γράφων·
- [00203] Ἐξ ὧν Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα, ὁ ὢν ἐπὶ πάντων Θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας·
- [00204] Ἑλληνας δὲ ἐντρέπων ἔλεγε·
- [00205] Τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασι νοούμενα καθορᾶται, ἢ τε αἶδιος ^[26.36] αὐτοῦ δύναμις καὶ θειότης.
- [00206] Τίς δὲ ἢ τοῦ Θεοῦ δύναμις, αὐτὸς πάλιν διδάσκει λέγων·
- [00207] Χριστὸς Θεοῦ δύναμις, καὶ Θεοῦ σοφία.
- [00208] Οὐ γὰρ δὴ τοῦτο λέ γων τὸν Πατέρα σημαίνει, ὡς πολλάκις πρὸς ἀλλή λους ἐψιθυρίσατε λέγοντες·
- [00209] Ὁ Πατὴρ ἐστιν ἡ αἶδιος αὐτοῦ δύναμις.
- [00210] Οὐκ ἔστι δὲ οὕτως·
- [00211] οὐ γὰρ εἴρηκεν, αὐτὸς ὁ Θεὸς ἐστιν ἡ δύναμις·
- [00212] ἀλλ' αὐτοῦ ἐστιν ἡ δύναμις.
- [00213] Εὐδηλον δὲ πᾶσιν ἐστιν, ὡς τὸ αὐ τοῦ οὐκ ἔστιν αὐτός, ἀλλ' οὐδὲ ξένον, ἴδιον δὲ μᾶλλον αὐτοῦ.
- [00214] Ἀνάγνωτε δὲ καὶ τὴν ἀκολουθίαν τῶν ῥημάτων, καὶ ἐπιστρέψατε πρὸς Κύριον·
- [00215] (Ὁ δὲ Κύριος τὸ Πνεῦμά ἐστι) καὶ ὄψεσθε περὶ τοῦ Υἱοῦ εἶναι τὸ σημαίνόμενον.
- [00216] Περὶ γὰρ τῆς κτίσεως μνημονεύων, ἀκολούθως γράφει καὶ περὶ τῆς ἐν τῇ κτίσει τοῦ δημιουργοῦ δυνάμεως, ἣτις ἐστὶν ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ, δι' οὗ καὶ τὰ πάντα γέγονεν.
- [00217] Εἰ μὲν οὖν αὐτάρκης ἐστὶν ἡ κτίσις ἀφ' ἑαυτῆς μόνης χωρὶς Υἱοῦ γνωρίσαι τὸν Θεὸν, σκοπεῖτε μὴ πέσητε, νομίζοντες καὶ χωρὶς Υἱοῦ τὴν κτίσιν γεγονέναι·
- [00218] εἰ δὲ δι' Υἱοῦ γέγονε, καὶ ἐν αὐτῷ τὰ πάντα συνέστηκεν, ἐξ ἀνάγκης ὁ τὴν κτίσιν ὀρθῶς θεωρῶν θεωρεῖ καὶ τὸν ταύτην δημιουργήσαντα Λό γον, καὶ δι' αὐτοῦ τὸν Πατέρα νοεῖν ἄρχεται·
- [00219] εἰ δὲ καὶ κατὰ τὸν Σωτῆρα, Οὐδεὶς γινώσκει τὸν Πατέρα εἰ μὴ ὁ Υἱὸς, καὶ ᾧ ἂν ὁ Υἱὸς ἀποκαλύψη·
- [00220] τῷ τε Φιλίππῳ λέγοντι, Δεῖξον ἡμῖν τὸν Πατέρα, οὐκ ἔλεγε, βλέπε τὴν κτίσιν, ἀλλ' Ὁ ἐμὲ ἑωρακώς ἑώρακε τὸν Πατέρα·
- [00221] εἰκότως ὁ Παῦλος, αἰτιώμενος τοὺς Ἑλληνας, ὅτι, τὴν ἁρμονίαν καὶ τὴν τάξιν τῆς κτίσεως θεωροῦντες, οὐ διανοοῦνται περὶ τοῦ ἐν αὐτῇ δημιουργοῦ Λόγου·
- [00222] (τὰ γὰρ κτίσματα μνηνεῖ τὸν ἑαυτῶν δημιουργόν) ἵνα δι' αὐτῶν καὶ τὸν ἀληθινὸν Θεὸν νοήσωσι, καὶ παύσωνται τῆς εἰς τὰ κτίσματα λατρείας, εἴρηκεν, ἢ τε αἶδιος αὐτοῦ δύ ναμις καὶ θειότης, ἵνα τὸν Υἱὸν σημάνη.
- [00223] Λέγοντες δὲ οἱ ἅγιοι, Ὁ ὑπάρχων πρὸ τῶν αἰώνων, καὶ δι' οὗ ἐποίησε τοὺς αἰῶνας, οὐδὲν ἦττον πάλιν τὸ αἶδιον εὐαγγελίζονται τοῦ Υἱοῦ καὶ τὸ αἰώνιον, ἐν

ὧ καὶ αὐτὸν τὸν Θεὸν σημαίνουσιν.

[00224] Ὁ μὲν γὰρ Ἡσαΐας φησί·

[00225] Θεὸς αἰώνιος, ὁ κατασκευάσας τὰ ἄκρα τῆς γῆς·

[00226] ἡ δὲ Σουσάννα ἔλεγεν·

[00227] Ὁ Θεὸς ὁ αἰώνιος·

[00228] ὁ δὲ Βαρούχ ἔγραφε·

[00229] Κεκράξομαι πρὸς τὸν αἰὼνιον ἐν ταῖς ἡμέραις μου·

[00230] καὶ μετ' ὀλίγα·

[00231] ^[26.37] Ἐγὼ γὰρ ἤλπισα ἐπὶ τῷ αἰωνίῳ τὴν σωτηρίαν ὑμῶν, καὶ ἠθέ μοι χαρὰ παρὰ τοῦ ἁγίου.

[00232] Ἐπειδὴ δὲ καὶ πρὸς Ἑβραίους γράφων ὁ Ἀπόστολός φησιν, Ὅς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης, καὶ χαρακ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ·

[00233] ψάλλει δὲ καὶ ὁ Δα βιδ ἐν τῷ ὀγδοηκοστῷ ἐνάτῳ ψαλμῷ, Καὶ ἡ λαμ πρότης Κυρίου ἔστω ἐφ' ἡμᾶς, καὶ Ἐν τῷ φωτί σου ὀψόμεθα φῶς·

[00234] τίς οὕτως ἐστὶν ἀνόητος, ὡς ἀμ φιβάλλειν περὶ τοῦ ἀεὶ εἶναι τὸν Υἱόν;

[00235] Πότε γὰρ τις εἶδε φῶς χωρὶς τῆς τοῦ ἀπαυγάσματος λαμπρότητος, ἵνα καὶ περὶ τοῦ Υἱοῦ εἴπη, ἦν ποτε, ὅτε οὐκ ἦν, ἢ, ὅτι Πρὶν γεννηθῆναι οὐκ ἦν, Καὶ τὸ λε γόμενον δὲ ἐν τῷ ἑκατοστῷ τεσσαρακοστῷ τετάρτῳ ψαλμῷ πρὸς τὸν Υἱόν, Ἡ βασιλεία σου βασιλεία πάντων τῶν αἰώνων, οὐκ ἐπιτρέπει τινὰ κἂν τὸ τυ χὸν διάστημα λογίσασθαι, ἐν ᾧ μὴ ὑπῆρχεν ὁ Λόγος.

[00236] Εἰ γὰρ πᾶν διάστημα ἐν τοῖς αἰῶσι μετρεῖται, πάντων δὲ τῶν αἰώνων βασιλεύς ἐστι καὶ ποιητῆς ὁ Λόγος·

[00237] ἀνάγκη, μὴ ὄντος κἂν τοῦ τυχόντος διαστήματος πρὸ αὐτοῦ, μανία τὸ λέγειν, Ἦν ποτε ὅτε οὐκ ἦν ὁ αἰώνιος, καὶ, Ἐξ οὐκ ὄντων ἐστὶν ὁ Υἱός.

[00238] Λέγοντος δὲ καὶ αὐτοῦ τοῦ Κυρίου, Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀλήθεια, καὶ οὐ λέγοντος, Ἐγενόμην ἀλήθεια, ἀλλ' ἀεὶ τὸ Εἰμι, λέγοντος, Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν·

[00239] Ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς·

[00240] καὶ πάλιν, Οὐχ ὑμεῖς λέγετέ με, ὁ Κύριος, καὶ ὁ διδάσκαλος, καὶ καλῶς λέγετε, Εἰμι γὰρ·

[00241] τίς, τὸ τοιοῦτον ἀκούων ῥῆμα παρὰ Θεοῦ καὶ Σοφίας καὶ Λόγου Πατρὸς περὶ ἑαυτοῦ λέγοντος, ἔτι διατάξειε περὶ τῆς ἀληθείας, καὶ οὐκ εὐθὺς πιστεύσει, ὅτι ἐν τῷ, Εἰμι, τὸ αἰδὶον καὶ τὸ πρὸ παντὸς αἰῶνος ἀναρχον τοῦ Υἱοῦ σημαίνεται;

[00242] Ὅτι μὲν οὖν τὸ αἰδὶον περὶ τοῦ Υἱοῦ αἱ Γραφαὶ δείκνυνται λέγουσαι, φανερόν ἐκ τῶν εἰρημένων·

[00243] ὅτι δὲ ἄπερ φθέγγονται οἱ Ἀρειανοὶ λέγοντες τὸ οὐκ ἦν, καὶ τὸ πρὶν, καὶ τὸ ὅτε, αἱ αὐταὶ Γραφαὶ περὶ τῶν κτισμάτων λέγουσι, δηλώσει πάλιν τὰ μέλλοντα λέγεσθαι.

[00244] Ὁ μὲν γὰρ Μωϋσῆς περὶ τῆς καθ' ἡμᾶς γενέσεως διηγούμενός φησι·

[00245] Καὶ πᾶν χλωρὸν ἀγροῦ πρὸ τοῦ γενέσθαι ἐπὶ τῆς γῆς·

[00246] καὶ πάντα χόρτον ἀγροῦ πρὸ τοῦ ἀνατεῖλαι·

[00247] οὐ γὰρ ἔβρεξεν ὁ Θεὸς ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἄνθρωπος οὐκ ἦν ἐργάζεσθαι τὴν γῆν·

[00248] καὶ ἐν μὲν τῷ Δευτερονομίῳ·

[00249] Ὅτε διεμέριζεν ὁ Ὑψιστος ἔθνη.

[00250] Ὁ δὲ Κύριος διὰ μὲν ἑαυτοῦ ἔλεγεν·

[00251] Εἰ ἡγαπᾶτέ με, ἐχάρητε ἄν, ὅτι εἶπον·

[00252] Πορεύομαι πρὸς τὸν Πατέρα, ὅτι ὁ Πατὴρ μείζων μου ἐστι·

[00253] καὶ νῦν προεῖρηκα ὑμῖν, ^[26.40] πρὶν γενέσθαι, ἵνα, ὅταν γένηται, πιστεύσητε·

[00254] περὶ δὲ τῆς κτίσεως διὰ Σολομῶνός φησι·

[00255] Πρὸ τοῦ τὴν γῆν ποιῆσαι, καὶ πρὸ τοῦ τὰς ἀβύσσους ποιῆσαι, καὶ πρὸ τοῦ προελθεῖν τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων, καὶ πρὸ τοῦ ὄρη ἐδρασθῆναι, πρὸ δὲ πάντων τῶν βουνῶν γεννᾶ με·

[00256] καὶ, Πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι, ἐγὼ εἰμι.

- [00257] Περὶ δὲ Ἰερεμίου λέγει·
- [00258] Πρὸ τοῦ με πλάσαι σε ἐν κοιλίᾳ, ἐπίσταμαί σε.
- [00259] Καὶ ὁ μὲν Δαβὶδ ψάλλει·
- [00260] Κύριε, καταφυγὴ ἐγενήθης ἡμῖν ἐν γενεᾷ καὶ γενεᾷ.
- [00261] Πρὸ τοῦ ὄρη γενῆ θῆναι καὶ πλασθῆναι τὴν γῆν καὶ τὴν οἰκουμένην, ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος σὺ εἶ·
- [00262] ἐν δὲ τῷ Δαυὶδ·
- [00263] Ἀνεβόησε φωνὴ μεγάλη Σου σάννα, καὶ εἶπεν·
- [00264] Ὁ Θεὸς ὁ αἰῶνιος, ὁ τῶν κρυπτῶν γνώστης, ὁ εἰδὼς τὰ πάντα πρὶν γενέσεως αὐτῶν.
- [00265] Τὸ ἄρα, Οὐκ ἦν ποτε, καὶ τὸ, πρὶν γενέσθαι, καὶ τὸ, ὅτε, καὶ ὅσα τοιαῦτά ἐστι λεξιεῖδα ἐπὶ μὲν τῶν γεννητῶν καὶ κτισμάτων, τῶν ἐξ οὐκ ὄντων γενομένων, ἀρμόζει λέγεσθαι, ἀλλότρια δὲ τοῦ Λόγου ἐστίν.
- [00266] Εἰ δὲ ταῦτα μὲν ἐπὶ τῶν γεννητῶν, τὸ δὲ, αἰεὶ, ἐπὶ τοῦ Υἱοῦ λέγουσιν αἱ Γραφαί, οὐκ ἄρα, ὡς θεομάχοι, ἐξ οὐκ ὄντων γέγονεν ὁ Υἱός, οὐδὲ ὅλως τῶν γεννητῶν ἐστὶν ὁ Υἱός, ἀλλὰ τοῦ Πατρὸς εἰκὼν καὶ Λόγος αἰδιός ἐστιν, οὐδὲ πώποτε οὐκ ὦν, ἀλλὰ αἰεὶ ὦν, ὡς αἰδίου ὄντος φωτὸς αἰδιον ἀπαύγασμα.
- [00267] Τί τοίνυν χρόνους πρὸ τοῦ Υἱοῦ φαντάζεσθε;
- [00268] ἢ διὰ τί μετὰ χρόνους βλασφημεῖτε τὸν Λόγον, δι' οὗ καὶ οἱ αἰῶνες γεγόνασι;
- [00269] Πῶς γὰρ ὅλως χρόνος ἢ αἰὼν ὑπέστη μήπω φανέντος καθ' ὑμᾶς τοῦ Λόγου, δι' οὗ τὰ πάντα γέγονε, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν;
- [00270] Ἥ διὰ τί, χρόνον σημαίνοντες, οὐ λέγετε φανερώς;
- [00271] Ἦν χρόνος ὅτε οὐκ ἦν ὁ Λόγος;
- [00272] Ἀλλὰ τὸ μὲν ὄνομα τοῦ χρόνου σκέπετε πρὸς ἀπάτην τῶν ἀκεραίων, τὸ φρόνημα δὲ ὅλως ἑαυτῶν οὐ κρύπτετε, ἀλλ' οὐδὲ κρύπτοντες λαθεῖν δύνασθε·
- [00273] πάλιν γὰρ χρόνους σημαίνετε λέγοντες, «Ἦν ποτε ὅτε οὐκ ἦν,» καὶ «Οὐκ ἦν πρὶν γεννηθῆ.»
- [00274] Τούτων οὕτω δεικνυμένων, ἔτι πλέον ἀναιδεῦ οὐκ ἔστι λέγοντες·
- [00275] Εἰ μὴ ἦν ποτε ὅτε οὐκ ἦν, ἀλλ' αἰδιός ἐστιν ὁ Υἱός, καὶ συνυπάρχει τῷ Πατρὶ, οὐκέτι Υἱόν, ἀλλ' ἀδελφὸν εἶναι τοῦ Πατρὸς λέγετε αὐτόν.
- [00276] ^[26.41] Ἀνόητοι καὶ φιλόνεικοι! εἰ μὲν γὰρ αἰδιὸς συνεῖναι μόνον αὐτὸν ἐλέγομεν, καὶ μὴ Υἱόν, πιθανὴ τις ἦν αὐτῶν ἢ προσποίητος εὐλάβεια·
- [00277] εἰ δὲ αἰδιον λέγοντες ὁμολογοῦμεν αὐτὸν Υἱόν ἐκ Πατρὸς, πῶς ὁ γεννηθεὶς ἀδελφὸς τοῦ γεννήσαντος δύναται νομίζεσθαι;
- [00278] Καὶ εἰ εἰς Πατέρα καὶ Υἱόν ἡμῶν ἐστὶν ἡ πίστις, ποία ἀδελφότης ἐν τούτοις ἐστίν;
- [00279] ἢ πῶς δύναται ὁ Λόγος ἀδελφὸς λέγεσθαι τούτου, οὗ καὶ ἔστι Λόγος;
- [00280] Οὐκ ἔστιν ἀντίρροισι αὕτη ὡς παρὰ ἀγνοοῦντων γινομένη·
- [00281] συνορῶσι γὰρ καὶ αὐτοὶ τὴν ἀλήθειαν·
- [00282] ἀλλὰ πρόφασίς ἐστὶν Ἰουδαϊκὴ, καὶ θελότων, ὡς εἶπεν ὁ Σολομών, ἀπὸ τῆς ἀληθείας χωρίζεσθαι.
- [00283] Οὐ γὰρ ἐκ τινος ἀρχῆς προὑπαρχούσης ὁ Πατὴρ καὶ ὁ Υἱός ἐγεννήθησαν, ἵνα καὶ ἀδελφοὶ νομισθῶσιν·
- [00284] ἀλλ' ὁ Πατὴρ ἀρχὴ τοῦ Υἱοῦ καὶ γεννήτωρ ἐστὶ, καὶ ὁ Πατὴρ πατὴρ ἐστὶ, καὶ οὐχ υἱός τις γέγονε·
- [00285] καὶ ὁ Υἱός δὲ υἱός ἐστὶ, καὶ οὐκ ἀδελφός.
- [00286] Εἰ δὲ αἰδιον γέννημα τοῦ Πατρὸς λέγεται, καλῶς λέγεται.
- [00287] Οὐ γὰρ ἀτελής οὐσία τοῦ Πατρὸς ἦν ποτε, ἵνα καὶ τὸ ἴδιον αὐτῆς ἐπισυμβαίῃ ταύτη·
- [00288] οὐδὲ ὡς ἄνθρωπος ἐξ ἀνθρώπου γεγέννηται ὁ Υἱός, ἵνα καὶ ὑστερίζῃ τῆς πατρῶας ὑπάρξεως·
- [00289] ἀλλὰ Θεοῦ γέννημά ἐστι, καὶ ὡς Θεοῦ τοῦ αἰεὶ ὄντος ἴδιος ὦν Υἱός, αἰδιὸς ὑπάρχει.
- [00290] Ἀνθρώπων μὲν γὰρ ἴδιον τὸ ἐν χρόνῳ γεννᾶν διὰ τὸ ἀτελὲς τῆς φύσεως·
- [00291] Θεοῦ δὲ αἰδιον τὸ γέννημα, διὰ τὸ αἰεὶ τέλειον τῆς φύσεως.

- [00292] Εἰ μὲν οὖν οὐκ ἔστιν Υἱός, ἀλλ' ἐξ οὐκ ὄντων ποιήματα γέγονε, δεῖ κινύτωσαν πρότερον, καὶ ὡς περὶ ποιήματος φανταζόμενοι κραζέτωσαν, ὅτι, Ἦν ποτε ὅτε οὐκ ἦν·
- [00293] οὐκ ὄντα γὰρ γέγονε τὰ γενητά.
- [00294] Εἰ δὲ Υἱός ἐστι·
- [00295] τοῦτο γὰρ καὶ ὁ Πατὴρ λέγει, καὶ αἱ Γραφαὶ βοῶσι·
- [00296] τὸ δὲ Υἱός οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν ἢ τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννώμενον·
- [00297] τὸ δὲ γεννώμενον ἐκ τοῦ Πατρὸς Λόγος ἐστὶν αὐτοῦ καὶ Σοφία καὶ ἀπαύγασμα·
- [00298] τί δεῖ λέγειν ἢ ὅτι λέγοντες, Ἦν ποτε ὅτε οὐκ ἦν ὁ Υἱός, ὡς λησταὶ τινες ἀποσυλῶσι τὸν Λόγον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀντικρυς κατ' αὐτοῦ φθέγγονται, ὅτι ἦν ποτε τοῦ ἰδίου Λόγου καὶ Σοφίας χωρὶς, καὶ τὸ φῶς ἦν ποτε χωρὶς αὐγῆς, καὶ ἄγονος ἦν ἡ πηγὴ καὶ ξηρά;
- [00299] Κἂν γὰρ τὸ ὄνομα τοῦ χρόνου προσποιούμενοι φοβεῖσθαι διὰ τοὺς ὀνειδίζοντας αὐτοὺς, λέγωσι πρὸ χρόνων αὐτὸν εἶναι·
- [00300] ἀλλ' ὅμως ὅτι διαστήματά τινα διδῶσιν, ἐν οἷς μὴ εἶναι αὐτὸν φαντάζονται, οὐδὲν ἤττον χρόνους σημαίνοντες, καὶ ἀλογίαν περὶ τὸν Θεὸν εἰσάγοντες, μεγάλως ἀσεβοῦσιν.
- [00301] [26.44] Εἰ δὲ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Υἱοῦ πάλιν συνομολογοῦσι, διὰ τὸ μὴ βούλεσθαι φανερώς παρὰ πάντων καταγινώσκεσθαι, τὸ δὲ εἶναι τοῦτον τῆς οὐσίας τοῦ Πατρὸς ἴδιον γέννημα ἀρνοῦνται, ὡς μὴ δυναμένου τούτου εἶναι χωρὶς τῆς ἐκ μερῶν καὶ διαιρέσεων ὑπονοίας·
- [00302] οὐδὲν ἤττον πάλιν ἀρνοῦνται μὴ εἶναι μὲν ἀληθινὸν Υἱόν, ὀνόματι δὲ μόνον λέγοντες Υἱόν.
- [00303] Πῶς δὲ οὐ σφάλονται μεγάλως περὶ τοῦ ἀσωμάτου τὰ σωματῶν ἐνθυμούμενοι, καὶ διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς ἰδίας φύσεως ἀρνούμενοι τὸ φύσει καὶ ἴδιον τοῦ Πατρὸς;
- [00304] Ὡρα γὰρ αὐτοὺς μὴ νοοῦντας καὶ πῶς ἐστὶν ὁ Θεός, ἢ ποταπός ἐστιν ὁ Πατὴρ, ἀρνεῖσθαι καὶ αὐτὸν, ἐπεὶ καὶ τὸ γέννημα τοῦ Πατρὸς ἐξ ἑαυτῶν μετροῦσιν οἱ ἄφρονες.
- [00305] Ἀλλ' οὕτως αὐτοὺς διακεῖ μένους, καὶ νομίζοντας μὴ δύνασθαι εἶναι Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, οἰκτεῖρειν μὲν ἄξιον·
- [00306] ἐρωτᾶν δὲ καὶ διελέγειν αὐτοὺς ἀκόλουθόν ἐστι, τάχα κἂν οὕτως εἰς αἴσθησιν ἔλθωσιν.
- [00307] Εἰ καθ' ὑμᾶς ἐξ οὐκ ὄντων ἐστὶν ὁ Υἱός, καὶ οὐκ ἦν πρὶν γεννηθῆναι, πάντως που κατὰ μετουσίαν καὶ αὐτὸς Υἱός, καὶ Θεός, καὶ Σοφία ἐκλήθη·
- [00308] οὕτω γὰρ καὶ τὰ ἄλλα πάντα συνέστηκέ τε καὶ ἀγιαζόμενα δοξάζεται.
- [00309] Τίνος τοίνυν ἐστὶ μέτοχος, εἰπεῖν ὑμᾶς ἀνάγκη.
- [00310] Τὰ μὲν γὰρ ἄλλα πάντα τοῦ Πνεύματος μετέχει, αὐτὸς δὲ ἄρα καθ' ὑμᾶς τίνος ἂν εἴη μέτοχος;
- [00311] Τοῦ Πνεύματος;
- [00312] Καὶ μὴν αὐτὸ τὸ Πνεῦμα μᾶλλον παρὰ τοῦ Υἱοῦ λαμβάνει, ὡς αὐτὸς εἶρηκε, καὶ ἀλογόν ἐστιν εἰπεῖν τοῦτον ἀγιάζεσθαι παρ' ἐκείνου.
- [00313] Οὐκοῦν τοῦ Πατρὸς μετέχει·
- [00314] τοῦτο γὰρ λείπεται, καὶ ἀνάγκη λέγειν.
- [00315] Καὶ τί τοῦτο ἄρα ἢ πόθεν ἐστίν;
- [00316] εἰ μὲν οὖν ἕξωθεν ἐστὶν ἐπινοηθὲν παρὰ τοῦ Πατρὸς, οὐκέτι πάλιν τοῦ Πατρὸς μετέχων ἂν εἴη, ἀλλὰ τοῦ ἕξωθεν γενομένου, καὶ οὐκέτι αὐτὸς οὐδὲ δευτέρως ἔσται μετὰ τὸν Πατέρα, ἔχων πρὸ ἑαυτοῦ ἐκεῖνο·
- [00317] οὐδὲ τοῦ Πατρὸς Υἱός ἂν λεχθεῖν, ἀλλ' ἐκείνου, οὗ καὶ μετέχων Υἱός καὶ Θεός ἐκλήθη·
- [00318] εἰ δὲ τοῦτο ἄτοπον καὶ ἀσεβές, λέγοντος μὲν τοῦ Πατρὸς, Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, λέγοντος δὲ καὶ τοῦ Υἱοῦ, Πατέρα ἴδιον εἶναι τὸν Θεόν·
- [00319] δηλόν, ὅτι οὐκ ἕξωθεν, ἀλλ' ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ Πατρὸς ἐστὶ τὸ μετεχόμενον.
- [00320] Τοῦτο δὲ πάλιν ἂν ἕτερον ἢ παρὰ τὴν οὐσίαν τοῦ Υἱοῦ, τὸ ἴσον ἄτοπον ἀπαντήσῃ, μέσου πάλιν εὐρισκομένου τούτου ἐκ τοῦ Πατρὸς καὶ τῆς οὐσίας τοῦ Υἱοῦ, ἥτις ποτέ ἐστιν.
- [00321] Τοιούτων δὴ οὖν ἀτόπων καὶ παρὰ τὴν ἀλήθειαν ἀναφαινομένων λογισμῶν, ἀνάγκη λέγειν τὸ ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ Πατρὸς ἴδιον αὐτοῦ σύμπαν εἶναι τὸν [26.45] Υἱόν·
- [00322] τὸ γὰρ ὅλως μετέχεσθαι τὸν Θεόν, ἴσον ἐστὶ λέγειν, ὅτι καὶ γεννᾷ·
- [00323] τὸ δὲ γεννᾶν τί σημαίνει ἢ Υἱόν;
- [00324] Αὐτοῦ γοῦν τοῦ Υἱοῦ μετέχει τὰ πάντα κατὰ τὴν τοῦ Πνεύματος γινομένην παρ' αὐτοῦ χάριν·

- [00325] καὶ φανερόν ἐκ τούτου γίνεται, ὅτι αὐτὸς μὲν ὁ Υἱὸς οὐδενὸς μετέχει, τὸ δὲ ἐκ τοῦ Πατρὸς μετεχόμενον, τοῦτό ἐστιν ὁ Υἱός.
- [00326] Αὐτοῦ γὰρ τοῦ Υἱοῦ μετέχοντες, τοῦ Θεοῦ μετέχειν λεγόμεθα·
- [00327] καὶ τοῦτό ἐστιν, ὃ ἔλεγεν ὁ Πέτρος, Ἴνα γένησθε θείας κοι νωνοὶ φύσεως, ὡς φησι καὶ ὁ Ἀπόστολος, Οὐκ οἴδατε, ὅτι ναὸς Θεοῦ ἐστε;
- [00328] καὶ, Ἡμεῖς γὰρ ναὸς Θεοῦ ἐσμεν ζῶντος.
- [00329] Καὶ αὐτὸν δὲ τὸν Υἱὸν βλέποντες, ὁρῶμεν τὸν Πατέρα.
- [00330] Ἡ γὰρ τοῦ Υἱοῦ ἔννοια καὶ κατάληψις γνώσις ἐστὶ περὶ τοῦ Πατρὸς, διὰ τὸ ἐκ τῆς οὐσίας αὐτοῦ ἴδιον εἶναι γέννημα.
- [00331] Ὡσπερ δὲ τὸ μετέχεσθαι οὐκ ἂν τις ὑμῶν ἔτι πάθος εἴποι καὶ μερισμὸν τῆς τοῦ Θεοῦ οὐσίας·
- [00332] (δεδήλωται γὰρ καὶ ὡμολόγηται μετέχεσθαι τὸν Θεόν, καὶ ταῦτό εἶναι μετέχεσθαι καὶ γεννᾶν·) οὕτως τὸ γέννημα οὐ πάθος, οὐδὲ μερισμὸς ἐστὶ τῆς μακαρίας ἐκείνης οὐσίας.
- [00333] Οὐκ ἄπιστον ἄρα ἐστὶν Υἱὸν ἔχειν τὸν Θεόν, τῆς ἰδίας οὐσίας τὸ γέννημα·
- [00334] οὐδ' ἄρα πάθος καὶ μερισμὸν τῆς οὐσίας τοῦ Θεοῦ σημαίνομεν, λέγοντες Υἱὸν καὶ γέννημα·
- [00335] ἀλλὰ μᾶλλον τὸ γνήσιον καὶ τὸ ἀληθινὸν καὶ τὸ μονογενὲς τοῦ Θεοῦ γινώσκοντες, οὕτω πιστεύομεν.
- [00336] Τούτου δὲ οὕτω πεφασμένου καὶ δεικνυμέ νου, ὅτι τὸ ἐκ τῆς τοῦ Πατρὸς οὐσίας γέννημα τοῦτό ἐστιν ὁ Υἱός, οὐδενὶ λοιπὸν ἀμφίβολον, ἀλλὰ καὶ πρό δηλον ἂν εἴη, ὅτι τοῦτό ἐστιν ἡ Σοφία καὶ ὁ Λόγος τοῦ Πατρὸς, ἐν ᾧ καὶ δι' οὗ τὰ πάντα κτίζει καὶ ποιεῖ·
- [00337] καὶ τοῦτό ἐστιν αὐτοῦ τὸ ἀπαύγασμα, ἐν ᾧ τὰ πάντα φωτίζει, καὶ ἀποκαλύπτεται οἷς ἐὰν θέλη·
- [00338] τοῦτό ἐστιν αὐτοῦ χαρακτήρ καὶ εἰκὼν, ἐν ᾧ θεωρεῖται καὶ γινώσκεται, διὸ καὶ αὐτὸς καὶ ὁ Πατὴρ ἐν εἰσι·
- [00339] καὶ γὰρ ὁ τοῦτον βλέπων βλέπει καὶ τὸν Πατέρα·
- [00340] τοῦτό ἐστιν ὁ Χριστός, ἐν ᾧ τὰ πάντα λελύτρωται, καὶ πάλιν τὴν καινὴν εἰργάσατο κτίσιν.
- [00341] Τοῦ δὲ Υἱοῦ πάλιν οὕτως ὄντος, οὐχ ἀρμόζει, ἀλλὰ καὶ λίαν ἐπικίνδυνόν ἐστιν εἰπεῖν τοῦτον ἐξ οὐκ ὄντων ποιήμα, ἢ, Οὐκ ἦν πρὶν γεννηθῆ.
- [00342] Ὁ γὰρ τὸ ἴδιον τῆς οὐσίας τοῦ Πατρὸς οὕτω λέγων καὶ εἰς αὐτὸν τὸν Πατέρα φθάνει βλασφημῶν, τὰ τοιαῦτα φρονῶν περὶ αὐτοῦ, οἷα καὶ περὶ τοῦ ἐξ αὐτοῦ γεννήματος φανταζόμενος καταψεύδεται.
- [00343] Ἔστι μὲν οὖν καὶ τοῦτο μόνον ἰκανὸν ἀνατρέπειν τὴν Ἀρειανὴν αἵρεσιν·
- [00344] ὅμως δὲ καὶ ἐκ τούτου ἂν τις ἴδοι τὸ ἀλλόδοξον αὐτῆς.
- [00345] Εἰ ποιητῆς καὶ κτί^[26.48]στις ἐστὶν ὁ Θεός, διὰ Υἱοῦ δὲ τὰ ποιήματα κτίζει, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλως ἰδεῖν τὰ γινόμενα ἢ διὰ τοῦ Λόγου γινόμενα·
- [00346] πῶς οὐ βλάσφημον, ποιητοῦ ὄντος τοῦ Θεοῦ, λέγειν τὸν δημιουργικὸν αὐτοῦ Λόγον καὶ τὴν Σοφίαν μὴ εἶναι ποτε;
- [00347] ἴσον γὰρ ἐστὶν εἰπεῖν, ὅτι μηδὲ ποιητῆς ἐστὶν ὁ Θεός, οὐκ ἔχων ἴδιον ἐξ αὐτοῦ δημιουργικὸν Λόγον, ἀλλ' ἔξωθεν ἐπεισαγόμενός ἐστι καὶ ξένος αὐτοῦ, καὶ ἀνόμιος κατ' οὐσίαν τυγχάνων, ἐν ᾧ δημιουργεῖ.
- [00348] Ἐπειτα λεγέτωσαν ἡμῖν, μᾶλλον δὲ κἂν ἐκ τούτου βλέπετωσαν τὴν δυσσέβειαν ἑαυτῶν ἐκ τοῦ λέγειν, Ἦν ποτε, ὅτε οὐκ ἦν, καὶ, Οὐκ ἦν πρὶν γεννηθῆ.
- [00349] Εἰ γὰρ οὐκ αἰδίως σύνεστιν ὁ Λόγος τῷ Πατρὶ, οὐκ ἔστιν ἡ Τριάς αἰδίως·
- [00350] ἀλλὰ μονὰς μὲν ἦν πρότερον, ἐκ προσθήκης δὲ γέγο νεν ὕστερον Τριάς, καὶ προϊόντος τοῦ χρόνου κατ' αὐτοὺς ἠῤῥησε καὶ συνέστη τῆς θεολογίας ἡ γνώσις.
- [00351] Πάλιν τε, εἰ οὐκ ἔστιν ὁ Υἱός ἴδιον τῆς τοῦ Πατρὸς οὐσίας γέννημα, ἀλλ' ἐξ οὐκ ὄντων γέγονεν, ἐξ οὐκ ὄντων συνίσταται Τριάς, καὶ ἦν ποτε ὅτε οὐκ ἦν Τριάς, ἀλλὰ μονὰς·
- [00352] καὶ ποτὲ μὲν ἐλλειπῆς Τριάς, ποτὲ δὲ πλήρης·
- [00353] ἐλλειπῆς μὲν πρὶν γένηται ὁ Υἱός;
- [00354] πλήρης δὲ, ὅτε γέγονε·
- [00355] καὶ λοιπὸν καὶ τὸ γεννῆ τὸν τῷ κτίστη συναριθμεῖται, καὶ τὸ ποτε μὴ ὄν τῷ αἰεὶ ὄντι συνθεολογεῖται καὶ συνδοξάζεται·
- [00356] καὶ τὸ γε μείζον, ἀνόμιος ἑαυτῆς ἡ Τριάς εὐρίσκεται, ξέναις καὶ ἀλλοτρίαις φύσεσίν τε καὶ ταῖς οὐσίαις συνισταμένη.
- [00357] Τοῦτο δὲ οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν εἰπεῖν ἢ γεννητὴν τὴν τῆς Τριάδος σύστασιν.
- [00358] Ποταπὴ οὖν αὕτη θεοσέβεια ἢ μηδὲ ἑαυτῆ ὁμοία τυγχάνουσα, ἀλλ' ἐκ προσθήκης χρόνων πληρουμένη, καὶ ποτὲ μὲν μὴ οὕτως, ποτὲ δὲ οὕτως οὔσα;

- [00359] Εἰκὸς γὰρ αὐτὴν καὶ πάλιν λήψεσθαι προσθήκην, καὶ τοῦτο εἰς ἄπειρον, ὡς ἄπαξ καὶ κατὰ τὴν ἀρχὴν ἐκ προσθήκης ἔσχε τὴν σύστασιν.
- [00360] Οὐκ ἀμφίβολον δὲ, ὅτι καὶ δυνατὸν αὐτὴν μειοῦσθαι.
- [00361] Τὰ γὰρ προστιθέμενα, φανερόν, ὅτι καὶ ἀφαιρεῖσθαι δύναται.
- [00362] Οὐκ ἔστι δὲ οὕτως·
- [00363] μὴ γένοιτο! Οὐκ ἔστι γενητὴ ἡ Τριάς·
- [00364] ἀλλ' αἰδιὸς καὶ μία θεότης ἐστὶν ἐν Τριάδι, καὶ μία δόξα τῆς ἁγίας Τριάδος·
- [00365] καὶ σχίζειν αὐτὴν εἰς διαφόρους φύσεις τολμᾶτε·
- [00366] τοῦ Πατρὸς αἰδίου ὄντος, τὸν συγκαθήμενον αὐτῷ Λόγον λέγετε, ὅτι, Ἦν ποτε ὅτε οὐκ ἦν·
- [00367] τοῦ δὲ Υἱοῦ συγκαθη^[26.49] μένου τῷ Πατρὶ, ἐνθυμείσθε τοῦτον μακρύνειν ἀπ' αὐτοῦ, Κτίζουσα ἔστι καὶ δημιουργὸς ἡ Τριάς·
- [00368] καὶ οὐ φοβείσθε καταφέροντες αὐτὴν εἰς τὰ ἐξ οὐκ ὄντων·
- [00369] οὐκ αἰδεῖσθε τὰ δοῦλα συνεξισάζοντες τῇ εὐγενείᾳ τῆς Τριάδος, καὶ τὸν βασιλέα Κύριον Σαβαώθ τοῖς ὑπηκόοις συντάττοντες.
- [00370] Παύσασθε συμφύροντες τὰ ἄμικτα, μᾶλλον δὲ τὰ μὴ ὄντα τῷ ὄντι.
- [00371] Οὐκ ἔστι ταῦτα λέγοντας ἐνεγκεῖν δόξαν καὶ τιμὴν τῷ Κυρίῳ, ἀλλὰ ἀδοξίαν καὶ ἀτιμίαν·
- [00372] ὁ γὰρ ἀτιμάζων τὸν Υἱὸν ἀτιμάζει τὸν Πατέρα.
- [00373] Εἰ γὰρ νῦν ἐν Τριάδι ἡ θεο λογία τελεία ἐστὶ, καὶ αὕτη ἡ ἀληθὴς καὶ μόνη θεοσέβειά ἐστὶ, καὶ τοῦτό ἐστὶ τὸ καλὸν καὶ ἡ ἀλήθεια·
- [00374] ἔδει τοῦτο οὕτως αἰεὶ εἶναι, ἵνα μὴ τὸ καλὸν καὶ ἡ ἀλήθεια ἐπιγένηται, καὶ ἐκ προσθήκης συνίσταται τὸ τῆς θεολογίας πλήρωμα.
- [00375] Ἦδει οὖν τοῦτο αἰδιῶς εἶναι·
- [00376] εἰ δὲ μὴ αἰδιῶς ἦν, ἔδει μὴδὲ νῦν οὕτως αὐτὴν εἶναι, ἀλλ' οὕτως εἶναι, ὥσπερ ἐξ ἀρχῆς ὑμεῖς αὐτὴν ὑποτίθεσθε, ἵνα μὴδὲ νῦν Τριάς ἦ.
- [00377] Ἀλλ' οὐκ ἂν ἀνάσχοιτό τις Χριστιανῶν τῶν τοιούτων αἰρετικῶν·
- [00378] Ἑλλήνων γὰρ ἴδια ταῦτα, ὥστε γενητὴν εἰσάγειν Τριάδα, καὶ τοῖς γενητοῖς αὐτὴν συνεξισάζειν.
- [00379] Τῶν γὰρ γενητῶν ἐστὶν ἐλλείψεις καὶ προσθήκας δέχεσθαι·
- [00380] Χριστιανῶν δὲ ἡ πίστις ἄτρεπτον καὶ τελείαν καὶ αἰεὶ ὡσαύτως ἔχουσαν τὴν μακαρίαν οἶδε Τριάδα, καὶ οὔτε πλέον τι τῇ Τριάδι προστίθησιν, οὔτε ἐνδεῆ ποτε ταύτην γεγενῆσθαι λογίζεται·
- [00381] ἐκότερον γὰρ τούτων δυσσεβές·
- [00382] διὸ καὶ ἀμιγῆ μὲν αὐτὴν γινώσκει τῶν γενητῶν, ἀδιαίρετον δὲ τὴν ἐνότητα τῆς θεότητος αὐτῆς φυλάττουσα προσκυνεῖ·
- [00383] καὶ φεύγει μὲν τὰς τῶν Ἀρειανῶν βλασφημίας, ὁμολογεῖ δὲ καὶ οἶδεν αἰεὶ εἶναι τὸν Υἱόν·
- [00384] ἔστι γὰρ αἰδιὸς ὡς ὁ Πατὴρ, οὗ καὶ ἔστι Λόγος αἰδιός·
- [00385] καὶ γὰρ καὶ τοῦτο πάλιν ἴδωμεν.
- [00386] Εἰ πηγὴ σοφίας καὶ ζωῆς ἐστὶ καὶ λέγεται ὁ Θεός, ὡς διὰ μὲν Τερεμίου, Ἐμὲ ἐγκατέλιπον πηγὴν ὕδατος ζῶντος·
- [00387] καὶ πάλιν, Θρόνος δόξης ὑψωμένος, ἁγίασμα ἡμῶν, ὑπομονὴ Ἰσραὴλ, Κύριε, πάντες οἱ ἐγκαταλιπόντες σε αἰσχυνθήτωσαν·
- [00388] ἀφεστηκότες, ἐπὶ τῆς γῆς γραφήτωσαν·
- [00389] ὅτι ἐγκατέλιπον πηγὴν ζωῆς τὸν Κύριον·
- [00390] ἐν δὲ τῷ Βαρούχ γέγραπται·
- [00391] Ἐγκατέλιπετε τὴν πηγὴν τῆς σοφίας^[26.52]·
- [00392] ἀκόλουθον ἂν εἶη τὴν ζωὴν καὶ τὴν σοφίαν μῆτε ξένα τῆς οὐσίας τῆς πηγῆς εἶναι, ἀλλ' ἴδια, μῆτε ἀνύπαρκτά ποτε εἶναι, ἀλλ' αἰεὶ εἶναι.
- [00393] Ἦστι δὲ ταῦτα ὁ Υἱὸς ὁ λέγων, Ἐγὼ εἰμι ἡ ζωὴ, καὶ, Ἐγὼ ἡ σοφία κατεσκήνωσα βουλήν.

- [00394] Πῶς τοίνυν οὐκ ἀσεβεῖ ὁ λέγων, Ἦν ποτε ὅτε οὐκ ἦν ὁ Υἱός;
- [00395] Ἴσον γὰρ ἐστὶν εἰπεῖν, Ἦν ποτε ὅτε ἡ πηγή ξηρὰ ἦν χωρὶς τῆς ζωῆς καὶ τῆς σοφίας.
- [00396] Ἦ δὲ τοιαύτη οὐκ ἂν εἴη πηγή;
- [00397] τὸ γὰρ μὴ ἐξ ἑαυτοῦ γεννῶν οὐκ ἔστι πηγή.
- [00398] Ὅσης δὲ ἀτοπίας γέμον ἐστὶ τοῦτο! Ὁ μὲν γὰρ Θεὸς τοὺς ποιῶντας αὐτοῦ τὸ θέλημα ἐπαγγέλλεται ὡς πηγὴν ἔσεσθαι, ἦν μὴ ἐξέλιπεν ὕδωρ, λέγων διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου·
- [00399] Καὶ ἐμπλησθήσῃ, καθάπερ ἐπιθυμῆ ἡ ψυχὴ σου, καὶ τὰ ὄστα σου πιανθήσεται, καὶ ἔσται ὡς κῆπος μεθύων, καὶ ὡς πηγή, ἦν μὴ ἐξέλιπεν ὕδωρ·
- [00400] οὗτοι δὲ τὸν Θεὸν λεγόμενον καὶ ὄντα πηγὴν τῆς σοφίας, ἄγονον αὐτὸν καὶ λείψαντά ποτε τῆς ἰδίας σοφίας δυσφημῆν τολμῶ σιν.
- [00401] Ἀλλὰ τὰ μὲν παρὰ τούτων ἐστὶ ψεύδη·
- [00402] ἡ δὲ Ἀλήθεια μαρτυρεῖ πηγὴν αἰδίου εἶναι τὸν Θεὸν τῆς ἰδίας σοφίας.
- [00403] Αἰδίου δὲ τῆς πηγῆς οὕσης, ἐξ ἀνάγκης καὶ τὴν Σοφίαν αἰδίου εἶναι δεῖ.
- [00404] Ἐν ταύτῃ γὰρ καὶ τὰ πάντα γέγονεν, ὡς ψάλλει Δαβὶδ·
- [00405] Πάντα ἐν Σοφίᾳ ἐποίησας·
- [00406] καὶ Σολομών φησιν·
- [00407] Ὁ Θεὸς τῆ Σοφίᾳ ἐθεμελίωσε τὴν γῆν, ἠτοίμασε δὲ οὐρανούς ἐν φρονήσει.
- [00408] Αὐτὴ τε ἡ Σοφία ἐστὶν ὁ Λόγος, καὶ δι' αὐτοῦ, ὡς Ἰωάννης φησὶν, ἐγένετο τὰ πάντα, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν·
- [00409] καὶ αὐτὸς ἐστὶν ὁ Χριστός.
- [00410] Εἷς γὰρ Θεὸς ὁ Πατὴρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτὸν, καὶ εἷς Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, δι' οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ.
- [00411] Εἰ δὲ τὰ πάντα δι' αὐτοῦ, αὐτὸς οὐκ ἂν εἴη συναριθμούμενος τοῖς πᾶσιν.
- [00412] Ὁ γὰρ τολμῶν τὸν δι' οὗ τὰ πάντα λέγειν ἓνα εἶναι τῶν πάντων, πάντως δὴ που καὶ περὶ Θεοῦ, ἐξ οὗ τὰ πάντα, τὸ αὐτὸ λογίσεται.
- [00413] Εἰ δὲ τοῦτο ὡς ἀτοπον φεύγει τις, καὶ διίστησιν ὡς ἄλλον ἀπὸ τῶν πάντων τὸν Θεὸν, ἀκόλουθον ἂν εἴη καὶ τὸν μονογενῆ Υἱὸν ἴδιον ὄντα τῆς τοῦ Πατρὸς οὐσίας ἄλλον λέγειν εἶναι τῶν πάντων·
- [00414] μὴ ὄντος δὲ αὐτοῦ τῶν πάντων, οὐ θέμις ἐπ' αὐτοῦ λέγειν τὸ, Ἦν ποτε ὅτε οὐκ ἦν, καὶ, Οὐκ ἦν, πρὶν γεννηθῆ.
- [00415] Αἰ τοιαῦται γὰρ φωναὶ κατὰ τῶν ποιημάτων ἀρμόζουσι λέγεσθαι·
- [00416] αὐτὸς δὲ ὁ Υἱὸς τοιοῦτός ἐστιν, οἷός ἐστιν ὁ Πατὴρ, οὗ καὶ ἔστι τῆς οὐσίας ἴδιον γέννημα, Λόγος, καὶ Σοφία.
- [00417] Τοῦτο γὰρ ἴδιον τοῦ Υἱοῦ πρὸς τὸν Πατέρα, καὶ τοῦτο τὸν Πατέρα τοῦ Υἱοῦ δείκνυσιν ἴδιον, ὥστε μὴ τε τὸν Θεὸν λέγειν ποτὲ ἄλογον, μήτε τὸν Υἱὸν ἀνύπ[26.53] ἀρκτόν ποτε λέγειν.
- [00418] Ἐπεὶ διὰ τί Υἱὸς εἰ μὴ ἐξ αὐτοῦ;
- [00419] ἢ διὰ τί Λόγος καὶ Σοφία εἰ μὴ αἰεὶ καὶ ἴδιον αὐτοῦ;
- [00420] Πότε γοῦν τοῦ ἰδίου χωρὶς ἦν ὁ Θεός;
- [00421] ἢ πῶς τις περὶ τοῦ ἰδίου, ὡς περὶ ξένου καὶ ἀλλοτριουοῦ σίου δύναται λογίσασθαι;
- [00422] Τὰ μὲν γὰρ ἄλλα οἷά ἐστι τὰ γενητὰ, οὐδὲν ὅμοιον κατ' οὐσίαν ἔχει πρὸς τὸν πεποιηκότα·
- [00423] ἀλλ' ἔξωθεν αὐτοῦ ἐστὶ, χάριτι καὶ βουλήσει αὐτοῦ τῷ Λόγῳ γενόμενα, ὥστε πάλιν δύνασθαι καὶ παύεσθαι ποτε, εἰ θελήσειεν ὁ ποιήσας·
- [00424] ταύτης γὰρ ἐστὶ φύσεως τὰ γενητὰ.
- [00425] Τὸ δὲ ἴδιον τῆς οὐσίας τοῦ Πατρὸς (ὡμολόγηται γὰρ ἤδη τοῦτο εἶναι ὁ Υἱός)·
- [00426] πῶς οὐ τολμηρὸν καὶ δυσσεβὲς εἰπεῖν ἐξ οὐκ ὄντων, καὶ ὅτι οὐκ ἦν πρὶν γεννηθῆ, ἀλλ' ἐπισυμβέβηκε, καὶ δύναται πάλιν μὴ εἶναι ποτε;
- [00427] Τοῦτο δὲ καὶ μόνον ὁ ἐνθυμούμενος κατανοεῖτω, πῶς τὸ τέλειον καὶ τὸ πληρὲς τῆς τοῦ Πατρὸς οὐσίας ἀφαιρεῖται καὶ γὰρ φανερώτερον ἂν τις ἴδοι πάλιν τὸ ἀτοπον τῆς αἰρέσεως, ἂν ἐνθυμηθῆ, ὅτι ὁ Υἱὸς εἰκὼν ἐστὶ καὶ ἀπαύγασμα τοῦ Πατρὸς, καὶ χαρακτὴρ, καὶ ἀλήθεια.

- [00428] Εἰ γὰρ ὑπάρχοντος φωτός, ἔστιν εἰκὼν αὐτοῦ τὸ ἀπαύγασμα·
- [00429] καὶ οὐσης ὑποστάσεως, ἔστι ταύτης ὁ χαρακτήρ ὁλόκληρος·
- [00430] καὶ ὄντος Πατρὸς, ἔστιν ἡ ἀλήθεια·
- [00431] σκοπεῖ τωσαν οἱ τὴν εἰκόνα καὶ τὸ εἶδος τῆς θεότητος χρόνῳ μετροῦντες, εἰς πόσον ἀσεβείας βάραθρον πίπτουσιν.
- [00432] Εἰ γὰρ οὐκ ἦν ὁ Υἱός, πρὶν γεννηθῆ, οὐκ ἦν αἰὲν ἐν τῷ Θεῷ ἡ ἀλήθεια.
- [00433] Ἀλλὰ τοῦτο λέγειν οὐ θέμις·
- [00434] τοῦ γὰρ Πατρὸς ὄντος, ἦν αἰὲν ἐν αὐτῷ ἡ ἀλήθεια, ἥτις ἐστὶν ὁ Υἱός ὁ λέγων·
- [00435] Ἐγὼ εἰμι ἡ Ἀλήθεια·
- [00436] καὶ τῆς ὑποστάσεως ὑπαρχούσης, πάντως εὐθὺς εἶναι δεῖ τὸν χαρακτήρα καὶ τὴν εἰκόνα ταύτης·
- [00437] οὐ γὰρ ἔξωθεν ἐστὶ γραφομένη ἡ τοῦ Θεοῦ εἰκὼν·
- [00438] ἀλλ' αὐτὸς ὁ Θεὸς γεννητῆς ἐστὶ ταύτης, ἐν ἧ ἑαυτὸν ὄρων προσχαίρει ταύτη, ὡς αὐτὸς ὁ Υἱὸς λέγει·
- [00439] Ἐγὼ ἤμην ἡ προσέχαιρε.
- [00440] Πότε γοῦν οὐχ ἔώρα ἑαυτὸν ὁ Πατὴρ ἐν τῇ ἑαυτοῦ εἰκόνι;
- [00441] ἢ πότε οὐ προσέχαιρεν, ἵνα τολμήσῃ τις εἰπεῖν, Ἐξ οὐκ ὄντων ἐστὶν ἡ εἰκὼν, καὶ, Οὐκ ἦν χαίρων ὁ Πατὴρ, πρὶν γένηται ἡ εἰκὼν;
- [00442] Πῶς δὲ καὶ ἑαυτὸν ἂν ἴδοι ὁ ποιητῆς καὶ κτίστης ἐν κτιστῇ καὶ γενητῇ οὐσίᾳ;
- [00443] Τοιαύτην γὰρ εἶναι δεῖ τὴν εἰκόνα, οἷός ἐστιν ὁ ταύτης Πατὴρ.
- [00444] ^[26.56] Φέρε τοίνυν, ἴδωμεν τὰ τοῦ Πατρὸς, ἵνα καὶ τὴν εἰκόνα ἐπιγνώμεν, εἰ αὐτοῦ ἐστὶν.
- [00445] Αἰδιδίος ἐστὶν ὁ Πατὴρ, ἀθάνατος, δυνατός, φῶς, βασιλεὺς, παντοκράτωρ, Θεός, Κύριος, κτίστης, καὶ ποιητής.
- [00446] Ταῦτα εἶναι δεῖ ἐν τῇ εἰκόνι, ἵνα ἀληθῶς ὁ τὸν Υἱὸν ἔώρα κῶς ἴδῃ τὸν Πατέρα.
- [00447] Εἰ δὲ μὴ οὕτως ἐστὶν, ἀλλ' ὡς οἱ Ἀρειανοὶ φρονοῦσιν, γενητός ἐστι, καὶ οὐκ αἰδιδίος ὁ Υἱός, οὐκ ἔστιν αὕτη τοῦ Πατρὸς ἀληθῆς εἰκὼν, εἰ μὴ ἄρα λοιπὸν ἀπερυθριάσαντες εἴπωσιν, ὅτι καὶ τὸ εἰκόνα λέγεσθαι τὸν Υἱὸν, οὐχ ὁμοίας οὐσίας ἐστὶ γνῶρισμα, ὄνομα δὲ μόνον ἐστὶν αὐτοῦ.
- [00448] Ἀλλὰ τοῦτο πάλιν, ὧ Χριστομάχοι, οὐκ ἔστιν εἰκὼν, οὐδὲ χαρακτῆρ.
- [00449] Ποία γὰρ ἐμφέρεια τῶν ἐξ οὐκ ὄντων πρὸς τὸν κτίσαντα τὰ οὐκ ὄντα εἰς τὸ εἶναι;
- [00450] ἢ πῶς τῷ ὄντι τὸ οὐκ ὄν ὁμοιον εἶναι δύναται, λειπόμενον τῷ ποτε μὴ εἶναι, καὶ τῷ πρὸς τὰ γενόμενα τὴν σύνταξιν ἔχειν;
- [00451] Τοιοῦτον γὰρ αὐτὸν εἶναι θέλοντες οἱ Ἀρειανοὶ, λογισμοὺς ἑαυτοῖς ἐπενόησαν, λέγοντες·
- [00452] Εἰ γέννημά ἐστὶν ὁ Υἱὸς τοῦ Πατρὸς καὶ εἰκὼν, καὶ ὁμοίός ἐστι κατὰ πάντα τοῦ Πατρὸς, ὀφείλει πάντως, ὥσπερ γεγέννηται, γεννᾶν καὶ ὁ Υἱός, καὶ γίνεσθαι καὶ αὐτὸς πατὴρ υἱοῦ·
- [00453] πάλιν τε ὁ ἐξ αὐτοῦ γεννώμενος γεννᾶν καὶ αὐτὸς, καὶ καθεξῆς ἕως εἰς ἄπειρον·
- [00454] τοῦτο γὰρ ὁμοιον δείκνυσι τὸν γεννηθέντα τοῦ γεννήσαντος.
- [00455] Ἐφευρεται δυσφημιῶν ἀληθῶς οἱ θεομάχοι, οἵτινες, ἵνα μὴ τὸν Υἱὸν εἰκόνα τοῦ Πατρὸς ὁμολογήσωσι, σωματικὰ καὶ γήϊνα περὶ αὐτοῦ τοῦ Πατρὸς φρονοῦσι, τομὰς, καὶ ἀπορροίας καὶ ἐπιρροίας κατ' ἠγοροῦντες κατ' αὐτοῦ.
- [00456] Εἰ μὲν οὖν ὡς ἄνθρωπος ἐστὶν ὁ Θεός, γινέσθω καὶ γεννητῆς, ὡς ἄνθρωπος, ἵνα καὶ ὁ Υἱὸς ἐτέρου γίνηται πατὴρ, καὶ οὕτω καθεξῆς ἐξ ἀλλήλων γινέσθωσαν, ἵνα καὶ εἰς πληθὸς θεῶν ἡ διαδοχὴ κατ' αὐτοὺς ἀξάνη·
- [00457] εἰ δὲ οὐκ ἔστιν ὡς ἄνθρωπος ὁ Θεός·
- [00458] οὐκ ἔστι γὰρ·
- [00459] οὐ δεῖ τὰ ἀνθρώπων ἐπ' αὐτοῦ λογίζεσθαι.
- [00460] Τὰ μὲν γὰρ ἄλογα ζῶα καὶ ἄνθρωποι ἐκ δημιουργικῆς ἀρχῆς κατὰ διαδοχῆς ἀλλήλων γεννῶνται καὶ ὁ γεννώμενος, ἐκ γεννημένου πατρὸς γεννηθεὶς, εἰκότως καὶ αὐτὸς ἐτέρου γίνεται πατὴρ, ἔχων ἐκ πατρὸς ἐν ἑαυτῷ τοῦτο, ἐξ οὗ καὶ αὐτὸς γέγονε.
- [00461] Διὸ οὐδὲ ἐστὶν ἐν τοῖς τοιοῦτοις κυρίως πατὴρ καὶ κυρίως υἱός, οὐδὲ ἔστηκεν ἐπ' αὐτῶν τὸ πατὴρ καὶ τὸ υἱός·

- [00462] ὁ γὰρ αὐτὸς υἱὸς μὲν τοῦ γεννήσαντος, πατὴρ δὲ τοῦ γεννωμένου ἐξ αὐτοῦ.
- [00463] Ἐπὶ δὲ τῆς θεότητος οὐκ ἔστιν οὕτως·
- [00464] οὐ γὰρ ὡς ἄνθρωπος ὁ Θεός·
- [00465] οὔτε γὰρ ὁ πατὴρ ἐκ πατρὸς ἔστι·
- [00466] διὸ οὐδὲ γεννᾷ τὸν γεννησόμενον πατέρα·
- [00467] ^[26.57] οὔτε ὁ Υἱὸς ἐξ ἀποδόξιας ἔστι τοῦ Πατρὸς, οὐδὲ ἐκ γεννηθέντος Πατρὸς γεγέννηται·
- [00468] διὸ οὐδὲ γεγέννηται εἰς τὸ γεννᾶν.
- [00469] Ὅθεν ἐπὶ τῆς θεότητος μόνης ὁ Πατὴρ κυρίως πατὴρ ἔστι, καὶ ὁ Υἱὸς κυρίως υἱὸς ἔστι, καὶ ἐπὶ τούτων καὶ μόνων ἔστηκε τὸ Πατὴρ αἰεὶ πατὴρ εἶναι, καὶ τὸ Υἱὸς αἰεὶ υἱὸς εἶναι.
- [00470] Οὐκοῦν ὁ ζητῶν διὰ τί μὴ γεννητικὸς υἱοῦ ὁ Υἱὸς, ζητεῖτω διὰ τί μὴ πατέρα ἔσχεν ὁ Πατὴρ.
- [00471] Ἀλλὰ ἄτοπὰ γε ἀμφοτέρω καὶ πάσης μεστὰ ἀσεβείας.
- [00472] Ὡς γὰρ ὁ Πατὴρ αἰεὶ πατὴρ, καὶ οὐκ ἂν ποτε γένοιτο υἱὸς, οὕτως ὁ Υἱὸς αἰεὶ υἱὸς ἔστι, καὶ οὐκ ἂν ποτε γένοιτο πατὴρ·
- [00473] καὶ ἐν τούτῳ γὰρ μᾶλλον χαρακτῆρ ὧν καὶ εἰκῶν τοῦ Πατρὸς δεικνύται, μένων ὃ ἔστι καὶ οὐκ ἀλλασσόμενος, ἀλλ' ἔχων ἐκ τοῦ Πατρὸς τὴν ταυτότητα.
- [00474] Εἰ μὲν οὖν ὁ Πατὴρ μεταβάλλεται, μεταβαλλέσθω καὶ ἡ εἰκὼν·
- [00475] πρὸς γὰρ τὸν γεννήσαντα οὕτω καὶ ἡ εἰκὼν αὐτοῦ καὶ τὸ ἀπαύγασμα ἔστηκεν·
- [00476] εἰ δὲ ἄτρεπτός ἐστιν ὁ Πατὴρ, καὶ ὃ ἔστιν οὕτως διαμένει, ἐξ ἀνάγκης καὶ εἰκῶν ὃ ἔστι διαμένει, καὶ οὐ τραπήσεται.
- [00477] Ἔστι δὲ ἐκ τοῦ Πατρὸς Υἱός·
- [00478] οὐκ ἄρα ἕτερόν τι γενήσεται, ἢ ὅπερ ἔστι τῆς τοῦ Πατρὸς οὐσίας ἴδιον.
- [00479] Μάτην ἄρα καὶ τοῦτο ἐπενόησαν οἱ ἄφρονες, ἐξάραί τε θέλοντες ἀπὸ τοῦ Πατρὸς τὴν εἰκόνα, ἵνα τοῖς γεννητοῖς τὸν Υἱὸν ἐξισάσωσιν.
- [00480] Ἐν τούτοις γοῦν αὐτὸν συντάττοντες οἱ περὶ Ἄρειον ἐκ διδασκαλίας Εὐσεβίου, καὶ τοιοῦτον εἶναι νομίζοντες οἷα τὰ δι' αὐτοῦ γενόμενά ἐστιν, ἀπεπήδησαν μὲν ἀπὸ τῆς ἀληθείας, συμφορήσαντες δὲ ἑαυτοῖς ῥημάτια πανουργίας, περιήρχοντο κατὰ τὴν ἀρχὴν, ὅτε τὴν αἴρεσιν ταύτην ἐπλασσον, καὶ μέχρι δὲ νῦν τινες συναντώντες ἐξ αὐτῶν παιδαρίοις κατὰ τὴν ἀγορὰν, πυνθάνονται αὐτῶν, οὔτι γε ἀπὸ τῶν θείων Γραφῶν, ἀλλ' ὡσπερ τὰ περισσεύματα τῆς καρδίας αὐτῶν ἐρευγόμενοι λέγουσιν·
- [00481] Ὁ ὧν τὸν μὴ ὄντα ἐκ τοῦ ὄντος πεποίηκεν, ἢ τὸν ὄντα;
- [00482] ὄντα οὖν αὐτὸν πεποίηκεν, ἢ μὴ ὄντα;
- [00483] Καὶ πάλιν, Ἐν τὸ ἀγέννητον, ἢ δύο;
- [00484] καὶ αὐτεξουσίος ἔστι καὶ ἰδίᾳ προαιρέσει οὐ τρέπεται, τρεπτῆς ὧν φύσεως;
- [00485] Οὐ γὰρ ὡς λίθος ἔστιν ἀφ' ἑαυτοῦ μένων ἀκίνητος.
- [00486] Εἶτα καὶ εἰσερχόμενοι πρὸς γυναικάρια, πάλιν αὐταῖς ἐκτεθεῖς λυμένα ῥημάτια φθέγγονται, Εἰ εἶχες υἱὸν πρὶν τέκης;
- [00487] ὡσπερ δὲ οὐκ εἶχες, οὕτω καὶ ὁ τοῦ Θεοῦ Υἱὸς οὐκ ἦν, πρὶν γεννηθῆναι.
- [00488] Τοιοῦτοις ῥήμασιν ἐξορχούμενοι παίζουσιν οἱ ἄτιμοι, καὶ τὸν Θεὸν ἀνθρώποις ἀπεικάζουσι·
- [00489] φάσκοντές τε εἶναι Χριστιανοὶ, ἀλλάσ ^[26.60] σουσι τὴν τοῦ Θεοῦ δόξαν ἐν ὁμοιώματι εἰκόνας φθαρ τοῦ ἀνθρώπου Ἔδει μὲν οὖν μηδὲν ἀποκρίνασθαι πρὸς τὰ τοιαῦτα, οὕτως ἀνόητα ὄντα καὶ μωρά·
- [00490] ἵνα δὲ μὴ δοκῆ τι βέβαιον ἔχειν ἢ αἴρεσις αὐτῶν, προσήκει κἂν ὡς ἐκ παρεργου διελέγξαι καὶ ἐν τούτοις αὐτοῦς μάλιστα διὰ τὰ εὐχερῶς ἀπατάμενα παρ' αὐτῶν γυναικάρια.
- [00491] Ἔδει δὲ ταῦτα λέγοντας αὐτοῦς, καὶ ἀρχιτέκτονος πυνθάνεσθαι, Εἰ δύνασαι χωρὶς ὕλης ὑποκειμένης οικοδομεῖν;
- [00492] ὡσπερ δὲ οὐ δύνασαι, οὕτω καὶ ὁ Θεὸς οὐκ ἠδύνατο χωρὶς ὕλης ὑποκειμένης ποιῆσαι τὰ ὅλα.
- [00493] Ἔδει καὶ ἕκαστον αὐτοῦς τῶν ἀνθρώπων ἐρωτᾶν, Εἰ δύνασαι εἶναι χωρὶς τόπου;
- [00494] ὡσπερ δὲ οὐ δύνασαι, οὕτω καὶ ὁ Θεὸς ἐν τόπῳ ἐστίν·
- [00495] ἴν' οὕτως κἂν παρὰ τῶν ἀκουόντων ἐντρέπεσθαι δυνηθῶσιν.

- [00496] Ἡ διὰ τί, ἐὰν μὲν ἀκούωσιν, ὅτι Υἱὸν ἔχει ὁ Θεός, εἰς ἑαυτοὺς ἀποβλέποντες ἀρ νούνται τοῦτον·
- [00497] ἐὰν δὲ ἀκούωσιν, ὅτι κτίζει καὶ ποιεῖ, οὐκέτι τὰ ἀνθρώπινα ἀντιτιθέασιν;
- [00498] ἔδει δὲ καὶ ἐν τῷ κτίζειν ἀνθρώπινα νοεῖν αὐτοὺς καὶ ὕλην ὑποβάλλειν τῷ Θεῷ, ἵνα καὶ τὸ εἶναι κτίστην τὸν Θεὸν ἀρνήσωνται, καὶ λοιπὸν μετὰ Μανιχαίων κυ λιώνται.
- [00499] Εἰ δὲ ταῦθ' ὑπερβαίνει ἡ περὶ Θεοῦ ἔννοια, καὶ μόνον τις ἀκούσας πιστεύει καὶ οἶδεν, ὅτι ἐστὶν οὐχ ὡς ἡμεῖς ἐσμεν, ἔστι μέντοι ὡς Θεός, καὶ κτίζει οὐχ ὡς ἄνθρωποι κτίζουσι, κτίζει μέντοι ὡς Θεός·
- [00500] δηλον, ὅτι καὶ γεννᾷ οὐχ ὡς ἄνθρωποι γεννῶσι, γεννᾷ μέντοι ὡς Θεός·
- [00501] οὐ γὰρ ὁ Θεός ἄνθρωπον μιμεῖται·
- [00502] ἀλλὰ μᾶλλον οἱ ἄνθρωποι διὰ τὸν Θεὸν κυρίως καὶ μόνον ἀληθῶς ὄντα Πατέρα τοῦ ἑαυτοῦ Υἱοῦ, καὶ αὐτοὶ πατέρες ὠνομάσθησαν τῶν ἰδίων τέκνων.
- [00503] Ἐξ αὐτοῦ γὰρ πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται.
- [00504] Καὶ ἂ λέγουσι δὲ, ἐὰν ἀνεξέταστα μείνη, ὡς εἰρηκότες τι φρόνιμον νομίζονται·
- [00505] ἐὰν δὲ τις αὐτὰ λογικῶς ἐξετάσῃ, πολὺν εὐρεθήσονται γέλωτα καὶ χλευασμὸν ὀφλισκάνοντες.
- [00506] Πρῶτον μὲν γὰρ ἡ πρώτη καὶ τοιαύτη αὐτῶν ἐρώτησις ἐστὶ μωρὰ καὶ ἄδηλος.
- [00507] Οὐ γὰρ σημαί νοσι περὶ τίνος πυνθάνονται, ἵνα καὶ ὁ ἐρωτώμενος ἀποκρίνηται·
- [00508] ἀλλ' ἀπλῶς λέγουσιν, Ὁ ὦν τὸν μὴ ὄντα.
- [00509] Τίς οὖν ὁ ὦν, καὶ τίνα τὰ μὴ ὄντα, ὧ [26.61] Ἀρειανοί;
- [00510] Ἡ τίς ὁ ὦν, καὶ τίς ὁ μὴ ὦν, καὶ τίνα λέγεται ὄντα, ἢ μὴ ὄντα;
- [00511] Δυνατὸν γὰρ καὶ τὸν ὄντα ποιεῖν καὶ τὰ μὴ ὄντα καὶ τὰ ὄντα καὶ τὰ προόντα.
- [00512] Τέκτων γοῦν καὶ χρυσοχόος καὶ κεραμεὺς τὴν οὐσαν καὶ πρὸ αὐτῶν τυγχάνουσαν ὕλην ἕκαστος κατὰ τὴν ἰδίαν τέχνην ἐργάζεται, ποιῶν ἂ βούλεται σκευή·
- [00513] αὐτὸς δὲ ὁ τῶν ὄλων Θεός, τὸν ὄντα καὶ γενόμενον ἤδη παρ' αὐτοῦ χοῦν ἐκ γῆς λαβῶν πλάττει τὸν ἄνθρωπον·
- [00514] καὶ αὐτὴν μέντοι τὴν γῆν, οὐκ οὐσαν πρότερον, ὕστερον εἰς τὸ εἶναι πεποίηκε διὰ τοῦ ἰδίου Λόγου.
- [00515] Εἰ μὲν οὖν οὕτω πυνθάνονται, δηλόν ἐστιν, ὡς ἡ μὲν κτίσις οὐκ ἦν, πρὶν γένηται, οἱ δὲ ἄνθρωποι τὴν οὐσαν ὕλην ἐπεργάζονται, καὶ ἀσύστατος αὐτῶν ὁ λόγος φανήσεται, γινομένων καὶ ὄντων, γι νομένων καὶ μὴ ὄντων, ὥσπερ εἶπαμεν.
- [00516] Εἰ δὲ περὶ Θεοῦ καὶ τοῦ Λόγου αὐτοῦ λαλοῦσι, προστιθέ τωσαν τὰ λειπόμενα τῇ ἐρωτήσει, καὶ οὕτως ἐρωτάτωσαν·
- [00517] Ὁ ὦν Θεός ἦν ποτε ἄλογος;
- [00518] καὶ, Φῶς ὦν, ἀφεγγῆς ἦν;
- [00519] ἢ, Αἰὶ ἦν τοῦ Λόγου Πατήρ;
- [00520] ἢ καὶ πάλιν οὕτως·
- [00521] Ὁ ὦν Πατήρ τὸν Λόγον μὴ ὄντα πεποίηκεν, ἢ τὸν Λόγον ἴδιον ὄντα τῆς οὐσίας αὐτοῦ γέννημα ἔχει αἰεὶ σὺν αὐτῷ, ἵνα γνωσθῶσιν, ὅτι ὅλως περὶ Θεοῦ καὶ τοῦ ἐξ αὐτοῦ περιεργάζονται καὶ σοφίζεσθαι τολμῶσι.
- [00522] Τίς γὰρ ἀνέξεται λεγόντων αὐ τῶν ἄλογόν ποτε τὸν Θεόν;
- [00523] Πάλιν γὰρ εἰς ταῦτὸν τοῖς προτέροις περιπεπτώκασι, καίτοι φεύγειν αὐτὸ καὶ σκέπειν σπουδάσαντες τοῖς ἑαυτῶν σοφίσμασιν·
- [00524] ἀλλ' οὐ δεδύνηται.
- [00525] Οὐδεὶς γὰρ ὅλως κἂν ἀκούσαι θελήσειεν ἀμφιβαλλόντων αὐτῶν, ὅτι ὁ Θεός οὐκ ἦν αἰεὶ Πατήρ, ἀλλ' ὕστερον γέγονεν, ἵνα καὶ φαντα σθῶσιν, ὅτι καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ ποτε οὐκ ἦν πολλῶν ὄντων τῶν προειρημένων κατ' αὐτῶν ἐλέγχων, καὶ τοῦ μὲν Ἰωάννου λέγοντος, Ἦν ὁ λόγος, τοῦ δὲ Παύλου γράφοντος πάλιν, Ὁς ὦν ἀπαύγασμα τῆς δόξης, καὶ, Ὁ ὦν ἐπὶ πάντων Θεός εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας.
- [00526] Ἀμήν.
- [00527] Καὶ βέλτιον ἦν μὲν αὐτοὺς ἡρεμεῖν·
- [00528] ἐπειδὴ δὲ οὐ παύονται, λοιπὸν πρὸς τὴν τοιαύτην ἀναίσχυντον ἐρώτησιν αὐτῶν τοῦτο ἂν τις ἐπίσης αὐτοῖς τολμήσας ἀντερωτήσειεν·

- [00529] ἴσως ἐκ τῶν ὁμοίων ἀτοπημάτων βλέποντες ἑαυτοὺς συγκλειομένους, ἀναχωρήσουσι ^[26.64] τῆς πρὸς τὴν ἀλήθειαν μάχης.
- [00530] Πολλὰ τοίνυν πρότερον ἴλεων τὸν Θεὸν ἐπικαλεσάμενος, οὕτως αὐτοῖς τις ἀπαντήσκειν·
- [00531] Ὁ ὦν Θεός, οὐκ ὦν γέγονεν, ἢ καὶ πρὶν γένηται, ἔστιν;
- [00532] Ὡν οὖν ἑαυτὸν ἐποίησεν, ἢ ἐξ οὐδενός ἐστι, καὶ μηδὲν ὦν πρότερον ἐξαίφνης αὐτὸς ἐφάνη;
- [00533] Ἄτοπος ἢ τοιαύτη ἐρώτησις, ναὶ ἄτοπος καὶ πλέα δυσφημίας·
- [00534] ἀλλ' ὁμοία γε τῆς ἐκείνων·
- [00535] ὁπότερον γὰρ ἂν εἴπωσι, τοῦτο μεστόν ἐστι πάσης ἀσεβείας.
- [00536] Εἰ δὲ τὸ οὕτως ἐρωτᾶν περὶ Θεοῦ βλάσφημον καὶ πλέον ἀσεβείας ἐστὶ, βλάσφημον ἂν εἶη καὶ περὶ τοῦ Λόγου αὐτοῦ τοιαῦτα ἐρωτᾶν.
- [00537] Ἀποκρίνασθαι δὲ ὅμως πρὸς ἀναίρεσιν τῆς τοιαύτης αὐτῶν ἀλόγου καὶ μωρᾶς ἐρωτήσεως ἀναγκαῖον οὕτως·
- [00538] Ὅτι ὦν ἐστὶν αἰδίως ὁ Θεός·
- [00539] ὄντος οὖν αἰεὶ τοῦ Πατρὸς, ἔστι καὶ αἰδίως καὶ τὸ τούτου ἀπαύγασμα, ὅπερ ἐστὶν ὁ Λόγος αὐτοῦ·
- [00540] καὶ πάλιν ὁ ὦν Θεός, ἐξ αὐτοῦ καὶ ὄντα τὸν Λόγον ἔχει·
- [00541] καὶ οὐτε ὁ Λόγος ἐπι γέγονεν οὐκ ὦν πρότερον, οὐτε ὁ Πατὴρ ἄλογος ἦν ποτε.
- [00542] Ἡ γὰρ κατὰ τοῦ Υἱοῦ τόλμα εἰς τὸν Πατέρα τὴν βλασφημίαν ἀνάγει, εἶγε ἔξωθεν ἐπενόησεν ἑαυτῷ σοφίαν, καὶ Λόγον, καὶ Υἱόν.
- [00543] Ὅ γὰρ ἐὰν τούτων εἴπῃς, τοῦτο τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς γέννημα σημαίνει, ὥσπερ εἴρηται.
- [00544] Ὡστε ἀσύστατος αὐτῶν ἢ τοιαύτη ἐρώτησις, καὶ εἰκότως·
- [00545] ἀρνούμενοι γὰρ τὸν Λόγον, ἄλογον ἔχουσι καὶ τὴν ἐρώτησιν.
- [00546] Ὡς γὰρ εἰ τις τὸν ἥλιον ὄρων πυθάνοιτο περὶ τοῦ ἀπαυγασματος, καὶ λέγοι, Ὁ ὦν τὸ μὴ ὄν πεποίηκεν, ἢ ὄν αὐτὸ πεποίηκεν;
- [00547] οὐ σῶφρονα ἔχειν ὁ τοιοῦτος λογισμὸν νομισθήσεται, ἀλλ' ἐμβρόντητος ἂν εἶη, ὅτι ὅλως ὁ ἐστὶν ἐκ τοῦ φωτός, τοῦτο ἔξωθεν ἐπινοεῖ καὶ περὶ τοῦτο ἐρωτᾷ, πότε, καὶ ποῦ καὶ ὅτε, καὶ εἰ πεποίηται·
- [00548] οὕτως καὶ ὁ περὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Πατρὸς τοιαῦτα λογιζόμενος, καὶ οὕτω πυθανόμενος, πολλῶ μᾶλλον τὴν μανίαν μείζονα ἂν ἔχοι, ὅτι τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς Λόγον ἔξωθεν αὐτῷ ἐπεισάγει, καὶ τὸ φύσει γέννημα ὡς ποίημα σκιαλογῶν λέγει, Οὐκ ἦν πρὶν γεννηθῆ.
- [00549] Ἀκουέ τωσαν δὲ ὅμως καὶ πρὸς τὴν ἐρώτησιν αὐτῶν, ὅτι Ὁ ὦν Πατὴρ τὸν ὄντα Υἱὸν ἐποίησεν.
- [00550] Ὁ γὰρ Λόγος σὰρξ ἐγένετο, καὶ ὄντα αὐτὸν Υἱὸν Θεοῦ ἐποίησεν ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰώνων καὶ Υἱὸν ἀνθρώπου, εἰ μὴ ἄρα κατὰ τὸν Σαμοσατέα μηδὲ εἶναι αὐτὸν πρὶν ἀνθρώπων γενέσθαι εἴποιεν.
- [00551] Καὶ πρὸς μὲν τὴν πρώτην αὐτῶν ἐρώτησιν ἱκανὰ ταῦτα παρ' ἡμῶν.
- [00552] ^[26.65] Ὑμεῖς δὲ, ὦ Ἀρειανοὶ, τῶν ἰδίων ἑαυτῶν ῥημάτων μνημονεύοντες, εἶπατε·
- [00553] Ὁ ὦν τοῦ μὴ ὄντος ἔχρηζεν εἰς τὴν τῶν πάντων δημιουργίαν, ἢ ὄντος αὐτοῦ ἔχρηζεν;
- [00554] Εἰρήκατε γὰρ, Ὅργανον ἑαυτῷ τὸν Υἱὸν ἐκ τοῦ μὴ ὄντος κατεσκεύασεν, ἵνα δι' αὐτοῦ ποιήσῃ τὰ πάντα.
- [00555] Τί οὖν ἐστὶ βέλτιον, τὸ χρηζέειν, ἢ τὸ τὴν χρεῖαν ἀναπληροῦν;
- [00556] ἢ ἀμφοτέρω τὰ ἐνδέοντα ἀλλήλων ἀναπληροῦσι;
- [00557] Τοιαῦτα γὰρ λέγοντες, τοῦ κατασκευάσαντος μᾶλλον ἀσθένειαν δεικνύετε, εἰ μὴ καὶ μόνος ἴσχυσε δημιουργῆσαι τὰ πάντα, ἀλλ' ἔξωθεν ἑαυτῷ ὄργανον ἐπινοεῖ, ὥσπερ τέκτων ἢ ναυπηγός τις, μὴ δυνάμενος ὅτιοῦν ἐργάσασθαι χωρὶς σκεπάρνου καὶ πρίονος.
- [00558] Τί οὖν τούτου ἀσεβέστερον;
- [00559] Ἡ τί δεῖ διατρίβειν ὅλως ἐν τούτοις ὡς δεινοῖς, αὐταρκῶν ὄντων τῶν προειρημένων δεῖξαι, φαντασίαν μόνον εἶναι τὰ παρ' αὐτῶν;
- [00560] Πρὸς δὲ τὴν ἑτέραν αὐτῶν εὐήθη πάνυ καὶ μωρὰν ἐξέτασιν, ἣν πρὸς τὰ γυναικάρια ποιοῦνται, οὐδὲν μὲν πάλιν οὐδὲ περὶ ταύτης ἐχρῆν ἀποκρίνασθαι, ἢ τοῦτο μόνον ὃ καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἰρήκαμεν, ὅτι μὴ δέον τὴν ἐκ τοῦ Θεοῦ γέννησιν συμμετρῆν τῇ τῶν ἀνθρώπων φύσει.
- [00561] Ἴνα δὲ ὅμως καὶ ἐν τούτῳ κατὰ γινώσκοντες ἑαυτῶν, καλὸν ἐκ τῶν αὐτῶν πάλιν οὕτως αὐτοῖς ἀπαντήσαι.
- [00562] Ὅλως εἰ περὶ Υἱοῦ πυθάνονται γονέων, ἐνθυμίσθωσαν πόθεν ἐστὶ τὸ γεννώμενον τέκνον.

[00563] Εἰ γὰρ καὶ οὐκ εἶχεν ὁ γονεὺς υἴον πρὶν γεννήσῃ·

[00564] ἄλλ' ἐσχηκώς, οὐκ ἔξωθεν οὐδὲ ἄλλό τριον, ἀλλ' ἐξ ἑαυτοῦ καὶ ἴδιον τῆς οὐσίας καὶ ἀπαράλλακτον ἔσχεν εἰκόνα, ὥστε τοῦτον ἐν ἐκείνῳ βλέπεσθαι, κακείνον ἐν τούτῳ θεωρεῖσθαι.

[00565] Εἰ τοίνυν ἐν τῶν ἀνθρωπίνων παραδειγμάτων τὸν χρόνον τῶν γεννώντων λαμβάνουσι, διὰ τί μὴ ἐκ τῶν αὐτῶν καὶ τὸ κατὰ φύσιν καὶ τὸ ἴδιον ἐνθυμοῦνται τῶν τέκνων πρὸς τοὺς γονέας, ἀλλὰ κατὰ τοὺς ὄφεις μόνον τὸ πρὸς τὸν ἰὸν ἐπιτήδειον ἐκ τῆς γῆς ἐκλέγονται;

[00566] Ἔδει δὲ πυνθανομένους αὐτοὺς γονέων καὶ λέγοντας, Οὐκ εἶχες υἴον πρὶν γεννήσῃς;

[00567] προσθεῖναι καὶ εἰπεῖν, Ἐὰν δὲ σχῆς υἴον, ἄρὰ γε ἔξωθεν ὥσπερ οἰκίαν, ἢ τι ἕτερον κτήμα ἀγοράζεις;

[00568] ἵνα σοι ἀποκρίνηται·

[00569] Οὐκ ἔξωθεν, ἀλλ' ἐξ ἐμοῦ ἐστι.

[00570] Τὰ μὲν γὰρ ἔξωθεν κτήματά ἐστι, καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς ἕτερον μετέρχεται·

[00571] ὁ δὲ υἴος ἐξ ἐμοῦ ἐστι, καὶ τῆς ἐμῆς οὐσίας ἴδιος καὶ ὁμοιος, οὐκ ἀφ' ἑτέρου εἰς ἐμὲ γεγονώς, ἀλλ' ἐξ ἐμοῦ γεγεννημένος·

[00572] διὸ καὶ ἐν ἐκείνῳ ὅλος εἰμι, μένων αὐτὸς ὁ εἰμι.

[00573] Οὕτω γὰρ ἔχει·

[00574] [26.68] καὶ ὁ γονεὺς τῷ χρόνῳ διαφέρει, ὡς ἄνθρωπος ἐν χρόνῳ καὶ αὐτὸς γεγονώς·

[00575] ἀλλ' ἔσχεν ἂν καὶ αὐτὸς αἰεὶ συνυπάρχον τὸ τέκνον, εἰ μὴ ἡ φύσις ἐνεπὶ διζε καὶ ἐκώλυε τὸ δύνασθαι.

[00576] Καὶ γὰρ καὶ ὁ Λευῖ ἔτι ἦν ἐν τῇ ὀσφύϊ τοῦ προπάππου, πρὶν αὐτὸς γεννηθῆ, καὶ ὁ πάππος γεννήσῃ.

[00577] Ὅταν οὖν εἰς τοῦθ' ἤλι κίας ἔλθοι ὁ ἄνθρωπος, ἐν ἧ καὶ τὸ δυνατόν ἡ φύσις παρέχει, εὐθύς ἀνεμποδίστω τῇ φύσει πατῆρ ὁ ἄνθρωπος γίνεται τοῦ ἐξ ἑαυτοῦ υἱοῦ.

[00578] Οὐκοῦν εἰ γονέων περὶ τέκνων ἐπύθοντο, καὶ ἔγνωσαν ὅτι τὰ φύσει τέκνα οὐκ ἔξωθεν ἀλλ' ἐκ τῶν γονέων εἰσίν·

[00579] ὁμολογεῖτῶσαν καὶ περὶ τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, ὅτι ὅλως ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐστι.

[00580] Καὶ περὶ τοῦ χρόνου ζητοῦντες, τὸ ἐμποδίζον τὸν Θεὸν λεγέτωσαν.

[00581] Χρῆ γὰρ ἐξ ὧν ὡς χλευάζοντες ἐπυνθάνοντο, ἐκ τούτων αὐτοὺς ἀσεβοῦντας διελέγχειν.

[00582] Εἰπάτωσαν τοίνυν τί τὸ ἐμποδίζον τὸν Θεὸν, αἰεὶ τοῦ Υἱοῦ Πατέρα αὐτὸν εἶναι;

[00583] Τὸ γὰρ ἐκ πατρὸς εἶναι τὸ γεννώμενον ὁμολόγηται.

[00584] Ἴνα δὲ καὶ ὅλως τι τοιοῦτον λογισάμενοι περὶ τὸν Θεὸν, καταγνώσιν ἑαυτῶν·

[00585] ὥσπερ ἠρώτησαν γυναῖκας περὶ τῶν χρόνων, οὕτω πυνθανέσθωσαν καὶ τοῦ ἡλίου περὶ τοῦ ἀπαυγάσματος αὐτοῦ, καὶ τῆς πηγῆς περὶ τοῦ ἐξ αὐτῆς, ἵνα μάθωσιν, ὅτι, καίπερ ὄντα γεννήματα ταῦτα, ἐστὶ καὶ αἰεὶ σὺν ἐκείνοι, ἐξ ὧν καὶ εἰσιν.

[00586] Εἰ δὲ καὶ τὸ φύσει καὶ τὸ αἰεὶ οἱ τοιοῦτοι γονεῖς ἔχουσι πρὸς τὰ τέκνα, διὰ τί τὸν Θεὸν ἐλάττονα τῶν γεννητῶν ὑπονοοῦντες, οὐ φανερώτερον ἑαυτῶν τὴν ἀσέβειαν ἐξάγουσιν;

[00587] Εἰ δὲ τοῦτο μὲν οὐ τολμῶσιν ἐκ φανεροῦ λέγειν, ὁμολογεῖται δὲ ὁ Υἱὸς μὴ ἔξωθεν, ἀλλ' ἐκ τοῦ Πατρὸς εἶναι φύσει γέννημα, οὐδὲν δὲ οὐδὲ τὸ ἐμποδίζον ἐστὶ τὸν Θεόν·

[00588] (οὐ γὰρ ὡς ἄνθρωπος, ὁ Θεὸς, ἀλλὰ καὶ πλέον ἐστὶ τοῦ ἡλίου, μᾶλλον δὲ Θεός ἐστι τοῦ ἡλίου) δηλον, ὅτι καὶ ἐξ αὐτοῦ καὶ αἰεὶ ἐστὶ συνυπάρχων ὁ Λόγος τῷ Πατρὶ, δι' οὗ τὰ πάντα οὐκ ὄντα εἰς τὸ εἶναι πεποίηκεν ὁ Πατήρ.

[00589] Ὅτι μὲν οὖν ὁ Υἱὸς οὐκ ἐξ οὐκ ὄντων, ἀλλ' αἰδῖός τε καὶ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐστὶ, καὶ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα δείκνυσι·

[00590] καὶ ἡ ἐρώτησις δὲ τῶν αἰρετικῶν πρὸς τοὺς γονέας [26.69] διελέγχει τὴν κακόνοιαν αὐτῶν.

[00591] Ἔγνωσαν γὰρ τὸ κατὰ φύσιν, καὶ λοιπὸν καὶ περὶ τῶν χρόνων ἠσχύνθησαν.

[00592] Ὅτι δὲ οὐ δεῖ τὴν τοῦ Θεοῦ γέννησιν παραβάλλειν τῇ τῶν ἀνθρώπων φύσει, καὶ νομίζειν μέρος εἶναι τοῦ Θεοῦ τὸν Υἱὸν αὐτοῦ, ἢ ὅλως τι πάθος σημαίνει τὴν γέννησιν, φθάσαντες μὲν εἵπομεν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν, καὶ νῦν δὲ τὰ αὐτὰ φαμεν·

[00593] Οὐκ ἔστιν ὡς ἄνθρωπος ὁ Θεός.

[00594] Ἄνθρωποι μὲν γὰρ παθητικῶς γεννώσι, ῥευστὴν ἔχοντες τὴν φύσιν, καὶ χρόνους ἀναμένοντες διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς ἰδίας φύσεως·

[00595] ἐπὶ δὲ Θεοῦ τοῦτο λέγειν οὐκ ἔστιν.

- [00596] Οὐ γὰρ ἐκ μερῶν συγκείμενός ἐστιν, ἀλλὰ καὶ ἀπαθὴς ὢν καὶ ἀπλοῦς, ἀπαθῶς καὶ ἀμερίστως τοῦ Υἱοῦ Πατὴρ ἐστι·
- [00597] καὶ τούτου πάλιν μέγα τεκμήριον καὶ ἀπόδειξις ἐκ τῶν θείων Γραφῶν.
- [00598] Ὁ Λόγος γὰρ ὁ τοῦ Θεοῦ Υἱός ἐστιν αὐτοῦ, καὶ ὁ Υἱὸς Λόγος ἐστὶ τοῦ Πατρὸς καὶ Σοφία·
- [00599] Λόγος δὲ καὶ Σοφία, οὔτε κτίσμα οὔτε μέρος ἐστὶ τούτου, οὐ καὶ ἔστι Λόγος, οὔτε κατὰ πάθος ἐστὶ γέννημα.
- [00600] Ἀμφότερα γοῦν ἡ Γραφή συνάπτουσα, Υἱὸν μὲν ἔφησεν, ἵνα τὸ φύσει καὶ ἀληθινὸν τῆς οὐσίας γέννημα εὐαγγελίσηται.
- [00601] Ἴνα δὲ μὴ τις ἀνθρώπινον ὑπολάβοι τὸ γέννημα, πάλιν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ σημαίνων, Λόγον αὐτὸν εἶναι καὶ Σοφίαν καὶ ἀπαύγασμά φησιν.
- [00602] Ἐκ γὰρ τούτου καὶ τὸ ἀπαθὲς τῆς γεννήσεως, καὶ τὸ ἀἴδιον, καὶ τῷ Θεῷ πρέπον λογιζόμεθα.
- [00603] Ποῖον οὖν πάθος, ἢ ποῖον μέρος ἐστὶ τοῦ Πατρὸς ὁ Λόγος, καὶ ἡ Σοφία, καὶ τὸ ἀπαύγασμα;
- [00604] Καὶ τοῦτο δυνατὸν καὶ αὐτοὺς τοὺς ἄφρονας μαθεῖν.
- [00605] Ὡς γὰρ γυναικῶν ἐπύθοντο περὶ υἱοῦ, οὕτως καὶ ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν περὶ τοῦ λόγου, ἵνα μὰ θεοῦ, ὅτι οὔτε πάθος αὐτῶν, οὔτε μέρος ἐστὶ τοῦ νοῦ τούτων ὁ Λόγος ὃν προφέρονται.
- [00606] Εἰ δὲ τῶν ἀνθρώπων, καίτοι παθητῶν ὄντων καὶ μεριστῶν ὄντων, τοιοῦτος ὁ λόγος, διὰ τί περὶ τοῦ ἀσωμάτου καὶ ἀμερίστου Θεοῦ πάθη καὶ μέρη λογίζονται, ἵνα, τοῦτο προσποιούμενοι δήθεν εὐλαβείσθαι, ἀρνῆσωνται τὴν ἀληθῆ καὶ φύσει γέννησιν τοῦ Υἱοῦ;
- [00607] καὶ ὅτι μὲν τὸ ἐκ τοῦ Θεοῦ γέννημα οὐκ ἔστι πάθος, ἱκανῶς διὰ τῶν ἐμπροσθεν ἀποδέδεικται·
- [00608] δέδεικται δὲ καὶ ἰδίᾳ νῦν ὁ Λόγος οὐ κατὰ πάθος γεννώμενος.
- [00609] Ἀκουέτωσαν δὲ καὶ περὶ τῆς σοφίας τὰ αὐτά·
- [00610] οὐκ ἔστιν ὡς ἄνθρωπος ὁ Θεός·
- [00611] μὴ ἀνθρώπινον φανταζέσθωσαν καὶ ἐν τούτῳ περὶ αὐτοῦ.
- [00612] Καὶ γὰρ τῶν ἀνθρώπων πάλιν δεκτικῶν σοφίας γεγονότων, ὁ Θεὸς οὐδενὸς μετέχων, αὐτὸς τῆς ἑαυτοῦ σοφίας πατήρ ἐστιν.
- [00613] ἢ οἱ μετέχοντες εἰώθασι σοφοὶ καλεῖσθαι·
- [00614] καὶ [26.72] ἔστι καὶ αὐτὴ ἡ σοφία, οὐ πάθος, οὐδὲ μέρος, ἀλλὰ γέννημα ἴδιον τοῦ πατρὸς.
- [00615] Διὰ τοῦτο αἰεὶ Πατὴρ, καὶ οὐκ ἐπιγέγονε τῷ Θεῷ τὸ πατήρ, ἵνα μὴ καὶ τρεπτὸς εἶναι νομισθῆ.
- [00616] Εἰ γὰρ καλὸν τὸ εἶναι αὐτὸν Πατέρα, οὐκ αἰεὶ δὲ ἦν πατήρ·
- [00617] οὐκ αἰεὶ ἄρα τὸ καλὸν ἦν ἐν αὐτῷ.
- [00618] Ἀλλ' ἰδοὺ, φασὶ, καὶ αἰεὶ ποιητὴς ἐστὶν ὁ Θεός, καὶ οὐκ ἐπιγέγονεν αὐτῷ τοῦ δημιουργεῖν ἡ δύναμις·
- [00619] ἄρ' οὖν, ἐπειδὴ δημιουργός ἐστιν, αἰδιά ἐστι καὶ τὰ ποιήματα, καὶ οὐ θέμις εἰπεῖν οὐδὲ ἐπὶ τούτων, Οὐκ ἦν πρὶν γεννηθῆ;
- [00620] Ἄφρονες οἱ Ἀρειανοί·
- [00621] τί γὰρ ὅμοιον υἱὸς καὶ ποίημα, ἵνα τὰ ἐπὶ τοῦ πατρὸς ταῦτα καὶ ἐπὶ τῶν δημιουργῶν εἴπωσι;
- [00622] Πῶς δὲ, τοσαύτης διαφορᾶς ἐν τοῖς ἐμπροσθεν δειχθείσης γεννήματος καὶ ποιήματος, ἐμμένουσι τῇ ἀμαθίᾳ;
- [00623] Πάλιν οὖν τὸ αὐτὸ λεκτέον, Τὸ ποίημα ἔξωθεν τοῦ ποιουμένου ἐστὶν, ὡς περ εἴρηται, ὁ δὲ υἱὸς ἴδιον τῆς οὐσίας γέννημά ἐστι·
- [00624] διὸ καὶ τὸ μὲν ποίημα οὐκ ἀνάγκη αἰεὶ εἶναι·
- [00625] ὅτε γὰρ βούλεται ὁ δημιουργός, ἐργάζεται·
- [00626] τὸ δὲ γέννημα οὐ βουλήσει ὑπόκειται, ἀλλὰ τῆς οὐσίας ἐστὶν ιδιότης.
- [00627] Καὶ ποιητὴς μὲν ἀν εἶη καὶ λέγοιτο, κὰν μήπω ἦ τὰ ἔργα·
- [00628] πατήρ δὲ οὐκ ἀν λεχθείη οὐδ' ἀν εἶη, μὴ ὑπάρχοντος υἱοῦ.
- [00629] Ἐὰν δὲ περιεργάζωνται, διὰ τί ὁ Θεός, αἰεὶ δυνάμενος ποιεῖν, οὐκ αἰεὶ ποιεῖ;
- [00630] μαινομένων μὲν καὶ αὕτη ἡ τόλμα.

- [00631] Τίς γὰρ ἔγνω νοῦν Κυρίου, ἢ τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο;
- [00632] Ἡ πῶς ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ κεραμεῖ, Τί με οὕτως ἐποίησας;
- [00633] Ἴνα δὲ, κὰν ἀμυδρόν τινα λογισμὸν εὐρόντες, μὴ σιωπήσωμεν, ἀκουέτωσαν·
- [00634] Ὅτι, εἰ καὶ τῷ Θεῷ δυνατόν ἀεὶ ποιεῖν, ἀλλ' οὐκ ἠδύνατο τὰ γενητὰ αἰδία εἶναι·
- [00635] Ἐξ οὐκ ὄντων γὰρ ἔστι, καὶ οὐκ ἦν πρὶν γένηται.
- [00636] Τὰ δὲ οὐκ ὄντα πρὶν γένηται, πῶς ἠδύνατο συνυπάρχειν τῷ ἀεὶ ὄντι Θεῷ;
- [00637] Διὸ καὶ πρὸς τὸ λυσιτελὲς αὐτῶν ἀφορῶν ὁ Θεὸς, ὅτε εἶδεν, ὅτι δύναται γενόμενα διαμένειν, τότε καὶ πεποίηκε πάντα.
- [00638] Καὶ ὥσπερ δυνάμενος καὶ ἐξ ἀρχῆς ἐπὶ τοῦ Ἀδάμ, ἢ ἐπὶ Νῶε, ἢ ἐπὶ Μωϋσέως ἀποστεῖλαι τὸν ἑαυτοῦ Λόγον, οὐκ ἀπέστει λεν εἰ μὴ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰώνων·
- [00639] τοῦτο γὰρ εἶδε λυσιτελεῖν πάσῃ τῇ κτίσει·
- [00640] οὕτω καὶ τὰ γενητὰ, ὅτε ἠθέλησε καὶ λυσιτελὲς ἦν αὐτοῖς, ἐποίησεν.
- [00641] Ὁ δὲ γε Υἱὸς, οὐκ ὦν ποιήμα ἀλλ' ἴδιος τῆς οὐσίας τοῦ Πατρὸς, ἀεὶ ἔστιν·
- [00642] ἀεὶ γὰρ ὄντος τοῦ Πατρὸς, ἀεὶ εἶναι δεῖ καὶ τὸ ἴδιον τῆς οὐσίας αὐτοῦ, ὅπερ ἔστιν ὁ Λόγος αὐτοῦ καὶ ἡ σοφία.
- [00643] Καὶ τὰ μὲν κτίσματα ^[26.73] κὰν μηδέπω ὑπάρχει, οὐκ ἐλαττοῖ τὸν ποιητὴν·
- [00644] ἔχει γὰρ τὸ δύνασθαι δημιουργεῖν, ὅτε βούλεται·
- [00645] τὸ δὲ γέννημα, ἐὰν μὴ ἀεὶ συνῆ τῷ Πατρὶ, ἐλάττωμα τῆς τελειότητος τῆς οὐσίας αὐτοῦ ἔστιν.
- [00646] Ὅθεν τὰ μὲν ποιήματα, ὅτε ἠθέλησεν, ἐδημιουργήθη διὰ τοῦ Λόγου αὐτοῦ·
- [00647] ὁ δὲ Υἱὸς ἀεὶ ἔστιν ἴδιον γέννημα τῆς τοῦ Πατρὸς οὐσίας.
- [00648] Ταῦτα τοὺς μὲν πιστοὺς εὐφραίνει, τοὺς δὲ αἰρετικούς λυπεῖ βλέποντας ἀναιρουμένην αὐτῶν τὴν αἴρεσιν·
- [00649] καὶ γὰρ κἀκείνη πάλιν αὐτῶν ἢ ἐρώτησις ἐν τῷ λέγειν, ἐν τῷ ἀγέννητον, ἢ δύο;
- [00650] οὐκ ὀρθὴν αὐτῶν δείκνυσι τὴν διάνοιαν, ἀλλ' ὑποπτον καὶ δόλου μεστήν.
- [00651] Οὐ γὰρ ἐπὶ τιμῇ τοῦ Πατρὸς οὕτως ἐρωτῶσιν, ἀλλ' ἐπὶ ἀτιμίᾳ τοῦ Λόγου.
- [00652] Ἄν γοῦν τις, ἀγνοῶν τὴν πανουργίαν αὐτῶν, ἀποκρίνηται, ἐν τῷ ἀγέννητον, εὐθύς τὸν ἑαυτῶν ἰὸν ἐξεμοῦσι λέγοντες·
- [00653] Οὐκοῦν ὁ Υἱὸς τῶν γενητῶν ἔστι, καὶ καλῶς εἰ ρήκαμεν, Οὐκ ἦν, πρὶν γεννηθῆ.
- [00654] Πάντα γὰρ φυρῶσι καὶ κυκῶσιν, ἵνα μόνον διαστήσωσι τὸν Λόγον ἀπὸ τοῦ Πατρὸς καὶ τὸν δημιουργὸν τῶν ὅλων τοῖς ποιήμασι συναριθμήσωσι.
- [00655] Πρῶτον μὲν οὖν καὶ κατὰ τοῦτο καταγνώσεώς εἰσιν ἄξιοι, ὅτι μεμφόμενοι τοῖς ἐν Νικαίᾳ συνελθοῦσιν ἐπισκόποις ὡς ἀγράφοις χρησαμένοις λέξεσι, καίτοι μὴ δυσφήμοις, ἀλλ' ἐπ' ἀναιρέσει τῆς ἀσεβείας αὐτῶν κειμέναις, ἠτόμολησαν εἰς τὴν αὐτὴν αἰτίαν αὐτοῖ ἐξ ἀγράφων φθεγγόμενοι, καὶ ἐπινοοῦντες λοιδορίας κατὰ τοῦ Κυρίου, μὴ γινώσκοντες, μήτε ἀλέγουσι, μήτε περὶ τίνων διαβεβαίουνται.
- [00656] Ἐρωτησάτωσαν γοῦν Ἕλληνας, παρ' ὧν ἤκουσαν·
- [00657] οὐ γὰρ τῶν Γραφῶν, ἀλλ' ἐκείνων ἔστιν εὕρεμα·
- [00658] ἵνα ἀκούσαντες πόσα σημαινόμενα ἢ λέξεις ἔχει, μάθωσιν, ὅτι οὐδὲ, περὶ ὧν λέγουσιν, ἐπίστανται καλῶς ἐρωτᾶν.
- [00659] Καγὼ γὰρ δι' αὐτοὺς ἐπυθόμην λέγεσθαι ἀγέννητον τὸ μηδέπω μὲν γενόμενον, δυνάμενον δὲ γενέσθαι, ὡς τὸ ξύλον τὸ μήπω μὲν γενόμενον, δυνάμενον δὲ γενέσθαι σκάφος.
- [00660] Καὶ αὐθις ἀγέννητον λέγεσθαι τὸ μήτε γενόμενον, μήτε δυνάμενον γενέσθαι ποτε, ὡς τὸ τρίγωνον τετράγωνον, καὶ ὁ ἄρτιος ἀριθμὸς περιττός.
- [00661] Οὔτε γὰρ τὸ τρίγωνον γέγονε ποτε τετράγωνον, οὔτε γένοιτ' ἂν ποτε·
- [00662] ἀλλ' οὔτε ὁ ἄρτιος γέγονε ποτε περιττός, οὔτε γένοιτ' ἂν ποτε περιττός.
- [00663] Λέγεται δὲ πάλιν ἀγέννητον τὸ ὑπάρχον μὲν, μὴ ^[26.76] γενηθὲν δὲ ἐκ τίνος, μηδὲ ὅλως ἔχον ἑαυτοῦ τινα πατέρα.
- [00664] Προσέθηκε δὲ καὶ ὁ πανουργὸς σοφιστὴς Ἀστέριος, ὁ καὶ τῆς αἰρέσεως συνήγορος, ἐν τῷ ἰδίῳ συναγματικῷ λόγῳ, ἀγέννητον εἶναι τὸ μὴ ποιηθὲν, ἀλλ' ἀεὶ ὄν.
- [00665] Κατὰ ποῖον οὖν σημαινόμενον νοοῦσι τὸ ἀγέννητον, ἔδει προστιθέντας αὐτοῦς, ἐρωτᾶν, ἵνα καὶ ὁ ἐρωτώμενος ὀρθῶς ἀποκρίνηται.

[00666] Εἰ δὲ νομίζουσι καλῶς ἐρωτᾶν, ἐν τῷ λέγειν, Ἐν τῷ ἀγέννητον, ἢ δύο;

[00667] ἀκούσονται πρῶτον μὲν, ὡς ἀμαθεῖς, πολλὰ τε εἶναι καὶ οὐδὲν, πλεῖστα μὲν τὰ δυνάμενα γενέσθαι, οὐδὲν δὲ τὸ μὴ δυνάμενον, ὥσπερ εἴρηται.

[00668] Εἰ δὲ, ὡς Ἀστερίῳ ἤρесе, τὸ μὴ ποιήμα, ἀλλ' ἀεὶ ὄν ἀγέννητον εἶναι, οὕτως ἐρωτῶσιν·

[00669] ἀκουέτωσαν οὐχ ἅπαξ, ἀλλὰ πολλάκις, ὅτι, καὶ ὁ Υἱὸς οὕτω κατὰ ταύτην τὴν ἐκδοχὴν ἀγέννητος ἂν λεχθεῖ.

[00670] Οὐτε γὰρ τῶν γενητῶν, οὔτε ποιήμα ἐστίν, ἀλλὰ καὶ αἰδίως σύνεστι τῷ Πατρὶ, ὥσπερ καὶ ἤδη δέδεικται, κὰν πολλάκις μεταβάλλωνται, ἵνα μόνον κατὰ τοῦ Κυρίου λέγωσιν, Ἐξ οὐκ ὄντων ἐστὶ, καὶ, Οὐκ ἦν, πρὶν γεννηθῆ.

[00671] Πάντων δὴ οὖν ἐκπίπτοντες, ἐὰν καὶ ἐκεῖνο θελήσωσι λοιπὸν ἐρωτᾶν κατὰ τὸ ὑπάρχον μὲν, μήτε δὲ γεννηθὲν ἐκ τινος, μήτε ἔχον ἑαυτοῦ πατέρα·

[00672] ἀκούσονται μὲν καὶ παρ' ἡμῶν τὸν οὕτω σημαινόμενον ἕνα καὶ μόνον ἀγέννητον εἶναι τὸν Πατέρα, οὐδὲν δὲ πλεόν ἕξουσιν ἐκ τοῦ τοιαῦτα ἀκούειν αὐτούς.

[00673] Οὐδὲ γὰρ τὸ οὕτως ἀγέννητον λέγεσθαι τὸν Θεὸν δείκνυσι γενητὸν εἶναι τὸν Υἱὸν, δήλου ὄντος κατὰ τὰς προειρημένας ἀποδείξεις τοιοῦτον εἶναι τὸν Λόγον, οἷός ἐστιν ὁ γεννήσας αὐτόν.

[00674] Οὐκ οὖν εἰ ἀγέννητος ὁ Θεός, οὐ γενητὴ, ἀλλὰ γέννημά ἐστιν ἢ τούτου εἰκῶν, ἥτις ἐστὶν ὁ Λόγος αὐτοῦ καὶ ἡ Σοφία.

[00675] Ποία γὰρ ἐμφέρεια τῷ γενητῷ πρὸς τὸ ἀγέννητον;

[00676] Πάλιν γὰρ τὰ αὐτὰ λέγειν οὐκ ὀκνητέον·

[00677] ἐπεὶ εἰ ὅμοιον τὸ γενητὸν τῷ ἀγενήτῳ θέλουσιν, ὡς τὸν ὄρωντα τοῦτο βλέπειν ἐκεῖνο, οὐ μακρὰν εἰσὶν εἰπεῖν, ὅτι καὶ τὸ ἀγέννητον καὶ κτισμάτων ἐστὶν εἰκῶν, καὶ λοιπὸν πέφυρται πάντα παρ' αὐτοῖς, γενητῶν μὲν ἐξίσωσις πρὸς τὸ ἀγέννητον, ἀγενήτου δὲ καθαίρεσις μετρούμενου πρὸς τὰ ποιήματα, [26.77] ἵνα μόνον τὸν Υἱὸν ἐν τοῖς ποιήμασι καταγάγωσιν.

[00678] Ἀλλ' οὐδὲ αὐτοὺς οἶμαι θελήσει λέγειν ἔτι τὰ τοιαῦτα, ἐὰν Ἀστερίῳ γε τῷ σοφιστῇ πείθωνται.

[00679] Ἐκεῖνος γὰρ, καίπερ σπουδάζων συνηγορεῖν τῇ Ἀρειανῇ αἰρέσει, καὶ λέγων ἐν εἶναι τὸ ἀγέννητον, τὰ ἐναντία τούτοις ἀντιφθέγγεται, λέγων καὶ τὴν σοφίαν τοῦ Θεοῦ ἀγέννητον καὶ ἀναρχον εἶναι, καὶ ἔστι μέρος, ὃν ἔγραψε, ταῦτα·

[00680] «Οὐκ εἶπεν ὁ μακάριος Παῦλος, Χριστὸν κηρύσσειν τὴν τοῦ Θεοῦ δύναμιν, ἢ τὴν τοῦ Θεοῦ σοφίαν, ἀλλὰ δίχα τῆς προσθήκης, δύναμιν Θεοῦ καὶ Θεοῦ σοφίαν, ἄλ λην μὲν εἶναι τὴν ἰδίαν αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ δύναμιν, τὴν ἔμφυτον αὐτοῦ καὶ συνυπάρχουσαν αὐτῷ ἀγενήτως κηρύσσειν.»

[00681] Καὶ πάλιν μετ' ὀλίγα·

[00682] «Καίτοι γε ἢ μὲν αἰδίως αὐτοῦ δύναμις καὶ σοφία, ἢν ἀναρχόν τε καὶ ἀγέννητον οἱ τῆς ἀληθείας ἀποφαίνονται λογισμοὶ, μία ἂν εἴη δῆπουθεν καὶ αὐτή.»

[00683] Εἰ γὰρ καὶ μὴ καλῶς νοήσας τὸ τοῦ Ἀποστόλου ῥητὸν, ἐνόμισεν εἶναι δύο σοφίας, ἀλλ' ὅμως συνυπάρχουσαν αὐτῷ ἀγέννητον σοφίαν εἰρηκῶς, οὐκέτι ἐν τῷ ἀγέννητον, ἀλλὰ καὶ ἕτερον ἔφησεν ἀγέννητον εἶναι σὺν αὐτῷ.

[00684] Τὸ γὰρ συνυπάρχον οὐχ ἑαυτῷ ἀλλ' ἑτέρῳ συνυπάρχει.

[00685] Ἦ τοίνυν Ἀστερίῳ πειθόμενοι, μηκέτι ἐρωτάτωσαν, Ἐν τῷ ἀγέννητον, ἢ δύο;

[00686] ἵνα μὴ ὡς ἀμφιβάλλοντες μάχωνται πρὸς ἐκεῖνον·

[00687] ἢ εἰ ἐναντιοῦνται κακέϊνῳ μὴ ἐπερειδέσθωσαν αὐτοῦ τῷ συνταγματίῳ, ἵνα μὴ ἀλλήλους δάκνοντες ὑπὸ ἀλλήλων ἀναλωθῶσι.

[00688] Καὶ ταῦτα μὲν δι' ὀλίγων πρὸς τὴν ἀμαθίαν αὐτῶν εἰρήσθω.

[00689] Πρὸς δὲ γε τὴν πανούργον αὐτῶν προαίρεσιν τί τοσοῦτον ἂν τις εἴποι;

[00690] Τίς αὐτοὺς οὐκ ἂν οὕτως μαινομένους μισήσειε δικαίως;

[00691] Ἐπειδὴ γὰρ οὐκέτι παρρησίαν ἔχουσιν ἐν τῷ λέγειν, Ἐξ οὐκ ὄντων, καὶ, Οὐκ ἦν, πρὶν γεννηθῆ, ἐπενόησαν ἑαυτοῖς τὴν τοῦ ἀγενήτου λέξιν, ἵνα τὸν Υἱὸν γενητὸν παρὰ τοῖς ἀκεραίοις λέγοντες, αὐτὰ πάλιν ἐκεῖνα τὰ ῥήματα, τὸ Ἐξ οὐκ ὄντων, καὶ τὸ Οὐκ ἦν [26.80] ποτε, σημαίνωσιν·

[00692] ἐν γὰρ τούτοις τὰ γενητὰ καὶ τὰ κτίσματα σημαίνονται.

[00693] Ἦδει οὖν, εἴπερ θαρρόουσιν οἷς λέγουσι, τούτοις καὶ ἐπιμένειν, καὶ μὴ ποικίλως μεταποιεῖν ἑαυτούς.

[00694] Ἀλλ' οὐ θέλουσι, νομίζοντες εὐχερῶς ἅπαντα δύνασθαι, ἐὰν τῷ ὀνόματι τούτῳ σκέποντες τὴν αἴρεσιν προβάλλωνται τὸ ἀγέννητον·

[00695] καὶ γὰρ καὶ αὐτὸ τὸ τοῦ ἀγενήτου λεξείδιον οὐ πρὸς τὸν Υἱὸν ἔχει τὴν σημασίαν, κὰν οὗτοι γογγύζωσιν, ἀλλὰ πρὸς τὰ γενητὰ·

[00696] καὶ ὅμοιον ἂν τις ἴδοι τούτου τὸ, Παντοκράτωρ, καὶ τὸ, Κύριος τῶν δυνάμεων.

[00697] Εἰ γὰρ τῶν πάντων ὁ Πατὴρ διὰ τοῦ Λόγου κρατεῖ, καὶ κυριεύει, καὶ τὴν βασιλείαν τοῦ Πατρὸς βασιλεύει ὁ Υἱός, καὶ τὸ κράτος πάντων ἔχει, ὡς Λόγος καὶ ὡς εἰκῶν τοῦ Πατρὸς·

[00698] εὐδηλον ὡς οὐδὲ ᾧδε τοῖς πᾶσι συν αριθμεῖται ὁ Υἱός, οὐδὲ δι' αὐτὸν λέγεται Παντοκρά τωρ καὶ Κύριος, ἀλλὰ διὰ τὰ δι' Υἱοῦ γενόμενα, ὧν καὶ κρατεῖ καὶ κυριεύει διὰ τοῦ Λόγου.

[00699] Καὶ τὸ ἀγέννητον ἄρα οὐ διὰ τὸν Υἱὸν, ἀλλὰ διὰ τὰ δι' Υἱοῦ γενόμενα σημαίνεται·

[00700] καὶ καλῶς, ὅτι οὐκ ἔστιν ὡς τὰ γενητὰ ὁ Θεός, ἀλλὰ καὶ τούτων κτίστης διὰ τοῦ Υἱοῦ καὶ δημιουργός ἐστιν.

[00701] Ὡσπερ δὲ τὸ ἀγέννητον, πρὸς τὰ γενητὰ σημαίνεται, οὕτως καὶ τὸ Πα τῆρ δηλωτικόν ἐστι τοῦ Υἱοῦ·

[00702] καὶ ὁ μὲν ποιητὴν καὶ δημιουργὸν καὶ ἀγέννητον ὀνομάζων τὸν Θεὸν τὰ κτίσματα καὶ τὰ γενητὰ βλέπει καὶ καταλαμβάνει·

[00703] ὁ δὲ τὸν Θεὸν Πατέρα καλῶν, εὐθύς τὸν Υἱὸν νοεῖ καὶ θεωρεῖ.

[00704] Διὸ καὶ θαυμάσειεν ἂν τις αὐτῶν τὴν ἐπ' ἀσεβείᾳ φιλονεικίαν, ὅτι, καίτοι καὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἀγενήτου καλὴν ἔχοντος τὴν προειρημένην διὰ νοιαν, καὶ δυναμένου μετ' εὐσεβείας ὀνομάζεσθαι, αὐτοὶ κατὰ τὴν ἰδίαν αἴρεσιν προφέρουσιν ἐπ' ἀτιμία τοῦ Υἱοῦ, οὐκ ἀναγνόντες ὅτι ὁ τιμῶν τὸν Υἱὸν τιμᾷ τὸν Πατέρα, καὶ ὁ τὸν Υἱὸν ἀτιμάζων ἀτιμάζει τὸν Πατέρα.

[00705] Εἰ γὰρ ὅλως αὐτοῖς εὐφημίας καὶ τῆς εἰς τὸν Πατέρα τιμῆς ἔμελεν, ἔδει μᾶλλον, καὶ τοῦτο βέλτιον καὶ μείζον ἦν, Πατέρα τὸν Θεὸν εἰδέναι τε καὶ λέγειν αὐτούς, ἢ ἐκείνως νομάζειν αὐτόν.

[00706] Λέγοντες μὲν γὰρ ἐκείνοι τὸν Θεὸν ἀγέννητον, ἐκ τῶν γενομένων ἔργων αὐτὸν, καθάπερ εἴρηται, ποιητὴν μόνον καὶ δημιουργὸν λέγουσι, νομίζοντες, ὅτι [26.81] καὶ τὸν Λόγον ποιήμα ἐκ τούτου σημαίνειν δύνανται κατὰ τὴν ἰδίαν ἡδονήν·

[00707] ὁ δὲ τὸν Θεὸν Πατέρα λέγων, ἐκ τοῦ Υἱοῦ τούτου σημαίνει, οὐκ ἀγνοῶν, ὅτι, Υἱοῦ ὄντος, ἐξ ἀνάγκης διὰ τοῦ Υἱοῦ τὰ γενητὰ πάντα ἐκτίσθη.

[00708] Καὶ οὗτοι μὲν ἀγέννητον λέγοντες, μό νον ἐκ τῶν ἔργων σημαίνουσιν αὐτόν, καὶ οὐκ ἴσασι καὶ αὐτοὶ τὸν Υἱὸν, ὥσπερ Ἕλληνες·

[00709] ὁ δὲ Πατέρα λέγων τὸν Θεὸν ἐκ τοῦ Λόγου σημαίνει τούτον.

[00710] Εἰδὼς δὲ τὸν Λόγον, οἶδεν αὐτὸν δημιουργὸν ὄντα, καὶ καταλαμβάνει ὅτι δι' αὐτοῦ τὰ πάντα γέγονεν.

[00711] Οὐκοῦν εὐσεβέστερον καὶ ἀληθές ἂν εἴη μᾶλ λον τὸν Θεὸν ἐκ τοῦ Υἱοῦ σημαίνειν καὶ Πατέρα λέγειν, ἢ ἐκ μόνων τῶν ἔργων ὀνομάζειν καὶ λέγειν αὐτὸν ἀγέννητον.

[00712] Τοῦτο μὲν γὰρ μόνον ἕκαστον, καθάπερ εἶπον, καὶ κοινῇ πάντα τὰ ἐκ τοῦ βουλήμα τος τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ Λόγου γενόμενα ἔργα σημαίνει·

[00713] τὸ δὲ Πατὴρ ἐφ' Υἱοῦ μόνον σημαίνεται καὶ ἴσταται.

[00714] Ὡσὼ δὲ ὁ Λόγος τῶν γενητῶν διαφέρει, τοσούτῳ καὶ πλεῖον τὸ λέγειν τὸν Θεὸν Πατέρα τοῦ λέγειν ἀγέννητον διαφέροι ἂν.

[00715] Καὶ γὰρ τοῦτο μὲν ἄγραπτον καὶ ὑποπτον ἄτε ποικίλην ἔχον ἐστὶ τὴν σημασίαν, ὥστε τοῦ ἐρωτωμένου περὶ αὐτοῦ εἰς πολλὰ τὴν διάνοιαν περιφέρεσθαι·

[00716] τὸ δὲ Πατὴρ ἀπλοῦν καὶ ἔγγραφον, καὶ ἀληθέστερον, καὶ σημαῖνον μόνον τὸν Υἱὸν ἐστι.

[00717] Καὶ τὸ μὲν ἀγέννητον, παρ' Ἑλλήνων εὐρηται τῶν μὴ γινωσκόντων τὸν Υἱόν·

[00718] τὸ δὲ Πατὴρ παρὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἐγνώσθη καὶ κεχάρισται.

[00719] Καὶ γὰρ εἰδὼς αὐτὸς τίνας ἐστὶν Υἱός, ἔλεγεν·

[00720] Ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστι·

[00721] καὶ, Ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ ἑώρακε τὸν Πατέρα·

[00722] καὶ, Ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐσμεν.

[00723] καὶ οὐδα μοῦ φαίνεται τὸν Πατέρα καλῶν ἀγέννητον αὐτός·

[00724] ἀλλὰ καὶ ἡμᾶς εὐχεσθαι διδάσκων οὐκ εἶπεν·

[00725] Ὅταν δὲ προσεύχεσθε λέγετε, Θεὲ ἀγέννητε·

[00726] ἀλλὰ μᾶλ λον·

[00727] Ὅταν δὲ προσεύχεσθε, λέγετε, Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

[00728] Καὶ τὸ κεφάλαιον δὲ τῆς πίστεως ἡμῶν εἰς τοῦτο συντείνειν ἠθέλησε, κελεύσας ἡμᾶς βαπτίζεσθαι οὐκ εἰς ὄνομα ἀγενήτου, [26.84] καὶ γενητοῦ, οὐδὲ εἰς ὄνομα κτίστου καὶ κτίσμα τος, ἀλλ' εἰς ὄνομα Πατρὸς καὶ Υἱοῦ, καὶ ἁγίου Πνεύματος.

[00729] Οὕτω γὰρ τελειούμενοι καὶ ἡμεῖς ἐκ ποιημάτων ὄντες, υἰοποιούμεθα λοιπόν, καὶ τὸ τοῦ Πατρὸς δὲ ὄνομα λέγοντες, ἐπιγινώσκομεν ἐκ τοῦ ὀνόματος τούτου καὶ τὸν ἐν αὐτῷ τῷ Πατρὶ Λόγον.

[00730] Μάταιος ἄρα καὶ ἡ περὶ τῆς τοῦ ἀγενήτου λέξεως ἐπι χειρήσις αὐτῶν δέδεικται, καὶ μηδὲν πλεῖον ἔχουσα ἢ μόνην φαντασίαν.

- [00731] Περί δὲ τοῦ λέγειν αὐτοὺς εἰ τρεπτὸς ἐστὶν ὁ Λόγος, περιττόν ἐστι περὶ τούτου ζητεῖν·
- [00732] ἀρκεῖ γὰρ, καὶ μόνον ἐγγράψαντά με τὰ παρ' αὐτῶν λεγόμενα, δεῖξαι τὸ τολμηρὸν τῆς ἀσεβείας αὐτῶν.
- [00733] Ἔστι γὰρ ταῦτα ἃ ὡς ἐρωτῶντες φλυαροῦσιν·
- [00734] «Αὐτεξοῦ σιός ἐστὶν ἢ οὐκ ἔστι;
- [00735] Προαιρέσει κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσεῖσιν καλὸς ἐστὶ, καὶ δύναται, ἐὰν θελήσῃ, τὰ πάντα, τρεπτῆς ὡν φύσεως·
- [00736] ἢ ὡς λίθος καὶ ξύλον, οὐκ ἔχει τὴν προαίρεσιν ἐλευθέραν εἰς τὸ κινεῖσθαι καὶ ῥέπειν εἰς ἑκάτερα;» Τῆς μὲν οὖν αἰρέσεως αὐτῶν οὐκ ἀλλότριόν ἐστι τοιαῦτα λέγειν τε καὶ φρονεῖν·
- [00737] ἅπαξ γὰρ πλάσαντες ἑαυτοῖς ἐξ οὐκ ὄντων Θεὸν καὶ κτιστὸν Υἱὸν, ἀκολούθως ὡς ἀρμόζοντα κτίσματι τὰ τοιαῦτα καὶ συνέλεξαν ἑαυτοῖς ῥήματα·
- [00738] ἐπειδὴ δὲ πρὸς τοὺς ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας διαμαχόμενοι, καὶ ἀκούοντες παρ' αὐτῶν περὶ τοῦ ἀληθινοῦ καὶ μόνου Λόγου τοῦ Πατρὸς, τοιαῦτα περὶ αὐτοῦ φθέγγεσθαι τολμῶσι, τίς τούτου τοῦ δόγματος μιαιώτερον ἂν ἴδου;
- [00739] Τίς τούτων καὶ μόνον ἀκούων, κἂν μὴ ἀντιλέγειν δύνηται, οὐ ταράττεται, καὶ τὴν ἀκοὴν ἀποκλείσει, ξενιζόμενος ἐφ' οἷς ἐκεῖνοί τε λαλοῦσι, καὶ αὐτὸς καινῶν ἀκούει ῥημάτων, ἔχοντων αὐτόθεν καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς προφορᾶς τὴν βλασφημίαν;
- [00740] Εἰ γὰρ τρεπτὸς καὶ ἀλλοιούμενός ἐστιν ὁ Λόγος, ποῖ ἄρα στήσεται, καὶ ποῖον αὐτοῦ τὸ τέλος ἔσται τῆς ἐπιδόσεως;
- [00741] ἢ πῶς ὁμοῖος τῷ ἀτρέπτῳ ὁ τρεπτὸς εἶναι δυνήσεται;
- [00742] Πῶς δὲ ὁ τὸν τρεπτὸν ἑωρακῶς, ἑωρακέναι τὸν ἀτρεπτον νομίσειεν;
- [00743] Ἐν ποίᾳ δὲ ἄρα ἐὰν γένηται καταστάσει, δυνήσεται τις τὸν Πατέρα ἐν αὐτῷ βλέπειν;
- [00744] δηλον γὰρ, ὡς οὐκ αἰεὶ τις ὄψεται ἐν αὐτῷ τὸν Πατέρα, διὰ τὸ αἰεὶ τρέπεσθαι τὸν Υἱὸν, καὶ ἀλλοιουμένης αὐτὸν εἶναι φύσεως.
- [00745] Ὁ μὲν γὰρ Πατὴρ ἀτρεπτος καὶ ἀναλλοίωτος, καὶ αἰεὶ καὶ ὡσαύτως ἔχει, καὶ ὁ αὐτός ἐστιν·
- [00746] ὁ ^[26.85] δὲ Υἱὸς εἰ κατ' ἐκείνους τρεπτὸς, καὶ οὐκ αἰεὶ ὁ αὐτός, ἀλλ' αἰεὶ ἀλλοιουμένης φύσεώς ἐστι, πῶς ὁ τοιοῦτος εἰκὼν τοῦ Πατρὸς εἶναι δύναται, οὐκ ἔχων τὸ ὅμοιον τῆς ἀτρεψίας;
- [00747] Πῶς δὲ καὶ ὅλως ἐν τῷ Πατρὶ ἐστὶν, ἀμφίβολον ἔχων τὴν προαίρεσιν;
- [00748] Τάχα δὲ καὶ τρεπτὸς ὢν, καὶ καθ' ἡμέραν προκόπτων, οὕτω τέλειός ἐστιν.
- [00749] Ἀλλ' ἢ μὲν τοιαύτη τῶν Ἀρειανῶν οἰχέσθω μανία, ἢ δὲ ἀλήθεια λαμπέτω, καὶ δεικνύτω τούτους παραφρονοῦντας.
- [00750] Πῶς γὰρ οὐ τέλειος, ὁ ἴσος Θεῶ;
- [00751] Ἡ πῶς οὐκ ἀτρεπτος, ὁ μετὰ τοῦ Πατρὸς ἐν ὧν, καὶ τῆς οὐσίας ἴδιος ὢν Υἱὸς αὐτοῦ;
- [00752] Τῆς δὲ οὐσίας τοῦ Πατρὸς οὐσης ἀτρέπτου, ἀτρεπτον ἂν εἴη καὶ τὸ ἐξ αὐτῆς ἴδιον γέννημα.
- [00753] Εἰ δὲ τούτου οὕτως ὄντος, τοῦ Λόγου τροπὴν καταψεύδονται, μὴ θανάτωσαν ποῦ τούτων ὁ Λόγος κινδυνεύει·
- [00754] ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ καὶ τὸ δένδρον ἐπιγινώσκειται·
- [00755] διὰ τοῦτο καὶ ὁ ἑωρακῶς τὸν Υἱὸν ἑώρακε τὸν Πατέρα, καὶ ἢ τοῦ Υἱοῦ γινώσκεις γινώσκεις ἐστὶ τοῦ Πατρὸς.
- [00756] Οὐκοῦν ἀναλλοίωτος ἢ εἰκὼν τοῦ ἀτρέπτου Θεοῦ ἂν εἴη·
- [00757] Ἰησοῦς γὰρ Χριστός, χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτός καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.
- [00758] Καὶ ὁ μὲν Δαυὶδ ψάλλων περὶ αὐτοῦ φησὶ·
- [00759] Καὶ σὺ κατ' ἀρχὰς, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσὶν οἱ οὐρανοί.
- [00760] Αὐτοὶ ἀπολούνται·
- [00761] σὺ δὲ διαμένεις, καὶ πάντες ὡς ἰμάτιον παλαιωθήσονται, καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἐλίξεις αὐτούς, καὶ ἀλλαγῆσονται.
- [00762] Σὺ δὲ ὁ αὐτός εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν.
- [00763] Ὁ δὲ Κύριος αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ διὰ τοῦ προφήτου λέγει·
- [00764] Ἴδετέ με, ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἰμι, καὶ, Οὐκ ἠλλοίωμαι.

[00765] Εἰ γὰρ καὶ περὶ τοῦ Πατρὸς δύναται λέγειν τις εἶναι τοῦτο τὸ σημαί νομένον, ἀλλὰ καὶ τὸν Υἱὸν ἀρμόζει τοῦτο λέγειν, ὅτι μάλιστα γενόμενος ἄνθρωπος δείκνυσι τὴν ταυτότητα καὶ τὸ ἄτρεπτον ἑαυτοῦ τοῖς νομίζουσι διὰ τὴν σάρκα ἡλλοιωῖσθαι αὐτὸν, καὶ ἕτερόν τι γεγενῆσθαι.

[00766] Ἀξιοπιστότεροι δὲ οἱ ἅγιοι καὶ μᾶλλον ὁ Κύριος τῆς τῶν ἀσεβῶν κακονοίας.

[00767] Καὶ γὰρ κατὰ τὸ εἰρημένον ἀνάγνωσμα τῆς ὑμνωδίας, πᾶν τῶν τῶν γενητῶν καὶ πάσης τῆς κτίσεως, διὰ τῆς οὐρανοῦ καὶ γῆς σημασίας, τρεπτὴν καὶ ἁλλοιωτὴν ἢ Γραφὴ τὴν φύσιν λέγουσα, καὶ τὸν Υἱὸν ὑπεξαίρουσα τούτων, δείκνυσι μηδὲν γενητὸν αὐτὸν εἶναι, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον αὐτὸν ἁλλοιοῦντα τὰ ἄλλα, καὶ μὴ ἁλλοιούμενον αὐτὸν διδάσκει, δι' ὧν φησι

[00768] [26.88] Σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσι.

[00769] Καὶ εἰκότως γε·

[00770] τὰ μὲν γὰρ γενητὰ ἐξ οὐκ ὄντων ὄντα, καὶ οὐκ ὄντα πρὶν γένηται, ὅλως ὅτι οὐκ ὄντα γίνεται, ἁλλοιουμένην ἔχει τὴν φύσιν·

[00771] ὁ δὲ Υἱός, ἐκ τοῦ Πατρὸς ὢν, καὶ τῆς οὐσίας αὐτοῦ ἴδιος, ἀναλλοιώτως καὶ ἄτρεπτός ἐστιν, ὡς αὐτὸς ὁ Πατήρ.

[00772] Οὐ γὰρ θέμις εἰπεῖν ἐκ τῆς οὐσίας τῆς ἀτρέπτου τρεπτὸν γεννᾶσθαι Λόγον καὶ ἁλλοιουμένην σοφίαν.

[00773] Πῶς γὰρ ἔτι Λόγος, εἰ τρεπτός ἐστιν;

[00774] ἢ πῶς ἔτι σοφία τὸ ἁλλοιούμενον;

[00775] εἰ μὴ ἄρα ὡς ἐν οὐσίᾳ συμβεβηκός, οὕτως εἶναι θέλουσιν, ὡς ἐν ἰδιαζούσῃ τινὶ οὐσίᾳ συμβεβηκέναι τινὰ χάριν καὶ ἕξιν ἀρετῆς, καὶ κεκληῆσθαι ταύτην οὕτως Λόγον, καὶ Υἱὸν καὶ Σοφίαν, ὥστε καὶ ἀφαιρεῖσθαι καὶ προστίθασθαι αὐτῇ δύνασθαι.

[00776] Τοιαῦτα γὰρ φρονούντες πολλάκις εἰρήκα σιν.

[00777] Ἀλλ' οὐκ ἔστι Χριστιανῶν ἡ πίστις αὕτη.

[00778] Οὐ δὲ γὰρ τοῦτο δείκνυσιν εἶναι Λόγον καὶ Υἱὸν ἀληθῶς Θεοῦ, οὔτε τὴν σοφίαν ἀληθῆ σοφίαν.

[00779] Τὸ γὰρ τρεπόμενον καὶ ἁλλοιούμενον, οὐχ ἰστάμενον δὲ ἐν ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ, πῶς δύναται εἶναι ἀληθές;

[00780] Ὁ δὲ γε Κύριος λέγει·

[00781] Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀλήθεια·

[00782] εἰ τοίνυν ὁ Κύριος αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ τοῦτο λέγει, καὶ τὸ ἄτρεπτον ἑαυτοῦ δείκνυσιν, οἱ τε ἅγιοι μαθόντες τοῦτο μαρτυροῦσιν, ἀλλὰ γὰρ καὶ αἱ περὶ Θεοῦ ἔννοιαι τοῦτο ἴσασι εὐσεβές, πόθεν ταῦτ' ἐπενόησαν οἱ δυσσεβεῖς;

[00783] Ἀπὸ μὲν οὖν τῆς καρδίας ὡς ἀπὸ φθορᾶς αὐτὰ ἐξήμεσαν.

[00784] Ἐπειδὴ δὲ προφασίζονται τὰ θεῖα λόγια, καὶ βιάζονται παρεξηγεῖσθαι ταῦτα κατὰ τὸν ἴδιον νοῦν, ἀναγκαῖον τοσοῦτον ἀποκρίνασθαι τούτοις, ὅσον ἐκδικῆσαι τὰ ῥητὰ καὶ δεῖξαι ταῦτα μὲν ὀρθῆν ἔχοντα τὴν διάνοιαν, ἐκείνους δὲ κακῶς φρονούντας.

[00785] Φασὶ τοίνυν, ὅτι γέγραπται παρὰ μὲν τῷ Ἀποστόλῳ·

[00786] Διὸ καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσε, καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα, ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων, καὶ καταχθονίων·

[00787] παρὰ δὲ τῷ Δαυΐδ·

[00788] Διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε ὁ Θεός, ὁ Θεός σου ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου.

[00789] Εἶτα ἐπιφέρουσιν ὡς σοφόν τι λέγοντες·

[00790] Εἰ διὰ τοῦτο ὑψώθη, καὶ χάριν ἔλαβε, καὶ διὰ τοῦτο κέχρισται, μισθὸν τῆς προαιρέσεως ἔλαβε.

[00791] Προαιρέσει δὲ πράξας, τρεπτῆς ἐστὶ πάντως φύσεως.

[00792] Ταῦτα.

[00793] οὐ μόνον εἰπεῖν, ἀλλὰ καὶ γράψαι τετολμήκασιν Εὐσέ [26.89] βίος τε καὶ ἄρειος, καὶ οἱ ἀπ' αὐτῶν δὲ λαλεῖν οὐκ ὀκνοῦσι κατὰ μέσην τὴν ἀγορὰν, οὐχ ὀρώντες ὅσῃ μανίαν ὁ Λόγος αὐτῶν ἔχει.

[00794] Εἰ γὰρ μισθὸν προαιρέσεως ἔλαβεν ἂ ἔσχεν, οὐκ ἂν ἐσχηκῶς αὐτὰ εἰ μὴ τοῦ δεομένου τὸ ἔργον ἐνεδείξατο·

[00795] ἐξ ἀρετῆς ἄρα καὶ βελτιώσεως ταῦτα ἐσχηκῶς, εἰκότως ἐλέχθη διὰ ταῦτα καὶ Υἱός καὶ Θεός, καὶ οὐκ ἔστιν ἀληθινὸς Υἱός.

[00796] Τὸ μὲν γὰρ ἐκ τίνος κατὰ φύσιν ἀληθινόν ἐστὶ γέννημα, οἷος ἦν Ἰσαὰκ τῷ Ἀβραάμ, καὶ Ἰωσήφ τῷ Ἰακώβ, καὶ τὸ ἀπαύγασμα τῷ ἡλίῳ·

[00797] οἱ δὲ ἐξ ἄρε τῆς καὶ χάριτος λεγόμενοι μόνον εἰσὶν ἔχοντες ἀντὶ τῆς φύσεως τὴν ἐκ τοῦ λαβεῖν χάριν, καὶ ἄλλοι παρὰ τὸ δοθὲν αὐτοῖς ὄντες, οἱοῖ εἰσὶν οἱ ἄνθρωποι οἱ κατὰ μετοχὴν Πνεῦμα λαβόντες, περὶ ὧν καὶ ἔλεγεν·

- [00798] Υἱοὺς ἐγέννησα καὶ ὑψωσα, αὐτοὶ δέ με ἠθέτησαν.
- [00799] Ἀμέλει ἐπεὶ μὴ κατὰ φύσιν ἦσαν υἱοί, διὰ τοῦτο καὶ τραπέντων αὐτῶν ἀφῆρέθη τὸ Πνεῦμα, καὶ ἀπεκηρύχθησαν·
- [00800] καὶ πάλιν δὲ μετανοοῦντας αὐ τοὺς δέξεται, καὶ διδοὺς τὸ φῶς, πάλιν υἱοὺς κα λέσει ὁ καὶ κατὰ τὴν ἀρχὴν Θεὸς οὕτω τὴν χάριν αὐ τοῖς δεδωκώς.
- [00801] Εἰ τοίνυν οὕτω καὶ τὸν Σωτῆρα λέγουσι, δειχθήσεται μήτε ἀληθινός, μήτε Θεός, μήτε Υἱός, μήτε ὁμοῖος τῷ Πατρὶ, μήτε ὅλως τοῦ εἶναι κατ' οὐσίαν Πατέρα ἔχων τὸν Θεόν, ἀλλὰ τῆς δοθείσης αὐτῷ μόνης χάριτος, τοῦ δὲ εἶναι κατ' οὐσίαν κτίστην τὸν Θεόν, καθ' ὁμοιότητα τῶν πάντων, ἔχων.
- [00802] Τοιοῦτος δὲ ὢν, οἷον οὗτοι λέγουσι, φανήσεται μᾶλλον μὴδὲ ἐξ ἀρχῆς ἐσχηκώς τὸ ὄνομα Υἱός, εἴ γε τοῦτο τῶν ἔργων ἔπαθλον ἔσχε καὶ προκοπῆς, οὐκ ἄλλης ἢ τῆς ὅτε γέγονεν ἄνθρωπος, καὶ τὴν τοῦ δούλου μορφήν ἀνέλαβε.
- [00803] Τότε γὰρ ἔστιν, ὅτε γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, ὑπερυψῶσθαι λέγεται, καὶ χάριν εἰληφέναι τὸ ὄνομα, ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ κάμψη πᾶν γόνυ.
- [00804] Τί οὖν ἦν πρὸ τούτου, εἰ νῦν ὑψώθη, καὶ νῦν ἤρξατο προσκυνεῖσθαι, καὶ νῦν Υἱὸς ἐλέχθη, ὅτε γέγονεν ἄνθρωπος;
- [00805] Φαίνεται γὰρ μὴδὲν βελτιώσας αὐτὸς τὴν σάρκα, ἀλλὰ μᾶλλον αὐ τὸς δι' αὐτῆς βελτιωθεὶς, εἴ γε κατὰ τὴν κακόνοιαν αὐτῶν τότε ὑψώθη καὶ Υἱὸς ἐλέχθη, ὅτε γέγονεν ἄνθρωπος.
- [00806] Τί οὖν ἦν πρὸ τούτου;
- [00807] Πάλιν γὰρ αὐτοὺς ἐρωτᾶν ἀνάγκη, ἵνα καὶ τὸ τέλος τῆς ἀσεβείας αὐτῶν θεωρηθῇ.
- [00808] Εἰ γὰρ ἔστιν ὁ Κύριος Θεός, Υἱός, Λόγος, οὐκ ἦν δὲ ταῦτα πρὸ τοῦ γέννηται ἄνθρωπος·
- [00809] ἢ ἄλλο τι ἦν παρὰ ταῦτα, καὶ ὕστερον τούτων ἐξ ἀρετῆς μετέσχευ, ὥσπερ εἶπαμεν·
- [00810] ἢ τὸ ἕτερον, ὅπερ εἰς τὰς ἐκείνων κεφαλὰς τραπεῖη, ἀνάγκη λέγειν αὐ τοὺς, μὴδὲ εἶναι πρὸ τούτου αὐτὸν, ἀλλὰ τὸ ὅλον ἄνθρωπον εἶναι φύσει, καὶ μὴδὲν πλέον.
- [00811] Ἀλλ' οὐκ ἔστι τοῦτο τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ δὲ Σαμοσατέως ἐστὶ ^[26.92] καὶ τῶν νῦν Ἰουδαίων τὸ φρόνημα.
- [00812] Διὰ τί οὖν τὰ ἐκείνων φρονοῦντες, οὐχὶ καὶ ὡς Ἰουδαῖοι περὶ τέμνονται, ἀλλ' ὑποκρίνονται τὸν Χριστιανισμόν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἔχουσι τὴν μάχην;
- [00813] Εἰ γὰρ οὐκ ἦν, ἢ ἦν μὲν, ἐβελτιώθη δὲ ὕστερον, πῶς δι' αὐτοῦ γέγονε τὰ πάντα, ἢ πῶς ἐν τούτῳ, εἴ γε μὴ τέλειος ἦν, προσέχαιρεν ὁ Πατήρ;
- [00814] Καὶ αὐτὸς δὲ, εἰ νῦν ἐβελτιώθη, πῶς πρὸ τούτου ἠὺφραίνετο ἐν προσώπῳ τοῦ Πατρὸς;
- [00815] Πῶς δὲ, εἰ μετὰ τὸν θάνατον ἔλαβε τὸ προσκυνεῖσθαι, φαίνεται ὁ Ἀβραάμ αὐτὸν ἐν τῇ σικηνῇ προσκυνῶν καὶ Μωσῆς ἐν τῇ βάρῃ;
- [00816] καὶ, ὡς εἶδε Δανιὴλ, μύριαι μυριάδες καὶ χίλια χιλιάδες ἐλειτούργουν αὐτῷ;
- [00817] Πῶς δὲ, εἰ νῦν κατ' αὐτοὺς ἔσχε τὴν βελτίωσιν, τῆς πρὸ κόσμου καὶ τῆς ὑπερκοσμίου δόξης ἑαυτοῦ μνημονεύων ἔλεγεν αὐτὸς ὁ Υἱός·
- [00818] Δόξασόν με σὺ, Πάτερ, τῇ δόξῃ, ἢ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί.
- [00819] Εἰ δὲ νῦν ὑψώθη κατ' αὐτοὺς, πῶς πρὸ τούτου ἔκλι νεν οὐρανοὺς καὶ κατέβη·
- [00820] καὶ πάλιν·
- [00821] Ἔδωκεν ὁ Ὑψιστος φωνὴν αὐτοῦ;
- [00822] Οὐκοῦν εἰ καὶ πρὸ τοῦ τὸν κόσμον γενέσθαι τὴν δόξαν εἶχεν ὁ Υἱός, καὶ Κύριος τῆς δόξης Ὑψιστός τε ἦν, καὶ ἐξ οὐρανοῦ κατ' ἔβη, καὶ αἰεὶ προσκυνητός ἐστίν, οὐκ ἄρα καταβάς ἐβελτιώθη, ἀλλὰ μᾶλλον ἐβελτίωσεν αὐτὸς τὰ δεόμενα βελτιώσεως·
- [00823] καὶ εἰ τοῦ βελτιώσαι χάριν κατα βέβηκεν, οὐκ ἄρα μισθὸν ἔσχε τὸ λέγεσθαι Υἱὸς καὶ Θεός, ἀλλὰ μᾶλλον αὐτὸς υἰοποίησεν ἡμᾶς τῷ Πατρὶ, καὶ ἐθεοποίησε τοὺς ἀνθρώπους γενόμενος αὐτὸς ἄνθρωπος.
- [00824] Οὐκ ἄρα ἄνθρωπος ὢν, ὕστερον γέγονε Θεός·
- [00825] ἀλλὰ Θεὸς ὢν, ὕστερον γέγονεν ἄνθρωπος, ἵνα μᾶλλον ἡμᾶς θεοποιήσῃ.
- [00826] Ἐπεὶ εἰ, ὅτε γέγονεν ἄνθρωπος, τότε Υἱὸς καὶ Θεός ἐλέχθη, πρὸ δὲ τοῦ γέννηται ἄνθρωπος, υἱοὺς ἔλεγε τοὺς πάλαι λαοὺς ὁ Θεός, καὶ Μωσῆν ἐτίθει θεὸν τοῦ Φαραῶ, καὶ ἐπὶ πολλῶν ἢ Γραφῆ φησιν, Ὁ Θεός ἐστι ἐν συναγωγῇ θεῶν·
- [00827] δηλόν ἐστιν, ὡς μετ' αὐτοὺς καὶ Υἱὸς καὶ Θεὸς οὗτος ἐλέχθη.
- [00828] Πῶς οὖν πάντα δι' αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἐστὶ πρὸ πάντων;
- [00829] Ἡ πῶς πρῶτότοκος πάσης τῆς κτίσεως, ἔχων τοὺς πρὸ ἑαυτοῦ κληθέντας υἱοὺς καὶ θεοὺς;
- [00830] Πῶς δὲ οἱ μέτοχοι πρῶτοι οὐ μετ' ἔχουσι Λόγου;

- [00831] οὐκ ἔστιν ἀληθῆς αὕτη δόξα·
- [00832] παρὲν ρεσίς ἐστι τῶν νῦν ἰουδαϊζόντων.
- [00833] Πῶς γὰρ ^[26.93] ὅλως δύνανται τινες ἐπιγινῶναι Πατέρα τὸν Θεόν;
- [00834] οὔτε γὰρ υἰοθεσία γένοιτ' ἂν χωρὶς τοῦ ἀληθινοῦ Υἱοῦ, λέγοντος αὐτοῦ·
- [00835] Οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τὸν Πατέρα, εἰ μὴ ὁ Υἱός, καὶ ᾧ ἂν ὁ Υἱὸς ἀποκαλύψῃ.
- [00836] Πῶς δὲ καὶ θεοποιήσις γένοιτ' ἂν χωρὶς τοῦ Λόγου, καὶ πρὸ αὐτοῦ, καίτοι λέγοντος αὐτοῦ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς τούτων Ἰουδαίους, Εἰ ἐκείνους θεοὺς εἶπε, πρὸς οὓς ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ ἐγένετο;
- [00837] Εἰ δὲ πάντες ὅσοι υἱοὶ τε καὶ θεοὶ ἐκλήθησαν, εἴτε ἐπὶ γῆς, εἴτε ἐν οὐρανοῖς, διὰ τοῦ Λόγου υἰοποιήθησαν καὶ ἐθεοποιήθησαν, αὐτὸς δὲ ὁ Υἱὸς ἐστὶν ὁ Λόγος·
- [00838] δηλὸν ὅτι δι' αὐτοῦ μὲν οἱ πάντες, αὐτὸς δὲ πρὸ πάντων, μᾶλλον δὲ μόνον αὐτὸς ἀληθινὸς Υἱός, καὶ μόνος ἐκ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ Θεὸς ἀληθινός ἐστιν, οὐ μισθὸν ἀρετῆς ταῦτα λαβῶν, οὐδὲ ἄλλος ὢν παρὰ ταῦτα, ἀλλὰ φύσει κατ' οὐσίαν ὢν ταῦτα.
- [00839] Γέννημα γὰρ τῆς τοῦ Πατρὸς οὐσίας ὑπάρχει, ὥστε μηδένα ἀμφιβάλλειν, ὅτι καθ' ὁμοίωσιν τῆς τοῦ ἀτρέπτου Πατρὸς ἀτρέπτως ἐστὶ καὶ ὁ Λόγος.
- [00840] Τέως μὲν οὖν, ταῖς περὶ τοῦ Υἱοῦ ἐννοίαις χρώμενοι, οὕτως πρὸς τὰς ἀλόγους αὐτῶν ἐπινοίας, ὡς δὲ δῶκεν αὐτὸς ὁ Κύριος, ἀπηντήσαμεν·
- [00841] καλὸν δὲ καὶ τὰ θεῖα λόγια παραθέσθαι λοιπὸν, ἵν' ἔτι καὶ πλεῖον τοῦ μὲν Υἱοῦ τὸ ἀτρέπτου ἀποδειχθῆ, καὶ ἡ ἀναλλοίωτος αὐτοῦ πατρικὴ φύσις, τούτων δὲ ἡ κακοφροσύνη.
- [00842] Γράφων τοίνυν Φιλιππησίους ὁ Ἀπόστολος φησὶ·
- [00843] Τοῦτο φρονεῖσθω ἐν ὑμῖν, ὃ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων, οὐχ ἀρπαγμὸν ἠγήσατο τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ, ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσε μορφὴν δούλου λαβῶν, ἐν ὁμοίῳ ματι ἀνθρώπων γενόμενος, καὶ σχήματι ἐυρεθείς ὡς ἄνθρωπος.
- [00844] Ἐταπεινώσεν ἑαυτὸν, γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ.
- [00845] Διὸ καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσε, καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πάντων ὀνομα, ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πάντων γόνου κάμψῃ ἐπουρανίων, καὶ ἐπιγείων, καὶ καταχθονίων, καὶ πάντα γλώσσαις ἐξομολογήσῃται, ὅτι Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρὸς.
- [00846] Τί τούτου λευκότερον καὶ ἀποδεικτικώτερον γένοιτο ἂν;
- [00847] Οὐ γὰρ ἐξ ἐλαττόνων βελτίων γέγονεν·
- [00848] ἀλλὰ μᾶλλον Θεὸς ὑπάρχων τὴν δούλου μορφὴν ἔλαβε, καὶ ἐν τῷ λαβεῖν, οὐκ ἐβελτιώθη, ἀλλ' ἐταπεινώσεν ἑαυτόν.
- [00849] Ποῦ τοίνυν ἐν τούτοις μισθὸς τῆς ἀρετῆς, ἢ ποία προκοπὴ καὶ βελτιώσις ἐν ταπεινώσει;
- [00850] Εἰ γὰρ Θεὸς ^[26.96] ὢν, γέγονεν ἄνθρωπος, καὶ, ἐξ ὕψους καταβάς, λέγεται ὑψοῦσθαι, ποῦ ὑψοῦται Θεὸς ὢν;
- [00851] Δήλου ὄντος πάλιν τούτου, ὅτι, τοῦ Θεοῦ ὑψίστου ὄντος, ἐξ ἀνάγκης εἶναι δεῖ καὶ τὸν τούτου Λόγον ὑψίστον.
- [00852] Ποῦ οὖν πλεῖον εἶχεν ὑψωθῆναι ὁ ἐν τῷ Πατρὶ ὢν, καὶ ὁμοῖος κατὰ πάντα τοῦ Πατρὸς;
- [00853] Οὐκοῦν πάσης προσθήκης ἀπροσδεῆς ἐστὶ, καὶ οὐκ ἔστιν, ὡς ὑπονοοῦσιν οἱ Ἀρειανοί.
- [00854] Εἰ γὰρ διὰ τὸ ὑψωθῆναι καταβέβηκεν ὁ Λόγος, καὶ ταῦτα γέγραπται·
- [00855] τίς χρεία ἦν ὅλως καὶ ταπεινώσαι ἑαυτόν, ἵνα τοῦτο ζητήσῃ λαβεῖν ὅπερ εἶχε;
- [00856] Ποίαν δὲ καὶ χάριν ἔλαβεν ὁ τῆς χάριτος δοτῆρ;
- [00857] Ἥ πῶς ἔλαβε τὸ ὄνομα εἰς τὸ προσκυνεῖσθαι, ὃ αἰεὶ ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ προσκυνούμενος;
- [00858] Καὶ πρὶν γένηται γοῦν ἄνθρωπος, παρακαλοῦσιν οἱ ἅγιοι·
- [00859] Ὁ Θεὸς, ἐν τῷ ὀνόματί σου σῶσόν με.
- [00860] Καὶ πάλιν·
- [00861] Οὔτοι ἐν ἄρμασι, καὶ οὔτοι ἐν ἵπποις, ἡμεῖς δὲ ἐν ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν μεγαλυνθησόμεθα·
- [00862] καὶ ὑπὸ μὲν τῶν πατριαρχῶν προσεκυνεῖτο·
- [00863] περὶ δὲ τῶν ἀγγέλων γέγραπται·
- [00864] Καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ.

- [00865] Εἰ δὲ καὶ ὡς ψάλλει Δαυῖδ ἐν τῷ ἑβδόμῃ κοστῷ πρώτῳ ψαλμῷ·
- [00866] Πρὸ τοῦ ἡλίου διαμένει τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ πρὸ τῆς σελήνης εἰς γενεὰς γενεῶν·
- [00867] πῶς ἐλάμβανεν ὁ εἶχεν αἰεὶ, καὶ πρὶν λαβεῖν νῦν αὐτό;
- [00868] Ἦ πῶς ὑψοῦται, ὁ καὶ πρὶν ὑψωθῆναι ὑψιστος ὢν;
- [00869] Ἦ πῶς ἔλαβε τὸ προσκυνεῖσθαι, ὁ καὶ, πρὶν τοῦτο νῦν λαβεῖν, αἰεὶ προσκυνούμενος;
- [00870] Οὐκ ἔστιν αἰνίγμα, ἀλλὰ μυστήριον θεῖον·
- [00871] Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος·
- [00872] δι' ἡμᾶς δὲ ὕστερον οὗτος ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο·
- [00873] καὶ τὸ λεγόμενον νῦν, ὑπερύψωσεν, οὐ τὴν οὐσίαν τοῦ Λόγου ὑψουμένην σημαίνει·
- [00874] ἦν γὰρ αἰεὶ καὶ ἔστιν ἴσα Θεῷ·
- [00875] ἀλλὰ τῆς ἀνθρωπότητός ἐστιν ἡ ὑψωσις.
- [00876] Οὐ πρὶν γοῦν εἴρηται ταῦτα, εἰ μὴ ὅτε γέγονε σὰρξ ὁ Λόγος, ἵνα γένηται φανερόν, ὅτι τὸ, ἐταπεινώσε, καὶ τὸ, ὑπερύψωσεν ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου λέγεται·
- [00877] οὗ γὰρ ἔστι τὸ ταπεινόν, τούτου καὶ τὸ ὑψωθῆναι ἂν εἴη·
- [00878] καὶ εἰ διὰ τὴν πρόσληψιν τῆς σαρκὸς τὸ, ἐταπεινώσε, γέγραπται, δηλόν ἐστιν, ὅτι καὶ τὸ, ὑπερύψωσε, δι' αὐτὴν ἔστι.
- [00879] Τούτου γὰρ ἦν ἐνδείξις ὁ ἀνθρώπος διὰ τὸ ταπεινὸν τῆς σαρκὸς καὶ τοῦ θανάτου.
- [00880] Ἐπεὶ οὖν εἰκῶν ὢν τοῦ Πατρὸς, καὶ ἀθάνατος ὢν ὁ Λόγος, ἔλαβε τὴν τοῦ δούλου μορφήν, καὶ ὑπέμεινε δι' ἡμᾶς ὡς ἀνθρώπος ἐν τῇ ἑαυτοῦ σαρκὶ τὸν θάνατον, ἵν' οὕτως ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν διὰ τοῦ θανάτου προσενέγκῃ τῷ ^[26.97] Πατρὶ·
- [00881] διὰ τοῦτο καὶ ὡς ἀνθρώπος δι' ἡμᾶς καὶ ὑπὲρ ἡμῶν λέγεται ὑπερυψοῦσθαι, ἵν' ὥσπερ τῷ θαλάτῳ αὐτοῦ πάντες ἡμεῖς ἀπεθάνομεν ἐν Χριστῷ, οὕτως, ἐν αὐτῷ τῷ Χριστῷ πάλιν ἡμεῖς ὑπερυψωθῶμεν, ἕκ τε τῶν νεκρῶν ἐγειρόμενοι, καὶ εἰς οὐρανοὺς ἀνερχόμενοι, ἐνθα πρόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσῆλθεν Ἰησοῦς, οὐκ εἰς ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανὸν νῦν ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν.
- [00882] Εἰ δὲ νῦν ὑπὲρ ἡμῶν εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανὸν εἰσῆλθεν ὁ Χριστός, καὶ τοι καὶ πρὸ τούτου καὶ αἰεὶ Κύριος ὢν καὶ δημιουργὸς γὰρ τῶν οὐρανῶν·
- [00883] ὑπὲρ ἡμῶν ἄρα καὶ τὸ ὑψωθῆναι νῦν γέγραπται.
- [00884] Καὶ ὥσπερ αὐτὸς πάντας ἀγία ζων, λέγει πάλιν τῷ Πατρὶ ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν ἀγία ζεῖν, οὐχ ἵνα ἅγιος ὁ Λόγος γένηται, ἀλλ' ἵνα αὐτὸς ἐν ἑαυτῷ ἀγίασῃ πάντας ἡμᾶς·
- [00885] οὕτως ἄρα καὶ τὸ νῦν λεγόμενον, ὑπερύψωσεν αὐτὸν, οὐχ ἵνα αὐτὸς ὑψωθῆ·
- [00886] ὑψιστος γὰρ ἔστιν·
- [00887] ἀλλ' ἵνα αὐτὸς μὲν ὑπὲρ ἡμῶν δικαιοσύνη γένηται, ἡμεῖς δὲ ὑψωθῶμεν ἐν αὐτῷ, καὶ εἰς τὰς πύλας εἰσέλθωμεν τῶν οὐρανῶν, ἃς αὐτὸς πάλιν ὑπὲρ ἡμῶν ἀνέωξε, λεγόντων τῶν προτρεχόντων·
- [00888] Ἄρατε πύλας, οἱ ἄρχοντες, ὑμῶν, καὶ ἐπάραθητε, πύλαι αἰώνιοι, καὶ εἰσελεύσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης.
- [00889] Καὶ ὧδε γὰρ οὐκ αὐτῷ ἦσαν αἱ πύλαι κεκλεισμέναι Κυρίῳ καὶ ποιητῇ τῶν πάντων ὄντι, ἀλλὰ δι' ἡμᾶς καὶ τοῦτο γέγραπται, οἷς ἦν ἡ θύρα κεκλεισμένη τοῦ παραδείσου.
- [00890] Διὸ καὶ ἀνθρωπίνως μὲν, δι' ἦν ἐφόρει σάρκα, λέγεται περὶ αὐτοῦ τὸ, Ἄρατε πύλας·
- [00891] καὶ τὸ, Εἰσελεύσεται, ὡς ἀνθρώπου εἰσερχομένου·
- [00892] θεϊκῶς δὲ πάλιν περὶ αὐτοῦ λέγεται, ἐπειδὴ καὶ Θεὸς ἔστιν ὁ Λόγος, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Κύριος καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης.
- [00893] Τὴν δὲ τοιαύτην εἰς ἡμᾶς γενομένην ὑψωσιν προανεφώνει τὸ Πνεῦμα ἐν ὀγδοηκοστῷ ὀγδόῳ ψαλμῷ λέγον·
- [00894] Καὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ὑψωθήσονται, ὅτι τὸ καύχημα τῆς δυνάμεως αὐτῶν εἰσὶν.
- [00895] Εἰ δὲ δικαιοσύνη ἐστὶν ὁ Υἱός, οὐκ ἄρα αὐτός ἐστιν ὡς ἐνδείξις ὑψούμενος, ἀλλ' ἡμεῖς ἐσμεν οἱ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ ὑψούμενοι, ἥτις ἐστὶν αὐτός.
- [00896] Καὶ γὰρ καὶ τὸ, ἔχαρίσατο αὐτῷ, οὐ δι' αὐτὸν τὸν Λόγον γέγραπται·
- [00897] ἦν γὰρ πάλιν, καὶ πρὶν ἂν θρώπος γένηται, προσκυνούμενος, ὥσπερ εἶπομεν, ὑπὸ τε τῶν ἀγγέλων καὶ πάσης τῆς κτίσεως, κατὰ τὴν πατρικὴν ιδιότητα·

[00898] ἀλλὰ δι' ἡμᾶς καὶ ὑπὲρ ἡμῶν τοῦτο πάλιν περὶ αὐτοῦ γέγραπται.

[00899] Ὡσπερ

[00900] ^[26.100] γὰρ, ὡς ἄνθρωπος, ὁ Χριστὸς ἀπέθανε καὶ ὑψώθη·

[00901] οὕτως, ὡς ἄνθρωπος, λέγεται λαμβάνειν ὅπερ εἶχεν αἰεὶ ὡς Θεός, ἵνα εἰς ἡμᾶς φθάσῃ καὶ ἡ τοιαύτη δοθεῖσα χάρις.

[00902] Οὐ γὰρ ἠλαττώθη ὁ Λόγος σῶμα λαβὼν, ἵνα καὶ χάριν ζητήσῃ λαβεῖν, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ ἔθεο ποιήσεν ὅπερ ἐνεδύσατο, καὶ πλέον ἐχαρίσατο τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων τοῦτο.

[00903] Ὡσπερ γὰρ αἰεὶ προσεκυνητο Λόγος ὢν καὶ ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων·

[00904] οὕτως ὁ αὐτὸς ὢν καὶ ἄνθρωπος γενόμενος, κληθεὶς τε Ἰησοῦς, οὐδὲν ἤττον ἔχει πᾶσαν ὑπὸ πόδα τὴν κτίσιν, καὶ ἐν τῷ ὀνόματι τούτῳ τὰ γόνατα κάμπτουσιν αὐτῷ, καὶ ἐξομολογουμένην ὅτι καὶ τὸ γε νέσθαι σάρκα τὸν Λόγον, καὶ θάνατον ὑπομεῖναι σαρκί, οὐκ ἐπ' ἀδοξίᾳ τῆς θεότητος αὐτοῦ γέγονεν, ἀλλ' εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρὸς.

[00905] Δόξα δὲ Πατρὸς ἐστὶ τὸν γενόμενον ἄνθρωπον καὶ ἀπολόμενον εὐρεθῆναι, καὶ νεκρωθέντα ζωοποιηθῆναι, καὶ ναδὸν γενέσθαι Θεοῦ.

[00906] Καὶ γὰρ καὶ τῶν ἐν οὐρανοῖς δυνάμεων, ἀγγέλων τε καὶ ἀρχαγγέλων αἰεὶ μὲν προσκυνοῦντων αὐτὸν, προσκυνοῦντων δὲ καὶ νῦν ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ τὸν Κύριον, ἡμῶν ἐστὶν αὕτη ἡ χάρις καὶ ὑπερύψωσις, ὅτι τε καὶ ἄνθρωπος γενόμενος, προσκυνεῖται ὁ τοῦ Θεοῦ Υἱός, καὶ οὐ ξενισθήσονται αἱ οὐράνιοι δυνάμεις βλέπουσαι τοὺς συσσωμμένους ἐκείνου πάντας ἡμᾶς εἰσαγομένους εἰς τὰς χώρας αὐτῶν.

[00907] Ἄλλως δὲ οὐκ ἂν ἐγεγόνει τοῦτο, εἰ μὴ ὁ ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων εἰλήφει δούλου μορφὴν, καὶ ταπεινώσας ἦν ἑαυτὸν, μέχρι θανάτου συγχωρήσας φθάσαι τὸ σῶμα.

[00908] Ἰδοὺ γοῦν τὸ νομιζόμενον παρὰ ἀνθρώποις μωρὸν τοῦ Θεοῦ διὰ τὸν σταυρὸν γέγονε πάντων ἐντιμότερον.

[00909] Ἡ μὲν γὰρ ἀνάστασις ἡμῶν ἐν αὐτῷ ἀπόκειται·

[00910] οὐκέτι δὲ μόνος ὁ Ἰσραὴλ, ἀλλὰ καὶ πάντα τὰ ἔθνη λοιπὸν, ὡς προεῖρηκεν ὁ προφήτης, τὰ μὲν εἰδῶλα ἑαυτῶν καταλιμπάνουσι, τὸν δὲ ἀληθινὸν Θεὸν τὸν τοῦ Χριστοῦ Πατέρα ἐπιγινώσκουσι·

[00911] καὶ ἡ μὲν τῶν δαιμόνων φαντασία κατήρηται, μόνος δὲ ὄντως Θεὸς ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ προσκυνεῖται.

[00912] Τὸ δὲ καὶ ἐν σῶματι γενόμενον τὸν Κύριον καὶ κληθέντα Ἰησοῦν προσκυνεῖσθαι, πιστεῦεσθαι τε αὐτὸν Υἱὸν Θεοῦ, καὶ δι' αὐτοῦ ἐπιγινώσκεσθαι τὸν Πατέρα, δηλοῦν ἂν εἶη, καθάπερ εἴρηται, ὅτι οὐχ ὁ Λόγος, ἢ ὁ Λόγος ἐστίν, ἔλαβε τὴν τοιαύτην χάριν, ἀλλ' ἡμεῖς.

[00913] Διὰ γὰρ τὴν πρὸς τὸ σῶμα αὐτοῦ συγγένειαν ναδὸς Θεοῦ γεγονάμεν καὶ ἡμεῖς, καὶ υἱοὶ Θεοῦ λοιπὸν πεποιήμεθα, ὥστε καὶ ἐν ἡμῖν ἤδη προσκυνεῖσθαι τὸν Κύριον, καὶ τοὺς ὁρῶντας ἀπαγγέλλειν, ὡς ὁ Ἀπόστολος εἶρηκεν, ὅτι ὄντως ^[26.101] ὁ Θεὸς ἐν τούτοις ἐστί·

[00914] καθάπερ καὶ ὁ Ἰωάννης ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ φησίν·

[00915] Ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτὸν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι·

[00916] ἐν δὲ τῇ Ἐπιστολῇ γράφει·

[00917] Ἐν τούτῳ γινώσκωμεν, ὅτι μένει ἐν ὑμῖν, ἐκ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ, οὗ ἔδωκεν ἡμῖν.

[00918] Γνώρισμα δὲ ἐστὶ καὶ τοῦτο τῆς εἰς ἡμᾶς παρ' αὐτοῦ γενομένης ἀγαθότητος, ὅτι ἡμεῖς μὲν ὑψώθημεν, διὰ τὸ ἐν ἡμῖν εἶναι τὸν ὕψιστον Κύριον, καὶ δι' ἡμᾶς ἡ χάρις δίδεται, διὰ τὸ γενέσθαι ὡς ἡμᾶς ἄνθρωπον τὸν χορηγοῦντα τὴν χάριν Κύριον·

[00919] αὐτὸς δὲ ὁ Σωτὴρ ἐταπεινώσεν ἑαυτὸν ἐν τῷ λαβεῖν τὸ ταπεινὸν ἡμῶν σῶμα·

[00920] δούλου τε μορφὴν ἔλαβεν, ἐνδυσάμενος τὴν δουλωθεῖσαν σάρκα τῆς ἁμαρτίας.

[00921] Καὶ αὐτὸς μὲν οὐδὲν παρ' ἡμῶν εἰς βελτίωσιν ἔσχηκεν·

[00922] ἀνευδεὴς γὰρ ἐστὶ καὶ πλήρης ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος·

[00923] ἡμεῖς δὲ παρ' αὐτοῦ μᾶλλον ἐβελτιώθημεν.

[00924] Αὐτὸς γὰρ ἐστὶ τὸ φῶς, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον.

[00925] Καὶ μάτην ἐπερεΐδονται οἱ Ἀρειανοὶ τῷ, διὸ, συνδέσμῳ, διὰ τὸ λέγειν τὸν Παῦλον·

[00926] Διὸ καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερῶς ἕψωσεν.

[00927] Οὐ γὰρ ἄθλον ἀρετῆς, οὐδὲ βελτίωσιν προκοπῆς αὐτοῦ σημαίων ἔλεγεν, ἀλλὰ τὸ αἴτιον τῆς εἰς ἡμᾶς γενομένης ὑψώσεως.

[00928] Τί δὲ τοῦτό ἐστιν ἢ τὸν ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχοντα, καὶ εὐγενεῶς Πατρός Υἱόν, ταπεινώσαι ἑαυτὸν καὶ δούλον ἀνθ' ἡμῶν καὶ ὑπὲρ ἡμῶν γενέσθαι;

[00929] Εἰ γὰρ μὴ ἄνθρωπος ὁ Κύριος ἐγεγόνει, οὐκ ἂν ἡμεῖς ἀπὸ ἁμαρτιῶν λυτρωθέντες ἐκ νεκρῶν ἀνέστημεν, ἀλλ' ἐμένομεν ὑπὸ γῆν νεκροί·

- [00930] οὐδ' ἂν ὑψώθημεν εἰς οὐρανοὺς, ἀλλ' ἐκείμεθα ἐν τῷ ἄδῃ.
- [00931] Δι' ἡμᾶς ἄρα καὶ ὑπὲρ ἡμῶν ἐστι τὸ λεγόμενον ὑπερύψωσε, καὶ, ἐχαρίσατο.
- [00932] Τοιαύτην μὲν οὖν ἠγοῦμαι τὴν διάνοιαν τοῦ ῥητοῦ καὶ μάλα ἐκκλησιαστικὴν οὖσαν.
- [00933] Καὶ δευτέρον δὲ ὁμῶς τις ἐπιχειρήσειεν εἰς τὸ ῥητόν, ἐκ παραλλήλου λέγων τὰ αὐτά·
- [00934] ὅτι οὐ τὸν Λόγον αὐτόν, ἢ Λόγος ἐστίν, ὑψοῦσθαι σημαίνει·
- [00935] ἔστι γὰρ, ὡς προεῖρηται μικρῷ πρόσθεν, ὕψιστος καὶ ὁμοιος ὢν τῷ Πατρὶ·
- [00936] ἀλλὰ διὰ τὴν ἐνανθρώπησιν αὐτοῦ τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως ἐστι δηλωτικὸν τὸ ῥητόν.
- [00937] Λέγων γοῦν, ἐταπεινώσεν ἑαυτὸν μέχρι θανάτου, εὐθύς ἐπ' ἠγάγε τὸ, διὰ τοῦτο ὑπερύψωσε·
- [00938] δεῖξαι θέλων, ὅτι, εἰ καὶ ὡς ἄνθρωπος λέγεται τεθνηκέναι, ἀλλ' ὡς ζωὴ ὢν ὑψώθη τῇ ἀναστάσει·
- [00939] Ὁ γὰρ καταβάς, αὐτός ἐστι καὶ ὁ ἀναστάς.
- [00940] Κατέβη γὰρ σωματικῶς·
- [00941] ἀνέστη δὲ, ὅτι Θεὸς ἦν αὐτός ἐν σώματι.
- [00942] Καὶ τοῦτο πάλιν ἐστὶν οὐ χάριν ἐπήγαγε τῇ διανοίᾳ ταύτῃ τὸν, διὸ, σύνδεσμον, οὐ μισθὸν ἀρετῆς οὐδὲ προκοπῆς, ἀλλ' αἰτίας δηλωτικὸν, δι' ἣν ἡ ἀνάστασις γέγονε·
- [00943] καὶ δι' ἣν αἰτίαν οἱ μὲν ἄλλοι ἄνθρωποι ἀπὸ Ἀδὰμ καὶ μέχρι νῦν ἀπέθανον καὶ ἔμειναν νεκροί, οὗτος δὲ μόνος ὁλόκληρος ἐκ νεκρῶν ἀνέστη.
- [00944] Ἡ δὲ αἰτία αὕτη ἐστίν, ἣν αὐτὸς προεῖρηκεν, ὅτι, Θεὸς ὢν, ἄνθρωπος γέγονεν.
- [00945] Οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι πάντες ἄνθρωποι μόνον ἐξ Ἀδὰμ ὄντες ἀπέθανον, καὶ τὸν θάνατον εἶχον βασιλεύοντα κατ' αὐτῶν·
- [00946] οὗτος δὲ ὁ δεύτερος ἄνθρωπος ἐξ οὐρανοῦ ἐστίν·
- [00947] ὁ γὰρ Λόγος σὰρξ ἐγένετο.
- [00948] Καὶ λέγεται ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἐπουράνιος, διὰ τὸ ἐξ οὐρανοῦ καταβεβηκέναι τὸν Λόγον·
- [00949] διὸ οὐδὲ κεκράτηται ὑπὸ τοῦ θανάτου.
- [00950] Εἰ γὰρ καὶ ἐταπεινώσεν ἑαυτὸν, συγχωρήσας μέχρι θανάτου φθάσαι τὸ ἴδιον ἑαυτοῦ σῶμα, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸ δεκτικὸν θανάτου·
- [00951] ἀλλ' ἐκ γῆς ὑπερυψώθη, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐν σώματι Υἱὸν τοῦ Θεοῦ.
- [00952] Ἴσον γοῦν ἐστὶ τὸ ἐνταῦθα λεγόμενον·
- [00953] Διὸ καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσε·
- [00954] τῷ λεγομένῳ ἐν ταῖς Πράξεσι παρὰ τοῦ Πέτρου·
- [00955] Ὅν ὁ Θεὸς ἀνέστησε, λύσας τὰς ῥάβδους τοῦ θανάτου, καθότι οὐκ ἦν δυνατὸν κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑπ' αὐτοῦ.
- [00956] Ὡς γὰρ παρὰ τῷ Παύλῳ γέγραπται·
- [00957] Ἐπειδὴ, ἐν μορφῇ Θεοῦ ὢν, γέγονεν ἄνθρωπος, καὶ ἐταπεινώσεν ἑαυτὸν μέχρι θανάτου, διὸ καὶ ὁ Θεὸς ὑπερύψωσε αὐτόν·
- [00958] οὕτως καὶ παρὰ τοῦ Πέτρου λέγεται·
- [00959] Ὅτι, ἐπειδὴ Θεὸς ὢν γέγονεν ἄνθρωπος, τὰ δὲ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα ἀπέδειξεν αὐτόν καὶ τοῖς ὁρώσι Θεόν·
- [00960] διὰ τοῦτο δυνατὸν οὐκ ἦν κρατεῖσθαι αὐτόν ὑπὸ τοῦ θανάτου.
- [00961] Ἄνθρώπῳ δὲ δυνατὸν οὐκ ἦν τοῦτο κατορθῶσαι·
- [00962] ἴδιον γὰρ τῶν ἀνθρώπων ὁ θάνατος·
- [00963] διὰ τοῦτο Θεὸς ὢν ὁ Λόγος γέγονε σὰρξ, ἵνα, θανατωθεὶς σαρκί, ζωοποιήσῃ πάντας τῇ ἑαυτοῦ δυνάμει.
- [00964] Ἐπειδὴ δὲ αὐτὸς λέγεται ὑψῶσθαι, καὶ ὅτι ὁ Θεὸς αὐτῷ ἐχαρίσατο, καὶ νομίζουσιν οἱ αἰρετικοὶ ἐλάττωμα εἶναι ἢ πάθος τῆς τοῦ Λόγου οὐσίας, ἀναγκαῖον εἰπεῖν πῶς καὶ ταῦτα λέγεται.

[00965] Ὑψῶσθαι γὰρ λέγεται αὐτὸς ἀπὸ τῶν κατωτέρων μερῶν τῆς γῆς, ἐπεὶ καὶ αὐτοῦ λέγεται ὁ θάνατος εἶναι.

[00966] Αὐτοῦ δὲ λέγεται ἀμφοτέρω, ἐπειδὴ αὐτοῦ ἦν, καὶ οὐχ ἑτέρου σῶμα τὸ ὑψωθὲν ἀπὸ τε τῶν νεκρῶν καὶ εἰς οὐρανοὺς ἀναληφθέν.

[00967] Αὐτοῦ δὲ πάλιν ὄντος τοῦ σώματος, καὶ οὐκ ὄντος ἐκτὸς αὐτοῦ τοῦ Λόγου, εἰκότως ὑψουμένου τοῦ σώματος, αὐτὸς ὡς ἄνθρωπος, διὰ τὸ σῶμα ὑψοῦσθαι λέγεται.

[00968] Εἰ μὲν οὖν οὐ γέγονεν ^[26.105] ἄνθρωπος, μὴ λεγέσθω περὶ αὐτοῦ ταῦτα·

[00969] εἰ δὲ ὁ Λόγος γέγονε σὰρξ, ἀνάγκη ὡς περὶ ἀνθρώπου λέγεσθαι αὐτοῦ τὴν τε ἀνάστασιν καὶ τὴν ὑψωσιν, ἴν' ὁ μὲν θάνατος λεγόμενος αὐτοῦ λύτρον ἦ τῆς τῶν ἀνθρώπων ἀμαρτίας καὶ κατάργησις τοῦ θανάτου·

[00970] ἡ δὲ ἀνάστασις καὶ ἡ ὑψωσις βεβαία δι' αὐτὸν εἰς ἡμᾶς διαμένη.

[00971] Ἐπ' ἀμφοτέρων δὲ εἴρηκεν·

[00972] Ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσε, καὶ, ὁ Θεὸς αὐτῷ ἐχαρίσατο·

[00973] ἵνα καὶ ἐκ τούτου δείξῃ πάλιν, ὅτι μὴ ὁ Πατὴρ ἐστὶν ὁ γενόμενος σὰρξ, ἀλλ' ὁ τούτου Λόγος ἐστὶν ὁ γενόμενος ἄνθρωπος, ὁ λαμβάνων ἀνθρωπίνως παρὰ τοῦ Πατρὸς, καὶ ὑψούμενος παρ' αὐτοῦ, ὥσπερ εἴρηται.

[00974] Δῆλον δὲ, καὶ οὐκ ἂν ἀμφιβάλοι τις, ὅτι ἂ δίδωσιν ὁ Πατὴρ, διὰ τοῦ Υἱοῦ δίδωσι.

[00975] Καὶ ἔστι παρὰ τὸν ἑαυτοῦ δυνάμενον ἀληθῶς·

[00976] ἦν γὰρ δίδωσιν ὁ Υἱὸς παρὰ τοῦ Πατρὸς χάριν, ταύτην αὐτὸς ὁ Υἱὸς λέγεται δέχεσθαι·

[00977] καὶ τὴν ὑψωσιν, ἦν ὁ Υἱὸς παρὰ τοῦ Πατρὸς ποιεῖ, ταύτην ὡς αὐτὸς ὑψούμενός ἐστιν ὁ Υἱός.

[00978] Αὐτὸς γὰρ ὁ ὢν τοῦ Θεοῦ Υἱός, αὐτὸς γέγονε καὶ Υἱὸς ἀνθρώπου·

[00979] καὶ ὡς μὲν Λόγος, τὰ παρὰ τοῦ Πατρὸς δίδωσι·

[00980] πάντα γὰρ, ἃ ποιεῖ καὶ δίδωσιν ὁ Πατὴρ, δι' αὐτοῦ ποιεῖ τε καὶ παρέχει·

[00981] ὡς δὲ Υἱὸς ἀνθρώπου, αὐτὸς ἀνθρωπίνως λέγεται τὰ παρ' ἑαυτοῦ δέχεσθαι, διὰ τὸ μὴ ἑτέρου, ἀλλ' αὐτοῦ εἶναι τὸ σῶμα, τὸ φύσιν ἔχον τοῦ δέχεσθαι τὴν χάριν, καθ' ἑαυτὸν εἴρηται.

[00982] Ἐλάμβανε γὰρ κατὰ τὸ ὑψοῦσθαι τὸν ἄνθρωπον.

[00983] Ὑψωσις δὲ ἦν τὸ θεοποιεῖσθαι αὐτόν.

[00984] Αὐτὸς δὲ ὁ Λόγος εἶχεν αἰεὶ τοῦτο κατὰ τὴν πατρικὴν ἑαυτοῦ θεότητα καὶ τελειότητα.

[00985] Τὸ μὲν οὖν παρὰ τῷ Ἀποστόλῳ γεγραμμένον, τοιοῦτον ἔχον τὸν νοῦν, ἐλέγχει τοὺς ἄσεβεῖς·

[00986] τὸ δὲ παρὰ τῷ ὑμνωδῷ λεγόμενον τὴν αὐτὴν πάλιν ἔχει διάνοιαν ὀρθήν, ἣν παρεξηγοῦνται μὲν οὗτοι, ὁ δὲ ψαλμῶδὸς δείκνυσιν εὐσεβῆ·

[00987] φησὶ γὰρ καὶ αὐτός·

[00988] Ὁ θρόνος σου, ὁ Θεός, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.

[00989] Ῥάβδος ἐυθύτητος ἢ ῥάβδος τῆς βασιλείας σου.

[00990] Ἠγάπησας δικαιοσύνην, καὶ ἐμίσησας ἀδικίαν·

[00991] διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε ὁ Θεός, ὁ Θεός σου, ἔλαιον ἀγαλλιᾶσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου.

[00992] Ἴδετε, ὦ Ἀρειανοὶ, καὶ ἐπίγνωτε κἂν ἐντεῦθεν τὴν ἀλήθειαν.

[00993] Μετόχους τοῦ Κυρίου πάντας ἡμᾶς εἴρηκεν ὁ ψάλλων.

[00994] Εἰ δὲ ἐξ οὐκ ὄντων ἦν καὶ τῶν γεννητῶν εἰς, εἰς ἣν ἂν τῶν μετεχόντων καὶ αὐτός·

[00995] ἐπειδὴ δὲ αὐτὸν μὲν Θεὸν αἰώνιον ὕμνησε λέγων·

[00996] Ὁ θρόνος σου, ὁ Θεός, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος·

[00997] τὰ δὲ ἄλλα πάντα μετέχειν αὐτοῦ δεδήλωκε, τί δεῖ ^[26.108] νοεῖν ἢ ὅτι τῶν μὲν γεννητῶν ἄλλος ἐστὶ, τοῦ δὲ Πατρὸς μόνος αὐτός ἐστι Λόγος ἀληθινός, ἀπαύγα σμα καὶ σοφία, ἧς τὰ γεννητὰ πάντα μετέχει, καὶ ἀγιάζεται παρ' αὐτοῦ τῷ Πνεύματι.

[00998] Καὶ ἐνταῦθα γοῦν χρίεται, οὐχ ἵνα Θεὸς γένηται·

- [00999] ἦν γὰρ καὶ πρὸ τούτου·
- [01000] οὐδ' ἵνα βασιλεὺς γένηται·
- [01001] ἦν γὰρ αἰδίως βασιλεύων, εἰκὼν ὑπάρχων τοῦ Θεοῦ, ὡς τὸ Λόγιον δείκνυσιν·
- [01002] ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν πάλιν καὶ τοῦτο γέγραπται.
- [01003] Οἱ μὲν γὰρ κατὰ τὸν Ἰσραὴλ βασιλεῖς, ὅτε ἐχρίοντο, τότε βασιλεῖς ἐγίνοντο, οὐκ ὄντες πρότερον βασιλεῖς, ὡς Δαβὶδ, ὡς Ἐζεκίας, ὡς Ἰωσίας καὶ οἱ ἄλλοι·
- [01004] ὁ δὲ Σωτὴρ τὸ ἔμπαλιν Θεὸς ὢν καὶ τὴν βασιλείαν τοῦ Πατρὸς αἰεὶ βασιλεύων, τοῦ τε Πνεύματος τοῦ ἁγίου χορηγὸς ὢν αὐτὸς, ὅμως δὲ λέγεται νῦν χρίεσθαι, ἵνα πάλιν, ὡς ἄνθρωπος λεγόμενος τῷ Πνεύματι χρίεσθαι, ἡμῖν τοῖς ἀνθρώποις, καθάπερ τὸ ὑψωθῆναι καὶ τὸ ἀναστῆναι, οὕτως καὶ τὴν τοῦ Πνεύματος ἐνοίκησιν καὶ οἰκειότητα κατασκευάσῃ.
- [01005] Τοῦτο δὲ σημαίνων καὶ αὐτὸς δι' ἑαυτοῦ ὁ Κύριος ἔλεγεν ἐν τῷ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίῳ·
- [01006] Ἐγὼ ἀπέστειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον, καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἀγιάζω ἑμαυτὸν, ἵνα ὧσι καὶ αὐτοὶ ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ.
- [01007] Τοῦτο δὲ λέγων ἔδειξεν, ὅτι μὴ αὐτὸς ἐστὶν ὁ ἀγιαζόμενος, ἀλλ' ὁ ἀγιάζων·
- [01008] οὐ γὰρ παρ' ἑτέρου ἀγιάζεται, ἀλλ' αὐτὸς ἑαυτὸν ἀγιάζει, ἵνα ἡμεῖς ἐν τῇ ἀληθείᾳ ἀγιασθῶμεν.
- [01009] Ὁ δὲ ἑαυτὸν ἀγιάζων Κύριός ἐστι τοῦ ἀγιάζειν.
- [01010] Πῶς οὖν τοῦτο γίνεται;
- [01011] πῶς δὲ τοῦτο λέγει ἢ ὅτι, Ἐγὼ Λόγος ὢν τοῦ Πατρὸς, αὐτὸς ἑμαυτῷ ἀνθρώπῳ γενομένῳ δίδωμι τὸ Πνεῦμα·
- [01012] καὶ ἑμαυτὸν ἄνθρωπον γενόμενον ἐν τούτῳ ἀγιάζω, ἵνα λοιπὸν ἐν ἐμοὶ ἀληθείᾳ ὄντι (Ὁ δὲ Λόγος ὁ σὸς ἀλήθειά ἐστιν·) οἱ πάντες ἀγιασθῶσιν;
- [01013] Εἰ δὲ ἡμῶν χάριν ἑαυτὸν ἀγιάζει, καὶ τοῦτο ποιεῖ, ὅτε γέγονεν ἄνθρωπος, εὐδηλον, ὅτι καὶ ἡ εἰς αὐτὸν ἐν τῷ Ἰορδάνῃ τοῦ Πνεύματος γενομένη κάθοδος, εἰς ἡμᾶς ἦν γινομένη, διὰ τὸ φορεῖν αὐτὸν τὸ ἡμέτερον σῶμα.
- [01014] Καὶ οὐκ ἐπὶ βελτιώσει τοῦ Λόγου γέγονεν, ἀλλ' εἰς ἡμῶν πάλιν ἀγιασμόν, ἵνα τοῦ χρίσματος αὐτοῦ μεταλάβωμεν, καὶ περὶ ἡμῶν λεχθεῖη·
- [01015] Οὐκ οἴδατε, ὅτι ναὸς Θεοῦ ἐστε, καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν;
- [01016] Τοῦ γὰρ Κυρίου, ὡς ἀνθρώπου, λουομένου εἰς τὸν Ἰορδάνην, ^[26.109] ἡμεῖς ἤμεν οἱ ἐν αὐτῷ καὶ παρ' αὐτοῦ λουόμενοι.
- [01017] Καὶ δεχομένου δὲ αὐτοῦ τὸ Πνεῦμα, ἡμεῖς ἤμεν οἱ παρ' αὐτοῦ γινόμενοι τούτου δεκτικοί.
- [01018] Διὰ τοῦτο οὐδ' ὥσπερ Ααρὼν, ἢ Δαβὶδ, ἢ οἱ ἄλλοι πάντες, οὐ τως καὶ αὐτὸς ἐλαίῳ κέχρισται, ἀλλὰ ἄλλως παρὰ πάντας τοὺς μετόχους αὐτοῦ, ἐλαίῳ ἀγαλλιάσεως·
- [01019] ὅπερ ἐρμηνεύων αὐτὸς εἶπαι τὸ Πνεῦμα, διὰ τοῦ προφήτου φησί·
- [01020] Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμὲ, οὐ εἶνε κεν ἔχρισέ με·
- [01021] καθὼς καὶ ὁ Ἀπόστολος εἶρη κεν·
- [01022] Ὡς ἔχρισεν αὐτὸν ὁ Θεὸς Πνεύματι ἁγίῳ.
- [01023] Πότε οὖν καὶ ταῦτα περὶ αὐτοῦ εἴρηται, ἢ ὅτε καὶ ἐν σαρκὶ γενόμενος ἐβαπτίζετο ἐν τῷ Ἰορδάνῃ, καὶ κατὰ βῆθηκεν ἐπ' αὐτὸν τὸ Πνεῦμα;
- [01024] Καὶ μὴν αὐτὸς ὁ Κύριός φησι·
- [01025] Τὸ Πνεῦμα ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται·
- [01026] καὶ, Ἐγὼ αὐτὸ ἀποστέλλω·
- [01027] καὶ, Λάβετε Πνεῦμα ἅγιον, τοῖς μαθηταῖς.
- [01028] Καὶ ὅμως ὁ ἄλλοις παρέχων ὡς Λόγος καὶ ἀπαύγασμα τοῦ Πατρὸς λέγεται νῦν ἀγιάζεσθαι, ἐπειδὴ πάλιν γέγονεν ἄνθρωπος, καὶ τὸ ἀγιαζόμενον σῶμα αὐτοῦ ἐστίν.
- [01029] Ἐξ ἐκείνου γοῦν καὶ ἡμεῖς ἠρξάμεθα τοῦ τὸ χρίσμα καὶ τὴν σφραγίδα λαμβάνειν, λέγοντος τοῦ μὲν Ἰωάννου, Καὶ ὑμεῖς χρίσμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ ἁγίου·
- [01030] τοῦ δὲ Ἀποστόλου, Καὶ ὑμεῖς ἐσφραγίσθητε τῷ Πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἁγίῳ.
- [01031] Οὐκοῦν δι' ἡμᾶς, καὶ ὑπὲρ ἡμῶν ἐστὶ τὸ λεγόμενον.
- [01032] Ποία τοίνυν καὶ ἐκ τούτου προκοπὴ βελτιώσεως καὶ μισθὸς ἀρετῆς ἢ ἀπλῶς πράξεως τοῦ Κυρίου δείκνυται;

- [01033] Εἰ μὲν γὰρ, ἐκ τοῦ μὴ εἶναι Θεός, Θεός ἐγεγόνει·
- [01034] εἰ, μὴ βασιλεὺς ὢν, εἰς βασιλείαν προήγετο, εἶχεν ἂν ὑμῶν ὁ λόγος σκιᾶς τινος πιθανότητα.
- [01035] Εἰ δὲ Θεός ἐστι, καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ τῆς βασιλείας αἰώνιος ἐστι, ποῦ εἶχε προκόψαι Θεός;
- [01036] ἦ τί ἔλειπε τῷ ἐπὶ τὸν θρόνον καθήμενῷ τοῦ Πατρὸς;
- [01037] Εἰ δὲ, καὶ ὡς αὐτὸς ὁ Κύριος εἶρη κεν, αὐτοῦ ἐστι τὸ Πνεῦμα, ἐκ τοῦ αὐτοῦ λαμβάνει, αὐτὸς τε αὐτὸ ἀποστέλλει·
- [01038] οὐκ ἄρα ὁ Λόγος ἐστίν, ἢ Λόγος ἐστὶ καὶ σοφία, ὁ τῷ παρ' αὐτοῦ διδομένῳ Πνεύματι χριόμενος, ἀλλ' ἢ προσληφθεῖσα παρ' αὐτοῦ σὰρξ ἐστίν, ἢ ἐν αὐτῷ καὶ παρ' αὐτοῦ χριστιομένη·
- [01039] ἵνα καὶ ὁ ἁγιασμός, ὡς εἰς ἄνθρωπον τὸν Κύριον γινόμενος, εἰς πάντας ἀνθρώπους γένηται παρ' αὐτοῦ.
- [01040] Οὐ γὰρ ἀφ' ἑαυτοῦ, φησὶ, τὸ Πνεῦμα λαλεῖ, ἀλλ' ὁ Λόγος ἐστίν, ὁ τοῦτο διδοὺς τοῖς ἀξίοις.
- [01041] Ὅμοιον γὰρ ἐστὶ καὶ τοῦτο τῷ προειρημένῳ ῥητῷ·
- [01042] ὡς γὰρ ὁ Ἀπόστολος ἔγραψεν·
- [01043] Ὅς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων, οὐχ ἀρπαγμὸν ἠγήσατο, τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ, [26.112] ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσε, μορφὴν δούλου λαβών·
- [01044] οὕτως ὁ Δαβὶδ ὑμνεῖ τὸν Κύριον, αἰώνιον μὲν ὄντα Θεὸν καὶ βασιλέα, ἀποσταλέντα δὲ πρὸς ἡμᾶς, καὶ προσλαβόντα τὸ ἡμέτερον σῶμα θνητὸν ὄν·
- [01045] τοῦτο γὰρ παρ' αὐτοῦ σημαίνεται ἐν τῷ ψάλλειν·
- [01046] Σμύρνα, καὶ στακτὴ, καὶ κασία ἀπὸ τῶν ἱματίων σου.
- [01047] Παρὰ δὲ Νικοδήμου καὶ τῶν περὶ Μαριάμ δέικνυται, ὅτε ὁ μὲν ἦλθε φέρων μίγμα σμύρνης καὶ ἀλόης λίτρας ἑκατὸν, αἱ δὲ ἄπερ ἦσαν ἐτοιμάσασαι ἀρώματα εἰς τὸν ἐνταφιασμόν τοῦ σώματος τοῦ Κυρίου.
- [01048] Ποία οὖν πάλιν προκοπή τῷ ἀθανάτῳ προσλαβόντι τὸ θνητόν;
- [01049] ἢ ποία βελτίωσις τῷ αἰώνιῳ ἐνδυσασμένῳ τὸ πρόσκαιρον;
- [01050] Ποῖος δὲ καὶ μισθὸς μετὰ ζῶν γενόιτ' ἂν Θεῷ αἰώνιῳ καὶ βασιλεῖ, καὶ ὄντι ἐν τοῖς κόλποις τοῦ Πατρὸς;
- [01051] Ἄρ' οὐ θεωρεῖτε, ὅτι καὶ τοῦτο δι' ἡμᾶς καὶ ὑπὲρ ἡμῶν γέγονε καὶ γέγραπται, ἵνα ἄνθρωπος γενόμενος ὁ Κύριος, θνητοὺς ὄντας καὶ προσκαίρους ἡμᾶς ἀθανάτους κατασκευάσῃ, καὶ εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τῶν οὐρανῶν εἰσαγάγῃ;
- [01052] Ἄρ' οὐκ ἐρυθριάτε, καταψευδόμενοι τῶν θείων λογίων;
- [01053] Καὶ γὰρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπιδημήσαντος, ἡμεῖς μὲν ἐβελτιώθημεν, ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας·
- [01054] αὐτὸς δὲ ὁ αὐτός ἐστι·
- [01055] καὶ οὐκ ἐπειδὴ γέγονεν ἄνθρωπος, (πάλιν γὰρ τὸ αὐτὸ λεκτέον) ἐτράπη·
- [01056] ἀλλὰ, καθὼς γέγραπται, Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.
- [01057] Ἀμέλει ὥσπερ πρὸς τῆς ἐνανθρωπήσεως Λόγος ὢν ἐχορήγει τοῖς ἀγίοις ὡς ἴδιον τὸ Πνεῦμα, οὕτως καὶ ἄνθρωπος γενόμενος, ἀγιάζει τοὺς πάντας τῷ Πνεύματι, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς·
- [01058] Λάβετε Πνεῦμα ἅγιον·
- [01059] καὶ Μωϋσεῖ μὲν ἐδίδου καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς ἑβδομήκοντα·
- [01060] δι' αὐτοῦ τε ἠύχετο Δαβὶδ τῷ Πατρὶ λέγων·
- [01061] Τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιόν σου μὴ ἀντανέλης ἀπ' ἐμοῦ.
- [01062] Καὶ ἄνθρωπος δὲ γενόμενος ἔλεγεν·
- [01063] Ἀποστελῶ ὑμῖν τὸν Παράκλητον, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας·
- [01064] καὶ ἔπεμψεν ἀψευδῆς ὢν ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος.
- [01065] Οὐκοῦν Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτός, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας μένων ἄτρεπτος, καὶ ὁ αὐτός ἐστι διδοὺς καὶ λαμβάνων, διδοὺς μὲν ὡς Θεοῦ Λόγος, λαμβάνων δὲ ὡς ἄνθρωπος.
- [01066] Οὐκ ἄρα ὁ Λόγος ἐστίν, ἢ Λόγος ἐστίν, ὁ βελτιούμενος·

- [01067] εἶχε γὰρ πάντα καὶ αἰεὶ ἔχει·
- [01068] ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι εἰσιν, οἱ ἀρχὴν ἔχοντες τοῦ λαμβάνειν ἐν αὐτῷ καὶ δι' αὐτοῦ.
- [01069] Αὐτοῦ γὰρ νῦν λεγομένου ἀνθρωπίνως χρίεσθαι, ἡμεῖς ἐσμεν οἱ ἐν [26.113] αὐτῷ χριόμενοι·
- [01070] ἐπειδὴ καὶ βαπτιζόμενοι αὐτοῦ, ἡμεῖς ἐσμεν οἱ ἐν αὐτῷ βαπτιζόμενοι.
- [01071] Περί δὲ τοῦ τῶν πάντων μᾶλλον ὁ Σωτὴρ φανερόν ποιεῖ λέγων τῷ Πατρὶ·
- [01072] Καγὼ τὴν δόξαν, ἣν δέδωκάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς, ἵνα ὦσιν ἐν, καθὼς ἡμεῖς ἐν ἐσμεν.
- [01073] Δι' ἡμᾶς ἄρα καὶ δόξαν ἤτει, καὶ τὸ, ἔλαβε, καὶ τὸ, ἐχαρίσατο, καὶ τὸ, ὑπερύψωσε, λέλε κται·
- [01074] Ἴν' ἡμεῖς λάβωμεν, καὶ ἡμῖν χαρίσθαι, καὶ ἡμεῖς ὑψωθῶμεν ἐν αὐτῷ, ὥσπερ καὶ ὑπὲρ ἡμῶν ἑαυτὸν ἀγιάζει, ἵν' ἡμεῖς ἀγιασθῶμεν ἐν αὐτῷ.
- [01075] Εἰ δὲ διὰ τὸ προσκεῖσθαι ἐν τῷ ψαλμῷ, Διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε ὁ Θεός, ὁ Θεός σου, ἐκ τῆς διὰ τοῦτο λέξεως πρόφασιν πάλιν ἑαυτοῖς, εἰς ἃ βούλονται, πορίζονται·
- [01076] γνώτωσαν οἱ τῶν Γραφῶν ἀμαθεῖς, καὶ τῆς ἀσεβείας ἐφευρεταί, ὅτι καὶ ἐνταῦθα πάλιν τὸ, Διὰ τοῦτο, οὐ μισθὸν ἀρετῆς ἢ πράξεως σημαίνει τοῦ Λόγου, ἀλλὰ τὸ αἴτιον πάλιν τῆς εἰς ἡμᾶς αὐτοῦ καθόδου, καὶ τῆς ὑπὲρ ἡμῶν εἰς αὐτὸν γινομένης τοῦ Πνεύματος χρίσεως·
- [01077] οὐ γὰρ εἶπε, Διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε, ἵνα γένη Θεός, ἢ βασιλεὺς, ἢ Υἱός, ἢ Λόγος·
- [01078] ἦν γὰρ καὶ πρὸ τούτου καὶ ἔστιν αἰεὶ, καὶ θάπερ δέδεικται·
- [01079] ἀλλὰ μᾶλλον, Ἐπειδὴ Θεός εἶ καὶ βασιλεὺς, διὰ τοῦτο καὶ ἐχρίσθη·
- [01080] ἐπεὶ οὐδὲ ἄλλου ἦν συνάψαι τὸν ἄνθρωπον τῷ Πνεύματι τῷ ἀγίῳ, ἢ σοῦ τῆς εἰκόνας τοῦ Πατρὸς, καθ' ἣν καὶ ἐξ ἀρχῆς γεγόναμεν·
- [01081] σοῦ γὰρ ἐστι καὶ τὸ Πνεῦμα.
- [01082] Τῶν μὲν γὰρ γεννητῶν ἢ φύσις οὐκ ἦν ἀξιόπιστος εἰς τοῦτο, ἀγγέλων μὲν παραβάτων, ἀνθρώπων δὲ παρ' ακουσάντων.
- [01083] Διὰ τοῦτο Θεοῦ χρεία ἦν, (Θεός δὲ ἐστὶν ὁ Λόγος) ἵνα τοὺς ὑπὸ κατάραν γενομένους αὐτὸς ἐλευθερώσῃ.
- [01084] Εἰ μὲν οὖν ἐξ οὐκ ὄντων ἦν, οὐδ' ἂν αὐτὸς ἦν ὁ Χριστὸς εἰς ὧν πάντων καὶ μέτοχος τυγχάνων καὶ αὐτός·
- [01085] ἐπειδὴ δὲ Θεός ἐστι, Θεοῦ Υἱὸς ὧν, βασιλεὺς τε αἰδίδος ἐστὶν, ἀπαύγασμα καὶ χαρακτὴρ τοῦ Πατρὸς ὑπάρχων·
- [01086] διὰ τοῦτο εἰκότως αὐτὸς ἐστὶν ὁ προσδοκώμενος Χριστὸς, ὃν ὁ Πατὴρ ἀπαγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις, ἀποκαλύπτων τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ προφήταις·
- [01087] ἵνα, ὥσπερ δι' αὐτοῦ γεγὼναμεν, οὕτω καὶ ἐν αὐτῷ τῶν πάντων λύτρωσις ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν γένηται, καὶ τὰ πάντα παρ' αὐτοῦ βασιλεύηται.
- [01088] Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ αἰτία τῆς εἰς αὐτὸν γενομένης χρίσεως, καὶ τῆς ἐνσάρκου παρουσίας τοῦ Λόγου, ἣν προορῶν καὶ ὁ ψαλμωδὸς, τὴν μὲν θεότητα καὶ τὴν πατρικὴν βασιλείαν αὐτοῦ ὑμῶν ἀναφωνεῖ·
- [01089] Ὁ θρόνος σου, ὁ Θεός, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος·
- [01090] ῥάβδος ἐυθύτητος ἢ ῥάβδος τῆς βα [26.116] σιλείας σου·
- [01091] τὴν δὲ εἰς ἡμᾶς αὐτοῦ καθόδον ἀπαγγέλλων, λέγει·
- [01092] Διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε ὁ Θεός, ὁ Θεός σου, ἔλαιον ἀγαλλιᾶσεως παρὰ τοὺς μετ' ὄχους σου.
- [01093] Τί δὲ θαυμαστὸν ἢ τί ἄπιστον, εἰ ὁ τὸ Πνεῦμα διδοὺς Κύριος λέγεται νῦν αὐτὸς τῷ Πνεύματι χρίεσθαι, ὅπου γε, χρείας πάλιν ἀπαιτούσης, οὐ παρ' ητήσατο διὰ τὸ ἀνθρώπινον ἑαυτοῦ εἰπεῖν ἑαυτὸν καὶ ἐλάττονα τοῦ Πνεύματος;
- [01094] Τῶν γὰρ Ἰουδαίων λεγόντων, ἐν Βεελζεβούλ ἐκβάλλειν αὐτὸν τὰ δαιμόνια, ἀπεκρίθη καὶ εἶπεν αὐτοῖς εἰς τὸ ἐλέγξει βλασφημοῦντας αὐτούς·
- [01095] Εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Πνεύματι Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια.
- [01096] Ἴδου γὰρ ὁ τοῦ Πνεύματος δοτὴρ ἐν Πνεύματι λέγει νῦν ἐκβάλλειν αὐτὸν τὰ δαιμόνια·
- [01097] τοῦτο δὲ οὐκ ἔστιν ἄλλως εἰρημένον ἢ διὰ τὴν σάρκα.
- [01098] Ὡς γὰρ τῆς ἀνθρώπων φύσεως οὐκ οὔσης ἰκανῆς ἀφ' ἑαυτῆς ἐκβάλλειν τοὺς δαίμονας εἰ μὴ δυνάμει τοῦ Πνεύματος, διὰ τοῦτο ὡς ἄνθρωπος ἔλεγεν·
- [01099] Εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Πνεύματι Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια.
- [01100] Ἀμέλει καὶ τὴν εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον βλασφημίαν γινομένην μείζονα τῆς ἀνθρωπότητος σημαίνων ἔλεγεν·
- [01101] Ὅς ἂν εἴπῃ λόγον εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἕξει ἄφεσιν·

- [01102] οἰοῖ ἦσαν οἱ λέγοντες·
- [01103] Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ τέκτονος υἱός;
- [01104] Οἱ δὲ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον βλασφημοῦντες, καὶ τὰ τοῦ Λόγου ἔργα τῷ διαβόλῳ ἐπιγράφοντες, ἄφυκτον τιμωρίαν ἔξουσιν.
- [01105] Τοιαῦτα μὲν οὖν τοῖς Ἰουδαίοις, ὡς ἄνθρωπος, ἔλεγεν ὁ Κύριος·
- [01106] τοῖς δὲ μαθηταῖς τὴν θεότητα καὶ τὴν μεγαλειότητα δεικνὺς ἑαυτοῦ;
- [01107] οὐκέτι δὲ ἐλάττονα τοῦ Πνεύματος ἑαυτὸν, ἀλλὰ ἴσον σημαίνων, ἐδίδου μὲν τὸ Πνεῦμα καὶ ἔλεγεν·
- [01108] Λάβετε τὸ Πνεῦμα ἅγιον, καὶ, Ἐγὼ αὐτὸ ἀποστέλλω·
- [01109] κακεῖνος ἐμὲ δοξάσει, καὶ, ὅσα ἀκούει λαλήσει.
- [01110] Ὡσπερ οὖν ἐνταῦθα αὐτὸς ὁ τοῦ Πνεύματος δοτὴρ ὁ Κύριος οὐ παραιτεῖται εἰπεῖν, ἐν Πνεύματι ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια, ὡς ἄνθρωπος·
- [01111] τὸν αὐτὸν τρόπον ὁ αὐτὸς ὢν τοῦ Πνεύματος δοτὴρ οὐ παρητήσατο λέγειν·
- [01112] Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμὲ, οὐ εἶνε ^[26.117] κεν ἔχρισέ με, διὰ τὸ γεγενῆσθαι αὐτὸν σάρκα, ὡς εἶπεν ὁ Ἰωάννης, ἵνα δειχθῆ, ὅτι κατὰ τὰ ἀμφότερα ἡμεῖς ἐσμεν, οἱ καὶ ἐν τῷ ἀγιάζεσθαι δεόμενοι τῆς τοῦ Πνεύματος χάριτος, καὶ μὴ δυνάμενοι δαίμονας ἐκβάλλειν ἀνευ τῆς τοῦ Πνεύματος δυνάμεως.
- [01113] Διὰ τίνος δὲ καὶ παρὰ τίνος ἔδει τὸ Πνεῦμα δίδοσθαι ἢ διὰ τοῦ Υἱοῦ, οὐ καὶ τὸ Πνεῦμά ἐστι;
- [01114] Πότε δὲ λαμβάνειν ἡμεῖς ἐδυνάμεθα, εἰ μὴ ὅτε ὁ Λόγος γέγονεν ἄνθρωπος;
- [01115] Καὶ ὥσπερ τὸ παρὰ τοῦ Ἀποστόλου λεγόμενον δείκνυσιν, ὅτι οὐκ ἂν ἐλυτρώθημεν καὶ ὑπερυψώθημεν, εἰ μὴ ὁ ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων ἔλαβε δούλου μορφήν·
- [01116] οὕτως καὶ ὁ Δαβὶδ δεῖ κνυσιν, ὅτι οὐκ ἂν ἄλλως μετέσχομεν τοῦ Πνεύματος καὶ ἠγιάσθημεν, εἰ μὴ ὁ τοῦ Πνεύματος δοτὴρ αὐτὸς ὁ Λόγος ἔλεγεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν τῷ Πνεύματι χρίεσθαι.
- [01117] Διὸ καὶ βεβαίως ἐλάβομεν, αὐτοῦ λεγομένου κεχρίσθαι σαρκί.
- [01118] Τῆς γὰρ ἐν αὐτῷ σαρκὸς πρώτης ἁγιασθείσης, καὶ αὐτοῦ λεγομένου δι' αὐτὴν εἰληφέναι, ὡς ἀνθρώπου·
- [01119] ἡμεῖς ἐπακολουθοῦσαν ἔχομεν τὴν τοῦ Πνεύματος χάριν, ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ λαμβάνοντες.
- [01120] Τὸ δὲ, Ἠγάπησας δικαιοσύνην, καὶ ἐμίσησας ἀδικίαν, πρόσκειται ἐν τῷ ψαλμῷ, οὐχ, ὡς ὑμεῖς πάλιν νοεῖτε, τρεπτὴν δεικνύον τοῦ Λόγου τὴν φύσιν, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ ἐκ τούτου τὸ ἄτρεπτον αὐτοῦ σημαῖνον.
- [01121] Ἐπειδὴ γὰρ τῶν γενητῶν ἢ φύσις ἐστὶ τρεπτὴ·
- [01122] καὶ οἱ μὲν παρέβησαν, οἱ δὲ παρῆκουσαν, ὥσπερ εἴρηται·
- [01123] ἢ τε πρῶξις αὐτῶν οὐκ ἐστὶ βεβαία, ἀλλὰ πολλάκις ἐνδέχεται τὸν νῦν ἀγαθὸν μετὰ ταῦτα τρέπεσθαι, καὶ ἕτερον γίνεσθαι, ὡς τὸν ἄρτι δίκαιον ἄδικον μετ' ὀλίγον εὐρεθῆναι·
- [01124] διὰ τοῦτο πάλιν ἀτρέπτου χρεία ἦν, ἵνα τὸ ἀμετάβλητον τῆς τοῦ Λόγου δικαιοσύνης ἔχουσιν εἰκόνα καὶ τύπον πρὸς ἀρετὴν οἱ ἄνθρωποι.
- [01125] Ἡ δὲ τοιαύτη διάνοια ἔχει καὶ τὴν αἰτίαν τοῖς εὐφρονοῦσιν εὐλογον.
- [01126] Ἐπειδὴ γὰρ ὁ πρῶτος ἄνθρωπος Ἀδὰμ ἐτράπη, καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον, διὰ τοῦτο τὸν δεῦτερον Ἀδὰμ ἔπρεπεν ἄτρεπτον εἶναι·
- [01127] ἵνα, κἂν πάλιν ὁ ὄφις ἐπιχειρήσῃ, αὐτοῦ μὲν τοῦ ὄφeos ἢ ἀπάτη ἐξασθενήσῃ, τοῦ δὲ Κυρίου ἀτρέπτου καὶ ἀναλλοιώτου ὄντος, πρὸς πάντας ὁ ὄφις ἀσθενῆς τοῖς ἐπιχειρήμασι γένηται.
- [01128] Ὡσπερ γὰρ, τοῦ Ἀδὰμ παραβάτος, εἰς πάντας ἀνθρώπους ἐφθασεν ἡ ἁμαρτία, οὕτως, τοῦ Κυρίου γενομένου ἀνθρώπου ^[26.120] του, καὶ τὸν ὄφιν ἀνατρέψαντος, εἰς πάντας ἀνθρώπους ἡ τοιαύτη ἰσχύς διαβήσεται, ὥστε λέγειν ἕκα στον ἡμῶν·
- [01129] Οὐ γὰρ αὐτοῦ τὰ νοήματα ἀγνοοῦμεν.
- [01130] Οὐκοῦν εἰκότως ὁ Κύριος ὁ αἰεὶ καὶ φύσει ἄτρεπτος, ἀγαπῶν δικαιοσύνην, καὶ μισῶν ἀδικίαν, χρίεται, καὶ αὐτὸς ἀποστέλλεται, ἵνα ὁ αὐτὸς τε ὢν καὶ αὐτὸς διαμένων, τὴν τρεπτὴν σάρκα λαβὼν, τὴν μὲν ἁμαρτίαν ἐν αὐτῇ κατακρίνη, ἐλευθέραν δὲ αὐτὴν κατασκευάσῃ εἰς τὸ δύνασθαι λοιπὸν τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου πληροῦν ἐν αὐτῇ, ὥστε καὶ λέγειν δύνασθαι·
- [01131] Ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐσμεν ἐν σαρκί, ἀλλ' ἐν Πνεύματι, εἴπερ Πνεῦμα Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ἡμῖν.
- [01132] Μάτην ὑμῖν ἄρα καὶ νῦν, ὦ Ἀρειανοί, ἢ τοι αὐτὴ ὑπόνοια γεγένηται, καὶ μάτην ἐπροφασίσασθε τὰ ῥήματα τῶν Γραφῶν·
- [01133] ὁ Λόγος γὰρ ὁ τοῦ Θεοῦ ἄτρεπτός ἐστι, καὶ αἰεὶ καὶ ὡσαύτως ἔχει, οὐχ ἀπλῶς, ἀλλ' ὡς ὁ Πατὴρ.

- [01134] Ἐπεὶ πῶς ὁμοίος, εἰ μὴ οὕτως ἐστίν;
- [01135] Ἡ πῶς πάντα τὰ τοῦ Πατρὸς τοῦ Υἱοῦ ἐστίν, εἰ μὴ καὶ τὸ ἄτρεπτον καὶ τὸ ἀναλλοίω τον τοῦ Πατρὸς ἔχει;
- [01136] Οὐχ ὡς ὑποκείμενος δὲ νόμοις, καὶ τὴν ἐπὶ θάτερα ῥοπήν ἔχων, τὸ μὲν ἀγαπᾶ, τὸ δὲ μισεῖ, ἵνα μὴ, φόβῳ τοῦ ἐκπεσεῖν, τὸ ἕτερον προσλαμ βάνη, καὶ ἄλλως πάλιν τρεπτὸς εἰσάγηται·
- [01137] ἀλλ' ὡς Θεὸς ὢν καὶ Λόγος τοῦ Πατρὸς, κριτὴς ἐστὶ δὶ καιὸς καὶ φιλάρετος, μᾶλλον δὲ καὶ χορηγὸς ἀρετῆς.
- [01138] Δίκαιος οὖν φύσει καὶ ὁσιος ὢν, διὰ τοῦτο ἀγαπᾶν λέγεται δικαιοσύνην καὶ μισεῖν ἀδικίαν·
- [01139] ἴσον τῷ εἰπεῖν, ὅτι τοὺς μὲν ἐναρέτους ἀγαπᾶ καὶ προσλαμ βάνεται, τοὺς δὲ ἀδίκους ἀποστρέφεται καὶ μισεῖ.
- [01140] Καὶ γὰρ καὶ περὶ τοῦ Πατρὸς τὸ αὐτὸ λέγουσιν αἱ θεῖαι Γραφαί·
- [01141] Δίκαιος Κύριος καὶ δικαιοσύνας ἠγάπησε·
- [01142] καὶ, Ἐμίσησας πάντας τοὺς ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν·
- [01143] καὶ, Τὰς μὲν πύλας Σιών ἀγαπᾶ, τὰ δὲ σκηνώματα Ἰακώβ οὐ περὶ πολλοῦ ποιεῖται·
- [01144] καὶ, Τὸν μὲν Ἰακώβ ἠγάπησε, τὸν δὲ Ἡσαῦ ἐμίσησε·
- [01145] κατὰ δὲ τὸν Ἡσαῖαν, φωνὴ Θεοῦ ἐστὶ πάλιν λέγοντος·
- [01146] Ἐγὼ εἰμι Κύριος, ὁ ἀγαπᾶν δικαιοσύνην, καὶ μισῶν ἀρπάγματα ἐξ ἀδικίας.
- [01147] Ἡ τοίνυν κάκεῖνα τὰ ῥήματα ὡς ταῦτα ἐκλαμβανέτωσαν·
- [01148] καὶ γὰρ κάκεῖνα περὶ τῆς εἰκόνας τοῦ Θεοῦ γέγραπται·
- [01149] ἢ καὶ ταῦτα ὡς ἐκεῖνα κακῶς δια νοούμενοι, τρεπτὸν καὶ τὸν Πατέρα ἐπινοεῖτωσαν.
- [01150] Εἰ δὲ καὶ μόνον ἀκούειν τοῦτο λεγόντων ἐτέρων οὐκ ἔστιν ἀκίνδυνον, διὰ τοῦτο καλῶς διανοούμεθα τὸ λέ [26.121] γεσθαι τὸν Θεὸν δικαιοσύνας ἀγαπᾶν, καὶ μισεῖν ἀρ πάγματα ἐξ ἀδικίας, οὐχ ὡς ἐπὶ θάτερα ῥοπήν ἔχοντος αὐτοῦ καὶ δεκτικοῦ τοῦ ἐναντίου, ὥστε τοῦτο μὲν ἐκλέγεσθαι, ἐκεῖνο δὲ μὴ αἰρεῖσθαι·
- [01151] τοῦτο γὰρ τῶν γενητῶν ἰδίον ἐστίν·
- [01152] ἀλλ' ὅτι, ὡς κριτῆς, τοὺς μὲν δικαίους ἀγαπᾶ καὶ προσλαμβάνεται, τῶν δὲ φαύλων μακρὰν γίνεται ἀκόλουθον ἂν εἴη καὶ περὶ τῆς εἰκόνας τοῦ Θεοῦ τοιαῦτα νοεῖν, ὅτι οὕτως ἀγαπᾶ καὶ μισεῖ.
- [01153] Τοιαύτην γὰρ εἶναι τὴν φύσιν τῆς εἰκόνας δεῖ, οἷός ἐστιν ὁ ταύτης Πατὴρ, κἂν οἱ Ἀρειανοὶ, ὡς τυφλοὶ, μὴτε ταύτην, μὴτε ἄλλο τι τῶν θεῶν λογίων βλέπωσιν.
- [01154] Ἐκπεσόντες γὰρ τῶν ἀπὸ καρδίας αὐτῶν ἐννοιῶν, μᾶλλον δὲ παρανοιῶν, ἐπὶ ῥητὰ πάλιν τῶν θεῶν Γραφῶν καταφεύγουσιν, εἰς ἃ καὶ αὐτὰ συνήθως ἀναισθητοῦντες, οὐχ ὀρώσι τὸν ἐν τούτοις νοῦν·
- [01155] ἀλλ' ὡς κανόνα τινὰ τὴν ἰδίαν ἀσέβειαν θέμενοι, πρὸς τοῦτον πάντα τὰ θεῖα λόγια διαστρέφουσιν·
- [01156] οἵτινες καὶ μόνον αὐτὰ φθεγ γόμενοι, οὐδὲν ἕτερον ἀκούειν εἰσὶν ἄξιοι ἢ, Πλανᾶσθε, μὴ εἰδότες τὰς Γραφὰς, μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ.
- [01157] Ἄν δὲ καὶ ἐπιμένωσι, πάλιν ἐντρέ πεσθαι καὶ ἀκούειν, Ἀπόδοτε τὰ τοῦ ἀνθρώπου τῷ ἀνθρώπῳ, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ.
- [01158] Γεγράφαί τοίνυν, φασίν, ἐν μὲν ταῖς Παροιμίαις·
- [01159] Κύριος ἐκτίσέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ εἰς ἔργα αὐτοῦ·
- [01160] ἐν δὲ τῇ πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῇ, τοῦ Ἀποστόλου λέγοντος·
- [01161] Τοσοῦτω κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων, ὅσῳ διαφορώτερον παρ' αὐ τοὺς κληρονόμηκεν ὄνομα·
- [01162] καὶ μετ' ὀλίγα·
- [01163] Ὅθεν, ἀδελφοὶ ἄγιοι, κλήσεως ἐπουρανίου μέτοχοι, κατανόησατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμο λογίας ἡμῶν, Ἰησοῦν, πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτόν·
- [01164] καὶ ἐν ταῖς Πράξεσι δὲ, Γνωστὸν οὖν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν, πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ, ὅτι καὶ Κύριον αὐτόν καὶ Χριστὸν ἐποίησεν ὁ Θεὸς τοῦ τον τὸν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε.
- [01165] Ταῦτα ἄνω καὶ κάτω προφέροντες, καὶ πλανώμενοι περὶ τὴν διάνοιαν, ἐνόμισαν ἐκ τούτων κτίσμα καὶ ποιῆμα εἶναι καὶ ἓνα τῶν γενητῶν τὸν τοῦ Θεοῦ Λόγον·
- [01166] οὕτω τε ἀπατῶσι τοὺς ἀνοήτους, πρόφασιν μὲν προβαλλόμενοι τὰ ῥητὰ, ἀντὶ δὲ τῆς ἀληθι νῆς διανοίας τὸν ἴδιον τῆς αἰρέσεως ἰὸν ἐπισπεῖροντες·
- [01167] εἰ γὰρ ἐγίνωσκον, οὐκ ἂν ἠσέβουν εἰς τὸν Κύ [26.124] ριον τῆς δόξης, οὐδὲ τὰ καλῶς γραφέντα παρηρημένουν.

[01168] Εἰ μὲν οὖν ἐκ φανεροῦ λοιπὸν ἀναδεξάμενοι τὸν τοῦ Καΐάφα τρόπον, Ἰουδαΐζειν ἔκριναν, ὥστε ἀγνοεῖν τὸ γεγραμμένον, ὅτι ὄντως ὁ Θεὸς ἐπὶ τῆς γῆς κατ' οἰκῆσει·

[01169] μὴ ἐξεταζέτωσαν τὰς ἀποστολικὰς λέξεις·

[01170] οὐ γὰρ Ἰουδαίων τοῦτο·

[01171] εἰ δὲ καὶ, τοῖς ἀθέοις Μανι χαιίοις ἑαυτοὺς ἐγκαταμίξαντες, ἀρνοῦνται τὸ, Ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο, καὶ τὴν ἔνσαρκον αὐτοῦ παρουσίαν, μὴ προφερέτωσαν τὰς Παροιμίας·

[01172] ἀλλότριον γὰρ καὶ τῶν Μανιχαίων τοῦτο·

[01173] εἰ δὲ διὰ τὸ πρόβλημα, καὶ ὅπερ ἐκ τούτου κέρδος τῆς φιλορηματίας ἐσχῆ κασι, διὰ τε τὴν ἐν τῷ δοκεῖν φιλοδοξίαν οὐ τολμῶσιν ἀρνεῖσθαι τὸ, Ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο, ἐπειδὴ καὶ γέγραπται·

[01174] ἢ καὶ τὰ ῥήματα τὰ περὶ τούτου γε γραμμένα διανοεῖσθωσαν ὀρθῶς εἰς τὴν ἐνσώματον παρουσίαν τοῦ Σωτῆρος·

[01175] ἢ εἰ τὴν διάνοιαν ἀρνοῦνται, ἀρνεῖσθωσαν, ὅτι καὶ ἄνθρωπος γέγονεν ὁ Κύριος.

[01176] Ἀπρεπὲς γὰρ ὁμολογεῖν μὲν, ὅτι ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο, ἐρυθριᾶν δὲ ἐπὶ τοῖς γεγραμμένοις περὶ αὐτοῦ, καὶ διὰ τοῦτο τὴν τούτων διάνοιαν διαφθεῖρειν.

[01177] Γέγραπται μὲν γὰρ, τοσοῦτῳ κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων·

[01178] τοῦτο γὰρ ἐξετάσαι πρῶτον ἀναγκαῖον·

[01179] δεῖ δὲ, ὡς ἐπὶ πάσης τῆς θείας Γραφῆς προσήκει ποιεῖν, καὶ ἀναγκαῖόν ἐστιν, οὕτω καὶ ἐν ταῦθα, καθ' ὃν εἶπεν ὁ Ἀπόστολος καιρὸν, καὶ τὸ πρόσωπον, καὶ τὸ πρᾶγμα, διόπερ ἔγραψε, πῶς ἐκλαμβάνειν, ἵνα μὴ παρὰ ταῦτα ἢ καὶ παρ' ἕτερόν τι τούτων ἀγνοῶν ὁ ἀναγινώσκων ἔξω τῆς ἀληθινῆς διανοίας γένηται.

[01180] Τοῦτο γὰρ καὶ ὁ φιλομαθῆς εὐνοῦχος ἐκεῖνος εἰδῶς, παρεκάλει τὸν Φίλιππον λέγων·

[01181] Δέομαί σου, περὶ τίνος ὁ προφήτης λέγει τοῦτο;

[01182] περὶ ἑαυτοῦ, ἢ περὶ ἑτέρου τινός;

[01183] Ἐφοβεῖτο γὰρ μὴ, παρὰ πρόσωπον ἐκλαβῶν τὴν ἀνάγνωσιν, πλανηθῆ τῆς ὀρθῆς διανοίας.

[01184] Καὶ οἱ μαθηταὶ δὲ θέλοντες τὸν καιρὸν τῶν λεγομένων μαθεῖν, παρεκάλουν τὸν Κύριον λέγοντες·

[01185] Εἰπὲ ἡμῖν, πότε ταῦτα ἔσται;

[01186] καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας;

[01187] Καὶ αὐτοὶ, ἀκούοντες παρὰ τοῦ Σωτῆρος τὰ περὶ τοῦ τέλους, ἠθελον μαθεῖν καὶ τὸν καιρὸν, ἵνα μήτε αὐτοὶ πλανῶνται, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους διδάσκωσιν δυναθῶσι.

[01188] Μαθόντες γοῦν, διωρθώσαντο μέλ^[26.125] λοντας πλανᾶσθαι τοὺς ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης.

[01189] Ὅταν μὲν οὖν τῶν τοιούτων τις ἔχη καλῶς τὴν γνώσιν, ὀρθὴν ἔχει καὶ ὑγιαίνουσαν τὴν τῆς πίστεως διάνοιαν·

[01190] ἐὰν δὲ παρ' ἕτερόν τις ἐκλαμβάνῃ τι τούτων, εὐθύς εἰς αἵρεσιν ἐκπίπτει.

[01191] Παρὰ καιρὸν μὲν οὖν ἐπλανήθησαν οἱ μὲν περὶ Ὑμέναιον καὶ Ἀλέξανδρον λέγοντες τὴν ἀνάστασιν ἤδη γεγονέναι·

[01192] οἱ δὲ Γαλάται μετὰ τὸν καιρὸν, ἀγαπήσαντες νῦν τὴν περιτομήν.

[01193] Παρὰ πρόσωπον δὲ πεπόνθασιν καὶ πάσχουσι μέχρι νῦν Ἰουδαῖοι, νομίζοντες περὶ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν λέγεσθαι τὸ, Ἴδου ἡ Παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει, καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ, ὃ ἐστι μεθερμηνευόμενον, μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός·

[01194] καὶ ὅταν τὸ μὲν, Προφήτην ἡμῖν ἀναστήσει ὁ Θεός, νομίζωσι περὶ ἑνὸς τῶν προφητῶν λέγεσθαι·

[01195] τὸ δὲ, Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη, μὴ μανθάνωσιν παρὰ τοῦ Φιλίππου, ἀλλ' ὑπολαμβάνωσιν περὶ τοῦ Ἡσαΐου λέγεσθαι, ἢ περὶ ἄλλου τινός τῶν γενομένων προφητῶν.

[01196] Τοιαῦτα δὲ οὖν καὶ οἱ χριστομάχοι παθόντες, εἰς μυσαρὰν αἵρεσιν ἐκπεπτώκασιν.

[01197] Εἰ γὰρ ἐγνώκεισαν τὸ τε πρόσωπον καὶ τὸ πρᾶγμα καὶ τὸν καιρὸν τοῦ ἀποστολικοῦ ῥητοῦ, οὐκ ἂν, τὰ ἀνθρώπινα εἰς τὴν θεότητα ἐκλαμβάνοντες, τοσοῦτον ἠσέβουν οἱ ἄφρονες.

[01198] Τοῦτο δὲ δυνατὸν ἰδεῖν, εἰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἀναγνώσματός τις καλῶς ἐκλάβοι.

[01199] Φησὶ γὰρ ὁ Ἀπόστολος·

- [01200] Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαί ὁ Θεὸς λαλήσας τοῖς πατράσιν ἐν τοῖς προφήταις, ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν Υἱῷ·
- [01201] εἶτα μετ' ὀλίγα φησί·
- [01202] Δι' ἑαυτοῦ καθαρισμόν τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ποιησάμενος, ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς, τοσοῦτω κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων, ὅσῳ διαφορώτερον παρ' αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν ὄνομα.
- [01203] Περὶ τοῦ καιροῦ ἄρα καθ' ὃν ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν Υἱῷ, ὅτε καὶ τῶν ἁμαρτιῶν καθαρισμὸς γέγονε, μνημονεύει τὸ ἀποστολικὸν ῥητόν.
- [01204] Πότε δὲ ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν Υἱῷ;
- [01205] καὶ πότε γέγονε καθαρισμὸς τῶν ἁμαρτιῶν;
- [01206] πότε δὲ γέγονεν ἄνθρωπος ἢ μετὰ τοὺς προφήτας ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν;
- [01207] Εἶτα τοῦ διηγήματος ὄντος περὶ τῆς καθ' ἡμᾶς οἰκονομίας, λέγων περὶ τῶν ἐσχάτων καιρῶν, ἀκολουθῶς ἐμνημόνευσεν, ὅτι μήτε τοὺς προτέρους χρόνους ἐσιώπησε τοῖς ἀνθρώποις ὁ Θεός·
- [01208] ἐλάλησε γὰρ αὐτοῖς διὰ τῶν προφητῶν.
- [01209] Καὶ ἐπειδὴ [26.128] καὶ προφήται διηκόνησαν, καὶ δι' ἀγγέλων ὁ νόμος ἐλαλήθη, καὶ ὁ Υἱὸς δὲ ἐπεδήμησε, καὶ ἦλθε διακονῆσαι, ἀναγκαίως ἐπήγαγε τὸ, Τοσοῦτω κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων, δεῖξαι θέλων, ὅτι ὅσον ὁ Υἱὸς διαφέρει δούλου, τοσοῦτον καὶ τῆς διακονίας τῶν δούλων ἢ τοῦ Υἱοῦ διακονία κρείττων γέγονε.
- [01210] Τὴν διακονίαν ἄρα διακρίνων ὁ Ἀπόστολος τὴν τε παλαιὰν καὶ τὴν καινὴν, παρόρησιάζεται πρὸς Ἰουδαίους γράφων καὶ λέγων·
- [01211] Τοσοῦτω κρείττων γε νόμος τῶν ἀγγέλων.
- [01212] Διὰ τοῦτο γοῦν οὐδὲ τὸ ὄλον συγκριτικῶς εἶρηκε, μείζων, ἢ, τιμιώτερος γενόμενος, ἵνα μὴ ὡς περὶ ὁμογενῶν τούτου κἀκείνων τις λογίσηται·
- [01213] ἀλλὰ, κρείττων, εἶρηκεν, ἵνα τὸ διαλλάττον τῆς φύσεως τοῦ Υἱοῦ πρὸς τὰ γεννητὰ γνωρίση.
- [01214] Καὶ τούτων ἔχομεν τὴν ἀπόδειξιν ἐκ τῶν θείων Γραφῶν, τοῦ μὲν Δαβὶδ ψάλλοντος, Κρείσσων ἡμέρα μία ἐν ταῖς αὐλαῖς σου ὑπὲρ χιλιάδας·
- [01215] τοῦ δὲ Σολομώνος ἀναφωνούντος·
- [01216] Λάβετε παιδείαν, καὶ μὴ ἀργύριον, καὶ γινώσιν ὑπὲρ χρυσίου δεδοκιμασμένον·
- [01217] κρείσσων γὰρ σοφία λίθων πολυτελῶν·
- [01218] πᾶν δὲ τίμιον οὐκ ἄξιον αὐτῆς ἐστί.
- [01219] Πῶς γὰρ οὐκ εἰσὶν ἑτεροῦσια καὶ ἄλλα τὴν φύσιν ἢ σοφία καὶ οἱ ἀπὸ γῆς λίθοι;
- [01220] Ποία δὲ συγγένεια ταῖς οὐρανίαις αὐλαῖς καὶ τοῖς ἐπὶ γῆς οἴκοις;
- [01221] Ἥ τί ὅμοιον τῶν αἰώνων καὶ πνευματικῶν τὰ πρόσκαιρα καὶ τὰ θνητά;
- [01222] Καὶ τοῦτο γὰρ ἦν ὁ Ἡσαΐας φησί·
- [01223] Τάδε λέγει Κύριος τοῖς εὐνούχοις·
- [01224] Ὅσοι ἂν φυλάσσονται τὰ Σάββατά μου, καὶ ἐκλέξωνται ἃ ἐγὼ θέλω, καὶ ἀντέχωνται τῆς διαθήκης μου, δώσω αὐτοῖς ἐν τῷ οἴκῳ μου καὶ ἐν τῷ τείχει μου τόπον ὀνομαστόν·
- [01225] κρείσσον υἱῶν καὶ θυγατέρων ὄνομα αἰώνιον δώσω αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἐκλείψει.
- [01226] Οὕτως ἄρα οὐδε μία συγγένεια τῷ Υἱῷ πρὸς τοὺς ἀγγέλους ἐστί·
- [01227] μηδεμιᾶς δὲ οὔσης τῆς συγγενείας, οὐκ ἄρα συγκριτικῶς ἐλέχθη τὸ, κρείττων, ἀλλὰ διακριτικῶς διὰ τὸ ἀλλάττον τῆς τούτου φύσεως ἀπ' ἐκείνων.
- [01228] Καὶ αὐτὸς οὖν ὁ Ἀπόστολος τὸ, κρείττων, ἐρμηνεύων, οὐκ ἐν ἄλλῳ τινὶ ἢ ἐν τῇ διαφορᾷ τοῦ Υἱοῦ πρὸς τὰ γεννητὰ τίθησι λέγων, ὅτι ὁ μὲν Υἱὸς, τὰ δὲ δούλα·
- [01229] καὶ ὁ μὲν ὡς Υἱὸς μετὰ τοῦ Πατρὸς ἐν δεξιᾷ κάθηται, τὰ δὲ ὡς δούλα παρέστηκεν, καὶ ἀποστέλλεται, καὶ λειτουργεῖ.
- [01230] [26.129] Τούτων δὲ οὕτως γεγραμμένων, οὐ γενητὸς ἐκ τούτων ὁ Υἱὸς σημαίνεται, ὡς Ἀρειανοὶ, ἀλλὰ μᾶλλον ἄλλος μὲν τῶν γενητῶν, ἴδιος δὲ τοῦ Πατρὸς, ἐν τοῖς κόλποις ὢν αὐτοῦ.
- [01231] Καὶ γὰρ καὶ τὸ γεγραμμένον ἐνταῦθα, γενόμενος, οὔτε γενητὸν σημαίνει τὸν Υἱόν, ὥσπερ ὑμεῖς νομίζετε.
- [01232] Εἰ μὲν γὰρ ἀπλῶς εἰρήκει τὸ, γενόμενος, καὶ ἐσιώπησεν, ἢ πρόφασις ἦν τοῖς Ἀρειανοῖς·
- [01233] ἐπειδὴ δὲ τὸν Υἱόν προεἶρηκε, δι' ὅλης τῆς περικοπῆς ἀποδείξας αὐτὸν ἄλλον εἶναι τῶν γενητῶν, οὐδὲ τὸ, γενόμενος, ἀπολελυμένως ἔθηκεν, ἀλλὰ

τό, κρείττων, συνήψε τῷ, γε νόμενος.

[01234] Αδιάφορον γὰρ ἠγήσατο τὴν λέξιν, εἰδὼς, ὡς ἐπὶ ὁμολογουμένου γνησίου Υἱοῦ ὁ λέγων τὸ, γε νόμενος, ἴσον τῷ γεγενῆσθαι, καὶ ὅτι ἐστὶ κρείττων, λέγει.

[01235] Τὸ μὲν γὰρ γεννητὸν οὐ διαφέρει, κὰν λέγη τις, γέγονεν, ἢ, πεποιήται·

[01236] τὰ δὲ γενητὰ ἀδύνατον, δημιουργήματα ὄντα, λέγεσθαι γεννητὰ, εἰ μὴ ἄρα, μετὰ ταῦτα μετασχόντα τοῦ γεννητοῦ Υἱοῦ, γεγενῆσθαι καὶ αὐτὰ λέγονται·

[01237] οὔτι γε διὰ τὴν ἰδίαν φύσιν, ἀλλὰ διὰ τὴν μετουσίαν τοῦ Υἱοῦ ἐν τῷ Πνεύματι.

[01238] Καὶ τοῦτο πάλιν οἶδεν ἡ Θεία Γραφή·

[01239] ἐπὶ μὲν τῶν γενητῶν λέγουσα, Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν·

[01240] καὶ, Πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας·

[01241] ἐπὶ δὲ τῶν υἱῶν τῶν γενητῶν, Ἐγένοντο τῷ Ἰῶβ υἱοὶ ἑπτὰ καὶ θυγατέρες τρεῖς·

[01242] καὶ, Ἀβραὰμ δὲ ἦν ἑκατὸν ἑπτῶν, ὅτε ἐγένετο αὐτῷ Ἰσαὰκ ὁ υἱὸς αὐτοῦ.

[01243] Ὁ δὲ Μωϋσῆς ἔλεγεν·

[01244] Ἐὰν γένωνται τινι υἱοί.

[01245] Οὐκοῦν εἰ μὲν τῶν γενητῶν ἄλλος ἐστὶ, τῆς δὲ τοῦ Πατρὸς οὐσίας μόνον ἴδιον γέννημα ὁ Υἱός, με ματαιώται τοῖς Ἀρειανοῖς ἢ περὶ τοῦ, γενόμενος, πρόφασιν.

[01246] Κὰν γὰρ ἐν τούτοις αἰσχυρθέστες βιάζωνται πάλιν λέγειν συγκριτικῶς εἰρησθαι τὰ ῥητὰ, καὶ διὰ τοῦτο εἶναι τὰ συγκρινόμενα ὁμογενῆ, ὥστε τὸν Υἱὸν τῆς τῶν ἀγγέλων εἶναι φύσεως·

[01247] αἰσχυρθήσονται μὲν προηγουμένως ὡς τὰ Οὐαλεντίνου καὶ Καρπο κράτους καὶ τῶν ἄλλων αἰρετικῶν ζηλοῦντες καὶ φθεγγόμενοι, ὧν ὁ μὲν τοὺς ἀγγέλους ὁμογενεῖς εἶρηκε τῷ Χριστῷ·

[01248] ὁ δὲ Καρποκράτης ἀγγέλους τοῦ κόσμου δημιουργοὺς εἶναί φησι.

[01249] Παρ' αὐτῶν γὰρ ἴσως μαθόντες καὶ οὗτοι, συγκοῖνουσι τὸν τοῦ Θεοῦ Λόγον τοῖς ἀγγέλοις.

[01250] ^[26.132] Ἄλλ' ἐντραπήσονται τοιαῦτα φανταζόμενοι παρὰ μὲν τοῦ ὑμνωδοῦ λέγοντος, Τίς ὁμοιωθήσεται τῷ Κυρίῳ ἐν υἱοῖς Θεοῦ;

[01251] καὶ, Τίς ὁμοίός σοι ἐν θεοῖς, Κύριε;

[01252] Ἀκούσονται δὲ ὅμως, ἐὰν ἄρα κὰν οὕτω μάθωσιν, ὡς ἐν μὲν τοῖς ὁμογενέσιν ὁμολογουμένως φιλεῖ τὰ τῆς συγκρίσεως γίνεσθαι, καὶ οὐκ ἐν τοῖς ἑτερογενέσιν.

[01253] Οὐδεὶς γοῦν Θεὸν συγκρίνει πρὸς ἄνθρωπον, οὐδὲ πάλιν ἄνθρωπον πρὸς τὰ ἄλογα, οὐδὲ ξύλα πρὸς λίθους, διὰ τὸ ἀνόμοιον τῆς φύσεως·

[01254] ἀλλὰ Θεὸς μὲν ἀσύγκριτόν ἐστι πρᾶγμα·

[01255] ἄνθρωπος δὲ πρὸς ἄνθρωπον συγκρίνεται, καὶ ξύλον πρὸς ξύλον, καὶ λίθος πρὸς λίθον·

[01256] καὶ οὐκ ἂν τις ἐπὶ τούτων εἴποι τὸ, κρείττων, ἀλλὰ τὸ, μᾶλλον, καὶ τὸ, πλεόν·

[01257] οὕτως Ἰωσήφ ὠραῖος ἦν μᾶλλον παρὰ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, καὶ Ραχὴλ τῆς Λείας·

[01258] ἀστὴρ δὲ ἀστέρως οὐχὶ κρείσσων, ἀλλὰ μᾶλλον διαφέρει ἐν δόξῃ.

[01259] Ἐπὶ δὲ τῶν ἑτερογενῶν, ὅταν ταῦτα τις παραβάλλῃ πρὸς ἄλληλα, τότε τὸ, κρείττων, πρὸς τὸ διαλλάττον λέγεται, καθάπερ ἐπὶ τῆς σοφίας καὶ τῶν λίθων εἴρηται.

[01260] Εἰ μὲν οὖν εἰρηκῶς ἦν ὁ Απόστολος·

[01261] Τοσοῦτῳ μᾶλλον ὁ Υἱὸς τῶν ἀγγέλων προάγει, ἢ, τοσοῦτῳ μείζων ἐστίν·

[01262] ἦν ἂν ὑμῖν πρόφασιν, ὡς συγκρινομένου τοῦ Υἱοῦ πρὸς τοὺς ἀγγέλους·

[01263] νῦν δὲ λέγων κρείττονα αὐτὸν εἶναι, καὶ τοσοῦτῳ διαφέρειν, ὅσῳ διέστηκεν υἱὸς δούλων, δείκνυσιν αὐτὸν ἄλλον εἶναι τῆς τῶν ἀγγέλων φύσεως.

[01264] Λέγων δὲ πάλιν αὐτὸν εἶναι τὸν θεμελιώσαντα τὰ πάντα, δείκνυσιν ἄλλον αὐτὸν εἶναι πάντων τῶν γενητῶν.

[01265] Ἄλλου δὲ καὶ ἑτερουσίου αὐτοῦ ὄντος παρὰ τὴν τῶν γενητῶν φύσιν, ποία τῆς οὐσίας αὐτοῦ σύγκρισις ἢ ὁμοιότης πρὸς τὰ γενητὰ;

[01266] Κὰν γὰρ πάλιν ἐνθυμηθῶσί τι τοιοῦτον, διελέγξει τούτους τὰ αὐτὰ λέγων ὁ Παῦλος·

[01267] Τίνι γὰρ εἶπέ ποτε τῶν ἀγγέλων·

- [01268] Υἱός μου εἶ σύ·
- [01269] ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε·
- [01270] Καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους λέγει·
- [01271] Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα Ἰδοὺ τῶν μὲν γεννητῶν τὸ ποιῆσθαι, καὶ ταῦτα ποιήματα εἶναι λέγει·
- [01272] πρὸς δὲ τὸν Υἱὸν οὐ ποιήσιν, οὐδὲ τὸ γενέσθαι, ἀλλὰ τὸ αἰδῖον, καὶ τὸ βασιλέα, καὶ τὸ εἶναι δημιουργόν, προσφωνεῖ λέγων·
- [01273] Ὁ θρόνος σου, ὁ Θεός, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, καὶ σύ κατ' ἀρχάς, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσὶν οἱ οὐρανοί.
- [01274] Αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις.
- [01275] Ἐξ ὧν καὶ αὐτοὶ συνιδεῖν ἠδύναντο, εἴπερ ἤθελον, ὅτι ἄλλος μὲν ἐστίν ^[26.133] ὁ δημιουργῶν, ἄλλα δὲ τὰ δημιουργήματα·
- [01276] καὶ ὁ μὲν Θεός ἐστι, τὰ δὲ γενητὰ ἐστὶν ἐξ οὐκ ὄντων πεποιημένα.
- [01277] Τὸ γὰρ λεγόμενον νῦν, αὐτοὶ ἀπολοῦνται, οὐχ ὡς εἰς ἀπώλειαν ἐσομένης τῆς κτίσεώς φησιν, ἀλλ' ἵνα ἀπὸ τοῦ τέλους τὴν τῶν γενητῶν δείξει φύσιν.
- [01278] Τὰ γὰρ δυνάμενα ἀπολέσθαι, κὰν μὴ ἀπόληται διὰ τὴν χάριν τοῦ πεποιηκότος ταῦτα, ὅμως ἐξ οὐκ ὄντων γέγονε, καὶ τὸ μὴ εἶναι ποτε αὐτὰ μαρτυρεῖται.
- [01279] Διὰ τοῦτο γοῦν ὡς τούτων τοιαύτην ἐχόντων τὴν φύσιν, λέγεται ἐπὶ τοῦ Υἱοῦ τὸ, Σὺ δὲ διαμένεις, ἵνα τὸ αἰδῖον αὐτοῦ δεῖχθῇ·
- [01280] οὐ γὰρ ἔχων τὸ δύνασθαι ἀπολέσθαι, ὥσπερ ἔχει τὰ γενητὰ, ἔχων δὲ τὸ διαμένειν αἰεὶ, ἀλλότριον μὲν ἐστὶν αὐτοῦ τὸ λέγεσθαι, Οὐκ ἦν, πρὶν γεννηθῆ, ἴδιον δὲ τὸ αἰεὶ εἶναι, καὶ συνδιαμένειν σὺν τῷ Πατρὶ.
- [01281] Εἰ μὲν οὖν μὴ ταῦτα γράψας ἦν ὁ Απόστολος ἐν τῇ πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῇ, κὰν ἐκ τῶν ἄλλων Ἐπιστολῶναυτοῦ, καὶ πάσης τῆς Γραφῆς ἀληθῶς ἐκωλύοντό τι τοιοῦτον φαντάζεσθαι περὶ τοῦ Λόγου·
- [01282] ἐπειδὴ δὲ αὐτὸς τε ἔγραψε, καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν δέδεικται γέννημα τῆς τοῦ Πατρὸς οὐσίας ὧν ὁ Υἱός·
- [01283] καὶ αὐτὸς μὲν δημιουργός, τὰ δὲ δημιουργεῖται παρ' αὐτοῦ·
- [01284] καὶ αὐτὸς μὲν ἀπαύγασμα καὶ Λόγος, καὶ εἰκὼν, καὶ σοφία τοῦ Πατρὸς ἐστὶ, τὰ δὲ γενητὰ κάτω που τῆς Τριάδος ἐστὶ παραστήσοντα καὶ δουλεύοντα·
- [01285] ἑτερογενῆς ἄρα καὶ ἑτεροουσίος ἐστὶν ὁ Υἱὸς τῶν γενητῶν, καὶ μᾶλλον τῆς τοῦ Πατρὸς οὐσίας ἴδιος καὶ ὁμοφυῆς τυγχάνει.
- [01286] Διὰ τοῦτο γὰρ καὶ αὐτὸς ὁ Υἱὸς οὐκ εἰρηκεν, Ὁ Πατήρ μου κρείττων μου ἐστίν, ἵνα μὴ ξένον τις τῆς ἐκείνου φύσεως αὐτὸν ὑπολάβοι·
- [01287] ἀλλὰ μείζων εἶπεν, οὐ μεγέθει τινὶ, οὐδὲ χρόνῳ, ἀλλὰ διὰ τὴν ἐξ αὐτοῦ τοῦ Πατρὸς γέννησιν·
- [01288] πλὴν ὅτι καὶ ἐν τῷ εἰπεῖν, μείζων ἐστίν, ἔδειξε πάλιν τὴν τῆς οὐσίας ιδιότητα· Καὶ ὁ Απόστολος δὲ αὐτὸς οὐ τὴν οὐσίαν τοῦ Λόγου προηγουμένως συγκρίναι θέλων πρὸς τὰ γενητὰ ἔλεγε, Τοσοῦτω κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων·
- [01289] ἀσύγκριτος γὰρ, μᾶλλον δὲ ἄλλο καὶ ἄλλο ἐστίν·
- [01290] ἀλλὰ πρὸς τὴν ἔνσαρκον ἐπιδημίαν τοῦ Λόγου βλέπων καὶ τὴν τότε παρ' αὐτοῦ γενομένην οἰκονομίαν, ἠθέλησε δεῖξαι οὐχ ὅμοιον εἶναι τοῦτον ^[26.136] τοῖς πρότερον·
- [01291] ἵνα, ὅσῳ τῇ φύσει διαφέρει τῶν προ αποσταλέντων παρ' αὐτοῦ, τοσοῦτω καὶ πλέον ἢ παρ' αὐτοῦ καὶ δι' αὐτοῦ γενομένη χάρις κρείττων τῆς δι' ἀγγέλων διακονίας γένηται.
- [01292] Δούλων μὲν γὰρ ἦν ἀπαιτεῖν μόνον τοὺς καρπούς·
- [01293] Υἱοῦ δὲ καὶ δεσπότης χαρίσασθαι τὰς ὀφειλάς, καὶ μεταθεῖναι τὸν ἀμπελῶνα.
- [01294] Καὶ τὰ ἐπιφερόμενα γοῦν παρὰ τοῦ Ἀποστόλου δείκνυσι τὴν διαφορὰν τοῦ Υἱοῦ πρὸς τὰ γενητὰ λέγοντος·
- [01295] Διὰ τοῦτο δεῖ περισσοτέρως προσέχειν ἡμᾶς τοῖς ἀκουσθεῖσι, μήποτε παραρῶμεν.
- [01296] Εἰ γὰρ ὁ δι' ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος ἐγένετο βέβαιος, καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρὰ ἀκοῆν ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν·
- [01297] πῶς ἡμεῖς ἐκφευξόμεθα, τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας;
- [01298] ἦτις, ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ Κυρίου ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων, εἰς ἡμᾶς ἔβεβαιώθη.
- [01299] Εἰ δὲ τῶν γενητῶν εἷς ἦν ὁ Υἱός, οὐ κρείττων αὐτῶν ἦν, οὔτε ἐν τῇ παρακοῇ τὸ μείζον τῆς τιμωρίας δι' αὐτὸν ἀπέκειτο.
- [01300] Οὐδὲ γὰρ ἐν τῇ διακονίᾳ τῶν ἀγγέλων ἐνήν καθ' ἕκαστον αὐτῶν τὸ μείζον καὶ ἔλαττον ἐν τοῖς παραβαίνουσιν·
- [01301] ἀλλ' εἷς ἦν ὁ νόμος, καὶ μία ἡ κατὰ τῶν παραβαίνόντων ἐκδικία.

[01302] Ἐπειδὴ δὲ οὐκ ἔστι τῶν γεννητῶν ὁ Λόγος, ἀλλ' Υἱὸς τοῦ Πατρὸς, διὰ τοῦτο ὄσω κρείττων αὐτὸς, καὶ τὰ δι' αὐτοῦ κρείττονα καὶ παρηλλαγμένα ἐστὶ, τοσοῦτῳ καὶ ἡ τιμωρία χείρων γένοιτο.

[01303] Θεασά σθωσαν γοῦν τὴν διὰ τοῦ Υἱοῦ χάριν, καὶ ἐπιγνώτωσαν καὶ ἐκ τῶν ἔργων μαρτυρούμενον αὐτὸν, ὅτι τῶν μὲν γεννητῶν ἄλλος ἐστὶ, μόνος δὲ αὐτὸς Υἱὸς ἀληθινὸς ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν αὐτῷ.

[01304] Ὁ νόμος δὲ δι' ἀγγέλων ἐλαλήθη, καὶ οὐδένα τετελείωκε δεόμενος τῆς τοῦ Λόγου ἐπιδημίας, ὡς εἴρηκεν ὁ Παῦλος.

[01305] Ἡ δὲ τοῦ Λόγου ἐπιδημία τετελείωκε τὸ ἔργον τοῦ Πατρὸς.

[01306] Καὶ τότε μὲν ἀπὸ Ἀδάμ μέχρι Μωϋσέως ὁ θάνατος ἐβασίλευσεν·

[01307] ἡ δὲ τοῦ Λόγου παρουσία κατήγγησε τὸν θάνατον·

[01308] καὶ οὐκέτι μὲν ἐν τῷ Ἀδάμ πάντες ἀποθνήσκομεν·

[01309] ἐν δὲ τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιούμεθα.

[01310] Καὶ τότε μὲν ἀπὸ Δὰν μέχρι Βηρσαβεὲ ὁ νόμος κατηγγέλλετο, καὶ ἐν μόνῃ τῇ Ἰουδαίᾳ γνωστός ἦν ὁ Θεός·

[01311] νῦν δὲ εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξηλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ πᾶσα ἡ γῆ πεπλήρωται τῆς περὶ Θεοῦ γνώσεως, οἳ τε μαθηταὶ ἐμαθήτευσαν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ πεπλήρωται νῦν τὸ γεγραμμένον·

[01312] Ἔσονται πάντες διδασκοὶ Θεοῦ· Καὶ τότε μὲν τύπος ἦν τὰ δεικνύμενα·

[01313] ἄρτι δὲ ἡ [26.137] ἀλήθεια πεφανέρωται·

[01314] καὶ τοῦτο πάλιν αὐτὸς ὁ Ἀπόστολος μετὰ ταῦτα φανερώτερον ἐξηγεῖται λέγων·

[01315] Κατὰ τοσοῦτον κρείττονος Διαθήκης γέγονεν ἔγγυος Ἰησοῦς·

[01316] καὶ πάλιν·

[01317] Νῦν δὲ διαφορωτέρας τετύχηκε λειτουργίας, ὄσω καὶ κρείττονός ἐστι Διαθήκης μεσίτης, ἥτις ἐπὶ κρείττοσιν ἐπαγγελίαις νενομοθέτηται·

[01318] καὶ, Οὐδὲν γὰρ ἔτε λείψεν ὁ νόμος, ἐπεισαγωγή δὲ κρείττονος ἐλπίδος.

[01319] Καὶ αὐθὶς φησιν·

[01320] Ἀνάγκη οὖν τὰ μὲν ὑποδείγματα τῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς τούτοις καθαρίζεσθαι·

[01321] αὐτὰ δὲ τὰ ἐπουράνια κρείττοσι θυσίαις παρὰ ταύτας.

[01322] Τὸ ἄρα κρείττον καὶ νῦν καὶ δι' ὅλων τῷ Κυρίῳ ἀνατίθησι, τῷ κρείττονι καὶ ἄλλῳ παρὰ τὰ γενητὰ τυγχάνοντι.

[01323] Κρείττων γὰρ ἡ δι' αὐτοῦ θυσία·

[01324] κρείττων ἢ ἐν αὐτῷ ἐλπίς·

[01325] καὶ αἱ δι' αὐτοῦ ἐπαγγελίαι, οὐχ ὡς πρὸς μικρὰ μεγάλαι συγκρινόμεναι, ἀλλ' ὡς ἄλλαι πρὸς ἄλλα τὴν φύσιν τυγχάνουσαι·

[01326] ἐπεὶ καὶ ὁ ταῦτα οἰκονομήσας κρείττων τῶν γεννητῶν ἐστὶ.

[01327] Καὶ τὸ λεγόμενον πάλιν, γέγονεν ἔγγυος, τὴν ὑπὲρ ἡμῶν ἐγγύην τὴν παρ' αὐτοῦ γενομένην σημαίνει.

[01328] Ὡς γὰρ Λόγος ὢν, σὰρξ ἐγένετο, καὶ τὸ γενέσθαι τῆ σαρκὶ λογιζόμεθα·

[01329] (γεννητὴ γὰρ ἐστὶν αὕτη καὶ κτιστὴ τυγχάνει οὐσα) οὕτω καὶ ἐν ταῦθα τὸ, γέγονεν, ἵνα τοῦτο κατὰ δεῦτερον σημαίνον ἐκλάβωμεν, διὰ τὸ γενέσθαι αὐτὸν ἄνθρωπον, καὶ γινώσκιν οἱ φιλονεικούντες, ὅτι καὶ ἀπὸ ταύτης τῆς κακονοίας ἑαυτῶν ἐκπίπτουσιν, ἀκουέτωσαν, ὅτι οὐ τὴν οὐσίαν αὐτοῦ γεγενῆσθαι σημαίνει ὁ Παῦλος, ὁ εἰδὼς αὐτὸν Υἱὸν καὶ Σοφίαν, καὶ ἀπαύγασμα, καὶ εἰκόνα τοῦ Πατρὸς, ἀλλ' εἰς τὴν τῆς Διαθήκης διακονίαν τὸ γενέσθαι καὶ νῦν λογίζεται, καθ' ἣν ὁ ποτε βασιλεύων θάνατος κατηργήθη.

[01330] Καὶ γὰρ καὶ κατὰ τοῦτο κρείττων ἡ δι' αὐτοῦ διακονία γέγονεν, ὅτι καὶ τὸ ἀδύνατον τοῦ νόμου, ἐν ᾧ ἠσθένει διὰ τῆς σαρκὸς, ὁ Θεὸς τὸν ἑαυτοῦ Υἱὸν πέμψας ἐν ὁμοιώματι σαρκὸς ἁμαρτίας, καὶ περὶ ἁμαρτίας κατέκρινε τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί, ἐκστῆσας ἀπ' αὐτῆς τὸ παράπτωμα, ἐν ᾧ διαπαντός ἠχμαλωτίζετο, ὥστε μὴ δέχεσθαι τὸν θεῖον νοῦν.

[01331] Τὴν δὲ σάρκα δεκτικὴν τοῦ Λόγου κατασκευάσας, ἐποίησεν ἡμᾶς μηκέτι κατὰ σάρκα περιπατεῖν, ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα, καὶ πολλάκις λέγειν·

[01332] Ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐσμὲν ἐν σαρκί, ἀλλ' ἐν πνεύματι·

[01333] καὶ, Ὅτι ἦλθεν ὁ τοῦ Θεοῦ Υἱὸς εἰς τὸν κόσμον, οὐχ ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα πάντας λυτρώσῃται, καὶ σωθῆ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ.

[01334] Τότε μὲν γὰρ ὡς ὑπεύθυνος ὁ κόσμος ἐκρίνετο ὑπὸ τοῦ νόμου·

- [01335] ἄρτι δὲ ὁ Λόγος εἰς ἑαυτὸν ^[26.140] ἐδέξατο τὸ κρῖμα, καὶ τῷ σώματι παθῶν ὑπὲρ πάντων, σωτηρίαν τοῖς πᾶσιν ἐχαρίσατο.
- [01336] Τοῦτο δὲ βλέπων κέκραγεν Ἰωάννης·
- [01337] Ὁ νόμος διὰ Μωσέως ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο.
- [01338] Κρείττων δὲ ἡ χάρις ἢ ὁ νόμος, καὶ ἡ ἀλήθεια παρὰ τὴν σκιάν.
- [01339] Τὸ οὖν, κρείττων, ὥσπερ εἴρηται, οὐχ οἷόν τε ἦν δι' ἐτέρου τινὸς γενέσθαι ἢ διὰ τοῦ Υἱοῦ, τοῦ καθημένου ἐν δεξιᾷ τοῦ Πατρὸς.
- [01340] Τί δὲ τοῦτο σημαίνει, ἢ τὸ γνήσιον τοῦ Υἱοῦ, καὶ τὴν θεότητα τοῦ Πατρὸς ταύτην εἶναι τοῦ Υἱοῦ;
- [01341] Τὴν τε γὰρ τοῦ Πατρὸς βασιλείαν βασιλεύων ὁ Υἱός, ἐπὶ τὸν αὐτὸν θρόνον τῷ Πατρὶ κάθηται, καὶ τῆ τοῦ Πατρὸς θεότητι θεωρούμενος, Θεός ἐστιν ὁ Λόγος, καὶ ὁ βλέπων τὸν Υἱὸν βλέπει τὸν Πατέρα·
- [01342] καὶ οὕτως εἷς Θεός ἐστιν.
- [01343] Ἐκ δεξιῶν γοῦν καθημένος, ἀριστερόν οὐ ποιεῖ τὸν Πατέρα·
- [01344] ἀλλ' ὅπερ ἐστὶ δεξιὸν καὶ τίμιον ἐν τῷ Πατρὶ, τοῦτο καὶ ὁ Υἱός ἔχει, καὶ λέγει·
- [01345] Πάντα ὅσα ἔχει ὁ Πατήρ, ἐμὰ ἐστι.
- [01346] Διὰ τοῦτο γὰρ καὶ καθημένος ἐκ δεξιῶν ὁ Υἱός ὁρᾷ τὸν Πατέρα καὶ αὐτὸς ἐκ δεξιῶν, κἂν ὡς ἄνθρωπος γενόμενος λέγη·
- [01347] Προωρώμην τὸν Κύριόν μου ἐνώπιόν μου διὰ παντός, ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστίν, ἵνα μὴ σαλευθῶ.
- [01348] Δείκνυται γὰρ πάλιν καὶ ἐν τούτῳ, ὡς ὁ Υἱός ἐν τῷ Πατρὶ καὶ ὁ Πατήρ ἐν τῷ Υἱῷ.
- [01349] Δεξιὸν γὰρ ὄντος τοῦ Πατρὸς, ἐν τῷ δεξιῷ ἐστὶν ὁ Υἱός·
- [01350] καὶ καθημένου τοῦ Υἱοῦ ἐκ δεξιῶν, ὁ Πατήρ ἐστιν ἐν τῷ Υἱῷ.
- [01351] Καὶ οἱ μὲν ἄγγελοι διακονοῦσιν ἀνερχόμενοι καὶ κατερχόμενοι·
- [01352] περὶ δὲ τοῦ Υἱοῦ φησι·
- [01353] Καὶ προσκυνήσάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ·
- [01354] καὶ ὅτε μὲν ἄγγελοι διακονοῦσι, λέγουσιν ὅτι, Ἀπεστάλην πρὸς σέ·
- [01355] καὶ Κύριος ἐνετείλατο·
- [01356] ὁ δὲ Υἱός, κἂν λέγη ἀνθρωπίνως, ὅτι, Ἀπεστάλην, καὶ ἔρχεται τὸ ἔργον τελειῶσαι καὶ διακονῆσαι, λέγει ὅμως, ὡς Λόγος καὶ εἰκὼν ὑπάρχων·
- [01357] Ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατήρ ἐν ἐμοὶ ἐστὶ·
- [01358] καὶ, Ὁ ἔωρακώς ἐμὲ ἔωρακε τὸν Πατέρα·
- [01359] καὶ, Ὁ Πατήρ ἐν ἐμοὶ μένων, αὐτὸς τὰ ἔργα ποιεῖ·
- [01360] ἃ γὰρ ἐν τῇ εἰκόνι τις ταύτη θεωρεῖ, ταῦτα τοῦ Πατρὸς ἐστὶν ἔργα.
- [01361] Ἔστι μὲν οὖν ἰκανὰ ταῦτα δυσωπῆσαι τοὺς μαχομένους πρὸς αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν·
- [01362] εἰ δ' ὅτι γέγραπται, γενόμενος κρείττων, τὸ, γενόμενος, οὐ θέλουσιν, ὡς περὶ Υἱοῦ λεγόμενον, ἴσον ἀκοῦσαι, γεγενῆσθαι, καὶ, ἔστιν, ἢ διὰ τὸ ^[26.141] γεγενῆσθαι τὴν κρείττονα διακονίαν τὸ, γενόμενος, λαβεῖν καὶ νοεῖν, ὥσπερ εἵπομεν·
- [01363] ἀλλὰ νομίζουσιν ἐκ ταύτης τῆς λέξεως γενητὸν εἰρησθαι τὸν Λόγον·
- [01364] εἰρημένων ἐπελάθοντο.
- [01365] Εἰ μὲν ἐκ τῶν ἀγγέλων ἐστὶν ὁ Υἱός, ἔστω καὶ ἐπ' αὐτοῦ ὡς ἐπ' ἐκείνων τὸ, γενόμενος, καὶ μηδὲν αὐτῶν κατὰ τὴν φύσιν διαφερέτω·
- [01366] ἀλλ' ἔστωσαν ἢ καὶ οὗτοι υἱοί, ἢ κάκεῖνος ἄγγελος, καὶ κοινῇ πάντες καθεζέσθωσαν ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς·
- [01367] ἢ μετὰ πάντων καὶ ὁ Υἱός παρεστηκέτω ὡς λειτουργικὸν πνεῦμα εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενος καὶ αὐτὸς ὁμοίως ἐκείνων.
- [01368] Εἰ δὲ δίστησιν ὁ Παῦλος τὸν Υἱὸν ἀπὸ τῶν γενητῶν, λέγων·
- [01369] Τίτι γὰρ εἶπέ ποτε τῶν ἀγγέλων·

- [01370] Υἱός μου εἶ σύ;
- [01371] καὶ οὗτος μὲν δημιουργεῖ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, αὐτοὶ δὲ παρ' αὐτοῦ γίνονται·
- [01372] καὶ αὐτὸς μὲν μετὰ τοῦ Πατρὸς καθέζεται, οἱ δὲ παρεστήκασιν λειτουργοῦντες·
- [01373] τίτι πάλιν οὐκ ἔστι φανερόν, ὅτι οὐκ ἐπὶ τῆς οὐσίας τοῦ Λόγου ἔλεγε τὸ, γενόμενος, ἀλλ' ἐπὶ τῆς δι' αὐτοῦ γενομένης διακονίας;
- [01374] Ὡς γὰρ Λόγος ὢν, γέγονε σὰρξ, οὕτω, γενόμενος ἄνθρωπος, γέγονε το σούτω κρείττων ἐν τῇ διακονίᾳ τῆς διὰ τῶν ἀγγέλων γενομένης διακονίας, ὅσῳ διαφέρει δούλων υἱός, καὶ δὲ δημιουργὸς τῶν δημιουργουμένων·
- [01375] ὥστε παυ σάσθωσαν ἐπὶ τῆς οὐσίας τοῦ Υἱοῦ λαμβάνειν τὸ, γενόμενος·
- [01376] οὐκ ἔστι γὰρ τῶν γεννητῶν·
- [01377] καὶ γνώτωσαν, ὅτι τῆς διακονίας καὶ τῆς γενομένης οἰκονομίας σημαντικόν ἐστι τὸ, γενόμενος.
- [01378] Πῶς δὲ γέγονε κρείττων ἐν τῇ διακονίᾳ, κρείττων ὢν τῇ φύσει παρὰ τὰ γενητὰ, δείκνυσι τὰ προειρημένα, καὶ ἡγοῦμαι μὲν κἂν οὕτως αὐτοὺς αἰσχύνεσθαι.
- [01379] Ἄν δ' ἄρα φιλονεικῶσιν, ἀκόλουθον ἂν εἶη πρὸς τὴν ἀλόγιστον αὐτῶν τόλμαν ὁμοίως χωρῆσαι τούτοις, καὶ τὰ ὅμοια ῥητὰ περὶ αὐτοῦ τοῦ Πατρὸς εἰρημένα ἀντιθεῖναι τούτοις, ἵνα ἡ δυσωπηθέντες παύσωσιν ἑαυτῶν τὴν γλῶτταν ἀπὸ κακῶν, ἢ γνῶσιν εἰς ὅσον βάθος εἰσὶν ἀνοίας.
- [01380] Γέγραπται τοίνυν·
- [01381] Γενοῦ μοι εἰς Θεὸν ὑπερασπιστήν, καὶ εἰς οἶκον καταφυγῆς, τοῦ σῶσαί με·
- [01382] καὶ πάλιν·
- [01383] Ἐγένετο Κύριος καταφυγὴ τῷ πένητι·
- [01384] καὶ ὅσα τοιαῦτα ἐν ταῖς θείαις Γραφαῖς εὐρίσκεται.
- [01385] Εἰ μὲν οὖν εἰς τὸν Υἱὸν εἰρησθαι ταῦτα λέγουσιν, ὁ καὶ τάχα καὶ μᾶλλον ἀληθὲς ἐστίν·
- [01386] ἐπιγνώτωσαν, ὅτι μὴ ὄντα γενητὸν αὐτὸν ἀξιοῦσι γενέσθαι βοηθὸν ἑαυτοῖς καὶ οἶκον καταφυγῆς οἱ [26.144] ἅγιοι·
- [01387] καὶ λοιπὸν τὸ, γενόμενος, καὶ τὸ, ἐποίησε, καὶ τὸ, ἔκτισεν, εἰς τὴν ἔνσαρκον αὐτοῦ παρουσίαν λαμβανέτωσαν.
- [01388] Τότε γὰρ γέγονε βοηθὸς καὶ οἶκος καταφυγῆς, ὅτε τῷ σώματι ἑαυτοῦ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν ἀνήνεγκεν ἐπὶ τὸ ξύλον, καὶ ἔλεγε·
- [01389] Δεῦτε πρὸς με, πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, καὶ γὰρ ἀναπαύσω ὑμᾶς.
- [01390] Ἄν δὲ εἰς τὸν Πατέρα λέγωσιν εἰρησθαι τὰ ῥητὰ, ἀρ' ἐπειδὴ καὶ ἐνταῦθα γέγραπται τὸ, γενοῦ, καὶ τὸ, ἐγένετο, τοσοῦτω ἐπιχειρήσουσιν, ὥστε εἰπεῖν γενητὸν εἶναι τὸν Θεόν;
- [01391] Ναὶ τολμήσουσιν, ὥσπερ καὶ περὶ τοῦ Λόγου αὐτοῦ τοιαῦτα διαλογίζονται·
- [01392] φέρει γὰρ αὐτοὺς ἡ ἀκολουθία τοιαῦτα καὶ περὶ τοῦ Πατρὸς ὑπονοεῖν, οἷα καὶ περὶ τοῦ Λόγου αὐτοῦ φαντάζονται.
- [01393] Ἀλλὰ μὴ γένοιτο μηδὲ εἰς νοῦν ποτέ τινος τῶν πιστῶν ἐλθεῖν τὸ τοιοῦτον! Οὔτε γὰρ ὁ Υἱὸς τῶν γεννητῶν ἐστίν, οὔτε τὸ γεγραμμένον καὶ τὸ λεγόμενον ὧδε, γενοῦ, καὶ, ἐγένετο, ἀρχὴν τοῦ εἶναι σημαίνει, ἀλλὰ τὴν γενομένην βοήθειαν τοῖς δεομένοις.
- [01394] Ὁ μὲν γὰρ Θεὸς αἰεὶ καὶ ὁ αὐτὸς ἐστίν·
- [01395] οἱ δὲ ἄνθρωποι μετὰ ταῦτα γεγόνασι διὰ τοῦ Λόγου, ὅτε αὐτὸς ὁ Πατὴρ ἠθέλησε·
- [01396] καὶ ἐστίν ὁ Θεὸς ἀόρατος καὶ ἀπρόσιτος τοῖς γενητοῖς, καὶ μάλιστα τοῖς ἐπὶ γῆς ἀνθρώποις.
- [01397] Ὅταν τοίνυν ἀσθενοῦντες οἱ ἄνθρωποι παρακαλῶσιν, ὅταν διωκόμενοι δέωνται βοήθειας, ὅταν ἀδικούμενοι προσεύχωνται·
- [01398] τότε φιλόανθρωπος ὢν ὁ ἀόρατος ἐπιφαίνεται διὰ τῆς ἑαυτοῦ εὐεργεσίας, ἣν διὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ Λόγου καὶ ἐν αὐτῷ ποιεῖται·
- [01399] καὶ λοιπὸν πρὸς τὴν χρείαν ἐκάστῳ γίνεται τὰ τῆς θεοφανείας·
- [01400] καὶ γίνεται τοῖς μὲν ἀσθενοῦσιν ἰσχύς, τοῖς δὲ διωκομένοις καταφυγὴ καὶ οἶκος σωτηρίας·
- [01401] τοῖς δὲ ἀδικουμένοις λέγει·
- [01402] Ἔτι λαλοῦντός σου ἐρῶ, Ἰδοὺ πάρεμι.
- [01403] Ὅπερ οὖν εἰς ἀντίληψιν ἐκάστῳ διὰ τοῦ Υἱοῦ γίνεται, τοῦτο τὸν Θεὸν ἕκαστος ἑαυτῷ γεγενῆσθαι λέγει·

- [01404] ἐπειδὴ καὶ βοήθεια παρ' αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ Λόγου γίνεται.
- [01405] Τοῦτο οἶδε καὶ ἡ συνήθεια τῶν ἀνθρώπων, καὶ τοῦτο καὶ πᾶς ὅστισούν ὁμολογῆσει καλῶς εἰρησθαι.
- [01406] Πολλάκις καὶ παρὰ ἀνθρώπων γέγονεν ἀνθρώποις βοήθεια·
- [01407] καὶ ὁ μὲν ἀδικουμένῳ συνέκαμεν, ὡς ὁ Ἀβραὰμ τῷ Λῶτ·
- [01408] ὁ δὲ διωκομένῳ τὸν οἶκον ἠνέφεξεν, ὡς ὁ Ἀβδίας τοῖς υἱοῖς τῶν προφητῶν·
- [01409] καὶ ὁ μὲν τὸν ξένον ἀνέπαυσεν, ὡς ὁ Λῶτ τοὺς ἀγγέλους·
- [01410] ὁ δὲ τοῖς δεομένοις κεχορήγηκεν, [26.145] ὡς ὁ Ἰὼβ τοῖς αἰτουσιν αὐτόν.
- [01411] Ὡσπερ οὖν ἕκαστος τῶν εὐπαθόντων εἰ λέγοι, Ὁ δεῖνά μοι γέγονε βοηθός·
- [01412] καὶ ἄλλος εἰ λέγοι, Κάμοι καταφυγή, καὶ τούτῳ χορηγός·
- [01413] λέγοντες δὲ ταῦτα, οὐ τὴν ἀρχὴν τῆς γενέσεως, οὐδὲ τὴν οὐσίαν τῶν εὐποιησάντων σημαίνουσιν, ἀλλὰ τὴν εἰς αὐτοὺς γινομένην παρ' ἐκείνων εὐεργεσίαν·
- [01414] οὕτως ὅταν λέγωσι περὶ τοῦ Θεοῦ οἱ ἅγιοι τὸ, ἐγένετο, καὶ τὸ, γενοῦ, οὐκ ἀρχὴν τινα γενέσεως σημαίνουσιν·
- [01415] ἀναρχος γὰρ καὶ οὐ γενητός ὁ Θεός·
- [01416] ἀλλὰ τὴν εἰς ἀνθρώπους παρ' αὐτοῦ γενομένην σωτηρίαν.
- [01417] Τούτου δὲ οὕτως νοουμένου, ἀκόλουθον ἂν εἴη καὶ ἐπὶ τοῦ Υἱοῦ, ὅσα δ' ἂν καὶ ὁσάκις ἂν λέγηται, ἐγένετο, καὶ, γενοῦ, τὴν αὐτὴν διάνοιαν σώζειν·
- [01418] ὥστε καὶ τὸ λεγόμενον, γενόμενος κρείττων τῶν ἀγγέλων, καὶ, ἐγένετο, ἀκούοντας, μὴ ἀρχὴν τινα τοῦ γίνεσθαι ἐπινοεῖν τοῦ Λόγου, μηδὲ ὅλως ἐκ τούτων γενητὸν αὐτὸν φαντάζεσθαι·
- [01419] ἀλλ' ἐπὶ τῆς διακονίας καὶ οἰκονομίας, ὅτε γέγονεν ἄνθρωπος, νοεῖν τὸ λεγόμενον παρὰ τοῦ Παύλου.
- [01420] Ὅτε γὰρ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο, καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, ἠλθέ τε ἵνα διακονήσῃ καὶ πᾶσι σωτηρίαν χαρίσῃται·
- [01421] τότε ἡμῖν ἐγένετο σωτηρία, καὶ ἐγένετο ζωὴ, καὶ ἐγένετο ἰλασμός·
- [01422] τότε ἡ ὑπὲρ ἡμῶν αὐτοῦ οἰκονομία κρείττων γέγονε τῶν ἀγγέλων, καὶ ἐγένετο ὁδός, καὶ ἐγένετο ἀνάστασις.
- [01423] Καὶ ὥσπερ τὸ, Γενοῦ μοι εἰς Θεὸν ὑπερασπιστὴν, οὐκ οὐσίας γένεσιν σημαίνει αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὴν φιλανθρωπίαν, ὥσπερ εἴρηται·
- [01424] οὕτως καὶ νῦν τὸ, γενόμενος κρείττων τῶν ἀγγέλων, καὶ, ἐγένετο, καὶ, τοσούτῳ κρείττων γέγονεν ἕγγυος ὁ Ἰησοῦς, οὐ τὴν οὐσίαν τοῦ Λόγου γενητὴν σημαίνει, μὴ γένοιτο! ἀλλὰ τὴν γενομένην ἐκ τῆς ἐνανθρωπήσεως αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς εὐεργεσίαν·
- [01425] κἂν ἀχάριστοι τυγχάνωσιν οἱ αἰρετικοὶ, καὶ φιλόνηκοι πρὸς ἀσέβειαν.
- [01426] ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΚΑΤΑ ΑΡΕΙΑΝΩΝ ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.
- [01427] Ἐγὼ μὲν ὥμην τοὺς τῆς Ἀρείου μανίας ὑποκριτὰς ἐπὶ τοῖς προειρημένοις πρὸ τούτου κατ' αὐτὸν [26.148] τῶν ἐλέγχων, καὶ ταῖς περὶ τῆς ἀληθείας ἀποδείξεσιν ἀρκεῖσθαι, καὶ παυομένους λοιπὸν, μεταγινώσκειν ἐφ' οἷς ἐφρόνησάν τε καὶ ἐλάλησαν κακῶς περὶ τοῦ Σωτήρος·
- [01428] αὐτοὶ δὲ, οὐκ οἶδ' ὅπως, οὐδὲ οὕτως καταδύονται·
- [01429] ἀλλ' ὡς χοῖροι καὶ κύνες περὶ τὰ ἴδια ἐξεράματα καὶ τὸν ἑαυτῶν βόρβορον κυλιόμενοι, μᾶλλον ἐφευρίσκουσιν ἑαυτοῖς ἐπινοίας εἰς ἀσέβειαν.
- [01430] Μὴ νοοῦντες γοῦν μήτε τὸ ἐν ταῖς Παροιμίαις γεγραμμένον, Κύριος ἔκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ εἰς ἔργα αὐτοῦ, μήτε τὸ παρὰ τοῦ Ἀποστόλου εἰρημένον, Πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτόν, φιλονεύει κοῦσιν ἀπλῶς, λέγοντες ποίημα καὶ κτίσμα εἶναι τὸν τοῦ Θεοῦ Υἱόν·
- [01431] Καὶ ἤρκει μὲν ἀπὸ τῶν προειρημένων αὐτοὺς συνιδεῖν, εἰ μὴ τέλεον καὶ τὰς αἰσθήσεις ἀπώλεσαν, ὡς τῆς ἀληθείας μαρτυρησάσης, μὴ εἶναι ἐξ οὐκ ὄντων μηδὲ ὅλως τῶν γενητῶν τὸν Υἱόν·
- [01432] Θεὸς γὰρ ὢν, οὐδ' ἂν εἴη ποίημα, οὐδὲ θέμις λέγειν αὐτὸν κτίσμα.
- [01433] Κτισμάτων γὰρ καὶ ποιημάτων ἴδιον τὸ λέγεσθαι ἐξ οὐκ ὄντων, καὶ, Οὐκ ἦν πρὶν γεννηθῆναι·
- [01434] ἀλλ' ἐπειδὴ, ὥσπερ δεδιότες ἀποστῆναι τῆς ἰδίας μυθοπλαστίας, προφασίζονται συνήθως τὰ προειρημένα ῥητὰ τῶν θείων Γραφῶν, τὰ καλῶς μὲν γε γραμμένα, ῥαδιορρηθέντα δὲ παρ' αὐτῶν φέρε, πάλιν ἐπαναλαβόντες τὸν νοῦν τῶν προειρημένων, τοὺς μὲν πιστοὺς ὑπομνήσωμεν, τούτους δὲ δεῖξωμεν καὶ ἐξ ἐκάστου τούτων, μηδ' ὅλως εἰδέναι τὸν Χριστιανισμόν.
- [01435] Εἰ γὰρ ἐγίνωσκον, οὐκ ἂν ἑαυτοὺς συνέκλειον εἰς τὴν τῶν νῦν Ἰουδαίων ἀπιστίαν, ἀλλ' ἐρωτῶντες ἐμάνθανον, ὅτι Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος·
- [01436] ὅτε δὲ εὐδοκήσαντος τοῦ Πατρὸς ὁ Λόγος αὐτὸς γέγονεν ἄνθρωπος, τότε εἰκότως εἴρηται περὶ αὐτοῦ παρὰ μὲν τοῦ Ἰωάννου τὸ, Ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο·

- [01437] παρὰ δὲ τοῦ Πέτρου, Κύριον καὶ Χριστὸν αὐτὸν ἐποίησε·
- [01438] καὶ διὰ μὲν Σολομῶ νος, ὡς παρ' αὐτοῦ τοῦ Κυρίου, Κύριος ἐκτίσέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ εἰς ἔργα αὐτοῦ·
- [01439] παρὰ δὲ τοῦ Παύλου·
- [01440] Τοσοῦτῳ κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων·
- [01441] καὶ πάλιν, Ἐαυτὸν ἐκένωσε, μορφὴν ^[26.149] δούλου λαβών·
- [01442] καὶ αὐθις, Ὅθεν, ἀδελφοὶ ἅγιοι, κλήσεως ἐπουρανίου μέτοχοι, κατανοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν Ἰησοῦν πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτόν·
- [01443] τὰ τοιαῦτα γὰρ πάντα ῥητὰ τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν καὶ διάνοιαν βλέπουσαν εἰς εὐσέβειαν, καὶ δεικνύουσιν τὴν θεότητα τοῦ Λόγου, καὶ τὰ ἀνθρωπίνως λεγόμενα περὶ αὐτοῦ, διὰ τὸ γεγενῆσθαι αὐτὸν καὶ υἱὸν ἀνθρώπου.
- [01444] Καὶ εἰ καὶ ἀτάκτῃ ταῦτα πρὸς ἀπόδειξιν κατ' αὐτῶν, ὅμως ἐπειδὴ μὴ νοοῦντες τὸ παρὰ τοῦ Ἀποστόλου λεγόμενον, ἵνα τούτου πρῶτον μνησθῶ, νομίζουσιν ἐν τῶν ποιημάτων εἶναι τὸν τοῦ Θεοῦ Λόγον, διὰ τὸ γεγράφθαι, Πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτόν, ἀναγκαῖον ἠγησάμην τοῦτο πάλιν λέγοντας αὐτοὺς ἐντρέπειν, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς πρὸ τούτων ἐλέγομεν, λαμβάνοντες παρ' αὐτῶν τὸ λῆμμα.
- [01445] Εἰ μὲν οὖν οὐκ ἔστιν Υἱός, λεγέσθω καὶ ποίημα·
- [01446] πάντα τε τὰ ἐπὶ τῶν ποιημάτων κατηγορεῖσθω καὶ ἐπ' αὐτοῦ·
- [01447] καὶ μόνος μὴ λεγέσθω Υἱός·
- [01448] μὴ Λόγος, μὴ Σοφία·
- [01449] καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς μὴ λεγέσθω Πατὴρ, ἀλλὰ μόνον δημιουργὸς καὶ κτίστης τῶν γινομένων ὑπ' αὐτοῦ.
- [01450] Καὶ ἔστω ἢ μὲν κτίσις, εἰκὼν καὶ χαρακτὴρ τῆς δημιουργικῆς βουλήσεως αὐτοῦ·
- [01451] αὐτὸς δὲ κατ' ἐκείνους μὴ ἔστω γεννητικῆς φύσεως·
- [01452] ὥστε τῆς ἰδίας οὐσίας αὐτοῦ μὴ εἶναι Λόγον, μὴ Σοφίαν, μηδ' ὅλως εἰκόνα.
- [01453] Εἰ γὰρ μὴ ἔστιν Υἱός, οὐδὲ εἰκὼν.
- [01454] Μὴ ὄντος δὲ Υἱοῦ, πῶς ἄρα τὸν Θεὸν κτίστην εἶναι λέγετε, εἴ γε διὰ Λόγου καὶ ἐν Σοφίᾳ πάντα τὰ γινόμενα γίνεται, χωρὶς τε τούτου οὐκ ἂν τι γένοιτο, οὐκ ἔχει δὲ καθ' ἑμᾶς ἐν ᾧ καὶ δι' οὗ τὰ πάντα ποιεῖ;
- [01455] Εἰ δὲ μὴ καρπογόνος ἔστιν αὐτὴ ἡ θεία οὐσία, ἀλλ' ἔρημος, κατ' αὐτοὺς, ὡς φῶς μὴ φωτίζον, καὶ πηγὴ ξηρὰ, πῶς δημιουργικὴν ἐνέργειαν ἔχειν αὐτὸν λέγοντες οὐκ αἰσχύνονται;
- [01456] Καὶ ἀναιροῦντες δὲ τὸ κατὰ φύσιν, πῶς τὸ κατὰ βούλησιν προηγεῖσθαι θέλοντες οὐκ ἐρυθριῶσιν;
- [01457] Εἰ δὲ τὰ ἐκτὸς καὶ οὐκ ὄντα πρότερον, βουλόμενος δὲ αὐτὰ εἶναι, δημιουργεῖ, καὶ γίνεται τούτων ποιητής·
- [01458] πολλῶ πρότερον εἴη ἂν πατὴρ γεννήματος ἐκ τῆς ἰδίας οὐσίας.
- [01459] Εἰ γὰρ τὸ βούλεσθαι περὶ τῶν μὴ ὄντων διδοᾶσι τῷ Θεῷ, διὰ τί μὴ τὸ ὑπερκείμενον τῆς βουλήσεως οὐκ ἐπιγινώσκουσι τοῦ Θεοῦ;
- [01460] Ὑπερ ἀναβέβηκε δὲ τῆς βουλήσεως τὸ πεφυκέναι καὶ εἶναι αὐτὸν πατέρα τοῦ ἰδίου Λόγου.
- [01461] Εἰ τοίνυν τὸ πρότερον, ὅπερ ἔστι κατὰ φύσιν, οὐχ ὑπῆρξε κατὰ ^[26.152] τὴν ἐκείνων ἄνοιαν, πῶς τὸ δεύτερον, ὅπερ ἔστι κατὰ βούλησιν, γένοιτ' ἂν;
- [01462] Πρότερον δὲ ἔστιν ὁ Λόγος, καὶ δεύτερον ἢ κτίσις.
- [01463] Ἀλλ' ἔστιν ὁ Λόγος, κἂν πλείονα τολμῶσιν οἱ ἄσεβεις·
- [01464] δι' αὐτοῦ γὰρ γέγονεν ἡ κτίσις·
- [01465] καὶ δῆλον ἂν εἴη, ὅτι, ποιητὴς ὢν ὁ Θεός, ἔχει καὶ τὸν δημιουργικὸν Λόγον οὐκ ἔξωθεν, ἀλλ' ἴδιον ἑαυτοῦ·
- [01466] πάλιν γὰρ τὸ αὐτὸ ῥητέον.
- [01467] Εἰ τὸ βούλεσθαι ἔχει, καὶ τὸ βούλημα αὐτοῦ ποιητικόν ἔστι, καὶ ἀρκεῖ τὸ βούλημα αὐτοῦ πρὸς σύστασιν τῶν γινομένων·
- [01468] ὁ δὲ Λόγος ἔστιν αὐτοῦ ποιητικὸς, καὶ δημιουργός·
- [01469] οὐκ ἀμφίβολον, ὅτι αὐτὸς ἔστιν ἢ τοῦ Πατρὸς ζῶσα βουλή, καὶ ἐνούσιος ἐνέργεια, καὶ Λόγος ἀληθινός, ἐν ᾧ καὶ συνέστηκε καὶ διοικεῖται τὰ πάντα καλῶς.

- [01470] Οὐδείς δὲ οὐδὲ διατάξειεν, ὡς ὁ ἀρμόζων τῆς ἀρμονίας καὶ τῶν ἀρμοζομένων πρόεστι.
- [01471] Καὶ δευτερόν ἐστι, καθὰ προεῖπον, τὸ δη μιουργεῖν τοῦ γεννᾶν τὸν Θεόν.
- [01472] Τὸ μὲν γὰρ Υἱὸς ἴδιον καὶ ἀληθῶς ἐκ τῆς μακαρίας ἐκείνης καὶ ἀεὶ οὐσης οὐσίας ἐστί·
- [01473] τὰ δὲ ἐκ βουλήσεως αὐτῆς ἔξωθεν συνιστάμενα γίνεται, καὶ δημιουργεῖται διὰ τοῦ ἰδίου καὶ ἐξ αὐτῆς γεννήματος.
- [01474] Οὐκοῦν τοῦ Λόγου δεικνύντος πολλὴν ἀτοπίαν κατὰ τῶν λεγόντων μὴ εἶναι Υἱὸν Θεοῦ, ἀλλὰ ποίημα·
- [01475] ἀνάγκη λοιπὸν ἡμᾶς συνομολογεῖν Υἱὸν εἶναι τὸν Κύριον.
- [01476] Εἰ δὲ Υἱὸς ἐστιν, ὥσπερ οὖν καὶ ἔστιν, ὡμο λόγηται δὲ ὁ Υἱὸς οὐκ ἔξωθεν, ἀλλ' ἐκ τοῦ γεννῶντος εἶναι·
- [01477] μὴ διαφερέσθωσαν ταῖς λέξεσι, καθὰ προεῖπον, ἐὰν καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ Λόγου ἀντὶ τοῦ, τῷ γεννήσαντι, τῷ ποιήσαντι ὀνομάζουσιν οἱ ἅγιοι, ὡς ἀδιαφόρου τοῦ ῥήματος ὄντος ἐπὶ τῶν τοιούτων, ἕως τὸ κατὰ φύσιν ὀμολογεῖται.
- [01478] Οὐ γὰρ αἱ λέξεις τὴν φύσιν παραιροῦνται·
- [01479] ἀλλὰ μᾶλλον ἢ φύσις τὰς λέξεις εἰς ἑαυτὴν ἔλκουσα μεταβάλλει.
- [01480] Καὶ γὰρ οὐ πρότεροι τῶν οὐσιῶν αἱ λέξεις, ἀλλ' αἱ οὐσίαι πρότεροι, καὶ δεύτεραι τούτων αἱ λέξεις.
- [01481] Διὸ καὶ ὅταν ἡ οὐσία ποίημα ἢ κτίσμα ἢ, τότε τὸ, ἐποίησε, καὶ τὸ, ἐγένετο, καὶ τὸ, ἔκτισε, κυρίως ἐπ' αὐτῶν λέγεται τε καὶ σημαίνει τὸ ποίημα.
- [01482] Ὅταν δὲ ἡ οὐσία γέννημα ἢ καὶ υἱός, τότε τὸ, ἐποίησε, καὶ τὸ, ἐγένετο, καὶ τὸ, ἔκτισεν, οὐκ ἔτι κυρίως ἐπ' αὐτοῦ κεῖται, οὐδὲ ποίημα σημαίνει·
- [01483] ἀλλ' ἀντὶ τοῦ, ἐγέννησε, τῷ, ἐποίησεν, ἀδιαφόρως τις κέχρηται ῥήματι.
- [01484] Πολλάκις γοῦν πατέρες τοὺς ἐξ αὐτῶν φύντας υἱοὺς δούλους ἑαυτῶν ὀνομάζουσι·
- [01485] καὶ οὐκ ἀρνοῦνται τὸ γνήσιον τῆς φύσεως·
- [01486] καὶ πολὺ λάκις τοὺς ἰδίους δούλους φιλοφρονούμενοι, τέκνα καλοῦσι·
- [01487] καὶ οὐ κρύπτουσι τὴν ἐξ ἀρχῆς αὐτῶν κτῆ [26.153] σιν·
- [01488] τὸ μὲν γὰρ ἐπ' ἐξουσίας, ὡς πατέρες λέγουσι·
- [01489] τὸ δὲ φιλανθρώπως ὀνομάζουσι.
- [01490] Σάρρα γοῦν τὸν Ἀβραάμ κύριον ἐκάλει, καίτοι μὴ δούλη, ἀλλὰ σύζυγος οὖσα·
- [01491] καὶ ὁ μὲν Ἀπόστολος Φιλήμονι τῷ κτησαμένῳ συνήπτεν ὡς ἀδελφὸν Ὠνήσιμον τὸν δούλον·
- [01492] ἡ δὲ Βηρσαβεὲ, καίτοι μήτηρ οὖσα, τὸν υἱὸν ἐκάλει δούλον, λέγουσα τῷ πατρὶ·
- [01493] Τὸν δούλον σου Σολομῶνα·
- [01494] εἶτα καὶ Νάθαν ὁ προφήτης, εἰσελθὼν, τὰ αὐτὰ ἐκείνη ἔλεγε τῷ Δαβίδ, ὅτι Σολομῶνα τὸν δούλον σου·
- [01495] καὶ οὐκ ἔμελεν αὐτοῖς τὸν υἱὸν εἰπεῖν δούλον.
- [01496] Ακούων γὰρ κάκεινος ἐπεγίνωσκε τὴν φύσιν, καὶ οὗτοι δὲ λέγοντες οὕτως, οὐκ ἠγνόουν τὸ γνήσιον.
- [01497] Κληρονόμον γοῦν ἠξίουσαν αὐτὸν τοῦ πατρὸς γενέσθαι, ὃν ὡς δούλον ἐκάλουν·
- [01498] ἦν γὰρ υἱὸς τῆ φύσει τοῦ Δαβίδ.
- [01499] Ὅσπερ τοίνυν ἀναγινώσκοντες ταῦτα διανοοῦμεθα καλῶς·
- [01500] καὶ ἀκούοντες δούλον τὸν Σολομῶνα, οὐ νομίζομεν αὐτὸν εἶναι δούλον, ἀλλὰ φύσει καὶ γνήσιον υἱόν·
- [01501] οὕτως ἐὰν καὶ περὶ τοῦ Σωτῆρος τοῦ ἀληθῶς ὀμολογουμένου Υἱοῦ, καὶ φύσει Λόγου ὄντος λέγωσιν οἱ ἅγιοι·
- [01502] Πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτόν·
- [01503] ἢ αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ ἐὰν λέγη·
- [01504] Κύριος ἔκτισέ με·
- [01505] καὶ, Ἐγὼ δούλος σός, καὶ υἱὸς τῆς παιδίσκης σου·

- [01506] καὶ ὅσα τοιαῦτα·
- [01507] μὴ διὰ τοῦτο ἀρνεῖσθωσάν τινες τὴν ἐκ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ ιδιότητα·
- [01508] ἀλλ', ὡς ἐπὶ Σολομῶνος καὶ τοῦ Δαβίδ, διανοεῖσθωσαν ὀρθῶς περὶ τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ.
- [01509] Ἐπεὶ, εἰ ἀκούοντες Σολομῶνα δούλον, ὁμολογοῦσιν υἱόν, πῶς οὐ πολλάκις ἀπολωλέναι δίκαιοί εἰσιν, ὅτι τὴν αὐτὴν ἐπὶ τοῦ Κυρίου διάνοιαν οὐ σώζουσιν;
- [01510] ἀλλ' ὅταν μὲν ἀκούωσι γέννημα, καὶ Λόγον, καὶ Σοφίαν, βιά ζονται παρερμηνεύειν καὶ ἀρνεῖσθαι τὴν φύσει καὶ γνησίαν γέννησιν τὴν ἐκ τοῦ Πατρὸς τοῦ Υἱοῦ·
- [01511] ἀκούοντες δὲ ποιήματος φωνὰς καὶ λέξεις, εὐθύς εἰς τὸ νομίζειν φύσει ποίημα τὸν Υἱὸν καταφέρονται, καὶ ἀρνοῦνται τὸν Λόγον·
- [01512] καίτοι δυνάμενοι, διὰ τὸ γεγενῆσθαι αὐτὸν ἄνθρωπον, πάσας τὰς τοιαύτας λέξεις ἐπιρρίπτειν ἐπὶ τὸ ἀνθρώπινον αὐτοῦ.
- [01513] Πῶς οὖν καὶ οὗτοι οὐ βδελυκτοὶ παρὰ τῷ Κυρίῳ δείκνυνται, διςσὰ στάθμια παρ' ἑαυτοῖς ἔχοντες, καὶ τῷ μὲν ἐκεῖνα λογιζόμενοι, τῷ δὲ τὸν Κύριον βλασφημοῦντες;
- [01514] Ἀλλ' ἴσως τὸ μὲν, δούλος, ὡς κατὰ διάθεσιν λεγόμενον συντίθενται·
- [01515] τὸ δὲ, τῷ ποιῆσαντι, κατέχουσιν, ὡς μέγα τι βοήθημα τῆς αἰρέσεως αὐτῶν.
- [01516] Ἔστι δὲ αὐτοῖς καὶ τοῦτο κάλαμος τεθλασμέ^[26.156]νος τὸ ἔρεισμα·
- [01517] καταγνώσκονται γὰρ εὐθύς ἑαυτῶν, εἰ μάθοιεν τὸ τῆς Γραφῆς ἰδίωμα.
- [01518] Καὶ γὰρ ὡςπερ δούλος λέγεται ὁ Σολομών, καίπερ ὢν υἱός·
- [01519] οὕτως, ἵνα τὰ ἐν τοῖς προτέροις εἰρημένα πάλιν εἴπωμεν, εἰ καὶ ποιουμένους καὶ κτιζομένους καὶ γινομένους τοὺς ἐξ ἑαυτῶν φυομένους υἱοὺς λέγοιεν οἱ γονεῖς, οὐ δὲν ἦττον οὐκ ἀρνοῦνται τὴν φύσιν.
- [01520] Ὁ γοῦν Ἐζεχίας, ὡς ἐν τῷ Ἡσαΐα γέγραπται, εὐχόμενος ἔλεγεν·
- [01521] Ἀπὸ γὰρ τῆς σήμερον παιδιά ποιήσω, ἃ ἀναγγελοῦσι τὴν δικαιοσύνην σου, Κύριε τῆς σωτηρίας μου.
- [01522] Καὶ αὐτὸς μὲν ἔλεγε, ποιήσω·
- [01523] ὁ δὲ προφήτης ἐν τε αὐτῷ τῷ βιβλίῳ, καὶ τῇ τετάρτῃ τῶν Βασιλειῶν οὕτω φησί·
- [01524] Καὶ οἱ υἱοὶ σου, οἱ ἐξελεύσονται ἐκ σοῦ.
- [01525] Ἀντὶ τοῦ γεννᾶν, ἄρα τὸ, ποιήσω, εἴρηκε·
- [01526] καὶ τοὺς ἐξ αὐτοῦ φυομένους, ὡς ποιουμένους φησί.
- [01527] Καὶ οὐ διαφέρεται τις, ὡς περὶ τοῦ φύσει γεννήματός ἐστιν ἡ λέξις.
- [01528] Καὶ Εὐὰ δὲ τεκοῦσα τὸν Κάϊν, εἶπεν·
- [01529] Ἐκτησάμην ἄνθρωπον διὰ τοῦ Θεοῦ.
- [01530] Ἀντὶ τοῦ, τεκεῖν, ἄρα καὶ αὐτὴ τὸ, ἐκτησάμην, εἴρηκε.
- [01531] Καὶ γὰρ πρότερον ἰδοῦσα τὸν τόκον, ὕστερον εἶπε τὸ, ἐκτησάμην.
- [01532] Καὶ οὐ διὰ τὸ, ἐκτησάμην, νομίσειεν ἂν τις ἐξωθεν ἠγοράσθαι τὸν Κάϊν, καὶ μὴ ἐξ αὐτῆς τετέχθαι.
- [01533] Καὶ ὁ πατριάρχης δὲ Ἰακώβ ἔλεγε τῷ Ἰωσήφ·
- [01534] Νῦν οὖν οἱ δύο υἱοὶ σου, οἱ γενόμενοί σοι ἐν Αἰγύπτῳ, πρὸ τοῦ με ἐλθεῖν πρὸς σὲ εἰς Αἴγυπτον, ἐμοὶ εἰσιν, Ἐφραΐμ καὶ Μανασσῆς.
- [01535] Καὶ ἡ Γραφή δὲ περὶ τοῦ Ἰώβ φησιν·
- [01536] Ἐγένοντο αὐτῷ υἱοὶ ἑπτὰ, καὶ θυγατέρες τρεῖς·
- [01537] ὡςπερ καὶ Μωϋσῆς εἴρηκεν ἐν τῷ νόμῳ·
- [01538] Ἐὰν δὲ γένωνται τινι υἱοί·
- [01539] καὶ, ἐὰν ποιήσῃ υἱόν.

[01540] Ἰδοὺ πάλιν τοὺς γεννηθέντας, ὡς γενομένους καὶ ποιηθέντας εἰρήκασιν, εἰδότες, ὅτι ἕως ὁμολογοῦνται υἱοὶ, κὰν λέγη τις, ἐγένοντο, ἢ ἕκτη σάμην, ἢ ἐποίησα, οὐδὲν διαφέρει.

[01541] Ἡ γὰρ φύσις καὶ ἡ ἀλήθεια ἔλκει τὴν διάνοιαν εἰς ἑαυτήν.

[01542] Διὸ καὶ πρὸς τοὺς ζητοῦντας, εἰ κτίσμα καὶ ποιήμα ἐστὶν ὁ Κύριος, χρη πρότερον ζητεῖν εἰ Υἱὸς ἐστὶ, καὶ Λόγος, καὶ Σοφία.

[01543] Τούτων γὰρ ἀποδεικνυμένων, ἐκβάλλεται εὐθὺς καὶ παύεται ἡ περὶ τοῦ ποιήματος καὶ κτίσματος ὑπόνοια·

[01544] οὔτε γὰρ τὸ ποιήμα Υἱὸς καὶ Λόγος ἂν εἴη, οὔτε ὁ Υἱὸς ποιήμα ἂν εἴη.

[01545] Τούτων δὲ πάλιν οὕτως ὄντων, φανερὰ πᾶσιν ἀπόδειξις, ὡς ἡ λέξις ἢ λέγουσα, τῷ ποιήσαντι αὐτὸν, οὐκ εἰς ὄνησιν ἐστὶ τῆ αἰρέσει αὐτῶν, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς κα τάγνωσιν.

[01546] Δέδεικται γὰρ ὅτι ἡ τοῦ, ἐποίησε, λέξις, καὶ ἐπὶ τῶν γνησίων καὶ φύσει τέκνων ἐν τῇ θείᾳ κείται Γραφῇ·

[01547] ὅθεν τοῦ Κυρίου ἀποδεικνυμένου ^[26.157] φύσει καὶ γνησίου Υἱοῦ, Λόγου, καὶ Σοφίας τοῦ Πατρὸς, κὰν λέγηται ἐπ' αὐτοῦ τὸ, ἐποίησεν, ἢ τὸ, ἐγένετο.

[01548] οὐχ ὡς ποιήματος ὄντος αὐτοῦ λέγεται, ἀλλ' ἀδιαφόρως τῇ λέξει χρῶνται οἱ ἅγιοι, ὡς ἐπὶ τοῦ Σολομῶνος, καὶ τῶν Ἐζεχίου τέκνων.

[01549] Καὶ γὰρ καὶ αὐτῶν γεννησάντων ἐξ ἑαυτῶν, γέγραπται·

[01550] ἐποίησα, καὶ, ἕκτησάμην, καὶ, ἐγένετο.

[01551] Οὐκ οὖν τὰ τοιαῦτα λεξείδια πολλάκις προφασισάμενοι οἱ θεομάχοι, ὀφείλουσι κὰν ὀψέ ποτε ἐκ τῶν εἰρημένων ἀποθέσθαι τὴν ἀσεβῆ φρόνησιν, καὶ φρονῆσαι περὶ τοῦ Κυρίου ὅτι Υἱὸς ἐστὶν ἀληθινός, Λόγος καὶ Σοφία τοῦ Πατρὸς, οὐ ποιήμα, οὐ κτίσμα.

[01552] Εἰ γὰρ ποιήμα ἐστὶν ὁ Υἱός, ἐν ποίῳ ἄρα λόγῳ καὶ ἐν ποίᾳ σοφίᾳ γέγονεν αὐτός;

[01553] Πάντα γὰρ τὰ ποιήματα διὰ τοῦ Λόγου καὶ τῆς Σοφίας γέγονε, καθὼς γέγραπται·

[01554] Πάντα ἐν Σοφίᾳ ἐποίησας·

[01555] καὶ, Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν.

[01556] Εἰ δὲ αὐτός ἐστὶν ὁ Λόγος καὶ ἡ Σοφία, ἐν ἣ πάντα γίνεται, οὐκ ἄρα τῶν ποιουμένων ἐστὶν, οὐδὲ ὅλως τῶν γενητῶν, ἀλλὰ τοῦ Πατρὸς γέννημα.

[01557] Σκοπεῖτε γὰρ ὅπόσον ἔχει πτώμα τὸ λέγειν ποιήμα τὸν τοῦ Θεοῦ Λόγον.

[01558] Λέγει που Σολομῶν ἐν τῷ Ἐκκλησιαστικῷ, ὅτι Σύμπαν τὸ ποιήμα ἄξει ὁ Θεὸς εἰς κρίσιν, ἐν παντὶ παρερωμένῳ, ἔαν ἀγαθόν, καὶ ἔαν πονηρόν.

[01559] Οὐκοῦν εἰ ποιήμα ἐστὶν ὁ Λόγος, ἀχθήσεται καθ' ὑμᾶς καὶ αὐτὸς εἰς κρίσιν;

[01560] Καὶ ποῦ λοιπὸν ἡ κρίσις, κρινομένου τοῦ κριτοῦ;

[01561] τίς δὲ τοῖς μὲν δικαίοις τὰς εὐλογίας δώσει, τοῖς δὲ ἀναξίοις τὰς ἐπιτιμίας, ἐστηκότος τοῦ Κυρίου καθ' ὑμᾶς μετὰ πάντων ἐν κρίσει;

[01562] Ποίῳ δὲ καὶ νόμῳ κριθήσεται αὐτὸς ὁ νομοθέτης;

[01563] Ταῦτα τῶν ποιημάτων ἰδιά ἐστὶ, τὸ κρίνεσθαι, τὸ παρὰ τοῦ Υἱοῦ εὐλογεῖσθαι καὶ ἐπιτιμᾶσθαι.

[01564] Φοβήθητε λοιπὸν τὸν κριτὴν, καὶ πείσθητε τῷ Σολομῶνι λέγοντι.

[01565] Εἰ γὰρ σύμπαν τὸ ποιήμα ἄξει ὁ Θεὸς εἰς κρίσιν, ὁ δὲ Υἱὸς οὐκ ἐστὶ τῶν κρινομένων, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον συμπάντων τῶν ποιημάτων αὐτός ἐστὶν ὁ κριτής·

[01566] πῶς οὐ λαμπρότερον ἡλίου δείκνυται μὴ ποιήμα ὦν ὁ Υἱός, ἀλλὰ τοῦ Πατρὸς Λόγος, ἐν ᾧ τὰ ποιήματα γίνεταί τε καὶ κρίνεται;

[01567] Εἰ δ', ὅτι γέγραπται, πιστὸν ὄντα, πάλιν ταράττει αὐτοὺς νομίζοντας, ὡς ἐπὶ πάντων λέγεσθαι, καὶ ἐπ' αὐτοῦ τὸ, πιστὸν, ὅτι πιστεύων ἐκδέ ^[26.160] χεται τῆς πίστεως τὸν μισθόν·

[01568] ὥρα καὶ διὰ τοῦτο πάλιν αὐτοὺς ἐγκαλεῖν Μωσῆ μὲν λέγοντι·

[01569] Ὁ Θεὸς πιστὸς καὶ ἀληθινός·

[01570] τῷ δὲ Παύλῳ γράφοντι·

[01571] Πιστὸς ὁ Θεός, ὃς οὐκ ἑάσει ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε.

[01572] Ἀλλὰ ταῦτα λέγοντες οἱ ἅγιοι, οὐκ ἀνθρώπινα περὶ τοῦ Θεοῦ διεννοοῦντο·

[01573] ἀλλ' ἐγίνωσκον διπλοῦν εἶναι τὸν νοῦν ἐν τῇ Γραφῇ περὶ τοῦ πιστοῦ·

- [01574] τὸ μὲν ὡς πιστεῦον, τὸ δὲ, ὡς ἀξιόπιστον·
- [01575] καὶ τὸ μὲν ἐπ' ἀνθρώπων, τὸ δὲ ἐπὶ Θεοῦ ἀρμόζειν.
- [01576] Πιστὸς γοῦν ὁ Ἀβραάμ, ὅτι τῷ λαλοῦντι πεπίστευκε Θεῷ, πιστὸς δὲ ὁ Θεὸς, ὅτι, καθ' ὡς ψάλλει Δαβὶδ, Πιστὸς ἐστὶν ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις αὐτοῦ ὁ Κύριος, καὶ ἀξιόπιστος ἐστὶ, καὶ ἀδύνατον ἐστὶν, αὐτὸν ψεύσασθαι.
- [01577] Καί, εἴ τις ἐστι πιστὴ χήρα, ἔχουσα, διὰ τὸ καλῶς πιστεύειν, πιστὴ καλεῖται.
- [01578] Πιστὸς δὲ ὁ Λόγος, ὅτι ὁ εἶρηκεν, ὀφείλει πιστεῦεσθαι·
- [01579] ἀληθὲς γὰρ ἐστὶ, καὶ οὐκ ἐστὶν ἄλλως.
- [01580] Καὶ τὸ γεγράφθαι τοίνυν, Πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτὸν, οὐ πρὸς ἄλλους ἔχει τὴν ὁμοίτητα·
- [01581] οὐδ' ὅτι πιστεύων, εὐάρεστος γέγονεν, ἀλλ' ὅτι Υἱὸς ὢν τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, πιστὸς ἐστὶ καὶ αὐτὸς ὀφείλων πιστεῦεσθαι, ἐν οἷς ἂν λέγη καὶ ποιῇ, αὐτὸς ἄτρεπτος μένων, καὶ μὴ ἀλλοιούμενος ἐν τῇ ἀνθρώπινῃ οἰκονομίᾳ καὶ τῇ ἐνσάρκῳ παρουσίᾳ.
- [01582] Οὕτως μὲν οὖν ἂν τις, πρὸς τὴν ἀναίδειαν αὐτῶν χωρῶν, δύναται καὶ ἐκ μόνης τῆς, ἐποίησε, λέξας, διελέγχειν αὐτοὺς πλανωμένους, καὶ νομίζοντας εἶναι ποίημα τὸν τοῦ Θεοῦ Λόγον.
- [01583] Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἡ διάνοια τῶν γεγραμμένων ἐστὶν ὀρθή, δεικνύουσα τὴν, ἐποίησε, λέξιν, πότε καὶ πρὸς τί λεγομένη σημαίνεται·
- [01584] ἀναγκαῖον καὶ ἐξ αὐτῆς δεῖξαι τῶν αἰρετικῶν τὴν ἀλογίαν, ἐὰν μάλιστα, ὡς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἰρήκαμεν, καὶ τούτου τὸν καιρὸν καὶ τὴν χρεῖαν λάβοιμεν.
- [01585] Οὐ τοίνυν τὰ πρὸ τῆς κτίσεως διηγούμενος ὁ Απόστολος ταῦτα εἶρηκεν, ἀλλ' ὅτε ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο·
- [01586] οὕτω γὰρ γέγραπται·
- [01587] Ὅθεν, ἀδελφοὶ ἅγιοι, κλήσεως ἐπουρανοῦ μέτοχοι, κατανοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἄρ' χιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν Ἰησοῦν, πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτόν.
- [01588] Πότε οὖν ἀπεστάλη, ἢ ^[26.161] ὀπηνίκα τὴν ἡμετέραν ἐνεδύσατο σάρκα;
- [01589] Πότε δὲ ἀρχιερεὺς τῆς ὁμολογίας ἡμῶν γέγονεν, ἢ ὅτε, προσ ἐνέγκας ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν τὸ σῶμα, καὶ νῦν αὐτὸς τοὺς προσερχομένους αὐτοῦ τῇ πίστει προσάγει καὶ προσφέρει τῷ Πατρὶ, λυτροῦ μένος πάντας, καὶ ὑπὲρ πάντων ἰλασκόμενος τὰ πρὸς τὸν Θεόν;
- [01590] Οὐ τὴν οὐσίαν ἄρα τοῦ Λόγου, οὐδὲ τὴν ἐκ τοῦ Πατρὸς φυσικὴν γέννησιν σημαίνει θέλων ὁ Απόστολος εἶρηκε, Πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτόν·
- [01591] μὴ γένοιτο! ποιῶν γὰρ ἐστὶν ὁ Λόγος, οὐ ποιούμενος αὐτός·
- [01592] ἀλλὰ τὴν εἰς ἀνθρώπους αὐτοῦ κάθοδον καὶ ἀρχιερωσύνην γενομένην, ἣν καλῶς ἂν τις ἴδοι ἐκ τῆς κατὰ τὸν νόμον καὶ τὸν Ἀβραάμ ἱστορίας.
- [01593] Οὕτως Ἀβραάμ οὐ γεγέννηται ἄρ' χιερεὺς, ἀλλὰ ἄνθρωπος, καὶ μετὰ χρόνον, ὅτε ὁ Θεὸς ἠθέλησε, γέγονεν ἀρχιερεὺς·
- [01594] καὶ γέγονεν οὐχ ἀπλῶς, οὐδὲ ἐκ τῶν συνήθων ἱματίων γνωριζόμενος, ἀλλ' ἐπενδιδυσκόμενος τὴν ἐπωμίδα, τὸ λογιεῖον, τὸν ποδήρη, ἃ αἱ γυναῖκες μὲν εἰργάσαντο προστάξει τοῦ Θεοῦ, ἐν τούτοις δὲ εἰσερχόμενος εἰς τὰ ἅγια, τὴν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ θυσίαν προσέφερε·
- [01595] καὶ ἐν τούτοις ὡσπερ ἐμεσίτευε τῇ ὀπτασίᾳ τοῦ Θεοῦ, καὶ ταῖς τῶν ἀνθρώπων θυσίαις.
- [01596] Οὕτω τοίνυν καὶ ὁ Κύριος ἐν ἀρχῇ μὲν ἦν ὁ Λόγος·
- [01597] καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος·
- [01598] ὅτε δὲ ἠθέλησεν ὁ Πατὴρ ὑπὲρ πάντων λύτρα δοθῆναι, καὶ πᾶσι χαρὶ σασθαι, τότε δὴ ὁ Λόγος, ὡς Ἀβραάμ τὸν ποδήρη, οὕτως αὐτὸς ἔλαβε τὴν ἀπὸ γῆς σάρκα, Μαρίαν ἀντὶ τῆς ἀνεργάστου γῆς ἐσχηκῶς μητέρα τοῦ σώματος, ἵνα ἔχων τὸ προσφερόμενον αὐτός, ὡς ἀρχιερεὺς, ἑαυτὸν προσενέγκῃ τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ ἰδίῳ αἵματι πάντας ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν καθάρσῃ, καὶ ἀπὸ τῶν νεκρῶν ἀναστήσῃ.
- [01599] Τούτου γὰρ ἦν τὰ παλαιὰ σκιά·
- [01600] καὶ ὅπερ πεποίηκεν ἐλθὼν ὁ Σωτὴρ, τοῦτο κατὰ τὸν νόμον ἐσκιογράφη ὁ Ἀβραάμ.
- [01601] Ὅσπερ οὖν ὁ Ἀβραάμ ὁ αὐτὸς ὢν οὐκ ἠλλάσσετο περιτιθέμενος τὴν ἀρχιερατικὴν ἐσθήτα, ἀλλὰ μένων ὁ αὐτός, ἐκαλύπτετο μόνον·
- [01602] καὶ εἰ ἔλεγε τις ἑωρακῶς αὐτὸν προσφέροντα, Ἰδοὺ γέγονε σὴ μερον ὁ Ἀβραάμ ἀρχιερεὺς, οὐκ ἐσήμαινεν αὐτὸν ἄνθρωπον τότε γεγενῆσθαι·
- [01603] ἦν γὰρ, καὶ πρὸ τοῦ αὐτὸν ἀρχιερέα γενέσθαι, ἄνθρωπος·
- [01604] ἀλλ' ὅτι τῇ λειτουργίᾳ πεποιήται ἀρχιερεὺς, περιθέμενος τὰ πεποιημένα καὶ κατασκευασθέντα ἱμάτια τῇ ἀρχιερατείᾳ·
- [01605] τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐπὶ τοῦ Κυρίου δυνατὸν ἐστὶ καλῶς νοεῖν, ὡς οὐκ ἄλλος γέγονε τὴν ^[26.164] σάρκα λαβὼν, ἀλλ' ὁ αὐτὸς ὢν, ἐκαλύπτετο ταύτη·
- [01606] καὶ τὸ, γέγονε, καὶ τὸ, πεποιήται, οὐχ ὅτι ὁ Λόγος, ἢ ὁ Λόγος ἐστὶ, πεποιήται νοεῖν θέμις·

- [01607] ἄλλ' ὅτι Λόγος ὢν δημιουργός, ὕστερον πεποιήται ἀρχιερεὺς, ἐνδυσάμενος σῶμα τὸ γενητὸν καὶ ποιητὸν, ὅπερ καὶ προσενεγκεῖν ὑπὲρ ἡμῶν δύναται, διὸ καὶ λέγεται πεποιήσθαι.
- [01608] Εἰ μὲν οὖν οὐ γέγονεν ἄνθρωπος ὁ Κύριος, μαχέσθωσαν οἱ Ἀρειανοί·
- [01609] εἰ δὲ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο, τί ἔδει περὶ γεγονότος ἀνθρώπου λέγειν ἢ, πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτόν;
- [01610] Ὡς γὰρ ἴδιον περὶ τοῦ Λόγου εἰπεῖν, Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, οὕτως ἀνθρώπων ἴδιόν ἐστι τὸ γίνεσθαι καὶ ποιεῖσθαι.
- [01611] Τίς γοῦν ἰδὼν τὸν Κύριον, ὡς ἄνθρωπον περιπατοῦντα, καὶ Θεὸν ἐκ τῶν ἔργων δεικνύμενον, οὐκ ἂν ἠρώτησε, τίς τοῦτον ἐποίησεν ἄνθρωπον;
- [01612] Τίς δὲ πάλιν οὕτως ἐρωτηθεὶς οὐκ ἂν ἀπεκρίνετο, ὅτι ὁ Πατήρ τοῦτον ἐποίησεν ἄνθρωπον, καὶ ἀπέστει λεν αὐτὸν ἡμῖν ἀρχιερέα;
- [01613] τὴν δὲ τοιαύτην διάνοιαν καὶ τὸν καιρὸν, καὶ τὸ πρόσωπον, αὐτὸς ὁ Ἀπόστολος ὁ καὶ γράψας, πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτόν, δηλῶσαι μᾶλλον ἰκανός ἐστιν, ἐὰν τὰ ἔμπροσθεν λάβωμεν·
- [01614] μία γὰρ ἀκολουθία ἐστὶ, καὶ περὶ τοῦ αὐτοῦ τὸ ἀνάγνωσμα τυγχάνει.
- [01615] Γράφει τοίνυν ἐν τῇ ἐπιστολῇ τῇ πρὸς Ἑβραίους ταῦτα·
- [01616] Ἐπεὶ οὖν τὰ παιδιά κεκοινωνήκεν αἵματος καὶ σαρκός, καὶ αὐτὸς παραπλησίως μετέσχε τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τουτέστι τὸν διάβολον, καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους, ὅσοι φόβῳ θανάτου διαπαντὸς τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας.
- [01617] Οὐ γὰρ δήπου ἀγέλων ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραάμ ἐπιλαμβάνεται.
- [01618] Ὅθεν ὠφείλε κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων γένηται καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν Θεόν, εἰς τὸ ἰλάσκεσθαι τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ·
- [01619] ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθεὶς, δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι.
- [01620] Ὅθεν, ἀδελφοὶ ἅγιοι, κλήσεως ἐπουρανίου μέτοχοι, κατανοήσατε τὸν ἀπὸ στολον καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν Ἰησοῦν, πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτόν.
- [01621] Τίς τὴν περικοπὴν ταύτην ὅλην ἀναγινώσκων, οὐ τῶν μὲν Ἀρειανῶν καταγινώσκει, τὸν δὲ μακάριον Ἀπόστολον θαυμάζει, καλῶς εἰρηκότα;
- [01622] ^[26.165] Πότε γὰρ πεποιήται, καὶ πότε ἀπόστολος γέγονεν, εἰ μὴ ὅτε παραπλησίως ἡμῖν μετέσχε καὶ αὐτὸς αἵματος καὶ σαρκός;
- [01623] Καὶ πότε γέγονεν ἐλεήμων καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς, ἢ ὅτε κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιώθη;
- [01624] ὁμοιώθη δὲ τότε, ὅτε γέγονεν ἄνθρωπος, ἐνδυσάμενος τὴν ἡμετέραν σάρκα.
- [01625] Οὐκοῦν περὶ τῆς κατὰ τὸν ἄνθρωπον οἰκονομίας τοῦ Λόγου γράφων ὁ Παῦλος ἔλεγε, πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτόν, καὶ οὐ περὶ τῆς οὐσίας τοῦ Λόγου.
- [01626] Μηκέτι τοίνυν μαίνεσθε λέγοντες ποῖμα εἶναι τὸν τοῦ Θεοῦ Λόγον.
- [01627] Ἔστι γὰρ αὐτὸς Υἱὸς φύσει μονογενής.
- [01628] Τότε δὲ ἔσχεν ἀδελφούς, ὅτε τὴν ὁμοίαν ἡμῖν ἐνεδύσατο σάρκα, ἦν καὶ προσφέρων αὐτὸς δι' αὐτοῦ, ἀρχιερεὺς ὀνομάσθη, καὶ γέγονεν ἐλεήμων καὶ πιστός·
- [01629] ἐλεήμων μὲν, ὅτι ὑπὲρ ἡμῶν προσενέγκας ἑαυτὸν ἠλέησεν ἡμᾶς·
- [01630] πιστός δὲ, οὐ πίστεως μετέχων, οὐδὲ εἰς τινα πιστεύων ὥσπερ ἡμεῖς·
- [01631] ἀλλὰ πιστεῦσθαι ὀφείλων περὶ ὧν ἐὰν λέγῃ καὶ ποιῇ, καὶ ὅτι πιστὴν θυσίαν προσφέρει τὴν μένουσαν καὶ μὴ διαπίπτουσαν.
- [01632] Αἱ μὲν γὰρ κατὰ νόμον προσφερόμεναι οὐκ εἶχον τὸ πιστόν, καθ' ἡμέραν παρερχόμεναι, καὶ δεόμεναι πάλιν καθαρσίου·
- [01633] ἡ δὲ τοῦ Σωτῆρος θυσία ἅπαξ γενομένη τετελείωκε τὸ πᾶν, καὶ πιστὴ γέγονε μένουσα διὰ παντός.
- [01634] Καὶ Ἀαρῶν μὲν ἔσχε τοὺς διαδεχομένους, καὶ ὅλως ἢ κατὰ νόμον ἱερατεία χρόνῳ καὶ θανάτῳ παρήμειβε τοὺς προτέρους·
- [01635] ὁ δὲ Κύριος ἀπαράβατον καὶ ἀδιάδεκτον ἔχων τὴν ἀρχιερωσύνην πιστὸς γέγονεν ἀρχιερεὺς, παραμένων ἀεὶ, καὶ τῇ ἐπαγγελίᾳ πιστὸς γενόμενος, εἰς τὸ ἐπακούειν καὶ μὴ πλανᾶν τοὺς προσερχομένους.
- [01636] Τοῦτο δὲ πάλιν καὶ ἀπὸ τῆς Ἐπιστολῆς τοῦ μεγάλου Πέτρου μαθεῖν ἔξεστι, λέγοντος·
- [01637] Ὅστε καὶ οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, πιστῶ κτίστη παρατιθέσθωσαν τὰς ἑαυτῶν ψυχάς·
- [01638] πιστὸς γὰρ ἐστίν, οὐκ ἀλλασσόμενος, ἀλλ' ἀεὶ διαμένων, καὶ ἀποδιδούς ἅ ἐπηγείλατο.
- [01639] Ἑλλήνων μὲν οὖν οἱ λεγόμενοι παρ' αὐτοῖς ψευδώνυμοι θεοὶ οὔτε τῷ εἶναι, οὔτε τῷ ἐπαγγέλλεσθαι εἰσι πιστοί·
- [01640] οὔτε γὰρ οἱ αὐτοὶ εἰσι πανταχοῦ, ἀλλὰ καὶ οἱ κατὰ τόπους, τῷ χρόνῳ διαφθείρονται, καὶ περὶ ἑαυτοὺς καταρόζουσι·

- [01641] διὸ καὶ κατ' αὐτῶν ὁ Λόγος βοᾷ, ὅτι πίστις οὐκ ἴσχυσεν ἐν αὐτοῖς, καὶ ὕδωρ ψευδὲς εἰσι, καὶ οὐκ ἔστι πίστις ἐν αὐτοῖς.
- [01642] Ὁ δὲ τῶν ὄλων καὶ μόνος τῷ ὄντι ὄντως καὶ ἀληθινὸς ὢν Θεὸς πιστὸς ἔστιν, ὁ αὐτὸς ὢν, καὶ [26.168] λέγων·
- [01643] Ἴδετέ με, ἴδετε, ὅτι ἐγὼ εἰμι, καὶ, οὐκ ἤλ λοίωμαι·
- [01644] διὸ καὶ ὁ τούτου Υἱὸς πιστὸς ἔστιν, ἀεὶ ὢν, καὶ οὐκ ἀλλοιούμενος, οὐδὲ διαψευδόμενος οὔτε ἐν τῷ εἶναι, οὔτε ἐν τῷ ἐπαγγέλλεσθαι, καθάπερ πάλιν ὁ Ἀπόστολος γράφων Θεσσαλονικεῦσι μὲν φησι·
- [01645] Πιστὸς ὁ καλῶν ὑμᾶς, ὃς καὶ ποιήσει·
- [01646] ἐν γὰρ τῷ ποιεῖν ἃ ἐπαγγέλλεται, πιστὸς ἔστι λαλῶν·
- [01647] Ἐβραίοις δὲ περὶ τοῦ σημαίνειν τὴν λέξιν ταύτην καὶ τὸ ἀναλλοίωτον οὕτως γράφει·
- [01648] Εἰ ἀπιστήσομεν, ἐκεῖνος πιστὸς μένει·
- [01649] ἀρνήσασθαι ἑαυτὸν οὐ δύναται.
- [01650] Οὐκοῦν εἰκότως ὁ Ἀπόστολος τὴν σωματικὴν τοῦ Λόγου παρουσίαν διηγούμενός φησιν·
- [01651] Ἀπόστολον καὶ πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτὸν, δεῖ κνὺς, ὅτι καὶ ἄνθρωπος γενόμενος Ἰησοῦς Χριστὸς, χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας ἀναλλοιώτως ἔστι.
- [01652] Καὶ ὥσπερ τῆς ἐνανθρωπήσεως αὐτοῦ διὰ τῆς ἀρχιερωσύνης μνημονεῦει γράφων ὁ Ἀπόστολος·
- [01653] οὕτω καὶ πάλιν οὐκ ἐσιώπησε μακρὰν, ἀλλ' εὐθύς περὶ τῆς θεότητος αὐτοῦ μνημονεῦει, πανταχοῦ τῆς ἀσφαλείας γινόμενος, ἔνθα μάλιστα τὸ ταπεινὸν ὀνομάζει, ἵν' εὐθύς αὐτοῦ τὴν ὑψηλότητα καὶ τὴν πατρικὴν μεγαλειότητα γινώσκωμεν.
- [01654] Φησὶ γοῦν·
- [01655] Ὁ μὲν Μωσῆς θεράπων, ὁ δὲ Χριστὸς Υἱός·
- [01656] κάκεινος μὲν πιστὸς εἰς τὸν οἶκον, οὗτος δὲ ἐπὶ τὸν οἶκον, ὡς αὐτὸς αὐτὸν κατασκευάσας, καὶ κύριος αὐτοῦ καὶ δημιουργὸς τυγχάνων, καὶ ὡς Θεὸς ἀγιάζων αὐτόν.
- [01657] Ὁ μὲν γὰρ Μωσῆς, ἄνθρωπος φύσει ὢν, πιστὸς ἐγένετο, πιστεύων τῷ διὰ τοῦ Λόγου λαλοῦντι αὐτῷ Θεῷ·
- [01658] ὁ δὲ Λόγος οὐχ ὥσπερ τις τῶν γεννητῶν ἦν ἐν σώματι, οὐδὲ ὡς κτίσμα ἐν κτίσμασι, ἀλλὰ Θεὸς ἐν σαρκὶ καὶ δημιουργὸς, καὶ κατασκευαστὴς ἐν τῷ κατασκευασθέντι ὑπ' αὐτοῦ.
- [01659] Καὶ οἱ μὲν ἄνθρωποι ἕνεκα τοῦ εἶναι καὶ ὑφεστάναι σάρκα περιβέβληται·
- [01660] ὁ δὲ τοῦ Θεοῦ Λόγος ἕνεκα τοῦ ἀγιάζειν τὴν σάρκα γέγονεν ἄνθρωπος·
- [01661] καὶ Κύριος ὢν, ἐν τῇ μορφῇ τοῦ δούλου ἦν·
- [01662] δούλη γὰρ τοῦ Λόγου ἢ πᾶσα κτίσις, ἢ παρ' αὐτοῦ γενομένη καὶ ποιηθεῖσα.
- [01663] Ἐκ δὲ τούτου συνέστηκεν, ὅτι καὶ τὸ λεγόμενον παρὰ τῷ Ἀποστόλῳ, ἐποίησεν, οὐ ποιούμενον δείκνυσι τὸν Λόγον, ἀλλ' ὅπερ ἔλαβεν ὁμοῖον ἡμῖν σῶμα·
- [01664] διὸ καὶ ἀδελφὸς ἡμῶν ἐχρημάτισε γενόμενος ἄνθρωπος.
- [01665] Εἰ δὲ δέδεικται, ὅτι, κὰν ἐπ' αὐτοῦ τοῦ Λόγου τις λέγη τὸ, ἐποίησεν, ἀντὶ τοῦ, ἐγέννησε, λέγει·
- [01666] ποῖαν ἄρα παρεξουρεῖν ἐπίνοιαν ἔτι μᾶλλον κακοῦ [26.169] νοίας εἰς τοῦτο δυνήσονται, ὅπου γε πανταχοῦθεν ὁ Λόγος τὸ ῥητὸν διακαθάρας, ἔδειξε μὴ εἶναι ποίημα τὸν Υἱόν, ἀλλὰ τῇ μὲν οὐσίᾳ γέννημα τοῦ Πατρὸς, τῇ δὲ οἰκονομίᾳ κατ' εὐδοκίαν τοῦ Πατρὸς, ἐποιήθη δι' ἡμᾶς ἄνθρωπος καὶ συνίσταται·
- [01667] καὶ διὰ τοῦτο ἄρα λέγεται παρὰ μὲν τῷ Ἀποστόλῳ, πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτόν, ἐν δὲ ταῖς Παροιμίαις καὶ τὸ κτίζεσθαι.
- [01668] Ἔως γὰρ ὁμολογεῖται γενόμενος ἄνθρωπος, οὐδὲν διαφέρει λέγειν, καθάπερ προεῖρηται, εἴτε ἐγένετο, εἴτε πεποιήται, εἴτε ἐκτισται, εἴτε πέπλασται, εἴτε δούλος, εἴτε υἱὸς παιδίσκης, εἴτε υἱὸς ἀνθρώπου, εἴτε κατεστάθη, εἴτε ἀπεδήμησεν, εἴτε νυμφίος, εἴτε ἀδελφιδούς, εἴτε ἀδελφός.
- [01669] Πάντα γὰρ ταῦτα τὰ λεξείδια τῆς ἀνθρώπων συστάσεως ἴδια τυγχάνει ὄντα·
- [01670] καὶ τὰ τοιαῦτα οὐ τὴν οὐσίαν τοῦ Λόγου, ἀλλὰ τὸ ἄνθρωπον αὐτὸν γεγενῆσθαι σημαίνει.
- [01671] Τοιαύτην ἔχει διάνοιαν καὶ τὸ ἐν ταῖς Πράξεσι παρ' αὐτῶν πάλιν προφερόμενον ῥητὸν τοῦ Πέτρου λέγοντος·
- [01672] Ὅτι Κύριον καὶ Χριστὸν ἐποίησε τοῦτον τὸν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε.
- [01673] Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ἐνταῦθα γέγραπται, Ἐποίησεν ἑαυτῷ Υἱόν, ἢ, Ἐποίησεν ἑαυτῷ Λόγον, ἵνα καὶ τοιαῦτα φαντασθῶσιν.

- [01674] Εἰ μὲν οὖν μὴ ἐπελάθοντο, ὅτι περὶ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ λαλοῦσιν, ἐρευνάτωσαν εἴ που γέγραπται, Ἐποίησεν ἑαυτῷ Υἱὸν ὁ Θεός, ἢ Ἐκτίσεν ἑαυτῷ Λόγον·
- [01675] ἢ πάλιν, εἴ που γέγραπται φανερώς, ποίημά ἐστιν ἡ κτίσις ὁ Λόγος·
- [01676] καὶ τότε προφασί ζέσθωσαν, ἵνα καὶ οὕτως ἐλεγχθῶσιν οἱ ἀνόητοι.
- [01677] Εἰ δὲ μηδὲν τι τοιοῦτον εὐρίσκουσιν·
- [01678] μόνον δὲ εἴ που γέγραπται, ἐποίησε, καὶ, πεποιήται, θηρεύουσιν·
- [01679] φοβοῦμαι μὴ κατ' ὀλίγον ἀκούοντες, Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ Ἐποίησε τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην, καὶ Ἐποίησε τὴν θάλασσαν, εἰπῶσιν αὐτὸν εἶναι τὸν οὐρανὸν, καὶ αὐτὸν εἶναι τὸ τῆ πρώτῃ ἡμέρᾳ γενόμενον φῶς, καὶ αὐτὸν εἶναι τὴν γῆν, καὶ ἕκαστον τῶν ποιηθέντων, ἵνα λοιπὸν ὁμοιωθῶσι καὶ τοῖς λεγομένοις Στωϊκοῖς.
- [01680] Ὅτι ἐκεῖνοι μὲν αὐτὸν τὸν Θεὸν ἐξαπλοῦσιν εἰς τὰ πάντα·
- [01681] οὗτοι δὲ τὸν τοῦ Θεοῦ Λόγον εἰς ἕκαστον τῶν ποιημάτων τῶν συντάττουσιν·
- [01682] εἰ καὶ φθάσαντες εἰρήκασιν τὰ ὅμοια, λέγοντες ἕνα τῶν ποιημάτων αὐτὸν εἶναι.
- [01683] Ἀλλὰ πάλιν ἀκουέτωσαν τὰ αὐτὰ, καὶ μανθὰ ^[26.172] νέτωσαν πρῶτον, ὅτι Υἱὸς ἐστιν, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἴρηται, καὶ οὐ ποίημα ὁ Λόγος, καὶ οὐ δεῖ τὰς τοιαύτας λέξεις εἰς τὴν θεότητα αὐτοῦ λαμβάνειν, ἀλλ' ἐρευνᾶν διὰ τί καὶ πῶς ταῦτα γέγραπται, καὶ πάντως ἀπαντήσῃ τοῖς ζητοῦσιν ἢ ἀνθρώπινῃ οἰκονομίᾳ, ἢ δι' ἡμᾶς ἀνεδέξατο.
- [01684] Καὶ γὰρ καὶ ὁ Πέτρος εἰρηκῶς, Κύριον καὶ Χριστὸν αὐτὸν ἐποίησεν, εὐθύς ἐπήγαγε, τοῦτον τὸν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε·
- [01685] καὶ πᾶσι γέγονε φανερόν·
- [01686] γένοιτο δ' ἂν καὶ τούτοις, ἐὰν τὴν ἀκολουθίαν τηρήσωσιν, ὅτι οὐ τὴν οὐσίαν τοῦ Λόγου, ἀλλὰ, κατὰ τὸ ἀνθρώπινον, αὐτὸν πεποιῆσθαι ἔλεγε.
- [01687] Τί γὰρ ἐστι τὸ σταυρούμενον ἢ τὸ σῶμα;
- [01688] τὸ δὲ σωματικὸν τοῦ Λόγου πῶς εἶχε σημᾶναι ἢ διὰ τοῦ εἰπεῖν, ἐποίησεν;
- [01689] ἄλλως τε καὶ τὸ λεγόμενον ἐνταῦθα, ἐποίησεν, ὃρ θὴν ἔχει τὴν διάνοιαν.
- [01690] Οὐ γὰρ εἴρηκε, καθὰ προεῖπον, Ἐποίησεν αὐτὸν Λόγον, ἀλλὰ, Κύριον αὐτόν·
- [01691] καὶ οὐχ ἀπλῶς, ἀλλ' εἰς ὑμᾶς, καὶ, ἐν μέσῳ ὑμῶν ἐποίησεν, ἴσον τῷ εἰπεῖν, ἀπέδειξε.
- [01692] Καὶ τοῦτο αὐτὸ ὁ Πέτρος, ἀρχόμενος τῆς τοιαύτης ἀρχιδίδα σκαλίας, μετὰ παρατηρήσεως ἐσήμανεν, ἠνίκα πρὸς αὐτοὺς ἔλεγεν·
- [01693] Ἄνδρες Ἰσραηλίται, ἀκούσατε τοὺς λόγους τούτους·
- [01694] Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον ἂν ἴδρα ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἀποδεδειγμένον εἰς ὑμᾶς δυνάμεσι, καὶ τέρασι, καὶ σημείοις, οἷς ἐποίησε δι' αὐτοῦ ὁ Θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν, καθὼς αὐτοὶ οἶδατε.
- [01695] Τὸ ἄρα πρὸς τῷ τέλει λεγόμενον, ἐποίησε, τοῦτο ἐν τῇ ἀρχῇ εἴρηκεν, ἀπέδειξεν·
- [01696] ἀπὸ γὰρ τῶν σημείων καὶ ὧν ἐποίει θαυμασίων ὁ Κύριος, ἀπεδείχθη οὐχ ἀπλῶς ἄνθρωπος, ἀλλὰ Θεὸς ὧν ἐν σώματι, καὶ Κύριος αὐτὸς ὧν ὁ Χριστός.
- [01697] Τοιούτῳ ἐστὶ καὶ τὸ ἐν τοῖς Εὐαγγελίοις λεγόμενον παρὰ τοῦ Ἰωάννου·
- [01698] Διὰ τοῦτο οὖν μᾶλλον ἐδίωκον αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι, ὅτι οὐ μόνον ἔλυε τὸ Σάββατον, ἀλλὰ καὶ Πατέρα ἴδιον ἔλεγε τὸν Θεόν, ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ Θεῷ.
- [01699] Οὐ γὰρ ἔπλαττεν ἑαυτὸν ὁ Κύριος τότε Θεόν·
- [01700] οὐδὲ γὰρ ὅλως ἐνὶ ποιούμενος Θεός·
- [01701] ἀλλὰ ἀπεδείκνυε διὰ τῶν ἔργων, λέγων·
- [01702] Κἂν ἐμοὶ μὴ πιστεύητε, τοῖς ἔργοις μου πιστεύετε, ἵνα γνῶτε, ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί.
- [01703] Οὕτως τοίνυν Κύριον καὶ Βασιλέα αὐτὸν πεποιήκεν ὁ Πατὴρ ἐν μέσῳ ἡμῶν, καὶ εἰς ἡμᾶς τοὺς πρότερον ἀπειθοῦντας.
- [01704] Καὶ δηλόν ἐστιν, ὡς ὁ νῦν Κύριος καὶ Βασιλεὺς ἀναδεικνύμενος, οὐκ ^[26.173] ἀρχὴν ἔχει τοῦ γενέσθαι τότε Βασιλεὺς καὶ Κύριος, ἀλλ' ἀρχὴν ἔχει τοῦ τὴν κυριότητα ἑαυτοῦ δεικνύειν, καὶ ἐκτείνειν καὶ πρὸς τοὺς ἀπειθήσαντας.
- [01705] Εἰ μὲν οὖν νομίζουσιν, ὅτι, καὶ πρὶν γέννηται ἄνθρωπος καὶ σταυρὸν ὑπομείνῃ, οὐκ ἦν Κύριος καὶ Βασιλεὺς ὁ Σωτὴρ, ἀλλὰ τότε ἀρχὴν ἔσχε τοῦ εἶναι Κύριος·
- [01706] γνώτωσαν, ὅτι τὰ τοῦ Σαμοσατέως ἐκ φανεροῦ πάλιν φθέγγοντα ῥήματα·
- [01707] εἰ δὲ, ὥσπερ ἀνέγνωμεν καὶ προείπομεν ἐν τοῖς προτέροις, Κύριος καὶ Βασιλεὺς ἐστὶν αἰδιος, τοῦ μὲν Ἀβραάμ Κύριον αὐτὸν προσκυνούντος, τοῦ δὲ

Μωσέως λέγοντος·

[01708] Καὶ Κύριος ἔβρεξεν ἐπὶ Σόδομα καὶ Γόμορρα θεῖον καὶ πῦρ παρὰ Κυρίου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ·

[01709] καὶ τοῦ Δαβὶδ ψάλλοντος·

[01710] Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου·

[01711] καὶ, Ὁ θρόνος σου ὁ Θεός, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος·

[01712] ῥάβδος ἐυθύτητος ἢ ῥάβδος τῆς βασιλείας σου·

[01713] καὶ, Ἡ βασιλεία σου βασιλεία πάντων τῶν αἰώνων·

[01714] δῆλόν ἐστιν, ὡς, καὶ πρὸ τοῦ γενέσθαι ἄνθρωπος, Βασιλεὺς καὶ Κύριος ἦν αἰδῖος, εἰκὼν καὶ Λόγος τοῦ Πατρὸς ὑπάρχων.

[01715] Αἰδῖου δὲ ὄντος τοῦ Λόγου Κυρίου καὶ Βασιλέως, προδήλον πάλιν, ὅτι οὐ τὴν οὐσίαν τοῦ Υἱοῦ πεποιῆσθαι ἔλεγεν ὁ Πέτρος, ἀλλὰ τὴν εἰς ἡμᾶς αὐτοῦ κυριότητα γενομένην, ὅτε γέγονεν ἄνθρωπος, καὶ τῷ σταυρῷ πάντας λυτρωσάμενος, πάντων γέγονε Κύριος καὶ Βασιλεὺς.

[01716] Ἐὰν δὲ διὰ τὸ γεγράφθαι, ἐποίησε, φιλονεικῶσι, μὴ θέλοντες ἴσον εἰρησθαι τὸ, ἐποίησε, τῷ, ἀπέδειξεν, ἢ μὴ νοοῦντες, ἢ διὰ τὴν χριστομάχον αὐτῶν προαίρεσιν·

[01717] ἀκουέτωσαν, ὅτι καὶ οὕτως ὀρθὴν ἔχει διὰ νοίαν τὰ τοῦ Πέτρου ῥήματα.

[01718] Ὁ γὰρ γινόμενός τινων κύριος τοὺς ἤδη ὄντας κτᾶται ὑφ' ἑαυτόν·

[01719] εἰ δὲ ὁ Κύριος δημιουργός ἐστι πάντων καὶ βασιλεὺς αἰδῖος, ὅτε δὲ γέγονεν ἄνθρωπος, τότε καὶ ἡμᾶς ἐκτίσατο·

[01720] δῆλον ἂν εἶη καὶ κατὰ τοῦτο, ὡς τὸ παρὰ τοῦ Πέτρου λεγόμενον οὐδ' οὕτω ποίημα σημαίνει τὴν οὐσίαν τοῦ Λόγου, ἀλλὰ τὴν μετὰ ταῦτα τῶν πάντων ὑποταγήν, καὶ τὴν εἰς πάντας γενομένην τοῦ Σωτῆρος κυριότητα·

[01721] καὶ ἐστιν ὁμοιον τοῦτο τοῖς ἔμπροσθεν.

[01722] Ὡσπερ γὰρ ἐκεῖ παρετιθέμεθα τὰ ῥητὰ τὸ, Γενοῦ μοι εἰς Θεὸν ὑπερασπιστὴν, καὶ τὸ, Ἐγὲ νετο Κύριος καταφυγὴ τῷ πένητι·

[01723] καὶ ἐδείκνυεν ὁ [26.176] Λόγος, ὅτι μὴ ταῦτα γενητὸν δείκνυσι τὸν Θεόν, ἀλλὰ τὴν εἰς ἕκαστον γινομένην εὐεργεσίαν παρ' αὐτοῦ·

[01724] οὕτω καὶ τὸ τοῦ Πέτρου ῥητὸν τὴν αὐτὴν ἔχει διάνοιαν.

[01725] Λόγος μὲν γὰρ ὢν αὐτὸς ὁ τοῦ Θεοῦ Υἱός, Κύριός ἐστι τοῦ παντός·

[01726] ἡμεῖς δὲ τὸ πρὶν ἦμεν ὑπεύθυνοι ἐξ ἀρχῆς μὲν τῇ δουλείᾳ τῆς φθορᾶς καὶ τῇ κατὰ τὸν νόμου, ἔπειτα δὲ καὶ κατ' ὀλίγον ἑαυτοῖς ἀναπλάσαντες τὰ μὴ ὄντα, ἐδουλεύομεν, ὡς εἶπεν ὁ μακάριος Ἀπόστολος, τοῖς φύσει μὴ οὖσι θεοῖς·

[01727] καὶ τὸν μὲν ἀληθινὸν Θεὸν ἠγνοοῦμεν, τὰ δὲ μὴ ὄντα προετιμῶμεν τῆς ἀληθείας.

[01728] Ἀλλ' ὕστερον ὡσπερ ὁ πάλαι λαὸς ἐν Αἰγύπτῳ βαρούμενος ἐστέναξεν, οὕτω καὶ ἡμῶν ἐχόντων τὸν ἔμφυτον νόμον καὶ κατὰ τοὺς ἀλαλήτους στεναγμοὺς τοῦ Πνεύματος ἐν τυγχανόντων καὶ λεγόντων·

[01729] Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, κτῆσαι ἡμᾶς·

[01730] γέγονεν ὡσπερ εἰς οἶκον καταφυγῆς καὶ εἰς Θεὸν ὑπερασπιστὴν, οὕτω καὶ Κύριος ἡμῶν γέγονε.

[01731] Καὶ οὐκ ἀρχὴν τοῦ εἶναι αὐτὸς ἔσχε τότε·

[01732] ἀλλ' ἡμεῖς ἀρχὴν ἔσχομεν τοῦ εἶναι αὐτὸν Κύριον ἡμῶν.

[01733] Λοιπὸν γὰρ ἀγαθὸς ὢν ὁ Θεός, καὶ Πατὴρ ὢν τοῦ Κυρίου, ἐλεήσας καὶ θέλων πᾶσι γνωσθῆναι, ποιεῖ τὸν ἑαυτοῦ Υἱὸν ἐνδύσασθαι σῶμα ἀνθρώπινον, καὶ γενέσθαι ἄνθρωπον, κληθῆναι τε αὐτὸν Ἰησοῦν, ἴν', ἐν τούτῳ ἑαυτὸν προσενέγκας ὑπὲρ πάντων, τοὺς πάντας ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τῆς θεοπλανησίας καὶ τῆς φθορᾶς, καὶ πάντων γένηται Κύριος καὶ Βασιλεὺς αὐτός.

[01734] Τὸ δὲ οὖν γενέσθαι αὐτὸν οὕτω Κύριον καὶ Βασιλέα, τοῦτ' ἐστιν ὃ ἔλεγεν ὁ Πέτρος·

[01735] Ἐποίησεν αὐτὸν Κύριον, καὶ Χριστὸν ἀπέστειλεν·

[01736] ἴσον τῷ εἰπεῖν, ὅτι καὶ ἄνθρωπον αὐτὸν ποιήσας ὁ Πατὴρ·

[01737] ἴδιον γὰρ ἀνθρώπων τὸ ποιεῖσθαι.

[01738] Οὐχ ἀπλῶς δὲ ἐποίησεν ἄνθρωπον, ἀλλ' εἰς τὸ κυριεῦσαι πάντων αὐτὸν, καὶ ἀγία ζεῖν πάντας διὰ τοῦ χρίσματος πεποίηκεν.

[01739] Εἰ γὰρ καὶ δούλου μορφὴν ἔλαβεν ὁ ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων Λόγος, ἀλλ' ἢ πρόσληψις τῆς σαρκὸς οὐκ ἐδούλου τὸν Λόγον φύσει Κύριον ὄντα·

[01740] ἀλλὰ μᾶλλον ἐλευθέ ρωσις μὲν ἦν ἢ γινομένη παρὰ τοῦ Λόγου πάσης τῆς ἀνθρωπότητος·

[01741] αὐτὸς δὲ ὁ φύσει Κύριος Λόγος, καὶ ἄνθρωπος ποιηθεὶς, διὰ τῆς τοῦ δούλου μορφῆς Κύριος πάντων καὶ Χριστὸς, τουτέστιν, εἰς τὸ ἀγιάζειν τῷ Πνεύματι πάντας, πεποιήται.

[01742] Καὶ ὡσπερ ὁ Θεὸς γινόμενος εἰς Θεὸν ὑπερασπιστὴν, καὶ λέγων·

[01743] Ἔσομαι αὐτοῖς Θεός·

[01744] οὐ μᾶλλον τότε γίνεταί Θεός, οὐ ^[26.177] δὲ τότε ἀρχὴν ἔχει τοῦ γίνεσθαι Θεός·

[01745] ἀλλ' ὅπερ ἐστὶν αἰεὶ, τοῦτο καὶ τοῖς δεομένοις γίνεται, ὅταν αὐτῷ.

[01746] δοκῇ·

[01747] οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς φύσει Κύριος καὶ Βασιλεὺς αἰδίου ὧν, οὐχ ὅτε ἀποστέλλεται, μᾶλλον γίνεταί Κύριος, οὐδὲ τότε ἀρχὴν λαμβάνει τοῦ εἶναι Κύριος καὶ Βασιλεύς·

[01748] ἀλλ' ὅπερ ἐστὶν αἰεὶ, τοῦτο καὶ τότε κατὰ σάρκα πεποιήται, καὶ λυτρωσάμενος πάντας γίνεται καὶ οὕτω ζώντων καὶ νεκρῶν Κύριος·

[01749] αὐτῷ γὰρ λοιπὸν τὰ πάντα δουλεύει·

[01750] καὶ τοῦτό ἐστιν, ὅπερ ψάλλει καὶ ὁ Δαβὶδ·

[01751] Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου·

[01752] Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.

[01753] Οὐ γὰρ ἔπρεπε δι' ἑτέρου τὴν λύτρωσιν γενέσθαι, ἀλλὰ διὰ τοῦ φύσει Κυρίου, ἵνα μὴ διὰ Υἱοῦ μὲν κτιζώμεθα, ἄλλον δὲ Κύριον ὀνομάζωμεν, καὶ πέσωμεν εἰς τὴν Ἀρειανὴν καὶ τὴν Ἑλληνικὴν ἀφροσύνην, κτίσει δουλεύοντες παρὰ τὸν κτίσαντα τὰ πάντα Θεόν.

[01754] Αὕτη τοῦ ῥητοῦ κατὰ γὰρ τὴν ἐμὴν οὐθένηϊαν ἢ διάνοια.

[01755] Καὶ γὰρ ἀληθῆ καὶ χρηστὴν ἔχει τὴν αἰτίαν τὰ πρὸς τοὺς Ἰουδαίους τοιαῦτα ῥήματα τοῦ Πέτρου.

[01756] Ἰουδαῖοι γὰρ πλανηθέντες ἀπὸ τῆς ἀληθείας, προσδοκῶσι μὲν ἐρχόμενον τὸν Χριστόν·

[01757] οὐχ ἠγνοῦνται δὲ αὐτὸν καὶ πάθος ἀναδέχεσθαι, λέγοντες ὅπερ οὐ νοοῦσιν·

[01758] Ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι, ὅταν ἔλθῃ ὁ Χριστὸς, μένει εἰς τὸν αἰῶνα·

[01759] καὶ πῶς σὺ λέγεις, ὅτι δεῖ αὐτὸν ὑψωθῆναι;

[01760] ἔπειτα οὐ Λόγον γινόμενον ἐν σαρκί, ἀλλὰ ψιλὸν αὐτὸν ἄνθρωπον γίνεσθαι, ὡς πάντες γεγονάσιν οἱ βασιλεῖς ὑπολαμβάνουσιν.

[01761] Ὁ μὲν οὖν Κύριος, τοὺς περὶ Κλεόπαν ἐντρέπων, ἐδίδασκεν, ὅτι τὸν Χριστόν δεῖ πρῶτον παθεῖν·

[01762] καὶ τοὺς ἄλλους δὲ Ἰουδαίους, ὅτι Θεὸν ἐπιδημῆσαι, λέγων·

[01763] Εἰ ἐκείνους εἶπε θεοὺς, πρὸς οὓς ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ ἐγένετο, καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἢ Γραφή·

[01764] ὃν ὁ Πατὴρ ἡγίασε, καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον, ὑμεῖς λέγετε ὅτι, Βλασφημεῖς·

[01765] ὅτι εἶπον, Υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἰμι.

[01766] Ὁ τοίνυν Πέτρος, μαθὼν ταῦτα παρὰ τοῦ Σωτῆρος, κατ' ἀμφοτέρα διορθούμενος τοὺς Ἰουδαίους, φησὶν·

[01767] Ὡς Ἰουδαῖοι, τὸν Χριστόν καταγγέλλουσιν ἔρχεσθαι αἰθεῖαι Γραφαί, καὶ ὑμεῖς μὲν ψιλὸν ἄνθρωπον αὐτὸν, ὡς ἓνα τῶν ἐκ τοῦ Δαβὶδ, νομίζετε·

[01768] τὰ δὲ γεγραμμένα περὶ αὐτοῦ οὐ τοιοῦτον αὐτὸν, οἷον ὑμεῖς λέγετε, σημαίνουσιν·

[01769] ἀλλὰ μᾶλλον Κύριον καὶ Θεόν, καὶ ἀθάνατον, καὶ χορηγὸν ζωῆς καταγγέλλουσιν.

[01770] Ὁ μὲν γὰρ Μωσῆς εἶρηκεν·

[01771] Ὅψεσθε τὴν ζωὴν ὑμῶν κρεμασμένην ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν ^[26.180] μῶν ὑμῶν·

[01772] ὁ δὲ Δαβὶδ ἐν μὲν τῷ ἑκατοστῷ ἐν νάτῳ ψαλμῷ·

[01773] Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου·

[01774] Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου·

- [01775] ἐν δὲ τῷ πεντεκαίδε κάτω·
- [01776] Οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχὴν μου εἰς ἄδην, οὐδὲ δώσεις τὸν ὄσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν.
- [01777] Ὅτι μὲν οὖν οὐκ εἰς τὸν Δαβὶδ φθάνει τὰ τοιαῦτα ῥητὰ, αὐτὸς μὲν μαρτυρεῖ, Κύριον ἑαυτοῦ φάσκων εἶναι τὸν ἐρχόμενον·
- [01778] συνοράτε δὲ καὶ ὑμεῖς, ὅτι ἀπέθανε, καὶ τὰ λείψανα αὐτοῦ παρ' ὑμῖν ἐστίν.
- [01779] Ὅτι δὲ τὸν Χριστὸν τοιοῦτον εἶναι δεῖ, οἷον αὐτὸν λέγουσιν εἶναι αἱ Γραφαί, πάντως καὶ ὑμεῖς συνομολογήσετε·
- [01780] παρὰ Θεοῦ γὰρ εἰρηγνται οἱ λόγοι, καὶ οὐ δύναται ψεῦδος ἐν αὐτοῖς εἶναι.
- [01781] Εἰ μὲν οὖν δύνασθε εἰπεῖν, ὡς ἐλθόντος πρότερον τοιοῦτου, καὶ δύνασθε δεῖξαι Θεὸν αὐτὸν εἶναι, ἀφ' ὧν ἐποίησε σημεῖων καὶ τεράτων·
- [01782] εἰκότως ἡμῖν διαμάχεσθε·
- [01783] εἰ δὲ δεῖξαι μὲν οὐ δύνασθε ὡς ἐλθόντα, προσδοκᾶτε δὲ ἀκμὴν τοιοῦτον·
- [01784] ἐπίγνωτε τὸν καιρὸν ἀπὸ τοῦ Δανιὴλ·
- [01785] εἰς τὸν παρόντα γὰρ χρόνον τὰ λεχθέντα παρ' αὐτοῦ φθάνει.
- [01786] Εἰ δὲ ὁ παρὼν καιρὸς οὗτός ἐστιν ἐκεῖνος ὁ πάλαι προκαταγγελλόμενος, καὶ τὰ γενόμενα δὲ νῦν ἐφ' ἡμῖν ἐωράκατε, γινώτε, ὅτι οὗτος ὁ Ἰησοῦς, ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε, οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός ὁ προσδοκώμενος·
- [01787] ὁ μὲν γὰρ Δαβὶδ καὶ πάντες οἱ προφῆται ἀπέθανον, καὶ τὰ μνήματα πάντων παρ' ὑμῖν ἐστίν·
- [01788] ἡ δὲ γενομένη νῦν ἀνάστασις ἔδειξεν εἰς τοῦτον φθάνειν τὰ γεγραμμένα.
- [01789] Τὸ μὲν γὰρ σταυρωθῆναι, δείκνυσι τὸ, Ὅψεσθε τὴν ζωὴν ὑμῶν κρεμαμένην·
- [01790] καὶ τὸ τῆς λόγχης δὲ τρωθῆναι τὴν πλευρὰν, πληροῖ τὸ, Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη·
- [01791] τὸ δὲ μὴ μόνον ἐξαναστῆναι, ἀλλὰ καὶ παλαιούς νεκρούς ἐκ τῶν μνημείων ἐγειραῖ (τούτους γὰρ ἐωράκασιν ὑμῶν οἱ πλείστοι), τουτέστι τὸ, Οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχὴν μου εἰς ἄδην·
- [01792] καὶ τὸ, Κατέπιεν ὁ θάνατος ἰσχύσας·
- [01793] καὶ πάλιν·
- [01794] Αἰφείλεν ὁ Θεός.
- [01795] Τὸ δὲ καὶ τοιαῦτα σημεῖα ποιῆσαι αὐτὸν, οἷα γέγονε, δείκνυσι Θεὸν εἶναι τὸν ἐν σώματι, καὶ αὐτὸν εἶναι τὴν ζωὴν καὶ Κύριον τοῦ θανάτου.
- [01796] Ἐπρεπε γὰρ τὸν Χριστὸν, τὸν ἄλλοις ζωὴν διδόντα, αὐτὸν μὴ κρατεῖσθαι ὑπὸ τοῦ θανάτου·
- [01797] τοῦτο δὲ οὐκ ἂν ἐγεγόνει εἰ, ὡς ὑμεῖς νομίζετε, ψιλὸς ἄνθρωπος ἦν ὁ Χριστός.
- [01798] Ἀλλὰ μὴν ^[26.181] αὐτός ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ·
- [01799] ἄνθρωποι γὰρ πάντες ὑπεύθυνοι θανάτου εἰσὶ.
- [01800] Μηκέτι τοιγαροῦν ἀμφιβαλὼν λέτω τις, ἀλλ' ἀσφαλῶς γινωσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ, ὅτι οὗτος ὁ Ἰησοῦς, ὃν ἐθεωρήσατε σχήματι ἄνθρωπον, ποιῶντα σημεῖα καὶ τοιαῦτα ἔργα, ἃ μὴ δεῖς πώποτε πεποιθῆκεν, αὐτός ἐστιν ὁ Χριστός καὶ Κύριος πάντων.
- [01801] Καὶ γὰρ καὶ ἄνθρωπος γενόμενος, καὶ κληθεὶς Ἰησοῦς, ὥσπερ ἐν τοῖς προτέροις εἶπομεν, οὐκ ἠλαττώθη τῷ ἀνθρωπίνῳ πάθει, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ ἐν τῷ ποιηθῆναι ἄνθρωπος, ζώντων καὶ νεκρῶν ἀποδείκνυται Κύριος.
- [01802] Ἐπειδὴ γὰρ, ὡς εἶπεν ὁ Απόστολος, ἐν τῇ Σοφίᾳ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν Θεόν, ἠὲ δόκησεν ὁ Θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος σώσαι τοὺς πιστεύοντας·
- [01803] οὕτω καὶ ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι, ἐπειδὴ οὐκ ἠθελήσαμεν διὰ τοῦ Λόγου αὐτοῦ ἐπιγνῶναι τὸν Θεόν, καὶ δουλεῦσαι τῷ φύσει δεσπότη ἡμῶν τῷ Λόγῳ τοῦ Θεοῦ·
- [01804] ἠὲ δόκησεν ὁ Θεὸς ἐν ἀνθρώπῳ δεῖξαι τὴν ἑαυτοῦ κυριότητα, καὶ πάντας ἐλκῦσαι πρὸς ἑαυτόν.
- [01805] Δι' ἀνθρώπου δὲ ψιλοῦ τοῦτο ποιῆσαι ἀπρεπὲς ἦν·
- [01806] ἵνα μὴ, ἄνθρωπον Κύριον ἔχοντες, ἀνθρωπολάτραι γενώμεθα·
- [01807] διὰ τοῦτο αὐτὸς ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν, καὶ οὕτως ἐποίησεν αὐτὸν Κύριον καὶ Χριστὸν ὁ Πατήρ·
- [01808] ἴσον τῷ εἰπεῖν, Εἰς τὸ κυριεύειν αὐτὸν καὶ βασιλεύειν ἐποίησεν, ἵν' ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ, ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε, ὥσπερ πᾶν γόνυ κάμπτει, οὕτω καὶ

Κύριον καὶ Βασιλέα αὐτόν τε τὸν Υἱὸν ἐπιγινώσκωμεν, καὶ δι' αὐτοῦ τὸν Πατέρα.

[01809] Ἰουδαίων μὲν οὖν οἱ πλείστοι, ταῦτα ἀκούοντες, ἐνετράπησαν, καὶ λοιπὸν ἐπέγνωσαν τὸν Χριστὸν, ὡς ἐν ταῖς Πράξεσι γέγραπται·

[01810] ἐπειδὴ δὲ οἱ Ἀρειομανῖται αἰροῦνται ἀπομένειν Ἰουδαῖοι καὶ μάχεσθαι τῷ Πέτρῳ, φέρε, τὰς ὁμοίας λέξεις αὐτοῖς παραθώμεθα·

[01811] ἴσως κἂν οὕτως ἐντραπῶσι, μαθόντες τὴν συνήθειαν τῆς θείας Γραφῆς.

[01812] Ὅτι μὲν οὖν αἱ διὸς Κύριός ἐστι καὶ Βασιλεὺς ὁ Χριστὸς, δῆλον γέγονεν ἐκ τῶν προειρημένων, καὶ οὐδεὶς ἐστιν, ὃς ἀμφιβάλλει περὶ τούτου.

[01813] Υἱὸς γὰρ ὢν τοῦ Θεοῦ, ὁμοιος αὐτοῦ ἂν εἴη·

[01814] ὁμοιος δὲ ὢν, πάντως ἐστὶ καὶ Κύριος καὶ Βασιλεὺς·

[01815] αὐτὸς γὰρ φησιν·

[01816] Ὁ ἐμὲ ἑωρακὼς ἑώρακε τὸν Πατέρα.

[01817] Ὅτι δὲ καὶ αὐτὸ μόνον τὸ λεγόμενον παρὰ τοῦ Πέτρου, Κύριον αὐτὸν ἐποίησε καὶ Χριστὸν, οὐ ποῖημα εἶναι τὸν Υἱὸν σημαίνει, ἕξεστιν ἰδεῖν ἀπὸ τῆς εὐλογίας τοῦ Ἰσαάκ·

[01818] κἂν ἀμυδρά πως ἢ εἰκὼν αὕτη πρὸς τὸ προκείμενον ἦ.

[01819] Ἐφη τοίνυν τῷ μὲν Ἰακώβ, Γίνου κύριος τοῦ ἀδελφοῦ σου·

[01820] τῷ δὲ Ἡσαῦ, Ἰδοὺ Κύριον αὐτόν ἐποίησά σου.

[01821] Εἰ μὲν οὖν τὸ, ἐποίησε, τὴν οὐσίαν καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς γενέσεως τοῦ Ἰακώβ ἐσήμαινεν, ^[26.184] οὐδ' οὕτω μὲν ἐχρῆν αὐτοὺς τοιαῦτα περὶ τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ κἂν ἐνθυμείσθαι·

[01822] οὐ γὰρ ἐστὶν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ποῖημα, ὡς ὁ Ἰακώβ·

[01823] πλὴν ἐδύναντό πως πυθόμενοι, μηκέτι παραφρονεῖν·

[01824] εἰ δὲ ταῦτα οὐκ ἐπὶ τῆς οὐσίας, οὐδὲ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς γενέσεως λαμβάνουσι, καίτοι κατὰ φύσιν ὄντος τοῦ Ἰακώβ κτίσματος καὶ ποιήματος·

[01825] πῶς οὐ πλέον τοῦ διαβόλου μαίνονται, εἰ ἄρα ἂ μηδὲ τοῖς φύσει γεννητοῖς τολμῶσιν ἐκ τῶν ὁμοίων λέξεων συνάπτειν, ταῦτα τῷ Υἱῷ τοῦ Θεοῦ προσπλέκουσι, λέγοντες αὐτόν ποῖημα εἶναι·

[01826] Ἐλεγε γὰρ ὁ Ἰσαάκ, γίνου, καὶ, ἐποίησα, οὔτε τὴν ἀρχὴν τῆς γενέσεως τοῦ Ἰακώβ, οὔτε τὴν οὐσίαν αὐτοῦ σημαίνων·

[01827] μετὰ γὰρ τριάκοντα καὶ πλεῖον ἔτη τῆς γενέσεως αὐτοῦ ταῦτα ἔλεγεν·

[01828] ἀλλὰ τὴν εἰς τὸν ἀδελφὸν ἐξουσίαν αὐτοῦ, τὴν μετὰ ταῦτα γενομένην.

[01829] Οὐκοῦν πολλῷ μᾶλλον ὁ Πέτρος οὐ ποῖημα τὴν οὐσίαν τοῦ Λόγου σημαίνων ταῦτ' ἔλεγεν·

[01830] ἦδει γὰρ αὐτὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ ὁμολογήσας·

[01831] Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ζῶντος·

[01832] ἀλλὰ τὴν κατὰ χάριν ποιηθεῖσαν καὶ γενομένην καὶ εἰς ἡμᾶς αὐτοῦ βασιλείαν καὶ κυριότητα.

[01833] Καὶ γὰρ ταῦτα λέγων, οὐκ ἐσιώπησε περὶ τῆς αἰδίου καὶ πατρικῆς θεότητος τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ·

[01834] ἀλλὰ καὶ προειρηκῶς ἦν, ὅτι καὶ τὸ Πνεῦμα ἐξέχεεν ἐφ' ἡμᾶς.

[01835] Τὸ δὲ μετ' ἐξουσίας διδόναι τὸ Πνεῦμα οὐ κτίσματος οὐδὲ ποιήματός ἐστιν, ἀλλὰ Θεοῦ δῶρον.

[01836] Τὰ μὲν γὰρ κτίσματα ἀγιάζεται παρὰ τοῦ ἀγίου Πνεύματος·

[01837] ὁ δὲ Υἱὸς οὐχ ἀγιάζομενος παρὰ τοῦ Πνεύματος, ἀλλὰ μᾶλλον αὐτὸς διδούς αὐτὸ τοῖς πᾶσι, δείκνυται μὴ κτίσμα, ἀλλὰ Υἱὸς ἀληθινὸς τοῦ Πατρὸς ὢν.

[01838] Πλὴν ὅτι ὁ διδούς τὸ Πνεῦμα, ὁ αὐτὸς λέγεται καὶ πεποιῆσθαι·

[01839] πεποιῆσθαι μὲν ἐν ἡμῖν Κύριος διὰ τὸ ἀνθρώπινον, διδούς δὲ, ὅτι τοῦ Θεοῦ Λόγος ἐστίν.

[01840] Ἦν γὰρ αἰεὶ καὶ ἔστιν, ὥσπερ Υἱὸς, οὕτω καὶ Κύριος καὶ παμβασιλεὺς τῶν πάντων, ὁμοιος ὢν κατὰ πάντα τοῦ Πατρὸς, καὶ πάντα τὰ τοῦ Πατρὸς ἔχων, ὡς εἶρηκεν αὐτός.

[01841] Φέρε λοιπὸν καὶ αὐτὸ τὸ ἐν ταῖς Παροιμίαις λεγόμενον·

- [01842] Κύριος ἔκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ, εἰς ἔργα αὐτοῦ, θεωρήσωμεν·
- [01843] εἰ καὶ μάλιστα, δειχθέντος τοῦ Λόγου, ὅτι μὴ ποιήμᾳ ἐστὶ, δέδεικται, ὅτι μὴδὲ κτίσμα ἐστὶ.
- [01844] Ταῦ τὸν γὰρ ἐστὶν εἰπεῖν ποιήμα καὶ κτίσμα·
- [01845] ὥστε καὶ τὴν ἀπόδειξιν τὴν περὶ τοῦ μὴ εἶναι ποιήμα τὴν αὐτὴν εἶναι καὶ περὶ τοῦ μὴ εἶναι κτίσμα.
- [01846] Διὸ καὶ θαυμάσειεν ἂν τις αὐτοὺς ἐπινοοῦντας ἑαυτοῖς ^[26.185] προφάσεις εἰς ἀσέβειαν, καὶ μὴ αἰσχυνομένους ἐπὶ τοῖς γενομένοις καθ' ἕκαστον ἐλέγχους.
- [01847] Πρότερον μὲν γὰρ ἐπενόουν ἀπατᾶν πυνθανόμενοι τῶν ἀκε ραίων·
- [01848] «Ὁ ὢν τὸν μὴ ὄντα ἐκ τοῦ μὴ ὄντος ἐποίησεν, ἢ τὸν ὄντα;» καὶ, «Εἰ εἶχες υἷον, πρὶν γεννῆσθαι;» ὡς δὲ δέδεικται τοῦτο σαθρὸν, ἐφεῦρον λέγειν·
- [01849] «Ἐν τὸ ἀγέννητον, ἢ δύο;» εἴτ' ἐν τούτῳ διελεγχθέντες συνήψαν εὐθύς·
- [01850] «Αὐτεξουσίος ἐστὶ, καὶ τρεπτῆς ἐστὶ φύσεως;» Ἀλλὰ ἐκβληθέντος καὶ τούτου, πάλιν ἐφεῦρον λέγειν·
- [01851] Τοσοῦτῳ κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων.
- [01852] Ὡς δὲ καὶ τοῦτο ἡ ἀλήθεια διήλεγξε, νῦν λοιπὸν ἐκεῖνα πάντα συνάγοντες, διὰ τοῦ ποιήματος καὶ κτίσματος, τὴν αἴρεσιν αὐτῶν συνιστᾶν νομίζουσι.
- [01853] Πάλιν γὰρ ἐκεῖνα σημαίνουσι, καὶ οὐκ ἀφίστανται τῶν ἰδίων κακονοιῶν, τὰ αὐτὰ ποικίλως ἀντιμεταβάλλοντες καὶ μεταστρέφοντες, ὅπως ἴσως τῆ ποικιλίᾳ τινὰς ἀπατήσαι δυνηθῶσιν.
- [01854] Εἰ καὶ τὰ μάλιστα τοίνυν καὶ τὰ προειρημένα δεῖ κνυσιν αὐτῶν καὶ ταύτην τὴν ἐπίνοιαν ματαίαν·
- [01855] ὅμως, ἐπειδὴ τῷ ἐκ τῶν Παρομιῶν ῥητῶ τεθρυλλήκασιν τὰ πανταχοῦ, καὶ παρὰ πολλοῖς τοῖς ἀγνοοῦσι τὴν Χριστιανῶν πίστιν δοκοῦσι τι λέγειν, ἀναγκαῖον καὶ αὐτὸ τὸ ῥητὸν, ὡσπερ τὸ, Πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτὸν, οὕτω καὶ τὸ, ἔκτισε, καθ' ἑαυτὸ ἐξετάσαι·
- [01856] ἴν', ὡς ἐν πᾶσι, καὶ ἐν τούτῳ δειχθῶσι μὴδὲν πλέον ἔχοντες ἢ φαντασίαν.
- [01857] Καὶ πρῶτᾳ γε ἴδωμεν ἅπερ ἐπιδεδώκασιν κατὰ τὴν ἀρχὴν, ἠνίκα ἡ αἴρεσις ἐπλάττετο παρ' αὐτῶν, τῷ μακαρίτῃ Ἀλεξάνδρῳ.
- [01858] Ἐγραψαν τοίνυν λέγοντες·
- [01859] Κτίσμα ἐστὶν, ἀλλ' οὐχ ὡς ἐν τῶν κτισμάτων·
- [01860] ποιήμᾳ ἐστὶν, ἀλλ' οὐχ ὡς ἐν τῶν ποιημάτων·
- [01861] γέννημᾳ ἐστὶν, ἀλλ' οὐχ ὡς ἐν τῶν γεννημάτων.
- [01862] Θεασάσθω δὴ ἕκαστος τὸ πανοῦργον καὶ δόλιον τῆς αἰρέσεως ταύτης·
- [01863] εἰδυῖα γὰρ τὸ πικρὸν τῆς ἰδίας κακοφροσύνης, καλλωπίζειν ἑαυτὴν βιάζεται πιθανότητι ῥημάτων·
- [01864] καὶ λέγει μὲν, ὅπερ φρονεῖ, ὅτι κτίσμα ἐστὶ, νομίζει δὲ δύνασθαι κρύπτειν ἑαυτὴν ἐν τῷ λέγειν·
- [01865] Ἀλλ' οὐχ ὡς ἐν τῶν κτισμάτων.
- [01866] Μᾶλλον δὲ οὕτω γράψαντες, διὰ τούτων πλέον ἤλεγξαν ἑαυτῶν τὴν ἀσέβειαν.
- [01867] Εἰ γὰρ ὅλως καθ' ὑμᾶς κτίσμα ἐστὶ, πῶς ὑποκρίνεσθε λέγοντες, Ἀλλ' οὐχ ὡς ἐν τῶν κτισμάτων;
- [01868] καὶ εἰ ὅλως ποιήμᾳ ἐστὶ, πῶς οὐχ ὡς ^[26.188] ἐν τῶν ποιημάτων;
- [01869] ἐν οἷς καὶ τὸν ἰὸν τῆς αἰρέσεως θεωρεῖν ἔξεστι.
- [01870] Λέγοντες γὰρ γέννημα, ἀλλ' οὐχ ὡς ἐν τῶν γεννημάτων, πολλοὺς υἱοὺς συντάττουσι, καὶ τοῦτων ἕνα εἶναι τὸν Κύριον δογματίζουσιν·
- [01871] ὡς μῆκετι κατ' αὐτοὺς Μονογενῆ εἶναι, ἀλλ' ἐκ πολλῶν ἀδελφῶν ἕνα καὶ αὐτὸν γέννημα καὶ Υἱὸν χρηματίζειν.
- [01872] Τίς οὖν χρεια τῆς ὑποκρίσεως, ὥστε λέγειν μὲν αὐτὸν κτίσμα, λέγειν δὲ αὐτὸν μὴ κτίσμα;
- [01873] Καὶ γὰρ καὶ ἐὰν λέγητε, οὐχ ὡς ἐν τῶν κτισμάτων, ἀνόητον ὑμῶν τὸ τοιοῦτον σόφισμα δειχθήσεται·
- [01874] ἐν γὰρ πάλιν τῶν κτισμάτων αὐτὸν εἶναι λέγετε·
- [01875] καὶ οἷα ἂν τις εἴποι καὶ περὶ τῶν ἄλλων κτισμάτων, τοιαῦτα καὶ περὶ τοῦ Υἱοῦ φρονεῖτε, ὡς ἀληθῶς μωροὶ καὶ τυφλοὶ.
- [01876] Ποῖον γὰρ καὶ ἕτερον τῶν κτισμάτων τοιοῦτόν ἐστιν, οἷον γέγονε καὶ τὸ ἕτερον, ἵνα τοῦτο περὶ Υἱοῦ ὡς ἐξαίρετόν τι λέγητε;

- [01877] Καὶ πᾶσα ἡ φαινομένη κτίσις ἐν ἕξ ἡμέραις γέγονε·
- [01878] καὶ τῇ μὲν πρώτη τὸ φῶς, ὅπερ ἐκάλεσεν ἡμέραν·
- [01879] τῇ δὲ δευτέρῃ τὸ στερέωμα·
- [01880] καὶ τῇ τρίτῃ, συναγαγὼν τὰ ὕδατα, ἔδειξε τὴν ξηρὰν, καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ ποικίλους προήγαγε καρπούς·
- [01881] καὶ τῇ μὲν τετάρτῃ πεποίηκε τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην, καὶ πάντα τὸν τῶν ἀστέρων χορόν·
- [01882] τῇ δὲ πέμπτῃ τῶν ἐν τῇ θαλάσῃ ζώων, καὶ τῶν ἐν τῷ ἀέρι πετεινῶν τὴν γένεσιν ἔκτισε·
- [01883] τῇ δὲ ἕκτῃ τὰ τε τράποδα τὰ ἐπὶ τῆς γῆς πεποίηκε, καὶ λοιπὸν τὸν ἄνθρωπον·
- [01884] Τὰ τε ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου, τοῖς ποιήμασι νοούμενα, καθορᾶται·
- [01885] καὶ οὔτε τὸ φῶς ὡς ἡ νύξ, οὔτε ὁ ἥλιος ὡς ἡ σελήνη, οὔτε τὰ ἄλογα ὡς ὁ λογικὸς ἄνθρωπός ἐστιν·
- [01886] οὔτε οἱ ἄγγελοι ὡς οἱ θρόνοι, οὔτε οἱ θρόνοι ὡς αἱ ἐξουσίαι·
- [01887] ἀλλὰ κατὰ γένος τῇ ἰδίᾳ οὐσίᾳ, ὡς γέγονεν, ἐστὶ τε καὶ Ἦ τοίνυν ὁ Λόγος ἐξαιρείσθω τῶν ποιημάτων, καὶ ὡς κτίστης ἀποδιδοῦσθω τῷ Πατρὶ, καὶ ὁμολογείσθω φύσει Υἱός·
- [01888] ἢ εἰ ὅλως κτίσμα ἐστὶ, τὴν αὐτὴν ὁμολογείσθω τάξιν ἔχειν, οἷαν ἔχει καὶ τὰ ἕτερα [26.189] πρὸς ἄλληλα·
- [01889] λεγέσθω δὲ κακείνων ἕκαστον κτίσμα, ἀλλ' οὐχ ὡς ἐν τῶν κτισμάτων, γέννημα ἢ ποίημα, οὐδ' ὡς ἐν τῶν ποιημάτων ἢ γεννημάτων.
- [01890] Ταῦτὸν γὰρ εἰρήκατε τὸ γέννημα καὶ τὸ ποίημα, γράψαντες, γεννηθέντα ἢ ποιηθέντα·
- [01891] κὰν γὰρ ὑπερέχη τῶν ἄλλων τῇ συγκρίσει ὁ Υἱός, ἀλλ' οὐδὲν ἥττον ἐστὶ κτίσμα, ὥσπερ κακείνα·
- [01892] καὶ γὰρ καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς φύσει κτίσμασιν εὐρεῖν ἔστιν ἕτερα ἑτέρων ὑπερῶν ἔχοντα.
- [01893] Ἀστὴρ γοῦν ἀστέρος διαφέρει ἐν δόξῃ·
- [01894] τὰ τε ἄλλα ἕκαστα πρὸς ἄλληλα κατὰ σύγκρισιν ἔχει τὴν διαφορὰν·
- [01895] καὶ οὐ διὰ τοῦτο τὰ μὲν κύρια, τὰ δὲ τοῖς βελτίοσι δουλεύει·
- [01896] οὐδὲ τὰ μὲν ποιητικὰ αἰτία ἐστὶ, τὰ δὲ παρ' αὐτῶν γίνεται·
- [01897] ἀλλὰ πάντα τοῦ γίνεσθαι καὶ κτίζεσθαι τὴν φύσιν ἔχει, ὁμολογοῦντα δι' ἑαυτῶν τὸν δημιουργὸν ἑαυτῶν, ὡς ψάλλει Δαβὶδ·
- [01898] Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ·
- [01899] ποιήσιν δὲ χερῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα·
- [01900] καθάπερ καὶ Ζοροβάβελ ὁ σοφὸς λέγει·
- [01901] Πᾶσα ἡ γῆ τὴν ἀλήθειαν καλεῖ·
- [01902] καὶ ὁ οὐρανὸς αὐτὴν εὐλογεῖ·
- [01903] καὶ πάντα τὰ ἔργα σείεται καὶ τρέμει.
- [01904] Εἰ δὲ πᾶσα ἡ γῆ τὸν δημιουργὸν καὶ τὴν ἀλήθειαν ὕμνει, καὶ εὐλογεῖ, καὶ τρέμει·
- [01905] δημιουργὸς δὲ ταύτης ὁ Λόγος ἐστὶ, καὶ αὐτὸς λέγει·
- [01906] Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀλήθεια·
- [01907] οὐκ ἄρα κτίσμα ἐστὶν ὁ Λόγος, ἀλλὰ μόνος ἴδιος τοῦ Πατρὸς, ἐν ᾧ τὰ πάντα ἤρμυσται, καὶ αὐτὸς ὕμνεῖται παρὰ πάντων, ὡς δημιουργός·
- [01908] Ἦμην γὰρ, ὡς αὐτὸς φησι, παρ' αὐτῷ ἀρμόζουσα·
- [01909] καὶ, Ὁ Πατὴρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται, καὶ ἐγὼ ἐργάζομαι.
- [01910] Τὸ δὲ, ἕως ἄρτι, δείκνυσι τὸ αἰδίως, ὡς Λόγον, ὑπάρχειν αὐτὸν ἐν τῷ Πατρὶ·
- [01911] Λόγου γὰρ ἴδιον ἐργάζεσθαι τὰ τοῦ Πατρὸς ἔργα, καὶ μὴ εἶναι ἐκτὸς αὐτοῦ.
- [01912] Εἰ δὲ ἂν ὁ Πατὴρ ἐργάζεται, ταῦτα καὶ ὁ Υἱὸς ἐργάζεται·

- [01913] καὶ ἃ κτίζει ὁ Υἱός, ταῦτα τοῦ Πατρὸς ἐστὶ κτίσματα·
- [01914] ἔργον δὲ καὶ κτίσμα ἐστὶ τοῦ Πατρὸς ὁ Υἱός·
- [01915] ἢ καὶ αὐτὸς ἑαυτὸν ἐργάζεται, καὶ αὐτὸς ἕαυ τὸν ἔσται κτίζων·
- [01916] (ἐπειδὴ ἃ ἐργάζεται ὁ Πατήρ, ταῦτα καὶ τοῦ Υἱοῦ ἐστὶν ἔργα·) ὅπερ ἄτοπον ἂν εἴη καὶ ἀδύνατον·
- [01917] ἢ τὰ τοῦ Πατρὸς κτίζων καὶ ἐργαζόμενος, αὐτὸς οὐκ ἂν εἴη ἔργον οὐδὲ κτίσμα, ἵνα μὴ, ὁ αὐτὸς ποιητικὸν αἴτιον ὦν, ἐν τοῖς ποιουμένοις εὐρίσκηται ποιῶν, ὅπερ γέγονεν αὐτός·
- [01918] μᾶλλον δὲ μὴδὲ ποιεῖν δυνάμενος.
- [01919] Πῶς γὰρ, εἰ καθ' ὑμᾶς ἐξ οὐκ ὄντων γέγονεν, οἷός τε ἐστὶ τὰ οὐκ ὄντα εἰς τὸ εἶναι διὰ [26.192] μιουργεῖν;
- [01920] Εἰ δὲ κτίσμα ὦν δημιουργεῖ καὶ αὐτὸς κτίσμα·
- [01921] ἔσται καὶ ἐφ' ἑκάστου κτίσματος τὸ αὐτὸ νοούμενον, ὥστε δύνασθαι καὶ αὐτὰ δημιουργεῖν.
- [01922] Καὶ εἰ τοῦτο οὕτω βούλεσθε, τίς ἢ χρεια τοῦ Λόγου, δυναμένων τῶν ὑποβεβηκότων παρὰ τῶν ὑπερεχόντων γίνεσθαι;
- [01923] ἢ ὅλως δυναμένου καὶ κατὰ τὴν ἀρχὴν ἑκάστου τῶν γενομένων ἀκοῦσαι παρὰ τοῦ Θεοῦ·
- [01924] Γενοῦ, καὶ, Ποιήθητι·
- [01925] καὶ οὕτως ἂν ἕκαστον ἐδημιουργεῖτο.
- [01926] Ἀλλ' οὐδὲ γέγραπται τοῦτο, οὔτε δυνατόν ἦν.
- [01927] Τῶν γὰρ γινομένων οὐδὲν ἐστὶ ποιητικὸν αἴτιον·
- [01928] πάντα γὰρ διὰ τοῦ Λόγου γέγονεν·
- [01929] οὐκ ἂν ἐργασαμένου καὶ αὐτοῦ τὰ πάντα, εἰ καὶ αὐτὸς ὁ Λόγος τῶν κτισμάτων ἦν·
- [01930] οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ἄγγελοι δημιουργεῖν δυνήσονται, κτίσματα ὄντες καὶ αὐτοὶ, κἂν Οὐαλεντίνος καὶ Μαρκίων καὶ Βασιλείδης τοιαῦτα φρονῶσι.
- [01931] καὶ ὑμεῖς ἐκείνων ζηλωταὶ τυγχάνητε·
- [01932] οὐδὲ ὁ ἥλιος, κτίσμα ὦν, ποιήσει ποτὲ τὸ μὴ ὄν εἰς τὸ εἶναι·
- [01933] οὐδὲ ἄνθρωπος ἄνθρωπον πλάσει, οὐδὲ λίθος λίθον ἐπινοήσει, οὐδὲ ξύλον ξύλον ἀυξήσει·
- [01934] ἀλλ' ὁ Θεὸς μὲν ἐστὶν ὁ πλάσων ἐν κοιλίᾳ ἄνθρωπον, καὶ ὄρη τιθεῖς, καὶ ξύλον μηκύνων·
- [01935] ὁ δὲ ἄνθρωπος ἐπιστὴ μὴς ὦν δεκτικὸς, ταύτην τὴν ὕλην συντίθησι καὶ μεταρρυθμίζει, καὶ τὰ ὄντα ἐργάζεται, ὡς ἔμαθε·
- [01936] καὶ ἀγαπᾷ, ὅτι μόνον γέγονε·
- [01937] τὴν τε φύσιν ἐπιγινώσκων τὴν ἑαυτοῦ, ἐάν τις δέηται, τὸν Θεὸν οἶδεν αἰτεῖν.
- [01938] Εἰ μὲν οὖν καὶ ὁ Θεὸς ἐξ ὕλης ἐστὶν ἐργαζόμενος καὶ συντιθεῖς, Ἑλληνικὸν μὲν τὸ φρόνημα, καὶ τεχνίτης, οὐ ποιητὴς ἂν κληθεῖ ὁ Θεός.
- [01939] Ἐργαζέσθω δὲ ὁμοῦ οὕτω τὴν ὕλην ὁ Λόγος προσταττόμενος καὶ ὑπουργῶν τῷ Θεῷ.
- [01940] Εἰ δὲ τὰ οὐκ ὄντα καλεῖ διὰ τοῦ ἰδίου Λόγου εἰς τὸ εἶναι, οὐκ ἔστι τῶν μὴ ὄντων καὶ καλουμένων ὁ Λόγος, ἵνα μὴ καὶ ἕτερον Λόγον ζητῶμεν, δι' οὗ καὶ οὗτος ἐκλήθη·
- [01941] Λόγῳ γὰρ τὰ οὐκ ὄντα γέγονε.
- [01942] Καὶ εἰ δι' αὐτοῦ κτίζει καὶ ποιεῖ, οὐκ ἔστι τῶν κτιζομένων καὶ ποιουμένων αὐτός·
- [01943] ἀλλὰ μᾶλλον τοῦ κτιζόντος Θεοῦ Λόγος ἐστὶν, ὅστις καὶ ἐκ τῶν ἔργων τοῦ Πατρὸς, ὧν αὐτὸς ὁ Λόγος ἐργάζεται, γινώσκειται, ὅτι αὐτὸς ἐν τῷ Πατρὶ ἐστὶ, καὶ ὁ Πατήρ ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ ἐωρακῶς αὐτὸν ἐώρακε τὸν Πατέρα, διὰ τὸ ἴδιον τῆς οὐσίας καὶ τὴν κατὰ πάντα ὁμοιότητα τοῦ Υἱοῦ πρὸς τὸν Πατέρα.
- [01944] Πῶς οὖν δι' αὐτοῦ κτίζει, εἰ μὴ ὁ Λόγος ἐστὶν αὐτοῦ καὶ ἡ Σοφία;
- [01945] Πῶς δὲ Λόγος ἂν εἴη καὶ Σοφία, εἰ μὴ ἴδιον γέννημα τῆς οὐσίας αὐτοῦ, ἀλλ' ἐξ οὐκ ὄντων καὶ αὐτὸς ἐγένετο;
- [01946] [26.193] Πῶς δὲ πάντων ἐξ οὐκ ὄντων καὶ κτισμάτων ὄντων, καὶ τοῦ Υἱοῦ κατ' ἐκείνους ἑνὸς ὄντος τῶν κτισμάτων, καὶ τῶν οὐκ ὄντων ποτὲ, μόνος οὗτος ἀποκαλύπτει τὸν Πατέρα;

- [01947] καὶ οὐδεὶς ἄλλος εἰ μὴ μόνος αὐτὸς γινώσκει τὸν Πατέρα;
- [01948] Εἰ γὰρ δυνατὸν ποίημα ὄντα τοῦτον γινώσκειν τὸν Πατέρα, γινώσκεσθω καὶ παρὰ πάντων κατ' ἀναλογίαν τῶν ἐκάστου μέτρων·
- [01949] ποιήματα γὰρ πάντα, ὡσπερ καὶ αὐτός.
- [01950] Εἰ δὲ οὐ δυνατὸν τοῖς γεννητοῖς οὔτε βλέπειν οὔτε γινώσκειν, ἀλλ' ὑπερβαίνει πάντας ἢ τε ὄψις καὶ ἢ περὶ τούτου γνῶσις·
- [01951] καὶ γὰρ καὶ αὐτὸς μὲν ὁ Θεὸς εἶπεν·
- [01952] Οὐδεὶς ὄψεται τὸ πρόσωπόν μου, καὶ ζήσεται·
- [01953] ὁ δὲ Υἱὸς εἶρηκεν·
- [01954] Οὐδεὶς γινώσκει τὸν Πατέρα εἰ μὴ ὁ Υἱός·
- [01955] ἄλλος ἂν εἶη τῶν γεννητῶν ὁ Λόγος, μόνος γινώσκων καὶ μόνος βλέπων τὸν Πατέρα, ὡς εἶπεν, Οὐχ ὅτι τὸν Πατέρα τις ἐώρακεν εἰ μὴ ὁ ὢν παρὰ τοῦ Πατρὸς·
- [01956] καὶ, Οὐδεὶς γινώσκει τὸν Πατέρα εἰ μὴ ὁ Υἱός·
- [01957] κἂν Ἀρείω μὴ δοκῇ.
- [01958] Πῶς οὖν ἔγνω μόνος, εἰ μὴ μόνος ἦν ἴδιος αὐτοῦ;
- [01959] Πῶς δ' ἂν ἦν ἴδιος, εἰ κτίσμα ἦν, καὶ μὴ Υἱὸς ἦν ἀληθινὸς ἐξ αὐτοῦ;
- [01960] Τὰ αὐτὰ γὰρ λέγειν καὶ πολλάκις περὶ εὐσεβείας οὐκ ὀκνητέον.
- [01961] Ἀσεβὲς ἄρα τὸ φρονεῖν ἓνα τῶν πάντων εἶναι τὸν Υἱόν·
- [01962] βλάσφημον δὲ καὶ ἀνόητον τὸ λέγειν κτίσμα, ἀλλ' οὐχ ὡς ἐν τῶν κτισμάτων·
- [01963] καὶ ποίημα, ἀλλ' οὐχ ὡς ἐν τῶν ποιημάτων·
- [01964] γέννημα, ἀλλ' οὐχ ὡς ἐν τῶν γεννημάτων.
- [01965] Πῶς γὰρ οὐχ ὡς ἐν τούτων, εἰ γε κατ' αὐτοὺς οὐκ ἦν, πρὶν γεννηθῆναι;
- [01966] Ἴδιον γὰρ τῶν κτισμάτων καὶ ποιημάτων τὸ μὴ εἶναι πρὶν γενέσθαι, καὶ ἐξ οὐκ ὄντων ὑφίστασθαι, κἂν τῇ δόξῃ τῶν ἄλλων ὑπερέχη·
- [01967] τοῦτο γὰρ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἄλλοις κτίσμασι πρὸς ἑαυτὰ διαφέροντα εὐρεθῆσεται, ὡσπερ καὶ βλεπόμενα δείκνυται.
- [01968] Ἀλλ' εἶπερ κατὰ τοὺς αἰρετικούς κτίσμα μὲν ἢ ποίημα ἦν, οὐχ ὡς ἐν τῶν κτισμάτων, διὰ τὸ ἐν δόξῃ διαφέρειν αὐτῶν, ἔδει πρὸς τὰ ἄλλα ποιήματα τῇ κατὰ τὸ βέλτιον συγκρίσει σημαίνεσθαί τε ^[26.196] παρὰ τῆς Γραφῆς καὶ δείκνυσθαι αὐτὸν, οἷον ἔδει λέγεσθαι αὐτὸν μείζονα ἀρχαγγέλων·
- [01969] ἔδει ἐντιμότερον τῶν θρόνων, καὶ λαμπρότερον μὲν ἡλίου καὶ σελήνης, μείζονα δὲ τῶν οὐρανῶν.
- [01970] Νῦν δὲ οὕτω μὲν αὐτὸς οὐ σημαίνεται·
- [01971] Υἱὸν δὲ αὐτὸν ἴδιον καὶ μόνον δείκνυσιν ἑαυτοῦ ὁ Πατὴρ, λέγων·
- [01972] Υἱός μου εἰ σύ·
- [01973] καὶ, Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ἠυδόκησα·
- [01974] διὸ καὶ διηκόνουν αὐτῷ οἱ ἄγγελοι, ὡς ἄλλω παρ' αὐτοὺς ὄντι·
- [01975] καὶ προσκυνεῖται παρ' αὐτῶν, οὐχ ὡς τῇ δόξῃ μείζων, ἀλλ' ὡς ἄλλος παρὰ πάντα τὰ κτίσματα καὶ παρ' ἐκείνους ὢν, μόνος δὲ τοῦ Πατρὸς ἴδιος ὢν κατ' οὐσίαν Υἱός.
- [01976] Εἰ γὰρ ὡς ὑπερέχων τῇ δόξῃ προσεκυνεῖτο, ἔδει καὶ ἕκαστον τῶν ὑποβεβηκότων τὸν ὑπερέχοντα προσκυνεῖν.
- [01977] Ἀλλ' οὐκ ἔστιν οὕτω·
- [01978] κτίσμα γὰρ κτίσματι οὐ προσκυνεῖ, ἀλλὰ δοῦλος δεσπότην, καὶ κτίσμα Θεόν.
- [01979] Πέτρος μὲν οὖν ὁ ἀπόστολος προσκυνῆσαι θέλοντα τὸν Κορνήλιον κωλύει, λέγων, ὅτι Καγὼ ἄνθρωπός εἰμι·
- [01980] ἄγγελος δὲ θέλοντα προσκυνῆσαι τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ Ἀποκαλύψει κωλύει, λέγων·
- [01981] Ὅρα μή.

- [01982] Σύνδουλός σου εἰμι, καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν προφητῶν, καὶ τῶν τηρούντων τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τοῦ του.
- [01983] Τῷ Θεῷ προσκύνησον.
- [01984] Οὐκοῦν Θεοῦ ἐστι μόνου τὸ προσκυνεῖσθαι·
- [01985] καὶ τοῦτο ἴσασι καὶ αὐτοὶ οἱ ἅγ γελοι, ὅτι κὰν ἄλλων ταῖς δόξαις ὑπερέχωσιν, ἀλλὰ κτίσματα πάντες εἰσὶ, καὶ οὐκ εἰσὶ τῶν προσκυνουμένων, ἀλλὰ τῶν προσκυνούντων τὸν Δεσπότην.
- [01986] Τὸν γοῦν πατέρα τοῦ Σαμψῶν τὸν Μανωῆ, θέλοντα θυσίαν προσενεγκεῖν τῷ ἀγγέλῳ, ἐκάλυψεν ὁ ἄγγελος λέγων ὅτι, Μὴ ἐμοί, ἀλλὰ τῷ Θεῷ προσένεγκε.
- [01987] Ὁ δὲ Κύριος καὶ παρ' ἀγγέλων προσκυνεῖται·
- [01988] γέ γραπται γάρ·
- [01989] Καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ·
- [01990] καὶ παρὰ πάντων δὲ τῶν ἐθνῶν, ὡς ὁ Ἡσαΐας φησὶν·
- [01991] Ἐκοπίασεν Αἴγυπτος καὶ ἐμπορία Αἰθιοπῶν, καὶ οἱ Σαβαεῖμ ἄνδρες ὑψηλοὶ ἐπὶ σὲ διαβήσονται, καὶ σοὶ ἔσονται δοῦλοι·
- [01992] εἶτα ἐξῆς·
- [01993] Καὶ προσκυνήσουσί σοι, καὶ ἐν σοὶ προσεύξονται·
- [01994] ὅτι ἐν σοὶ ὁ Θεός ἐστι, καὶ οὐκ ἔστι Θεὸς πλὴν σοῦ.
- [01995] Τοὺς τε μαθητὰς προσ^[26.197]κυνούντας δέχεται, καὶ πληροφορεῖ τούτους, ὅστις ἐστὶ λέγων·
- [01996] Οὐχ ὑμεῖς λέγετέ με, ὁ Κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος;
- [01997] καὶ καλῶς λέγετε·
- [01998] εἰμι γάρ.
- [01999] Καὶ τὸν Θωμᾶν δὲ λέγοντα αὐτῷ, Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου, συγχωρεῖ λέγειν, καὶ μᾶλλον ἀποδέχεται, μὴ κωλύων αὐτόν.
- [02000] Ἔστι γὰρ αὐτός, ὡς οἱ τε ἄλλοι προφήται λέγουσι, καὶ Δαβὶδ ψάλλει, Κύριος τῶν δυνάμεων, Κύριος Σαβαώθ, ὁ ἐρμηνεύεται, Κύριος τῶν στρατιῶν, καὶ Θεὸς ἀληθινὸς καὶ παντοκράτωρ, κὰν οἱ Ἀρειανοὶ ἐν τούτῳ διαρῶν ἠγνύωσιν ἑαυτούς.
- [02001] Οὐκ ἂν δὲ οὐδὲ αὐτὸς προσεκυνήθη, οὐδὲ ταῦτ' ἐλέγετο περὶ αὐτοῦ, εἰ ὅλως τῶν κτισμάτων ἦν.
- [02002] Νῦν δὲ ἐπειδὴ οὐκ ἔστι κτίσμα, ἀλλ' ἴδιον τῆς οὐσίας τοῦ προσκυνουμένου Θεοῦ γέννημα, καὶ φύσει Υἱός ἐστι·
- [02003] διὰ τοῦτο προσκυνεῖται, καὶ Θεὸς πιστεύεται, καὶ Κύριος στρατιῶν καὶ ἐξουσιαστής καὶ παντοκράτωρ ἐστίν, ὡς ὁ Πατήρ·
- [02004] αὐτὸς γὰρ εἶρηκε·
- [02005] Πάντα, ὅσα ἔχει ὁ Πατήρ, ἐμὰ ἐστίν·
- [02006] Υἱοῦ γὰρ ἴδιον τὰ τοῦ Πατρὸς ἔχειν, καὶ τοιοῦτον αὐτὸν εἶναι, ὡς ἐν αὐτῷ θεωρεῖσθαι τὸν Πατέρα·
- [02007] καὶ δι' αὐτοῦ τὰ πάντα πεποιῆσθαι, καὶ ἐν αὐτῷ τὴν σωτηρίαν τῶν πάντων γίνεσθαι τε καὶ συνίστασθαι·
- [02008] ἐπεὶ καλὸν αὐτοὺς ἔρεσθαι καὶ τοῦτο, ἵν' ἔτι μᾶλλον ὁ ἔλεγχος τῆς αἰρέσεως αὐτῶν φαίνεται·
- [02009] Διὰ τί πάντων ὄντων κτισμάτων, καὶ πάντων ἐκ τοῦ μὴ ὄντος ἐχόντων τὴν σύστασιν, τοῦ τε Υἱοῦ καὶ αὐτοῦ ὄντος καθ' ὑμᾶς κτίσματος καὶ ποιήματος, καὶ ἐνός τῶν οὐκ ὄντων ποτὲ, δι' αὐτοῦ μόνου τὰ πάντα πεποιήκε, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν;
- [02010] Ἥ δια τί, ὅταν μὲν τὰ πάντα λέγηται, οὐ τὸν Υἱὸν τις ἐν τοῖς πᾶσι σημαίνεισθαι νοεῖ, ἀλλὰ τὰ γενητά;
- [02011] ὅταν δὲ περὶ τοῦ Λόγου λέγωσιν αἱ Γραφαί, οὐκ ἐκ τῶν πάντων πάλιν αὐτὸν ὄντα νοοῦσιν, ἀλλὰ τῷ Πατρὶ συντάττουσιν αὐτὸν, ἐν ᾧ τὴν πάντων πρόνοιαν καὶ σωτηρίαν ἐργάζεται καὶ ποιεῖ ὁ Πατήρ·
- [02012] καὶ μάλιστα δυναμένων τῶν πάντων τῷ αὐτῷ προστάγματι, ᾧ κακείνος παρὰ μόνου τοῦ Θεοῦ γέγονε, γενέσθαι;
- [02013] Οὐ γὰρ κάμνει ὁ Θεὸς προστάτων·
- [02014] οὐδὲ ἀσθενεῖ πρὸς τὴν τῶν πάντων ἐργασίαν, ἵνα τὸν μὲν Υἱὸν μόνος μόνον κτίσῃ, εἰς δὲ τὴν τῶν ἄλλων δημιουργίαν ὑπουργοῦ καὶ βοηθοῦ χρεῖαν ἔχη τοῦ Υἱοῦ.
- [02015] Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ὑπέρθεσιν ἔχει, ὅπερ ἂν ἐθελήσῃ γενέσθαι·

- [02016] ἀλλὰ ^[26.200] μόνον ἠθέληκε, καὶ ὑπέστη τὰ πάντα, καὶ τῷ βουλήματι αὐτοῦ οὐδεὶς ἀνθέστηκε.
- [02017] Τίνος οὖν ἔνεκα οὐ γέγονε τὰ πάντα παρὰ μόνου τοῦ Θεοῦ τῷ προστάγματι, ᾧ γέγονε καὶ ὁ Υἱός;
- [02018] Ἦ διὰ τί τούτου πάντα γέγονε, καίτοι καὶ αὐτοῦ γεννητοῦ τυγχάνοντος, λεγέτωσαν.
- [02019] Ἀλογία μὲν οὖν πᾶσα παρ' αὐτοῖς·
- [02020] φασὶ δὲ ὁμῶς περὶ τούτου, ὡς ἄρα «Θέλων ὁ Θεὸς τὴν γεννητὴν κτίσαι φύσιν, ἐπειδὴ ἑώρα μὴ δυναμένην αὐτὴν μετασχεῖν τῆς τοῦ Πατρὸς ἀκράτου χειρὸς, καὶ τῆς παρ' αὐτοῦ δημιουργίας, ποιεῖ καὶ κτίζει πρῶτως μόνος μόνον ἓνα, καὶ καλεῖ τούτον Υἱὸν καὶ Λόγον, ἵνα, τούτου μέσου γενομένου, οὕτω λοιπὸν καὶ τὰ πάντα δι' αὐτοῦ γενέσθαι δυνηθῇ.».
- [02021] Ταῦτα οὐ μόνον εἰρήκασιν, ἀλλὰ καὶ γράψαι τετολμήκασιν Εὐσέβιος τε καὶ Ἀρειος, καὶ ὁ θύσας Ἀστέριος.
- [02022] Πῶς οὖν οὐκ ἂν τις αὐτῶν ἐκ τούτων τέλεον καταγνοίῃ τῆς ἀσεβείας, ἣν, μετὰ πολλῆς τῆς ἀφροσύνης ἑαυτοῖς κεράσαντες, οὐκ ἐρυθρίωσιν οὕτω κατὰ μεθύοντες τῆς ἀληθείας.
- [02023] Εἰ μὲν γὰρ, διὰ τὸ κάμνειν τὸν Θεὸν πρὸς τὴν τῶν ἄλλων ἐργασίαν, φήσουσι μόνον αὐτὸν πεποιηκέναι τὸν Υἱόν·
- [02024] καταβοήσει μὲν τούτων πᾶσα ἡ κτίσις, οὐκ ἄξια φθεγγομένων περὶ τοῦ Θεοῦ·
- [02025] ἐγγράφως δὲ ὁ Ἡσαΐας λέγων·
- [02026] Θεὸς αἰὼνιος, ὁ κατασκευάσας τὰ ἄκρα τῆς γῆς, οὐ πεινάσει, οὐδὲ κοπιήσει, οὐδὲ ἐστὶν ἐξεύρεσις τῆς φρονήσεως αὐτοῦ.
- [02027] Εἰ δὲ, ὡς ἀπαξιῶν ὁ Θεὸς τὰ ἄλλα ἐργάσασθαι, τὸν μὲν Υἱὸν μόνον εἰργάσατο, τὰ δὲ ἄλλα τῷ Υἱῷ ἐνεχείρισεν ὡς βοηθῷ·
- [02028] καὶ τοῦτο μὲν ἀνάξιον Θεοῦ·
- [02029] οὐκ ἔστι γὰρ ἐν Θεῷ τύφος·
- [02030] ἐντρέψει δὲ αὐτοὺς ὁμῶς ὁ Κύριος λέγων·
- [02031] Οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσαρίου πωλεῖται;
- [02032] καὶ ἐν ἑξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν γῆν ἄνευ τοῦ Πατρὸς ὑμῶν, τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς;
- [02033] καὶ πάλιν·
- [02034] Μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν, τί φάγητε, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν, τί ἐνδύσθητε.
- [02035] Οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖον ἐστὶ τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος;
- [02036] Ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπεύρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν, οὐδὲ συνάγουσιν εἰς τὰς ἀποθήκας·
- [02037] καὶ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά.
- [02038] Οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν;
- [02039] Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν, μεριμνῶν, δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πηχυν ἓνα;
- [02040] Καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε;
- [02041] Καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ, πῶς αὐξάνουσιν·
- [02042] οὐ κοπιῶσιν, οὐδὲ νήθουσι.
- [02043] Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι οὐδὲ Σολο ^[26.201] μῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο, ὡς ἐν τούτων.
- [02044] Εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ σήμερον ὄντα, καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφιένυσιν·
- [02045] οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι;
- [02046] Εἰ γὰρ οὐκ ἀνάξιον Θεοῦ προνοεῖσθαι καὶ μέχρι τῶν οὕτω μικρῶν, τριχὸς κεφαλῆς, καὶ στρουθίου, καὶ τοῦ χόρτου τοῦ ἀγροῦ, οὐκ ἀνάξιον ἦν αὐτοῦ καὶ ταῦτα ἐργάσασθαι.
- [02047] Ὡν γὰρ τὴν πρόνοιαν ποιεῖται, τούτων καὶ ποιητὴς ἐστὶ διὰ τοῦ ἰδίου Λόγου.
- [02048] Ἄλλως τε καὶ μεῖζον ἄτοπον τοῖς τούτου λέγουσιν ἀπαντᾶ·
- [02049] διαιροῦσι γὰρ τὰ κτίσματα καὶ τὴν δημιουργίαν·

- [02050] και τὸ μὲν τοῦ Πατρὸς ἔργον, τὰ δὲ τοῦ Υἱοῦ διδόασιν ἔργα·
- [02051] δέον ἢ καὶ τὰ πάντα μετὰ τοῦ Υἱοῦ παρὰ τοῦ Πατρὸς γίνεσθαι, ἢ εἰ διὰ τοῦ Υἱοῦ πάντα τὰ γενητὰ γίνεται, μὴ λέγειν αὐτὸν ἕνα τῶν γενητῶν εἶναι.
- [02052] Ἐπειτα δὲ κάκεινως ἐλέγξειεν ἂν τις αὐτῶν τὴν ἄνοιαν.
- [02053] Εἰ καὶ ὁ Λόγος τῆς γενητῆς φύσεώς ἐστι, πῶς, ταύτης ἀδυνάτου τυγχανούσης χωρεῖν τὴν τοῦ Θεοῦ αὐτουργίαν, μόνος αὐτὸς ἐκ πάντων ἠδυνήθη παρὰ τῆς ἀγενήτου καὶ ἀκραιφνεστάτης οὐσίας τοῦ Θεοῦ γενέσθαι, ὡς ὑμεῖς λέγετε;
- [02054] Ανάγκη γὰρ ἢ τούτου δυναμένου καὶ πᾶσαν δύνασθαι·
- [02055] ἢ πάσης ἀδυνάτου τυγχανούσης, μὴ δύνασθαι μηδὲ τὸν Λόγον·
- [02056] εἷς γὰρ ἐστὶ τῶν γενητῶν καὶ οὗτος καθ' ὑμᾶς.
- [02057] Πάλιν δὲ, εἰ, διὰ τὸ ἀδύνατον εἶναι τὴν γενητὴν φύσιν μετασχεῖν τῆς τοῦ Θεοῦ αὐτουργίας, μεσίτου χρεῖα γέγονεν·
- [02058] ἀνάγκη πᾶσα, γενητοῦ καὶ κτίσμα τος ὄντος τοῦ Λόγου, μέσου χρεῖαν εἶναι καὶ ἐπὶ τῆς τούτου δημιουργίας, διὰ τὸ εἶναι ἕνα καὶ αὐτὸν τῆς γενητῆς φύσεως, τῆς μὴ δυναμένης μετασχεῖν τῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐργασίας, ἀλλὰ μέσου δεομένης·
- [02059] κἂν ἐκεῖνον δὲ τις εὐρέθη μέσος, πάλιν ἐτέρου χρεῖα με σίτου δι' ἐκεῖνον, καὶ οὕτω τις ἐπαναβαίνων καὶ διε ρευνῶν τῷ λογισμῷ, εὐρήσει πολὺν ὄχλον ἐπιφρόντων μεσιτῶν, καὶ οὕτως ἀδύνατον ὑποστήναι τὴν κτίσιν ἀεὶ τοῦ μεσίτου δεομένην, καὶ τοῦ μέσου μὴ δυναμένου γενέσθαι χωρὶς ἐτέρου μεσίτου, διὰ τὸ πάντας εἶναι τῆς γενητῆς φύσεως, τῆς μὴ δυναμένης μετασχεῖν τῆς παρὰ μόνου τοῦ Θεοῦ ἐργασίας, ὡς ὑμεῖς λέγετε.
- [02060] Πόσης τοίνυν ἀφροσύνης εἰσὶ πλήρεις, δι' ἣν καὶ τὰ ἤδη γενόμενα νομίζουσιν ἀδύνατον εἶναι γενέσθαι;
- [02061] Ἡ τάχα οὐδὲ γεγενῆσθαι αὐτὰ φαντάζονται, ζητοῦντες ἔτι τὸν μεσίτην.
- [02062] Κατὰ γὰρ τὴν [26.204] οὕτως ἀσεβῆ καὶ μωρὰν διάνοιαν αὐτῶν, οὐδ' ἂν ὑπ' ἔσθι τὰ ὄντα, μὴ εὐρισκομένου τοῦ μέσου.
- [02063] Ἀλλ' ἐκεῖνο φάσκουσιν·
- [02064] Ἴδου δὴ καὶ διὰ Μωϋσέως ἐξήγαγε τὸν λαὸν ἐξ Αἰγύπτου καὶ δι' αὐτοῦ τὸν νόμον δέδωκε, καίτοι καὶ αὐτοῦ τυγχάνοντος ἀνθρώπου·
- [02065] ὥστε δυνατόν διὰ τοῦ ὁμοίου τὰ ὅμοια γίνεσθαι.
- [02066] Τοῦτο δὲ λέγειν αὐτοὺς ἐγκαλυπτομένους ἔπρεπεν, ἵνα μὴ πολλὴν αἰσχύνῃ ἀπενέγκωνται.
- [02067] Μωϋσῆς γὰρ οὐ δημιουργεῖν ἐπέμπετο, οὐδὲ τὰ μὴ ὄντα εἰς τὸ εἶναι καλέσαι, καὶ πλάσαι τοὺς ὁμοίους ἀνθρώπους, ἀλλὰ διακονῆσαι μόνον ῥήματα πρὸς τὸν λαὸν καὶ πρὸς τὸν βασιλέα Φαραώ.
- [02068] Ἐχει δὲ τοῦτο πολλὴν τὴν διαφορὰν, ὅτι τὸ μὲν διακονεῖν τῶν γενητῶν ὡς δούλων ἐστί·
- [02069] τὸ δημιουργεῖν δὲ καὶ κτίζειν μόνου τοῦ Θεοῦ ἐστὶ, καὶ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ Λόγου καὶ τῆς σοφίας.
- [02070] Διὰ τοῦτο γοῦν ἐπὶ μὲν τοῦ δημιουργεῖν οὐκ ἂν τις ἄλλον εὖροι, ἢ μόνον τὸν τοῦ Θεοῦ Λόγον·
- [02071] πάντα γὰρ ἐν σοφίᾳ γέγονε, καὶ χωρὶς τοῦ Λόγου ἐγένετο οὐδὲ ἓν.
- [02072] Πρὸς δὲ τὰς διακονίας οὐχ εἷς, ἀλλ' ἐκ πάντων πολλοὶ εἰσιν, οὓς ἐὰν θέλῃ πέμπειν ὁ Κύριος.
- [02073] Πολλοὶ μὲν γὰρ ἀρχάγγελοι, πολλοὶ δὲ θρόνοι καὶ ἐξουσίαι, καὶ κυριότητες, χίλιαί τε χιλιάδες, καὶ μύρια μυριάδες παρεστήκασιν λειτουργοῦντων καὶ ἐτοιμῶν εἰς τὸ ἀποστέλλεσθαι.
- [02074] Καὶ προφήται μὲν πολλοὶ, καὶ ἀπόστολοι δὲ δέκα καὶ δύο, καὶ ὁ Παῦλος·
- [02075] καὶ Μωϋσῆς δὲ αὐτὸς οὐ μόνος, ἀλλὰ καὶ Ἀαρὼν σὺν αὐτῷ, καὶ μετὰ ταῦτα ἄλλοι ἑβδομήκοντα Πνεύματος ἐπληρώθησαν ἁγίου·
- [02076] καὶ Μωϋσῆν διεδέξατο Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ, κάκεινον οἱ κριταί, κάκεινους οὐχ εἷς, ἀλλὰ πλείστοι βασιλεῖς.
- [02077] Εἶπερ οὖν καὶ κτίσμα ἦν καὶ τῶν γενητῶν ὁ Υἱός, ἔδει καὶ πολλοὺς εἶναι τοιούτους υἱοὺς, ἵνα καὶ πολλοὺς τοιούτους διακόνους ἔχη ὁ Θεός, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων πληθὸς ἐστίν.
- [02078] Εἰ δὲ τοῦτο οὐκ ἐστὶν ἰδεῖν, ἀλλὰ τὰ μὲν κτίσματα πολλὰ, ὁ δὲ Λόγος εἷς ἐστί·
- [02079] τίς οὐ συνορᾷ καὶ ἐκ τούτων, ὅτι ὁ Υἱὸς διέστηκε τῶν πάντων, καὶ οὐ πρὸς τὰ κτίσματα τὴν ἐξίσωσιν ἔχει, ἀλλὰ πρὸς τὸν Πατέρα τὴν ιδιότητα;
- [02080] Ὅθεν οὐδὲ πολλοὶ Λόγοι, ἀλλὰ μόνος εἷς τοῦ ἐνὸς Πατρὸς Λόγος, καὶ μία τοῦ ἐνὸς Θεοῦ εἰκὼν ἐστίν.
- [02081] Ἀλλ' ἰδοὺ, φασὶ, καὶ ἥλιος μόνος εἷς καὶ ἡ γῆ μία.
- [02082] Ἀφρονες εἰπάτωσαν ὅτι καὶ ὕδωρ ἓν, καὶ πῦρ ἓν, ἵνα ἀκούσωσιν, ὅτι τῶν γενομένων ἕκαστον [26.205] ἓν μὲν ἐστὶ κατὰ τὴν ἰδίαν οὐσίαν, πρὸς δὲ τὴν ἐγχειριζομένην διακονίαν καὶ λειτουργίαν οὐκ ἐστὶν ἕκαστον ἰκανὸν καὶ μόνον αὐταρκεῖς.

- [02083] Εἶπε γὰρ ὁ Θεός·
- [02084] Γενηθήτωσαν φωστῆρες ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ εἰς φαῦσιν τῆς γῆς, καὶ διαχωρίζειν ἀνὰ μέσον τῆς ἡμέρας, καὶ ἀνὰ μέσον τῆς νυκτός·
- [02085] καὶ ἔστωσαν εἰς σημεῖα καὶ εἰς καιροὺς, καὶ εἰς ἡμέρας, καὶ εἰς ἔνιαυτούς.
- [02086] Εἶτά φησι·
- [02087] Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τοὺς δύο φωστῆρας, τοὺς μεγάλους, τὸν φωστῆρα τὸν μέγαν εἰς ἀρχὰς τῆς ἡμέρας, καὶ τὸν φωστῆρα τὸν ἐλάσσων εἰς ἀρχὰς τῆς νυκτός, καὶ τοὺς ἀστέρας·
- [02088] καὶ ἔθετο αὐτοὺς ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ, ὥστε φαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἄρχειν τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτός.
- [02089] Ἴδου πολλοὶ φωστῆρες, καὶ οὐ μόνος ὁ ἥλιος, οὐδὲ σελήνη μόνη, ἀλλ' ἕκαστον μὲν ἔν ἐστι κατ' οὐσίαν, μία δὲ καὶ κοινὴ πάντων ἐστὶν ἡ λειτουργία·
- [02090] καὶ τὸ ἕκαστου λείπον παρὰ τοῦ ἑτέρου πληροῦται·
- [02091] καὶ τοῦ φωτίζειν ἡ χρεια παρὰ πάντων γίνεται.
- [02092] Ἦλιος γοῦν τοῦ μεθ' ἡμέραν μόνου διαστήματος φαίνειν ἔχει τὴν ἐξουσίαν, καὶ ἡ σελήνη τὴν νύκτα·
- [02093] οἱ δὲ ἀστέρες μετὰ τούτων τοὺς καιροὺς καὶ ἔνιαυτούς ἐκτελοῦσι, καὶ ἕκαστος εἰς σημεῖα γίνεταί πρὸς τὴν ἀπαιτοῦσαν χρείαν.
- [02094] Οὕτω καὶ ἡ γῆ οὐκ εἰς πάντα, ἀλλ' εἰς μόνους τοὺς καρπούς, καὶ βάσιν εἶναι τῶν ἐν αὐτῇ ζώων·
- [02095] τό τε στερεώμα διαχωρίζειν ἀνὰ μέσον ὕδατος, καὶ ὕδατος, καὶ ἡ θέσις τῶν φωστήρων ἐν αὐτῷ ἐστίν·
- [02096] οὕτω καὶ τὸ πῦρ καὶ τὸ ὕδωρ, μετὰ τῶν ἄλλων πάντων γέγονε, εἰς τὴν τῶν σωμάτων σύστασιν·
- [02097] καὶ ὅλως οὐδὲ ἐν μόνον, ἀλλ' ἕκαστον τῶν γενομένων, ὥσπερ ἀλλήλων ὄντα μέλη, ἐν καθάπερ σῶμα, τὸν κόσμον ἀποτελοῦσιν.
- [02098] Εἰ τοίνυν οὕτω καὶ τὸν Υἱὸν ὑπολαμβάνουσιν εἶναι, βαλὼντες παρὰ πάντων, μέρος νομίζοντες εἶναι τῶν πάντων τὸν Λόγον, καὶ μέρος οὐκ ἰκανὸν ἄνευ τῶν ἄλλων πρὸς τὴν ἐγχειρισθεῖσαν αὐτῷ λειτουργίαν.
- [02099] Εἰ δὲ τοῦτο ἐκ φανεροῦ δυσσεβές ἐστίν, ἐπιγνώτωσαν, ὅτι μὴ τῶν γενητῶν ἐστὶν ὁ Λόγος, ἀλλὰ τοῦ μὲν Πατρὸς μόνος ἴδιος Λόγος, τῶν δὲ γενητῶν δημιουργός.
- [02100] Ἀλλ' εἰρήκασι·
- [02101] Κτίσμα μὲν ἔστι, καὶ τῶν γενητῶν·
- [02102] ὡς δὲ παρὰ διδασκάλου καὶ τεχνίτου μεμάθηκε τὸ δημιουργεῖν, καὶ οὕτως ὑπηρέτησε τῷ διδάξαντι Θεῷ.
- [02103] Ταῦτα γὰρ καὶ Ἀστέριος ὁ σοφιστής, ὡς μαθὼν ἀρνεῖσθαι τὸν Κύριον, γράψαι τετόλμηκεν, οὐ συνορῶν τὴν ἐκ τούτων ἀλογίαν.
- [02104] Εἰ γὰρ διδακτὸν ἐστὶ τὸ δημιουργεῖν, σκοπεῖτωσαν μὴ καὶ αὐτὸν τὸν [26.208] Θεὸν εἰπῶσι μὴ φύσει, ἀλλ' ἐπιστήμη δημιουργὸν εἶναι, ὥστε καὶ δυνατόν μεταπίπτειν ἀπ' αὐτοῦ.
- [02105] Ἐπειτα εἰ ἡ Σοφία τοῦ Θεοῦ ἐκ διδασκαλίας ἐκτίσατο τὸ δημιουργεῖν, πῶς ἔτι σοφία ἐστὶ, δεομένη μαθημάτων;
- [02106] Τί δὲ ἦν καὶ πρὸ τοῦ μαθεῖν;
- [02107] Σοφία γὰρ οὐκ ἦν λειπομένη διδασκαλίας.
- [02108] Κενὸν ἄρα τι πρᾶγμα ἦν, καὶ οὐκ ἔστιν οὐσιώδης σοφία·
- [02109] ἀλλ' ἐκ προκοπῆς ἔσχε τὸ ὄνομα τῆς σοφίας, καὶ ἐπὶ τοσοῦτον ἔσται σοφία, ἕως ἂν ὁ μεμάθηκε φυλάττη.
- [02110] Ὅ γὰρ μὴ φύσει τινὶ, ἀλλ' ἐκ μαθήσεως προσγέγονε, δυνατόν ἐστὶ καὶ ἀπομαθεῖν ποτε.
- [02111] Τοιαῦτα δὲ λέγειν περὶ τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, οὐ Χριστιανῶν, ἀλλὰ Ἑλλήνων ἐστί.
- [02112] Καὶ γὰρ εἰ ἐκ διδασκαλίας τὸ δημιουργεῖν τινὶ προσγίνεται, φθόνον καὶ ἀσθένειαν περὶ τὸν Θεὸν εἰσάγουσιν οἱ ἄφρονες·
- [02113] φθόνον μὲν, ὅτι μὴ πολλοὺς δημιουργεῖν ἐδίδαξεν, ἴν' ὥσπερ πολλοὶ ἀρχάγγελοι καὶ ἄγγελοι, οὕτω καὶ πολλοὶ δημιουργοὶ περὶ αὐτὸν ὦσιν·
- [02114] ἀσθένειαν δὲ, ὅτι μὴ μόνος ἠδυνήθη ποιῆσαι, συνεργοῦ δὲ ἡ ὑπουργοῦ χρείαν ἔσχε·
- [02115] καίτοι δειχθείσης καὶ τῆς γενητῆς φύσεως δυνατῆς οὐσης γίνεσθαι παρὰ μόνου τοῦ Θεοῦ, εἴ γε κατ' αὐτοὺς ὁ Υἱὸς γενητὸς ἂν ἠδυνήθη παρὰ μόνου τοῦ Θεοῦ γενέσθαι.
- [02116] Ἀλλ' οὐδενός ἐστιν ἐνδεής ὁ Θεός·

- [02117] μὴ γένοιτο! αὐτὸς γὰρ εἶπε·
- [02118] Πλήρης εἰμί.
- [02119] Οὐδὲ ἐκ διδασκαλίας γέγονε δημιουργὸς ὁ Λόγος·
- [02120] ἀλλ' εἰκῶν καὶ σοφία ὧν τοῦ Πατρὸς, τὰ τοῦ Πατρὸς ἐργάζεται.
- [02121] Οὐδὲ τῆς τῶν γεννητῶν ἕνεκεν ἐργασίας τὸν Υἱὸν πεποίηκεν·
- [02122] ἰδοὺ γὰρ καὶ τοῦ Υἱοῦ ὄντος, φαίνεται πάλιν ἐργαζόμενος ὁ Πατὴρ, ὡς αὐτὸς ὁ Κύριός φησιν·
- [02123] Ὁ Πατὴρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται, καὶ γὰρ ἐγὼ γάζομαι.
- [02124] Εἰ δὲ καθ' ὑμᾶς διὰ τοῦτο γέγονεν ὁ Υἱός, ἵνα τὰ μετ' αὐτὸν ἐργάσῃται·
- [02125] φαίνεται δὲ ὁ Πατὴρ καὶ μετὰ τὸν Υἱὸν ἐργαζόμενος·
- [02126] περιττὴ καθ' ὑμᾶς καὶ κατὰ τοῦτο ἢ τοῦ τοιοῦτου Υἱοῦ ποιήσις.
- [02127] Ἄλλως τε διὰ τί ὅλως, θέλων ἡμᾶς κτίσαι, ζητεῖ τὸν μεσίτην, ὡς οὐκ ἀρκουμένου τοῦ βουλήματος αὐτοῦ συστήσαι περὶ ὧν ἂν αὐτῷ δοκῆ;
- [02128] Καὶ μὴν αἱ Γραφαὶ λέγουσι·
- [02129] Πάντα ὅσα ἠθέλησεν ἐποίησε·
- [02130] καί·
- [02131] Τῷ γὰρ βουλήματι αὐτοῦ τίς ἀνθέστηκεν;
- [02132] Εἰ δὲ καὶ τὸ βούλημα μόνον ἱκανόν ἐστιν αὐτοῦ πρὸς τὴν τῶν πάντων δημιουργίαν·
- [02133] περιττὴ πάλιν καθ' ὑμᾶς ἢ τοῦ μεσίτου χρεία.
- [02134] Καὶ γὰρ καὶ τὸ παρὰ δειγμα τὸ περὶ τοῦ Μωϋσέως καὶ τοῦ ἡλίου καὶ [26.209] σελήνης ὑμῶν δέδεικται σαθρόν.
- [02135] Κάκεινο δὲ πάλιν ὑμᾶς ἐντρέψει.
- [02136] Εἰ θέλων ὁ Θεὸς τὴν γεννητὴν κτίσαι φύσιν, περὶ δὲ ταύτης βουλευσάμενος, ἐπινοεῖ καὶ κτίζει τὸν Υἱὸν καθ' ὑμᾶς, ἵνα δι' αὐτοῦ ἡμᾶς δημιουργήσῃ·
- [02137] σκοπεῖτε πόσῃν ἀσέβειαν φθέγγεσθαι τετολήκατε.
- [02138] Πρῶτον μὲν, ὅτι φαίνεται μᾶλλον αὐτὸς ὁ Υἱὸς δι' ἡμᾶς γεγονώς, καὶ οὐχ ἡμεῖς δι' αὐτόν·
- [02139] οὐ γὰρ δι' αὐτόν ἐκτίσθημεν, ἀλλ' αὐτὸς δι' ἡμᾶς πεποίηται·
- [02140] ὥστε χάριν αὐτόν ἡμῖν μᾶλλον ἔχειν, καὶ μὴ ἡμᾶς αὐτῷ, καθάπερ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρὶ.
- [02141] Οὐ γὰρ ἐκτίσθη, φησὶν ἡ Γραφή, ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα.
- [02142] Ἄρ' οὖν ὡς περὶ ὁ μὲν ἀνὴρ εἰκῶν καὶ δόξα Θεοῦ ὑπάρχει, ἡ δὲ γυνὴ δόξα ἀνδρός ἐστιν·
- [02143] οὕτως ἡμεῖς μὲν τοῦ Θεοῦ εἰκῶν, καὶ εἰς δόξαν αὐτοῦ γεγόναμεν·
- [02144] ὁ δὲ Υἱὸς ἡμῶν ἐστιν εἰκῶν καὶ εἰς ἡμῶν δόξαν ὑπέστη.
- [02145] Καὶ ἡμεῖς μὲν εἰς τὸ εἶναι γεγόναμεν·
- [02146] ὁ δὲ τοῦ Θεοῦ Λόγος καθ' ὑμᾶς, οὐκ εἰς τὸ εἶναι, ἀλλ' εἰς τὴν ἡμῶν χρείαν, ὡς ὄργανον πεποιήται·
- [02147] ὥστε μὴ ἡμᾶς ἐξ αὐτοῦ, ἀλλ' αὐτόν ἐκ τῆς ἡμῶν χρείας συνίστασθαι.
- [02148] Καὶ πῶς οὐ πᾶσαν ἀνοιαν ὑπερβάλλουσιν οἱ ταῦτα καὶ μόνον ἐνθυμούμενοι;
- [02149] Καὶ γὰρ εἰ δι' ἡμᾶς γέγονεν ὁ Λόγος, οὐκ ἐστιν οὐδὲ πρῶτος ἡμῶν παρὰ τῷ Θεῷ.
- [02150] Οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνον ἔχων ἐν ἑαυτῷ περὶ ἡμῶν βουλεύεται·
- [02151] ἀλλ' ἡμᾶς ἔχων ἐν ἑαυτῷ, βουλεύεται, ὡς ἐκεῖνοί φασι, περὶ τοῦ ἑαυτοῦ Λόγου.
- [02152] Εἰ δὲ τοῦτό ἐστι, τάχα οὐδὲ ὅλως ἠθελε τὸν Υἱὸν ὁ Πατὴρ·

- [02153] οὐ γὰρ θέλων αὐτὸν ἔκτισεν·
- [02154] ἀλλ' ἡμᾶς θέλων, δι' ἡμᾶς αὐτὸν ἐδημιούργησε·
- [02155] μεθ' ἡμᾶς γὰρ αὐτὸν ἐπενόησεν·
- [02156] ὥστε κατὰ τοὺς ἀσεβοῦντας περιττὸν εἶναι λοιπὸν τὸν Υἱὸν τὸν γενόμενον ὡς ὄργανον, γενομένων ὧν ἕνεκα καὶ ἐκτίσθη.
- [02157] Εἰ δὲ ὡς δυ νατὸς ὁ Υἱὸς μόνος παρὰ μόνου τοῦ Θεοῦ γέγονεν, ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδύνατοι παρὰ τοῦ Λόγου γεγόναμεν·
- [02158] διὰ τί μὴ καὶ πρῶτον, ὡς δυνατοῦ ὄντος αὐτοῦ, περὶ αὐτοῦ βουλευέται, ἀλλὰ περὶ ἡμῶν;
- [02159] Ἦ διὰ τί τὸν δυνατὸν οὐ προκρίνει τῶν ἀσθενῶν;
- [02160] Ἦ διὰ τί πρῶτον αὐτὸν ποιῶν, οὐχὶ καὶ περὶ τοῦ πρώτου αὐτοῦ βουλευέται;
- [02161] Ἦ διὰ τί περὶ ἡμῶν πρῶτον βου λεύομενος, οὐ πρώτους ἡμᾶς ἐργάζεται, ἱκανοῦ ὄντος τοῦ βουλήματος αὐτοῦ πρὸς τὴν τῶν πάντων [26.212] σύστασιν;
- [02162] Ἀλλ' ἐκείνον μὲν πρῶτον κτίζει, περὶ δὲ ἡμῶν πρῶτον βουλευέται, καὶ πρώτους ἡμᾶς θέλει τοῦ μεσίτου·
- [02163] καὶ ἡμᾶς μὲν θέλων κτίσαι, καὶ περὶ ἡμῶν βουλευόμενος, κτίσματα καλεῖ·
- [02164] ἐκείνον δὲ, ὃν δι' ἡμᾶς δημιουργεῖ, Υἱὸν καλεῖ καὶ ἴδιον κληρονόμον.
- [02165] Ἔδει δὲ ἡμᾶς, ὧν ἕνεκα καὶ τοῦτον ποιεῖ, υἱοὺς μᾶλλον καλεῖσθαι·
- [02166] ἢ δηλονότι τοῦτον Υἱὸν ὄντα, τοῦτον καὶ προενθυμῆσθαι καὶ θέλειν, δι' ὃν καὶ πάντας ἡμᾶς ποιεῖ.
- [02167] Ταῦτα μὲν οὖν τῶν αἰρετικῶν ἔμετοι καὶ ναυτία.
- [02168] Οὐ μὲν τό γε τῆς ἀληθείας φρόνημα δεῖ σιωπᾶν, ἀλλὰ μάλιστα τοῦτο καὶ μεγαληγορεῖν πρέπει.
- [02169] Ὁ τοῦ Θεοῦ γὰρ Λόγος οὐ δι' ἡμᾶς γέγονεν, ἀλλὰ μᾶλλον ἡμεῖς δι' αὐτὸν γεγόναμεν, καὶ ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα·
- [02170] οὐδὲ διὰ τὴν ἡμῶν ἀσθένειαν οὗτος, ὧν δυνατὸς, ὑπὸ μόνου τοῦ Πατρὸς γέγονεν, ἵν' ἡμᾶς δι' αὐτοῦ ὡς δι' ὄργανου δημιουργήσῃ·
- [02171] μὴ γένοιτο! οὐκ ἔστιν οὕτως.
- [02172] Καὶ γὰρ καὶ εἰ δόξαν ἦν τῷ Θεῷ μὴ ποιῆσαι τὰ γενητὰ, ἀλλ' ἦν οὐδὲν ἤττον ὁ Λόγος πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ἐν αὐτῷ ἦν ὁ Πατήρ.
- [02173] Τὰ μέντοι γενητὰ ἀδύνατον ἦν χωρὶς τοῦ Λόγου γενέσθαι·
- [02174] οὕτω γὰρ καὶ γέγονε δι' αὐτοῦ, καὶ εἰκότως.
- [02175] Ἐπειδὴ γὰρ Λόγος ἐστὶν ἴδιος φύσει τῆς οὐσίας τοῦ Θεοῦ ὁ Υἱός, ἐξ αὐτοῦ τέ ἐστι, καὶ ἐν αὐτῷ ἐστίν, ὡς εἶπεν αὐτός·
- [02176] οὐκ ἠδύνατο μὴ δι' αὐτοῦ γε νέσθαι τὰ δημιουργήματα.
- [02177] Καθάπερ γὰρ τὸ φῶς τῷ ἀπαυγασματι τὰ πάντα φωτίζει, καὶ ἄνευ τοῦ ἀπαυγασματος οὐκ ἂν τι φωτισθεῖη·
- [02178] οὕτω καὶ ὁ Πατήρ, ὡς διὰ χειρὸς, ἐν τῷ Λόγῳ εἰργάσατο τὰ πάντα, καὶ χωρὶς αὐτοῦ οὐδὲν ποιεῖ.
- [02179] Εἶπε γοῦν ὁ Θεός, ὡς καὶ Μαῦσῆς ἐμνημόνευσε·
- [02180] γενηθήτω φῶς, καὶ, Συναχθήτω τὸ ὕδωρ, καὶ, Ἐξαγαγέτω ἡ γῆ, καί·
- [02181] Ποιήσωμεν ἄνθρωπον·
- [02182] ὡς καὶ ὁ ἅγιος ψάλ λει Δαυῖδ·
- [02183] Αὐτὸς εἶπε, καὶ ἐγενήθησαν·
- [02184] αὐτὸς ἐνετείλατο, καὶ ἐκτίσθησαν.
- [02185] Εἶπε δὲ οὐχ ἵνα ὡς ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων ὑπουργός τις ἀκούσῃ, καὶ μαθὼν τὸ βούλημα τοῦ λέγοντος ἀπελθὼν ἐργάσῃται.
- [02186] Τοῦτο γὰρ τῶν μὲν κτισμάτων ἴδιον, ἐπὶ δὲ τοῦ Λόγου [26.213] τοῦτο νοεῖν ἢ λέγειν ἀπρεπές.
- [02187] Ἔστι γὰρ ὁ Λό γος τοῦ Θεοῦ δημιουργός, καὶ ποιητικός, καὶ αὐτός ἐστίν ἢ τοῦ Πατρὸς βουλή.

- [02188] Διὰ τοῦτο γοῦν οὐκ εἶπεν ἡ θεία Γραφή, ὅτι ἤκουσε καὶ ἀπεκρίνατο ὁ ἀκούων, πῶς ἡ ποῖα βούλεται τὰ γινόμενα γενέσθαι·
- [02189] ἀλλὰ μόνον εἶπεν ὁ Θεὸς, Γενηθήτω·
- [02190] καὶ ἐπήγαγε·
- [02191] Καὶ ἐγένετο οὕτω.
- [02192] Τὸ γὰρ δόξαν καὶ βουληθὲν εὐ θὺς ἐγένετο τῷ Λόγῳ καὶ ἀπηρτίζετο.
- [02193] Ὅταν μὲν γὰρ ὁ Θεὸς ἄλλοις ἢ ἀγγέλοις ἐντέλληται, ἢ τῷ Μωϋσῆϊ ὁμίλῃ, ἢ τῷ Ἀβραάμ ἐπαγγέλληται·
- [02194] τότε ὁ ἀκούων ἀποκρίνεται·
- [02195] καὶ ὁ μὲν λέγει·
- [02196] Κατὰ τί γινώσμαι;
- [02197] ὁ δέ·
- [02198] Προχέρισαι ἄλλον·
- [02199] καὶ πάλιν·
- [02200] Ἐὰν ἐρωτήσωσί με, Τί ὄνομα αὐτῶ;
- [02201] τί ἐρῶ πρὸς αὐτούς;
- [02202] Καὶ ὁ ἄγγελος τῷ μὲν Ζαχαρίᾳ ἔλεγε·
- [02203] Τάδε λέγει Κύριος·
- [02204] τὸν δὲ Κύριον ἠρώτα·
- [02205] Κύριε παντὸ κράτορ, ἕως τίνος οὐ μὴ ἐλεήσης τὴν Ἱερουσαλήμ;
- [02206] καὶ ἐκδέχεται ἀκοῦσαι λόγους καλοῦς καὶ παρακλητικούς.
- [02207] Ἔχει γὰρ τούτων ἕκαστος τὸν μεσίτην Λόγον, καὶ τὴν Σοφίαν τοῦ Θεοῦ τὴν γνωρίζουσιν τὸ βούλημα τοῦ Πατρὸς.
- [02208] Ὅταν δὲ ἐργάζεται αὐτὸς, καὶ κτίζῃ ὁ Λόγος, οὐκ ἔστιν ἐκεῖ ἐρώτησις καὶ ἀπόκρισις·
- [02209] ἐν αὐτῷ γὰρ ἔστιν ὁ Πατὴρ, καὶ ὁ Λόγος ἐν τῷ Πατρὶ·
- [02210] ἀλλ' ἀρκεῖ τὸ βούλεσθαι, καὶ τὸ ἔργον γίνεται·
- [02211] ἵνα τοῦ μὲν βουλήματος ἡ γνώρισμα δι' ἡμᾶς τὸ, Εἶπε, τὸ δὲ, Καὶ ἐγένετο οὕτω, τὸ τε ἔργον σημαίνεται τὸ διὰ τοῦ Λόγου καὶ τῆς Σοφίας, ἐν ἧ καὶ ἡ βούλησις ἔστι τοῦ Πατρὸς.
- [02212] Καὶ αὐτὸ δὲ τὸ, Εἶπεν ὁ Θεὸς, ἐν τῷ Λόγῳ γνωρίζεται·
- [02213] Πάντα γὰρ, φησὶν, ἐν Σοφίᾳ ἐποίησας·
- [02214] καὶ, Τῷ Λόγῳ Κυρίου οἱ οὐρανοὶ ἐστερεώθησαν, καὶ, Εἷς Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς, δι' οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ.
- [02215] Ἀπὸ δὴ τούτων ἔστι συνοραῖν, ὡς οὐ πρὸς ἡμᾶς ἔχουσιν τὴν μάχην οἱ Ἀρειανοὶ περὶ τῆς αἰρέσεως, ἀλλὰ σχηματίζονται μὲν πρὸς ἡμᾶς, πρὸς αὐτὴν δὲ τὴν Θεότητα μάχονται.
- [02216] Εἰ μὲν γὰρ ἡμῶν ἦν ἡ φωνὴ ἢ λέγουσα·
- [02217] Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου, μικρὰ ἦν αὐτοῖς ἢ παρ' ἡμῶν μέμψις·
- [02218] εἰ δὲ τοῦ Πατρὸς ἐστὶν ἡ φωνή, καὶ οἱ μὲν μαθηταὶ ἤκουσαν, αὐτὸς δὲ ὁ Υἱὸς περὶ ἑαυτοῦ λέγει·
- [02219] Πρὸ δὲ πάντων ^[26.216] τῶν βουνῶν γεννᾷ με·
- [02220] πῶς οὐ κατὰ τοὺς μυθεομένους γίγαντας καὶ αὐτοὶ νῦν θεομαχοῦσι, τὴν γλῶτταν ἔχοντες, ὡς εἶπεν ὁ ψάλλον, μάχαιραν ὀξεῖαν εἰς ἀσέβειαν;
- [02221] Οὔτε γὰρ τὴν φωνὴν τοῦ Πατρὸς ἔφοβήθησαν, οὔτε τοῦ Σωτῆρος ἠδέσθησαν τὰ ῥήματα·
- [02222] ἀλλ' οὐδὲ τοῖς ἀγίοις ἐπέισθησαν, τοῦ μὲν γὰρ φοντοῦ·

- [02223] Ὅς ὦν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρὰ κτῆρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ·
- [02224] καί·
- [02225] Χριστὸς Θεοῦ δύναμις, καὶ Θεοῦ σοφία·
- [02226] τοῦ δὲ ψάλλοντος·
- [02227] Ὅτι παρὰ σοὶ πηγὴ ζωῆς, ἐν τῷ φωτί σου ὀψόμεθα φῶς, καί·
- [02228] Πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας·
- [02229] καὶ τῶν μὲν προφητῶν λεγόντων·
- [02230] Καὶ ἐγένετο Λόγος Κυρίου πρὸς μέ·
- [02231] τοῦ δὲ Ἰωάννου, Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος·
- [02232] καὶ τοῦ Λουκᾶ, Καθὼς παρέδωκαν ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ Λόγου·
- [02233] ὡς καὶ πάλιν Δαυῖδ λέγει·
- [02234] Ἀπέστειλε τὸν Λόγον αὐτοῦ, καὶ ἰάσατο αὐτούς.
- [02235] Ταῦτα γὰρ πάντα τὴν μὲν Ἀρειανὴν αἴρεσιν στηλιτεύει πανταχοῦ, τὴν δὲ τοῦ Λόγου αἰδιότητα σημαίνει, καὶ ὅτι οὐ ξένος, ἀλλ' ἴδιος τῆς τοῦ Πατρὸς οὐσίας ἐστί.
- [02236] Πότε γὰρ εἶδε τις φῶς χωρὶς τοῦ ἀπαυγάσματος;
- [02237] Ἡ τίς τολμᾷ λέγειν ἀλλότριον εἶναι τὸν χαρακτήρα τῆς ὑποστάσεως;
- [02238] Ἡ πῶς οὐ μαινεταὶ πλέον ὁ κἄν ἐνθυμούμενος ἄλογον καὶ ἄσοφόν ποτε τὸν Θεόν;
- [02239] Τοιαῦτα γὰρ τὰ παραδείγματα καὶ τοιαύτας τὰς εἰκόνας ἔθηκεν ἡ Γραφή, ἵν' ἐπειδὴ ἀδύνατός ἐστιν ἡ ἀνθρωπίνη φύσις περὶ Θεοῦ καταλαβεῖν, κἄν ἐκ τούτων ὀλιγοστῶς πῶς καὶ ἀμυδρῶς, ὡς ἐφικτόν ἐστι, διανοεῖσθαι δυνηθῶμεν.
- [02240] Καὶ ὥσπερ περὶ τοῦ εἶναι Θεὸν καὶ πρόνοιαν αὐτάκριτος ἡ κτίσις πρὸς τὴν γνῶσιν·
- [02241] Ἐκ γὰρ μεγέθους καὶ καλλονῆς κτισμάτων ἀναλόγως ὁ γενεσιουργὸς αὐτῶν θεωρεῖται·
- [02242] καὶ οὐ φωνὰς ἀπαιτοῦντες παρ' αὐτῶν μανθᾶ νομεν, ἀλλ' ἀκούοντες μὲν τῶν Γραφῶν πιστεύομεν, καὶ αὐτὴν δὲ τὴν τάξιν τῶν πάντων θεωροῦντες καὶ τὴν ἀρμονίαν, ἐπιγινώσκομεν τοῦτον εἶναι πάντων ποιητὴν καὶ Δεσπότην καὶ Θεόν, τούτου τε τὴν εἰς πάντα πρόνοιάν τε θαυμαστὴν καὶ ἡγεμονίαν καὶ ταλαμβάνομεν·
- [02243] τὸν αὐτὸν τρόπον περὶ τῆς τοῦ Υἱοῦ θεότητος ἰκανῶν ὄντων τῶν προειρημένων ὀρητῶν, περιττὸν, μᾶλλον δὲ καὶ μανίας πλέον ἐστὶν ἀμφὶ βάλλειν, καὶ αἰρετικῶς πυνθάνεσθαι, πῶς οὖν δύναται αἰδίως εἶναι ὁ Υἱός;
- [02244] ἡ πῶς δύναται ἐκ τῆς οὐ [26.217] σίας εἶναι τοῦ Πατρὸς, καὶ μὴ μέρος εἶναι;
- [02245] τὸ γὰρ ἕκ τινος εἶναι λεγόμενον μέρος ἐστὶν αὐτοῦ·
- [02246] τὸ δὲ μεριζόμενον οὐκ ἔστιν ὀλόκληρον;
- [02247] Ταῦτα γὰρ τῶν ἑτεροδόξων ἐστὶ τὰ σοφὰ καὶ κουρήματα.
- [02248] Καὶ εἰ καὶ φθάσαντες ἐν τοῖς ἔξι προσθεν διηλέξαμεν τὴν ἐν τούτοις αὐτῶν κενολογίαν·
- [02249] ὁμως καὶ τούτων τῶν ὀρητῶν ἡ ἀκρίβεια, καὶ τῶν παραδειγμάτων ἡ διάνοια διελέγχει τὴν σκιαγραφίαν τοῦ μισροῦ δόγματος αὐτῶν.
- [02250] Ὅρωμεν γὰρ τὸν Λόγον αἰεὶ ὄντα, καὶ ἐξ αὐτοῦ ὄντα, καὶ τῆς οὐσίας ἴδιον, οὐ καὶ ἔστιν ὁ Λόγος, καὶ μὴ ἔχοντα τὸ πρότερον καὶ τὸ ὕστερον.
- [02251] Ὅρωμεν καὶ τὸ ἀπαύγασμα ἐκ τοῦ ἡλίου ἰδιόν τε αὐτοῦ ὄν, καὶ μὴ διαιρουμένην μηδὲ μειουμένην τὴν οὐσίαν τοῦ ἡλίου·
- [02252] ἀλλ' αὐτὴν τε ὀλόκληρον οὖσαν, καὶ τὸ ἀπαύγασμα τέλειον καὶ ὀλόκληρον, καὶ μὴ μειοῦν τὴν οὐσίαν τοῦ φωτός, ἀλλ' ὡς γέννημα ἀληθινὸν ἐξ αὐτοῦ.
- [02253] Συν ὀρωμεν καὶ τὸν Υἱὸν οὐκ ἐξωθεν, ἀλλ' ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννώμενον, καὶ ὀλόκληρον μένοντα τὸν Πατέρα, τὸν δὲ χαρακτήρα τῆς ὑποστάσεως αἰεὶ ὄντα, ἐμφερείαν τε καὶ εἰκόνα ἀπαράλλακτον σώζοντα πρὸς τὸν Πατέρα, ὡς τὸν ἰδόντα τούτον, ὄραν ἐν αὐτῷ καὶ τὴν ὑπόστασιν, ἧς καὶ χαρακτήρ ἐστιν.
- [02254] Ἐκ τε τῆς ἐνεργείας τοῦ χαρακτήρος διανοοῦμεθα τὴν τῆς ὑποστάσεως ἀληθῶς θεότητα·
- [02255] τοῦτο γὰρ καὶ αὐτὸς ὁ Σωτὴρ διδάσκων ἔλεγεν·
- [02256] Ὁ μένων ἐν ἐμοί, αὐτὸς ποιεῖ τὰ ἔργα, ἃ ἐγὼ ποιῶ·

- [02257] καί·
- [02258] Ἐγὼ καὶ ὁ Πατήρ ἓν ἔσμεν·
- [02259] καί·
- [02260] Ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ καὶ ὁ Πατήρ ἐν ἐμοί·
- [02261] Οὐκοῦν ἡ χριστομάχος αἴρεσις πειρασάτω πρῶτον τὰ ἐν τοῖς γενητοῖς παραδείγματα διελεῖν καὶ εἰπεῖν·
- [02262] ἦν ποτε ὁ ἥλιος χωρὶς τοῦ ἀπαυγασματος·
- [02263] ἦ, ὅτι τοῦτο οὐκ ἔστι τῆς τοῦ φωτός οὐσίας ἴδιον·
- [02264] ἦ, ἴδιον μὲν ἔστι, κατὰ διαίρεσιν δὲ μέρος ἔστι τοῦτο τοῦ φωτός·
- [02265] καὶ πάλιν διελέτω τὸν Λόγον, καὶ εἰπάτω τοῦτον ἀλλότριον εἶναι τοῦ νοῦ·
- [02266] ἦ, ὅτι ποτὲ οὐκ ἦν, ἦ, οὐκ ἔστιν ἴδιος τῆς οὐσίας αὐτοῦ·
- [02267] ἦ, ὅτι μέρος κατὰ διαίρεσιν ἔστιν οὗτος ἐκείνου·
- [02268] Περὶ δὲ τοῦ χαρακτῆρος καὶ τοῦ φωτός καὶ τῆς δυνάμεως οὕτω διελέτω ὡς ἐπὶ τοῦ Λόγου καὶ τοῦ ἀπαυγασματος·
- [02269] καὶ τότε περὶ ὧν ἐὰν θελήσῃ φανταζέσθω·
- [02270] Εἰ δὲ ἀδύνατος αὐτοῖς ἐκείνοις ἡ τόλμα, πῶς οὐ μαίνονται με γάλως, εἰς τὰ ὑπερέκεινα τῶν γενητῶν καὶ τῆς ἑαυτῶν φύσεως μάτην ἐπεκτείνοντες ἑαυτοὺς καὶ ἀδυνάτους ἐπιχειροῦντες;
- [02271] ^[26.220] Εἰ γὰρ καὶ ἐπὶ τούτων τῶν γενητῶν καὶ σωματικῶν εὐρίσκεται τὰ γεννήματα μὴ μέρη ὄντα τῶν οὐσιῶν ἐξ ὧν εἰσι, μηδὲ παθητικῶς ὑφιστάμενα, μηδὲ μειοῦντα τὰς οὐσίας τῶν γονέων·
- [02272] πῶς πάλιν οὐ μαίνονται ἐπὶ τοῦ ἀσωμάτου καὶ ἀληθινοῦ Θεοῦ, ζητοῦντες καὶ ὑπονοοῦντες μέρη καὶ πάθη, διαίρεσις δὲ προσάπτοντες τῷ ἀπαθεῖ καὶ ἀναλλοιώτῳ Θεῷ, ἵνα τὰς ἀκοὰς ἐν τούτοις ταράσσωσι τῶν ἀκεραιότερων, καὶ διαστρέψωσιν ἀπὸ τῆς ἀληθείας;
- [02273] Τίς γὰρ ἀκούων Υἱόν, οὐκ ἐνθυμεῖται τὸ ἴδιον τῆς τοῦ Πατρὸς οὐσίας;
- [02274] Τίς δὲ, ἀκούσας, ὅτε κατὰ ἡγεῖτο κατὰ τὴν ἀρχὴν, ὅτι ὁ Θεὸς Υἱὸν ἔχει, καὶ τῷ ἰδίῳ Λόγῳ τὰ πάντα πεποίηκεν, οὐχ οὕτως ἐδέξατο κατὰ τὴν διάνοιαν ὡς νῦν ἡμεῖς φρονοῦμεν;
- [02275] Τίς, ὅτε γέγονεν ἡ μιὰ τῶν Ἀρειανῶν αἴρεσις, οὐκ εὐθὺς, ἀκούσας ἃ λέγουσιν, ἐξενίσθη, ὡς ἀλλότρια λεγόντων αὐτῶν, καὶ παρὰ τὸν ἐξ ἀρχῆς σπαρέντα λόγον ἐπισπειρόντων;
- [02276] Τὸ μὲν γὰρ σπειρόμενόν ἐστιν ἐξ ἀρχῆς ἐκάστη ψυχῇ, ὅτι ὁ Θεὸς Υἱὸν τὸν Λόγον, τὴν σοφίαν, τὴν δύναμιν ἔχει, καὶ ταῦτά ἐστιν αὐτοῦ εἰκὼν καὶ ἀπαύγασμα·
- [02277] φέρεται δὲ εὐθὺς ἐκ τῶν ῥηθέντων τὸ αἰεὶ, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς, τὸ ὅμοιον, τὸ αἴδιον τοῦ γεννήματος τῆς οὐσίας·
- [02278] καὶ οὐδεμία περὶ κτίσματος ἢ ποιήματος ἐν τούτοις ἔννοια·
- [02279] Ὅτε δὲ ἐχθρὸς ἄνθρωπος κοιμωμένων τῶν ἀνθρώπων ἐπέσπειρε τὸ, κτίσμα, καὶ τὸ, ἦν ποτε ὅτε οὐκ ἦν, καὶ τὸ, πῶς οὖν δύναται;
- [02280] τότε λοιπὸν ὡς ζιζάνιον γέγονεν ἡ κακοῦργος αἴρεσις τῶν χριστομάχων·
- [02281] καὶ εὐθὺς, ὡς ἐρημωθέντες πάσης ὀρθῆς φρονήσεως, δίκην ληστῶν περιεργάζονται καὶ λέγειν τολμῶσι·
- [02282] «Πῶς οὖν δύναται ὁ Υἱὸς ἀϊδίως συνυπάρχειν τῷ Πατρὶ;
- [02283] Καὶ γὰρ οἱ ἄνθρωποι μετὰ χρόνον ἐξ ἀνθρώπων υἱοὶ γίνονται·
- [02284] καὶ ὁ μὲν πατήρ τριάκοντα ἐτῶν ἔστιν·
- [02285] ὁ δὲ υἱὸς ἀρχὴν ἔχει τότε γεννηθείς·
- [02286] καὶ ὅλως πᾶς υἱὸς ἀνθρώπου οὐκ ἦν, πρὶν γεννηθῆναι.»·
- [02287] Πάλιν τε ψιθυρίζουσι·
- [02288] «Πῶς δύναται ὁ Υἱὸς Λόγος εἶναι, ἢ ὁ Λόγος εἰκὼν τοῦ Θεοῦ;
- [02289] Ὁ γὰρ ἀνθρώπων Λόγος ἐκ συλλαβῶν συγκείμενος, μόνον ἐσήμανε τὸ βούλημα τοῦ λαλήσαντος, καὶ εὐθὺς πέπαυται καὶ ἠφάνισται.»·
- [02290] ^[26.221] Ἐκεῖνοι μὲν οὖν, ὡς περὶ ἐπιλαθόμενοι τῶν προλεχθέντων κατ' αὐτῶν ἐλέγχων, τοιοῦτοι πάλιν ἑαυτοὺς δεσμοῖς ἀσεβείας περιπεύροντες διαλογίζονται τοιαῦτα·

- [02291] ὁ δὲ τῆς ἀληθείας λόγος ἐλέγχει τούτους οὕτως.
- [02292] Εἰ μὲν περὶ ἀνθρώπου τινὸς διαλογίζονται, ἀνθρωπίνως καὶ περὶ τοῦ λόγου αὐτοῦ καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ λογιζέσθωσαν·
- [02293] εἰ δὲ περὶ τοῦ Θεοῦ τοῦ κτίσαντος τοὺς ἀνθρώπους, μηκέτι ἀνθρωπίνως, ἀλλὰ ἄλλως ὑπὲρ τὴν τῶν ἀνθρώπων φύσιν δια νοείσθωσαν.
- [02294] Ὅποῖος γὰρ ἂν ἦ ὁ γεννῶν, τοιοῦτον ἀνάγκη καὶ τὸ γέννημα εἶναι·
- [02295] καὶ ὁποῖος ἂν ἦ ὁ τοῦ Λόγου Πατῆρ, τοιοῦτος ἂν εἶη καὶ ὁ Λόγος αὐτοῦ.
- [02296] Ὁ μὲν οὖν ἄνθρωπος ἐν χρόνῳ γεννώμενος, ἐν χρόνῳ καὶ αὐτὸς γεννᾷ τὸ τέκνον·
- [02297] καὶ ἐπειδὴ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος γέγονε, διὰ τοῦτο καὶ ὁ Λόγος αὐτοῦ παύεται, καὶ οὐ μένει·
- [02298] ὁ δὲ Θεὸς οὐχ ὡς ἄνθρωπος ἐστι·
- [02299] τοῦτο γὰρ εἶπεν ἡ Γραφή·
- [02300] ἀλλ' ὧν ἐστι καὶ αἰεὶ ἐστι·
- [02301] διὰ τοῦτο καὶ ὁ Λόγος αὐτοῦ ὧν ἐστι καὶ αἰδίως ἐστὶ μετὰ τοῦ Πατρὸς, ὡς ἀπαύγασμα φωτός.
- [02302] Καὶ ὁ μὲν τῶν ἀνθρώπων λόγος ἐκ συλλαβῶν ἐστὶ συγκείμενος, καὶ οὔτε ζῆ, οὔτε τι ἐνεργεῖ, ἀλλὰ μόνον ἐστὶ σημαντικὸς τῆς τοῦ λαλοῦντος διανοίας, καὶ μόνον ἐξηλθε καὶ παρήλθε μηκέτι φαινόμενος, ἐπειδὴ οὐδὲ ἦν ὅλως, πρὶν λαληθῆ·
- [02303] διὸ οὔτε ζῆ, οὔτε τι ἐνεργεῖ, οὔτε ὅλως ἄνθρωπος ἐστὶν ὁ τῶν ἀνθρώπων λόγος·
- [02304] πάσχει δὲ τοῦτο, καθὰ προείπον, ἐπεὶ καὶ ὁ τοῦτον γεννῶν ἄνθρωπος ἐκ τοῦ μὴ ὄντος ἔχει τὴν φύσιν·
- [02305] ὁ δὲ τοῦ Θεοῦ Λόγος οὐχ ὡς ἂν τις εἴποι, προφορικός ἐστίν, οὐδὲ ψόφος ῥημάτων, οὐδὲ τὸ προστάξει Θεὸν, τοῦτό ἐστιν ὁ Υἱός·
- [02306] ἀλλ' ὡς φῶς ἀπαύγασμα, οὕτως ἐστὶ γέννημα τέλειον ἐκ τελείου.
- [02307] Διὸ καὶ Θεὸς ἐστὶν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ·
- [02308] καὶ Θεὸς γὰρ ἦν, φησὶν, ὁ Λόγος.
- [02309] Καὶ οἱ μὲν λόγοι τῶν ἀνθρώπων οὐδὲν εἰσὶν εἰς ἐνέργειαν·
- [02310] διὸ οὐδὲ διὰ λόγων, ἀλλὰ διὰ χειρῶν ἄνθρωπος ἐργάζεται, ὅτι αὐτὰ μὲν ὑπάρχουσιν, ὁ δὲ Λόγος αὐτῶν οὐχ ὑφίσταται.
- [02311] Ὁ δὲ τοῦ Θεοῦ Λόγος, ὡς εἶπεν ὁ Απόστολος, ζῶν ἐστὶν ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ ἐνεργῆς, καὶ τομώτερος ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν δίστομον, καὶ δικνούμενος ἄχρι μερισμοῦ ψυχῆς καὶ πνεύματος, ἀρμῶν τε καὶ μυελῶν, καὶ κριτικὸς ἐνθυμήσεων καὶ ἐννοιῶν καρδίας·
- [02312] καὶ οὐκ ἐστὶ κτίσις ἀφανῆς ἐνώπιον αὐτοῦ, πάντα δὲ γυμνά ^[26.224] καὶ τετραχηλισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, πρὸς ὃν ἡμῖν ὁ λόγος.
- [02313] Δημιουργὸς οὖν ἐστὶ, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν, οὐδὲ δυνατόν τι γίνεσθαι χωρὶς αὐτοῦ.
- [02314] Οὐ δεῖ δὲ ζητεῖν, διὰ τί μὴ τοιοῦτος ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος οἷος καὶ ὁ ἡμέτερος·
- [02315] ἐπεὶ μὴ τοιοῦτος ὁ Θεὸς οἷοι καὶ ἡμεῖς, ὡς προείρηται·
- [02316] ἀλλ' οὐδὲ πρέπει ζητεῖν πῶς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστὶν ὁ Λόγος, ἢ πῶς ἀπαύγασμά ἐστι τοῦ Θεοῦ, ἢ πῶς γεννᾷ ὁ Θεὸς, καὶ τίς ὁ τρόπος τῆς τοῦ Θεοῦ γεννήσεως·
- [02317] μαίνοιτο γὰρ ἂν τις τοιαῦτα τολμῶν, ὅτι πρᾶγμα ἀρόρητον καὶ φύσεως ἴδιον Θεοῦ, μόνῳ τε αὐτῷ καὶ τῷ Υἱῷ γινωσκόμενον, ἀξιοῖ λόγοις αὐτὸ ἐρμηνευθῆναι·
- [02318] ἴσον γὰρ ἐστὶ τοὺς τοιοῦτους ζητεῖν, ποῦ ὁ Θεός, καὶ πῶς ἐστὶν ὁ Θεός, καὶ ποταπός ἐστὶν ὁ Πατῆρ.
- [02319] Ἀλλ' ὥσπερ τὸ τοιοῦτο ἐρωτᾶν ἀσεβές ἐστὶ, καὶ ἀγνοούντων τὸν Θεὸν, οὕτω καὶ οὐ θέμις οὐδὲ περὶ τῆς τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ γεννήσεως τοιαῦτα τολμᾶν, οὐδὲ τῇ ἑαυτῶν φύσει καὶ ἀσθενείᾳ συμμετρῆν τὸν Θεὸν καὶ τὴν τούτου σοφίαν·
- [02320] ἀλλ' οὐδὲ διὰ τοῦτο καὶ παρὰ τὴν ἀλήθειαν νοεῖν προσήκει·
- [02321] οὐδὲ εἰ ἀπορεῖ τις ζητῶν περὶ τούτων, ὀφείλει καὶ ἀπιστεῖν τοῖς γεγραμμένοις.
- [02322] Βέλτιον γὰρ ἀποροῦντας σιωπᾶν καὶ πιστεύειν, ἢ ἀπιστεῖν διὰ τὸ ἀπορεῖν·
- [02323] διότι ὁ μὲν ἀπορῶν δύναται πῶς καὶ συγγνώμην ἔχειν, ὅτι ὅλως κἂν ζητήσας ἠρέμησεν·
- [02324] ὁ δὲ διὰ τὸ ἀπορεῖν ἐπινοῶν ἑαυτῷ τὰ μὴ δέοντα, καὶ τὰ μὴ ἄξια περὶ Θεοῦ φθεγγόμενος, ἀσύγνωστον ἔχει τῆς τόλμης τὴν δίκην.

[02325] Δύναται γὰρ καὶ τῶν τοιούτων ἀποριῶν ἔχειν τινὰ παραμυθίαν ἐκ τῶν θείων Γραφῶν, ὥστε λαμβάνειν μὲν καλῶς τὰ γεγραμμένα, νοεῖν δὲ ὡς ἐν παραδείγματι τὸν ἡμέτερον λόγον·

[02326] ὅτι ὡσπερ οὗτος ἴδιος ἐξ ἡμῶν ἐστι, καὶ οὐκ ἐξωθεν ἡμῶν ἔργον, οὕτω καὶ ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος ἰδιός ἐστιν ἐξ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔστι ποιήμα, οὐδὲ ὡς ὁ τῶν ἀνθρώπων λόγος·

[02327] ἐπεὶ καὶ τὸν Θεὸν ἀνάγκη νοεῖν ἄνθρωπον.

[02328] Ἰδοὺ γὰρ πάλιν τῶν μὲν ἀνθρώπων πολλοὶ καὶ διάφοροι λόγοι καθ' ἡμέραν παρέρχονται, διὰ τὸ τοὺς πρώτους μὴ μένειν, ἀλλ' ἀφανίζεσθαι.

[02329] Γίνεται δὲ πάλιν τοῦτο, ἐπεὶ καὶ οἱ τούτων πατέρες, ἄνθρωποι ὄντες, παρερχομένας μὲν ἔχουσι τὰς ἡλικίας, τὰ δὲ νοήματα ἐπερχόμενα·

[02330] καὶ πρὸς ἃ λογίζονται καὶ ἐπιλογίζονται, τοιαῦτα καὶ φθέγγονται·

[02331] ὥστε καὶ πολλοὺς λόγους ἔχειν, καὶ μετὰ τοὺς πολλοὺς μηδένα τούτων ὄλωσ·

[02332] πέπαιται γὰρ ὁ λαλῶν, καὶ ὁ λόγος εὐθὺς ἀνήλωται.

[02333] Ὁ δὲ τοῦ Θεοῦ Λόγος εἷς ἐστι καὶ ὁ αὐτός, καὶ, ὡς γέγραπται, ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν αἰῶνα διαμένει, μὴ ἀλλοιούμενος, [26.225] μηδὲ πρῶτος ἢ δευτέρος ἑτέρου, ἀλλ' ὁ αὐτὸς ὑπάρχων αἰεὶ.

[02334] Ἐπρεπε γὰρ, ἐνὸς ὄντος τοῦ Θεοῦ, μίαν εἶναι καὶ τὴν εἰκόνα, καὶ ἓνα τὸν τούτου Λόγον, καὶ μίαν τὴν τούτου σοφίαν.

[02335] Διὸ καὶ θαυμάζω, πῶς, ἐνὸς ὄντος τοῦ Θεοῦ, οὗτοι κατὰ τὰς ἰδίας ἐπινοίας πολλὰς εἰκόνας καὶ σοφίας καὶ λόγους εἰσάγουσι, καὶ ἄλλον μὲν εἶναι τὸν ἴδιον καὶ φύσει Λόγον τοῦ Πατρὸς λέγουσιν, ἐν ᾧ καὶ τὸν Υἱὸν πεποίηκε, τὸν δὲ ἀληθῶς Υἱὸν κατ' ἐπίνοιαν μόνον λέγεσθαι Λόγον, ὡς ἄμπελον, καὶ ὄδον, καὶ θύραν, καὶ ξύλον ζωῆς.

[02336] Σοφίαν τε ὀνόματι λέγεσθαι αὐτὸν φασιν, ἄλλην μὲντοι εἶναι τὴν ἰδίαν καὶ ἀληθινὴν σοφίαν τοῦ Πατρὸς, τὴν ἀγεννήτως συνυπάρχουσαν αὐτῷ, ἐν ἣ καὶ τὸν Υἱὸν ποιήσας, ὠνόμασε κατὰ μετουσίαν ἐκείνης σοφίαν αὐτόν.

[02337] Ταῦτα δὲ οὐχ ἕως λόγων μόνον αὐτοῖς ἔφθασεν, ἀλλ' Ἄρειος μὲν ἐν τῇ ἑαυτοῦ Θαλείᾳ συνέθηκεν, ὁ δὲ σοφιστὴς Ἀστέριος ἔγραψεν, ἅπερ καὶ ἐν τοῖς προτέροις εἴπομεν, οὕτως·

[02338] «Οὐκ εἶπεν ὁ μακάριος Παῦλος Χριστὸν κηρύσσειν τὴν τοῦ Θεοῦ δύναμιν ἢ τὴν τοῦ Θεοῦ σοφίαν, ἀλλὰ δίχα τῆς τοῦ ἄρθρου προσθήκης, δύναμιν Θεοῦ καὶ Θεοῦ σοφίαν·

[02339] ἄλλην μὲν εἶναι τὴν ἰδίαν αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ δύναμιν τὴν ἔμφυτον αὐτῷ καὶ συνυπάρχουσαν αὐτῷ ἀγεννήτως κηρύσσω, γεννητικὴν μὲν οὖσαν δηλονότι τοῦ Χριστοῦ, δημιουργικὴν δὲ τοῦ παντὸς κόσμου, περὶ ἧς ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους Ἐπιστολῇ διδάσκων λέγει·

[02340] Τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασι νοούμενα καθορᾶται, ἢ τε αἰδῖος αὐτοῦ δύναμις καὶ θεϊότης.

[02341] Ὅσπερ γὰρ τὴν εἰρημένην ἐνταῦθα θεϊότητα οὐκ ἂν τις φαίη Χριστὸν εἶναι, ἀλλ' αὐτὸν ὑπάρχειν τὸν Πατέρα·

[02342] οὕτως οἶμαι καὶ ἡ αἰδῖος αὐτοῦ δύναμις καὶ θεϊότης, οὐχ ὁ Μονογενῆς Υἱός, ἀλλ' ὁ γεννήσας ὑπάρχει Πατήρ.

[02343] Ἄλλην δὲ δύναμιν καὶ σοφίαν διδάσκει Θεοῦ εἶναι διὰ Χριστοῦ δεικνυμένην.».

[02344] Καὶ μετ' ὀλίγα ὁ αὐτὸς Ἀστέριος φησι·

[02345] «Καίτοι γε ἡ μὲν αἰδῖος αὐτοῦ δύναμις καὶ σοφία, ἦν ἄναρ χόν τε καὶ ἀγέννητον οἱ τῆς ἀληθείας ἀποφαίνονται λογισμοί, μία ἂν εἴη δήπουθεν καὶ ἡ αὐτή·

[02346] πολλοὶ δὲ αἰ καθ' ἕκαστον ὑπ' αὐτοῦ κτισθεῖσαι, ὧν πρωτότοκος καὶ Μονογενῆς ὁ Χριστός·

[02347] πᾶσαι γε μὴν ὁμοίως εἰς τὸν κεκτημένον ἀνήρτηνται·

[02348] καὶ πᾶσαι δυνάμεις αὐτοῦ τοῦ κτίσαντος καὶ χρωμένου καλοῦν [26.228] ται δικαίως·

[02349] οἷον ὁ μὲν προφήτης τὴν ἀκρίδα, δίκην τῶν ἀνθρωπίνων ἀμαρτημάτων θεήλατον γινομένην, οὐ δύναμιν μόνον, ἀλλὰ καὶ μεγάλην φησὶν ὑπ' αὐτοῦ προσαγορεύεσθαι τοῦ Θεοῦ·

[02350] ὁ δὲ γε μακάριος Δαυῖδ ἐν πλείοσι τῶν ψαλμῶν οὐκ ἀγγέλοις μόνον, ἀλλὰ καὶ δυνάμεσιν αἰνεῖν παρακελεύεται τὸν Θεόν.».

[02351] Τοῦτο δὲ καὶ μόνον φθεγγόμενοι, πῶς οὐκ ἄξιοι παντὸς μίσους εἰσίν;

[02352] Εἰ γὰρ, ὡς αὐτοὶ νομίζουσιν, οὐ διὰ τὴν ἐκ Πατρὸς γέννησιν καὶ τὸ ἴδιον τῆς οὐσίας Υἱός ἐστιν, ἀλλὰ διὰ τὰ λογικὰ Λόγος, καὶ διὰ τὰ σοφίζόμενα σοφία, καὶ διὰ τὰ δυνατούμενα δύναμις λέγεται·

[02353] πάντως που καὶ διὰ τοὺς υἰοποιουμένους Υἱὸς ἐκλήθη·

[02354] καὶ τάχα διὰ τὰ ὄντα ἔχει καὶ τὸ εἶναι κατ' ἐπίνοιαν.

[02355] Τί οὖν ἄρα λοιπὸν ἐστὶν αὐτός;

[02356] Οὐδὲν γὰρ ἂν εἴη τούτων αὐτός, εἰ ὀνόματα μόνον ἐστὶν αὐτοῦ ταῦτα, καὶ μόνην τοῦ εἶναι φαντασίαν ἔχει, δι' ἡμᾶς καὶ τοῖς ὀνόμασι τούτοις καλλωπιζόμενος.

[02357] Ἀλλὰ καὶ τοῦτο διαβολικὴ μάλλον ἐστὶν ἀπόνοια, τάχα δὲ καὶ πλεῖον, ὅτι ἑαυτοὺς μὲν ἀληθῶς ὑφεισθάναι θέλουσι, τὸν δὲ τοῦ Θεοῦ Λόγον ὀνόματι μόνον εἶναι νομίζουσιν.

[02358] Πῶς δὲ οὐ τερατολοῦ γὰρ αὐτῶν καὶ ταῦτα, λέγειν μὲν σοφίαν συνυπάρχουσαν τῷ Πατρὶ, μὴ λέγειν δὲ ταύτην εἶναι τὸν Χριστὸν, ἀλλὰ πολλὰς κτιστὰς δυνάμεις καὶ σοφίας εἶναι, τούτων δὲ μίαν εἶναι τὸν Κύριον, τὸν καὶ τῆ κάμπη καὶ τῆ ἀκρίδι παραβαλλόμενον παρ' αὐτῶν;

[02359] Πῶς δὲ καὶ οὐ πανούργοι, ὅτι, παρ' ἡμῶν μὲν ἀκούοντες συνυπάρχειν τὸν Λόγον τῷ Πατρὶ, γογγύζουσιν εὐθύς φάσκοντες·

[02360] Οὐκοῦν δύο ἀγένητα λέγετε;

[02361] αὐτοὶ δὲ λέγοντες τὸ, Ἡ ἀγένητος αὐτοῦ σοφία, οὐχ ὁρῶσι κατ' αὐτῶν φθάνουσαν, ἣν αἰτιῶνται, ματαίαν μέμψιν;

[02362] Καὶ γὰρ κάκεινη πάλιν αὐτῶν ἡ διάνοια πῶς οὐ πάνυ μωρὰ, λέγειν τὴν ἀγένητον συνυπάρχουσαν τῷ Θεῷ σοφίαν αὐτὸν εἶναι τὸν Θεόν;

[02363] Τὸ γὰρ συνυπάρχον οὐχ ἑαυτῷ, τινὶ δὲ συνυπάρχει, ὡς περὶ τοῦ Κυρίου λέγουσιν οἱ εὐαγγελισταί, ὅτι συνῆν τοῖς μαθηταῖς·

[02364] οὐ γὰρ ἑαυτῷ, ἀλλὰ τοῖς μαθηταῖς συνῆν·

[02365] εἰ μὴ ἄρα σύνθετον εἶποιεν τὸν Θεόν, ἔχοντα συμπεπλεγμένην ἢ συμπληρωτικὴν τῆς οὐσίας ἑαυτοῦ σοφίαν, ἀγένητον οὖσαν καὶ αὐτὴν, ἥντινα καὶ δημιουργὸν αὐτοὶ ἀντεισάγουσι τοῦ κόσμου, ἵνα καὶ τοῦ δημιουργεῖν τὸν Υἱὸν ἀφέλωνται.

[02366] [26.229] Πάντα γὰρ βιάζονται λέγειν, ἵνα μὴ περὶ τοῦ Κυρίου φρονήσωσιν ἐν ἀληθείᾳ.

[02367] Ποῦ γὰρ ὅλως εὔρον παρὰ τῆ θεῖα Γραφῆ λεγόμενον, ἢ παρὰ τίνος ἤκουσαν, ὡς ὄντος ἄλλου Λόγου καὶ ἄλλης Σοφίας παρὰ τοῦτον τὸν Υἱὸν, ἵνα καὶ τοιαῦτα ἑαυτοῖς ἀναπλάσσονται;

[02368] Γέγραπται μὲν γὰρ·

[02369] Οὐχ οἱ λόγοι μου, ὥσπερ πῦρ, ἢ πέλυξ κόπτων πέτρων;

[02370] καὶ ἐν ταῖς Παροιμίαις·

[02371] Διδάξω δὲ ὑμᾶς ἐμοὺς λόγους.

[02372] Ἀλλὰ ταῦτα ἐντολαὶ καὶ προστάγματα εἰσιν, ἃ διὰ τοῦ ἰδίου καὶ μόνου ἀληθινοῦ Λόγου τοῖς ἀγίοις λελάληκεν ὁ Θεός, περὶ ὧν ἔλεγεν ὁ ψάλλον·

[02373] Ἐκ πάσης ὁδοῦ πονηρᾶς ἐκάλυσα τοὺς πόδας μου, ὅπως ἂν φυλάξω τοὺς λόγους σου.

[02374] Τὰ γοῦν τοιαῦτα σημαίνων ἄλλα παρ' ἑαυτὸν εἶναι ὁ Σωτὴρ, καὶ δι' ἑαυτοῦ εἶρηκε·

[02375] Τὰ ῥήματα, ἃ ἐγὼ λελάληκα ὑμῖν.

[02376] Οὐ γὰρ δὴ οἱ τοιοῦτοι λόγοι γεννήματα ἢ υἱοὶ εἰσιν, οὐδὲ τοσοῦτοι δημιουργοὶ λόγοι, οὐδὲ τοσαῦται εἰκόνες τοῦ ἐνός Θεοῦ, οὐδὲ τοσοῦτοὶ εἰσιν οἱ γενόμενοι ἄνθρωποι ὑπὲρ ἡμῶν, οὐδὲ ὡς ἐκ πολλῶν τοιούτων εἰς ἓστιν ὁ γενόμενος κατὰ τὸν Ἰωάννην σάρεξ·

[02377] ἀλλ' ὡς μόνος ὢν τοῦ Θεοῦ Λόγος, εὐηγγελίσθη παρὰ τοῦ Ἰωάννου·

[02378] Ὁ Λόγος σὰρεξ ἐγένετο, καὶ Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο.

[02379] Διὸ καὶ περὶ αὐτοῦ μόνου τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ περὶ τῆς πρὸς τὸν Πατέρα ἐνότητος αὐτοῦ γέγραπται καὶ δείκνυται τὰ μαρτύρια, τοῦ μὲν Πατρὸς σημαίνοντος ἕνα εἶναι τὸν Υἱὸν, τῶν δὲ ἁγίων μαθόντων τοῦτο, καὶ λεγόντων ἕνα τὸν Λόγον εἶναι καὶ τοῦτον εἶναι Μονογενῆ·

[02380] τὰ τε ἔργα τὰ δι' αὐτοῦ δείκνυται·

[02381] πάντα γὰρ τὰ τε ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα δι' αὐτοῦ γέγονε, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν.

[02382] Περί δὲ ἐτέρου ἢ ἄλλου τινὸς οὐ φαντάζονται, καὶ ἀναπλάσσονται ἑαυτοῖς λόγους ἢ σοφίας, ὧν οὔτε ὄνομα, οὔτε ἔργον σημαίνεται ἀπὸ τῆς Γραφῆς, ἢ παρὰ μόνων τούτων ὀνομάζεται.

[02383] Τούτων γὰρ ἔστιν ἐξεύρεμα καὶ χριστομάχος ὑπόνοια, καὶ τῷ μὲν ὀνόματι τοῦ Λόγου καὶ τῆς Σοφίας καταχρῶνται, ἕτερα δὲ ἑαυτοῖς ἀναπλάττοντες, ἀρνοῦνται τὸν ἀληθινὸν τοῦ Θεοῦ Λόγον, καὶ τὴν ὄντως καὶ μόνην Σοφίαν τοῦ Πατρὸς, καὶ Μανιχαίους λοιπὸν ζηλοῦσιν οἱ ἄθλιοι.

[02384] Κάκεῖνοι γὰρ, τὰ μὲν ἔργα τοῦ Θεοῦ βλέποντες, ἀρνοῦνται αὐτὸν τὸν μόνον ὄντα καὶ ἀληθινὸν Θεόν, ἕτερον δὲ ἑαυτοῖς ἀναπλάσσουσιν, οὐ μῆτε ἔργον, μῆτε τινὰ μαρτυρίαν ἀπὸ τῶν θείων λογίων δεικνύειν δύνανται.

[02385] [26.232] Οὐκοῦν εἰ μῆτε ἐν τοῖς θείοις λόγοις εὐρίσκεται ἄλλη σοφία παρὰ τοῦτον τὸν Υἱὸν, μῆτε παρὰ τῶν πατέρων ἠκούσαμεν τι τοιοῦτον·

[02386] ὡμολόγηται δὲ καὶ γέγραπται παρὰ τούτων ἀγενήτως ἡ Σοφία συνυπάρχουσα τῷ Πατρὶ, ἰδία αὐτοῦ οὖσα, καὶ κόσμου δημιουργός·

[02387] αὐτὸς ἂν εἴη ὁ Υἱὸς ὁ καὶ κατ' αὐτοὺς αἰδίως συνυπάρχων τῷ Πατρὶ.

[02388] Αὐτὸς γὰρ ἔστι καὶ δημιουργός, ὡς γέγραπται·

[02389] Πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας.

[02390] Καὶ γὰρ καὶ αὐτὸς Ἀστέριος, ὡσπερ ἐπιλαθόμενος ὧν πρότερον ἔγραψεν, ὕστερον κατὰ τὸν Καϊάφαν ἄκων καὶ αὐτὸς πρὸς Ἕλληνας ἐνιστάμενος, οὐκέτι μὲν πολλὰς σοφίας, οὐδὲ τὴν κάμπην ὀνομάζει, μίαν δὲ λοιπὸν ὁμολογεῖ, γράφων οὕτως·

[02391] «Εἷς μὲν ὁ Θεὸς Λόγος, πολλὰ δὲ τὰ λογικά·

[02392] καὶ μία μὲν τῆς Σοφίας οὐσία τε καὶ φύσις, πολλὰ δὲ τὰ σοφὰ καὶ καλά.».

[02393] Καὶ μετ' ὀλίγα πάλιν λέγει·

[02394] «Τίνες ἂν εἶεν οὗς παῖδας Θεοῦ προσάγοι ρεύειν ἀξιοῦσιν;

[02395] Οὐ γὰρ δὴ λόγους τε καὶ τοὺς τοὺς ὑπάρχειν φήσουσιν, οὐδὲ σοφίας εἶναι πλείονας ἐροῦσιν.

[02396] Οὐ γὰρ δυνατὸν, ἐνὸς ὄντος τοῦ Λόγου, καὶ μιᾶς ἀποδειχθείσης τῆς Σοφίας, τῷ πλήθει τῶν παίδων τοῦ Λόγου τὴν οὐσίαν ἐπινέμειν, καὶ τῆς Σοφίας χαρίζεσθαι τὴν ἐπωνυμίαν.».

[02397] Θαυμαστὸν τοίνυν οὐδὲν, εἰ πρὸς τὴν ἀλήθειαν οἱ Ἀρειανοὶ μάχονται, ὅπου γε καὶ τοῖς ἑαυτῶν προσκόπτοντες ἀλλήλοις συμπίπτουσι, ποτὲ μὲν λέγοντες πολλὰς εἶναι σοφίας, ποτὲ δὲ μίαν ἀποφαινόμενοι·

[02398] καὶ ποτὲ μὲν τὴν κάμπην συνάπτουσι τὴν σοφίαν, ποτὲ δὲ συνυπάρχειν τῷ Πατρὶ καὶ ἰδίαν αὐτοῦ λέγουσι·

[02399] καὶ ἄλλοτε μὲν ἀγέννητον μόνον τὸν Πατέρα·

[02400] ἄλλοτε δὲ καὶ τὴν σοφίαν αὐτοῦ καὶ τὴν δύναμιν ἀγέννητον.

[02401] Καὶ μάχονται μὲν ἡμῖν λέγουσιν αἰεὶ εἶναι τὸν τοῦ Θεοῦ Λόγον, αὐτοὶ δὲ λέγοντες ἀγενήτως συνυπάρχειν τῷ Θεῷ τὴν Σοφίαν, ἐπιλανθάνονται τῶν ἰδίων.

[02402] Οὕτω πρὸς πάντα σκοτοδινώσι, τὴν μὲν ἀληθινὴν Σοφίαν ἀρνούμενοι, καὶ τὴν μὴ οὖσαν ἔξου ρίσκοντες, ὡς οἱ Μανιχαῖοι πλάττοντες ἑαυτοῖς ἕτερον, καὶ τὸν ὄντα Θεὸν ἀρνούμενοι.

[02403] [26.233] Ἄλλ' ἀκουέτωσαν μὲν αἱ ἄλλαι αἰρέσεις καὶ Μανιχαῖοι, ὅτι εἷς ἐστὶν ὁ τοῦ μὲν Χριστοῦ Πατὴρ, τῆς δὲ κτίσεως δεσπότης καὶ ποιητὴς διὰ τοῦ ἰδίου Λόγου·

[02404] ἀκουέτωσαν δὲ ἰδίᾳ καὶ Ἀρειομανῖται, ὅτι εἷς ἐστὶν ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος, ὁ μόνος ἴδιος καὶ γνήσιος ἐκ τῆς οὐσίας αὐτοῦ ὧν Υἱός, καὶ ἀχώριστος ἔχων πρὸς τὸν Πατέρα ἑαυτοῦ τὴν ἐνότητα τῆς θεότητος, ὡς πολλάκις εἶπομεν, μαθόντες παρ' αὐτοῦ τοῦ Σωτήρος.

[02405] Ἐπεὶ εἰ μὴ οὕτως ἔχει, διὰ τί δι' αὐτοῦ κτίζει ὁ Πατὴρ, καὶ ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται οἷς ἐὰν θέλη, καὶ φωτίζει τούτους;

[02406] Ἦ διὰ τί καὶ ἐν τῇ τελειώσει τοῦ βαπτίσματος συγκατονομάζεται τῷ Πατρὶ ὁ Υἱός;

[02407] Εἰ μὲν γὰρ αὐτάρκης οὐκ ἔστιν ὁ Πατὴρ, ἀσεβῆς ἢ φωνή·

[02408] εἰ δὲ αὐτάρκης, τοῦτο γὰρ θέμις εἰπεῖν, τίς ἡ χρεία τοῦ Υἱοῦ ἢ εἰς τὴν δημιουργίαν ἢ εἰς τὸ ἅγιον λουτρὸν;

[02409] Ποία γὰρ κοινωνία τῷ κτίσματι πρὸς τὸν κτίστην;

[02410] Ἦ διὰ τί τὸ πεποιημένον συναριθμεῖται τῷ ποιήσαντι εἰς τὴν τῶν πάντων τελείωσιν;

[02411] Ἦ διὰ τί καθ' ἡμᾶς ἡ πίστις εἰς ἕνα κτίστην καὶ εἰς ἕνα κτίσμα παραδίδοται;

[02412] Εἰ μὲν γὰρ ἵνα συναφθῶμεν τῇ θεότητι, τίς χρεία τοῦ κτίσματος;

[02413] εἰ δὲ ἵνα ἐνωθῶμεν τῷ Υἱῷ κτίσματι ὄντι, περιττὴ καθ' ἡμᾶς ἢ ἐν τῷ βαπτίσματι τοῦ Υἱοῦ ὀνομασία.

[02414] Ὁ γὰρ αὐτὸν υἰοποίησας Θεὸς ἰκανός ἐστι καὶ ἡμᾶς υἰοποιῆσαι.

[02415] Ἄλλως τε εἰ κτίσμα ἐστὶν ὁ Υἱός, μιᾶς οὐσης τῆς φύσεως τῶν λογικῶν κτισμάτων, οὐδεμία παρὰ κτίσματος κτίσμασι βοήθεια γενήσεται, διὰ τὸ πάντα δεῖσθαι τῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ χάριτος.

[02416] Ὀλίγα μὲν οὖν προλαβόντες εἶπομεν ὡς ἀκολουθῶς δι' αὐτοῦ γέγονε τὰ πάντα·

[02417] ἐπειδὴ δὲ καὶ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος ἡ ἀκολουθία πεποίηκεν ἡμᾶς μνημονεῦσαι, ἀναγκαῖον, ὡς γε νοῶ καὶ πεπίστευκα, λέγειν, οὐχ ὡς μὴ αὐτάρκους ὄντος τοῦ Πατρὸς, συνονομάζεται καὶ ὁ Υἱός, οὐδὲ ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε·

[02418] Ἄλλ' ἐπειδὴ Λόγος ἐστὶ τοῦ Θεοῦ καὶ ἰδία σοφία, ἀπαύγασμά τε ὧν αὐτοῦ, αἰεὶ ἐστὶ μετὰ τοῦ Πατρὸς, διὰ τοῦτο ἀδύνατον, παρέχοντος τοῦ Πατρὸς, μὴ ἐν τῷ Υἱῷ δίδοσθαι τὴν χάριν·

[02419] ἐν τῷ Πατρὶ γὰρ ἐστὶν ὁ Υἱός, ὡς τὸ ἀπαύγασμα ἐν τῷ φωτί.

[02420] Οὐ γὰρ ὡς ἐνδεὴς ὁ Θεός, ἀλλ' ὡς Πατὴρ τῇ ἑαυτοῦ σοφίᾳ τεθεμελίωκε τὴν γῆν, καὶ τῷ ἐξ αὐτοῦ Λόγῳ τὰ πάντα πεποίηκε, τὸ τε ἅγιον λουτρὸν ἐν τῷ Υἱῷ βεβαίως.

- [02421] Ἐνθα γὰρ ὁ Πατήρ, ἐκεῖ καὶ ὁ Υἱὸς ἐστίν·
- [02422] ὡς ἔνθα τὸ φῶς, ἐκεῖ καὶ τὸ ἀπαύγασμα.
- [02423] Καὶ ^[26.236] ὥσπερ ἂ ὁ Πατήρ ἐργάζεται, διὰ τοῦ Υἱοῦ ἐργάζεται, καὶ λέγει αὐτὸς ὁ Κύριος·
- [02424] Ἄ βλέπω τὸν Πατέρα ποιοῦντα, ταῦτα καὶ γὰρ ποιῶ·
- [02425] οὕτω καὶ τοῦ βαπτίσματος διδομένου, ὃν βαπτίζει ὁ Πατήρ, τοῦτον καὶ ὃν ὁ Υἱὸς βαπτίζει ὁ Υἱὸς βαπτίζει οὗτος ἐν Πνεύματι ἁγίῳ τε λειοῦται.
- [02426] Πάλιν τε ὥσπερ τοῦ ἡλίου φαίνοντος, λέγοι ἂν τις καὶ τὸ ἀπαύγασμα φωτίζειν·
- [02427] ἐν γὰρ ἐστὶ τὸ φῶς, καὶ οὐκ ἐστὶ διελεῖν, οὐδὲ ἀποσχίσει·
- [02428] οὕτως ἔνθα πάλιν ὁ Πατήρ ἐστίν ἢ ὀνομάζεται, ἐκεῖ πάντως καὶ ὁ Υἱὸς ὑπάρχει·
- [02429] ὀνομάζεται δὲ ἐν τῷ βαπτίσματι ὁ Πατήρ, ἀνάγκη καὶ τὸν Υἱὸν συγκατονομάζεσθαι.
- [02430] Διὰ τοῦτο καὶ τοῖς ἁγίοις ἐπαγγελόμενος, οὕτως ἔλεγεν·
- [02431] Ἐλευσόμεθα ἐγὼ καὶ ὁ Πατήρ, καὶ μονὴν παρ' αὐτῷ ποιήσομεν·
- [02432] καὶ πάλιν·
- [02433] Ἴν' ὡς ἐγὼ καὶ σὺ ἐν ἔσμεν, κάκεινοι ἐν ὧσιν ἐν ἡμῖν.
- [02434] Καὶ ἡ διδομένη δὲ χάρις μία ἐστὶ παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐν Υἱῷ διδομένη, ὡς ὁ Παῦλος διὰ πάσης ἐπιστολῆς γράφει·
- [02435] Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
- [02436] Δεῖ γὰρ τὸ φῶς εἶναι μετὰ τῆς αὐγῆς, καὶ τὸ ἀπαύγασμα συνοραῖσθαι μετὰ τοῦ ἰδίου φωτός.
- [02437] Ὅθεν Ἰουδαῖοι μετὰ τούτων ἀρνούμενοι τὸν Υἱὸν, οὐκ ἔχουσιν οὐδὲ τὸν Πατέρα·
- [02438] καταλείψαντες γὰρ τὴν πηγὴν τῆς σοφίας, ὡς ὀνειδίζων αὐτοὺς εἶπεν ὁ Βαρούχ, ἀπέβαλον ἀφ' ἑαυτῶν καὶ τὴν ἐκ ταύτης σοφίαν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν·
- [02439] Χριστὸς γὰρ, φησὶν ὁ Ἀπόστολος, Θεοῦ δύναμις καὶ Θεοῦ σοφία·
- [02440] λέγοντες·
- [02441] Οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα.
- [02442] Ἰουδαῖοι μὲν οὖν ἔχουσι τῆς ἀρνήσεως τὰ ἐπίχειρα τῆς ἐπιτιμίας·
- [02443] ἀπώλεσαν γὰρ σὺν τῇ πόλει καὶ τὸν λογισμόν.
- [02444] Οὗτοι δὲ κινδυνεύουσι λοιπὸν καὶ περὶ αὐτὸ τὸ πλήρωμα τοῦ μυστηρίου·
- [02445] φημί δὴ τὸ βάπτισμα.
- [02446] Εἰ γὰρ εἰς ὄνομα Πατρὸς καὶ Υἱοῦ δίδεται ἢ τελείωσις, οὐ λέγουσι δὲ Πατέρα ἀληθινόν, διὰ τὸ ^[26.237] ἀρνεῖσθαι τὸ ἐξ αὐτοῦ καὶ ὅμοιον τῆς οὐσίας, ἀρνοῦνται δὲ καὶ τὸν ἀληθινὸν Υἱόν, καὶ ἄλλον ἑαυτοῖς ἐξ οὐκ ὄντων κτιστὸν ἀναπλάττοντες ὀνομάζουσι, πῶς οὐ παντελῶς κενὸν καὶ ἀλυσίτελές τὸ παρ' αὐτῶν διδόμενόν ἐστι, προσποιήσιν μὲν ἔχον, τῇ δὲ ἀληθείᾳ μηδὲν ἔχον πρὸς εὐσέβειαν βοήθημα;
- [02447] Οὐ γὰρ εἰς Πατέρα καὶ Υἱὸν δίδασιν οἱ Ἀρειανοὶ, ἀλλ' εἰς κτίστην καὶ κτίσμα, καὶ εἰς ποιητὴν καὶ ποίημα.
- [02448] Ὅσπερ δὲ ἄλλο ἐστὶ κτίσμα παρὰ τὸν Υἱόν, οὕτως ἄλλο ἂν εἴη τῆς ἀληθείας τὸ παρ' αὐτῶν νομιζόμενον δίδοσθαι, κἂν τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ, διὰ τὸ γεγραμμένον, ὀνομάζειν προσποιῶνται.
- [02449] Οὐ γὰρ ὁ λέγων ἀπλῶς, Κύριε, οὗτος καὶ δίδωσιν·
- [02450] ἀλλ' ὁ μετὰ τοῦ ὀνόματος καὶ τὴν πίστιν ἔχων ὀρθήν.
- [02451] Διὰ τοῦτο γοῦν καὶ ὁ Σωτὴρ οὐχ ἀπλῶς ἐνετείλατο βαπτίζειν, ἀλλὰ πρῶτόν φησι, Μαθητεύσατε·
- [02452] εἶθ' οὕτω·
- [02453] Βαπτίζετε εἰς ὄνομα Πατρὸς, καὶ Υἱοῦ, καὶ ἁγίου Πνεύματος·
- [02454] ἵν' ἐκ τῆς μαθήσεως ἢ πίστεως ὀρθῇ γένηται, καὶ μετὰ πίστεως ἢ τοῦ βαπτίσματος τελείωσις προστεθῇ.

[02455] Πολλοὶ γοῦν καὶ ἄλλαι αἰρέσεις, λέγουσαι τὰ ὀνόματα μόνον, μὴ φρονοῦσαι δὲ ὀρθῶς, ὡς εἴρηται, μηδὲ τὴν πίστιν ὑγιαίνουσαν ἔχουσαι, ἀλυσιτελεῖς ἔχουσι καὶ τὸ παρ' αὐτῶν διδόμενον ὕδωρ, λειπόμενον εὐσεβείᾳ·

[02456] ὥστε καὶ τὸν ῥαντιζόμενον παρ' αὐτῶν ῥυπαίνεσθαι μᾶλλον ἐν ἀσεβείᾳ ἢ λυτροῦσθαι.

[02457] Οὕτω καὶ Ἕλληνες, καίτοι Θεὸν διὰ χειλέων λέγοντες, ἀθεότητος ἔχουσιν ἔγκλημα, ὅτι τὸν ὄντως ὄντα καὶ ἀληθινὸν Θεὸν οὐ γινώσκουσι, τὸν Πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ·

[02458] οὕτω Μανιχαῖοι καὶ Φρύγες, καὶ οἱ τοῦ Σαμωσατέως μαθηταί, τὰ ὀνόματα λέγοντες, οὐδὲν ἥττον εἰσιν αἰρετικοί·

[02459] οὕτω καθεξῆς λοιπὸν καὶ οἱ τὰ Ἀρείου φρονοῦντες, κἂν ἂνα γινώσκωσι τὰ γεγραμμένα, καὶ λέγωσι τὰ ὀνόματα, καὶ αὐτοὶ παίζουσι τοὺς λαμβάνοντας παρ' αὐτῶν, πλέον τῶν ἄλλων αἰρέσεων ἀσεβέστεροι τυγχάνοντες, καὶ κατ' ὀλίγον ὑπερκείμενοι ταῦτα, καὶ δικαιοῦντες αὐτὰς ἐκ τῆς ἑαυτῶν ἀθυρογλωττίας.

[02460] Ἐκεῖναι μὲν γὰρ πλέον τι·

[02461] τῆς ἀληθείας καταψεύδονται, καὶ ἡ περὶ τὸ σῶμα σφάλμα ἔχουσι, λέγοντες μὴ ἐκ Μαρίας ἐσχηκέναι σάρκα τὸν Κύριον, ἢ ὅτι ὅλως οὐ γέγονε θάνατος, οὐδὲ ὅλως ἄνθρωπος γέγονεν, ἀλλὰ μόνον ἐφάνη, καὶ οὐκ ἦν ἀληθῶς, καὶ ἐδόκει σῶμα ἔχειν, μὴ ἔχων, καὶ ἐδόκει ἄνθρωπος [26.240] φαίνεσθαι, ὡς ἐν ὀνείρῳ φαντασίας·

[02462] οὗτοι δὲ εἰς αὐτὸν τὸν Πατέρα φανερώς ἀσεβοῦσι.

[02463] Τὴν γὰρ θεότητα αὐτοῦ εἰς τὸν Υἱὸν ὡς ἐν εἰκόνι μαρτυρουμένην ἀκούοντες ἀπὸ τῶν Γραφῶν, βλασφημοῦσι, λέγοντες αὐτὴν εἶναι κτίσμα καὶ πανταχοῦ περὶ αὐτῆς τὸ, οὐκ ἦν, ὡς ἐν πῆρᾳ βόρβορον, τὸ λεξιίδιον τοῦτο περιφέρουσι, καὶ ὡς ὄφεις τὸν ἰόν, τοῦτο προβάλλονται.

[02464] Εἶτα, ἐπειδὴ ναυσηρὸν παρὰ πᾶσι τὸ παρ' αὐτοῖς ἐστὶ δόγμα, εὐθύς ὥσπερ ἔρεισμα τῷ πτώματι τῆς αἰρέσεως, τὴν ἀνθρωπίνην προστασίαν ὑποτιθέασιν, ἵνα ταύτην βλέπων ὁ ἀπλούστερος, ἢ καὶ δεδιώς, μὴ κατανοῇ τὸ βλαβερὸν τῆς κακοφροσύνης αὐτῶν.

[02465] Πῶς οὖν οὐκ ἄξιον οἰκτεῖρειν τοὺς παρ' αὐτῶν ἀπατωμένους;

[02466] Ἡ πῶς οὐκ ἐπὶ τούτοις δακρῦσαι καλόν, ὅτι τῇ παραυτίκα διὰ τὰς ἡδονὰς φαντασία προιδόασιν τὸ ἑαυτοῖς συμφέρον, καὶ ἐκπίπτουσι τῆς μελλούσης ἐλπίδος;

[02467] Εἰς γὰρ τὸν οὐκ ὄντα δοκοῦντες λαμβάνειν, οὐδὲν εὐλιπέστερον ἔσονται·

[02468] κτίσματί τε συντασσόμενοι, οὐδεμίαν παρὰ τῆς κτίσεως ἔξουσι βοήθειαν.

[02469] Καὶ εἰς ἀνόμιον δὲ καὶ ἀλλότριον κατ' οὐσίαν τοῦ Πατρὸς πιστεύοντες, οὐ συναφθήσονται τῷ Πατρὶ, μὴ ἔχοντες τὸν ἴδιον καὶ ἐξ αὐτοῦ φύσει Υἱόν, τὸν ὄντα ἐν τῷ Πατρὶ, ἐν ᾧ καὶ ὁ Πατήρ ἐστιν, ὡς αὐτὸς εἴρηκεν·

[02470] ἀλλὰ πλανηθέντες παρὰ τούτων, ἔρημοι καὶ γυμνοὶ λοιπὸν ἀπομένουσι τῆς θεότητος οἱ ἄθλιοι.

[02471] Οὐδὲ γὰρ ἀκολουθήσει τούτοις ἀποθνήσκουσιν ἢ τῶν ἐπὶ γῆς φαντασία·

[02472] οὐδ' ὅταν ἴδωσιν, ὃν ἠρήσαντο, Κύριον καθήμενον ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ, καὶ κρίνοντα ζῶντας καὶ νεκρούς, δυνήσεται τις εἰς βοήθειαν ἐπικαλέσασθαι τινὰ τῶν νῦν ἀπατησάντων.

[02473] Κρινομένους γὰρ καὶ αὐτοὺς ὄψονται καὶ μεταμελομένους ἐφ' οἷς ἠδίκησαν καὶ ἠσέβησαν.

[02474] Ταῦτα πρὸ τοῦ ῥήτου τῶν Παροιμιῶν τέως διελάβομεν, ἐνιστάμενοι πρὸς τὰς ἀλόγους ἐκ καρδίας αὐτῶν μυθοπλαστίας·

[02475] ἵνα γνόντες, ὡς οὐχ ἀρμόζει λέγειν κτίσμα τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, μάθωσι καλῶς ἂνα γινώσκειν καὶ αὐτοὶ τὸ ἐν ταῖς Παροιμίαις ῥητὸν, ὀρθὴν ἔχον καὶ αὐτὸ τὴν διάνοιαν.

[02476] Γέγραπται μὲν γὰρ·

[02477] Κύριος ἔκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ εἰς ἔργα αὐτοῦ·

[02478] ἀλλ' ἐπειδὴ παροιμία εἰσὶ, καὶ παροιμία μωδῶς ἐλέχθη, οὐ δεῖ τὴν πρόχειρον λέξιν ἀπλῶς οὕτως ἐκλαμβάνειν, ἀλλὰ τὸ πρόσωπον ζητεῖν, καὶ οὕτω μετ' εὐσεβείας τὸν νοῦν ἐφαρμόζειν αὐτῷ.

[02479] [26.241] Τὰ γὰρ ἐν παροιμίαις λεγόμενα, οὐκ ἐκ φανεροῦ λέγεται, ἀλλὰ κεκρυμμένως ἀπαγγέλλεται, ὡς αὐτὸς ὁ Κύριος ἐδίδαξεν ἐν τῷ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίῳ λέγων·

[02480] Ταῦτα ἐν παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν, ἀλλ' ἔρχεται ὥρα, ὅτε οὐκέτι ἐν παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν, ἀλλὰ παρόρησῃα.

[02481] Οὐκοῦν ἀποκαλύπτειν χρὴ τὸν νοῦν τοῦ ῥήτου, ὡς κεκρυμμένον τε τοῦτον ζητεῖν, καὶ μὴ ὡς ἐν παρόρησῃα εἰρημένον ἀπλῶς ἐκλαμβάνειν, ἵνα μὴ παρεξηγούμενοι πλανηθῶμεν ἀπὸ τῆς ἀληθείας.

[02482] Εἰ μὲν οὖν περὶ ἀγγέλου ἢ ἐτέρου τινὸς τῶν γεννητῶν ἐστὶ τὸ γεγραμμένον, ὡς περὶ ἐνὸς ἡμῶν τῶν ποιημάτων, ἔστω λεγόμενον τὸ, ἔκτισέ με·

[02483] εἰ δὲ ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ ἐστίν, ἐν ἣ πάντα τὰ γεννητὰ δεδημιούργηται, ἢ περὶ ἑαυτῆς λέγουσα·

[02484] τί δεῖ νοεῖν ἢ ὅτι τὸ, ἔκτισε, φάσκουσα, οὐκ ἐναντίον τῷ, ἐγέννησε, λέγει;

[02485] οὐδὲ ὡς ἐπιλαθομένη, ὅτι κτίζουσα ἐστὶ καὶ δημιουργὸς, ἢ ἀγνοοῦσα τὴν διαφορὰν τοῦ κτίζοντος, καὶ τῶν κτισμάτων, ἐν τοῖς κτίσμασιν ἑαυτὴν συναριθμεῖ·

- [02486] ἀλλά τινα νοῦν, ὡς ἐν παροιμίαις, οὐ παρόρησία, κεκρυμμένον δὲ σημαίνει·
- [02487] ὃν τοῖς μὲν ἀγίοις ἐνέπνεε προφητεύειν, αὐτὴ δὲ μετ' ὀλίγα ἐκ παραλλήλου τὸ, ἔκτισεν, ἐν ἑτέραις λέξεσι σημαίνουσα φησιν·
- [02488] Ἡ Σοφία ὥκο δόμησεν ἑαυτὴ οἶκον.
- [02489] Δῆλον δὲ ἐστὶν οἶκον εἶναι τῆς σοφίας τὸ ἡμέτερον σῶμα, ὅπερ ἀναλαβὼν γέγο νεν ἄνθρωπος·
- [02490] καὶ εἰκότως παρὰ μὲν Ἰωάννου λέγεται·
- [02491] Ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο·
- [02492] διὰ δὲ Σολομῶ νος περὶ ἑαυτῆς ἡ Σοφία μετὰ παρατηρήσεώς φησιν, οὐχ ὅτι Κτίσμα εἰμι, ἀλλὰ μόνον ὅτι Κύριος ἔκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ εἰς ἔργα αὐτοῦ, ἀλλ' οὐκ εἰς τὸ εἶναί με ἔκτισεν, οὐδὲ ὅτι κτίσματος ἀρχὴν καὶ γένεσιν ἔχω.
- [02493] Καὶ ἐνταῦθα γὰρ οὐ τὴν οὐσίαν τῆς θεότητος αὐτοῦ, οὐδὲ τὴν ἐκ Πατρὸς ἀΐδιον ἑαυτοῦ καὶ γνησίαν γέννησιν ὁ Λόγος σημαίνων, διὰ Σολομῶ νος εἴρηκεν, ἀλλὰ πάλιν τὸ ἀνθρώπινον καὶ τὴν εἰς ἡμᾶς οἰκονομίαν αὐτοῦ.
- [02494] Διὸ καὶ, καθὼς προεῖπον, οὐκ εἶπε, Κτίσμα εἰμι, ἢ, Κτίσμα ἐγενόμην, ἀλλὰ μόνον, ἔκτισε.
- [02495] Τὰ μὲν γὰρ κτίσματα, κτιστὴν ἔχοντα τὴν οὐσίαν, τῶν γενητῶν ἐστί, καὶ λέγεται κτί ζεσθαι, καὶ πάντως τὸ κτίσμα κτίζεται·
- [02496] ἡ δὲ τοῦ, ἔκτισε, μόνη λέξις λεγομένη οὐ πάντως τὴν οὐσίαν ἢ τὴν γέννησιν σημαίνει, ἀλλὰ τι ἕτερον δηλοῖ γίνεσθαι περὶ ἐκεῖνον περὶ οὗ λέγει·
- [02497] καὶ οὐ πάντως τὸ ^[26.244] λεγόμενον κτίζεσθαι ἤδη καὶ τῇ φύσει καὶ τῇ οὐσίᾳ κτίσμα ἐστί.
- [02498] Καὶ ταύτην τὴν διαφορὰν οἶδεν ἡ θεία Γραφή περὶ μὲν τῶν κτισμάτων λέγουσα·
- [02499] Ἐπληρώθη ἡ γῆ τῆς κτίσεώς σου·
- [02500] καί·
- [02501] Αὐτὴ ἡ κτίσις συστενάζει καὶ συνωδίνει·
- [02502] ἐν δὲ τῇ Ἀποκαλύψει φησί·
- [02503] Καὶ ἀπέθανε τὸ τρίτον μέρος τῶν κτισμάτων τῶν ἐν τῇ θαλάσῃ, τὰ ἔχοντα ψυχάς·
- [02504] καθὼς καὶ ὁ Παῦλος λέγει·
- [02505] Πᾶν κτίσμα Θεοῦ καλόν, καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον μετὰ εὐχαριστίας λαμβανόμενον·
- [02506] ἐν δὲ τῇ Σοφίᾳ γέγραπται·
- [02507] Καὶ τῇ σοφίᾳ σου κατεσκεύασας τὸν ἄνθρωπον, ἵνα δεσπόζη τῶν ὑπὸ σοῦ γενομένων κτισμάτων.
- [02508] Καὶ ὅτι ταῦτα κτίσματα ὄντα λέγει κτί ζεσθαι, οὕτω πάλιν ἐστὶν ἀκοῦσαι τοῦ μὲν Κυρίου λέγοντος·
- [02509] Ἀπ' ἀρχῆς δὲ ὁ κτίσας, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς.
- [02510] Μωϋσέως δὲ ἐν τῇ Ὠδῇ γράφοντος·
- [02511] Ἐπερωτήσατε ἡμέρας τὰς γενομένας προτέρας σου ἀπὸ τῆς ἡμέρας, ἧς ἔκτισεν ὁ Θεὸς ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ οὐρανοῦ·
- [02512] ὁ δὲ Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Κολλοσσαεῖς φησιν·
- [02513] Ὅς ἐστὶν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως·
- [02514] ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὄρατα καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι, εἴτε κυριότητες, εἴτε ἀρχαὶ, εἴτε ἐξουσίαι·
- [02515] τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτισται, καὶ αὐτὸς ἐστὶ πρὸ πάντων.
- [02516] Ὅτι μὲν οὖν τὰ φύσει τὴν οὐσίαν ἔχοντα κτιστὴν κτίσματα λέγεται καὶ κτίζεται, ἀρκεῖ ταῦτα πρὸς ὑπόμνησιν εἰρησθαι, πλήρους οὔσης τῆς Γραφῆς·
- [02517] ὅτι δὲ ἡ τοῦ, ἔκτισε, μόνη λέξις λεγομένη οὐ πάντως τὴν οὐσίαν καὶ τὴν γένεσιν σημαίνει, ὁ μὲν Δαυὶδ ψάλλει·
- [02518] Γραφήτω αὐτὴ εἰς γενεὰν ἑτέραν, καὶ λαὸς ὁ κτιζόμενος αἰνέσει τὸν Κύριον·
- [02519] καὶ πάλιν·
- [02520] Καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοί, ὁ Θεός·

- [02521] ὁ δὲ Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Ἐφεσίους φησί·
- [02522] Τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασι καταργήσας, ἵνα τοὺς δύο κτίση ἐν ἑαυτῷ εἰς ἓνα καὶ νὸν ἄνθρωπον·
- [02523] καὶ πάλιν·
- [02524] Ἐνδύσασθε τὸν καὶ νὸν ἄνθρωπον, τὸν κατὰ Θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας.
- [02525] Οὔτε γὰρ ὁ Δαυῖδ λαὸν τινα κατ' οὐσίαν κτιζόμενον ἔλεγεν, ^[26.245] οὔτε καρδίαν ἑτέραν ἠύχετο λαβεῖν, παρ' ἣν εἶχεν·
- [02526] ἀλλὰ τὴν κατὰ Θεὸν ἀνανέωσιν καὶ ἀνακαινίσιν ἐσήμαινεν.
- [02527] Οὔτε δὲ ὁ Παῦλος κατ' οὐσίαν κτιζομένους ἐν τῷ Κυρίῳ δύο τινας ἐδήλου, ἀλλ' οὐδὲ ἄλλον τινα ἐνδύσασθαι ἡμᾶς ἄνθρωπον συνεβούλευεν·
- [02528] ἀλλὰ τὸν μὲν κατὰ Θεὸν ἄνθρωπον, τὸν κατ' ἀρετὴν βίον ἔλεγε, τοὺς δὲ κτιζομένους ἐν Χριστῷ τοὺς ἀνακαινιζομένους ἐν αὐτῷ δύο λαοὺς ἐσήμαινε.
- [02529] Τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ λεγόμενον παρὰ τῷ Ἱερεμίᾳ·
- [02530] Ἐκτίσεν Κύριος σωτηρίαν καινὴν εἰς καταφύτευσιν, ἐν ἣ σωτηρία περιλεύσονται ἄνθρωποι·
- [02531] τοῦτο δὲ λέγων οὐκ οὐσίαν τινα κτίσματος σημαίνει, ἀλλὰ τὴν ἐν ἀνθρώποις ἀνακαινιζομένην σωτηρίαν προφητεύει, τὴν γενομένην ἐν Χριστῷ πρὸς ἡμᾶς.
- [02532] Τοιαύτης δὴ οὔσης καὶ τῆς διαφορᾶς, περὶ τε τῶν κτισμάτων καὶ τοῦ λεγομένου μόνον ἔκτισεν, εἰ μὲν εὐρηγέ που τὸν Κύριον λεγόμενον ἐν τῇ θείᾳ Γραφῇ κτίσμα, δεῖ ξάτε καὶ μάχεσθε·
- [02533] εἰ δὲ μὴ γέγραπται που κτίσμα εἶναι αὐτόν, λέγει δὲ αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ ἐν Παροιμίαις·
- [02534] Κύριος ἔκτισέ με, ἐντράπητε ὑπὸ τῆς προειρημένης διαφορᾶς, καὶ τῶν παροιμιωδῶς εἰρημένων·
- [02535] καὶ λοιπὸν τὸ, ἔκτισε, μὴ κτίσμα ἀκούετε, ἀλλὰ τὸ περὶ αὐτὸν γεγόμενον ἀνθρώπινον·
- [02536] τούτου γὰρ ἰδίον ἐστι καὶ τὸ κτίζεσθαι.
- [02537] Ἐπεὶ πῶς οὐκ ἀδικεῖτε, ὅτι παρὰ μὲν τοῦ Δαυῖδ καὶ τοῦ Παύλου ἀκούοντες τὸ, ἔκτισεν, οὐ τὴν οὐσίαν καὶ τὴν γένεσιν νοεῖτε, ἀλλὰ τὴν ἀνανέωσιν·
- [02538] παρὰ δὲ τοῦ Κυρίου ἀκούοντες τὸ, ἔκτισε, τὴν οὐσίαν αὐτοῦ τοῖς κτίσμασι συναριθμεῖτε;
- [02539] πάλιν τε ἀκούοντες, Ἡ Σοφία ἠκοδόμησεν ἑαυτῇ οἶκον, καὶ ὑπῆρξε στυλοὺς ἑπτὰ, τὸν μὲν οἶκον ἀλληγορεῖτε, τὸ δὲ, ἔκτισεν, οὕτω λαμβάνοντες μεταποιεῖτε αὐτὸ εἰς κτίσμα·
- [02540] καὶ οὔτε τὸ εἶναι αὐτὸν δημιουργὸν ἐδύσωπῃσεν ὑμᾶς, οὔτε τὸ εἶναι αὐτὸν μόνον ἰδιὸν γέννημα τοῦ Πατρὸς ἐφοβήθητε·
- [02541] ἀλλὰ ἀπλῶς, ὡς πρὸς αὐτὸν ἀπογραψάμενοι, μάχεσθε, ἐλάττονα τε περὶ αὐτοῦ μᾶλλον ἢ περὶ ἀνθρώπων νοεῖτε.
- [02542] Καὶ γὰρ καὶ αὐτὸ τὸ ῥητὸν δείκνυσιν ὑμῶν μόνον εὐρημα εἶναι τὸ λέγειν κτίσμα τὸν Κύριον.
- [02543] Τὴν γὰρ οὐσίαν ἑαυτοῦ γινώσκων ὁ Κύριος μονογενῆ σοφίαν καὶ γέννημα τοῦ Πατρὸς, καὶ ἄλλην οὐσαν παρὰ τὰ γενητὰ καὶ τὰ φύσει κτίσματα, φιλοφρόνως νῦν λέγει·
- [02544] Κύριος ἔκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν ^[26.248] αὐτοῦ·
- [02545] ἴσον τῷ εἰπεῖν·
- [02546] Ὁ Πατὴρ σῶμά μοι καταῆρτίσατο.
- [02547] καὶ εἰς ἀνθρώπους με ἔκτισεν, ὑπὲρ τῆς τῶν ἀνθρώπων σωτηρίας.
- [02548] Καὶ γὰρ ὡσπερ Ἰωάννου ἀκούοντες, Ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο, οὐκ αὐτὸν ὅλον σάρκα νοοῦμεν τὸν Λόγον, ἀλλὰ σάρκα ἐν δυσάμενον, καὶ γεγόμενον ἄνθρωπον·
- [02549] ἀκούοντές τε, Χριστὸς γέγονεν ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα, καὶ τὸν μὴ γνόντα ἁμαρτίαν ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησεν, οὐκ αὐτὸ τοῦτο ὅλον κατάραν καὶ ἁμαρτίαν αὐτὸν νοοῦμεν γεγενῆσθαι, ἀλλ' ὅτι τὴν μὲν καθ' ἡμῶν κατάραν ἀνεδέξατο, ὡς εἶπεν ὁ Απόστολος, Ἐξηγόρασεν ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας·
- [02550] τὰς δὲ ἁμαρτίας ἡμῶν, ὡς μὲν ὁ Ἡσαΐας εἶπεν, ἐβάστασεν, ὡς δὲ ὁ Πέτρος ἔγραψεν, ἀνήνεγκεν αὐτὰς τῷ σώματι ἐπὶ τὸ ξύλον.
- [02551] Οὕτως ἐὰν ἀκούωμεν ἐν ταῖς Παροιμίαις τὸ, ἔκτισεν, οὐ δεῖ κτίσμα τῇ φύσει ὅλον νοεῖν τὸν Λόγον, ἀλλ' ὅτι τὸ κτιστὸν ἐνεδύσατο σῶμα, καὶ ὑπὲρ ἡμῶν ἔκτισεν αὐτὸν ὁ Θεός, εἰς ἡμᾶς τὸ κτιστὸν αὐτῷ καταρτίσας, ὡς γέγραπται, σῶμα, ἵν' ἐν αὐτῷ ἀνακαίνοισθῆται καὶ θεοποιηθῆται δυναθῶμεν.
- [02552] Τί τοίνυν ὑμᾶς ἠπάτησεν, ὦ ἀνόητοι, εἰπεῖν τὸν κτίστην κτίσμα;
- [02553] Ἥ πόθεν ἠγοράσατε ἑαυτοῖς τὸ καινὸν φρόνημα τοῦτο, καὶ ἐν αὐτῷ πομπεύετε;
- [02554] Αἰ γὰρ Παροιμίαι λέγουσι τὸ, ἔκτισεν·

[02555] ἄλλ' οὐ λέγουσι κτίσμα τὸν Υἱὸν, ἀλλὰ γέννημα, καὶ κατὰ τὴν προειρημένην δὲ ἐκ τῶν Γραφῶν διαστολήν, λέγω τοῦ ἔκτισε καὶ τοῦ κτίσματος, τὸ μὲν ἴδιον φύσει τοῦ Υἱοῦ μονογενῆ Σοφίαν αὐτὸν καὶ διὰ μιουργὸν τῶν κτισμάτων γινώσκουσι·

[02556] τὸ δὲ, ἔκτισε, λέγουσαι, οὐκ ἐπὶ τῆς οὐσίας αὐτοῦ λέγουσιν, ἀλλὰ πολλῶν ὁδῶν ἀρχὴν αὐτὸν γίνεσθαι σημαίνουσιν, ὡς εἶναι ἐναντίον τὸ μὲν ἔκτισε τῷ γεννήματι, τὸ λεγόμενον ἀρχὴν ὁδῶν τῷ εἶναι αὐτὸν μονογενῆ Λόγον.

[02557] Εἰ γὰρ γέννημά ἐστι, πῶς κτίσμα λέγετε αὐτόν;

[02558] Οὐδεὶς γὰρ, ἅπερ κτίζει, λέγει γεννᾶν, οὐδὲ τὰ ἴδια γεννήματα καλεῖ κτίσματα.

[02559] Πάλιν τε εἰ μονογενὴς ἐστὶ, πῶς ἀρχὴ τῶν ὁδῶν αὐτὸς γίνεται;

[02560] Ἀνάγκη γὰρ, αὐτὸν ἀρχὴν τῶν πάντων κτισθέντα, μηκέτι μόνον εἶναι, ἔχοντα τοὺς μετ' αὐτὸν γε νομένους.

[02561] Καὶ γὰρ καὶ Ῥουβήμ, ἀρχὴ τῶν τέκνων [26.249] γενόμενος, οὐκ ἦν μονογενὴς, ἀλλὰ τῷ μὲν χρόνῳ πρῶτος, τῇ δὲ φύσει καὶ τῇ συγγενείᾳ εἰς ὧν τῶν μετ' αὐτὸν ἐτύγχανεν.

[02562] Οὐκοῦν εἰ καὶ ὁ Λόγος ἀρχὴ τῶν ὁδῶν ἐστὶ, καὶ αὐτὸς ἂν εἴη οἶα καὶ αἱ ὁδοί, αἱ τε ὁδοὶ τοιαῦται ἂν εἶεν οἷός ἐστι καὶ ὁ Λόγος, κἂν πρῶτος αὐτῶν τῷ χρόνῳ κτίζηται.

[02563] Καὶ γὰρ καὶ πόλεως ἡ ἀρχὴ τοιαύτη ἐστίν, οἷα καὶ τὰ ἄλλα μέρη τῆς πόλεως ἐστὶ, αὐτὰ τε τὰ μέρη, συναπτόμενα τῇ ἀρχῇ, ὁλόκληρον καὶ μίαν τὴν πόλιν ἀποτελεῖ, ὡς ἑνὸς σώματος πολλὰ μέλη·

[02564] καὶ οὐ τὸ μὲν αὐτῆς τῶν ποιούντων ἐστὶ, τὸ δὲ τῶν γινομένων, καὶ ὑπόκειται τῷ ἐτέρῳ μέρει, ἀλλὰ πᾶσα παρὰ τοῦ πεποιηκότος ἐπίσης ἔχει τὴν ἐπιμέλειαν καὶ συνέστηκεν.

[02565] Εἰ τοίνυν καὶ ὁ Κύριος οὕτως ἀρχὴ τῶν πάντων κτίζεται, ἀνάγκη μετὰ πάντων αὐτὸν μίαν τὴν κτίσιν ἀποτελεῖν, καὶ μήτε διαφέρειν τῶν ἄλλων, κἂν ἀρχὴ τῶν πάντων γένηται, μήτε κύριον εἶναι τῶν ἄλλων μερῶν τῆς κτίσεως, κἂν τῷ χρόνῳ πρεσβύτερος ὧν τυγχάνη·

[02566] μετὰ πάντων γὰρ καὶ αὐτὸς ἕνα τὸν τῆς δημιουργίας ἔχει λόγον καὶ δεσπότην.

[02567] Πῶς δὲ ὅλως, εἰ κτίσμα καθ' ὑμᾶς ἐστὶ, δύναται μόνος καὶ πρῶτος κτίζεσθαι, ὥστε καὶ ἀρχὴν εἶναι πάντων, δήλου ὄντος ἐκ τῶν προειρημένων, ὅτι ἐν τοῖς κτίσμασιν οὐδὲν ἐστὶν ἔμμονον καθ' ἑαυτὸ καὶ πρῶτον γενόμενον, ἀλλὰ μετὰ πάντων ἅμα τὴν γένεσιν ἔχει, κἂν τῇ δόξῃ διαφέρει τῶν ἄλλων;

[02568] Οὐ γὰρ ἕκαστος τῶν ἀστέρων, οὐδὲ τῶν μεγάλων φωστήρων ὁ μὲν πρῶτος, ὁ δὲ δεῦτερος ἐφάνη, ἀλλὰ μιᾷ ἡμέρᾳ καὶ τῷ αὐτῷ προστάγματι οἱ πάντες ἐκλήθησαν εἰς τὸ εἶναι.

[02569] Οὕτω καὶ τῶν τετραπόδων καὶ πετεινῶν, καὶ νηκτῶν, καὶ κτηνῶν, καὶ τῶν φυτῶν ἡ γένεσις ἐπλάσθη·

[02570] οὕτω καὶ τὸ κατ' εἰκόνα γένος γέγονε τῶν ἀνθρώπων·

[02571] εἰ γὰρ καὶ ὁ Ἀδὰμ ἐκ γῆς μόνος ἐπλάσθη, ἀλλ' ἐν αὐτῷ ἦσαν οἱ λόγοι τῆς διαδοχῆς παντὸς τοῦ γένους.

[02572] Ἀπὸ δὲ τῆς φαινομένης κτίσεως τοῦ κόσμου τὰ ἀόρατα αὐτοῦ τοῖς ποιήμασι νοούμενα καθορώμεν, ὅτι κάκεῖ οὐ καθ' ἕνα ἕκαστον ὁρώμεν·

[02573] οὐδὲ τὸ μὲν πρῶτον, τὸ δὲ δεῦτερον, ἀλλὰ ὁμοῦ πάντα κατὰ γένος συνέστη.

[02574] Οὐ γὰρ ἕκαστον ἠρίθμησεν ὁ Ἀπόστολος, ὥστε εἰπεῖν, εἴτε ἄγγελος, εἴτε θρόνος, εἴτε κυριότης, καὶ ἐξουσία·

[02575] ἀλλ' ὁμοῦ πάντα κατὰ τὴν τάξιν λέγει·

[02576] Εἴτε ἄγγελοι, εἴτε ἀρχάγγελοι, εἴτε ἀρχαί·

[02577] τῶν γὰρ κτισμάτων τοιαύτη ἡ γένεσις.

[02578] Εἴπερ οὖν, καθὰ προεῖπον, [26.252] κτίσμα ἦν ὁ Λόγος, ἔδει μὴ πρῶτον αὐτῶν, ἀλλὰ μετὰ τῶν ἄλλων δυνάμεων ἅμα γίνεσθαι, κἂν τῇ δόξῃ πλέον τῶν ἄλλων ὑπερέχη οὕτω γὰρ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων εὐρεῖν ἔστιν, ὅτι ἅμα μὲν γεγόνασι, καὶ οὐκ ἔστι πρῶτος ἢ δεῦτερος, διαφέρουσι δὲ ἅλ λήλων ἐν δόξῃ, καὶ οἱ μὲν ἐκ δεξιῶν, οἱ δὲ κύκλω, καὶ ἄλλοι ἐξ ἀριστερῶν, καὶ πάντες ὑμνοῦσιν ἅμα, καὶ παρ' ἐστήκασιν λειτουργοῦντες τῷ Κυρίῳ.

[02579] Οὐκοῦν εἰ κτίσμα ἐστὶν ὁ Λόγος, οὐ πρῶτος ἂν εἴη, οὐδὲ ἀρχὴ τῶν ἄλλων·

[02580] εἰ δὲ πρὸ πάντων ἐστίν, ὥσπερ οὖν καὶ ἔστι, καὶ μόνος αὐτὸς πρῶτος καὶ Υἱός ἐστίν, οὐκ ἄρα οὐδὲ ἀρχὴ τῶν πάντων τῆ οὐσία ἐστίν·

[02581] ἐν γὰρ τοῖς πᾶσι καὶ ἡ ἀρχὴ τῶν πάντων συναριθμεῖται.

[02582] Εἰ δὲ μὴ ἀρχὴ ἐστίν, οὐδὲ κτίσμα ἐστίν, ἀλλ' εὐδηλον ἂν εἴη, ὡς τῇ οὐσίᾳ καὶ τῇ φύσει τῶν μὲν κτισμάτων διέστηκε, καὶ ἄλλος ἐστὶν αὐτῶν·

[02583] τοῦ δὲ μόνου καὶ ἀληθινοῦ Θεοῦ ὁμοίωσις καὶ εἰκῶν ἐστὶ, μόνος καὶ αὐτὸς ὑπάρχων.

[02584] Διὰ τοῦτο γοῦν οὐδὲ τοῖς κτίσμασιν αὐτὸν συντάτ τουσιν αἱ Γραφαί·

[02585] ἀλλ' ὁ μὲν Δαυῖδ ἐπιπλήττει τοῖς τοιοῦτον αὐτὸν κἂν ἐνθυμεῖσθαι τολμῶσι, λέγων·

[02586] Τίς ὁμοίός σοι ἐν θεοῖς, Κύριε;

- [02587] καί·
- [02588] Τίς ὁμοιωθήσεται τῷ Κυρίῳ ἐν υἱοῖς Θεοῦ;
- [02589] Ὁ δὲ Βαρούχ·
- [02590] Οὗτος ὁ Θεὸς ἡμῶν, οὐ λογισθήσεται ἕτερος πρὸς αὐτόν.
- [02591] Ὁ μὲν γὰρ κτίζει, τὰ δὲ κτίζεται·
- [02592] καὶ ὁ μὲν τῆς τοῦ Πατρὸς οὐσίας ἰδίος ἐστὶ Λόγος καὶ Σοφία·
- [02593] τὰ δὲ γενόμενα, οὐκ ὄντα πρότερον, δι' αὐτοῦ τοῦ Λόγου πεποιήται.
- [02594] Τὸ ἄρα πολυθρύλλητον παρ' ὑμῶν εἰρημένον, Κτίσμα ἐστὶν ὁ Υἱός, οὐκ ἐστὶν ἀληθές, ἀλλ' ὑμῶν φαντασία μόνη, καὶ κατηγορεῖσθε παρὰ τοῦ Σολομῶνος, ὅτι πολλάκις αὐτοῦ κατεψεύσασθε.
- [02595] Οὐ γὰρ εἴρηκεν αὐτόν κτίσμα, ἀλλὰ γέννημα καὶ σοφίαν Θεοῦ, λέγων·
- [02596] Ὁ Θεὸς τῆ σοφίᾳ ἐθεμελίωσε τὴν γῆν·
- [02597] καί·
- [02598] Ἡ Σοφία ᾠκοδόμησεν ἑαυτῆ οἶκον.
- [02599] Καὶ αὐτὸ δὲ τὸ ῥητὸν ἐξεταζόμενον ἐλέγχει τὴν δυσσέβειαν ὑμῶν·
- [02600] γέγραπται γάρ·
- [02601] Κύριος ἔκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ εἰς ἔργα αὐτοῦ.
- [02602] Οὐκοῦν εἰ πρὸ πάντων ἐστὶν αὐτός, λέγει δὲ, ἔκτισέ με, οὐχ ἵνα ποιήσω τὰ ἔργα, ἀλλ' εἰς τὰ ἔργα·
- [02603] ἡ δευτερόν ἐστὶν αὐτοῦ τὸ ἔκτισεν, ἢ φανήσεται δεύτερος αὐτὸς τῶν ἔργων, εὐρίσκων αὐτὰ κτιζόμενος ἤδη πρὸ αὐτοῦ ὑφ' ἑστώτα, ἐφ' ἃ καὶ γίνεται.
- [02604] Εἰ δὲ τοῦτο, πῶς ἔτι πρὸ πάντων ἐστὶν αὐτός;
- [02605] Πῶς δὲ καὶ πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ἐν αὐτῷ συνέστηκεν;
- [02606] Ἴδου γὰρ καθ' ὑμᾶς καὶ πρὸ αὐτοῦ συνειστίκει τὰ ἔργα, εἰς ἃ ^[26.253] κτίζεται καὶ ἀποστέλλεται.
- [02607] Ἀλλ' οὐκ ἐστὶν οὕτω·
- [02608] μὴ γένοιτο! Ψευδής ἐστὶ τῶν αἰρετικῶν ἡ διά νοια.
- [02609] Οὐ γὰρ κτίσμα ἐστὶν, ἀλλὰ κτίστης μὲν ἐστὶν ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος·
- [02610] τότε δὲ λέγει παροϊμιωδῶς, ἔκτισέ με, ὅτε τὴν κτιστὴν ἐνεδύσατο σάρκα.
- [02611] Καὶ τοῦτο πάλιν δυνατόν ἐστι καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ ῥητοῦ διανοεῖσθαι.
- [02612] Υἱὸς γὰρ ὢν καὶ Πατέρα τὸν Θεὸν ἔχων, αὐτοῦ γὰρ ἰδίον ἐστὶ γέννημα, ὅμως Κύριον νῦν ὀνομάζει τὸν Πατέρα·
- [02613] οὐχ ὅτι δούλος ἦν, ἀλλ' ὅτι τὴν τοῦ δούλου μορφήν ἀνέλαβεν.
- [02614] Ἐπρεπε γὰρ αὐτόν, ὥσπερ ὄντα Λόγον ἐκ τοῦ Πατρὸς, Πατέρα τὸν Θεὸν καλεῖν·
- [02615] τοῦτο γὰρ ἴδιον υἱοῦ πρὸς πατέρα·
- [02616] οὕτως ἐλθόντα τελειῶσαι τὸ ἔργον, καὶ δούλου λαβόντα μορφήν, Κύριον ὀνομάζειν τὸν Πατέρα.
- [02617] Καὶ ταύτην τὴν διαφορὰν αὐτὸς ἐδίδαξε μετὰ καλῆς τῆς διαστολῆς, λέγων ἐν τοῖς Εὐαγγελίοις·
- [02618] Ἐξομο λογοῦμαί σοι, Πάτερ·
- [02619] εἶτα·
- [02620] Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς.
- [02621] Ἐαυτοῦ μὲν γὰρ εἶναι Πατέρα τὸν Θεὸν λέγει, τῶν δὲ κτισμάτων αὐτόν Κύριον ὀνομάζει·

- [02622] ὡς ἐκ τούτου δείκνυσθαι λευκῶς, ὅτι, ἡνίκα τὸ κτιστὸν ἐνεδύσατο, τότε τὸν Πατέρα καλεῖ Κύριον.
- [02623] Καὶ γὰρ καὶ ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ Δαυῖδ τὴν αὐτὴν διαφορὰν σημαίνει τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, διὰ τῶν Ψαλμῶν λέγον·
- [02624] Δὸς τὸ κράτος σου τῷ παιδί σου, καὶ σῶσον τὸν υἱὸν τῆς παιδίσκης σου.
- [02625] Ἄλλος γὰρ ἐστὶν ὁ φύσει καὶ ἀληθινὸς παῖς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἄλλα τὰ τῆς παιδίσκης τέκνα, ἧτις ἐστὶ τῶν γεννητῶν ἢ φύσις.
- [02626] Διὸ καὶ ὁ μὲν, ὡς Υἱὸς, ἔχει τὸ πατρικὸν κράτος, τὰ δὲ, σωτηρίας ἐστὶ δεόμενα.
- [02627] Εἰ δ' ὅτι παῖς ἐκλήθη, φλυαροῦσι, γινωσκέτωσαν, ὅτι καὶ Ἰσαὰκ παῖς ὠνομάσθη τοῦ Ἀβραάμ, καὶ ὁ υἱὸς τῆς Σουμανίτιδος παιδάριον ἐκλήθη.
- [02628] Εἰκότως ἄρα, δούλων ἡμῶν ὄντων, ὅτε γέγονεν ὡς ἡμεῖς, Κύριοι τὸν Πατέρα καλεῖ καὶ αὐτὸς, ὡς ἡμεῖς·
- [02629] καὶ τοῦτο δὲ φιλανθρωπεύομενος οὕτω πεποίηκεν, ἵνα καὶ ἡμεῖς, δούλοι κατὰ φύσιν ὄντες, καὶ δεξάμενοι τὸ πνεῦμα τοῦ Υἱοῦ, θαρρόησωμεν τὸν φύσει Κύριον ἑαυτῶν, τοῦτον τῇ χάριτι Πατέρα καλεῖν.
- [02630] Ἀλλ' ὥσπερ ἡμεῖς τὸν Κύριον Πατέρα καλοῦντες, οὐκ ἀρνούμεθα τὴν κατὰ φύσιν δουλείαν·
- [02631] αὐτοῦ γὰρ ἐσμεν ἔργα, καὶ αὐτὸς ἐποίησεν ἡμᾶς καὶ οὐχ ἡμεῖς·
- [02632] οὕτως ὅταν ὁ Υἱὸς τὴν τοῦ δούλου μορφήν λαμβάνων λέγῃ, Κύριος ἔκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ, μὴ ἀρνεῖσθωσαν τὴν αἰδιότητα τῆς τούτου θεότητος, [26.256] καὶ ὅτι ἐν ἀρχῇ μὲν ἦν ὁ Λόγος, καὶ πάντα δι' αὐτοῦ γέγονε, καὶ ἐν αὐτῷ τὰ πάντα ἐκτίσθη· Τὸ δὲ ἐν ταῖς Παροιμίαις ῥητὸν, καθὰ προεῖπον, οὐ τὴν οὐσίαν, ἀλλὰ τὸ ἀνθρώπινον τοῦ Λόγου σημαίνει·
- [02633] εἰ γὰρ εἰς ἔργα φησὶν ἐκτίσθαι, φαίνεται μὴ τὴν οὐσίαν ἑαυτοῦ σημαίνει θέλων, ἀλλὰ τὴν εἰς τὰ ἔργα αὐτοῦ οἰκονομίαν γενομένην, ὅπερ δευτέρον ἐστὶ τοῦ εἶναι.
- [02634] Τὰ γὰρ γινόμενα καὶ κτιζόμενα προηγουμένως ἕνεκα τοῦ εἶναι καὶ τοῦ ὑπάρχειν πεποίηται, καὶ δευτέρον ἔχουσι τὸ ποιεῖν, περὶ ὧν ἂν αὐτοῖς ὁ Λόγος προστάτῃ, ὡς ἐπὶ πάντων ἐστὶν ἰδεῖν τὸ τοιοῦτον.
- [02635] Ἀδὰμ γὰρ ἐκτίσθη, οὐχ ἵνα ἔργα ζῆται, ἀλλ' ἵνα πρῶτον ὑπάρχῃ ἄνθρωπος·
- [02636] μετὰ ταῦτα γὰρ ἔλαβε τὴν ἐντολὴν τοῦ ἐργάζεσθαι.
- [02637] Νῶε δὲ ἐκτίσθη οὐ διὰ τὴν κιβωτὸν, ἀλλ' ἵνα πρῶτον ὑπάρχῃ καὶ ἄνθρωπος γένηται·
- [02638] μετὰ ταῦτα γὰρ ἔλαβεν ἐντολὴν κατασκευάσαι τὴν κιβωτόν·
- [02639] καὶ ἐφ' ἐκάστου δὲ ζητῶν ταῦτα εὗροι τις.
- [02640] Καὶ γὰρ καὶ Μωϋσῆς ὁ μέγας πρῶτον ἄνθρωπος γέγονε, καὶ δευτέρον τὴν ἡγεμονίαν τοῦ λαοῦ πεπίστευται.
- [02641] Οὐκοῦν καὶ ἐνταῦθα τοῦτο νοεῖν ἔξεστιν·
- [02642] ὁρᾷς γὰρ, ὅτι οὐκ εἰς τὸ εἶναι κτίζεται, ἀλλ' ἐν ἀρχῇ μὲν ἦν ὁ Λόγος, μετὰ ταῦτα δὲ εἰς τὰ ἔργα πέμπεται, καὶ τὴν τούτων οἰκονομίαν·
- [02643] καὶ γὰρ πρὶν γενέσθαι τὰ ἔργα, ἦν μὲν αἰεὶ ὁ Υἱὸς, οὐπω δὲ χρεια ἦν αὐτὸν καὶ κτισθῆναι.
- [02644] Ὅτε δὲ ἐκτίσθη τὰ ἔργα, καὶ χρεια μετὰ ταῦτα γέγονε τῆς εἰς διόρθωσιν αὐτῶν οἰκονομίας·
- [02645] τότε δὴ καὶ ὁ Λόγος δέδωκεν ἑαυτὸν εἰς τὸ συγκαταβῆναι καὶ ὁμοιωθῆναι τοῖς ἔργοις·
- [02646] ὅπερ διὰ μὲν τῆς, ἔκτισε, λέξεως, ἡμῖν δεδήλωκε, διὰ δὲ τοῦ προφήτου Ἡσαΐου τὸ ὅμοιον σημαίνει θέλων, πάλιν λέγει·
- [02647] Καὶ νῦν οὕτω λέγει Κύριος, ὁ πλάσας με ἐκ κοιλίας δούλον ἑαυτῷ, τοῦ συναγαγεῖν τὸν Ἰακώβ πρὸς αὐτὸν, καὶ Ἰσραὴλ·
- [02648] συναχθήσομαι καὶ δοξασθήσομαι ἐναντίον Κυρίου.
- [02649] Ἰδοὺ καὶ ἐνταῦθα οὐκ εἰς τὸ εἶναι πλάττεται, ἀλλ' ἕνεκα τοῦ συναγαγεῖν τὰς φυλάς, τὰς καὶ πρὸ τοῦ πλασθῆναι τοῦτον ὑπαρχούσας.
- [02650] Ὅσπερ γὰρ ἐκεῖ τὸ, ἔκτισεν, οὕτως ᾧδε τὸ, ἔπλασε·
- [02651] καὶ ὡς ἐκεῖ, εἰς τὰ ἔργα, οὕτως ᾧδε, εἰς τὸ συναγαγεῖν·
- [02652] ὥστε [26.257] πανταχόθεν φαίνεσθαι τοῦ εἶναι τὸν Λόγον δευτέρον λέγεσθαι τὸ, ἔκτισε, καὶ τὸ, ἔπλασε.
- [02653] Καὶ γὰρ ὥσπερ πρὸ τῆς πλάσεως ὑπῆρχον αἱ φυλαὶ δι' ἃς καὶ ἐπλάσθη·
- [02654] οὕτως ὑπάρχειν καὶ τὰ ἔργα φαίνεται, εἰς ἃ καὶ ἐκτίσθη.
- [02655] Καὶ ὅτε μὲν ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, οὐπω ἦν τὰ ἔργα, καθὰ προεῖπον·

[02656] ὅτε δὲ τὰ ἔργα γέγονε, καὶ ἡ χρεία ἀπήτησε, τότε τὸ, ἔκτισεν, εἴρηται.

[02657] Καὶ ὥσπερ ἂν εἴ τις υἱὸς, παραπολομένων κτημάτων καὶ παρὰ πολεμίους ὄντων, ἐξ ἄμε λείας αὐτῶν, χρείας τε καταλαβούσης εἰ πέμποιτο παρὰ τοῦ πατρὸς συλλαβέσθαι καὶ συναγαγεῖν αὐτά·

[02658] καὶ οὗτος ἀπερχόμενος, ἐπενδιδύσκοιτο τὴν ὁμοίαν ἐκείνων ἐσθῆτα, καὶ σχηματίζοι ἑαυτὸν, ὡς ἐκεῖνοι, ἵνα μὴ ὡς δεσπότην αὐτὸν ἐπιγνόντες οἱ κατέχοντες φύγωσι, καὶ κωλυθῆ κατελθεῖν καὶ πρὸς τοὺς ὑπὸ γῆν κρυπτομένους παρ' ἐκείνων·

[02659] εἶτα εἴ τις πυνθάνοιτο τούτου.

[02660] Διὰ τί οὕτως;

[02661] ὁ τοιοῦτος εἶπεν ἄν·

[02662] Ὁ πατήρ οὕτω με ἔπλασε καὶ κατήρτισεν εἰς τὰ ἔργα αὐτοῦ·

[02663] λέγων τε οὕτως, οὔτε δοῦλον ἑαυτὸν οὔτε ἕνα τῶν ἔργων εἶναι σημαίνει·

[02664] οὔτε δὲ τὴν ἀρχὴν τῆς γενέσεως αὐτοῦ λέγει, ἀλλὰ τὴν ὑστερον αὐτῷ δοθεῖσαν εἰς τὰ ἔργα φροντίδα·

[02665] τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὁ Κύριος, ἐπενδυσάμενος τὴν ἡμετέραν σάρκα, καὶ σχήματι εὐρεθείς ὡς ἄνθρωπος, εἰ ἐρωτηθεῖ παρὰ τῶν οὕτως αὐτὸν ὁρώντων καὶ θαυμαζόντων, εἶποι ἄν·

[02666] Κύριος ἔκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ εἰς ἔργα αὐτοῦ·

[02667] καί·

[02668] Ἐπλάσέ με τοῦ συναγαγεῖν τὸν Ἰσραήλ.

[02669] Τοῦτο δὲ πάλιν καὶ τὸ Πνεῦμα προσημαῖνον ἐν Ψαλμοῖς ἔλεγε·

[02670] Κατ' ἐστήσας αὐτὸν ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου·

[02671] ὅπερ καὶ περὶ ἑαυτοῦ σημαίνων αὐτὸς ὁ Κύριός φησιν·

[02672] Ἐγὼ δὲ κατεστάθην βασιλεὺς ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ Σιών ὄρος τὸ ἅγιον αὐτοῦ·

[02673] ὥσπερ δὲ, ὅτε ἐπ' ἐλάμψε σωματικῶς τῇ Σιών, οὐκ ἀρχὴν εἶχεν εἶναι οὐδὲ τοῦ βασιλεύειν·

[02674] ἀλλὰ ὡν Λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ αἰδιος βασιλεὺς, κατηξίωσεν ἀνθρωπίνως ἐπιλάμψαι τὴν βασιλείαν ἑαυτοῦ καὶ ἐν τῇ Σιών, ἵνα, ἀπὸ τῆς βασιλευούσης ἐν αὐτοῖς ἁμαρτίας λυτρωσάμενος αὐτούς τε καὶ ἡμᾶς, ποιῆσῃ ὑπὸ τὴν πατρικὴν βασιλείαν ἑαυτοῦ·

[02675] οὕτω καθιστάμενος εἰς τὰ ἔργα, οὐκ εἰς τὰ μηδέπω ὄντα, ἀλλ' εἰς τὰ ἤδη ὄντα καὶ δεόμενα διορθώσεως καθίσταται.

[02676] Τὸ ἄρα, ἔκτισε, καὶ τὸ, ἔπλασε, καὶ τὸ, κατ' [26.260] ἐστήσασα, τὴν αὐτὴν ἔχοντα διάνοιαν, οὐ τὴν ἀρχὴν τοῦ εἶναι αὐτὸν, οὐδὲ τὴν οὐσίαν αὐτοῦ κτιστὴν δεῖκνυσιν, ἀλλὰ τὴν εἰς ἡμᾶς αὐτοῦ κατ' εὐεργεσίαν γενομένην ἀνανέωσιν.

[02677] Ταῦτα γοῦν λέγων, ἐδίδασκεν ὁμῶς καὶ πρὸς τούτων ὑπάρχειν ἑαυτὸν, ὅτε ἔλεγε·

[02678] Πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι, ἐγὼ εἰμι·

[02679] καί·

[02680] Ἦνίκα τὸν οὐρανὸν ἠτοίμαζε, συμπαρήμην αὐτῷ·

[02681] καί·

[02682] Ἦμην παρ' αὐτῷ ἀρμόζουσα.

[02683] Ὡσπερ δὲ ἦν αὐτὸς πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι, ὁ δὲ Ἰσραήλ μετὰ τὸν Ἀβραὰμ γέγονε, καὶ δηλὸν ἐστίν, ὅτι προϋπάρχων ὑστερον πλάττεται, καὶ ἡ πλάσις οὐ τὴν ἀρχὴν τοῦ εἶναι, ἀλλὰ τὴν ἐνανθρώπησιν σημαίνει, ἐν ἧ καὶ ἐπισυνάγει τὰς φυλάς τοῦ Ἰσραήλ·

[02684] οὕτως ἄρα αἰεὶ συνῶν τῷ Πατρὶ, αὐτὸς τῆς κτίσεως δημιουργὸς ἐστίν, καὶ δηλὸν ἐστίν ὅτι δευτερά ἐστίν αὐτοῦ τὰ ἔργα, καὶ τὸ, ἔκτισεν, οὐκ ἀρχὴν τοῦ εἶναι αὐτὸν, ἀλλὰ τὴν εἰς τὰ ἔργα γενομένην οἰκονομίαν, ἣν ἐν τῇ σαρκὶ πεποίηκε, γνωρίζει.

[02685] Ἐπρεπε γὰρ, ἄλλον αὐτὸν ὄντα τῶν ἔργων, καὶ μᾶλλον δημιουργὸν αὐτῶν ὄντα αὐτὸν, καὶ τὴν τοῦ τῶν ἀνανέωσιν εἰς ἑαυτὸν ἀναδέξασθαι, ἵνα, αὐτοῦ κτιζομένου εἰς ἡμᾶς, τὰ πάντα εἰς ἑαυτὸν ἀνακτίσῃται.

[02686] Καὶ γὰρ λέγων, ἔκτισεν, εὐθύς καὶ τὴν αἰτίαν ἐπήγαγε, λέγων, τὰ ἔργα, ἵνα τὸ, εἰς τὰ ἔργα κτίζεσθαι, τὸ γίνεσθαι ἄνθρωπον δηλώσῃ εἰς τὴν τούτων ἀνανέωσιν.

[02687] Καὶ τοῦτο ἔθος ἐστὶ τῇ θείᾳ Γραφῇ·

[02688] ὅταν μὲν γὰρ σημαίνῃ τὴν κατὰ σάρκα γένεσιν τοῦ Λόγου, τίθησι καὶ τὴν αἰτίαν, δι' ἣν γέγονεν ἄνθρωπος·

- [02689] ὅταν δὲ περὶ τῆς θεότητος αὐτοῦ αὐτὸς τε λέγη, καὶ οἱ τούτου θεράποντες ἐπαγγέλλωσι, πάντα ἀπλῆ τῇ λέξει, ἀπολελυμένη τε τῇ διανοίᾳ, καὶ οὐδὲν μετὰ συμπεπλεγμένης αἰτίας λέγεται.
- [02690] Τοῦ γὰρ Πατρὸς ἐστὶν ἀπαύγασμα·
- [02691] ὥσπερ δὲ ὁ Πατὴρ οὐ διὰ τινὰ αἰτίαν ἐστίν, οὕτως οὐδὲ τοῦ ἀπαυγάσματος τούτου χρὴ ζητεῖν τὴν αἰτίαν.
- [02692] Ἐν ἀρχῇ οὖν ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος, γέγραπται·
- [02693] καὶ οὐκ ἔχει τὸ διὰ τί·
- [02694] ὅτε δὲ, Ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο, τότε καὶ τὴν αἰτίαν τίθησι, δι' ἣν γέγονε, λέγων·
- [02695] Καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν.
- [02696] Πάλιν τε ὁ Ἀπόστολος λέγων, Ὅς, ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων, οὐκ ἔθηκε τὴν αἰτίαν εἰ μὴ, ὅτε τὴν ^[26.261]μορφὴν ἔλαβε τοῦ δούλου·
- [02697] τότε γὰρ ἐπιφέρει λέγων·
- [02698] Ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν μέχρι θανάτου, θαλάτου δὲ σταυροῦ·
- [02699] διὰ ταῦτα γὰρ καὶ σὰρξ γέγονε καὶ μορφὴν ἔλαβε δούλου.
- [02700] Αὐτὸς τε ὁ Κύριος πολλὰ μὲν ἐν παροιμίαις λελάληκε, περὶ δὲ αὐτοῦ σημαίνων, ἀπολελυμένως εἴρηκεν·
- [02701] Ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί·
- [02702] καί·
- [02703] Ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐσμεν·
- [02704] καὶ, Ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ, ἑώρακε τὸν Πατέρα·
- [02705] καί·
- [02706] Ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου·
- [02707] καί·
- [02708] Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀλήθεια·
- [02709] οὐ τιθεὶς ἐφ' ἑκάστου τὴν αἰτίαν, οὐδὲ τὸ διὰ τί, ἵνα μὴ δεύτερος ἐκείνων εἶναι φαίνεται, ὧν χάριν καὶ γέγονεν.
- [02710] Ἀνάγκη γὰρ προηγεῖσθαι τὴν αἰτίαν τούτου, ἥς ἄνευ οὐκ ἂν αὐτὸς ἐγεγόνει.
- [02711] Παῦλος γοῦν ἀφωρισμένος ἀπόστολος εἰς Εὐαγγέλιον, ὁ προεπηγγείλατο ὁ Κύριος διὰ τῶν προφητῶν, εἶχε πρὸ ἑαυτοῦ τὸ Εὐαγγέλιον, οὐ καὶ γέγονε διάκονος·
- [02712] καὶ ὁ Ἰωάννης μὲν, προχειρισθεὶς εἰς τὸ προοδεῦσαι τοῦ Κυρίου, πρὸ ἑαυτοῦ εἶχε τὸν Κύριον·
- [02713] ὁ δὲ Κύριος οὐκ ἔχων πρὸ ἑαυτοῦ αἰτίαν τοῦ εἶναι Λόγος, ἢ μόνον ὅτι τοῦ Πατρὸς ἐστὶ γέννημα καὶ σοφία μονογενῆς, ὅταν ἄνθρωπος γίνεται, τότε καὶ τὴν αἰτίαν τίθησι, δι' ἣν μέλλει σάρκα φορεῖν.
- [02714] Προηγείται γὰρ τοῦ γενέσθαι αὐτὸν ἄνθρωπον ἢ τῶν ἀνθρώπων χρεία, ἥς ἄνευ οὐκ ἂν ἐνεδύσατο σάρκα.
- [02715] Τίς δὲ ἡ χρεία, δι' ἣν γέγονεν ἄνθρωπος, αὐτὸς μὲν ὁ Κύριος σημαίνων ταύτην ἔλεγε·
- [02716] Καταβέβηκα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, οὐχ ἵνα ποιήσω τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με.
- [02717] Τοῦτο δὲ ἐστὶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, ἵνα πᾶν, ὃ δέδωκέ μοι, μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀναστήσω αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ·
- [02718] τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς μου, ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν Υἱὸν καὶ πιστεύων εἰς αὐτὸν ἔχη ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.
- [02719] Καὶ πάλιν·
- [02720] Ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνη.
- [02721] Καὶ πάλιν φησὶν·
- [02722] Ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι, καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τὴν ἀληθείαν.

[02723] Ὁ δὲ Ἰωάννης ἔγραψεν λύση τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου.

[02724] Διὰ τὸ μαρτυρῆσαι ἄρα, καὶ ὑπὲρ ἡμῶν ἀναδέξασθαι θάνατον, καὶ διὰ τὸ ἀναστήσαι τοὺς ἀνθρώπους, καὶ λύσαι τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου ἐλήλυθεν ὁ [26.264] Σωτὴρ, καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ αἰτία τῆς ἐνσάρκου παρουσίας αὐτοῦ.

[02725] Ἄλλως γὰρ ἀνάστασις οὐκ ἂν ἐγένετο, εἰ μὴ θάνατος ἐγεγόνει·

[02726] θάνατος δὲ πῶς ἂν ἐγεγόνει, εἰ μὴ τὸ ἀποθνήσκον ἐσχήκει σῶμα;

[02727] Τοῦτο παρ' αὐτοῦ μαθῶν καὶ ὁ Ἀπόστολος ἔλεγεν·

[02728] Ἐπεὶ οὖν τὰ παιδία κεκοινώνηκεν αἵματος καὶ σαρκός, καὶ αὐτὸς παραπλησίως μετέσχε τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τὸν διάβολον, καὶ ἀπαλλάξῃ τοὺς τοὺς, ὅσοι φόβου θανάτου διὰ παντὸς τοῦ ζῆν ἐνοχοὶ ἦσαν δουλείας·

[02729] καί·

[02730] Ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώπου ὁ θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν·

[02731] καὶ πάλιν·

[02732] Τὸ γὰρ ἀδύνατον τοῦ νόμου, ἐν ᾧ ἠσθένει διὰ τῆς σαρκός, ὁ Θεὸς τὸν ἑαυτοῦ Υἱὸν πέμψας ἐν ὁμοιώματι σαρκὸς ἁμαρτίας, καὶ περὶ ἁμαρτίας κατέκρινε τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί·

[02733] ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου πληρωθῇ ἐν ἡμῖν, τοῖς μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν, ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα.

[02734] Καὶ ὁ δὲ Ἰωάννης φησὶν·

[02735] Οὐ γὰρ ἀπ' ἐστελεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον, ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ.

[02736] Πάλιν δὲ καὶ ὁ Σωτὴρ δι' ἑαυτοῦ ἔλεγεν·

[02737] Εἰς κρῖμα ἐγὼ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέπωσι, καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ γένωνται.

[02738] Οὐ δι' ἑαυτὸν ἄρα, ἀλλὰ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, καὶ διὰ τὸ καταργηθῆναι τὸν θάνατον, καὶ διὰ τὸ κατακριθῆναι τὴν ἁμαρτίαν, καὶ διὰ τὸ ἀναβλέψαι τυφλοὺς, καὶ διὰ τὸ ἀναστήναι πάντας ἐκ νεκρῶν ἐλήλυθεν.

[02739] Εἰ δὲ μὴ δι' ἑαυτὸν ἐλήλυθεν, ἀλλὰ δι' ἡμᾶς, οὐ δι' ἑαυτὸν ἄρα, ἀλλὰ δι' ἡμᾶς κτίζεται.

[02740] Εἰ δὲ οὐ δι' ἑαυτὸν κτίζεται, ἀλλὰ δι' ἡμᾶς, οὐκ ἔστιν ἄρα αὐτὸς κτίσμα, ἀλλὰ τὴν ἡμῶν ἐνδυσάμενος σάρκα, ταῦτα λέγει.

[02741] Καὶ ὅτι ταύτην τὴν διάνοιαν ἔχουσιν αἱ Γραφαί, ἐξὸν παρὰ τοῦ Ἀποστόλου μαθεῖν·

[02742] φησὶ γὰρ ἐν τῇ πρὸς Ἐφεσίους·

[02743] Τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, τὴν ἔχθραν ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ, τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασι καταργήσας, ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν ἑαυτῷ εἰς ἓνα καινὸν ἄνθρωπον, ποιῶν εἰρήνην.

[02744] Εἰ δὲ ἐν αὐτῷ [26.265] κτίζονται οἱ δύο, καὶ οὗτοί εἰσιν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ, εἰκότως ἄρα φορῶν τοὺς δύο ἐν αὐτῷ, ὡς αὐτὸς ἐστὶ κτισθεὶς·

[02745] τοὺς γὰρ κτισθέντας ἐν ἑαυτῷ ἤνωσε, καὶ ἦν αὐτὸς ἐν αὐτοῖς, ὡς ἐκεῖνοι.

[02746] Οὕτω δὲ τῶν δύο κτισθέντων ἐν αὐτῷ, ἀρμοζόντως ἂν λέγοι·

[02747] Κύριος ἔκτισέ με.

[02748] Ὅσπερ γὰρ τὰς ἡμῶν ἀσθενείας δεχόμενος, λέγεται αὐτὸς ἀσθενεῖν, καίτοι μὴ ἀσθενῶν αὐτὸς, δύναμις γὰρ ἐστὶ τοῦ Θεοῦ, ἁμαρτία τε ὑπὲρ ἡμῶν γέγονε καὶ κατάρα, καίτοι μὴ ἁμαρτήσας αὐτὸς, ἀλλ' ὅτι τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν καὶ τὴν κατάραν ἐβάστασεν αὐτὸς, οὕτως ἡμᾶς ἐν αὐτῷ κτίζων, λεγέτω ὅτι καὶ Ἐκτισέ με εἰς ἔργα, καίτοι κτίσμα μὴ ὢν αὐτός.

[02749] Ἐπεὶ εἰ κατ' ἐκείνους, ὡς κτιστὴς οὐσης τῆς οὐσίας τοῦ Λόγου, λέγει, Κύριος ἔκτισέ με, κτίσμα ὢν·

[02750] οὐ δι' ἡμᾶς ἐκτίσθη.

[02751] Δι' ἡμᾶς δὲ μὴ κτισθέντος αὐτοῦ, οὐκ ἐκτίσθημεν ἐν αὐτῷ·

[02752] μὴ κτισθέντες δὲ ἐν αὐτῷ, οὐκ εἶχομεν αὐτὸν ἐν ἑαυτοῖς, ἀλλ' ἔξωθεν εἶχομεν, εἰ ἄρα παρ' αὐτοῦ τὴν μάθησιν ὡς παρὰ διδασκάλου ἐδεξάμεθα.

[02753] Οὕτω δὲ ἡμῶν ὄντων, οὐδὲν ἤττον πάλιν ἡ ἁμαρτία τῆς σαρκὸς ἐβασίλευσεν ἐμμένουσα, καὶ μὴ ἐκβληθεῖσα ἐξ αὐτῆς.

[02754] Ἀλλὰ ὁ Ἀπόστολος ἐναντιοῦται τούτοις πρὸ ὀλίγων τούτων φάσκων·

[02755] Αὐτοῦ γὰρ ἐσμεν ποιήματα, κτισθέντες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

- [02756] Εἰ δὲ ἐν Χριστῷ ἡμεῖς ἐκτίσθημεν, οὐκ ἔστιν ἄρα αὐτὸς ὁ κτιζόμενος, ἀλλ' ἡμεῖς ἐσμεν ἐν αὐτῷ κτιζόμενοι·
- [02757] καὶ δι' ἡμᾶς ἐστὶν ἡ τοῦ, ἔκτισε, φωνή·
- [02758] Διὰ γὰρ τὴν ἡμῶν χρείαν, καίτοι κτίστης ὢν ὁ Λόγος, ὑπέμεινε, καὶ τὴν τῶν κτιζομένων φωνήν·
- [02759] καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῦ, ἢ Λόγος ἐστὶν, ἰδία ἡ φωνή·
- [02760] ἀλλ' ἡμῶν τῶν ἐν αὐτῷ κτιζομένων ἐστὶ τὸ, ἔκτισε.
- [02761] Καὶ ὡσπερ Πατὴρ ὄντος ἀεὶ, ἀεὶ ἐστὶ καὶ ὁ τούτου Λόγος, καὶ ὢν ἀεὶ, λέγει·
- [02762] Ἐγὼ ἤμην, ἢ προσ ἔχαιρε·
- [02763] καθ' ἡμέραν δὲ εὐφραϊνόμενη ἐν προσώπῳ αὐτοῦ·
- [02764] καὶ, Ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί·
- [02765] οὕτως ὅτε διὰ τὴν ἡμῶν χρείαν γέγονεν ἄνθρωπος, ἀκολούθως τὰ ἡμῶν, ὡς ἡμεῖς, αὐτὸς λέγει·
- [02766] Κύριος ἔκτισέ με·
- [02767] ἵνα, αὐτοῦ ἐνοικήσαντος ἐν τῇ σαρκί, τελείως ἡ ἁμαρτία ἐξωσθῆ τῆς σαρκὸς, καὶ ἡμεῖς ἐλεύθερον ἔχωμεν τὸ φρόνημα.
- [02768] Τί δὲ ἔδει γενόμενον αὐτὸν ἄνθρωπον εἰπεῖν;
- [02769] Ἐν ἀρχῇ ἤμην ἄνθρωπος;
- [02770] ἀλλ' οὔτε γε ἤρμोजεν αὐτῷ τοῦτο, οὔτε ἀληθὲς ἦν.
- [02771] Ὅσπερ δὲ τοῦτο οὐκ ἔπρεπεν εἰπεῖν, οὕτως οἰκεῖον καὶ ἴδιον ἐπ' ἀνθρώπου ἐστὶ λέγειν τὸ, ἔκτισε, καὶ, ἐποίησεν αὐτόν.
- [02772] Διὰ τοῦτο γοῦν καὶ ἡ αἰτία τοῦ, ^[26.268] ἔκτισε, πρόσκειται, ἥτις ἐστὶ τῶν ἔργων ἢ χρεία.
- [02773] Ἐνθα δὲ ἡ αἰτία πρόσκειται, αὐτὴ ἡ αἰτία πάντως διαλύει τὸ ἀνάγνωσμα καλῶς.
- [02774] Καὶ γὰρ καὶ ἐνταῦθα ἐν μὲν τῷ, ἔκτισε, τὴν αἰτίαν τίθησι τὰ ἔργα·
- [02775] τὴν δὲ ἐκ τοῦ Πατρὸς γέννησιν ἀπολελυμένως σημαίνων, εὐθύς ἐπήγαγε·
- [02776] Πρὸ δὲ πάντων βουνῶν γεννᾷ με·
- [02777] οὐ διὰ τί, ὡσπερ ἐπὶ τοῦ, ἔκτισέ με, προσέθηκε λέγων, εἰς ἔργα, ἀλλὰ ἀπολελυμένως, γεννᾷ με, ὡς περὶ τὸ, Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος·
- [02778] καὶ γὰρ καὶ εἰ μὴ τὰ ἔργα ἔκτιστο, ἀλλ' ἦν ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος.
- [02779] Τὸ δὲ γενέσθαι αὐτὸν ἄνθρωπον οὐκ ἂν ἐγένετο, εἰ μὴ τῶν ἀνθρώπων ἢ χρεία γέγονεν αἰτία.
- [02780] Οὐκ ἔστιν ἄρα κτίσμα ὁ Υἱός·
- [02781] εἰ γὰρ κτίσμα ἦν, οὐκ ἂν εἶπε, Γεννᾷ με·
- [02782] ὅτι τὰ μὲν κτίσματα ἐξωθεν ἐστὶν ἔργα τοῦ ποιούντος, τὸ δὲ γέννημα οὐκ ἐξωθεν, ὡς ἔργον, ἀλλ' ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐστὶν ἴδιον τῆς οὐσίας.
- [02783] Διόπερ τὰ μὲν κτίσματα, ὁ δὲ Λόγος τοῦ Θεοῦ Υἱὸς μονογενής.
- [02784] Ἀμέλει ἐπὶ μὲν τῆς κτίσεως οὐκ εἶρηκε Μωσῆς·
- [02785] Ἐν ἀρχῇ ἐγέννησεν, οὐδὲ, Ἐν ἀρχῇ ἦν·
- [02786] ἀλλ', Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν·
- [02787] οὐδὲ ὁ Δαβὶδ ἔψαλεν·
- [02788] Αἱ χεῖρές σου ἐγέννησάν με, ἀλλ', ἐποίησάν με καὶ ἔπλασάν με, πανταχοῦ τὸ, ἐποίησεν, ἐπὶ τῶν κτισμάτων λέγων·
- [02789] ἐπὶ δὲ τοῦ Υἱοῦ τὸ ἔμπαλιν·
- [02790] οὐ γὰρ εἶρηκεν, ἐποίησα, ἀλλ', ἐγέννησα, καὶ, γεννᾷ με, καὶ, Ἐξηρέξατο ἡ καρδιά μου Λόγον ἀγαθόν·
- [02791] καὶ ἐπὶ μὲν τῆς κτίσεως, Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν, ἐπὶ δὲ τοῦ Υἱοῦ, Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος.

- [02792] Διαφέρει δὲ τοῦτο, ὅτι τὰ μὲν κτίσματα ὑπὸ τὴν ἀρχὴν πεποιήται, καὶ διαστηματικὴν ἀρχὴν τοῦ εἶναι ἔχει·
- [02793] διόπερ καὶ τὸ λεγόμενον ἐπ' αὐτῶν, Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν, ἴσον ἐστὶ τῷ εἰπεῖν πάλιν ἐπ' αὐτῶν τὸ, Ἀπ' ἀρχῆς ἐποίησεν, ὥσπερ ὁ Κύριος, εἰδὼς ὅπερ ἐποίησεν, ἐδίδαξεν, ὅτε τοὺς Φαρισαίους ἐνέτρεπε λέγειν·
- [02794] Ἀπ' ἀρχῆς δὲ ὁ κτίσας αὐτούς, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς.
- [02795] Ἀπὸ γὰρ ἀρχῆς τινος τοῦ μὴ εἶναι ποτε γέγονε καὶ ἐκτίσθη τὰ γενητά.
- [02796] Τοῦτο καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐσημαινεν ἐν ψαλμοῖς λέγων·
- [02797] Καὶ σὺ κατ' ἀρχάς, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας·
- [02798] καὶ πάλιν·
- [02799] Μνήσθητι τῆς συναγωγῆς ^[26.269] σου, ἧς ἐκτίσω ἀπ' ἀρχῆς.
- [02800] Δῆλον δὲ ἐστὶν ὅτι τὸ κατ' ἀρχάς γινόμενον ἀρχὴν ἔχει τοῦ κτίζεσθαι, καὶ ὅτι τὴν συναγωγὴν ἀπὸ τινος ἀρχῆς ἐκτίσατο ὁ Θεός.
- [02801] Ὅτι δὲ τὸ, Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν, ἐκ τοῦ λέγειν, ἐποίησεν, τὸ ἤρξατο ποιεῖν ἐστὶν, αὐτὸς Μωσῆς τοῦτο δηλοῖ μετὰ τὴν τῶν πάντων τελεσιουργίαν λέγων·
- [02802] Καὶ εὐλόγησεν ὁ Θεὸς τὴν ἡμέραν τὴν ἐβδόμην, καὶ ἡγίασεν αὐτήν, ὅτι ἐν αὐτῇ κατέπαυσεν ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὧν ἤρξατο ὁ Θεὸς ποιῆσαι.
- [02803] Οὐκοῦν τὰ μὲν κτίσματα ἤρξατο γίνεσθαι·
- [02804] ὁ δὲ τοῦ Θεοῦ Λόγος, οὐκ ἔχων ἀρχὴν τοῦ εἶναι, εἰκότως οὐκ ἤρξατο τοῦ εἶναι, οὐδὲ ἤρξατο γίνεσθαι, ἀλλ' ἦν ἀεὶ.
- [02805] Καὶ τὰ μὲν ἔργα ἀρχὴν ἐν τῷ ποιεῖσθαι ἔχει, καὶ προάγει τῶν γινομένων ἢ ἀρχή·
- [02806] ὁ δὲ Λόγος, οὐκ ὦν τῶν γινομένων, μᾶλλον τῶν ἀρχῶν ἐχόντων αὐτὸς δημιουργὸς γίνεται.
- [02807] Καὶ τῶν μὲν γενητῶν τὸ εἶναι ἐν τῷ γίνεσθαι μετρεῖται, καὶ ἀπὸ τινος ἀρχῆς ἄρχεται ταῦτα διὰ τοῦ Λόγου ποιεῖν ὁ Θεός, ἵνα καὶ τὸ μὴ εἶναι, πρὶν γενέσθαι, ταῦτα γινώσκηται·
- [02808] ὁ δὲ Λόγος τὸ εἶναι οὐκ ἐν ἄλλῃ ἀρχῇ ἔχει, ἀλλ' ἐν τῷ Πατρὶ, τῷ καὶ κατ' ἐκείνους ἀνάρχω, ἵνα καὶ αὐτὸς ἀνάρχως ὑπάρχῃ ἐν τῷ Πατρὶ, γέννημα καὶ οὐ κτίσμα τυγχάνων αὐτοῦ.
- [02809] Οὕτως ἄρα ἡ θεία Γραφή τὴν διαφορὰν τοῦ γεννημένου οἶδε καὶ τῶν ποιημάτων, καὶ τὸ μὲν γέννημα Υἱόν, οὐκ ἀπὸ τινος ἀρχῆς ἀρξάμενον, ἀλλ' αἰδιον δεικνύσκει·
- [02810] τὸ δὲ ποίημα, ὡς ἐξωθεν ἔργον τοῦ πεποιημένου κτίσματος, ἀρξάμενον τοῦ γίνεσθαι σημαίνει.
- [02811] Οὕτω γὰρ καὶ ὁ Ἰωάννης, περὶ τοῦ Υἱοῦ θεολογῶν, καὶ γινώσκων τὴν τῶν λέξεων διαφορὰν, οὐκ εἶπεν·
- [02812] Ἐν ἀρχῇ γέγονεν, ἢ πεποιήται, ἀλλ', Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος·
- [02813] ἵνα τὸ γέννημα τῷ, ἦν, συνεξακούηται, καὶ μὴ ἐν διαστάσει τις λογίσηται, ἀλλ' ἀεὶ καὶ αἰδιῶς ὑπάρχοντα τὸν Υἱὸν πιστεύῃ.
- [02814] Τούτων δὲ οὕτω δεικνυμένων, πῶς, ὦ Ἀρειανοί, μὴ νοήσαντες τὰ ἐν τῷ Δευτερονομίῳ ῥητὰ καὶ ἐν τούτῳ πάλιν ἀσεβεῖν εἰς τὸν Κύριον ἐτολμήσατε λέγοντες, ποίημα, ἢ κτίσμα, ἢτοι γέννημα εἶναι αὐτόν;
- [02815] Ταῦτόν γὰρ τὸ γέννημα καὶ τὸ ποίημα σημαίνειν φάσκετε·
- [02816] καὶ ἐντεῦθεν γὰρ οὐδὲν ἤττον ἀπαιδεῦτοι καὶ ἀσεβεῖς γνωσθήσεσθε.
- [02817] Τὸ μὲν γὰρ πρῶτον ῥητόν ἐστι τοῦτο·
- [02818] Οὐκ αὐτὸς οὗτός σου Πατὴρ ἐκτίσατό σε, καὶ ἐποίησέ σε, καὶ ἔκτισέ σε;
- [02819] καὶ μετ' ὀλίγα ἐν τῇ αὐτῇ Ὡδῇ φησι·
- [02820] Θεὸν τὸν γεννήσαντά σε ἐγκατέλιπες, καὶ ἐπελάθου ^[26.272] Θεοῦ τοῦ τρέφοντός σε.
- [02821] Ἡ δὲ διάνοια πάνυ θαυμαστὴ τυγχάνει οὕσα.
- [02822] Οὐ γὰρ εἶρηκε πρῶτον τὸ, ἐγέννησέν σε, ἵνα μὴ ἀδιάφορος ἢ λέξις ἢ πρὸς τὸ, ἐποίησέ σε, καὶ πρόφασιν εὐρωσιν οὗτοι λέγειν·
- [02823] Μωσῆς ἐξ ἀρχῆς μὲν εἶπεν εἰρηκέναι τὸν Θεόν·
- [02824] Ποιήσωμεν ἄνθρωπον·
- [02825] αὐτὸς δὲ μετὰ ταῦτα ἔφησε·

- [02826] Θεὸν τὸν γεννήσαντά σε ἐγκατέλιπες·
- [02827] ὡς ἀδιαφόρων τῶν λέξεων οὐσῶν·
- [02828] ταῦτὸν γὰρ τὸ γέννημα καὶ ποιήμα ἐστίν·
- [02829] Ἀλλὰ μετὰ τὸ, ἐκτίσατο, καὶ, ἐποίησε, λοιπὸν ὕστερον τὸ, ἐγέννησεν, ἐπήγαγε, ἵνα καὶ ἔρμη νείαν ὁ Λόγος ἔχων φανῇ.
- [02830] Ἐν μὲν γὰρ τῷ, ἐποίησεν, ἀληθῶς σημαίνει τῶν ἀνθρώπων τὸ κατὰ φύσιν, ὅτι ἔργα τὲ ἐστὶ καὶ ποιήματα·
- [02831] ἐν δὲ τῷ, ἐγέννησε, δηλοῖ τὴν τοῦ Θεοῦ γενομένην εἰς ἀνθρώπους μετὰ τὸ κτίσαι αὐτοὺς φιλανθρωπίαν·
- [02832] καὶ ἐπειδὴ ἀχάριστοι γεγόνασιν ἐπὶ ταύτη, λοιπὸν Μωσῆς ὀνειδίζων αὐτοὺς πρῶτον μὲν φησὶ·
- [02833] Ταῦτα Κυρίῳ ἀντ' ἀποδίδοτε;
- [02834] εἶτα ἐπάγει·
- [02835] Οὐκ αὐτὸς οὗτός σου Πατὴρ ἐκτίσατό σε, καὶ ἐποίησέ σε, καὶ ἔκτισέ σε;
- [02836] Καὶ δεύτερον πάλιν λέγει·
- [02837] Ἔθυσαν δαιμονίοις καὶ οὐ Θεῷ, θεοῖς οἷς οὐκ ᾔδεισαν.
- [02838] Καινοὶ πρόσφατοι ἦκασιν, οὓς οὐκ ᾔδεισαν οἱ πατέρες αὐτῶν·
- [02839] Θεὸν τὸν γεννήσαντά σε ἐγκατέλιπες.
- [02840] Ὁ μὲν γὰρ Θεὸς οὐ μόνον ἀνθρώπους αὐτοὺς ἔκτισεν, ἀλλὰ καὶ υἱοὺς ἐκάλεσεν, ὡς γεννήσας αὐτοὺς.
- [02841] Τοῦ γὰρ, υἱός, καὶ ὧδε σημαντικὸν ἐστὶ τὸ, ἐγέννησεν·
- [02842] ὡς καὶ διὰ τοῦ προφήτου φησὶν·
- [02843] Υἱοὺς ἐγέννησα καὶ ὑψώσα·
- [02844] καὶ ὅλως ὅτε ἡ Γραφή υἱὸν σημαίνει βούλεται, οὐ διὰ τῆς, ἔκτισα, ἀλλὰ πάντως διὰ τῆς, ἐγέννησα, λέξεως σημαίνει.
- [02845] Καὶ τοῦτο πάλιν Ἰωάννης φαίνεται λέγων·
- [02846] Ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, οἳ οὐκ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκός, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρός, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν·
- [02847] πάνυ καλῶς ἐχούσης καὶ ἐνταῦθα τῆς παρατηρήσεως.
- [02848] Τὸ μὲν γὰρ, γενέσθαι, διὰ τὸ μὴ φύσει, ἀλλὰ θέσει αὐτοὺς λέγεσθαι υἱοὺς φησὶ·
- [02849] τὸ δὲ, ἐγεννήθησαν, διὰ τὸ ^[26.273] ὅλως ὄνομα υἱοῦ καὶ αὐτοὺς εἰληφέναι, εἶρηκεν.
- [02850] Ἀλλ' ὁ λαός, ὡς ὁ προφήτης φησὶν, ἠθέτησαν τὸν εὐεργέτην.
- [02851] Αὕτη δὲ τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπία ἐστίν, ὅτι ὧν ἐστὶ ποιητῆς, τούτων καὶ πατὴρ κατὰ χάριν ὕστερον γίνεται·
- [02852] γίνεται δὲ, ὅταν οἱ κτισθέντες ἄνθρωποι, ὡς εἶπεν ὁ Ἀπόστολος, λάβωσιν εἰς τὰς καρδίας ἑαυτῶν τὸ Πνεῦμα τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ κρᾶζον, Ἀββᾶ, ὁ Πατήρ.
- [02853] Οὗτοι δὲ εἰσὶν ὅσοι, δεξάμενοι τὸν Λόγον, ἔλαβον ἐξουσίαν παρ' αὐτοῦ τέκνα Θεοῦ γενέσθαι·
- [02854] ἄλλως γὰρ οὐκ ἂν γένοιτο υἱοί, ὄντες φύσει κτίσματα, εἰ μὴ τοῦ ὄντος φύσει καὶ ἀληθινοῦ Υἱοῦ τὸ Πνεῦμα ὑποδέξονται.
- [02855] Διὸ, ἵνα τοῦτο γένηται, ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο, ἵνα τὸν ἀνθρώπον δεκτικὸν θεότητος ποιήσῃ.
- [02856] Ταύτην τὴν διάνοιαν καὶ παρὰ Μαλαχίου τοῦ προφήτου μαθεῖν ἔξεστι λέγοντος·
- [02857] Οὐχὶ Θεὸς εἷς ἔκτισεν ὑμᾶς;
- [02858] Οὐχὶ πάντων ὑμῶν εἷς πατήρ;
- [02859] Καὶ ἐνταῦθα γὰρ πάλιν πρῶτον τὸ, ἔκτισε, καὶ δεύτερον τὸ, πατήρ, ἔθηκεν, ἵνα δείξῃ καὶ αὐτὸς, ὅτι ἐξ ἀρχῆς μὲν κατὰ φύσιν ἐσμὲν κτίσματα, καὶ κτίστης ἡμῶν ἐστὶν ὁ Θεὸς διὰ τοῦ Λόγου, ὕστερον δὲ υἱοποιούμεθα, καὶ λοιπὸν ὁ κτίστης Θεὸς γίνεται καὶ πατήρ ἡμῶν.
- [02860] Οὐκοῦν τὸ, Πατήρ, τοῦ Υἱοῦ ἐστὶν ἴδιον, καὶ οὐ τὸ κτίσμα ἀλλὰ τὸ, Υἱός, τοῦ Πατρὸς ἐστὶν ἴδιον.

[02861] Ὡστε καὶ ἐκ τούτου δείκνυσθαι μὴ εἶναι ἡμᾶς φύσει υἱοῦς, ἀλλὰ τὸν ἐν ἡμῖν Υἱόν·

[02862] καὶ μὴ εἶναι πάλιν ἡμῶν φύσει πατέρα τὸν Θεόν, ἀλλὰ τοῦ ἐν ἡμῖν Λόγου, ἐν ᾧ καὶ δι' ὃν κράζομεν, Ἀββᾶ, ὁ Πατήρ.

[02863] Ὡστερ δὲ τοῦτο, οὕτως ὁ Πατήρ ἐν οἷς ἐὰν βλέπη τὸν ἑαυτοῦ Υἱόν, τοῦ τους καὶ αὐτὸς υἱοῦς καλεῖ, καὶ λέγει, ἐγέννησα·

[02864] ἐπει δὴπερ τὸ μὲν, γεννᾶν, σημαντικόν ἐστιν Υἱοῦ, τὸ δὲ, ποιεῖν, δηλωτικόν ἐστι τῶν ἔργων.

[02865] Διὰ τοῦτο γοῦν ἡμεῖς οὐ πρῶτον γεννώμεθα, ἀλλὰ ποιούμεθα·

[02866] γέγραπται γάρ·

[02867] Ποιήσωμεν ἄνθρωπον·

[02868] ὕστερον δὲ, δεξάμενοι τὴν τοῦ Πνεύματος χάριν, λεγόμεθα τό τε λοιπὸν καὶ γεννᾶσθαι.

[02869] Ἀμέλει καὶ ἐν τῇ Ὡδῇ Μωσῆς ὁ μέγας μετὰ διανοίας καλῆς πρῶτον τὸ, ἐκτήσατο, καὶ ὕστερον τὸ, ἐγέννησεν, εἰρηκεν, ὑπὲρ τοῦ μὴ, ἀκούσαντας τὸ, ἐγέννησεν, ἐπιλαθέσθαι αὐτοῦς τῆς ἐξ ἀρχῆς ἑαυτῶν φύσεως, ἀλλ' ἵνα γινώσκωσιν, ὅτι ἐξ ἀρχῆς μὲν εἰσι κτίσματα, ὅταν δὲ κατὰ χάριν λέγωνται γεννᾶσθαι, ὡς υἱοὶ, ἀλλ' οὐδὲν ἦτ τὸν εἰσι πάλιν οἱ ἄνθρωποι ποιήματα κατὰ φύσιν.

[02870] Ὅτι δὲ οὐ ταυτόν ἐστι κτίσμα καὶ γέννημα, ἀλλὰ διεστήκασιν ἀλλήλων τῆ τε φύσει καὶ τῆ ἐκ τῶν λέξεων σημασία, αὐτὸς ὁ Κύριος ἐν αὐταῖς ταῖς Παρ [26.276] ομιμαῖς δείκνυσιν.

[02871] Εἰρηκῶς γὰρ τὸ, Κύριος ἐκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ, ἐπήγαγε·

[02872] Πρὸ δὲ πάντων βουνῶν γεννᾶ με.

[02873] Εἰ μὲν οὖν ἦν φύσει καὶ τῆ οὐσίᾳ κτίσμα ὁ Λόγος, καὶ διαφορὰ ἦν τοῦ γεννήματος πρὸς τὸ κτίσμα, οὐκ ἂν ἐπήγαγε τὸ, γεννᾶ με, ἀλλ' ἤρκειτο τῷ, ἐκτισεν, ὡς τῆς λέξεως ταύτης σημαιούσης τὸ, ἐγέννησε·

[02874] νῦν δὲ εἰρηκῶς, Ἐκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ εἰς ἔργα αὐτοῦ, ἐπήγαγεν οὐχ ἀπλῶς τὸ, γεννᾶ με, ἀλλὰ μετὰ συμπλοκῆς τοῦ, δὲ, συνδέσμου, ὡς ἀσφαλιζόμενος ἐν τούτῳ τὴν τοῦ, ἐκτισε, λέξιν, λέγων·

[02875] Πρὸ δὲ πάντων βουνῶν γεννᾶ με.

[02876] Τὸ γὰρ, γεννᾶ με, τῷ, ἐκτισε, συμπεπλεγμένως ἐπιφερόμενον μίαν ποιεῖ τὴν διὰ νοίαν καὶ δείκνυσιν, ὅτι τὸ μὲν, ἐκτισε, διὰ τι εἰρηται·

[02877] τὸ δὲ γεννᾶ με, πρὸ τοῦ, ἐκτισεν, ἐστίν.

[02878] Ὡστερ γὰρ εἰ ἔμπαλιν εἰρήκει, Κύριος γεννᾶ με, καὶ ἐπ' ἔφερε·

[02879] Πρὸ δὲ πάντων βουνῶν ἐκτισέ με, πᾶν τως προηγείτο τοῦ, ἐγέννησε, τὸ, ἐκτισεν·

[02880] οὕτως εἰρηκῶς πρῶτον, ἐκτισεν, εἶτα ἐπαγαγόν, πρὸ δὲ πάντων γεννᾶ με, ἐξ ἀνάγκης δείκνυσι προηγείσθαι τὸ, ἐγέννησε, τοῦ, ἐκτισε.

[02881] Καὶ γὰρ καὶ λέγων, πρὸ πάντων γεννᾶ με, ἄλλον ἑαυτὸν εἶναι τῶν πάντων σημαίνει, δεξιᾶς ἐν τοῖς πρὸ τούτων τῆς ἀληθείας, ὅτι περὶ τῶν κτισμάτων οὐδὲν ἕτερον τοῦ ἐτέρου προηγέγονεν, ἀλλ' ἀθροῶς ἅμα πάντα τὰ γενητὰ ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ προστάγματι ὑπέστη.

[02882] Διὰ τοῦτο γοῦν οὐδὲ τὰ ἐπὶ τοῦ, ἐκτισε, ταῦτα καὶ ἐπὶ τοῦ, γεννᾶ με, κεῖται·

[02883] ἀλλ' ἐπὶ μὲν τοῦ, ἐκτισε, κεῖται, ἀρχὴν ὁδῶν·

[02884] ἐπὶ δὲ τοῦ, γεννᾶ με, οὐκ εἶπεν, ἀρχὴν γεννᾶ με, ἀλλὰ, πρὸ πάντων γεννᾶ με.

[02885] Ὁ δὲ πρὸ πάντων ὧν οὐκ ἐστὶν ἀρχὴ τῶν πάντων ἀλλ' ἄλλος ἐστὶ τῶν πάντων.

[02886] Εἰ δὲ ἄλλος ἐστὶ τῶν πάντων, ἐν οἷς καὶ ἡ ἀρχὴ τῶν πάντων σημαίνεται, δηλον ὅτι ἄλλος ἐστὶ τῶν κτισμάτων·

[02887] καὶ συνίσταται φανερῶς, ὅτι ἄλλος ὧν ὁ Λόγος τῶν πάντων καὶ πρὸ πάντων ὧν, ὕστερον κτίζεται ἀρχὴ τῶν ὁδῶν εἰς ἔργα διὰ τὴν ἐνανθρώπησιν, ἵνα, ὡς εἶπεν ὁ Ἀπόστολος, ὅς ἐστιν ἀρχὴ πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων.

[02888] Τοιαύτης τοίνυν οὔσης τῆς διαφορᾶς τοῦ, ἐκτισε, καὶ τοῦ, γεννᾶ με, καὶ, τῆς ἀρχῆς ὁδῶν, καὶ τοῦ, πρὸ πάντων·

[02889] τῶν μὲν ἀνθρώπων κτίστης ὧν ὁ Θεός, οὕτως, ὥστερ εἰρηται, γίνεται καὶ ὕστερον Πατήρ, διὰ τὸν ἐν αὐτοῖς οἰκοῦντα Λόγον αὐτοῦ.

[02890] Ἐπὶ δὲ τοῦ Λόγου τὸ ἔμπαλιν·

[02891] Πατήρ γὰρ ὧν αὐτοῦ [26.277] φύσει ὁ Θεός, γίνεται μετὰ ταῦτα καὶ κτίστης αὐτοῦ καὶ ποιητῆς, ὅταν τὴν κτισθεῖσαν καὶ ποιηθεῖσαν ἐν δύσῃται σάρκα ὁ Λόγος, καὶ γένηται ἄνθρωπος.

[02892] Ὡστερ γὰρ οἱ ἄνθρωποι λαμβάνοντες τὸ Πνεῦμα τοῦ Υἱοῦ, γίνονται τέκνα δι' αὐτοῦ·

[02893] οὕτως ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ὅτε καὶ αὐτὸς ἐνεδύσατο τῶν ἀνθρώπων τὴν σάρκα, τότε λέγεται καὶ κτίζεσθαι καὶ πεποιθῆσθαι.

- [02894] Εἰ μὲν οὖν ἡμεῖς κατὰ φύσιν υἱοὶ, δῆλον ὅτι κάκεινος κατὰ φύσιν κτίσμα καὶ ποίημα·
- [02895] εἰ δὲ ἡμεῖς θεοὶ καὶ κατὰ χάριν γινόμεθα υἱοὶ, δῆλον ὅτι καὶ ὁ Λόγος διὰ τὴν εἰς ἡμᾶς χάριν γενόμενος ἄνθρωπος εἰρηκε·
- [02896] Κύριος ἔκτισέ με.
- [02897] Εἶτα ἐπειδὴ τὸ κτίσθαι ἐνδυσάμενος γέγονεν ἡμῖν ὅμοιος κατὰ τὸ σῶμα, διὰ τοῦτο εἰκότως καὶ ἀδελφὸς ἡμῶν καὶ πρῶτος ἐκλήθη.
- [02898] Εἰ γὰρ καὶ μεθ' ἡμᾶς δι' ἡμᾶς γέγονεν ἄνθρωπος, καὶ ἀδελφὸς ἡμῶν διὰ τὴν τοῦ σώματος ὁμοίωσιν, ἀλλὰ καὶ ἐν τούτῳ πρῶτος λέγεται καὶ ἔστιν ἡμῶν, ἐπειδὴ πάντων τῶν ἀνθρώπων ἀπολλυμένων κατὰ τὴν παράβασιν τοῦ Ἀδάμ, πρώτη τῶν ἄλλων ἐσώθη καὶ ἠλευθερώθη ἢ ἐκείνου σὰρξ, ὡς αὐτοῦ τοῦ Λόγου σῶμα γενομένη, καὶ λοιπὸν ἡμεῖς, ὡς σύσσωμοι τυγχάνοντες, κατ' ἐκεῖνο σωζόμεθα.
- [02899] Ἐν ἐκείνῳ γὰρ ἡμῶν καὶ ὁδηγὸς ὁ Κύριος εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, καὶ πρὸς τὸν ἑαυτοῦ Πατέρα γίνεται, λέγων·
- [02900] Ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ θύρα, καὶ δι' ἐμοῦ δεῖ πάντας εἰσελθεῖν.
- [02901] Ὅθεν καὶ πρῶτος λέγεται πάλιν ἐκ τῶν νεκρῶν, οὐχ ὅτι πρῶτος ἡμῶν ἀπέθανε·
- [02902] προετηθήκειμεν γὰρ ἡμεῖς·
- [02903] ἀλλ' ὅτι τὸν ὑπὲρ ἡμῶν ἀναδεξάμενος θάνατον, καὶ τοῦτον καταργήσας, ἀνέστη πρῶτος, ὡς ἄνθρωπος, ὑπὲρ ἡμῶν ἀναστήσας τὸ ἑαυτοῦ σῶμα.
- [02904] Λοιπὸν γὰρ ἀναστάντος ἐκείνου, καθέξης καὶ ἡμεῖς ἀπ' ἐκείνου καὶ δι' ἐκεῖνον ἐκ τῶν νεκρῶν ἐγειρόμεθα.
- [02905] Εἰ δὲ καὶ πρῶτος τῆς κτίσεως λέγεται, ἀλλ' οὐχ ὡς ἐξισούμενος τοῖς κτίσμασι, καὶ πρῶτος αὐτῶν κατὰ χρόνον, πρῶτος λέγεται·
- [02906] (πῶς γὰρ, ὅπου γε Μονογενὴς ἔστιν αὐτός;) ἀλλὰ διὰ τὴν πρὸς τὰ κτίσματα συγκατάβασιν τοῦ Λόγου, καθ' ἣν καὶ πολλῶν γέγονεν ἀδελφός.
- [02907] Ὁ γὰρ τοι μοι νογενής, οὐκ ὄντων ἄλλων ἀδελφῶν, μονογενὴς ἔστιν·
- [02908] ὁ δὲ πρῶτος διὰ τοὺς ἄλλους ἀδελφοὺς πρῶτος λέγεται.
- [02909] Διὰ τοῦτο γοῦν οὐδαμοῦ τῶν Γραφῶν εἰρηται, πρῶτος τοῦ Θεοῦ, οὐδὲ, κτίσμα τοῦ Θεοῦ·
- [02910] ἀλλὰ τὸ, Μονογενής, καὶ τὸ, Υἱός, καὶ ὁ Λόγος, καὶ ἡ Σοφία, εἰς τὸν Πατέρα τὴν ἀναφορὰν ἔχει καὶ τὴν ιδιότητα·
- [02911] Ἐθεασάμεθα γὰρ τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς Μονογενοῦς παρὰ Πατρός·
- [02912] καὶ, Ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν Μονογενῆ·
- [02913] καὶ, Εἰς τὸν αἰῶνα, Κύριε, ὁ Λόγος ^[26.280] σου διαμένει·
- [02914] καὶ, Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν·
- [02915] καὶ, Χριστὸς Θεοῦ δύναμις καὶ Θεοῦ σοφία·
- [02916] καὶ, Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός·
- [02917] καὶ, Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ ζῶντος.
- [02918] Τὸ δὲ, πρῶτος, εἰς τὴν κτίσιν ἔχει τὴν συγκατάβασιν·
- [02919] αὐτῆς γὰρ καὶ πρῶτος ἐλέχθη.
- [02920] Καὶ τὸ, ἔκτισε, δὲ εἰς τὰ ἔργα τὴν χάριν ἔχει·
- [02921] εἰς αὐτὰ γὰρ καὶ κτίζεται.
- [02922] Εἰ μὲν οὖν Μονογενὴς ἔστιν, ὥσπερ οὖν καὶ ἔστιν, ἐρμηνεύεσθω τὸ, πρῶτος·
- [02923] εἰ δὲ πρῶτος ἔστι, μὴ ἔστω Μονογενής.
- [02924] Οὐ δύναται γὰρ ὁ αὐτὸς Μονογενής τε καὶ πρῶτος εἶναι, εἰ μὴ ἄρα πρὸς ἄλλο καὶ ἄλλο·
- [02925] ἵνα Μονογενὴς μὲν διὰ τὴν ἐκ Πατρὸς γέννησιν, ὥσπερ εἰρηται, πρῶτος δὲ διὰ τὴν εἰς τὴν κτίσιν συγκατάβασιν, καὶ τὴν τῶν πολλῶν ἀδελφοποίησιν.
- [02926] Ἀμέλει, τῶν δύο τούτων ῥητῶν ἀντικειμένων ἀλλήλοις, κρατεῖν ἂν τις εἴποι δικαίως ἐπὶ τοῦ Λόγου τὸ τοῦ Μονογενοῦς μᾶλλον ἰδίωμα, διὰ τὸ μὴ εἶναι ἕτερον Λόγον, ἢ ἄλλην σοφίαν, ἀλλὰ τοῦτον μόνον ἀληθινὸν Υἱὸν εἶναι τοῦ Πατρὸς.
- [02927] Καὶ γὰρ, ὥσπερ ἐμπροσθεν εἰρηται, οὐ μετὰ τινος συμπεπλεγμένης αἰτίας, ἀλλὰ ἀπολελυμένως μὲν εἰρηται ἐπ' αὐτοῦ τὸ, Ὁ Μονογενὴς Υἱός ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Πατρὸς·

- [02928] τὸ δὲ, πρωτότοκος, συμπεπλεγμένην ἔχει πάλιν τὴν τῆς κτίσεως αἰτίαν, ἣν ἐπήγαγεν ὁ Παῦλος λέγων·
- [02929] Ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα.
- [02930] Εἰ δὲ πάντα τὰ κτίσματα ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη, ἄλλος ἐστὶ τῶν κτισμάτων, καὶ κτίσμα μὲν οὐκ ἔστι, κτίστης δὲ τῶν κτισμάτων.
- [02931] Οὐ διὰ τὸ ἐκ Πατρὸς ἄρα πρωτότοκος ἐκλήθη, ἀλλὰ διὰ τὸ ἐν αὐτῷ γεγενῆσθαι τὴν κτίσιν.
- [02932] Καὶ ὥσπερ πρὸ τῆς κτίσεως ἦν αὐτὸς ὁ Υἱός, δι' οὗ γέγονεν ἡ κτίσις·
- [02933] οὕτω καὶ πρὸ τοῦ κληθῆναι πρωτότοκος πάσης τῆς κτίσεως, ἦν οὐδὲν ἦττον αὐτὸς ὁ Λόγος πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος.
- [02934] Ἀλλὰ καὶ τοῦτο μὴ νοήσαντες οἱ δυσσεβεῖς, περιέρχονται λέγοντες·
- [02935] Εἰ πρωτότοκος ἐστὶ πάσης κτίσεως, δηλὸν ὅτι καὶ αὐτὸς εἷς ἐστὶ τῆς κτίσεως.
- [02936] Ἀφρονες! εἰ ὅλως πάσης τῆς κτίσεως πρωτότοκος ἐστίν, ἄρα πάσης τῆς κτίσεως ἄλλος ἐστίν.
- [02937] Οὐ γὰρ εἴρηκε, πρωτότοκος ἐστὶ τῶν ἄλλων κτισμάτων, ἵνα μὴ ὡς εἷς τῶν κτισμάτων εἶναι νομισθῆ ἀλλὰ πάσης τῆς κτίσεως γέγραπται, ἵνα ἄλλος τῆς κτίσεως εἶναι δειχθῆ.
- [02938] Ὁ γοῦν Ῥουβὴν οὐκ εἴρηται πρωτότοκος πάντων τῶν τέκνων τοῦ Ἰακώβ, ἀλλ' αὐτοῦ τοῦ Ἰακώβ καὶ τῶν ἀδελφῶν [26.281] φῶν, ἵνα μὴ ἄλλος παρὰ τὰ τέκνα τοῦ Ἰακώβ εἶναι νομισθῆ.
- [02939] Ἀλλὰ καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ Κυρίου ὁ Απόστολος οὐκ εἴρηκεν, ἵνα γένηται πρωτότοκος πάντων, ἵνα μὴ ἄλλο παρὰ τὸ ἡμῶν σῶμα φορεῖν νομισθῆ, ἀλλ' ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς διὰ τὴν ὁμοίτητα τῆς σαρκός.
- [02940] Εἰ τοίνυν καὶ ὁ Λόγος εἷς ἦν τῶν κτισμάτων, εἶπεν ἂν ἡ Γραφή καὶ περὶ αὐτοῦ, ὅτι πρωτότοκος τῶν ἄλλων κτισμάτων ἐστὶ·
- [02941] νῦν δὲ, λεγόντων τῶν ἁγίων, ὅτι πρωτότοκος ἐστὶ πάσης τῆς κτίσεως, ἄντικρυς δείκνυται ἄλλος ὢν πάσης τῆς κτίσεως, καὶ μὴ κτίσμα ὁ τοῦ Θεοῦ Υἱός.
- [02942] Εἰ γὰρ κτίσμα ἐστίν, ἔσται καὶ αὐτὸς ἑαυτοῦ πρωτότοκος.
- [02943] Πῶς οὖν δύναται, ὧ Ἀρειανοὶ, καὶ πρῶτος ἑαυτοῦ καὶ δεῦτερος εἶναι;
- [02944] Ἐπειτα εἰ κτίσμα ἐστὶ, καὶ πᾶσα ἡ κτίσις δι' αὐτοῦ γέγονε, καὶ ἐν αὐτῷ συνέστηκε, πῶς δύναται καὶ κτίζειν τὴν κτίσιν, καὶ εἷς εἶναι τῶν ἐν αὐτῷ συνεστηκότων;
- [02945] Ἀτόπου δὲ τῆς τοιαύτης αὐτῶν ἐπινοίας φαινομένης, ἐλέγχονται παρὰ τῆς ἀληθείας, ὅτι πρωτότοκος μὲν ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς ἐκλήθη διὰ τὴν τῆς σαρκός συγγένειαν·
- [02946] πρωτότοκος δὲ ἐκ τῶν νεκρῶν, διὰ τὸ ἐξ αὐτοῦ καὶ μετ' αὐτὸν εἶναι τὴν τῶν νεκρῶν ἀνάστασιν·
- [02947] πρωτότοκος δὲ πάσης κτίσεως διὰ τὴν φιλανθρωπίαν τοῦ Πατρὸς, δι' ἣν ἐν τῷ Λόγῳ αὐτοῦ οὐ μόνον τὰ πάντα συνέστηκεν, ἀλλ' ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ κτίσις, περὶ ἧς εἶπεν ὁ Απόστολος·
- [02948] Ἀπεκδεχομένη τὴν ἀποκάλυψιν τῶν υἰῶν τοῦ Θεοῦ, ἐλευθερωθήσεται ποτε ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ.
- [02949] Οὕτω δὲ αὐτῆς ἐλευθερωθείσης, ἔσται καὶ αὐτῆς μετὰ καὶ πάντων τῶν τεκνοποιηθέντων πρωτότοκος ὁ Κύριος, ἵν', ἐν τῷ λέγεσθαι πρῶτον αὐτὸν, τὰ μετ' αὐτὸν διαμείνη, ὥσπερ ἕκ τινος ἀρχῆς τοῦ Λόγου συνημμένα.
- [02950] Ἐγούμαι δὲ καὶ τοὺς ἀσεβεῖς αὐτοὺς ἐντραπήσεσθαι ἐκ τῆς τοιαύτης διανοίας·
- [02951] εἰ γὰρ μὴ οὐ τὼς ἔχοι, ὥσπερ εἶπομεν, ἀλλ' ὡς τῆ οὐσίας κτίσμα ἐν κτίσμασι πρωτότοκον αὐτὸν θελήσουσιν εἶναι πάσης τῆς κτίσεως, σκοπεῖτωσαν, ὅτι καὶ τῶν ἀλόγων [26.284] καὶ τῶν ἀψύχων αὐτὸν ἀδελφὸν καὶ ὅμοιον ὑπονοήσουσιν εἶναι.
- [02952] Πάσης γὰρ τῆς κτίσεως καὶ ταῦτα μέρη τυγχάνει ὄντα·
- [02953] ἀνάγκη δὲ τὸν πρωτότοκον μόνῳ μὲν τῷ χρόνῳ πρῶτον εἶναι, τῷ δὲ γένει καὶ τῇ ὁμοιότητι τὸν αὐτὸν εἶναι πρὸς πάντας.
- [02954] Πῶς οὖν, καὶ τοῦτο λέγοντες, οὐ πᾶσαν ἀσέβειαν ὑπερβάλλουσιν;
- [02955] Ἡ τίς ἀνέξεται τούτων ταῦτα λεγόντων;
- [02956] ἢ πῶς καὶ μόνον αὐτοὺς ἐνθυμουμένους τοιαῦτα οὐ μισήσειεν ἄν τις;
- [02957] Πᾶσι γὰρ ἐστὶ δηλὸν ὅτι οὔτε δι' ἑαυτὸν, ὡς κτίσμα ὢν, οὔτε διὰ τὸ συγγενεῖαν τινὰ κατ' οὐσίαν πρὸς πᾶσαν τὴν κτίσιν ἔχειν, πρωτότοκος αὐτῆς ἐκλήθη·
- [02958] ἀλλ' ὅτι καὶ κατ' ἀρχὴν μὲν δημιουργῶν ὁ Λόγος τὰ κτίσματα, συγκαταβέβηκε τοῖς γεννητοῖς, ἵνα γενέσθαι ταῦτα δυναθῆ.
- [02959] Οὐκ ἂν γὰρ ἤνεγκεν αὐτοῦ τὴν φύσιν ἄκρατον καὶ πατρικὴν οὖσαν λαμπρότητα, εἰ μὴ φιλανθρωπία πατρικῆ συγκαταβάς ἀντελάβετο, καὶ κρατήσας αὐτὰ εἰς οὐσίαν ἤνεγκε.

- [02960] Καὶ δεύτερον δὲ πάλιν, ὅτι καὶ συγκαταβάντος τοῦ Λόγου, υἱὸ ποιεῖται καὶ αὐτὴ ἢ κτίσις δι' αὐτοῦ·
- [02961] ἵνα καὶ αὐτῆς, καθάπερ εἴρηται, πρωτότοκος κατὰ πάντα γένηται, ἔν τε τῷ κτίζειν, καὶ ἔν τῷ εἰσάγεσθαι ὑπὲρ πάντων εἰς αὐτὴν τὴν οἰκουμένην.
- [02962] Οὕτω γὰρ γέγρα πται·
- [02963] Ὅταν δὲ εἰσαγάγη τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην, λέγει·
- [02964] Καὶ προσκυνήσάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ.
- [02965] Ἀκουέτωσαν οἱ χριστομάχοι, καὶ σπαραττέτωσαν ἑαυτοὺς, ὅτι τὸ εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν οἰκουμένην ἐποίησε καὶ πρωτότοκον πάντων κληθῆναι·
- [02966] ὥστε τοῦ μὲν Πατρὸς εἶναι Μονογενῆ τὸν Υἱόν, διὰ τὸ ἐξ αὐτοῦ μόνον αὐτὸν εἶναι, τῆς δὲ κτίσεως πρωτότοκον διὰ τὴν τῶν πάντων υἱοποίησιν.
- [02967] Ὡς δὲ ἔν ἀδελφοῖς πρωτότοκος, καὶ ἐκ νεκρῶν ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἀνέστη·
- [02968] οὕτως, ἐπειδήπερ ἔπρεπεν ἔν πᾶσιν αὐτὸν πρωτεύειν, διὰ τοῦτο καὶ ἀρχὴ ὁδῶν κτίζεται·
- [02969] ἵνα, ταύτης ἐπιβάντες καὶ εἰσελθόντες δι' αὐτοῦ λέγοντος, Ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ θύρα, μεταλαβόντες τε τῆς περὶ τοῦ Πατρὸς γνώσεως, ἀκούσωμεν καὶ ἡμεῖς·
- [02970] Μακάριοι οἱ ἄμωμοι ἔν ὁδῷ, καὶ, Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται.
- [02971] ^[26.285] Τῆς ἀληθείας τοίνυν δεξιᾶς μὴ εἶναι κατὰ φύσιν κτίσμα τὸν Λόγον, ἀκόλουθον λοιπὸν εἰπεῖν, πῶς καὶ ἀρχὴ τῶν ὁδῶν εἴρηται.
- [02972] Ἐπειδὴ γὰρ ἡ πρώτη ἢ διὰ τοῦ Ἀδάμ ὁδὸς ἀπώλετο, καὶ ἀντὶ τοῦ παραδείσου ἐξεκλίναμεν εἰς τὸν θάνατον, ἠκούσαμεν τε, Γῆ εἶ, καὶ εἰς γῆν ἀπελεύση, διὰ τοῦτο ὁ φιλόανθρωπος τοῦ Θεοῦ Λόγος βουλήσει τοῦ Πατρὸς ἐνδιδύσκεται τὴν κτισθεῖσαν σάρκα, ἵνα ἦν ἐνέκρωσεν ὁ πρῶτος ἄνθρωπος διὰ τῆς παραβάσεως, ταύτην αὐτὸς ἔν τῷ αἵματι τοῦ ἰδίου σώματος ζωοποιήσῃ, καὶ ἐγκαινίση ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν, ὡς εἴρηκεν ὁ Ἀπόστολος, διὰ τοῦ καταπετάσματος, τουτέστι διὰ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ.
- [02973] Ὅπερ καὶ ἔν ἐτέρῳ σημαίνων, φησὶν·
- [02974] Ὅστε εἰ τις ἔν Χριστῷ καινὴ κτίσις, τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν, ἰδοὺ γέγονε τὰ πάντα καινά.
- [02975] Εἰ δὲ καινὴ κτίσις γέγονεν, ἔδει ταύτης τῆς κτίσεως πρῶ τὸν τινα εἶναι·
- [02976] ἄνθρωπος μὲν οὖν ψιλὸς καὶ μόνον χοϊκός, οἷοι γεγόναμεν ἡμεῖς ἐκ τῆς παραβάσεως, οὐκ ἠδύνατο εἶναι.
- [02977] Καὶ γὰρ καὶ ἔν τῇ πρώτῃ κτίσει ἄπιστοι γεγόνασιν οἱ ἄνθρωποι, καὶ δι' αὐτῶν ἀπώλετο ἡ πρώτη·
- [02978] χρεῖα δὲ ἦν ἄλλου τοῦ ἀνανεοῦντος καὶ τὴν πρώτην, καὶ τὴν καινὴν γενομένην διατηροῦντος.
- [02979] Οὐκοῦν φιλοανθρώπως οὐχ ἕτερός τις, ἀλλ' ὁ Κύριος, ἀρχὴ τῆς καινῆς κτίσεως κτίζεται ὁδός, καὶ εἰκότως λέγει·
- [02980] Κύριος ἔκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ εἰς ἔργα αὐτοῦ, ἵνα μηκέτι κατὰ τὴν πρώτην ἐκείνην ὁ ἄνθρωπος πολιτεύηται, ἀλλ' ὡς ἀρχῆς οὐσης καινῆς κτίσεως, καὶ τὸν Χριστὸν ἔχοντες ταύτης ἀρχὴν ὁδῶν, τούτῳ λοιπὸν ἀκολουθῶμεν λέγοντι·
- [02981] Ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδός.
- [02982] Τοῦτο γὰρ δι δάσκων καὶ ὁ μακάριος Ἀπόστολος ἔν τῇ πρὸς Κολοσσαεῖς, ἔλεγεν·
- [02983] Αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας, ὃς ἐστὶν ἀρχὴ πρῶτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται ἔν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων.
- [02984] Εἰ γὰρ, καθάπερ εἴρηται, διὰ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν λέγεται καὶ διὰ ταύτην αὐτὸς ἀρχὴ, τότε δὲ γέγονεν ἀνάστασις, ὅτε τὴν ἡμετέραν σάρκα φορῶν δέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν τῷ θανάτῳ·
- [02985] φα νερὸν ἂν εἶη, ὅτι καὶ τὸ λεγόμενον ὑπ' αὐτοῦ, Ἐκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν, οὐ τῆς οὐσίας αὐτοῦ, ἀλλὰ τῆς ἐνσωμάτου παρουσίας αὐτοῦ σημαντικὸν ἐστὶ.
- [02986] Τοῦ γὰρ σώματος ἰδιὸν ἦν ὁ θάνατος·
- [02987] καὶ ὥσπερ ^[26.288] τοῦ σώματος ἰδιός ἐστιν ὁ θάνατος, οὕτω τῆς σωματικῆς παρουσίας ἰδιὸν ἂν εἶη τὸ λεγόμενον·
- [02988] Κύριος ἔκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ.
- [02989] Τοῦ γὰρ Σωτῆρος οὕτω κατὰ σάρκα κτισθέντος, καὶ ἀρχῆς γενομένου τῶν ἀνακτιζομένων, καὶ ἔχοντος ἡμῶν τὴν ἀπαρχὴν, ἣν προσέλαβεν ἀνθρωπίνην σάρκα, ἀκολούθως μετ' αὐτὸν καὶ ὁ μέλλων λαὸς κτίζεται, λέγοντος τοῦ Δαβὶδ·
- [02990] Γραφήτω αὕτη εἰς γενεὰν ἑτέραν, καὶ λαὸς ὁ κτιζόμενος αἰνέσει τὸν Κύριον·
- [02991] καὶ πάλιν ἔν τῷ εἰκοστῷ πρώτῳ ψαλμῷ·
- [02992] Ἀναγελήσεται τῷ Κυρίῳ γενεὰ ἡ ἐρχομένη·
- [02993] καὶ ἀναγγελοῦσι τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ λαῷ τῷ τεχνησομένῳ, ὃν ἐποίησεν ὁ Κύριος.

- [02994] Οὐκέτι γὰρ ἀκουσόμεθα, Ἦ δ' ἂν ἡμέρα φάγητε ἀπ' αὐτοῦ, θανάτῳ ἀποθανεῖσθε·
- [02995] ἀλλὰ, Ὅπου εἰμι ἐγὼ, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθε·
- [02996] ὥστε λέγειν ἡμᾶς·
- [02997] Αὐτοῦ γὰρ ἐσμεν ποιήματα κτισθέντες ἐπ' ἔργοις ἀγαθοῖς.
- [02998] Πάλιν τε, ἐπειδὴ τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ, τουτέστιν ὁ ἄνθρωπος, τέλειος κτισθεὶς, ἐλλιπὴς γέγονε διὰ τῆς παραβάσεως, καὶ γέγονε τῆ ἁμαρτίας νεκρὸς, ἀπρε πὲς δὲ ἦν μένειν τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ ἀτελές·
- [02999] διὸ καὶ ἐδέοντο πάντες οἱ ἅγιοι περὶ τούτου λέγοντες ἐν τῷ ἑκατοστῷ τριακοστῷ καὶ ἑβδόμῳ ψαλμῷ, Κύριε, ἀνταποδώσεις ὑπὲρ ἐμοῦ·
- [03000] Κύριε, τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου μὴ παρίδης·
- [03001] διὰ τοῦτο ὁ τέλειος τοῦ Θεοῦ Λόγος τὸ ἀτελὲς περιτίθεται σῶμα, καὶ λέγεται εἰς τὰ ἔργα κτίζεσθαι, ἵνα, ἀνθ' ἡμῶν τὴν ὀφειλὴν ἀποδιδούς, τὰ λείποντα τῷ ἀνθρώπῳ δι' ἑαυτοῦ τελειώσῃ.
- [03002] Ἐλεῖπε δὲ αὐτῷ ἡ ἀθανασία, καὶ ἡ εἰς τὸν παράδεισον ὁδός.
- [03003] Καὶ τοῦτό ἐστι τὸ λεγόμενον παρὰ τοῦ Σωτῆρος·
- [03004] Ἐγὼ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς·
- [03005] τὸ ἔργον ἐτελείωσα, ὃ δέδωκάς μοι, ἵνα ποιήσω·
- [03006] καὶ πάλιν·
- [03007] Τὰ ἔργα, ἃ δέδωκέ μοι ὁ Πατήρ, ἵνα τελειώσω αὐτὰ, αὐτὰ τὰ ἔργα, ἃ ποιῶ, μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ·
- [03008] ἃ δὲ λέγει ἐν ταῦθα ἔργα δεδωκέναι αὐτῷ τὸν Πατέρα εἰς τελείωσιν, ταῦτά ἐστι, εἰς ἃ κτίζεται, λέγων ἐν ταῖς Παροιμίαις·
- [03009] Κύριος ἔκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ εἰς ἔργα αὐτοῦ·
- [03010] ἴσον γὰρ ἐστι τὸ εἰπεῖν, Ἐδωκέ μοι ὁ Πατήρ τὰ ἔργα, καὶ, Ἐκτισέ με Κύριος εἰς ἔργα.
- [03011] [26.289] Πότε οὖν ἔλαβε τὰ ἔργα εἰς τὸ τελειῶσαι, ὃ θεομάχος;
- [03012] Ἐκ γὰρ τούτου καὶ τὸ, ἔκτισε, γνωσθήσεται.
- [03013] Κατὰ μὲν οὖν τὴν ἀρχὴν, ὅτε ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι αὐτὰ ἐποίει, ἐὰν εἴπητε, ψευδὸς ἐστίν·
- [03014] οὐπω γὰρ ἦν γενόμενα·
- [03015] φαίνεται δὲ λέγων, ὡς τὰ ἤδη ὄντα λαμβάνων.
- [03016] Ἀλλ' οὐδὲ τὸν πρὸ τοῦ γένηται ὁ Λόγος σὰρξ χρόνον εἰπεῖν εὐαγές, ἵνα μὴ περιττὴ λοιπὸν αὐτοῦ ἡ ἐπιδημία φανῇ·
- [03017] τούτων γὰρ χάριν καὶ ἡ ἐπιδημία ἐγένετο.
- [03018] Οὐκοῦν λείπει λοιπὸν εἰπεῖν, ὅτι, ὅτε γέγονεν ἄνθρωπος, τότε ἔλαβε τὰ ἔργα·
- [03019] τότε γὰρ αὐτὰ καὶ ἐτελείωσεν, ἰασάμενος τὰ τραύματα ἡμῶν, καὶ χαρισάμενος ἡμῖν τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν.
- [03020] Εἰ δὲ ὅτε γέγονεν ὁ Λόγος σὰρξ, τότε ἐδόθη αὐτῷ τὰ ἔργα, δηλονότι, ὅτε γέγονεν ἄνθρωπος, τότε καὶ εἰς τὰ ἔργα κτίζεται.
- [03021] Οὐκ ἄρα τῆς οὐσίας αὐτοῦ σημαντικὸν ἐστὶ τὸ, ἔκτισεν, ὥσπερ πολλάκις εἴρηται, ἀλλὰ τῆς σωματικῆς αὐτοῦ γενέσεως.
- [03022] Τότε γὰρ διὰ τὸ γεγενῆσθαι ἀπὸ τῆς παραβάσεως ἀτελεῖ καὶ χωλὰ τὰ ἔργα, λέγεται σωματικῶς, ὅτι κτίζεται, ἵνα, τελειώσας αὐτὰ καὶ ὀλόκληρα ποιήσας, παραστήσῃ τῷ Πατρὶ τὴν Ἐκκλησίαν, ὡς εἶπεν ὁ Ἀπόστολος·
- [03023] Μὴ ἔχουσιν σπῖλον ἢ ῥυτίδα, ἢ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἵνα ἡ ἀγία καὶ ἄμωμος.
- [03024] Τετελείωται οὖν ἐν αὐτῷ καὶ ἀποκατεστάθη, ὥσπερ ἦν καὶ κατὰ τὴν ἀρχὴν γεγονὸς, τὸ ἀνθρώπινον γένος, καὶ μείζονι μᾶλλον χάριτι·
- [03025] ἀναστάντες γὰρ ἐκ νεκρῶν, οὐκέτι φοβούμεθα θάνατον, ἀλλ' ἐν Χριστῷ βασιλεύσομεν αἰεὶ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.
- [03026] Τοῦτο δὲ γέγονεν, ἐπειδὴ αὐτὸς ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος ἴδιος καὶ ἐκ τοῦ Πατρὸς ὧν ἐνεδύσατο τὴν σάρκα, καὶ γέγονεν ἄνθρωπος.
- [03027] Εἰ γὰρ κτίσμα ὧν ἐγεγόνει ἄνθρωπος, ἔμενεν οὐδὲν ἥττον ὁ ἄνθρωπος, ὥσπερ καὶ ἦν, οὐ συναφθεὶς τῷ Θεῷ.

- [03028] Πῶς γὰρ ἂν ποιήματα ὧν, διὰ ποιήματος συνήπτετο τῷ κτίστη;
- [03029] Ἡ ποία βοήθεια παρὰ τῶν ὁμοίων τοῖς ὁμοίοις γένοιτ' ἂν, δεομένων καὶ αὐτῶν τῆς αὐτῆς βοηθείας;
- [03030] Πῶς δὲ, εἴπερ κτίσμα ἦν ὁ Λόγος, τὴν ἀπόφασιν τοῦ Θεοῦ λῦσαι δυνατὸς ἦν, καὶ ἀφεῖναι τὴν ἁμαρτίαν, γεγραμμένου παρὰ τοῖς προφήταις, ὅτι τοῦτο Θεοῦ ἐστι;
- [03031] Τίς γὰρ Θεὸς ὥσπερ σὺ ἐξαίρων ἁμαρτίας, καὶ ὑπερβαίνων ἀνομίας;
- [03032] Ὁ μὲν γὰρ Θεὸς εἶπε·
- [03033] Γῆ εἶ, καὶ εἰς γῆν ἀπελεύση·
- [03034] οἱ δὲ ἂν θρωποὶ γεγόνασιν θνητοί.
- [03035] Πῶς τοίνυν οἶον τε ἦν παρὰ τῶν γεννητῶν λυθῆναι τὴν ἁμαρτίαν;
- [03036] ἀλλ' ἔλυσέ γε αὐτὸς ὁ Κύριος, ὡς εἶπεν αὐτὸς, Ἐὰν μὴ ὁ Υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ·
- [03037] καὶ ἔδειξεν ἀληθῶς ὁ Υἱὸς ὁ ἐλευθερώσας, ὡς οὐκ ἐστὶ κτίσμα, οὐδὲ τῶν γεννη^[26.292] τῶν, ἀλλὰ ἴδιος Λόγος, καὶ εἰκὼν τῆς τοῦ Πατρὸς οὐσίας, τοῦ καὶ κατὰ τὴν ἀρχὴν ἀποφηνάμενου καὶ ἀφ' ἑνὸς τὸς μόνου τὰς ἁμαρτίας.
- [03038] Ἐπειδὴ γὰρ εἴρηται ἐν τῷ Λόγῳ, Γῆ εἶ, καὶ εἰς γῆν ἀπελεύση, ἀκολουθῶς δι' αὐτοῦ τοῦ Λόγου καὶ ἐν αὐτῷ ἡ ἐλευθερία καὶ ἡ λύσις τῆς κατακρίσεως γεγένηται.
- [03039] Ἀλλ' ἡδύνατο, φασὶ, καὶ κτίσματος ὄντος τοῦ Σωτῆρος, μόνον εἰπεῖν ὁ Θεὸς καὶ λῦσαι τὴν κατάραν.
- [03040] Τὸ αὐτὸ δ' ἂν ἀκούσαιεν καὶ αὐτοὶ παρ' ἑτέρου λέγοντος·
- [03041] Ἠδύνατο καὶ μὴδ' ὄλως ἐπιδημήσαντος αὐτοῦ, μόνον εἰπεῖν ὁ Θεὸς καὶ λῦσαι τὴν κατάραν.
- [03042] Ἀλλὰ σκοπεῖν δεῖ τὸ τοῖς ἀνθρώποις λυσιτελοῦν καὶ μὴ ἐν πᾶσι τὸ δυνατόν τοῦ Θεοῦ λογίζεσθαι·
- [03043] ἐπεὶ ἡδύνατο καὶ πρὸ τῆς Νῶε κιβωτοῦ τοὺς τότε παραβάοντας ἀνθρώπους ἀπολέσαι·
- [03044] ἀλλὰ μετὰ τὴν κιβωτὸν πεποίηκεν.
- [03045] Ἠδύνατο καὶ χωρὶς Μωσέως καὶ μόνον εἰπεῖν, καὶ ἐξαγαγεῖν τὸν λαὸν ἐξ Αἰγύπτου·
- [03046] ἀλλὰ συνέφερε διὰ Μωσέως.
- [03047] Ἠδύνατο καὶ χωρὶς τῶν κριτῶν σώζειν τὸν λαὸν ὁ Θεός·
- [03048] ἀλλὰ συνέφερε τοῖς λαοῖς κατὰ καιρὸν ἐγείρεσθαι κριτὴν αὐτοῖς.
- [03049] Ἠδύνατο καὶ ἐξ ἀρχῆς ὁ Σωτὴρ ἐπιδημῆσαι, ἢ ἐλθὼν μὴ παραδοθῆναι Πιλάτῳ·
- [03050] ἀλλὰ καὶ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰώνων ἦλθε, καὶ ζητούμενος εἶπεν·
- [03051] Ἐγὼ εἰμι·
- [03052] ὁ γὰρ ποιεῖ, τοῦτο καὶ συμφέρει τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἄλλως οὐκ ἔπρεπε γενέσθαι·
- [03053] καὶ ὅπερ δὲ συμφέρει καὶ πρέπει, τούτου καὶ πρόνοιαν ποιεῖται.
- [03054] Ἦλθε γοῦν, οὐχ ἵνα διακομηθῇ, ἀλλ' ἵνα διακονῆται, καὶ τὴν ἡμῶν ἐργασίαται σωτηρίαν.
- [03055] Ἀμέλει δυνάμενος ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ λαλῆσαι τὸν νόμον, εἶδεν, ὅτι λυσιτελεῖ τοῖς ἀνθρώποις ἀπὸ τοῦ Σινᾶ λαλῆσαι, καὶ τοῦτο πεποίηκεν, ἵνα καὶ Μωσῆς ἀναβῆναι δυνηθῇ, κάκεινοι τὸν λόγον ἐγγύθεν ἀκούοντες, μᾶλλον πιστεῦσαι δυνηθῶσι.
- [03056] Πλὴν καὶ τὸ εὐλογον τοῦ γενομένου θεωρεῖν ἔξεστιν ἐντεῦθεν·
- [03057] Εἰ διὰ τὸ δυνατόν εἰρήκει, καὶ ἐλέλυτο ἡ κατάρα·
- [03058] τοῦ μὲν κελεύσαντος ἡ δύναμις ἐπεδείκνυτο, ὁ μὲντοι ἄνθρωπος τοιοῦτος ἐγένετο, οἷος ἦν καὶ ὁ Ἀδὰμ πρὸ τῆς παραβάσεως, ἔξωθεν λαβὼν τὴν χάριν, καὶ μὴ συνηροσμένην ἔχων αὐτὴν τῷ σώματι·
- [03059] τοιοῦτος γὰρ ὧν καὶ τότε τέθειτο ἐν τῷ παραδείσῳ·
- [03060] τάχα δὲ καὶ χείρων ἐγένετο, ὅτι καὶ παραβαίνειν μεμάθηκεν.
- [03061] Ὡν τοίνυν τοιοῦτος, εἰ καὶ παραπέπειστο ὑπὸ τοῦ ὄφους, ἐγένετο πάλιν χρεῖα προστάξαι τὸν Θεὸν καὶ λῦσαι τὴν κατάραν·

- [03062] καὶ οὕτως εἰς ἄπειρον ἐγένετο ἡ χρεία, καὶ οὐδὲν ἦττον οἱ ἄν [26.293] θρωποὶ ἔμμενον ὑπεύθυνοι, δουλεύοντες τῇ ἁμαρτίᾳ·
- [03063] αἰεὶ δὲ ἁμαρτάνοντες, αἰεὶ ἐδέοντο τοῦ συγχωροῦντος, καὶ οὐδέποτε ἠλευθεροῦντο, σάρκες ὄντες καθ' ἑαυτοὺς, καὶ αἰεὶ ἠττώμενοι τῷ νόμῳ διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκός.
- [03064] Πάλιν τε εἰ κτίσμα ἦν ὁ Υἱός, ἔμμενον ὁ ἄνθρωπος οὐδὲν ἦττον θνητός, μὴ συναπτόμενος τῷ Θεῷ·
- [03065] οὐ γὰρ κτίσμα συνήπτε τὰ κτίσματα τῷ Θεῷ, ζητοῦν καὶ αὐτὸ τὸν συνάπτοντα·
- [03066] οὐδὲ τὸ μέρος τῆς κτίσεως σωτηρία τῆς κτίσεως ἂν εἴη, δεόμενον καὶ αὐτὸ σωτηρίας.
- [03067] Ἵνα οὖν μηδὲ τοῦτο γένηται, πέμπει τὸν ἑαυτοῦ Υἱόν, καὶ γίνεται υἱὸς ἀνθρώπου, τὴν κτιστὴν σάρκα λαβών·
- [03068] Ἴν', ἐπειδὴ πᾶν τες εἰσὶν ὑπεύθυνοι τῷ θανάτῳ, ἄλλος ὢν τῶν πάντων, αὐτὸς ὑπὲρ πάντων τὸ ἴδιον σῶμα τῷ θανάτῳ προσενέγκη, καὶ λοιπὸν, ὡς πάντων δι' αὐτοῦ ἀποθανόντων, ὁ μὲν λόγος τῆς ἀποφάσεως πληρωθῆ (πᾶν τες γὰρ ἀπέθανον ἐν Χριστῷ)·
- [03069] πάντες δὲ δι' αὐτοῦ γένωνται λοιπὸν ἐλεύθεροι μὲν ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς δι' αὐτὴν κατάρας, ἀληθῶς δὲ διαμείνωσιν εἰσαεὶ ἀναστάντες ἐκ νεκρῶν, καὶ ἀθανασίαν καὶ ἀφθαρσίαν ἐνδυσάμενοι.
- [03070] Τοῦ γὰρ Λόγου ἐνδυσάμενου τὴν σάρκα, καθὼς πολλάκις δέδεικται, πᾶν μὲν δῆγμα τοῦ ὄψεως δι' ὅλου κατεσβέννυτο ἀπ' αὐτῆς·
- [03071] εἴ τι ἐκ τῶν σαρκικῶν κινήματων ἀνεφύετο κακόν, ἐξεκόπτετο, καὶ συνανηρεῖτο τούτοις ὁ τῆς ἁμαρτίας ἀκόλουθος θάνατος, ὡς αὐτὸς ὁ Κύριός φησιν·
- [03072] Ἔρχεται ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου, καὶ οὐδὲν εὐρίσκει ἐν ἐμοί·
- [03073] καὶ, Εἰς τοῦτο γὰρ ἐφανερώθη, ὡς ἔγραψεν ὁ Ἰωάννης, ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου.
- [03074] Τούτων δὲ λυθέντων ἀπὸ τῆς σαρκός, πάντες οὕτω κατὰ τὴν συγγένειαν τῆς σαρκός ἠλευθερώθημεν, καὶ λοιπὸν συνήφθημεν καὶ ἡμεῖς τῷ Λόγῳ.
- [03075] Συνἀφθέντες δὲ τῷ Θεῷ, οὐκέτι μὲν ἐπὶ γῆς ἀπομένομεν, ἀλλ' ὡς αὐτὸς εἶπεν, ὅπου αὐτὸς, καὶ ἡμεῖς ἐσόμεθα·
- [03076] καὶ λοιπὸν οὔτε τὸν ὄφιν ἔτι φοβηθησόμεθα·
- [03077] κατηγορήθη γὰρ ἐν τῇ σαρκὶ διωχθεὶς παρὰ τοῦ Σωτήρος, καὶ ἀκούσας·
- [03078] Ὑπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ·
- [03079] καὶ οὕτως ἔξω τοῦ παραδείσου τυγχάνει βαλλόμενος εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον·
- [03080] οὔτε δὲ γυναῖκα παραπεῖθουσιν φυλαξόμεθα·
- [03081] Ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει οὔτε γαμοῦσιν, οὔτε γαμίζονται, ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἄγγελοι·
- [03082] καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καινὴ κτίσις ἔσται·
- [03083] καὶ οὔτε ἄρσεν, οὔτε θῆλυ, ἀλλὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσιν [26.296] ἔσται ὁ Χριστός.
- [03084] Ἐνθα δὲ ὁ Χριστός, ποῖος φόβος ἢ ποῖος κίνδυνος ἔτι γενήσεται;
- [03085] Τοῦτο δὲ οὐκ ἂν ἐγεγόνει, εἰ κτίσμα ἦν ὁ Λόγος.
- [03086] Πρὸς γὰρ κτίσμα, κτίσμα ὢν καὶ ὁ διάβολος, εἶχεν αἰεὶ τὴν μάχην·
- [03087] καὶ μέσος ὢν ὁ ἄνθρωπος, ὑποπτος ἦν αἰεὶ τῷ θανάτῳ, μὴ ἔχων ἐν ᾧ καὶ δι' οὗ συναφθεὶς τῷ Θεῷ ἐλεύθερος παντὸς φόβου γένηται.
- [03088] Ὅθεν ἡ ἀλήθεια δείκνυσι μὴ εἶναι τῶν γεννητῶν τὸν Λόγον, ἀλλὰ μᾶλλον τούτων αὐτὸν δημιουργόν·
- [03089] οὕτω γὰρ καὶ προσελάβετο τὸ γεννητὸν καὶ ἀνθρώπινον σῶμα, ἵνα, τοῦτο ὡς δημιουργὸς ἀνακαινίσας, ἐν ἑαυτῷ θεοποιήσῃ, καὶ οὕτως εἰς βασιλείαν οὐρανῶν εἰσαγάγῃ πάντας ἡμᾶς καθ' ὁμοιότητα ἐκείνου.
- [03090] Οὐκ ἂν δὲ πάλιν ἐθεοποιήθη κτίσματι συναφθεὶς ὁ ἄνθρωπος, εἰ μὴ Θεὸς ἦν ἀληθινὸς ὁ Υἱός·
- [03091] καὶ οὐκ ἂν παρέστη τῷ Πατρὶ ὁ ἄνθρωπος, εἰ μὴ φύσει καὶ ἀληθινὸς ἦν αὐτοῦ Λόγος ὁ ἐνδυσάμενος τὸ σῶμα.
- [03092] Καὶ ὥσπερ οὐκ ἂν ἠλευθερώθημεν ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς κατάρας, εἰ μὴ φύσει σὰρξ ἦν ἀνθρωπίνη, ἢ ἐνεδύσατο ὁ Λόγος·
- [03093] οὐδὲν γὰρ κοινὸν ἦν ἡμῖν πρὸς τὸ ἀλλότριον·
- [03094] οὕτως οὐκ ἂν ἐθεοποιήθη ὁ ἄνθρωπος, εἰ μὴ φύσει ἐκ τοῦ Πατρὸς καὶ ἀληθινὸς καὶ ἴδιος αὐτοῦ ἦν ὁ Λόγος, ὁ γενόμενος σὰρξ.
- [03095] Διὰ τοῦτο γὰρ τοιαύτη γέγονεν ἡ συναφή, ἵνα τῷ κατὰ φύσιν τῆς θεότητος συνᾶψῃ τὸν φύσει ἄνθρωπον, καὶ βεβαία γένηται ἡ σωτηρία καὶ ἡ θεοποίησις αὐτοῦ.

- [03096] Οὐκοῦν οἱ ἀρνούμε νοι ἐκ τοῦ Πατρὸς εἶναι φύσει καὶ ἴδιον αὐτοῦ τῆς οὐσίας τὸν Υἱὸν ἀρνεῖσθωσαν καὶ ἀληθινὴν σάρκα ἀνθρωπίνην αὐτὸν εἰληφέναι ἐκ Μαρίας τῆς ἀειπαρθένου.
- [03097] Οὐδὲν γὰρ πλεόν ἡμῖν κέρδος τοῖς ἀνθρώποις ἦν, εἰ μήτε ἀληθινὸς καὶ φύσει ἦν Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ὁ Λόγος, μήτε ἀληθινὴ σὰρξ ἦν, ἣν προσελάβετο.
- [03098] Ἀλλ' ἔλαβέ γε ἀληθινὴν σάρκα, κὰν μαίνηται Οὐά λεντῖνος·
- [03099] ἦν γὰρ καὶ φύσει καὶ ἀληθινὸς Θεὸς ὁ Λόγος, κὰν μαίνωνται οἱ Ἀρειομανῖται·
- [03100] καὶ ἐν ἐκείνῃ γέγονεν ἡμῶν ἡ ἀρχὴ τῆς καινῆς κτίσεως, κτισθεὶς ἄνθρωπος ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ τὴν ὁδὸν ἡμῖν ἐκείνην ἐγκαινίσας, ὥσπερ εἴρηται.
- [03101] [26.297] Οὐτε οὖν κτίσμα ἐστὶν ὁ Λόγος, οὔτε ἔργον·
- [03102] ταῦτόν γάρ ἐστι κτίσμα καὶ ποιήμα, καὶ ἔργον·
- [03103] καὶ εἴπερ κτίσμα καὶ ποιήμα ἦν, ἦν ἂν καὶ ἔργον.
- [03104] Διὰ τοῦτο γοῦν οὐδὲ εἴρηκεν·
- [03105] Ἐκτίσέ με ἔργον·
- [03106] οὐδὲ, Σὺν τοῖς ἔργοις ἐποίησεν, ἵνα μὴ τῆ φύσει καὶ τῆ οὐσίᾳ κτίσμα εἶναι δόξη·
- [03107] οὔτε ὅτι, Διὰ τὸ ποιῆσαί με ἔργα, ἔκτισεν, ἵνα μὴ πάλιν κατὰ τὴν κακόνοιαν τῶν ἄσεβων ὡς ὄργανον δι' ἡμᾶς γενόμενος νομισθῆ·
- [03108] ἀλλ' οὐδ' ὅτι Πρὸ τῶν ἔργων ἔκτισέ με, ἀνήγγειλεν, ἵνα μὴ, ὥσπερ ἐστὶ γέννημα ὧν πρὸ πάντων, οὕτω καὶ κτιζόμενος πρὸ τῶν ἔργων, ταῦτόν ποιήσῃ νομίζεσθαι τὸ γέννημα, καὶ τὸ, ἔκτισεν·
- [03109] ἀλλὰ μετὰ παρατηρήσεως ἀκριβοῦς, εἰς ἔργα, εἴρηκεν·
- [03110] ἴσον τῷ εἰπεῖν, Εἰς σάρκα με πεποίηκεν ὁ Πατὴρ γενέσθαι ἄνθρωπον·
- [03111] ὥστε καὶ ἐκ τούτου πάλιν δείκνυσθαι, μὴ εἶναι ἔργον αὐτόν, ἀλλὰ γέννημα.
- [03112] Ὡς γὰρ ὁ εἰσερχόμενος εἰς οἰκίαν οὐκ ἐστὶ μέρος τῆς οἰκίας, ἀλλὰ ἄλλος ἐστὶ παρὰ τὴν οἰκίαν·
- [03113] οὕτως ὁ εἰς τὰ ἔργα κτιζόμενος ἄλλος ἂν εἴη τὴν φύσιν παρὰ τὰ ἔργα·
- [03114] ἐπεὶ εἰ καθ' ὑμᾶς ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος ἔργον ἐστὶν, ὡ Ἀρειανοὶ, ἐν ποίᾳ ἄρα χειρὶ καὶ σοφίᾳ γέγονε καὶ αὐτός;
- [03115] Πάντα γὰρ τὰ γενόμενα, ἐν τῇ χειρὶ καὶ ἐν σοφίᾳ τοῦ Θεοῦ γέγονε, λέγοντος μὲν αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ·
- [03116] Ἡ χεὶρ μου ἐποίησε ταῦτα πάντα·
- [03117] τοῦ δὲ Δαβὶδ ψάλλοντος·
- [03118] Καὶ σὺ κατ' ἀρχὰς, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰ σὶν οἱ οὐρανοί·
- [03119] καὶ πάλιν ἐν τῷ ἑκατοστῷ τεσσαρᾷ κοστῷ δευτέρῳ ψαλμῷ·
- [03120] Ἐμνήσθην ἡμερῶν ἀρχαίων, καὶ ἐμελέτησα ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου, ἐν ποιήμασι τῶν χειρῶν σου ἐμελέτων.
- [03121] Οὐκοῦν εἰ ἐν χειρὶ τοῦ Θεοῦ τὰ ποιήματα εἰργάσθη, γέγραπται δὲ, ὅτι Πάντα διὰ τοῦ Λόγου ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν·
- [03122] καὶ πάλιν, Εἰς Κύριος Ἰησοῦς, δι' οὗ τὰ πάντα, καὶ ὅτι·
- [03123] Ἐν αὐτῷ τὰ πάντα συνἔστηκεν·
- [03124] εὐδηλον, ὡς οὐκ ἂν εἴη ὁ Υἱὸς ἔργον, ἀλλ' αὐτός ἐστιν ἡ χεὶρ τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ σοφία.
- [03125] Τοῦτο γι νώσκοντες καὶ οἱ ἐν Βαβυλῶνι γενόμενοι μάρτυρες, Ἀνανίας, Ἀζαρίας, Μισαήλ, ἐλέγχουσι τὴν Ἀρειανὴν ἀσέβειαν.
- [03126] Εἰπόντες γάρ·
- [03127] Εὐλογεῖτε
- [03128] [26.300] πάντα τὰ ἔργα Κυρίου, τὸν Κύριον·
- [03129] τὰ μὲν ἐν οὐρανῷ καὶ τὰ ἐπὶ γῆς, καὶ πᾶσαν τὴν κτίσιν, ὡς ἔργα κατέλεξαν·
- [03130] τὸν δὲ Υἱὸν οὐκ ὠνόμασαν·

- [03131] οὐ γὰρ εἰρή κασιν·
- [03132] Εὐλόγει, Λόγε, καὶ ὕμνει, σοφία·
- [03133] ἵνα δεῖ ξωσιν, ὅτι τὰ μὲν ἄλλα πάντα ὕμνουντὰ ἐστι, καὶ ἔργα ἐστί·
- [03134] ὁ δὲ Λόγος οὐκ ἔστιν ἔργον οὐδὲ τῶν ὕμνούντων, ἀλλὰ σὺν τῷ Πατρὶ ὕμνούμενος, καὶ προσ κυνούμενός ἐστι καὶ θεολογούμενος, Λόγος μὲν αὐτοῦ καὶ σοφία ὧν, τῶν δὲ ἔργων δημιουργός.
- [03135] Τοῦτο καὶ τὸ Πνεῦμα ἐν Ψαλμοῖς μετὰ καλλίστης δια στολῆς εἶρηκεν, ὅτι Εὐθύς ὁ Λόγος τοῦ Κυρίου, καὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πίστει·
- [03136] καθάπερ καὶ ἐν ἑτέρῳ φησίν·
- [03137] Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε·
- [03138] πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας.
- [03139] Εἰ δὲ ἔργον ἦν ὁ Λόγος, πάντως ἂν καὶ αὐ τὸς ἐν σοφίᾳ ἐγεγόνει, καὶ οὐτ' ἂν διέστελλεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἔργων ἢ Γραφῆ, οὔτε τὰ μὲν ἔργα ὠνόμαζε, τὸν δὲ Λόγον καὶ σοφίαν ἰδίαν τοῦ Θεοῦ εὐηγγελίζετο.
- [03140] Νῦν δὲ, διαστέλλουσα τῶν ἔργων αὐτὸν ἢ Γραφῆ, δεῖ κνυσιν, ὅτι τῶν ἔργων δημιουργός ἐστιν ἡ σοφία, καὶ οὐκ ἔργον.
- [03141] Ταύτη τῇ διαστολῇ καὶ ὁ Παῦλος κέχρηται γράφων Ἑβραίοις·
- [03142] Ζῶν γὰρ ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐνεργῆς, καὶ τομώτερος ὑπὲρ πᾶσαν μάχαι ραν δίστομον, καὶ δικνούμενος ἄχρι μερισμοῦ ψυχῆς καὶ πνεύματος, ἀρμῶν τε καὶ μυελῶν, καὶ κριτικός ἐνθυμήσεων καὶ ἐννοιῶν καρδίας, καὶ οὐκ ἔστι κτίσις ἀφανῆς ἐνώπιον αὐτοῦ, πάντα δὲ γυμνὰ καὶ τετραχλισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, πρὸς ὃν ἡμῖν ὁ λόγος·
- [03143] Ἴδου γὰρ τὰ μὲν γενητὰ κτίσιν ὠνόμασε·
- [03144] τὸν δὲ Υἱὸν Λόγον οἶδεν ὄντα τοῦ Θεοῦ, ὡς ἄλλου ὄντος αὐτοῦ παρὰ τὰ κτίσματα.
- [03145] Πάλιν δὲ λέγων·
- [03146] Πάντα δὲ γυμνὰ καὶ τετραχλισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, πρὸς ὃν ἡμῖν ὁ λόγος·
- [03147] ἄλ λον αὐτὸν εἶναι σημαίνει τῶν πάντων.
- [03148] Διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ὁ μὲν κρίνει, τῶν δὲ γενητῶν πάντων ἕκαστος ὑπεύθυνός ἐστιν αὐτῷ διδόναι λόγον.
- [03149] Οὕτως ἄρα καὶ τῆς κτίσεως πάσης συστεναζούσης ἡμῖν εἰς τὸ ἔλευ θερωθῆναι ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς, ἄλλος τῶν κτισμάτων δείκνυται εἶναι ὁ Υἱός.
- [03150] Εἰ γὰρ ἦν κτί σμα, εἰς ἦν καὶ αὐτὸς τῶν στεναζόντων, καὶ δεόμενος τοῦ υἰοποιούντος καὶ ἐλευθεροῦντος καὶ αὐτὸν μετὰ πάν των.
- [03151] Εἰ δὲ πᾶσα μὲν ἡ κτίσις συστενάζει ἐλευθερίας χάριν τῆς ἀπὸ τῆς φθορᾶς τῆς δουλείας, ὁ δὲ Υἱός οὐκ ἔστι τῶν στεναζόντων, οὐδὲ τῶν δεομένων ἐλευ θερίας, ἀλλ' αὐτὸς ἐστιν ὁ υἰοποιῶν καὶ ἐλευθε ρῶν τὰ πάντα, λέγων τοῖς τότε Ἰουδαίοις·
- [03152] Ὁ δὲ [26.301] δοῦλος οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα·
- [03153] ὁ δὲ υἱός μένει εἰς τὸν αἰῶνα·
- [03154] ἐὰν οὖν ὁ Υἱός ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ, ὄντως ἐλεύθεροι ἔσεσθε·
- [03155] λευκότερον φῶτός ἀποδείκνυται καὶ ἐκ τούτων, ὅτι οὐκ ἔστι κτίσμα ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος, ἀλλ' Υἱός ἀληθινός καὶ φύσει γνήσιος τοῦ Πατρός.
- [03156] Περὶ μὲν οὖν τοῦ, Κύριος ἔκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν, εἰ καὶ δι' ὀλίγων, ἀλλ' ἱκανά ἐστιν, ὡς γε νομίζω, πρόφασιν παρασχεῖν ταῦτα τοῖς λογιωτέροις πλείονα κατασκευάζειν εἰς ἀναίρεσιν τῆς Ἀρειανῆς αἰρέσεως·
- [03157] ἐπειδὴ δὲ καὶ τὸν ἐξῆς στί χον ἀναγινώσκοντες οἱ αἰρετικοὶ, κακῶς καὶ περὶ τοῦ του ἐνθυμούμενοι νομίζουσιν, ἐπειδὴ γέγραπται, Πρὸ τοῦ αἰῶνος ἐθεμελίωσέ με, εἰς τὴν θεότητα τοῦ Λόγου καὶ μὴ εἰς τὴν ἐνσαρκον αὐτοῦ παρουσίαν εἰ ρῆσθαι καὶ ταῦτα, ἀναγκαῖον, καὶ τοῦτον τὸν στίχον διαλύοντας, δεῖξαι τὴν πλάνην ἐκείνων.
- [03158] Γέγραπται·
- [03159] Ὁ Θεὸς τῇ σοφίᾳ ἐθεμελίωσε τὴν γῆν·
- [03160] εἰ τοίνυν τῇ σοφίᾳ ἡ γῆ τεθεμελίωται, πῶς ὁ θεμελιῶν θεμελιούται;
- [03161] Ἀλλὰ παροιμιωδῶς ἐστιν εἶρη μένον καὶ τοῦτο·
- [03162] καὶ δεῖ καὶ τούτου τὸν νοῦν ζητεῖν, ἵνα γινώσκωμεν, ὅτι τῇ μὲν σοφίᾳ ὁ Πατὴρ δημιουρ γεῖ, καὶ θεμελιοῖ τὴν γῆν εἰς τὸ εἶναι ἐδραϊαν καὶ δια μένειν αὐτήν·
- [03163] αὐτὴ δὲ ἡ σοφία ἐθεμελιούτο εἰς ἡμᾶς, ἵνα ἀρχὴ καὶ θεμέλιος τῆς καινῆς ἡμῶν κτίσεως καὶ ἀνακαινίσεως γένηται.

- [03164] Οὐκ εἶρηκε γοῦν οὐδὲ ἐν τούτοις, Πρὸ τοῦ αἰῶνος Λόγον ἢ Υἱόν με πεποίη κεν, ἵνα μὴ ὡς ἀρχὴν ἔχη τοῦ ποιεῖσθαι·
- [03165] τοῦτο γὰρ πρὸ πάντων δεῖ ζητεῖν, εἰ Υἱός ἐστι, καὶ περὶ τούτου τὰς Γραφὰς προηγουμένως ἐρευνᾶν.
- [03166] Τοῦτο γὰρ καὶ τῶν ἀποστόλων ἐρωτηθέντων ὁ Πέτρος ἀπεκρίνατο λέγων·
- [03167] Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος·
- [03168] τοῦτο γὰρ καὶ ὁ πατὴρ τῆς Ἀρειανῆς αἰρέσεως ἐν πρώτοις ἠρώτησεν, Εἰ Υἱός εἶ τοῦ Θεοῦ.
- [03169] Ἦδει γὰρ, ὅτι τοῦτο ἐστὶν ἡ ἀλήθεια, καὶ τὸ κύριον τῆς πίστεως ἡμῶν·
- [03170] καὶ ὅτι, ἐὰν μὲν αὐτὸς ἢ ὁ Υἱός, τέλος ἔξει ἡ διαβολικὴ τυραννίς·
- [03171] ἐὰν δὲ κτίσμα ἢ, εἷς ἐστὶ καὶ αὐτὸς τῶν ἐκ τοῦ Ἀδάμ τοῦ ἀπατηθέντος παρ' αὐτοῦ, καὶ οὐδεμία φροντίς ἦν αὐτῷ.
- [03172] Διὰ τοῦτο καὶ οἱ τότε Ἰουδαῖοι ἠγανάκτουν, ὅτι ὁ Κύριος Υἱὸν Θεοῦ ἑαυτὸν καὶ Πατέρα ἴδιον ἔλεγεν ἑαυτοῦ εἶναι τὸν Θεόν.
- [03173] Εἰ γὰρ ἦν ἑαυτὸν ἕνα τῶν κτισμάτων εἰρηκῶς, ἢ ὅτι Ποιήμᾳ εἰμι, οὐκ ἐξενίζοντο ἀκούοντες, οὐδὲ βλασφημίαν ἐνόμιζον τὰ τοιαῦτα ῥήματα, εἰδότες καὶ ἀγγέλων ἐπιδημίαν γενομένην πρὸς τοὺς πατέρας·
- [03174] ἀλλ' ἐπειδὴ Υἱὸν ἑαυτὸν ἔλεγεν, ἐθεώ^[26.304] ρουν μὴ κτίσματος εἶναι τὸ τοιοῦτον γνῶρισμα, ἀλλὰ θεότητος καὶ φύσεως πατρικῆς.
- [03175] Ἔδει τοίνυν τοὺς Ἀρειανούς, κἂν τὸν πατέρα ἑαυτῶν τὸν διάβολον μιμουμένους, περιεργάζεσθαι·
- [03176] καὶ εἰ μὲν εἶρηκε, Λόγον ἢ Υἱόν με ἐθεμελίωσε, φρονεῖν, ὡς φρονοῦσιν·
- [03177] εἰ δὲ μὴ οὕτως εἶρηκε, μὴ ἐπινοεῖν ἑαυτοῖς τὰ μὴ ὄντα.
- [03178] Οὐ γὰρ εἶρηκε, Πρὸ τοῦ αἰῶνος Λόγον ἢ Υἱόν με ἐθεμελίωσεν·
- [03179] ἀλλ' ἀπλῶς, ἐθεμελίωσέ με, ἵνα δείξῃ πάλιν, καθάπερ εἶπον, ὅτι οὐ δι' ἑαυτὸν, διὰ δὲ τοὺς ἐποικοδομούμενους ἐπ' αὐτὸν παρομιωδῶς καὶ τοῦτο λέγει.
- [03180] Τοῦτο γὰρ εἰδὼς καὶ ὁ Ἀπόστολος γράφει·
- [03181] Θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ὅς ἐστιν Ἰησοῦς Χριστός.
- [03182] Ἐκαστος δὲ βλέπέτω, πῶς ἐποικοδομεῖ.
- [03183] Ἀνάγκη δὲ τὸν θεμέλιον τοιοῦτον εἶναι, οἷα καὶ τὰ ἐποικοδομούμενά ἐστιν, ἵνα καὶ συναρμολογεῖσθαι δυνηθῇ.
- [03184] Λόγος μὲν οὖν ὢν, ἢ Λόγος ἐστίν, οὐκ ἔχει τοιούτους, οἷός ἐστι καὶ αὐτὸς, τοὺς συναρμολογουμένους αὐτῷ·
- [03185] μο νογενῆς γὰρ ἐστίν·
- [03186] ἄνθρωπος δὲ γενόμενος ἔχει τοὺς ὁμοίους, ὧν καὶ τὴν ὁμοίαν ἐνεδύσατο σάρκα.
- [03187] Οὐκοῦν κατὰ τὸ ἀνθρώπινον θεμελιούται, ἵνα καὶ ἡμεῖς ἐπ' αὐτὸν ὡς λίθοι τίμιοι ἐποικοδομεῖσθαι δυνηθῶμεν, καὶ γενώμεθα ναὸς τοῦ ἐν ἡμῖν οἰκούντος ἁγίου Πνεύματος.
- [03188] Ὡσπερ δὲ θεμέλιος αὐτὸς, ἡμεῖς δὲ λίθοι ἐποικοδομούμενοι ἐπ' αὐτόν·
- [03189] οὕτως αὐτὸς πάλιν ἅμπελός ἐστιν, ἡμεῖς δὲ ὡς κλήματα συνημμένα, οὐ κατὰ τὴν οὐσίαν τῆς θεότητος·
- [03190] ἀδύνατον γὰρ τοῦτο γε·
- [03191] ἀλλὰ πάλιν κατὰ τὸ ἀνθρώπινον·
- [03192] ὅμοια γὰρ εἶναι δεῖ τὰ κλήματα τῇ ἀμπέλῳ·
- [03193] ἐπεὶ καὶ ἡμεῖς ὅμοιοι κατὰ τὴν σάρκα τυγχάνομεν ὄντες αὐτοῦ.
- [03194] Ἄλλως τε ἀνθρώπινα φρονοῦντας τοὺς αἰρετικούς, ἀνθρῶ πίνους παραδείγμασι διελέγχειν προσήκει διὰ τῶν αὐτῶν λόγων.
- [03195] Οὐκ εἶρηκε γοῦν, ὅτι Θεμέλιόν με πεποίηκεν, ἵνα μὴ, ὡς ποιήματος καὶ ἀρχὴν ἔχοντος αὐτοῦ τοῦ γίνεσθαι, κἂν ἐν τούτῳ πρόφασιν εὐρωσιν ἀναίσχυντον πρὸς ἀσέβειαν·
- [03196] ἀλλ' ὅτι Ἐθεμελίωσέ με.
- [03197] Τὸ δὲ θεμελιούμενον θεμελιούται μὲν διὰ τοὺς ἐπιβαλόμενους ἐπ' αὐτὸ λίθους·
- [03198] γίνεται δὲ οὐχ ἀπλῶς, ^[26.305] ἀλλ' ὅταν ἐξ ὄρους μετενεχθῇ λίθος, καὶ εἰς τὸ βάθος τῆς γῆς κατατεθῇ.

- [03199] Καὶ ἕως μὲν ἐν τῷ ὄρει λίθος ἐστίν, οὕτω τεθεμελιώται·
- [03200] ἐπειδὴν δὲ ἡ χρεια ἀπαιτῆ, καὶ μετενεχθῆ, καὶ περιβάληται τὸ βάθος τῆς γῆς·
- [03201] τότε λοιπὸν, εἰ λάβοι φωνὴν ὁ λίθος, εἴποι ἄν·
- [03202] Νῦν ἐθεμελίωσέ με, ὁ ἐξ ὄρους ὧδε μεταθείς.
- [03203] Οὐκοῦν οὐχ ὁ Κύριος καὶ ὅτε τεθεμελιώται, ἀρχὴν ἔχει τοῦ εἶναι (ἦν γὰρ καὶ πρὸ τούτου Λόγος)·
- [03204] ἀλλ' ὅτε τὸ ἡμέτερον ἐνεδύσατο σῶμα, ὅπερ ἐκ Μαρίας τμηθὲν ἔλαβε, τότε φησὶν, Ἐθεμελίωσέ με·
- [03205] ἴσον τῷ εἰπεῖν·
- [03206] Λόγον ὄντα με περιέβαλε γῆνιφ σῶματι.
- [03207] Οὕτω γὰρ δι' ἡμᾶς θεμελιούται, τὰ ἡμῶν ἀναδεχόμενος, ἵνα ἡμεῖς, ὡς σύσσωμοι συναρμολογούμενοι καὶ συνδεθέντες ἐν αὐτῷ διὰ τῆς ὁμοιώσεως τῆς σαρκός, εἰς ἄνδρα τέλειον καταστήσαντες, ἀθάνατοι καὶ ἄφθαρτοι διαμείνωμεν.
- [03208] Τὸ δὲ, Πρὸ τοῦ αἰῶνος, καὶ, Πρὸ τοῦ τὴν γῆν ποιῆσαι, καὶ, Πρὸ τοῦ ὄρη ἐδρασθῆναι, μηδένα ταραττέτω·
- [03209] πάνυ γὰρ καὶ τοῦτο καλῶς συνῆψε τῷ, ἐθεμελίωσε, καὶ τῷ, ἔκτισε·
- [03210] τοῦτο γὰρ πάλιν τῆς κατὰ σάρκα οἰκονομίας ἄπτεται.
- [03211] Ἡ γὰρ παρὰ τοῦ Σωτῆρος εἰς ἡμᾶς γενομένη χάρις, ἄρτι μὲν ἔπε φάνη, ὡς εἶπεν ὁ Απόστολος, καὶ γέγονεν ἐπιδημῆσαντος αὐτοῦ·
- [03212] προητοίμαστο δὲ αὕτη καὶ πρὶν γενέσθαι ἡμᾶς, μᾶλλον δὲ καὶ πρὸ τῆς καταβολῆς τοῦ κόσμου·
- [03213] καὶ ἡ αἰτία χρηστὴ καὶ θαυμαστὴ πῶς ἐστίν.
- [03214] Οὐκ ἔπρεπε τὸν Θεὸν ὕστερον περὶ ἡμῶν βουλεύεσθαι, ἵνα μὴ ὡς ἀγνοῶν τὰ καθ' ἡμᾶς φαίνεται.
- [03215] Κτίζων τοίνυν ἡμᾶς διὰ τοῦ ἰδίου Λόγου ὁ τῶν ὅλων Θεός, καὶ εἰδὼς τὰ ἡμῶν ὑπὲρ ἡμᾶς, προγινώσκων τε, ὅτι, καλοὶ γενόμενοι, ὕστερον παραβάται τῆς ἐν τολῆς ἐσόμεθα, καὶ ἐκ τοῦ παραδείσου ἐκβληθησόμεθα διὰ τὴν παρακοήν, φιλόανθρωπος καὶ ἀγαθὸς ὢν, προετοιμάζει ἐν τῷ ἰδίῳ Λόγῳ, δι' οὗ καὶ ἔκτισεν ἡμᾶς, τὴν περὶ τῆς σωτηρίας ἡμῶν οἰκονομίαν, ἵνα, κὰν ἀπατηθέντες παρὰ τοῦ ὄφους ἐκπέσωμεν, μὴ τέ λεον ἀπομείνωμεν νεκροὶ, ἀλλ' ἔχοντες ἐν τῷ Λόγῳ τὴν προητοίμασμένην ἡμῖν λύτρωσίν τε καὶ σωτηρίαν, πάλιν ἀναστάντες, ἀθάνατοι διαμείνωμεν, ὅταν αὐτὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀρχὴ τῶν ὁδῶν κτισθῆ, καὶ ὁ πρῶτος τόκος τῆς κτίσεως γένηται πρωτότοκος ἀδελφῶν, καὶ αὐτὸς ἀπαρχὴ τῶν νεκρῶν ἀναστῆ.
- [03216] Τοῦτο Παῦλος ὁ μακάριος ἀπόστολος γράφων διδάσκει·
- [03217] τὸ ^[26.308] γὰρ ἐν ταῖς Παροιμίαις, Πρὸ τοῦ αἰῶνος, καὶ, Πρὸ τοῦ τὴν γῆν γενέσθαι, διερμηνεύων, οὕτω φησὶ πρὸς μὲν Τιμόθεον·
- [03218] Συγκακοπάθησον τῷ Εὐαγγελίῳ, κατὰ δύναμιν Θεοῦ τοῦ σώσαντος ἡμᾶς καὶ καλέσαντος κλήσει ἁγία·
- [03219] οὐ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἰδίαν πρόθεσιν καὶ χάριν, τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ πρὸ χρόνων αἰῶνίων, φανερωθεῖσαν δὲ νῦν διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καταργήσαντος μὲν τὸν θάνατον, φωτίσαντος δὲ τὴν ζωὴν.
- [03220] Πρὸς δὲ τοὺς Ἐφεσίους·
- [03221] Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ·
- [03222] καθὼς ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ καταβολῆς κόσμου εἶναι ἡμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους κατ' ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ, προορίσας ἡμᾶς εἰς υἰοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αὐτόν.
- [03223] Πῶς οὖν ἐξελέξατο, πρὶν γενέσθαι ἡμᾶς, εἰ μὴ, ὡς αὐτὸς εἶρηκεν, ἐν αὐτῷ ἡμεῖς προτετυπωμένοι;
- [03224] Πῶς δὲ ὅλως, πρὶν ἀνθρώπους κτισθῆναι, ἡμᾶς προώρισεν εἰς υἰοθεσίαν, εἰ μὴ αὐτὸς ὁ Υἱὸς πρὸ τοῦ αἰῶνος τεθεμελιώτο, ἀναδεξάμενος τὴν ὑπὲρ ἡμῶν οἰκονομίαν;
- [03225] Ἡ πῶς, ὡς ἐπιφέρει λέγων ὁ Απόστολος, ἐκληρώθημεν προορισθέντες, εἰ μὴ αὐτὸς ὁ Κύριος, πρὸ τοῦ αἰῶνος ἦν θεμελιωθεὶς, ὥστε αὐτὸν πρόθεσιν ἔχειν ὑπὲρ ἡμῶν πάντα τὸν καθ' ἡμῶν κληρὸν τοῦ κριματός ἀναδέξασθαι διὰ τῆς σαρκός, καὶ λοιπὸν ἡμᾶς ἐν αὐτῷ υἰοποιηθῆναι;
- [03226] Πῶς δὲ καὶ πρὸ χρόνων αἰωνίων ἐλαμβάνομεν, μήπω γεγονότες, ἀλλ' ἐν χρόνῳ γεγονότες, εἰ μὴ ἐν τῷ Χριστῷ ἦν ἀποκειμένη ἢ εἰς ἡμᾶς φθάνουσα χάρις;
- [03227] διὸ καὶ ἐν τῇ κρίσει, ὅταν ἕκαστος κατὰ τὴν πράξιν ἀπολαμβάνῃ, φησὶ·
- [03228] Δεῦτε, οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρὸς μου·
- [03229] κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.
- [03230] Πῶς οὖν ἢ ἐν τίνι, πρὶν γενέσθαι ἡμᾶς, ἡτοιμάσθη, εἰ μὴ ἐν τῷ Κυρίῳ τῷ πρὸ αἰῶνος εἰς τοῦτο θεμελιωθέντι, ἵν' ἡμεῖς, ὡς ἐπ' αὐτόν ἐποικοδομούμενοι, μεταλάβωμεν, ὡς λίθοι εὐάριστοι, τῆς παρ' αὐτοῦ ζωῆς τε καὶ χάριτος.

- [03231] Τοῦτο δὲ γέγονεν, ὡς γε μετρίως ἐπέρχεται τι νοεῖν εὐσεβῶς, ἵνα, καθὰ προεῖπον, ἀναστάντες ἀπὸ τοῦ πρὸς ὀλίγον θανάτου, αἰωνίως ζῆσαι δυνηθῶμεν·
- [03232] οὐκ ἂν δυνηθέντες ἄνθρωποι τυγχάνοντες ἀπὸ [26.309] γῆς, εἰ μὴ πρὸ τοῦ αἰῶνος ἦν προετοιμασθεῖσα ἡμῖν ἐν Χριστῷ ἡ τῆς ζωῆς καὶ σωτηρίας ἐλπίς.
- [03233] Οὐκ οὖν εἰκότως ἐπιβαίνων ὁ Λόγος εἰς τὴν ἡμετέραν σάρκα, καὶ ἐν αὐτῇ κτιζόμενος ἀρχὴ ὁδῶν εἰς ἔργα αὐτοῦ, θεμελιούται οὕτως, ὥσπερ ἦν ἐν αὐτῷ τὸ βούλημα τοῦ Πατρὸς, καθάπερ εἴρηται, πρὸ τοῦ αἰῶνος, καὶ πρὸ τοῦ τὴν γῆν γενέσθαι, καὶ πρὸ τοῦ ὄρη ἐδρασθῆναι, καὶ πρὸ τοῦ τὰς πηγὰς προελθεῖν·
- [03234] ἵνα κἂν ἡ γῆ, καὶ τὰ ὄρη, καὶ τὰ σχήματα τῶν φαινομένων παρέλθῃ ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ ἐνεστώτος αἰῶνος, μὴ κατ' αὐτὰ παλαιωθῶμεν καὶ ἡμεῖς·
- [03235] ἀλλὰ δυνηθῶμεν καὶ μετὰ ταῦτα ζῆν, ἔχοντες τὴν πρὸ τοῦ τῶν ἐτοιμασθεῖσαν ἡμῖν ἐν αὐτῷ τῷ Λόγῳ, κατ' ἐκλογῆν, ζωὴν τε καὶ εὐλογίαν πνευματικὴν.
- [03236] Οὕτω γὰρ δυνησόμεθα μὴ πρόσκαιρον ἔχειν ζωὴν, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα διαμείναι ζῶντες ἐν Χριστῷ·
- [03237] ἐπειδὴ καὶ πρὸ τούτων, ἡ ζωὴ ἡμῶν ἐτεθεμελίωτο καὶ ἠτοιμάσθη ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.
- [03238] Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ἐν ἄλλῳ θεμελιωθῆναι τὴν ζωὴν ἡμῶν ἔπρεπεν ἢ ἐν τῷ Κυρίῳ τῷ πρὸ αἰῶνων ὄντι, δι' οὗ καὶ οἱ αἰῶνες γεγονόσιν, ἵν' ὡς ἐν αὐτῷ αὐτῆς οὔσης, δυνηθῶμεν καὶ ἡμεῖς αἰώνιον κληρονομήσαι ζωὴν.
- [03239] Ἀγαθὸς γὰρ ὁ Θεός·
- [03240] ἀγαθὸς δὲ ὢν αἰεὶ, τοῦτο βεβούληται, γινώσκων τὴν ἡμετέραν ἀσθενῆ φύσιν χρῆζουσας τῆς παρ' αὐτοῦ βοηθείας τε καὶ σωτηρίας.
- [03241] Καὶ ὥσπερ ἂν εἴ τις ἀρχιτέκτων σοφός, προθέμενος οἰκίαν οἰκοδομεῖν, βουλευέται ἅμα, ἵνα, ἐάν ποτε καὶ φθαρῇ μετὰ τὸ γενέσθαι ταύτην, πάλιν ἀνανεώσῃται, τοῦτο δὲ βουλευόμενος προετοιμάζει, καὶ δίδωσι τῷ ἐργασαμένῳ τὴν εἰς ἀνανέωσιν παρασκευὴν, καὶ γίνεται πρὸ τῆς οἰκίας ἡ τῆς ἀνανεώσεως προπαρασκευή·
- [03242] τὸν αὐτὸν τρόπον πρὸ ἡμῶν ἡ τῆς ἡμετέρας σωτηρίας ἀνανέωσις θεμελιούται ἐν τῷ Χριστῷ, ἵν' ἐν αὐτῷ καὶ ἀνακτισθῆναι δυνηθῶμεν.
- [03243] Καὶ ἡ μὲν βουλή καὶ ἡ πρόθεσις πρὸ τοῦ αἰῶνος ἠτοιμάσθη·
- [03244] τὸ δὲ ἔργον γέγονεν, ὅτε ἡ χρεία ἀπήτησε, καὶ ἐπεδήμησεν ὁ Σωτήρ·
- [03245] αὐτὸς γὰρ ὁ Κύριος ἀντὶ πάντων ἡμῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς γενήσεται, προσλαμβάνων ἡμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν.
- [03246] Ἦρκει μὲν οὖν ταῦτα πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ μὴ εἶναι κτίσμα τὸν τοῦ Θεοῦ Λόγον, ἀλλὰ καὶ ὀρθὴν εἶναι τὴν τοῦ ῥητοῦ διάνοιαν.
- [03247] Ἐπειδὴ δὲ διερευνόμενον τὸ ῥητόν, ὀρθὸν ἔχει πανταχόθεν [26.312] τὸν νοῦν, ἀκόλουθον καὶ τοῦτον τὸν νοῦν εἰπεῖν·
- [03248] ἴσως ἐκ πολλῶν ἐντραπῶσιν οἱ ἀνόητοι.
- [03249] Χρεία δὲ πάλιν τῶν προειρημένων·
- [03250] περὶ γὰρ τῆς αὐτῆς παροιμίας καὶ τῆς αὐτῆς σοφίας ἐστὶ τὸ προκειμένον.
- [03251] Οὐκ εἴρη κεν ἑαυτὸν εἶναι τῇ φύσει κτίσμα ὁ Λόγος, ἀλλ' ἐν Παροιμίαις εἴρηκε τὸ, Κύριος ἔκτισέ με·
- [03252] καὶ δῆλόν ἐστιν ὅτι νοῦν τινα οὐ παρόρησία, ἀλλὰ τοῦτον κεκρυμμένον σημαίνει, ὄντινα καὶ ἡμᾶς δυνατὸν εὐρεῖν, εἰ Περιέλοιμεν τὸ κάλυμμα τῆς παροιμίας.
- [03253] Τίς γὰρ ἀκούων τῆς δημιουργοῦ σοφίας, Κύριος ἔκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ, φασκούσης, οὐκ εὐθὺς ζητεῖ τὴν διάνοιαν, λογιζόμενος πῶς δύναται ἡ κτίζουσα κτίζεσθαι;
- [03254] Τίς, ἀκούσας τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ λέγοντος, ἀρχὴν ὁδῶν ἑαυτὸν κτίζεσθαι, οὐκ ἐρευνᾷ τὸν νοῦν, θαυμάζων, πῶς δύναται ὁ μονογενοῦς Υἱὸς ἄλλων πολλῶν ἀρχὴ γίνεσθαι;
- [03255] Αἰνίγμα μὲν ἔστιν·
- [03256] Ὁ δὲ νοήμων, φησὶ, νοήσει παραβολὴν καὶ σκοτεινὸν λόγον, ῥήσεις τε σοφῶν καὶ αἰνίγματα.
- [03257] Ἡ μὲν οὖν μονογενὴς καὶ αὐτοσοφία τοῦ Θεοῦ κτίζουσα καὶ δημιουργός ἐστι τῶν πάντων·
- [03258] Πάντα γὰρ, φησὶν, ἐν σοφίᾳ ἐποίησας, καὶ, Ἐπληρώθη ἡ γῆ τῆς κτίσεώς σου.
- [03259] Ἴνα δὲ μὴ μόνον ὑπάρχη τὰ γενόμενα, ἀλλὰ καὶ καλῶς ὑπάρχη, ἠὲ δόκησεν ὁ Θεὸς συγκαταβῆναι τὴν ἑαυτοῦ Σοφίαν τοῖς κτίσμασιν·
- [03260] ὥστε τύπον τινὰ καὶ φαντασίαν εἰκόνας αὐτῆς ἐν πᾶσί τε κοινῇ καὶ ἐκάστῳ ἐνθεῖναι, ἵνα καὶ σοφὰ τὰ γενόμενα, καὶ ἄξια τοῦ Θεοῦ ἔργα δεῖκνυται.
- [03261] Ὡς γὰρ Λόγου ὄντος τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ εἰ κὼν ἐστὶν ὁ ἡμέτερος λόγος, οὕτως ὄντος αὐτοῦ Σοφίας εἰκὼν πάλιν ἐστὶν ἡ ἐν ἡμῖν γενομένη σοφία·
- [03262] ἐν ἣ τὸ εἰδέναι καὶ τὸ φρονεῖν ἔχοντες, δεκτικοὶ γινόμεθα τῆς δημιουργοῦ Σοφίας, καὶ δι' αὐτῆς γινώσκουμεν τὸν αὐτῆς Πατέρα.
- [03263] Ὁ γὰρ ἔχων, φησὶ, τὸν Υἱὸν, ἔχει καὶ τὸν Πατέρα·

[03264] καὶ, Ὁ δεχόμενός με, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με.

[03265] Τοιούτου τοί νυν τύπου τῆς Σοφίας κτισθέντος ἐν ἡμῖν τε καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις ὄντος, εἰκότως ἢ ἀληθινὴ καὶ δημιουργὸς Σοφία, τὰ τοῦ τύπου ἑαυτῆς εἰς ἑαυτὴν ἀναλαμβάνουσα, φησὶ τὸ, Κύριος ἔκτισέ με εἰς ἔργα αὐτοῦ.

[03266] Ἄ γὰρ ἢ ἐν ἡμῖν σοφία εἶπε, ταῦτα αὐτὸς ὁ Κύριος ὡς ἴδια λέγει·

[03267] καὶ οὐκ ἔστι μὲν αὐτὸς κτιζόμενος κτίστης ὦν, διὰ δὲ τὴν ἐν τοῖς ἔργοις εἰκόνα κτισθεῖσαν αὐτοῦ, ταῦτα αὐτὸς ὡς περὶ ἑαυτοῦ λέγει.

[03268] Καὶ ὡσπερ αὐτὸς ὁ Κύριος εἴρηκεν·

[03269] Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς ἐμὲ δέχεται, διὰ τὸ τὸν τύπον αὐτοῦ ἐν ἡμῖν εἶναι·

[03270] οὕτως, καίτοι μὴ ὦν τῶν κτιζομένων, ὁμοῦς διὰ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ καὶ τύπον ἐν τοῖς ἔργοις κτίζεσθαι, ὡς αὐτὸς ὦν, λέγει·

[03271] Κύριος ἔκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ εἰς ἔργα αὐτοῦ.

[03272] Οὕτω δὲ γέγονεν ὁ ἐν τοῖς ἔργοις τῆς σοφίας τύπος, ἵνα, καθὰ προεῖπον, ὁ κόσμος ἐν αὐτῇ γινώσκῃ τὸν ἑαυτοῦ δημιουργὸν Λόγον, καὶ δι' αὐτοῦ τὸν Πατέρα.

[03273] Καὶ τοῦτό ἐστιν ὃ ἔλεγεν ὁ Παῦλος·

[03274] Διότι τὸ γνωστὸν τοῦ Θεοῦ φανερόν ἐστι ἐν αὐτοῖς·

[03275] ὁ γὰρ Θεὸς αὐτοῖς ἐφανερώσε.

[03276] Τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασι νοούμενα καθ' ὁρᾶται.

[03277] Ὅστε οὐκ ἔστι κτίσμα τῆ οὐσίας ὁ Λόγος, ἀλλὰ περὶ τῆς ἐν ἡμῖν οὐσίας καὶ λεγομένης σοφίας, ἐστὶ τὸ ἐν ταῖς Παροιμίαις ῥητόν.

[03278] Εἰ δὲ καὶ τούτοις ἀπιστοῦσι, λεγέτωσαν ἡμῖν αὐτοί, εἰ ἔστι τις σοφία ἐν τοῖς κτίσμασι, ἢ οὐκ ἔστιν;

[03279] Εἰ μὲν οὖν οὐκ ἔστι, πῶς ὁ Ἀπόστολος αἰτιᾶται, λέγων·

[03280] Ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν Θεόν;

[03281] Ἥ πῶς, εἰ μὴ ἔστι σοφία, πληθος σοφῶν ἐν τῇ Γραφῇ εὐρίσκεται;

[03282] Καὶ, Σοφὸς γὰρ φοβηθεὶς ἐξέκλινεν ἀπὸ κακοῦ·

[03283] καὶ, Μετὰ σοφίας οἰκοδομεῖται οἶκος.

[03284] Ὁ δὲ Ἐκκλησιαστής λέγει·

[03285] Σοφία ἀνθρώπου φωτιεῖ πρόσωπον αὐτοῦ·

[03286] καὶ μέμφεται τοῖς προπετευομένοις, λέγων·

[03287] Μὴ εἴπησ·

[03288] Τί ἐγένετο, ὅτι αἱ ἡμέραι αἱ πρότερον ἦσαν ἀγαθαὶ ὑπὲρ ταύτας;

[03289] Ὅτι οὐκ ἐν σοφίᾳ ἠρώτησας περὶ τούτου.

[03290] Εἰ δὲ ἔστιν, ὡσπερ οὖν καὶ ὁ τοῦ Σιράχ φησιν·

[03291] Ἐξέχεεν αὐτὴν ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ μετὰ πάσης σαρκὸς κατὰ τὴν δόσιν αὐτοῦ, καὶ ἐχορήγησεν αὐτὴν τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.

[03292] Ἡ δὲ τοιαύτη ἔκχυσις οὐ τῆς οὐσίας τῆς Ἀυτοσοφίας καὶ μονογενοῦς ἐστὶ γνῶρισμα, ἀλλὰ τῆς ἐν τῷ κόσμῳ ἐξεικονισθείσης·

[03293] τί ἀπιστον εἰ αὐτὴ ἢ δημιουργὸς καὶ ἀληθινὴ Σοφία, ἣς τύπος ἐστὶν ἢ ἐν κόσμῳ ἐκχυθεῖσα σοφία καὶ ἐπιστήμη, ὡς περὶ ἑαυτῆς ἐστὶ, καθὰ προεῖπον, λέγουσα·

[03294] Κύριος ἔκτισέ με εἰς ἔργα αὐτοῦ.

[03295] Οὐ γὰρ ἢ ἐν κόσμῳ σοφία κτιζουσα ἐστὶν, ἀλλ' ἢ ἐγκτιζομένη τοῖς ἔργοις, καθ' ἣν οἱ μὲν οὐρανοὶ διηγούνται δόξαν Θεοῦ, ποιήσιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα.

[03296] Οἱ δὲ ἄνθρωποι, εἰ ταύτην ἐν ἑαυτοῖς φέροιεν, ἐπιγνώσκονται τὴν ἀληθινὴν τοῦ Θεοῦ Σοφίαν·

[03297] [26.316] καὶ γνωσθήσονται, ὅτι ὄντως κατ' εἰκόνα Θεοῦ γεγόνασι.

[03298] Καὶ ὡσπερ ἂν εἴ τις βασιλέως υἱὸς, θέλοντος πατρὸς οἰκοδομηθῆναι πόλιν, καὶ ποιῶν ἐν ἐκάστῳ τῶν γινομένων ἔργων ἐγγραφήναι τὸ ἑαυτοῦ ὄνομα, ἀσφαλείας τε χάριν τοῦ διαμένειν τὰ ἔργα διὰ τὴν ἐν ἐκάστῳ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ φαντασίαν·

- [03299] καὶ ἴν' ἐκ τοῦ ὀνόματος ἀναμιμνήσκεσθαι αὐτοῦ τε καὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ δύνωνται·
- [03300] τελειώσας δὲ εἰ ἐρωτηθεῖη περὶ τῆς πόλεως, πῶς γέγονεν, εἶποι ἄν·
- [03301] Ασφαλῶς γέγονε·
- [03302] κατὰ γὰρ τὸ βούλημα τοῦ πατρὸς, ἐν ἐκάστῳ ἔργῳ ἐξεικονίσθη·
- [03303] τὸ γὰρ ἕμὸν ὄνομα ἐν τοῖς ἔργοις ἐνεκτίσθη.
- [03304] Τοῦτο δὲ λέγων, οὐ τὴν ἑαυτοῦ οὐσίαν κτισθεῖσαν σημαίνει, ἀλλὰ τὸν ἑαυτοῦ τύπον διὰ τοῦ ὀνόματος·
- [03305] τὸν αὐτὸν τρόπον κατὰ τὴν ὁμοιότητα τοῦ παραδείγματος τοῖς θαυμά ζουσι τὴν ἐν τοῖς κτίσμασι σοφίαν ἀποκρίνεται ἢ ἀληθινὴ Σοφία·
- [03306] Κύριος ἔκτισέ με εἰς ἔργα·
- [03307] ἐμοῦ γὰρ τύπος ἐστὶν ὁ ἐν αὐτοῖς·
- [03308] καγὼ οὕτω συγκατ ἔβην τῇ δημιουργίᾳ.
- [03309] Οὐ δεῖ δὲ πάλιν ξενίζεσθαι, εἰ τὸν ἐν ἡμῖν τύπον ὄντα ὡς περὶ ἑαυτοῦ ἐστὶ λέγων ὁ Υἱός, ὅπου γε (τὸ αὐτὸ γὰρ λέγειν οὐκ ὀκνητέον)·
- [03310] καὶ Σαῦλου τότε διώκοντος τὴν Ἐκκλησίαν, ἐν ἣ τύπος ἦν αὐτοῦ καὶ εἰκῶν, ὡς αὐτὸς διωκόμενος ἔλεγε·
- [03311] Σαῦλε, τί με διώκεις;
- [03312] Οὐκοῦν ὥσπερ εἴρηται, εἰ ἔλεγεν αὐτὸς ὁ τύπος τῆς σοφίας ὁ ὢν ἐν τοῖς ἔργοις τὸ, Κύριος ἔκτισέ με εἰς ἔργα, οὐκ ἂν τις ἐξενίσθη·
- [03313] οὕτως ἂν καὶ αὐτὴ ἡ ἀληθινὴ καὶ δημιουργὸς Σοφία, ὁ μονογενὴς τοῦ Θεοῦ Λόγος, λέγη τὰ τῆς εἰκόνης ἑαυτοῦ ὡς περὶ ἑαυτοῦ τὸ, Κύριος ἔκτισέ με εἰς ἔργα, μηδεὶς, ἀφείς τὴν ἐν κόσμῳ καὶ τοῖς ἔργοις ἐγκτὶ σθεῖσαν, νομιζέτω περὶ τῆς οὐσίας τῆς Αὐτοσοφίας εἰρησθαι τὸ, ἔκτισεν, ἵνα μὴ, τὸν οἶνον ὕδατι μίσι γων, κλέπτειν δοκῇ τὴν ἀλήθειαν.
- [03314] Αὕτη μὲν γὰρ κτίζουσα καὶ δημιουργὸς ἐστὶν·
- [03315] ὁ δὲ ταύτης τύπος ἐγκτίζεται τοῖς ἔργοις, ὥσπερ καὶ τῆς εἰκόνης τὸ κατ' εἰκόνα.
- [03316] Ἀρχὴν δὲ ὁδῶν λέγει, ἐπειδὴ ἡ τοιαύτη σοφία, ἀρχὴ τις καὶ ὥσπερ στοιχείωσις τῆς ἐπὶ Θεὸν γνώσεως γίνεται·
- [03317] ταύτη γὰρ πρώτη ὥσπερ ἐπιβάς τις τῇ ὁδῷ, καὶ ταύτην φυλάττων τῷ φόβῳ τοῦ Θεοῦ, ὡς εἶπεν ὁ Σολομών, Ἀρχὴ σοφίας φόβος Κυρίου, εἶτα ἐπαναβαίνων τῇ διανοίᾳ, καὶ νοήσας τὴν ἐν τῇ κτίσει δημιουργὸν Σοφίαν, νοήσει ἐν αὐτῇ καὶ τὸν αὐτῆς Πατέρα, ὡς αὐτὸς ὁ Κύριος εἶρη κεν·
- [03318] Ὁ ἐμὲ ἑωρακός, ἑώρακε τὸν Πατέρα.
- [03319] Καὶ ὡς ὁ [26.317] Ἰωάννης γράφει·
- [03320] Ὁ ὁμολογῶν τὸν Υἱόν, καὶ τὸν Πατέρα ἔχει.
- [03321] Πρὸ τοῦ αἰῶνος δὲ, φησὶν, ἐθεμελίωσέ με, ἐπειδὴ ἐν τῷ αὐτῆς τύπῳ ἐδραῖα καὶ αἰεὶ μένει τὰ ἔργα.
- [03322] Εἶτα ἵνα μὴ τις, ἀκούων περὶ τῆς οὕτως ἐν τοῖς ἔργοις κτισθείσης σοφίας, νομίση τὴν ἀληθινὴν Σοφίαν τὸν τοῦ Θεοῦ Υἱὸν εἶναι τῇ φύσει κτίσμα, ἀναγκαίως ἐπήγαγε·
- [03323] Πρὸ τοῦ ὄρη, καὶ, πρὸ τοῦ τὴν γῆν, καὶ, πρὸ τῶν ὑδάτων, καὶ, πρὸ πάντων βουνῶν γεννᾶ με·
- [03324] ἵνα ἐν μὲν τῷ λέγειν πρὸ πάσης κτίσεως (τὴν γὰρ πᾶσαν κτίσιν ἐν τούτοις ἐδήλωσε) δείξῃ, ὅτι μὴ κατ' οὐσίαν συνεκτίσθη τοῖς ἔργοις.
- [03325] Εἰ γὰρ εἰς τὰ ἔργα ἐκτίσθη, πρὸ δὲ τῶν ἔργων ἐστὶ, δηλόν, ὅτι καὶ πρὸ τοῦ ἐκτίσθαι ἐστίν.
- [03326] Οὐκ ἄρα τῇ φύσει καὶ οὐσίᾳ κτίσμα ἐστίν, ἀλλ', ὡς αὐτὸς ἐπήγαγε, γέννημά ἐστι.
- [03327] Τί δὲ διαφέρει ἢ πῶς διέστηκε τὴν φύσιν κτίσμα γέννημα τος, δέδεικται ἐν τοῖς ἔμπροσθεν.
- [03328] Ἐπειδὴ δὲ ἐπάγει λέγουσα, ἠνίκα ἠτοιμάζε τὸν οὐρανόν, συμπαρήμην αὐτῷ, εἰδέναι χρὴ, ὅτι οὐχ ὡς μὴ δι' αὐτῆς ἐτοιμάζοντος τὸν οὐρανόν τοῦ Πατρὸς, ἢ τὰ ἄνω νέφη, ταῦτα φησὶν·
- [03329] οὐ γὰρ ἀμφίβολον, ὅτι πάντα ἐν Σοφίᾳ ἐκτίσθη, καὶ χωρὶς αὐτῆς ἐγένετο οὐδὲ ἓν·
- [03330] ἀλλὰ τοῦτό ἐστιν ὁ λέγειν·
- [03331] Πάντα μὲν ἐν ἐμοὶ καὶ δι' ἐμοῦ γέγονε·
- [03332] χρείας δὲ οὐσης ἐγκτίζεσθαι σοφίαν τοῖς ἔργοις, τὴν μὲν οὐσίαν ἡμῖν σὺν τῷ Πατρὶ, τῇ δὲ πρὸς τὰ γενητὰ συγκαταβάσει, ἡμῖν ἀρμόζουσα τὸν παρ'

ἔμοι τύπον τοῖς ἔργοις, ὥστε καὶ ὡς ἐνὶ σώματι πάντα τὸν κόσμον μὴ στασιάζειν, ἀλλ' ὁμονοεῖν πρὸς ἑαυτόν.

[03333] Ὅσοι μὲν οὖν ὀρθῆ τῆ διανοίᾳ κατὰ τὴν ἑαυτοῖς δοθεῖσαν σοφίαν θεωροῖ τῶν κτισμάτων γίνονται, δύνανται λέγειν καὶ αὐτοί:

[03334] Τῆ διατάξει σου διαμένει τὰ πάντα·

[03335] οἱ δὲ τούτου κατολιγώρησαντες ἀκούσονται·

[03336] Φάσκοντες εἶναι σοφοί, ἐμωράνθησαν·

[03337] τὸ γὰρ γνωστὸν τοῦ Θεοῦ φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς.

[03338] Ὁ Θεὸς γὰρ αὐτοῖς ἐφάνερωσε·

[03339] τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου, τοῖς ποιήμασι νοούμενα καθορᾶται, ἢ τε ἀίδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ θεότης, εἰς τὸ εἶναι αὐτοῦς ἀναπολογήτους, διότι, γνόντες τὸν Θεόν, οὐχ ὡς Θεὸν ἐδόξασαν, ἀλλ' ἐλάτρευσαν τῆ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα [26.320] τὰ πάντα, ὅς ἐστιν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.

[03340] Καὶ ἐντραπήσονται γε ἀκούοντες·

[03341] Ἐπει δὴ γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ Θεοῦ, κατὰ τὸν προεῖρη μένον τρόπον, οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν Θεόν, ἠυδόκησεν ὁ Θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος σῶσαι τοὺς πιστεύοντας.

[03342] Οὐκ ἔτι γὰρ, ὡς ἐν τοῖς προτέροις χρόνοις, δι' εἰκόνας καὶ σκιάς τῆς σοφίας, τῆς ἐν τοῖς κτίσμασιν οὐσίας, ἠθέλησε γινώσκεσθαι ὁ Θεός·

[03343] ἀλλ' αὐτὴν τὴν ἀληθινὴν Σοφίαν ἐποίησε σάρκα λαβεῖν, καὶ γενέσθαι ἄνθρωπον, θάνατόν τε ὑπομεῖναι σταυροῦ, ἵνα διὰ τῆς ἐν τούτῳ πίστεως πάντες λοιπὸν οἱ πιστεύοντες σώζονται δύνωνται.

[03344] Ἡ αὐτὴ μέντοι Σοφία τοῦ Θεοῦ ἐστιν, ἣτις πρότερον μὲν διὰ τῆς ἐν τοῖς κτίσμασιν εἰκόνας ἑαυτῆς, δι' ἣν καὶ λέγεται κτίζεσθαι, ἐφάνερον ἑαυτὴν, καὶ δι' ἑαυτῆς τὸν ἑαυτῆς Πατέρα·

[03345] ὕστερον δὲ αὐτὴ, οὕσα Λόγος, γέγονε σὰρξ, ὡς εἶπεν ὁ Ἰωάννης, καὶ μετὰ τὸ καταργῆσαι τὸν θάνατον καὶ σῶσαι τὸ γένος ἡμῶν ἔτι καὶ πλέον ἀπεκάλυψεν ἑαυτόν τε καὶ δι' ἑαυτοῦ τὸν ἑαυτοῦ Πατέρα, λέγων·

[03346] Δὸς αὐτοῖς, ἵνα γινώσκωσιν σε τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεόν, καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν.

[03347] Ἐπληρώθη γοῦν πᾶσα ἡ γῆ τῆς γνώσεως αὐτοῦ·

[03348] μία γὰρ γνώσις Πατρὸς δι' Υἱοῦ ἐστὶ, καὶ Υἱοῦ παρὰ Πατρὸς, καὶ χαίρει τούτῳ ὁ Πατήρ·

[03349] καὶ τῆ χάριτος ταύτης εὐφραίνεται ἐν τῷ Πατρὶ ὁ Υἱός, λέγων·

[03350] Ἐγὼ ἤμην, ἢ προσέχαιρε·

[03351] καθ' ἡμέραν δὲ ἠὲ φραϊνόμεν ἐν προσώπῳ αὐτοῦ.

[03352] Ταῦτα δὲ δείκνυσι πάλιν μὴ εἶναι τὸν Υἱὸν ἀλλότριον, ἀλλ' ἴδιον τῆς τοῦ Πατρὸς οὐσίας.

[03353] Ἴδου γὰρ οὐ δι' ἡμᾶς, ὡς οἱ ἀσεβεῖς λέγουσι, γέγονεν, οὐδὲ ὅλως ἐξ οὐκ ὄντων ἐστίν·

[03354] οὐδὲ γὰρ ἔξωθεν ἑαυτῷ ὁ Θεὸς περιεποιήσατο χαρᾶς ποιητικόν·

[03355] ἀλλ' ἴδιον καὶ ὁμοίου γνώρισμά ἐστι τὸ λεγόμενον.

[03356] Πότε οὖν ἦν ὅτε οὐκ ἔχαιρεν ὁ Πατήρ;

[03357] Εἰ δὲ αἰεὶ ἔχαιρεν, αἰεὶ ἦν ἐν ᾧ ἔχαιρεν.

[03358] Ἐν τίνι δὲ ὁ Πατήρ χαίρει, ἢ βλέπων ἑαυτὸν ἐν τῇ ἰδίᾳ εἰκόνι, ἣτις ἐστὶν ὁ Λόγος αὐτοῦ;

[03359] Εἰ δὲ καὶ ἐν υἱοῖς ἀνθρώπων ἠυφραίνεται τὴν οἰκουμένην συντελέσας, ὡς ἐν αὐταῖς ταῖς Παροιμίαις γέγραπται, ἀλλὰ καὶ τοῦτο τὴν αὐτὴν ἔχει διάνοιαν.

[03360] Ἡὐφραίνεται γὰρ καὶ οὕτως, οὐκ ἐπιγενομένης αὐτῷ χαρᾶς, ἀλλὰ πάλιν βλέπων κατὰ τὴν ἑαυτοῦ εἰκόνα γενόμενα τὰ ἔργα·

[03361] ὥστε καὶ τὸ οὕτω χαίρειν τὸν Θεόν τῆς εἰκόνας αὐτοῦ τὴν πρόφασιν εἶναι.

[03362] Πῶς δὲ καὶ ὁ Υἱὸς εὐφραίνεται, ἢ βλέπων ἑαυτὸν ἐν τῷ Πατρὶ;

[03363] Ἴσον γὰρ ἐστὶ καὶ τοῦτο τῷ λέγειν·

[03364] Ὁ ἐμῆωρακῶς, ἔωρακε τὸν Πατέρα, καὶ, Ἐγὼ ἐν τῷ [26.321] Πατρὶ, καὶ ὁ Πατήρ ἐν ἐμοί.

[03365] Κενὸν ὑμῶν ἄρα τὸ καύχημα πανταχόθεν δέδεικται, ὧ χριστομάχοι, καὶ μάτην ἐνεπομπεύσατε καὶ τεθρῆκατε πανταχοῦ τὸ, Κύριος ἔκτισέ με ἀρχὴν

ὁδῶν αὐτοῦ, παρ ἐξηγούμενοι τὴν διάνοιαν αὐτοῦ καὶ μᾶλλον τὴν ἑαυτῶν ἐπίνοιαν, ἢ τὸν νοῦν τοῦ Σολομῶνος ἀπαγγέλλοντες.

[03366] Ἴδου γὰρ τὸ μὲν ὑμῶν φρόνημα δέδεικται μόνον φαντασία·

[03367] τὸ δὲ ἐν ταῖς Παραομιαῖς ῥητὸν, καὶ πάντα τὰ προειρημένα δείκνυσι μὴ εἶναι τῆ φύσει καὶ τῆ οὐσίᾳ κτίσμα τὸν Υἱόν, ἀλλ' ἴδιον γέννημα τοῦ Πατρὸς, σοφίαν καὶ Λόγον ἀληθι νόν, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἕν.

[03368] ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΚΑΤΑ ΑΡΕΙΑΝΩΝ ΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

[03369] Οἱ Ἀρειομανῖται, ὡς ἔοικε, κρίναντες ἅπαξ ἀποστάται γενέσθαι καὶ παραβάται τῆς ἀληθείας, φιλονεικοῦσιν εἰς ἑαυτοὺς ἐλκῦσαι τὸ γεγραμμένον·

[03370] Ὅταν ἔλθῃ ἀσεβῆς εἰς βάθος κακῶν, καταφρονεῖ·

[03371] οὔτε γὰρ ἐλεγχόμενοι παύονται, οὔτε ἀποροῦντες ἐντρέπονται·

[03372] ἀλλ' ὡς πόρνης ὄψις, ἀπηναισχύνθησαν πρὸς πάντας ἐν ταῖς ἀσεβείαις.

[03373] Καὶ γὰρ ὧν προεφασίζοντο ῥητῶν, τοῦ, Κύριος ἔκτισέ με, καὶ τοῦ, Κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων, καὶ τοῦ, Πρωτότοκος, καὶ τοῦ, Πιστὸν ὄντα τῷ ποιῆσαντι αὐτὸν, ὀρθὴν ἔχόντων τὴν διάνοιαν, καὶ δεῖ κνύντων τὴν εἰς Χριστὸν εὐσέβειαν, οὐκ οἶδ' ὅπως πάλιν αὐτοὶ ὡς περιχυθέντες τὸν τοῦ ὀφθῶς ἰόν, καὶ μὴ βλέποντες ἅ δεῖ βλέπειν, μὴδὲ νοοῦντες ἅ ἀναγινώσκουσιν, ὥσπερ ἐκ βάθους τῆς ἀσεβοῦς αὐ τῶν καρδίας ἐρευγόμενοι, ἤρξαντο λοιπὸν καὶ διασύρειν τὸ ὑπὸ τοῦ Κυρίου λεγόμενον, Ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί·

[03374] λέγοντες·

[03375] Πῶς δύναται οὗτος ἐν ἐκείνῳ, κάκεινος ἐν τούτῳ χωρεῖν;

[03376] Ἡ πῶς ὅλως δύναται ὁ Πατὴρ, μείζων ὧν, ἐν τῷ Υἱῷ ἐλάττονι ὄντι χωρεῖν;

[03377] Ἡ τί θαυμαστὸν, εἰ ὁ Υἱὸς ἐν ^[26.324] τῷ Πατρὶ, ὅπουγε καὶ περὶ ἡμῶν γέγραπται·

[03378] Ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν, καὶ κινούμεθα, καὶ ἐσμεν;

[03379] Πά σχουσι δὲ τοῦτο ἀκολουθῶς τῇ κακονοίᾳ ἑαυτῶν, σῶμα νομίζοντες εἶναι τὸν Θεόν, καὶ μὴ νοοῦντες μήτε τί ἐστὶν ἀληθινὸς Πατὴρ, καὶ ἀληθινὸς Υἱός, μήτε τί ἐστὶ φῶς ἀόρατον, καὶ ἀίδιον, καὶ ἀπαύγασμα αὐτοῦ ἀόρατον, μήτε τί ἐστὶν ἀόρατος ὑπόστασις, καὶ χαρακτὴρ ἀσώματος, καὶ εἰκὼν ἀσώματος.

[03380] Εἰ γὰρ ἐγίνωσκον, οὐκ ἂν τὸν Κύριον τῆς δόξης μετὰ γέλωτος ἐδυσφήμιον, οὔτε τὰ ἀσώματα σωματικῶς ἐκλαμβάνοντες, τὰ καλῶς λεγόμενα παρεξήγουντο.

[03381] Ἦρκει μὲν οὖν καὶ μόνον ἀκούοντας ταῦτα, λέγοντος τοῦ Κυρίου, πιστεύειν·

[03382] ἐπεὶ καὶ ἡ τῆς ἀπλότητος πίστις βελτίων ἐστὶ τῆς ἐκ περιεργίας πιθανολογίας·

[03383] ἐπειδὴ δὲ καὶ τοῦτο βεβηλοῦν ἐπεχείρησαν πρὸς τὴν ἰδίαν αἴρεσιν, ἀναγκαῖον τὴν μὲν ἐκείνων κακόνοιαν διελέγξαι, τὴν δὲ τῆς ἀληθείας διάνοιαν δεῖξαι ἕνεκά γε τῆς τῶν πιστῶν ἀσφαλείας.

[03384] Οὐ γὰρ, ὡς ἐκείνοι νομίζουσιν, ἀντεμβιβαζόμενοι εἰς ἀλλήλους εἰσὶν, ἐν τῷ λέγεσθαι, Ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί, ὥσπερ ἐν ἀγγελίοις κενοῖς ἐξ ἀλλήλων πληρούμενοι·

[03385] ὥστε τὸν μὲν Υἱὸν πληροῦν τὸ κενὸν τοῦ Πατρὸς, τὸν δὲ Πατέρα πληροῦν τὸ κενὸν τοῦ Υἱοῦ, καὶ ἑκάτερον αὐτῶν μὴ εἶναι πλήρη καὶ τέλειον·

[03386] σωμάτων μὲν ἴδιον τοῦτό γε·

[03387] διὸ καὶ τὸ μόνον εἰπεῖν τοῦτο πλέον ἐστὶν ἀσεβείας·

[03388] πλήρης γὰρ καὶ τέλειός ἐστὶν ὁ Πατὴρ, καὶ πλήρωμα θεότητός ἐστὶν ὁ Υἱός.

[03389] Οὐδ' αὖ πάλιν, ὥσπερ ἐν τοῖς ἀγίοις γινόμενος ὁ Θεός, ἐνδυναμοῖ αὐτοὺς, οὐ τως ἐστὶ καὶ ἐν τῷ Υἱῷ·

[03390] αὐτὸς γὰρ ἐστὶν ἡ τοῦ Πατρὸς δύναμις καὶ σοφία·

[03391] καὶ τὰ μὲν γενητὰ μετοχῇ τούτου ἐν Πνεύματι ἀγιάζεται·

[03392] αὐτὸς δὲ ὁ Υἱὸς οὐ μετουσία υἱός ἐστὶν, ἀλλὰ γέννημα τοῦ Πατρὸς ἰδίον ἐστὶν.

[03393] Οὐκ ἐστὶ δὲ πάλιν οὕτως ὁ Υἱὸς ἐν τῷ Πατρὶ, ὡς τὸ, Ἐν αὐτῷ ζῶμεν, καὶ κινούμεθα, καὶ ἐσμεν·

[03394] αὐτὸς γὰρ ὡς ἐκ πηγῆς τοῦ Πατρὸς ἐστὶν ἡ ζωὴ, ἐν ἣ τὰ πάντα ζωογονεῖται τε καὶ συνέστηκεν·

[03395] οὐ γὰρ ἡ ζωὴ ἐν ζωῇ ζῆ·

[03396] ἐπεὶ οὐκ ἂν εἴη ζωὴ·

[03397] ἀλλ' αὐτὸς μᾶλλον ζωογονεῖ τὰ πάντα.

- [03398] Ἰδῶμεν δὲ καὶ τὰ τοῦ συνηγόρου τῆς αἰρέσεως Ἀστερίου τοῦ σοφιστοῦ·
- [03399] γέγραφε γὰρ καὶ αὐτὸς, εἰς τοῦτο ζηλώσας τοὺς Ἰουδαίους, ταῦτα·
- [03400] «Εὐδὴλον γὰρ, ὅτι διὰ τοῦτο εἴρηκεν ἑαυτὸν μὲν ἐν τῷ [26.325] Πατρὶ, ἐν ἑαυτῷ δὲ πάλιν τὸν Πατέρα, ἐπεὶ μήτε τὸν λόγον, ὃν διεξήρχετο, ἑαυτοῦ φησιν εἶναι, ἀλλὰ τοῦ Πατρὸς, μήτε οἰκεία τὰ ἔργα, ἀλλὰ τοῦ Πατρὸς δεδωκότος τὴν δύναμιν.».
- [03401] Τοῦτο δὲ εἰ καὶ παιδάριον ἦν ἀπλῶς εἰρηκός, συγγνώμην εἶχεν ἐκ τῆς ἡλικίας·
- [03402] ἐπειδὴ δὲ ὁ καλούμενος σοφιστής, καὶ πάντα γινώσκων ἐπαγγελλόμενος, ἔστιν ὁ γράψας, πόσης ἄξιος καταγνώσεως ὁ τοιοῦτος;
- [03403] Πῶς δὲ καὶ οὐκ ἄλ λότεριον ἑαυτὸν τοῦ Ἀποστόλου δείκνυσιν, ἐπαιρόμενος ἐν πειθοῖς σοφίας λόγοις καὶ νομίζων ἐν τούτοις ἐξαπατᾶν δύνασθαι, μὴ νοῶν αὐτὸς ἃ λέγει, μήτε περὶ τίνων διαβεβαιούται.
- [03404] Ἄ γὰρ ὁ Υἱὸς ἴδια καὶ ἀρμόζοντα μόνῳ Υἱῷ, Λόγῳ καὶ Σοφίᾳ ὄντι, καὶ εἰκόνι τῆς τοῦ Πατρὸς οὐσίας εἴρηκε, ταῦτα οὐ τὸς εἰς πάντα τὰ κτίσματα καταφέρει, καὶ κοινὰ τῷ τε Υἱῷ καὶ τούτοις ταῦτα ποιεῖ·
- [03405] τὴν δὲ δύναμιν τοῦ Πατρὸς λέγει λαμβάνειν δύναμιν ὁ παράνομος, ἵνα ἀκολουθήσῃ τῇ δυσσεβείᾳ αὐτοῦ εἰπεῖν ὅτι καὶ ὁ Υἱὸς ἐν Υἱῷ υἰοποιήθη, καὶ ὁ Λόγος ἔλαβε Λό γου ἐξουσίαν·
- [03406] καὶ οὐκ ἔτι μὲν αὐτὸν, ὡς Υἱὸν, θέλει εἰρηκέναι ταῦτα, ὡς δὲ μαθόντα καὶ αὐτὸν ὁμοίως συντάσσει πᾶσι τοῖς ποιήμασιν.
- [03407] Εἰ γὰρ διὰ τὸ μὴ εἶναι τὰ ῥήματα τοῦ Υἱοῦ, ἃ διεξήρχετο, ἀλλ' ὅτι τοῦ Πατρὸς ἦν, καὶ τὰ ἔργα, ἔλεγεν·
- [03408] Ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί·
- [03409] καὶ ὁ μὲν Δαβὶδ λέγει·
- [03410] Ἀκούσομαι τί λαλήσει ἐν ἐμοὶ Κύριος ὁ Θεός·
- [03411] ὁ δὲ Σολομών·
- [03412] Οἱ ἐμοὶ λόγοι εἴρηνται ὑπὸ Θεοῦ·
- [03413] καὶ ὁ μὲν Μωσῆς τοὺς παρὰ τοῦ Θεοῦ διηκόνει λόγους, ἕκαστος δὲ τῶν προφητῶν οὐ τὰ ἴδια, ἀλλὰ τὰ παρὰ τοῦ Θεοῦ ἔλεγε, Τάδε λέγει Κύριος·
- [03414] καὶ τὰ ἔργα, ἃ ἐποίουν οἱ ἅγιοι, οὐκ ἴδια, ἀλλὰ τοῦ δεδωκότος τὴν δύναμιν Θεοῦ ἔλεγον εἶναι·
- [03415] ὡς ὁ μὲν Ἡλίας καὶ Ἐλισσαῖος ἐπικαλούμενοι τὸν Θεὸν, ἵνα τοὺς νεκροὺς αὐτὸς ἐγείρῃ·
- [03416] ὅτε καὶ τῷ Ναιεμᾶν λέγει ὁ Ἐλισσαῖος, καθάρισας αὐτὸν ἀπὸ τῆς λέπρας·
- [03417] Ἴνα γνῶς, ὅτι ἐστὶ Θεὸς ἐν Ἰσραήλ·
- [03418] ὁ δὲ Σαμουὴλ καὶ αὐτὸς ἐν ἡμέραις θερισμοῦ ἠῦχετο τὸν Θεὸν δοῦναι ὑετόν·
- [03419] οἱ τε ἀπόστολοι ἔλεγον, οὐκ ἴδια δυνάμει ποιεῖν τὰ σημεῖα, ἀλλὰ τῇ τοῦ Κυρίου χάριτι·
- [03420] δηλον, ὅτι κατ' αὐτὸν κοινὴ ἂν εἴη πάντων καὶ ἡ τοιαύτη φωνή, ὥστε καὶ ἕκαστον λέγειν δύνασθαι·
- [03421] Ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί·
- [03422] καὶ λοιπὸν μηκέτι ἓνα εἶναι τοῦτον Υἱὸν Θεοῦ καὶ [26.328] Λόγον καὶ Σοφίαν, ἀλλ' ἐκ πολλῶν ἓνα καὶ τοῦ τον τυγχάνειν.
- [03423] Ἀλλ' εἴπερ ἦν οὕτως ὁ Κύριος εἰρηκῶς, ἔδει μὴ εἰπεῖν αὐτόν·
- [03424] Ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί·
- [03425] ἀλλὰ μᾶλλον·
- [03426] Κἀγὼ ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ δὲ καὶ ἐν ἐμοὶ ἐστίν, ἵνα μηδὲ ἴδιον καὶ ἐξαιρετον ἔχη πρὸς τὸν Πατέρα ὡς Υἱὸς, κοινήν δὲ μετὰ πάντων ἔχη τὴν αὐτὴν χάριν.
- [03427] Ἀλλ' οὐκ ἔστιν, ὡς νομίζουσιν ἐκεῖνοι·
- [03428] μὴ φρονοῦντες γὰρ Υἱὸν εἶναι γνήσιον ἐκ Πατρὸς, καταψεύδονται τοῦ γνησίου, ᾧ μόνῳ ἀρμόζει λέγειν·
- [03429] Ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί·
- [03430] Ἔστι γὰρ ὁ Υἱὸς ἐν τῷ Πατρὶ, ὡς γε νοεῖν ἔξεστιν, ἐπειδὴ σύμπαν τὸ εἶναι τοῦ Υἱοῦ, τοῦτο τῆς τοῦ Πατρὸς οὐσίας ἰδιόν ἐστιν, ὡς ἐκ φωτὸς ἀπαύγασμα, καὶ ἐκ πηγῆς ποταμὸς, ὥστε τὸν ὄρωντα τὸν Υἱὸν ὄραν τὸ τοῦ Πατρὸς ἴδιον, καὶ νοεῖν, ὅτι τοῦ Υἱοῦ τὸ εἶναι, ἐκ τοῦ Πατρὸς ὄν, οὕτως ἐν τῷ Πατρὶ ἐστίν.
- [03431] Ἔστι δὲ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν τῷ Υἱῷ, ἐπειδὴ τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἴδιον, τοῦτο ὁ Υἱὸς τυγχάνει ὢν, ὡς ἐν τῷ ἀπαυγάσματι ὁ ἥλιος, καὶ ἐν τῷ λόγῳ ὁ νοῦς, καὶ ἐν τῷ ποταμῷ ἡ πηγὴ·

- [03432] οὕτω γὰρ ὁ θεωρῶν τὸν Υἱὸν, θεωρεῖ τῆς τοῦ Πατρὸς οὐσίας τὸ ἴδιον, καὶ νοεῖ, ὅτι ὁ Πατὴρ ἐν τῷ Υἱῷ ἐστι.
- [03433] Τοῦ γὰρ εἶδους καὶ τῆς θεότητος τοῦ Πατρὸς οὐσης τὸ εἶναι τοῦ Υἱοῦ ἀκολουθῶς ὁ Υἱὸς ἐν τῷ Πατρὶ ἐστι, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν τῷ Υἱῷ.
- [03434] Διὰ τοῦτο γὰρ καὶ εἰκότως εἰρηκῶς πρότερον·
- [03435] Ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἑσμεν, ἐπήγαγε τό·
- [03436] Ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί·
- [03437] ἵνα τὴν μὲν ταυτότητα τῆς θεότητος, τὴν δὲ ἐνότητα τῆς οὐσίας δείξη.
- [03438] Ἐν γὰρ εἰσιν, οὐχ ὡς ἐνὸς πάλιν εἰς δύο μέρη διαιρεθέντος, καὶ μηδὲν ὄντων πλὴν ἐνός·
- [03439] οὐδὲ ὡς τοῦ ἐνός δις ὀνομαζομένου, ὥστε τὸν αὐτὸν ἄλλοτε μὲν Πατέρα, ἄλλοτε δὲ Υἱὸν ἑαυτοῦ γίνεσθαι·
- [03440] τοῦτο γὰρ Σαβέλλιος φρονήσας, αἰρετικὸς ἐκρίθη.
- [03441] Ἀλλὰ δύο μὲν εἰσιν, ὅτι ὁ Πατὴρ Πατὴρ ἐστι, καὶ οὐχ ὁ αὐτὸς Υἱὸς ἐστι·
- [03442] καὶ ὁ Υἱὸς Υἱὸς ἐστι, καὶ οὐχ ὁ αὐτὸς Πατὴρ ἐστι.
- [03443] Μία δὲ ἡ φύσις·
- [03444] οὐ γὰρ ἂν ὅμοιον τὸ γέννημα τοῦ γεννήσαντος·
- [03445] εἰκῶν γὰρ ἐστὶν αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ Πατρὸς τοῦ Υἱοῦ ἐστι.
- [03446] Διὸ οὐδὲ ἄλλος Θεὸς ὁ Υἱός·
- [03447] οὐ γὰρ ἔξωθεν ἐπενοήθη·
- [03448] ἐπεὶ πάντως καὶ πολλοὶ, ξένης παρὰ τὴν τοῦ Πατρὸς ἐπινοουμένης θεότητος·
- [03449] εἰ γὰρ καὶ ἕτερόν ἐστιν ὡς γέννημα ὁ Υἱός, ἀλλὰ ταυτόν ἐστιν ὡς Θεός·
- [03450] καὶ ἐν [26.329] εἰσιν αὐτὸς καὶ ὁ Πατὴρ τῇ ιδιότητι καὶ οικειότητι τῆς φύσεως, καὶ τῇ ταυτότητι τῆς μιᾶς θεότητος, ὥσπερ εἴρηται.
- [03451] Καὶ γὰρ καὶ τὸ ἀπαύγασμα φῶς ἐστὶν, οὐ δεύτερον τοῦ ἡλίου, οὐδὲ ἕτερον φῶς, οὐδὲ κατὰ μετουσίαν αὐτοῦ, ἀλλ' ὅλον ἴδιον αὐτοῦ γέννημα.
- [03452] Τὸ δὲ τοιοῦτον γέννημα ἐξ ἀνάγκης ἐν ἐστὶ φῶς·
- [03453] καὶ οὐκ ἂν τις εἴποι δύο φῶτα εἶναι ταῦτα, ἀλλὰ δύο μὲν ἡλίον καὶ ἀπαύγασμα, ἐν δὲ τὸ ἐξ ἡλίου φῶς ἐν τῷ ἀπαύγασματι φωτίζον τὰ πανταχοῦ.
- [03454] Οὕτω καὶ ἡ τοῦ Υἱοῦ θεότης τοῦ Πατρὸς ἐστίν·
- [03455] ὅθεν καὶ ἀδιαίρετός ἐστι·
- [03456] καὶ οὕτως εἷς Θεός, καὶ οὐκ ἐστὶν ἄλλος πλὴν αὐτοῦ.
- [03457] Οὕτω γοῦν ἐν αὐτῶν ὄντων, καὶ μιᾶς αὐτῆς οὐσης τῆς θεότητος, τὰ αὐτὰ λέγεται περὶ τοῦ Υἱοῦ, ὅσα λέγεται καὶ περὶ τοῦ Πατρὸς, χωρὶς τοῦ λέγεσθαι Πατὴρ·
- [03458] οἷον τὸ Θεός·
- [03459] Καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος·
- [03460] τὸ Παντοκράτωρ·
- [03461] Τάδε λέγει ὁ ἦν, καὶ ὁ ὦν, καὶ ὁ ἐρχόμενος ὁ Παντοκράτωρ·
- [03462] τὸ Κύριος·
- [03463] Εἷς Κύριος Ἰησοῦς Χριστός·
- [03464] τὸ εἶναι φῶς·
- [03465] Ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς·
- [03466] τὸ ἐξαλείφειν ἅμαρτίας·

- [03467] Ἴνα δὲ, φησὶν, εἰδῆτε, ὅτι ἔχει ἐξουσίαν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἅμαρτίας·
- [03468] καὶ ὅσα ἄλλα ἂν εὗροις.
- [03469] Πάντα γὰρ, φησὶν αὐτὸς ὁ Υἱὸς, ὅσα ἔχει ὁ Πατὴρ, ἐμὰ ἐστι·
- [03470] καὶ πάλιν, Τὰ ἐμὰ σὰ ἐστιν.
- [03471] Ὁ δὲ ἀκούων τὰ τοῦ Πατρὸς λεγόμενα ἐφ' Υἱοῦ ὁψεται καὶ οὕτω τὸν Πατέρα ἐν τῷ Υἱῷ·
- [03472] θεωρήσει δὲ καὶ τὸν Υἱὸν ἐν τῷ Πατρὶ, ὅταν τὰ λεγόμενα ἐφ' Υἱοῦ ταῦτα λέγηται καὶ ἐπὶ Πατρὸς.
- [03473] Διὰ τί δὲ τὰ τοῦ Πατρὸς ἐφ' Υἱοῦ λέγεται, ἢ ὅτι ἐξ αὐτοῦ γέννημά ἐστιν ὁ Υἱός;
- [03474] Διὰ τί δὲ καὶ τὰ τοῦ Υἱοῦ ἰδιά ἐστι τοῦ Πατρὸς, ἢ ὅτι πάλιν τῆς οὐσίας αὐτοῦ ἰδιὸν ἐστι γέννημα ὁ Υἱός;
- [03475] Τῆς δὲ οὐσίας τοῦ Πατρὸς ἰδιὸν ὦν γέννημα ὁ Υἱός, εἰκότως καὶ τὰ τοῦ Πατρὸς λέγει ἑαυτοῦ εἶναι·
- [03476] ὅθεν πρεπόντως καὶ ἀκολούθως τῷ μὲν λέγειν, Ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἓν ἐσμεν, ἐπήγαγεν·
- [03477] Ἴνα γινώτε, ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί·
- [03478] τούτῳ δὲ πάλιν προσείρηκεν·
- [03479] Ὁ ἑωρακῶς ἐμὲ ἑώρακε τὸν Πατέρα·
- [03480] καὶ ἔστιν εἷς καὶ ὁ αὐτὸς νοῦς [26.332] ἐν τοῖς τρισὶ τούτοις ὀρητοῖς.
- [03481] Ὁ γὰρ οὕτως ἐγνωκῶς, ὅτι ἓν εἰσιν ὁ Υἱὸς καὶ ὁ Πατὴρ, οἶδεν, ὅτι αὐτὸς ἐν τῷ Πατρὶ ἐστι, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν τῷ Υἱῷ·
- [03482] ἢ γὰρ τοῦ Υἱοῦ θεότης τοῦ Πατρὸς ἐστι, καὶ αὐτὴ ἐν τῷ Υἱῷ ἐστι·
- [03483] καὶ ὁ τοῦτο δὲ καταλαβὼν πέπεισται, ὅτι ὁ ἑωρακῶς τὸν Υἱὸν ἑώρακε τὸν Πατέρα·
- [03484] ἐν γὰρ τῷ Υἱῷ ἢ τοῦ Πατρὸς θεότης θεωρεῖται.
- [03485] Τοῦτο δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ παραδείγματος τῆς εἰκόνος τοῦ βασιλέως προσεχέστερόν τις κατανοεῖν δυνήσεται.
- [03486] Ἐν γὰρ τῇ εἰκόνι τὸ εἶδος καὶ ἡ μορφή τοῦ βασιλέως ἐστὶ, καὶ ἐν τῷ βασιλεῖ δὲ τὸ ἐν τῇ εἰκόνι εἶδος ἐστίν.
- [03487] Ἀπαράλλακτος γὰρ ἐστὶν ἢ ἐν τῇ εἰκόνι τοῦ βασιλέως ὁμοιότης·
- [03488] ὥστε τὸν ἐνορῶντα τῇ εἰκόνι ὁρᾶν ἐν αὐτῇ τὸν βασιλέα, καὶ τὸν πάλιν ὁρῶντα τὸν βασιλέα ἐπιγινώσκειν, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ ἐν τῇ εἰκόνι.
- [03489] Ἐκ δὲ τοῦ μὴ διαλλάττειν τὴν ὁμοιότητα, τῷ θέλοντι μετὰ τὴν εἰκόνα θεωρῆσαι τὸν βασιλέα εἴποι ἂν ἡ εἰκὼν·
- [03490] Ἐγὼ καὶ ὁ βασιλεὺς ἓν ἐσμεν·
- [03491] ἐγὼ γὰρ ἐν ἐκείνῳ εἰμί, καὶ ἐκεῖνος ἐν ἐμοί·
- [03492] καὶ ὁ ὁρᾶς ἐν ἐμοί, τοῦτο ἐν ἐκείνῳ βλέπεις·
- [03493] καὶ ὁ ἑώρακας ἐν ἐκείνῳ, τοῦτο βλέπεις ἐν ἐμοί.
- [03494] Ὁ γοῦν προσκυνῶν τὴν εἰκόνα, ἐν αὐτῇ προσκυνεῖ καὶ τὸν βασιλέα·
- [03495] ἢ γὰρ ἐκείνου μορφή καὶ τὸ εἶδος ἐστὶν ἢ εἰκὼν.
- [03496] Ἐπεὶ τοίνυν καὶ ὁ Υἱὸς εἰκὼν ἐστὶ τοῦ Πατρὸς, ἐξ ἀνάγκης ἐστὶ νοεῖν, ὅτι ἡ θεότης καὶ ἡ ιδιότης τοῦ Πατρὸς τὸ εἶναι τοῦ Υἱοῦ ἐστι.
- [03497] Καὶ τοῦτό ἐστιν, Ὅς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων, καὶ Ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί.
- [03498] Οὐκ ἐκ μέρους δὲ ἢ τῆς θεότητος μορφή, ἀλλὰ τὸ πλήρωμα τῆς τοῦ Πατρὸς θεότητός ἐστι τὸ εἶναι τοῦ Υἱοῦ, καὶ ὅλος Θεὸς ἐστὶν ὁ Υἱός.
- [03499] Διὰ τοῦτο καὶ ἴσα Θεῶν ὦν, οὐχ ἀρπαγμὸν ἠγήσατο τὸ εἶναι ἴσα Θεῶν·
- [03500] καὶ πάλιν ἐπειδὴ τοῦ Υἱοῦ ἢ θεότης καὶ τὸ εἶδος οὐδενὸς ἄλλου, ἢ τοῦ Πατρὸς ἐστὶ, τοῦτό ἐστιν, ὅπερ εἶπε τὸ, Ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ·
- [03501] Οὕτω Θεὸς ἦν ἐν Χριστῷ κόσμον ἑαυτῷ καταλλάσσω·
- [03502] τὸ γὰρ ἰδιὸν τῆς τοῦ Πατρὸς οὐσίας ἐστὶν ὁ Υἱός, ἐν ᾧ ἢ κτίσις πρὸς τὸν Θεὸν καταλλάσσετο.

- [03503] Οὕτως ἂ εἰργά ζετο ὁ Υἱός, τοῦ Πατρὸς ἐστιν ἔργα·
- [03504] τὸ γὰρ εἶδος τῆς τοῦ Πατρὸς θεότητός ἐστιν ὁ Υἱός, ἥτις εἰργάζετο τὰ ἔργα·
- [03505] οὕτω δὲ ὁ βλέπων τὸν Υἱὸν ὄρα τὸν Πατέρα·
- [03506] ἐν γὰρ τῇ πατρῷᾳ θεότητί ἐστι καὶ θεωρεῖται ὁ Υἱός·
- [03507] καὶ τὸ ἐν αὐτῷ πατρικὸν εἶδος δείκνυσιν ἐν αὐτῷ τὸν Πατέρα·
- [03508] καὶ οὕτως ἐστὶν ὁ Πατὴρ ἐν τῷ Υἱῷ.
- [03509] Καὶ ἡ ἐκ τοῦ Πατρὸς δὲ ἐν Υἱῷ ιδιότης καὶ θεότης δείκνυσι τὸν Υἱὸν ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ τὸ ἀεὶ ^[26.333] ἀδιαίρετον αὐτοῦ·
- [03510] καὶ ὁ ἀκούων δὲ καὶ βλέπων τὰ λεγόμενα περὶ τοῦ Πατρὸς, ταῦτα λεγόμενα περὶ τοῦ Υἱοῦ, οὐ κατὰ χάριν ἢ μετοχὴν ἐπιγενόμενα τῇ οὐσίᾳ αὐτοῦ, ἀλλ' ὅτι αὐτὸ τὸ εἶναι τοῦ Υἱοῦ ἴδιον τῆς πατρικῆς οὐσίας ἐστὶ γέννημα, νοήσει καλῶς τὸ εἰρημένον, καθὰ προείπον, Ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί·
- [03511] καὶ, Ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐσμεν.
- [03512] Ἔστι γὰρ ὁ Υἱός, οἷος ὁ Πατὴρ, τῷ πάντα τὰ τοῦ Πατρὸς ἔχειν·
- [03513] διὸ καὶ μετὰ τοῦ Πατρὸς σημαίνεται.
- [03514] Πατέρα γὰρ οὐκ ἂν τις εἴποι, μὴ ὑπάρχοντος Υἱοῦ.
- [03515] Ὁ μέντοι ποιητὴν λέγων τὸν Θεόν, οὐ πάντως καὶ τὰ γενόμενα δηλοῖ·
- [03516] ἔστι γὰρ καὶ πρὸ τῶν ποιημάτων τῶν ποιητῆς·
- [03517] ὁ δὲ Πατέρα λέγων εὐθὺς μετὰ τοῦ Πατρὸς σημαίνει καὶ τὴν τοῦ Υἱοῦ ὑπαρξίν.
- [03518] Διὰ τοῦτο καὶ ὁ πιστεύων εἰς τὸν Υἱὸν εἰς τὸν Πατέρα πιστεύει·
- [03519] εἰς γὰρ τὸ ἴδιον τῆς τοῦ Πατρὸς οὐσίας πιστεύει·
- [03520] καὶ οὕτω μία ἐστὶν ἡ πίστις εἰς ἓνα Θεόν·
- [03521] καὶ ὁ προσκυνῶν δὲ καὶ τιμῶν τὸν Υἱὸν ἐν Υἱῷ προσκυνεῖ καὶ τιμᾷ τὸν Πατέρα.
- [03522] Μία γὰρ ἐστὶν ἡ θεότης·
- [03523] καὶ διὰ τοῦτο μία τιμὴ καὶ μία ἐστὶ προσκύνησις ἢ ἐν Υἱῷ καὶ δι' αὐτοῦ γινομένη τῷ Πατρὶ·
- [03524] καὶ ὁ οὕτω προσκυνῶν ἓνα Θεὸν προσκυνεῖ·
- [03525] εἷς γὰρ Θεός ἐστι, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν αὐτοῦ.
- [03526] Ὅτε γοῦν μόνος λέγεται ὁ Πατὴρ Θεός·
- [03527] καὶ ὅτι εἷς Θεός ἐστι, καὶ τὸ, Ἐγὼ εἰμι, καὶ, Πλὴν ἐμοῦ οὐκ ἔστι Θεός·
- [03528] καὶ τὸ, Ἐγὼ πρῶτος, καὶ ἐγὼ μετὰ ταῦτα, καλῶς λέγεται·
- [03529] εἷς γὰρ Θεός καὶ μόνος καὶ πρῶτός ἐστιν.
- [03530] Οὐκ εἰς ἀναίρεσιν δὲ τοῦ Υἱοῦ λέγεται.
- [03531] Μὴ γένοιτο ἔστι γὰρ καὶ αὐτὸς ἐν τῷ ἐνὶ, καὶ πρῶτος, καὶ μόνος, ὡς τοῦ ἐνὸς καὶ μόνου καὶ πρῶτου καὶ μόνου Λόγος, καὶ σοφία, καὶ ἀπαύγασμα ὧν.
- [03532] Ἔστι δὲ καὶ πρῶτος καὶ αὐτὸς, πλήρωμα τῆς τοῦ πρῶτου καὶ μόνου θεότητος, ὅλος καὶ πλήρης ὧν Θεός.
- [03533] Οὐκοῦν οὐ δι' αὐτὸν εἰρηται, ἀλλ' εἰς ἀναίρεσιν τοῦ μὴ εἶναι ἕτερον, οἷός ἐστιν ὁ Πατὴρ, καὶ ὁ τούτου Λόγος·
- [03534] καὶ ἔστι μὲν αὐτὸς ὁ νοῦς τοῦ προφήτου φανερός καὶ πᾶσι πρόδηλος.
- [03535] Ἐπειδὴ δὲ οἱ ἀσεβεῖς καὶ ταῦτα φέροντες δυσφημοῦσι μὲν τὸν Κύριον, ὀνειδίζουσι δὲ ἡμῖν λέγοντες·
- [03536] Ἴδου εἷς, καὶ μόνος, καὶ πρῶτος λέγεται ὁ Θεός, πῶς ὑμεῖς λέγετε τὸν Υἱὸν εἶναι Θεόν;
- [03537] Εἰ γὰρ ἦν Θεός, οὐκ ἂν ἔλεγεν, Ἐγὼ μόνος, οὐδὲ ὅτι εἷς ἐστὶν ὁ Θεός·

- [03538] ἀναγκαῖον τὸν νοῦν καὶ τούτων [26.336] τῶν ῥητῶν, ὡς δυνατὸν ἐστίν, εἰπεῖν, ἵνα πάντες γνῶσι καὶ ἐκ τούτων, ὅτι ὄντως εἰσὶν οἱ Ἀρειανοὶ θεομάχοι.
- [03539] Εἰ μὲν οὖν ἄμιλλα τῷ Υἱῷ ἐστὶ πρὸς τὸν Πατέρα, τοιαύτας ἀκουέτω φωνάς·
- [03540] καὶ εἰ ὥσπερ Δαβὶδ ἤκουσε περὶ τοῦ Ἀδωνίου καὶ τοῦ Ἀβεσσαλώμ, οὕτω καὶ ὁ Πατὴρ βλέπει τὸν Υἱόν·
- [03541] πρὸς ἑαυτὸν λεγέτω καὶ προφερέτω τοιαῦτα ῥήματα, μήποτε ὁ Υἱός, λέγων ἑαυτὸν Θεὸν, ἀποστήσῃ τινὰς ἀπὸ τοῦ Πατρὸς·
- [03542] εἰ δὲ ὁ γινώσκων τὸν Υἱὸν γινώσκει μᾶλλον τὸν Πατέρα, ἀποκαλύπτοντος τοῦτον αὐτῷ τοῦ Υἱοῦ, καὶ ἐν τῷ Λόγῳ ὀψεται μᾶλλον τὸν Πατέρα, καθάπερ εἴρηται·
- [03543] ἐλθὼν δὲ ὁ Υἱός, οὐχ ἑαυτὸν, ἀλλὰ τὸν Πατέρα ἐδόξα σε, λέγων μὲν τῷ προσερχομένῳ·
- [03544] Τί με λέγεις ἀγαθόν;
- [03545] Οὐδεὶς ἀγαθός, εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός·
- [03546] ἀποκρινὸς μενος δὲ τῷ ἐρωτῶντι, ποία ἐντολὴ ἐν τῷ νόμῳ μείζων, ὅτι, Ἄκουε Ἰσραὴλ, Κύριος ὁ Θεός σου, Κύριος εἷς ἐστι·
- [03547] καὶ τοῖς μὲν ὄχλοις λέγων·
- [03548] Ἐγὼ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκα οὐχ ἵνα ποιήσω τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με Πατρὸς·
- [03549] τοὺς δὲ μαθητὰς διδάσκων, ὅτι, Ὁ Πατὴρ μου μείζων μου ἐστι·
- [03550] καὶ, Ὁ ἐμὲ τιμῶν τιμᾷ τὸν πέμψαντά με.
- [03551] Καὶ εἰ τοιοῦτός ἐστιν ὁ Υἱός πρὸς τὸν ἑαυτοῦ Πατέρα, ποία ἐναντιότης, ἵνα καὶ τοιαύτην τις ὑπόνοιαν λάβῃ περὶ τῶν τοιούτων ῥητῶν;
- [03552] Ἄλλως τε εἰ Λόγος ἐστὶ τοῦ Πατρὸς ὁ Υἱός, τίς οὕτως ἐστὶν ἄφρων, πλὴν τῶν χριστομάχων, ὡς νομίζειν ὅτι, τὸν ἑαυτοῦ Λόγον διαβάλλων καὶ ἀναιρῶν, τὰ τοιαῦτα λελάληκεν ὁ Θεός;
- [03553] Οὐκ ἐστὶν οὗτος ὁ νοῦς Χριστιανῶν·
- [03554] μὴ γένοιτο! Οὐ γὰρ διὰ τὸν Υἱὸν ταῦτα γέγραπται, ἀλλ' εἰς ἀναίρεσιν τῶν πλασθέντων παρὰ τῶν ἀνθρώπων ψευδωνύμων θεῶν·
- [03555] καὶ ἡ διάνοια τῶν τοιούτων ῥητῶν ἔχει τὴν αἰτίαν εὐλογον.
- [03556] Ἐπειδὴ γὰρ οἱ προσκείμενοι τοῖς ψευδωνύμοις θεοῖς ἀφίστανται τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, διὰ τοῦτο ἀγαθὸς ὢν καὶ κηδόμενος τῶν ἀνθρώπων ὁ Θεός, ἀνακαλούμενος τοὺς πλανηθέντας, φησὶν·
- [03557] Ἐγὼ Θεός μόνος·
- [03558] καὶ, Ἐγὼ εἰμι·
- [03559] καὶ, Πλὴν ἐμοῦ οὐκ ἐστὶ Θεός·
- [03560] καὶ ὅσα τοιαῦτά ἐστι ῥητά·
- [03561] ἵνα τὰ μὲν μὴ ὄντα διαβάλη, ἐπιστρέψῃ δὲ πάντας εἰς ἑαυτόν.
- [03562] Καὶ ὥσπερ ἂν εἴ τις ἡμέρας οὐσης καὶ ἡλίου φαίνοντος ζωγραφοίῃ ξύλον ἀπλῶς, οὐδὲ κἂν φαντασίαν ἔχον φωτός, καὶ λέγοι τὴν εἰκόνα ταύτην αἰτίαν εἶναι [26.337] τοῦ φωτός·
- [03563] ὁ δὲ ἥλιος τοῦτο βλέπων εἰ λέγοι·
- [03564] Ἐγὼ μόνος εἰμι τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, καὶ οὐκ ἐστὶν ἄλλο φῶς τῆς ἡμέρας πλὴν ἐμοῦ·
- [03565] οὐ πρὸς τὸ ἑαυτοῦ ἀπαύγασμα βλέπων ταῦτα λέγει, ἀλλὰ πρὸς τὴν πλάνην διὰ τὴν εἰκόνα τοῦ ξύλου καὶ ἀνομοίωτα τῆς ματαίας φαντασίας·
- [03566] οὕτως ἐστὶ καὶ τὸ, Ἐγὼ εἰμι, καὶ, Ἐγὼ μόνος Θεός, καὶ, Οὐκ ἐστὶν ἄλλος πλὴν ἐμοῦ·
- [03567] ἵνα τῶν ψευδωνύμων ἀποστήσῃ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ μάθωσιν αὐτὸν λοιπὸν τὸν ἀληθινὸν Θεόν.
- [03568] Ἀμέλει ταῦτα λέγων ὁ Θεός διὰ τοῦ Λόγου ἑαυτοῦ ἔλεγεν·
- [03569] εἰ μὴ ἄρα καὶ τοῦτο προσθῶσιν οἱ νῦν Ἰουδαῖοι, ὅτι μὴ διὰ τοῦ Λόγου ταῦτα λελάληκεν·
- [03570] ἀλλ' οὕτως εἴρηται, κἂν μαίνωνται οἱ διαβολικοί.
- [03571] Ἐγένετο γὰρ Λόγος Κυρίου πρὸς τὸν προφήτην, καὶ ταῦτα ἠκούετο.

[03572] Εἰ δὲ αὐτοῦ ἦν ὁ Λόγος, καὶ δι' αὐτοῦ ταῦτ' ἐλέγετο·

[03573] καὶ οὐκ ἔστι τι ὃ λέγει καὶ ποιεῖ ὁ Θεός, ὃ μὴ ἐν τῷ Λόγῳ λέγει καὶ ποιεῖ·

[03574] οὐκ ἄρα δι' αὐτὸν εἴρηται, ὧ θεομάχοι, ἀλλὰ διὰ τὰ ἀλλότρια καὶ μὴ ὄντα παρ' αὐτοῦ.

[03575] Καὶ γὰρ καὶ κατὰ τὴν εἰρημένην εἰκόνα, καὶ ὁ ἥλιος εἰ τὰς φωνὰς ἔλεγεν ἐκεῖνας, οὐκ ἐκτὸς ἔχων τὸ ἑαυτοῦ ἀπαύγασμα, ἀλλ' ἐν τῷ ἀπαύγασματι δεικνὺς ἑαυτοῦ τὸ φῶς ἤλεγχε τὴν πλάνην, καὶ εἶπεν ἂν τοιαῦτα.

[03576] Οὐκοῦν οὐκ εἰς ἀναίρεσιν τοῦ Υἱοῦ, οὐδὲ δι' αὐτὸν ἔστι τὰ τοιαῦτα ῥητὰ, ἀλλ' εἰς ἀθέτησιν τοῦ ψεύδους.

[03577] Ἐξ ἀρχῆς γοῦν ὁ Θεός οὐκ εἶπε τῷ Ἀδὰμ τὰς τοιαύτας φωνὰς, καίτοι ὄντος τοῦ Λόγου σὺν αὐτῷ, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο·

[03578] οὐ γὰρ ἦν χρεία, μήπω γενομένων εἰδώλων.

[03579] Ὅτε δὲ ἀντήραν ἄνθρωποι κατὰ τῆς ἀληθείας καὶ ὠνόμασαν ἑαυτοῖς οὐς ἤθελον θεοὺς, τότε δὴ καὶ τοιούτων χρεία γέγονε ῥημάτων εἰς ἀναίρεσιν τῶν μὴ ὄντων θεῶν.

[03580] Ἐγὼ δ' ἂν εἶποιμι προσθεῖς, ὅτι καὶ πρὸς τὴν τῶν χριστομάχων ἀφροσύνην προεῖρηται τὰ τοιαῦτα ῥητὰ, ἵνα γνῶσιν, ὅτι ὄν ἂν ἔξωθεν τῆς οὐσίας τοῦ Πατρὸς ἐπινοήσωσι Θεὸν, οὗτος οὐκ ἔστιν ἀληθινός, οὐδὲ τοῦ μόνου καὶ πρώτου εἰκὼν καὶ υἱός.

[03581] Ἐὰν τοίνυν καὶ μόνος ἀληθινὸς Θεὸς ὁ Πατὴρ λέγηται, οὐκ εἰς ἀθέτησιν τοῦ λέγοντος, Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀλήθεια, εἴρηται, ἀλλ' εἰς ἀναίρεσιν πάλιν τῶν μὴ πεφυκότων εἶναι ἀληθινῶν, οἷός ἐστιν ὁ Πατὴρ καὶ ὁ τούτου Λόγος.

[03582] Οὕτω γὰρ καὶ αὐτὸς ὁ Κύριος εὐθύς συνῆψε, Καὶ ὄν ἀπέστειλας Ἰησοῦν [26.340] Χριστόν.

[03583] Εἰ δὲ κτίσμα ἦν, οὐκ ἂν συνῆψε, καὶ συνηρίθμησεν ἑαυτὸν τῷ κτίσαντι αὐτόν.

[03584] Ποία γὰρ κοινωνία τῷ ἀληθινῷ καὶ τῷ μὴ ἀληθινῷ;

[03585] Νῦν δὲ, σὺν ἀψας ἑαυτὸν τῷ Πατρὶ, ἔδειξεν, ὅτι τῆς φύσεως τοῦ Πατρὸς ἔστι, καὶ ἔδωκεν ἡμῖν γινώσκειν, ὅτι τοῦ ἀληθινοῦ Πατρὸς ἀληθινὸν ἔστι γέννημα.

[03586] Τοῦτο καὶ Ἰωάννης μαθῶν ἐδίδαξε γράφων ἐν τῇ Ἐπιστολῇ·

[03587] Καὶ ἔσμεν ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ Υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ.

[03588] Οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς Θεός, καὶ ζωὴ αἰώνιος.

[03589] Καὶ τοῦ μὲν προφήτου περὶ τῆς κτίσεως λέγοντος, Ὁ τανύσας τὸν οὐρανὸν μόνος·

[03590] τοῦ δὲ Θεοῦ, Ἐγὼ μόνος τὸν οὐρανὸν ἐξέτεινα·

[03591] παντὶ δηλον γέγονεν, ὅτι ἐν τῷ μόνῳ καὶ ὁ τοῦ μόνου σημαίνεται Λόγος, ἐν ᾧ τὰ πάντα ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν.

[03592] Οὐκοῦν εἰ διὰ τοῦ Λόγου γέγονε, φησὶ δὲ, Ἐγὼ μόνος, νοεῖται δὲ σὺν τῷ μόνῳ καὶ ὁ Υἱός, δι' οὗ γέγονεν ὁ οὐρανός·

[03593] οὕτως ἄρα καὶ ἐὰν λέγηται, Εἷς Θεός, καὶ, Ἐγὼ μόνος, καὶ, Ἐγὼ πρῶτος, ἐν τῷ ἐνὶ καὶ μόνῳ καὶ πρώτῳ συνῶν νοεῖται ὁ Λόγος, ὥσπερ ἐν τῷ φωτὶ τὸ ἀπαύγασμα.

[03594] Τοῦτο δὲ οὐκ ἂν ἐπὶ ἄλλου νοηθεῖν, εἰ μὴ ἐπὶ μόνου τοῦ Λόγου.

[03595] Τὰ μὲν γὰρ ἄλλα πάντα ἐκ τοῦ μὴ ὄντος ὑπέστη διὰ τοῦ Υἱοῦ, καὶ πολλὴν ἔχει τῇ φύσει τὴν διάστασιν·

[03596] αὐτὸς δὲ ὁ Υἱὸς ἐκ τοῦ Πατρὸς ἔστι φύσει καὶ ἀληθινὸν γέννημα·

[03597] διὸ καὶ ὁ προφέρειν ἔδοξε ἂν οἱ ἀνόητοι ῥητὸν, τὸ, Ἐγὼ πρῶτος, εἰς ἀπολοῦ γίαν τῆς αἰρέσεως αὐτῶν, τοῦτο μᾶλλον ἐλέγχει αὐτῶν τὴν κακόνοιαν.

[03598] Φησὶν ὁ Θεός·

[03599] Ἐγὼ πρῶτος, καὶ ἐγὼ μετὰ ταῦτα.

[03600] Εἰ μὲν οὖν ὡς συναριθμούμενος τοῖς μετ' αὐτὸν λέγεται τούτων πρῶτος, ἵνα κάκεῖνα δευτέρα τούτου ἦ, ἔσται καθ' ὑμᾶς τῶν ποιημάτων καὶ αὐτὸς μόνῳ τῷ χρόνῳ προάγων·

[03601] ἀλλὰ τοῦτο μόνον πᾶσαν ἀσέβειαν ὑπερβάλλει.

[03602] Εἰ δὲ εἰς ἀπόδειξιν τοῦ μὴ εἶναι αὐτὸν ἐκ τινος, μηδὲ πρὸ αὐτοῦ τινα, ἀλλ' αὐτὸν εἶναι τῶν πάντων ἀρχὴν καὶ αἴτιον, καὶ εἰς ἀναίρεσιν τῶν παρ' Ἑλλησι μύθων εἴρηκεν, Ἐγὼ πρῶτος·

[03603] δηλον, ὅτι καὶ τὸ λέγεσθαι τὸν Υἱὸν πρωτότοκον, οὐ διὰ τὸ συναριθμεῖσθαι αὐτὸν τῇ κτίσει, λέγεται πρωτότοκος, ἀλλ' εἰς ἀπόδειξιν τῆς τῶν πάντων διὰ τοῦ Υἱοῦ δημιουργίας καὶ υἰοποιήσεως.

[03604] Καὶ γὰρ ὥσπερ ὁ Πατὴρ πρῶτός ἐστιν, οὕτω καὶ αὐτὸς πρῶτος μὲν ἔστιν, ὡς εἰκὼν τοῦ πρώτου, καὶ ἐν αὐτῷ ὄντος τοῦ πρώτου, γέννημα δὲ ἐκ τοῦ Πατρὸς·

[03605] και ἐν αὐτῷ πάσα ἢ κτίσις κτίζεται καὶ υἰοποιεῖται.

[03606] ^[26.341] Ἀλλὰ καὶ πρὸς ταῦτα πάλιν ἐπιχειροῦσι φιλονεικεῖν ταῖς ἰδίαις μυθοπλαστίαις, λέγοντες μὴ οὕτως εἶναι τὸν Υἱὸν καὶ τὸν Πατέρα ἐν, μηδὲ ὅμοιον, ὡς ἡ Ἐκκλησία κηρύσσει, ἀλλ' ὡς αὐτοὶ θέλουσι.

[03607] Φασὶ γάρ·

[03608] Ἐπεὶ ἂ θέλει ὁ Πατὴρ, ταῦτα θέλει καὶ ὁ Υἱός, καὶ οὔτε τοῖς νοήμασιν οὔτε τοῖς κρίμασιν ἀντίκειται, ἀλλ' ἐν πασίν ἐστι σύμφωνος αὐτῷ, τὴν ταυτότητα τῶν δογμάτων καὶ τὸν ἀκόλουθον καὶ συνηρημένον τῆ τοῦ Πατρὸς διδασκαλίᾳ ἀπο διδοῦς λόγον·

[03609] διὰ τοῦτο αὐτὸς καὶ ὁ Πατὴρ ἓν εἰσι.

[03610] Ταῦτα γὰρ οὐ μόνον εἰπεῖν, ἀλλὰ καὶ γράψαι τινὲς ἐξ αὐτῶν τετολμήκασι.

[03611] Τούτου δὲ τί ἂν τις ἀτοπώτερον ἢ ἀλογώτερον εἴποι;

[03612] Εἰ γὰρ διὰ ταῦτα ἓν εἰσὶν ὁ Υἱός καὶ ὁ Πατὴρ, καὶ εἰ οὕτως ὁμοίος ἐστὶν ὁ Λόγος τῷ Πατρὶ·

[03613] ὥρα καὶ τοὺς ἀγγέλους, καὶ τὰ ἄλλα ἡμῶν τὰ ὑπερκείμενα, ἀρχάς τε καὶ ἐξουσίας, καὶ θρόνους καὶ κυριότητας, καὶ τὰ φαινόμενα, ἡλίον τε καὶ σελήνην, καὶ τοὺς ἀστέρας εἶναι καὶ αὐτοὺς, ὡς τὸν Υἱὸν, υἰούς·

[03614] λέγεσθαι δὲ καὶ περὶ τούτων, ὅτι αὐτοὶ καὶ ὁ Πατὴρ ἓν εἰσι·

[03615] καὶ ἕκαστος εἰκὼν καὶ Λόγος ἐστὶ τοῦ Θεοῦ.

[03616] Ἄ γὰρ θέλει ὁ Θεός, ταῦτα θέλουσι καὶ αὐτοί·

[03617] καὶ οὔτε τοῖς κρίμασιν οὔτε τοῖς δόγμασι διαφωνοῦσιν, ἀλλ' ἐν πασίν εἰσὶν ὑπὴ κοῦ τῷ πεποικῶτι.

[03618] Οὐκ ἂν γὰρ ἔμειναν ἐν τῇ ἰδίᾳ δόξῃ, εἰ μὴ, ἅπερ ἤθελεν ὁ Πατὴρ, ταῦτα καὶ αὐτοὶ ἠβούλοντο.

[03619] Ὁ γοῦν μὴ μείνας, ἀλλὰ παραφρονήσας ἤκουσε·

[03620] Πῶς ἐξέπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὁ Ἑωσφόρος, ὁ πρωτὶ ἀνατέλλων;

[03621] πῶς οὖν, τούτων οὕτως ὄντων, μόνος οὗτος Υἱός μονογενῆς καὶ Λόγος καὶ Σοφία ἐστίν;

[03622] ἢ πῶς, τσοσούτων ὄντων ὁμοίων τῷ Πατρὶ, μόνος οὗτος εἰκὼν ἐστὶ;

[03623] Καὶ γὰρ καὶ ἐν ἀνθρώποις εὗρεθήσονται πολλοὶ ὅμοιοι τῷ Πατρὶ, πλεῖστοι μὲν μάρτυρες γενόμενοι, καὶ πρὸ αὐτῶν οἱ ἀπόστολοι καὶ προφῆται, καὶ πάλιν πρὸ τούτων οἱ πατριάρχαι·

[03624] πολλοὶ τε καὶ νῦν ἐφύλαξαν τὴν τοῦ Σωτῆρος ἐντολήν, γενόμενοι οἰκτίρμονες, ὡς ὁ Πατὴρ ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ τηρήσαντες τὸ, Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ Θεοῦ, ὡς τέκνα ἀγαπητά·

[03625] καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς.

[03626] Μιμηταὶ δὲ γεγόνασι καὶ τοῦ Παύλου πολλοὶ, ὡς κακείνος τοῦ Χριστοῦ·

[03627] καὶ ὁμοῦς οὐδεὶς τούτων οὔτε Λόγος, οὔτε Σοφία, οὔτε μονογενῆς Υἱός, ^[26.344] οὔτε εἰκὼν ἐστὶν, οὔτε τις τούτων ἀπετόλμησεν εἰπεῖν·

[03628] Ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἓν ἐσμεν, ἢ, Ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί.

[03629] Ἀλλὰ περὶ μὲν πάντων εἴρηται, τίς ὁμοίος σοὶ ἐν θεοῖς, Κύριε;

[03630] καὶ, τίς ὁμοιωθήσεται τῷ Κυρίῳ ἐν υἰοῖς Θεοῦ;

[03631] περὶ δὲ αὐτοῦ, ὅτι μόνος εἰκὼν ἀληθινὴ καὶ φύσει τοῦ Πατρὸς ἐστὶν.

[03632] Εἰ γὰρ καὶ κατ' εἰκόνα γεγόναμεν, καὶ εἰκὼν καὶ δόξα Θεοῦ ἐχρηματίσαμεν, ἀλλ' οὐ δι' ἑαυτοὺς πάλιν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἐνοικήσασαν ἐν ἡμῖν εἰκόνα καὶ ἀληθῆ δόξαν τοῦ Θεοῦ, ἣτις ἐστὶν ὁ Λόγος αὐτοῦ, ὁ δι' ἡμᾶς ὕστερον γενόμενος σὰρξ, ταύτην τῆς κλήσεως ἔχομεν τὴν χάριν.

[03633] Ἀπρεπούς δὲ ἴσιν καὶ ἀλόγου καὶ τῆς τοιαύτης φρονήσεως ἐκείνων φαινομένης, ἀνάγκη τὴν ὁμοίωσιν καὶ τὴν ἐνότητα ἐπ' αὐτὴν τὴν οὐσίαν τοῦ Υἱοῦ φέρειν·

[03634] εἰ γὰρ μὴ οὕτω τις λάβοι οὔτε πλέον τι τῶν γεννητῶν ἔχων φανήσεται, ὥσπερ εἴρηται, οὔτε τοῦ Πατρὸς ὁμοίος ἔσται, ἀλλὰ τῶν τοῦ Πατρὸς ὁμοίος ἔσται δογμάτων·

[03635] καὶ τοῦ Πατρὸς διαφέρει ὅτι ὁ μὲν Πατὴρ πατὴρ ἐστὶ, τὰ δὲ δόγματα καὶ ἡ διδασκαλία τοῦ Πατρὸς ἐστὶν.

[03636] Εἰ τοίνυν κατὰ τὰ δόγματα καὶ τὴν διδασκαλίαν ὁμοίος ἐστὶν ὁ Υἱός τῷ Πατρὶ, ὁ μὲν Πατὴρ κατ' αὐτοὺς ὀνόματι μόνον Πατὴρ ἔσται·

[03637] ὁ δὲ Υἱός οὐκ ἀπαράλλακτος εἰκὼν, μάλλον οὐδὲ ὅλως ἰδιότητα ἢ ὁμοίωσιν τινὰ τοῦ Πατρὸς ἔχων φανήσεται.

- [03638] Ποία γὰρ ὁμοίωσις καὶ ιδιότης τῷ παρεξηλαγμένῳ παρὰ τὸν Πατέρα;
- [03639] Καὶ γὰρ καὶ ὁ Παῦλος ὅμοια τῷ Σωτῆρι διδάσκων, οὐκ ἦν κατ' οὐσίαν ὅμοιος αὐτῷ.
- [03640] Ἐκεῖνοι μὲν οὖν, τοιαῦτα φρονοῦντες, ψεύδονται·
- [03641] ὁ δέ γε Υἱὸς καὶ ὁ Πατὴρ οὕτως εἰσὶν ἓν, καθάπερ εἴρηται·
- [03642] καὶ οὕτως ἐστὶν ὁ Υἱὸς ὅμοιος καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ Πατρὸς, ὡς ἔστιν ἰδεῖν καὶ νοεῖν υἱὸν πρὸς πατέρα, καὶ ὡς ἔστιν ἰδεῖν τὸ ἀπαύγασμα πρὸς τὸν ἥλιον.
- [03643] Διὰ γὰρ τὸ οὕτως εἶναι τὸν Υἱὸν, ἐργαζομένου τοῦ Υἱοῦ, ὁ Πατὴρ ἐστὶν ὁ ἐργαζόμενος, καὶ ἐρχομένου τοῦ Υἱοῦ πρὸς τοὺς ἁγίους, ὁ Πατὴρ ἐστὶν ὁ ἐρχόμενος ἐν τῷ Υἱῷ, ὡς αὐτὸς ἐπηγγείλατο λέγων·
- [03644] Ἐλευσόμεθα ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ, καὶ μονὴν παρ' αὐτῷ ποιήσομεν.
- [03645] Ἐν γὰρ τῇ εἰκόνι θεωρεῖται ὁ Πατὴρ, καὶ ἐν τῷ ἀπαυγάσματι ἐστὶ τὸ φῶς.
- [03646] Διὰ τοῦτο, καθάπερ μικρῷ πρόσθεν εἶπομεν, καὶ διδόντος τοῦ Πατρὸς χάριν ^[26.345] καὶ εἰρήνην, αὐτὴν καὶ ὁ Υἱὸς δίδωσιν, ὡς ὁ Παῦλος ἐπισημαίνεται διὰ πάσης ἐπιστολῆς γραφῶν·
- [03647] Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
- [03648] Μία γὰρ καὶ ἡ αὐτὴ χάρις ἐστὶ παρὰ Πατρὸς ἐν Υἱῷ, ὡς ἔστιν ἐν τῷ φῶς τοῦ ἡλίου καὶ τοῦ ἀπαυγάσματος, καὶ τὸ φωτίζειν τοῦ ἡλίου διὰ τοῦ ἀπαυγάσματος γίνεται.
- [03649] Οὕτω γοῦν πάλιν ἐπευχόμενος Θεσσαλονικεῦσι καὶ λέγων·
- [03650] Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ ἡμῶν, καὶ ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς κατευθύναι τὴν ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς, τὴν ἐνότητα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ ἐφύλαξεν·
- [03651] οὐ γὰρ εἶπε, κατευθύνειν, ὡς παρὰ δύο διδομένης, παρὰ τούτου καὶ τούτου, διπλῆς χάριτος, ἀλλὰ, κατευθύναι, ἵνα δείξη, ὅτι ὁ Πατὴρ δι' Υἱοῦ δίδωσι ταύτην·
- [03652] ἐξ ὧν κἂν ἐρυθριᾶν οἱ ἀσεβεῖς δυνάμενοι, οὐ βούλονται.
- [03653] Εἰ γὰρ μὴ ἦν ἐνότις καὶ ἴδιον τῆς τοῦ Πατρὸς οὐσίας γέννημα ὁ Λόγος, ὡς τὸ ἀπαύγασμα τοῦ φωτός, ἀλλὰ διειστήκει τῇ φύσει ὁ Υἱὸς τοῦ Πατρὸς·
- [03654] ἤρκει τὸν Πατέρα δοῦναι μόνον, οὐδενὸς τῶν γεννητῶν ἐπικοινωνούντος πρὸς τὸν πεποικηκότα ἐν τοῖς διδομένοις·
- [03655] νῦν δὲ ἡ τοιαύτη δόσις δείκνυσι τὴν ἐνότητα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ.
- [03656] Οὐκ ἂν γοῦν εὐξαιτό τις λαβεῖν παρὰ τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἢ παρὰ τινος τῶν ἄλλων κτισμάτων, οὐδ' ἂν εἶποι τις, Δόξαι σοὶ ὁ Θεὸς καὶ ὁ ἄγγελος, ἀλλὰ παρὰ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ διὰ τὴν ἐνότητα καὶ τὴν ἐνοειδῆ δόσιν.
- [03657] Διὰ γὰρ τοῦ Υἱοῦ δίδεται τὰ διδόμενα·
- [03658] οὐδὲν δὲ ἐστὶν, ὃ μὴ δι' Υἱοῦ ἐνεργεῖ ὁ Πατὴρ·
- [03659] οὕτω γὰρ καὶ ὁ λαβὼν ἀσφαλῆ τὴν χάριν ἔχει.
- [03660] Εἰ δὲ ὁ πατριάρχης Ἰακώβ, εὐλογῶν τοὺς ἐγγόνους Ἐφραΐμ καὶ Μανασσὴ ἔλεγεν·
- [03661] Ὁ Θεὸς ὁ τρέφων με ἐκ νεότητός μου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης·
- [03662] ὁ ἄγγελος ὁ ῥυόμενός με ἐκ πάντων τῶν κακῶν, εὐλογήσαι τὰ παιδιά ταῦτα·
- [03663] οὐ τῶν κτισθέντων καὶ τὴν φύσιν ἀγγέλων ὄντων ἕνα συνῆπτε τῷ κτίσαντι αὐτοὺς Θεῷ·
- [03664] οὐδὲ ἀφείς τὸν τρέφοντα αὐτὸν Θεόν, παρ' ἀγέλου τὴν εὐλογίαν ἤτει τοῖς ἐγγόνοις, ἀλλ' εἰρηκῶς, Ὁ ῥυόμενός με ἐκ πάντων τῶν κακῶν, ἔδειξε μὴ τῶν κτισθέντων τινὰ ἀγγέλων, ἀλλὰ τὸν Λόγον εἶναι τοῦ Θεοῦ, ὃν τῷ Πατρὶ συνάπτων ἠύχετο, δι' οὗ καὶ οὐς ἂν θέλη, ῥύεται ὁ Θεός.
- [03665] Τοῦτον γὰρ καὶ μεγάλης βουλῆς Ἄγγελον τοῦ Πατρὸς εἰδὼς καλούμενον, οὐκ ^[26.348] ἄλλον ἢ αὐτὸν εἶναι τὸν εὐλογοῦντα, καὶ ῥυόμενον ἐκ τῶν κακῶν ἔλεγεν.
- [03666] Οὐ γὰρ αὐτὸς μὲν παρὰ Θεοῦ ἠξίου εὐλογεῖσθαι, τοὺς δὲ ἐκγόνους ἤθελε παρ' ἀγγέλου·
- [03667] ἀλλ' ὃν αὐτὸς παρεκάλει λέγων, Οὐ μὴ σε ἀποστείλω, ἂν μὴ με εὐλογήσης (Θεὸς δὲ ἦν οὗτος, ὡς αὐτὸς φησιν·
- [03668] Εἶδον Θεὸν πρόσωπον πρὸς πρόσωπον), τοῦτον εὐλογήσαι καὶ τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἰωσήφ ἠύχετο.
- [03669] Ἀγγέλου μὲν οὖν ἴδιον τὸ διακονεῖν τῇ τοῦ Θεοῦ προστάξει·
- [03670] πολλάκις δὲ καὶ προπορεύεται ἐκβάλλειν τὸν Ἀμορραῖον, καὶ πέμπεται φυλάξαι τὸν λαὸν ἐν τῇ ὁδῷ·
- [03671] ἀλλὰ καὶ ταῦτα οὐκ ἔστιν αὐτοῦ, τοῦ δὲ προστάξαντος καὶ ἀποστείλαντος αὐτὸν Θεοῦ, οὗ καὶ τὸ ῥύεσθαι ἔστιν, οὐς ἂν αὐτὸς θελήσῃ ῥύεσθαι·

- [03672] διὰ τοῦτο οὐκ ἄλλος ἢ αὐτὸς Κύριος ὁ Θεὸς ὁ ὀφθεις εἶπεν αὐτῷ·
- [03673] Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μετὰ σοῦ, διαφυλάσσω σε ἐν τῇ ὁδῷ πάσης, οὐ ἂν πορευθῆς·
- [03674] καὶ οὐκ ἄλλος, ἀλλὰ πάλιν ὁ Θεὸς ὁ ὀφθεις ἐπέσχε τοῦ Λάβαν τὴν ἐπιβουλήν, κελεύσας αὐτῷ μὴ λαλῆσαι πονηρὰ τῷ Ἰακώβ·
- [03675] καὶ αὐτὸς δὲ οὐκ ἄλλον ἢ τὸν Θεὸν παρεκάλει λέγων·
- [03676] Ἐξελοῦ με ἐκ χειρὸς τοῦ ἀδελφοῦ μου Ἡσαῦ, ὅτι φοβοῦμαι αὐτόν·
- [03677] καὶ γὰρ καὶ ταῖς γυναῖξιν ὁμιλῶν ἔλεγεν, ὅτι Οὐκ ἔδωκεν ὁ Θεὸς τῷ Λάβαν κακοποιῆσαί με.
- [03678] Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Δαβὶδ οὐκ ἄλλον ἢ αὐτὸν τὸν Θεὸν παρεκάλει περὶ τοῦ ῥυσθῆναι·
- [03679] Πρὸς σέ, Κύριε, ἐν τῷ θλίβεσθαί με, ἐκέκραξα, καὶ ἐπήκου σάς μου·
- [03680] Κύριε, ῥύσαι τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ χειλέων ἀδίκων, καὶ ἀπὸ γλώσσης δολίας·
- [03681] τούτῳ καὶ τὴν χάριν ἀνατιθεὶς ἐλάλησε καὶ τοὺς λόγους τῆς ᾠδῆς ἐν τῷ ἑπτακαιδεκάτῳ ψαλμῷ, ἐν ἡμέρᾳ ἐξόρυσσάτο αὐτὸν ὁ Κύριος ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ, καὶ ἐκ χειρὸς Σαοῦλ, καὶ εἶπεν·
- [03682] Ἀγαπήσω σε, Κύριε, ἡ ἰσχύς μου, Κύριος στερέωμά μου καὶ καταφυγή μου, καὶ ῥύστης μου.
- [03683] Ὁ δὲ Παῦλος, πολλοὺς διωγμοὺς ὑπομείνας, οὐκ ἄλλῳ ἢ τῷ Θεῷ ἠὲ χαρίζεται λέγων·
- [03684] Ἐκ πάντων με ἐξόρυσσάτο ὁ Κύριος, καὶ ῥύσεται, εἰς ὃν ἠλπίζαμεν·
- [03685] καὶ οὐκ ἄλλος δὲ ἢ ὁ Θεὸς ἠὲ λόγησε τὸν Ἀβραάμ καὶ τὸν Ἰσαάκ·
- [03686] καὶ ὁ Ἰσαάκ δὲ ἐπευχόμενος τῷ Ἰακώβ, ἔλεγεν·
- [03687] Ὁ Θεὸς μου εὐλογῆσαι σε, ^[26.349] καὶ αὐξήσαι σε καὶ πληθυνεῖ σε, καὶ ἔση εἰς συναγωγὰς ἐθνῶν, καὶ δώη σοι τὴν εὐλογίαν Ἀβραάμ τοῦ πατρὸς μου.
- [03688] Εἰ δὲ οὐκ ἄλλου τινός ἐστι τὸ εὐλογεῖν καὶ τὸ ῥύεσθαι, ἢ τοῦ Θεοῦ, καὶ οὐκ ἄλλος τις ἦν ὁ ῥυόμενος τὸν Ἰακώβ ἢ αὐτὸς ὁ Κύριος, τὸν δὲ ῥυόμενον αὐτὸν ὁ πατριάρχης ἔπεκα λείτο ἐπὶ τοὺς ἐκγόνους·
- [03689] δηλόν ἐστιν, ὡς οὐκ ἄλλον ἐν τῇ εὐχῇ συνῆπτε τῷ Θεῷ ἢ τὸν τούτου Λόγον, ὃν διὰ τοῦτο καὶ ἄγγελον ἐκάλεσεν, ὅτι μόνος οὗτός ἐστιν ὁ ἀποκαλύπτων τὸν Πατέρα.
- [03690] Ὅπερ καὶ ὁ Ἀπόστολος ἐποίει λέγων·
- [03691] Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ·
- [03692] οὕτω γὰρ καὶ ἀσφαλῆς ἦν ἡ εὐλογία διὰ τὸ ἀδιαίρετον τοῦ Υἱοῦ πρὸς τὸν Πατέρα, καὶ ὅτι μία καὶ ἡ αὐτὴ ἐστὶν ἡ διδομένη χάρις.
- [03693] Κἂν γὰρ ὁ Πατὴρ τῆρ δώη, διὰ τοῦ Υἱοῦ ἐστὶ τὸ διδόμενον·
- [03694] κἂν ὁ Υἱὸς λέγηται χαρίζεσθαι, ὁ Πατὴρ ἐστὶν ὁ διὰ τοῦ Υἱοῦ καὶ ἐν τῷ Υἱῷ παρέχων·
- [03695] Εὐχαριστῶ γὰρ, φησὶν ὁ Ἀπόστολος γράφων Κορινθίοις, τῷ Θεῷ μου πάντοτε περὶ ὑμῶν ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ τῇ δοθείσῃ ὑμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.
- [03696] Τοῦτο δὲ καὶ ἐπὶ φωτός καὶ ἀπαύγασματος ἂν τις ἴδοι·
- [03697] καὶ γὰρ ὅπερ φωτίζει τὸ φῶς, τοῦτο τὸ ἀπαύγασμα καταυγάζει·
- [03698] ὅπερ δὲ καταυγάζει τὸ ἀπαύγασμα, ἐκ τοῦ φωτός ἐστὶν ὁ φωτισμός.
- [03699] Οὕτω καὶ βλεπομένου τοῦ Υἱοῦ, βλέπεται ὁ Πατὴρ·
- [03700] τοῦ γὰρ Πατρὸς ἐστὶ τὸ ἀπαύγασμα·
- [03701] καὶ οὕτως ὁ Πατὴρ καὶ ὁ Υἱὸς ἓν εἰσι.
- [03702] Τοῦτο δὲ ἐπὶ τῶν γενητῶν καὶ κτισμάτων οὐκ ἂν τις εἴποι.
- [03703] Οὔτε γὰρ, ἐργαζομένου τοῦ Πατρὸς, ἐργάζεται τις αὐτὰ τῶν ἀγγέλων, ἢ ἄλλος τις τῶν κτισμάτων·
- [03704] οὐδὲν γὰρ τούτων ποιητικὸν αἰτίον ἐστὶν, ἀλλὰ τῶν γινομένων εἰσίν·
- [03705] ἄλλως τε καὶ κεχωρισμέ νοι, καὶ διεστηκότες τοῦ μόνου, καὶ ἄλλο τὴν φύσιν ὄντες, καὶ ἔργα τυγχάνοντες, οὔτε ἄπερ ἐργάζεται ὁ Θεός, δύναται ἐργάζεσθαι, οὔτε, καθὰ προεἶπον, χαρίζομένου τοῦ Θεοῦ, συχαρίζεσθαι·

[03706] οὔτε βλέπομένου ἀγγέλου, εἶποι ἂν τις ἑώρακέναι τὸν Πατέρα.

[03707] Ἄγγελοι μὲν γὰρ, ὡς γέγραπται, λειτουργικὰ πνεύματά εἰσιν εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενοι, καὶ τὰς παρ' αὐτοῦ διὰ τοῦ Λόγου δωρεὰς διδομένας ἀπαγγέλλοντές εἰσι τοῖς λαμβάνουσι.

[03708] Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ ἄγγελος, ὁρῶμενος, ὁμολογεῖ ἀπεστάλθαι παρὰ τοῦ Δεσπότη, ὡς ἐπὶ Ζαχαρίου ὁ Γαβριήλ, καὶ ἐπὶ τῆς Θεοτόκου Μαρίας ὁ αὐτὸς ὡμολόγησε.

[03709] Καὶ ὁ βλέπων δὲ ἀγγέλων ὀπτασίαν οἶδεν, ὅτι τὸν ἄγγελον εἶδε, καὶ οὐ τὸν Θεόν.

[03710] Εἶδε γὰρ Ζαχαρίας ἄγγελον·

[03711] εἶδε καὶ ^[26.352] Ἡσαΐας τὸν Κύριον·

[03712] εἶδε Μανωὲ ὁ πατήρ τοῦ Σαμ ψῶμ ἄγγελον·

[03713] ἐθεώρησε δὲ καὶ Μωϋσῆς τὸν Θεόν·

[03714] εἶδε Γεδεών ἄγγελον·

[03715] ὤφθη δὲ καὶ τῷ Ἀβραάμ ὁ Θεός·

[03716] καὶ οὔτε ὁ τὸν Θεὸν ὁρῶν, ἄγγελον ἔβλεπεν, οὔτε ὁ τὸν ἄγγελον ὁρῶν ἐνόμιζε τὸν Θεὸν ὁρᾶν·

[03717] πολὺ γὰρ, μᾶλλον δὲ τὸ ὄλον διέστηκε τῇ φύσει τὰ γενητὰ πρὸς τὸν κτίσαντα Θεόν.

[03718] Εἰ δὲ καὶ ποτε ὀφθέντος ἀγγέλου, ὁ ὁρῶν φωνῆς ἤκουε Θεοῦ, ὡς ἐπὶ τῆς βάρου γέγονεν·

[03719] Ὦφθη γὰρ ἄγγελος Κυρίου ἐν φλογὶ πυρὸς ἐκ τῆς βάρου·

[03720] καὶ ἐκάλεσε Κύριος Μωϋσῆν ἐκ τῆς βάρου λέγων·

[03721] Ἐγὼ εἰμι ὁ Θεὸς τοῦ πατρὸς σου, ὁ Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ.

[03722] Ἀλλ' οὐκ ἦν ὁ ἄγγελος, ὁ Θεὸς Ἀβραάμ, ἐν δὲ ἀγγέλω λαλῶν ἦν ὁ Θεός.

[03723] Καὶ ὁ μὲν φαινόμενος ἦν ἄγγελος·

[03724] ὁ δὲ Θεὸς ἐν αὐτῷ ἐλάλει.

[03725] Ὡς γὰρ ἐν στύλῳ νεφέλης ἐλάλει τῷ Μωϋσῆ ἐν τῇ σκιῇ, οὕτω καὶ ἐν ἀγγέλοις φαίνεται λαλῶν ὁ Θεός·

[03726] οὕτω καὶ τῷ τοῦ Ναυῆ δι' ἀγγέλου ἐλάλει.

[03727] Ἄ δὲ λαλεῖ ὁ Θεός, πρόδηλον, ὅτι διὰ τοῦ Λόγου λαλεῖ, καὶ οὐ δι' ἄλλου.

[03728] Ὁ δὲ Λόγος οὐ κεχωρισμένος τοῦ Πατρὸς, οὐδὲ ἀνόμιος καὶ ξένος τῆς οὐσίας τοῦ Πατρὸς τυγχάνων, ἃ ἐργάζεται, ταῦτα τοῦ Πατρὸς ἐστὶν ἔργα, καὶ μίαν ποιεῖ τὴν δημιουργίαν·

[03729] καὶ ἃ δίδωσιν ὁ Υἱός, ταῦτα τοῦ Πατρὸς ἐστὶν ἢ δόσις.

[03730] Καὶ ὁ ἑωρακὴς τὸν Υἱόν, οἶδεν, ὅτι, τοῦτον ἑωρακὴς, οὐκ ἄγγελον, οὐδὲ μείζονά τινα τῶν ἀγγέλων, οὐδὲ ὄλωσ τινα τῶν κτισμάτων, ἀλλ' αὐτὸν ἑώρακε τὸν Πατέρα·

[03731] καὶ ὁ τοῦ Λόγου ἀκούων, οἶδεν, ὅτι τοῦ Πατρὸς ἀκούει·

[03732] ὥσπερ καὶ ὁ τῷ ἀπαυγάσματι καταυγαζόμενος οἶδεν, ὅτι καὶ ὑπὸ ἡλίου φωτίζεται.

[03733] Οὕτω γὰρ ἡμᾶς βουλομένη νοεῖν ἡ θεία Γραφή, τοιαῦτα τὰ παραδείγματα δέδωκεν, ὡς καὶ ἐν τοῖς προτέροις εἰρήκαμεν, ἐξ ὧν καὶ τοὺς προδότας Ἰουδαίους δυσωπεῖν δυνάμεθα, καὶ τὴν Ἑλλήνων διαλύειν κατηγορίαν, φασκόντων καὶ νομιζόντων διὰ τὴν Τριάδα λέγειν καὶ ἡμᾶς πολλοὺς θεοὺς.

[03734] Οὐδὲ γὰρ, ὥσπερ καὶ τὸ παράδειγμα δείκνυσι, τρεῖς ἀρχαὶς ἢ τρεῖς πατέρας εἰσάγομεν, ὡς οἱ περὶ Μαρκίωνα καὶ Μανιχαῖον·

[03735] ἐπεὶ μηδὲ τριῶν ἡλίων ὑπεθέμεθα τὴν εἰκόνα, ἀλλὰ ἥλιον καὶ ἀπαύγασμα, καὶ ἐν τῷ ^[26.353] ἐξ ἡλίου ἐν τῷ ἀπαυγάσματι φῶς·

[03736] οὕτω μίαν ἀρχὴν οἶδαμεν·

[03737] τὸν τε δημιουργὸν Λόγον φάσκομεν οὐχ ἕτερόν τινα τρόπον ἔχειν θεότητος ἢ τὴν τοῦ μόνου Θεοῦ, διὰ τὸ ἐξ αὐτοῦ πεφυκέναι.

[03738] Μᾶλλον μὲν οὖν οἱ Ἀρειομανῖται δικαίως ἂν σχοίεν τὸ ἔγκλημα τῆς πολυθεότητος ἢ καὶ ἀθεότητος, ὅτι ἐξῶθεν τὸν Υἱὸν κτίσμα, καὶ πάλιν τὸ Πνεῦμα ἐκ τοῦ μὴ ὄντος βαπτολογοῦσιν.

[03739] Ἦ γὰρ οὐκ εἶναι Θεὸν τὸν Λόγον φήσουσιν·

- [03740] ἢ λέγοντες Θεὸν μὲν διὰ τὸ γεγραμμένον, μὴ ἴδιον δὲ τῆς οὐσίας τοῦ Πατρὸς, πολλοὺς ἂν εἰσάγοιεν διὰ τὸ ἕτεροειδὲς αὐτῶν·
- [03741] εἰ μὴ ἄρα κατὰ μετοχήν, ὥσπερ καὶ τὰ πάντα, Θεὸν λέγεσθαι καὶ αὐτὸν λέγειν τολμήσουσιν.
- [03742] Ἀλλὰ καὶ τοῦτο νομίζοντες ὁμοίως ἀσεβοῦσιν, ἓνα τῶν πάντων λέγοντες εἶναι τὸν Λόγον.
- [03743] Ἡμῶν δὲ τοῦτο μηδὲ εἰς τὸν νοῦν ποτε εἰσέλθοι! Ἐν γὰρ εἶδος θεότητος, ὅπερ ἐστὶ καὶ ἐν τῷ Λόγῳ·
- [03744] καὶ εἷς Θεὸς ὁ Πατὴρ, ἐφ' ἑαυτῶν κατὰ τὸ ἐπὶ πάντων εἶναι·
- [03745] καὶ ἐν τῷ Υἱῷ δὲ φαινόμενος κατὰ τὸ διὰ πάντων διήκειν, καὶ ἐν τῷ Πνεύματι δὲ κατὰ τὸ ἐν ἅπασιν διὰ τοῦ Λόγου ἐν αὐτῷ ἐνεργεῖν.
- [03746] Οὕτω γὰρ καὶ ἓνα διὰ τῆς Τριάδος ὁμολογοῦμεν εἶναι τὸν Θεὸν, καὶ πολὺ μᾶλλον εὐσεβέστερον λέγομεν τῆς πολυειδοῦς καὶ πολυμεροῦς τῶν αἰρετικῶν θεότητος, ὅτι τὴν μίαν ἐν τριάδι θεότητα φρονοῦμεν.
- [03747] Εἰ γὰρ μὴ οὕτως ἔχει, ἀλλ' ἐξ οὐκ ὄντων ἐστὶ κτίσμα καὶ ποιήμα ὁ Λόγος·
- [03748] ἢ οὐκ ἐστὶ Θεὸς ἀληθινός, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἓνα τῶν κτισμάτων·
- [03749] ἢ εἰ Θεὸν αὐτὸν ὀνομάζουσιν ἐντροπέμενοι παρὰ τῶν Γραφῶν, ἀνάγκη λέγειν αὐτοὺς δύο θεοὺς, ἓνα μὲν κτίστην, τὸν δὲ ἕτερον κτιστόν·
- [03750] καὶ δύο κυρίως λατρεύειν, ἐνὶ μὲν ἀγενήτῳ, τῷ δὲ ἐτέρῳ γενητῷ καὶ κτίσματι·
- [03751] δύο τε πίστεις ἔχειν, μίαν μὲν εἰς τὸν ἀληθινὸν Θεὸν, ἑτέραν δὲ εἰς τὸν ποιηθέντα καὶ πλασθέντα παρ' αὐτῶν καὶ λεχθέντα Θεόν.
- [03752] Ἀνάγκη δὲ αὐτοὺς, οὕτω τυφλωθέντας, ὅτε μὲν προσκυνοῦσι τῷ ἀγενήτῳ, κατανωτίζεσθαι τὸν γενητὸν, ὅτε δὲ προσέρχονται τῷ κτίσματι, ἀποστρέφεσθαι τὸν κτίστην.
- [03753] Οὐ γὰρ ἐστὶν ἰδεῖν τοῦτον ἐν ἐκείνῳ, διὰ τὸ ξένας καὶ διαφόρους αὐτῶν εἶναι τὰς φύσεις καὶ τὰς ἐνεργείας.
- [03754] Οὕτω δὲ φρονοῦντες, πάντως καὶ πλείονας ^[26.356] συνάψουσι θεοὺς·
- [03755] τοῦτο γὰρ τῶν ἐκπεσόντων ἀπὸ τοῦ ἑνὸς Θεοῦ τὸ ἐπιχείρημα.
- [03756] Διὰ τί οὖν οἱ Ἀρειανοὶ, τοιαῦτα λογιζόμενοι καὶ νοοῦντες, οὐ συναριθμοῦσιν ἑαυτοὺς μετὰ τῶν Ἑλλήνων;
- [03757] καὶ γὰρ κάκεῖνοι, ὥσπερ καὶ οὗτοι, τῇ κτίσει λατρεύουσι παρὰ τὸν κτίσαντα τὰ πάντα Θεόν.
- [03758] Ἀλλὰ τὸ μὲν ὄνομα τὸ Ἑλληνικὸν φεύγουσι διὰ τὴν τῶν ἀνοήτων ἀπάτην, τὴν δὲ ὁμοίαν ἐκείνοις διάνοιαν ὑποκρίνονται.
- [03759] Καὶ γὰρ καὶ τὸ σοφὸν αὐτῶν, ὥσπερ εἰώθασιν λέγειν, Οὐ λέγομεν δύο ἀγένητα, φαίνονται πρὸς ἀπάτην τῶν ἀκεραίων λέγοντες·
- [03760] φάσκοντες γὰρ, Οὐ λέγομεν δύο ἀγένητα, λέγουσι δύο θεοὺς, καὶ τούτους διαφόρους ἔχοντας τὰς φύσεις, τὸν μὲν γενητὴν, τὸν δὲ ἀγένητον.
- [03761] Εἰ δὲ οἱ μὲν Ἕλληνας ἐνὶ ἀγενήτῳ καὶ πολλοῖς γενητοῖς λατρεύουσιν, οὗτοι δὲ ἐνὶ ἀγενήτῳ καὶ ἐνὶ γενητῷ·
- [03762] οὐδ' οὕτω διαφέρουσιν Ἕλληνων.
- [03763] Ὅτε γὰρ παρ' αὐτῶν λεγόμενος γενητὸς εἷς ἐκ πολλῶν ἐστὶ·
- [03764] καὶ οἱ πολλοὶ δὲ πάλιν τῶν Ἑλλήνων τὴν αὐτὴν τῷ ἐνὶ τούτῳ φύσιν ἔχουσι·
- [03765] καὶ οὐ τὸς γὰρ κάκεῖνοι κτίσματά εἰσιν.
- [03766] Ἄθλιοι, καὶ πλείον ὅσον ἐβλάβησαν κατὰ Χριστοῦ φρονήσαντες.
- [03767] Ἐξέπεσαν γὰρ τῆς ἀληθείας, καὶ τὴν μὲν Ἰουδαίων προδοσίαν ὑπερέβησαν ἀρνούμενοι τὸν Χριστόν, τοῖς δὲ Ἕλλησι συγκυλίονται, κτίσματι καὶ διαφόροις θεοῖς λατρεύοντες οἱ θεοστυγεῖς.
- [03768] Εἷς γὰρ Θεὸς ἐστὶ, καὶ οὐ πολλοὶ, καὶ εἷς ὁ τούτου Λόγος, καὶ οὐ πολλοί·
- [03769] Θεὸς γὰρ ἐστὶν ὁ Λόγος, καὶ μόνος αὐτὸς ἔχει τὸ πατρικὸν εἶδος·
- [03770] ὥσπερ ὧν αὐτὸς ὁ Σωτὴρ, ἐδυσώπει τοὺς Ἰουδαίους λέγων·
- [03771] Ὁ πέμψας με Πατὴρ, ἐκεῖνος μεμαρτύρηκε περὶ ἐμοῦ·
- [03772] οὔτε φωνὴν αὐτοῦ πώποτε ἀκηκόατε, οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἑώρακατε·
- [03773] καὶ τὸν Λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ὑμῖν μένοντα·
- [03774] ὅτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος, τούτῳ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε.

- [03775] Τὸν δὲ Λόγον συνήψε τῷ εἶδει καλῶς, ἵνα δείξη, ὅτι ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος, αὐτὸς καὶ εἰκὼν καὶ χαρακτήρ καὶ εἶδος ἐστὶ τοῦ Πατρὸς ἑαυτοῦ·
- [03776] καὶ ὅτι οἱ τὸν λαλοῦντα μὴ δεξάμενοι Ἰουδαῖοι οὐκ ἐδέξαντο τὸν Λόγον, ὅσπερ ἐστὶ τὸ εἶδος τοῦ Θεοῦ.
- [03777] Τοῦτο καὶ ὁ πατριάρχης Ἰακώβ ἐωρακῶς ἠυλογήθη, καὶ ἀντὶ Ἰακώβ Ἰσραήλ ἐκλήθη παρ' αὐτοῦ, ὡς ἡ [26.357] Θεία Γραφή μαρτυρεῖ λέγουσα·
- [03778] Ἀνέτειλε δὲ ὁ ἥλιος αὐτῷ, ἠνίκα παρήλθε τὸ εἶδος τοῦ Θεοῦ.
- [03779] Τοῦτο δὲ ἦν ὁ λέγων·
- [03780] Ὁ ἐμὲ ἐωρακῶς ἐώρακε τὸν Πατέρα·
- [03781] καὶ, Ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοὶ ἐστὶ·
- [03782] καὶ γὰρ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐσμεν·
- [03783] οὕτω γὰρ εἷς ἐστὶν ὁ Θεός, καὶ μία ἢ εἰς τὸν Πατέρα καὶ Υἱὸν πίστις.
- [03784] Καὶ γὰρ τοῦ Λόγου ὄντος Θεοῦ, πάλιν Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν Κύριος εἷς ἐστὶ.
- [03785] Τοῦ γὰρ ἐνὸς ἴδιος καὶ ἀδιαίρετός ἐστιν ὁ Υἱὸς κατὰ τὴν ιδιότητα καὶ οικειότητα τῆς οὐσίας.
- [03786] Ἀλλ' οὐδ' οὕτως ἐντραπέντες οἱ Ἀρειανοὶ φασιν·
- [03787] «Οὐχ ὡς ὑμεῖς λέγετε, ἀλλ' ὡς ἡμεῖς θέλομεν·
- [03788] ἀνατρεπόντων γὰρ ὑμῶν τὰς προτέρας ὑμῶν ἐπινοίας, ἐφεύρομεν καινοτέραν καὶ λέγομεν·
- [03789] Οὕτως ἐστὶν ὁ Υἱὸς καὶ ὁ Πατὴρ ἐν, καὶ οὕτως ἐστὶν ὁ Πατὴρ ἐν τῷ Υἱῷ, καὶ ὁ Υἱὸς ἐν τῷ Πατρὶ, ὡς ἂν καὶ ἡμεῖς ἐν αὐτῷ γενοίμεθα·
- [03790] τοῦτο γὰρ ἐν τῷ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίῳ γέγραπται, ὅπερ περὶ ἡμῶν ὁ Χριστὸς ἡξίου λέγων·
- [03791] Πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου, ᾧ δέδωκάς μοι, ἵνα ὦσιν ἐν, καθὼς καὶ ἡμεῖς·
- [03792] καὶ πάλιν μετ' ὀλίγα·
- [03793] Οὐ περὶ τούτων δὲ ἐρωτῶ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευόντων διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ·
- [03794] ἵνα πάντες ἐν ὧσι, καθὼς σὺ, Πάτερ, ἐν ἐμοὶ, καὶ γὰρ ἐν σοὶ, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἐν ὧσιν·
- [03795] ἵνα ὁ κόσμος πιστεύσῃ, ὅτι σὺ με ἀπέστειλας·
- [03796] καὶ γὰρ τὴν δόξαν, ἣν δέδωκάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς, ἵνα ὦσιν ἐν, καθὼς καὶ ἡμεῖς ἐν ἐσμεν, ἐγὼ ἐν αὐτοῖς, καὶ σὺ ἐν ἐμοί·
- [03797] ἵνα ὦσι τετελειωμένοι εἰς ἐν, καὶ ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος, ὅτι σὺ με ἀπέστειλας.».
- [03798] Εἶτα ὥσπερ εὐρόντες πρόφασιν, ἐπιλέγουσιν οἱ δόλιοι ταῦτα·
- [03799] «Εἰ ὥσπερ ἡμεῖς ἐν τῷ Πατρὶ γινόμεθα ἐν, οὕτω καὶ αὐτὸς καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐστὶ, καὶ οὕτως ἐν τῷ Πατρὶ ἐστὶ καὶ αὐτός·
- [03800] πῶς ὑμεῖς ἐκ τοῦ λέγειν αὐτὸν, Ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐσμεν, καὶ, Ἐγὼ ἐν [26.360] τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοὶ, ἴδιον καὶ ὅμοιον τῆς τοῦ Πατρὸς οὐσίας αὐτὸν φάσκετε;
- [03801] Ἀνάγκη γὰρ ἢ καὶ ἡμᾶς ἰδίους εἶναι τῆς οὐσίας τοῦ Πατρὸς, ἢ κάκεινον ἀλλότριον εἶναι, ὥσπερ καὶ ἡμεῖς ἐσμεν ἀλλότριοι.».
- [03802] Ταῦτα μὲν ἐκεῖνοι ληροῦντες φλυαροῦσιν·
- [03803] ἐγὼ δὲ οὐδὲν ἕτερον ἐν τῇ τοιαύτῃ αὐτῶν κακονοίᾳ βλέπω ἢ ἀλόγιστον τόλμαν καὶ διαβολικὴν ἀπόνοιαν, λεγόντων καὶ αὐτῶν κατ' ἐκεῖνον, Εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβησόμεθα, ἐσόμεθα ὅμοιοι τῷ Ὑψίστῳ·
- [03804] τὰ γὰρ κατὰ χάριν διδόμενα τοῖς ἀνθρώποις, ταῦτα θέλουσιν ἴσα τῆς τοῦ διδόντος εἶναι θεότητος.
- [03805] Ἀκούοντες γοῦν υἱοὺς χρηματίζοντας τοὺς ἀνθρώπους, ἐνόμισαν καὶ ἑαυτοὺς ἴσους εἶναι τοῦ ἀληθινοῦ καὶ φύσει Υἱοῦ·
- [03806] καὶ νῦν πάλιν ἀκούοντες τοῦ Σωτῆρος, Ἴνα ὦσιν ἐν, καθὼς καὶ ἡμεῖς, πλανῶσιν ἑαυτοὺς, καὶ θρασυνομένοι νομίζουσιν οὕτως ἔσεσθαι ἑαυτοὺς, ὡς ἐστὶν ὁ Υἱὸς ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν τῷ Υἱῷ·
- [03807] οὐχ ὁρῶντες τὸ ἐκ τῆς τοιαύτης οἰήσεως γενόμενον τοῦ πατρὸς αὐτῶν τοῦ διαβόλου πῶμα.
- [03808] Εἰ μὲν οὖν, ὡς πολλάκις εἶπομεν, ὁ αὐτὸς ἐστὶν ἡμῖν ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος, καὶ οὐδὲν ἡμῶν διαφέρει ἢ χρόνος·

- [03809] ἔστω ἡμῖν ὅμοιος, καὶ τὴν αὐτὴν ἐχέτω χώραν παρὰ τῷ Πατρὶ, ἣν καὶ ἡμεῖς ἔχομεν·
- [03810] καὶ μήτε μονογενῆς, μήτε μόνος Λόγος, ἢ Σοφία τοῦ Πατρὸς λεγέσθω·
- [03811] ἀλλὰ κοινὸν ἔστω κατὰ πάντων τῶν ἡμῶν τῶν ὁμοίων τὸ αὐτὸ ὄνομα.
- [03812] Δίκαιον γὰρ, ὧν ἔστι φύσις μία, τούτων εἶναι καὶ τὸ ὄνομα κοινόν, κἂν τοῖς χρόνοις ἀλλήλων διαφέρωσιν.
- [03813] Ἄνθρωπος γὰρ ὁ Ἀδάμ, ἄνθρωπος δὲ καὶ ὁ Παῦλος, ἄνθρωπος δὲ καὶ ὁ νῦν γενόμενος·
- [03814] καὶ οὐχ ὁ χρόνος ἀλλοιοῖ τὴν φύσιν τοῦ γένους.
- [03815] Εἰ τοίνυν καὶ ὁ Λόγος χρόνῳ μόνον ἡμῶν διαφέρει, ἔδει καὶ ἡμᾶς ὡς ἐκεῖνον εἶναι.
- [03816] Ἀλλ' οὔτε ἡμεῖς Λόγος ἢ Σοφία, οὔτε ἐκεῖνος κτίσμα ἢ ποίημα τυγχάνει ὧν·
- [03817] ἐπεὶ διὰ τί οἱ πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς γεγόναμεν, καὶ μόνος ἐστὶν αὐτὸς Λόγος;
- [03818] Ἀλλὰ γὰρ, εἰ καὶ ἐκείνους λέγειν τοιαῦτα πρέπει, ἀλλ' ἡμῖν ἐνθυμῆσθαι τὰς ἐκείνων βλασφημίας.
- [03819] Καὶ εἰ δὲ οὐδὲ περιεργάζεσθαι τι τῶν ῥητῶν ἐχρῆν πρὸς τὴν οὕτω φανεράν καὶ εὐσεβῆ διάνοιαν, καὶ τὴν ἐν ἡμῖν ὀρθὴν πίστιν·
- [03820] ὅμως ἵνα καὶ ἐντεῦθεν δειχθῶσιν ἀσεβεῖς, φέρε συντόμως, ὡς παρὰ τῶν Πατέρων μεμαθήκαμεν, ἐκ τοῦ ῥητοῦ τὴν ἑτεροδοξίαν ἐκείνων ἐλέγξωμεν.
- [03821] Ἔθος τῆς θείας ^[26.361] Γραφῆς τὰ κατὰ φύσιν ὄντα πράγματα, ταῦτα τοῖς ἀνθρώποις εἰς εἰκόνας καὶ παραδείγματα λαμβάνειν·
- [03822] τοῦτο δὲ ποιεῖ, ἵν' ἐκ τῶν κατὰ φύσιν ἐκείνων τὰ ἐκ προαιρέσεως φαίνηται τῶν ἀνθρώπων κινήματα·
- [03823] καὶ οὕτως ἢ φαῦλος ἢ δίκαιος ὁ τούτων δείκνυται τρόπος.
- [03824] Ἐπὶ μὲν οὖν τῶν φαύλων, ὡς ἐὰν παραγγέλλῃ·
- [03825] Μὴ γίνεσθε ὡς ἵππος καὶ ἡμίονος, οἷς οὐκ ἔστι σύνεσις·
- [03826] ἢ καὶ ὅταν, μεμφόμενος τοὺς οὕτω γενομένους, λέγῃ·
- [03827] Ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὧν οὐ συνῆκε·
- [03828] παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις, καὶ ὁμοιώθη αὐτοῖς·
- [03829] καὶ πάλιν·
- [03830] Ἴπποι θηλυμανεῖς ἐγενήθησαν.
- [03831] Καὶ ὁ Σωτὴρ δὲ, τὸν μὲν Ἡρώδη δεικνὺς ὁποῖός ἐστιν, ἔλεγεν·
- [03832] Εἶπατε τῇ ἀλώπεκι ταύτη·
- [03833] τοῖς δὲ μαθηταῖς παρήγγελλεν·
- [03834] Ἴδοὺ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων·
- [03835] γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις, καὶ ἀκέραιοι ὡς αἱ περιστεραί.
- [03836] Ἐλεγε δὲ τοῦτο, οὐχ ἵνα τῇ φύσει γε νόμιμα κτήνη, ἢ γενώμεθα ὄφεις καὶ περιστεραί·
- [03837] οὐ γὰρ οὕτως ἡμᾶς αὐτὸς πεποίηκε·
- [03838] διὸ οὐδὲ τοῦτο οἶδεν ἡ φύσις·
- [03839] ἀλλ' ἵν' ἡμεῖς τῶν μὲν τὰς ἀλόγους ὁρμὰς φεύγωμεν, τοῦ δὲ τὸ φρόνιμον ἵνα γινώσκοντες, μὴ ἀπατώμεθα παρ' αὐτοῦ, καὶ τῆς περιστερᾶς τὸ πρᾶον ἀναλάβωμεν.
- [03840] Ἐπὶ δὲ τῶν θείων πάλιν εἰκόνας τοῖς ἀνθρώποις λαμβάνων, φησὶν ὁ Σωτὴρ·
- [03841] Γίνεσθε οἰκτιρῶνες, ὡς ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς οἰκτιρῶν ἐστίν·
- [03842] καὶ, Ἔσεσθε ὑμεῖς τέλειοι, ὡς ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τέλειός ἐστιν.
- [03843] Ἐλεγε δὲ καὶ τοῦτο, οὐχ ἵνα γινώμεθα πάλιν ὡς ὁ Πατὴρ·
- [03844] γενέσθαι γὰρ ἡμᾶς ὡς ὁ Πατὴρ ἀδύνατον, κτίσμα ὄντας, καὶ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι γενομένους·

- [03845] ἀλλ' ὥσπερ οὐχ ἵνα μὴ γενώμεθα κτήνη, παρήγγειλε, Μὴ γίνεσθε ὡς ἵππος, ἵνα δὲ μὴ τὸ ἄλογον ἐκείνων μιμησώμεθα·
- [03846] οὕτως οὐχ ἵνα γενώμεθα ὡς ὁ Θεὸς, ἔλεγε, Γίνεσθε οἰκτίρμονες ὡς ὁ Πατὴρ, ἀλλ' ἵνα πρὸς τὰς εὐεργεσίας ἐκείνου βλέποντες, ἃ ποιούμεν καλὰ, μὴ δι' ἀνθρώπους, ἀλλὰ δι' αὐτὸν ποιῶμεν, ὥστε παρ' αὐτοῦ, καὶ μὴ παρ' ἀνθρώπων τὸν μισθὸν ἔχειν.
- [03847] Ὡς γὰρ ἑνὸς ὄντος Υἱοῦ φύσει, καὶ ἀληθινοῦ, καὶ μονογενοῦς, γινόμεθα καὶ ἡμεῖς υἱοί, οὐχ ὡς ἐκεῖνος φύσει καὶ ἀληθείᾳ, ἀλλὰ κατὰ χάριν τοῦ καλέσαντος·
- [03848] καὶ ἄνθρωποι τυγχάνοντες ἀπὸ γῆς, θεοὶ χρη^[26.364] ματίζομεν, οὐχ ὡς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς, ἢ ὁ τούτου Λόγος, ἀλλ' ὡς ἠθέλησεν ὁ τοῦτο χαρισάμενος Θεός·
- [03849] οὕτω καὶ ὡς ὁ Θεὸς οἰκτίρμονες γινόμεθα, οὐκ ἐξισούμενοι τῷ Θεῷ, οὐδὲ φύσει καὶ ἀληθινοὶ εὐεργέται γινόμενοι·
- [03850] οὐ γὰρ ἡμῶν εὖρεμα τὸ εὐεργετεῖν, ἀλλὰ τοῦ Θεοῦ·
- [03851] ἵνα δὲ τὰ παρ' αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ κατὰ χάριν εἰς ἡμᾶς γενόμενα, ταῦτα καὶ ἡμεῖς μεταδιδώμεν εἰς ἑτέρους, μὴ διακρινόμενοι, ἀπλῶς δὲ εἰς πάντας ἐκτείνοντες τὴν εὐποιίαν·
- [03852] κατὰ τοῦτο γὰρ μόνον δυνάμεθά πως αὐτοῦ μιμηταὶ γενέσθαι, καὶ οὐκ ἄλλως, ὅτι τὰ παρ' αὐτοῦ διακονοῦμεν ἀλλήλοις.
- [03853] Ὡσπερ δὲ ταῦτα καλῶς καὶ ὀρθῶς διανοούμεθα, οὕτω καὶ τὸ κατὰ Ἰωάννην ἀνάγνωσμα τὴν αὐτὴν ἔχει διάνοιαν.
- [03854] Οὐ γὰρ ὡς ἔστιν ὁ Υἱὸς ἐν τῷ Πατρὶ, οὕτως ἵνα καὶ ἡμεῖς γενώμεθά φησιν·
- [03855] πόθεν, ὅπου γε ὁ μὲν Λόγος καὶ σοφία τοῦ Θεοῦ ἐστίν, ἡμεῖς δὲ ἐκ γῆς ἐπλάσθημεν, καὶ ὁ μὲν φύσει καὶ τῇ οὐσίᾳ Λόγος καὶ Θεὸς ἀληθινὸς ἐστίν·
- [03856] οὕτω γὰρ καὶ ὁ Ἰωάννης φησίν·
- [03857] Οἶδαμεν, ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἦκει, καὶ ἔδωκεν ἡμῖν διάνοιαν, ἵνα γινώσκωμεν τὸν ἀληθινὸν Θεόν·
- [03858] καὶ ἐσμεν ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ Υἱῷ αὐτοῦ, Ἰησοῦ Χριστῷ·
- [03859] οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς Θεός, καὶ ἡ ζωὴ ἡ αἰώνιος·
- [03860] ἡμεῖς δὲ θέσει καὶ χάριτι υἰοποιούμεθα δι' αὐτοῦ, μετέχοντες τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ;
- [03861] Ὅσοι γὰρ, φησίν, ἔλαβον αὐτὸν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ.
- [03862] Διὸ καὶ αὐτὸς μὲν ἔστιν ἡ ἀλήθεια, λέγων·
- [03863] Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀλήθεια·
- [03864] ὅτε καὶ τῷ Πατρὶ αὐτοῦ προσομιλῶν ἔλεγε·
- [03865] Ἀγίασον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου·
- [03866] ὁ Λόγος ὁ σὸς ἀλήθειά ἐστιν·
- [03867] ἡμεῖς δὲ κατὰ μίμησιν γινόμεθα ἐνάρετοι καὶ υἱοί.
- [03868] Οὐκοῦν οὐχ ἵνα ὡς αὐτὸς γινώμεθα, ἔλεγε, ἵνα ὡσιν ἐν, καθὼς καὶ ἡμεῖς, ἀλλ' ἵνα ὥσπερ ἐκεῖνος Λόγος ὢν ἔστιν ἐν τῷ ἰδίῳ Πατρὶ, οὕτως ἵνα καὶ ἡμεῖς, τύπον τινὰ λαβόντες, καὶ εἰς ἐκεῖνον βλέποντες, γενώμεθα ἐν πρὸς ἀλλήλους τῇ ὁμοψυχίᾳ, καὶ τῇ τοῦ πνεύματος ἐνότητι, μὴ διαφωνώμεν τε, ὡς οἱ Κορινθιοὶ, τὸ αὐτὸ δὲ φρονῶμεν, ὡς οἱ ἐν ταῖς Πράξεσι πεντακισχίλιοι, οἵτινες ὡς εἰς ἐτύγχανον ὄντες.
- [03869] Ὡς γὰρ υἱοί, οὐχ ὡς ὁ Υἱός·
- [03870] καὶ θεοὶ, οὐχ ὡς αὐτός·
- [03871] καὶ οἰκτίρμονες ὡς ὁ Πατὴρ, οὐχ ὡς ὁ Πατήρ.
- [03872] Ἀλλ' ὥσπερ εἴρηται, οὕτω γινόμενοι ἐν, καθ^[26.365] ὡς ὁ Πατήρ καὶ ὁ Υἱός, οὐχ οὕτως ἐσόμεθα, ὡς ἔστι φύσει ὁ Πατήρ ἐν τῷ Υἱῷ, καὶ ὁ Υἱός ἐν τῷ Πατρὶ, ἀλλ' ὡς ἔχομεν φύσεως, καὶ δυνατόν ἡμῖν ἐστίν ἐκεῖθεν τυπωθῆναι καὶ μαθεῖν, πῶς ὀφείλομεν ἐν γενέσθαι, ὥσπερ καὶ τὸ οἰκτεῖρειν ἐμάθομεν.
- [03873] Τὰ γὰρ ὅμοια πρὸς τὰ ὅμοια πέφυκε τὴν ἔνωσιν ἔχειν·
- [03874] ἐπειδὴ καὶ πᾶσα σὰρξ κατὰ γένος συνάγεται.
- [03875] Ἡμῶν μὲν οὖν ἀνόμοιός ἐστιν ὁ Λόγος, τοῦ δὲ Πατρὸς ὅμοιος·
- [03876] διὰ τοῦτο ἐκεῖνος μὲν ἔστι φύσει καὶ ἀληθείᾳ ἐν μετὰ τοῦ ἑαυτοῦ Πατρὸς·
- [03877] ἡμεῖς δὲ ἀλλήλων ὄντες ὁμογενεῖς (ἐκ γὰρ ἑνὸς οἱ πάντες γεγόναμεν, καὶ μία πάντων ἀνθρώπων ἡ φύσις, ἐν πρὸς ἀλλήλους τῇ διαθέσει γινόμεθα, ἔχοντες ὑπογραμμὸν τὴν τοῦ Υἱοῦ πρὸς τὸν Πατέρα φυσικὴν ἐνότητα·

- [03878] καθά περ γάρ τὴν πραότητα ἐξ ἑαυτοῦ ἐδίδασκε λέγων·
- [03879] Μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πραὸς εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ·
- [03880] οὐχ ἵνα ἐξισωθῶμεν αὐτῶ·
- [03881] ἀδύνατον γάρ·
- [03882] ἀλλ' ἵνα βλέποντες εἰς ἐκείνον διαμείνωμεν πραῖοι διὰ παντός·
- [03883] οὕτω καὶ ἐνταῦθα θέλων ἡμᾶς ἀληθῆ καὶ βεβαίαν καὶ ἀδιάλυτον τὴν διάθεσιν ἔχειν πρὸς ἀλλήλους, ἐξ ἑαυτοῦ λαμβάνει τὸ παράδειγμα, καὶ φησιν·
- [03884] Ἴνα ὧσιν ἐν, καθὼς καὶ ἡμεῖς·
- [03885] ἀδιαίρετος δέ ἐστιν ἢ ἐν ἡμῖν ἐνότης·
- [03886] οὕτως ἵνα καὶ αὐτοὶ μαθόντες ἐξ ἡμῶν τὴν ἀδιαίρετον φύσιν, οὕτω καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους συμφωνίαν διαφυλάττωσιν·
- [03887] ἀσφαλε στέρα δὲ ἢ μίμησις ἐκ τῶν κατὰ φύσιν λαμβάνεται τοῖς ἀνθρώποις, ὥσπερ εἴρηται.
- [03888] Ἐπειδὴ γὰρ ταῦτα μὲν μένει, καὶ οὐποτε μεταβάλλεται, ὁ δὲ τῶν ἀνθρώπων τρόπος εὐμετάβλητος τυγχάνει·
- [03889] δύναται, πρὸς τὸ ἀμετάβλητον τῆ φύσει βλέπων, τὰ μὲν φαῦλα φεύγειν, ἐν δὲ τοῖς βελτίστοις ἑαυτὸν ἀνατυ ποῦν.
- [03890] Καὶ γὰρ οὕτω καὶ τὸ λεγόμενον, Ἴνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἐν ὧσιν, ὀρθὴν πάλιν ἔχει τὴν διάνοιαν.
- [03891] Εἰ γοῦν δυνατὸν ἦν γενέσθαι ἡμᾶς ὡς ὁ Υἱὸς ἐν τῷ Πατρὶ, ἔδει λέγειν, Ἴνα καὶ αὐτοὶ ἐν σοὶ ἐν ὧσιν, ὥσπερ ἐστὶν ὁ Υἱὸς ἐν τῷ Πατρὶ·
- [03892] νῦν δὲ τοῦ το μὲν οὐκ εἴρηκε·
- [03893] λέγων δὲ τὸ, ἐν ἡμῖν, ἔδειξε τὴν διάστασιν καὶ τὴν διαφορὰν·
- [03894] ὅτι αὐτὸς μὲν μόνος ἐν μόνῳ τῷ Πατρὶ ἐστὶν, ὡς μόνος Λόγος καὶ Σοφία, ἡμεῖς δὲ ἐν Υἱῷ, καὶ δι' αὐτοῦ τῷ Πατρὶ.
- [03895] [26.368] Τοῦτο δὲ λέγων, οὐδὲν ἕτερον ἐσήμανεν, ἢ ὅτι τῆ ἡμῶν ἐνότητι γένοιτο καὶ αὐτοὶ ἐν πρὸς ἀλλήλους οὕτως, ὡς ἡμεῖς ἐν ἐσμεν φύσει καὶ ἀληθείᾳ ἄλλως δὲ οὐκ ἂν γένοιτο ἐν, εἰ μὴ ἐν ἡμῖν μάθωσι τὴν ἐνότητα·
- [03896] καὶ ὅτι τὸ, ἐν ἡμῖν, ταύτην ἔχει τὴν σημάσιαν, ἀκοῦσαι Παύλου λέγοντος ἔστι·
- [03897] Ταῦτα δὲ μετεσχημάτισα εἰς ἑμαυτὸν καὶ Ἀπολλῶ, ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε τὸ μὴ ὑπὲρ ἃ γέγραπται φυσιουῖσθαι.
- [03898] Τὸ ἄρα, ἐν ἡμῖν, οὐκ ἐστὶν ἐν τῷ Πατρὶ, ὡς ἐστὶν ὁ Υἱὸς ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ παράδειγμα καὶ εἰκὼν, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν, Ἐξ ἡμῶν μαθέτωσαν.
- [03899] Ὡς γὰρ ὁ Παῦλος τοῖς Κορινθίοις, οὕτως ἢ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Πατρὸς ἐνότης, τοῖς πᾶσιν ὑπογραμμὸς καὶ μάθησις ἐστὶ, καθ' ἣν δύναται μαθάνειν, βλέποντες εἰς τὴν κατὰ φύσιν ἐνότητα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ, πῶς καὶ αὐτοὶ ὀφείλουσιν ἐν πρὸς ἀλλήλους γίνεσθαι τῷ φρονήματι.
- [03900] Εἰ δὲ δεῖ καὶ ἐτέρως ἀπολογήσασθαι περὶ τοῦ ὀρητοῦ, δύναται πάλιν τὸ, ἐν ἡμῖν, ἴσον εἶναι τῷ λέγειν, τῆ δυνάμει τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ, ἵνα ἐν γένωνται, τὸ αὐτὸ λέγοντες·
- [03901] ἄνευ γὰρ Θεοῦ τοῦτο γενέσθαι ἀδύνατον·
- [03902] καὶ τοῦτο πάλιν ἐστὶν εὐρεῖν ἐν τοῖς θείοις λόγοις, ὡς τὸ, Ἐν τῷ Θεῷ ποιήσομεν δύναμιν, καὶ, Ἐν σοὶ τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν κερὰ τιοῦμεν.
- [03903] Οὐκοῦν δῆλον, ὅτι ἐν ὀνόματι Πατρὸς καὶ Υἱοῦ δυνάμεθα, τὸ ἐν γενόμενοι, βέβαιον ἔχειν τῆς ἀγάπης τὸν σύνδεσμον.
- [03904] Πάλιν γὰρ, τὴν αὐτὴν διάνοιαν ἐπεκτείνων, φησὶν ὁ Κύριος·
- [03905] Καγὼ τὴν δόξαν, ἣν δέδωκάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς, ἵνα ὧσιν ἐν, καθὼς ἡμεῖς ἐν.
- [03906] Καλῶς καὶ ἐνταῦθα οὐκ εἶπεν, ἵνα ὧσιν ἐν σοὶ, ὡς καγὼ εἰμι·
- [03907] ἀλλὰ, καθὼς ἡμεῖς, εἶπεν·
- [03908] ὁ δὲ λέγων, καθὼς, οὐ ταυτότητα δείκνυσιν, ἀλλ' εἰκόνα καὶ παράδειγμα τοῦ λεγομένου.
- [03909] Ὁ μὲν οὖν Λόγος τὴν ὄντως καὶ ἀληθῶς ταυτότητα τῆς φύσεως τῷ Πατρὶ ἔχει·
- [03910] ἡμῖν δὲ ἄρα τὸ μιμῆσθαι πρόσεστιν, ὥσπερ εἴρηται·
- [03911] καὶ γὰρ εὐθύς ἐπήγαγε, λέγων·
- [03912] Ἐγὼ ἐν αὐτοῖς, καὶ σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ὧσι τετελειωμένοι εἰς ἐν.

- [03913] Ἐνταῦθα λοι πὸν μεῖζόν τι καὶ τελειότερον περὶ ἡμῶν ὁ Κύριος αἰτεῖ, δηλον γὰρ, ὡς ἐν ἡμῖν γέγονεν ὁ Λόγος τὸ γὰρ ἡμέτερον ἐνεδύσατο σῶμα.
- [03914] Καὶ σὺ δὲ [26.369] ἐν ἐμοί, Πάτερ·
- [03915] σοῦ γὰρ εἰμι Λόγος, καὶ ἐπειδὴ σὺ μὲν ἐν ἐμοί, ὅτι σοῦ Λόγος εἰμί, ἐγὼ δὲ ἐν αὐτοῖς διὰ τὸ σῶμα, καὶ διὰ σὲ τετελείωται ἐν ἐμοί τῶν ἀνθρώπων ἡ σωτηρία, ἐρωτῶ ἵνα καὶ αὐτοὶ γένωνται ἐν, κατὰ τὸ ἐν ἐμοί σῶμα, καὶ κατὰ τὴν αὐτοῦ τελείωσιν·
- [03916] ἵνα καὶ αὐτοὶ γένωνται τέλειοι, ἔχοντες πρὸς τοῦτο τὴν ἐνότητα, καὶ εἰς αὐτὸ ἐν γενόμενοι·
- [03917] ἵνα, ὡς ἀν πάντες φορεσθέντες παρ' ἐμοῦ, πάντες ὧσιν ἐν σῶμα καὶ ἐν πνεῦμα, καὶ εἰς ἄνδρα τέλειον κατ' ἀντήσωσιν.
- [03918] Οἱ γὰρ πάντες, ἐκ τοῦ αὐτοῦ μεταλαμβάνοντες, ἐν γινόμεθα σῶμα, τὸν ἕνα Κύριον ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς.
- [03919] Ταύτην ἔχοντος τοῦ ῥητοῦ τὴν διάνοιαν, μᾶλλον ἐλέγχεται ἡ ἀλλοδοξία τῶν χριστομάχων·
- [03920] πάλιν γὰρ ἐπαναλαμβάνων φημί·
- [03921] Εἰ μὲν ἀπλῶς καὶ ἀπολελυμένως εἶρηκεν, Ἵνα ὧσιν ἐν σοὶ ἐν, ἢ, Ἵνα αὐτοὶ καγὼ ἐν σοὶ ἐν ὧμεν, εἶχον κἂν ἀναίσχυντον πρόφασιν οἱ θεομάχοι·
- [03922] νῦν δὲ οὐχ ἀπλῶς εἶπεν, ἀλλὰ, Καθὼς σὺ, Πάτερ, ἐν ἐμοί, καγὼ ἐν σοὶ, ἵνα πάντες ἐν ὧσι.
- [03923] Λέγων δὲ πάλιν, καθὼς, πόρρωθεν δείκνυσι τοὺς γινόμενους, ὡς αὐτὸς ἐστὶν ἐν τῷ Πατρὶ, πόρρωθεν δὲ ἐστὶν, οὐ τόπω, ἀλλὰ τῇ φύσει·
- [03924] οὐδὲν γὰρ τόπω μακρὰν τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ μόνῃ τῇ φύσει πάντα μακρὰν ἐστὶν αὐτοῦ·
- [03925] καὶ, καθὰ προεῖπον, οὐ ταυτότητα, οὐδὲ ἰσότητα δείκνυσιν ὁ λέγων τὸ, καθὼς, ἐπίρρημα, ἀλλὰ παράδειγμα τοῦ λεγομένου κατὰ τι θεωρούμενον.
- [03926] Καὶ τοῦτο πάλιν παρ' αὐτοῦ τοῦ Σωτῆρος ἔστι μαθεῖν λέγοντος·
- [03927] Καθὼς γὰρ ἦν Ἰωνᾶς ἐν τῇ κοιτίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, οὕτως ἔσται καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς.
- [03928] Οὔτε δὲ Ἰωνᾶς ἦν ὥσπερ ὁ Σωτῆρ, οὔτε Ἰωνᾶς εἰς τὸν ἄδην κατήλθεν·
- [03929] οὔτε τὸ κῆτος ἦν ὁ ἄδης·
- [03930] ἀλλ' οὐδὲ καταποθεὶς ὁ Ἰωνᾶς, ἀνήγαγε τοὺς προκαταποθέντας ὑπὸ τοῦ κήτους, ἀλλὰ μόνος προσταχθέντος τοῦ κήτους ἐξῆλθεν.
- [03931] Οὐκοῦν οὐδεμία ταυτότης οὐδὲ ἰσότης ἐν τῇ, καθὼς, λέξει σημαίνεται, ἀλλὰ ἄλλο μὲν καὶ ἄλλο·
- [03932] ὁμοιότητα δὲ πῶς [26.372] δείκνυσι τοῦ Ἰωνᾶ διὰ τὸ τριήμερον.
- [03933] Οὕτως ἄρα καὶ ἡμεῖς, λέγοντος τοῦ Κυρίου, καθὼς, οὔτε ὡς ὁ Υἱὸς γινόμεθα ἐν τῷ Πατρὶ, οὔτε ὡς ὁ Πατὴρ ἐστὶν ἐν τῷ Υἱῷ, οὕτω γινόμεθα.
- [03934] Ἡμεῖς μὲν γὰρ, καθὼς ὁ Πατὴρ καὶ ὁ Υἱὸς, οὕτω γινόμεθα ἐν τῷ φρονήματι καὶ τῇ τοῦ πνεύματος συμφωνίᾳ·
- [03935] ὁ δὲ Σωτῆρ, καθὼς Ἰωνᾶς, ἔσται ἐν τῇ γῇ·
- [03936] ὥσπερ δὲ οὐκ ἐστὶν Ἰωνᾶς ὁ Σωτῆρ, οὐδὲ ὡς ἐκεῖνος κατεπόθη, οὕτω καὶ ὁ Κύριος κατήλθεν εἰς τὸν ἄδην·
- [03937] ἀλλὰ ἄλλο καὶ ἄλλο ἐστίν.
- [03938] Οὕτως ἂν καὶ ἡμεῖς γενόμεθα ἐν, καθὼς ὁ Υἱὸς ἐν τῷ Πατρὶ, οὐκ ἐσόμεθα ὥσπερ ὁ Υἱὸς, οὐδὲ ἴσοι αὐτῷ·
- [03939] ἄλλο γὰρ καὶ ἄλλο ἐσμέν·
- [03940] διὰ τοῦτο γὰρ ἐφ' ἡμῶν τὸ, καθὼς, πρόκειται, ἐπὶ τὰ μὴ κατὰ φύσιν ὄντα πρὸς ἄλλο τι βλέποντα γίνεται ὥσπερ ἐκεῖνα.
- [03941] Ὅθεν αὐτὸς μὲν ὁ Υἱὸς, ἀπλῶς καὶ χωρὶς συμπλοκῆς τινός ἐστὶν ἐν τῷ Πατρὶ·
- [03942] φύσει γὰρ ὑπάρχει τοῦτ' αὐτῷ·
- [03943] ἡμεῖς δὲ, οὐκ ἔχοντες τὸ κατὰ φύσιν, δεόμεθα εἰκόνοσ καὶ παραδείγματος, ἵνα περὶ ἡμῶν εἴπη·
- [03944] Καθὼς σὺ ἐν ἐμοί, καγὼ ἐν σοί.
- [03945] Ὅταν δὲ, φησὶν, οὔτοι τελειωθῶσιν οὔτω, τότε γινώσκει ὁ κόσμος, ὅτι σὺ με ἀπέστειλας·
- [03946] εἰ γὰρ μὴ ἡμῖν ἐλθὼν καὶ φορέσας τὸ τούτων σῶμα, οὐδεὶς ἂν αὐτῶν ἐτελειώθη, ἀλλ' ἔμενον οἱ πάντες φθαρτοί.
- [03947] Ἐνέργησον τοίνυν ἐν αὐτοῖς, Πάτερ·

- [03948] καὶ ὥσπερ δέ δωκάς μοι τοῦτο φορέσαι, δὸς αὐτοῖς τὸ Πνεῦμά σου, ἵνα καὶ οὗτοι ἐν τούτῳ ἐν γένωνται, καὶ τελειωθῶσιν ἐν ἐμοί.
- [03949] Ἡ γὰρ τούτων τελειώσις δείκνυσιν ἐπιδημίαν γεγενῆσθαι τοῦ σοῦ Λόγου·
- [03950] καὶ ὁ κόσμος δὲ, βλέπων τούτους τελείους καὶ θεοφορούμενους, πιστεύσει πάντως, ὅτι σὺ με ἀπέστειλας, καὶ ἐπεδήμησα.
- [03951] Πόθεν γὰρ τούτοις ἡ τελειώσις, εἰ μὴ ἐγὼ ὁ σὸς Λόγος, τὸ σῶμα τούτων λαβὼν, ἐγενόμην ἄνθρωπος, καὶ ἐτελείωσα τὸ ἔργον ὃ δέδωκάς μοι, Πάτερ;
- [03952] Τετελείωται δὲ τὸ ἔργον, ὅτι, λυτρωθέντες ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας οἱ ἄνθρωποι, οὐκέτι μένουσι νεκροί·
- [03953] ἀλλὰ καὶ θεοποιηθέντες ἔχουσιν, ἐν ἡμῖν βλέποντες, ἐν ἀλλήλοις τὸν σύνδεσμον τῆς ἀγάπης.
- [03954] [26.373] Ἡμεῖς μὲν οὖν, ὅσον αὐτὰς τὰς λέξεις τοῦ ῥή τοῦ δυνατὸν ἦν ἀπλούστερον θεωρῆσαι, ταῦτα διὰ πολλῶν εἰρήκαμεν·
- [03955] ὁ δὲ μακάριος Ἰωάννης ἐκ τῆς Ἐπιστολῆς ἐν ὀλίγοις καὶ τελειώτερον μᾶλλον ἡμῶν δείξει τῶν γεγραμμένων τὸν νοῦν, καὶ διελέγξει μὲν τὴν τῶν ἀσεβῶν διάνοιαν, διδάξει δὲ πῶς τε ἡμεῖς ἐν τῷ Θεῷ γινόμεθα, καὶ ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν·
- [03956] καὶ πῶς πάλιν ἡμεῖς μὲν ἐν αὐτῷ γινόμεθα ἐν, πόσον δὲ διέστηκε τὴν φύσιν ὁ Υἱὸς ἀφ' ἡμῶν·
- [03957] καὶ παύσει λοιπὸν τοὺς Ἀρειανούς μηκέτι νομίζειν ἑαυτοὺς ἔσεσθαι ὡς τὸν Υἱόν, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἀκούσωσι·
- [03958] Σὺ δὲ εἶ ἄνθρωπος καὶ οὐ Θεός·
- [03959] καὶ, Μὴ συμπαρεκτείνου πένης ὧν πλουσίω.
- [03960] Γράφει τοί νυν ὁ Ἰωάννης οὕτω λέγων·
- [03961] Ἐν τούτῳ γινώσκωμεν, ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν, καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ δέδωκεν ἡμῖν.
- [03962] Οὐκ οὖν διὰ τὴν δεδομένην ἡμῖν τοῦ Πνεύματος χάριν ἡμεῖς τε ἐν αὐτῷ γινόμεθα, καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν·
- [03963] καὶ ἐπειδὴ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ἐστὶ, διὰ τούτου γινόμενον ἐν ἡμῖν εἰκότως καὶ ἡμεῖς, ἔχοντες τὸ Πνεῦμα, νομιζόμεθα ἐν τῷ Θεῷ γενέσθαι·
- [03964] καὶ οὕτως ἐστὶν ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν.
- [03965] Οὐκ ἄρα ὡς ἔστιν ὁ Υἱὸς ἐν τῷ Πατρὶ, οὕτω καὶ ἡμεῖς γινόμεθα ἐν τῷ Πατρὶ·
- [03966] οὐ γὰρ καὶ ὁ Υἱὸς μετέχων ἐστὶ τοῦ Πνεύματος, ἵνα διὰ τοῦτο καὶ ἐν τῷ Πατρὶ γένηται·
- [03967] οὐδὲ λαμβάνων ἐστὶ τὸ Πνεῦμα, ἀλλὰ μᾶλλον αὐτὸς τοῖς πᾶσι τοῦτο χορηγεῖ·
- [03968] καὶ οὐ τὸ Πνεῦμα τὸν Λόγον συνάπτει τῷ Πατρὶ, ἀλλὰ μᾶλλον τὸ Πνεῦμα παρὰ τοῦ Λόγου λαμβάνει.
- [03969] Καὶ ὁ μὲν Υἱὸς ἐν τῷ Πατρὶ ἐστὶν, ὡς Λόγος ἴδιος καὶ ἀπαύγασμα αὐτοῦ·
- [03970] ἡμεῖς δὲ χωρὶς μὲν τοῦ Πνεύματος ξένοι καὶ μακρὰν ἔσμεν τοῦ Θεοῦ·
- [03971] τῇ δὲ τοῦ Πνεύματος μετοχῇ συναπτόμεθα τῇ θεότητι·
- [03972] ὥστε τὸ εἶναι ἡμᾶς ἐν τῷ Πατρὶ μὴ ἡμέτερον εἶναι, ἀλλὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ ἐν ἡμῖν ὄντος καὶ ἐν ἡμῖν μένοντος, ἕως αὐτὸ τῇ ὁμολογίᾳ φυλάττομεν ἐν ἡμῖν, λέγοντος πάλιν τοῦ Ἰωάννου·
- [03973] Ὅς ἂν ὁμολογήσῃ, ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ μένει, καὶ αὐτὸς ἐν τῷ Θεῷ.
- [03974] Ποία τοίνυν ὁμοιότης καὶ ποία ἰσότης ἡμῶν πρὸς τὸν Υἱόν;
- [03975] Ἡ πῶς οὐκ ἐλέγχονται πανταχόθεν οἱ Ἀρειανοὶ, καὶ μάλιστα παρὰ τοῦ Ἰωάννου, ὅτι ἄλλως μὲν ὁ Υἱὸς ἐστὶν ἐν τῷ Πατρὶ, ἄλλως δὲ ἡμεῖς ἐν αὐτῷ γινόμεθα·
- [03976] καὶ οὔτε ἡμεῖς ὡς ἐκεῖνος ἐσὸ μεθὰ ποτε, οὔτε ὁ Λόγος ὡς ἡμεῖς τυγχάνει ὧν, εἰ μὴ ἄρα τολμήσουσιν, ὡς ἐν πᾶσι, καὶ νῦν εἰπεῖν, [26.376] ὅτι καὶ ὁ Υἱὸς μετοχῇ τοῦ Πνεύματος καὶ βελτιώσῃ πράξεως γέγονε καὶ αὐτὸς ἐν τῷ Πατρὶ.
- [03977] Ἀλλὰ καὶ τοῦτο πάλιν ὑπερλίαν ἐστὶν ἀσεβὲς κἂν ὅλως εἰς ἐνθύμησιν λαβεῖν.
- [03978] Αὐτὸς γὰρ, ὥσπερ εἴρηται, τῷ Πνεύματι δίδωσι, καὶ ὅσα ἔχει τὸ Πνεῦμα παρὰ τοῦ Λόγου ἔχει.
- [03979] Οὐκοῦν ὁ Σωτὴρ λέγων περὶ ἡμῶν τὸ, Καθὼς σὺ, Πάτερ, ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν σοί, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἐν ὧσιν, οὐ τὴν ταυτότητα ἡμᾶς αὐτῷ μέλλοντας ἔχειν σημαίνει·
- [03980] ἐδείχθη γὰρ ἐκ τοῦ κατὰ τὸν Ἰωάνη παραδείγματος καὶ τοῦτο·
- [03981] ἀλλὰ ἀξίωσίς ἐστι πρὸς τὸν Πατέρα, ὡς ὁ Ἰωάννης ἔγραψεν, ἵνα τὸ Πνεῦμα χαρίσῃται δι' αὐτοῦ τοῖς πιστεύουσι, δι' οὗ καὶ δοκοῦμεν ἐν τῷ Θεῷ γίνεσθαι, καὶ κατὰ τοῦτο συνάπτεσθαι ἐν αὐτῷ.

[03982] Ἐπειδὴ γὰρ ὁ Λόγος ἐστὶν ἐν τῷ Πατρὶ, τὸ δὲ Πνεῦμα ἐκ τοῦ Λόγου δίδεται, θέλει λαβεῖν ἡμᾶς τὸ Πνεῦμα, ἵνα, ὅταν ἐκεῖνο λάβωμεν, τότε ἔχοντες τὸ Πνεῦμα τοῦ Λόγου τοῦ ὄντος ἐν τῷ Πατρὶ, δόξωμεν καὶ ἡμεῖς διὰ τὸ Πνεῦμα ἐν γίνεσθαι ἐν τῷ Λόγῳ, καὶ δι' αὐτοῦ τῷ Πατρὶ.

[03983] Τὸ δὲ, ὡς ἡμεῖς, ἐὰν λέγη, οὐδὲν ἕτερον πάλιν ἐστὶν, ἢ ἵνα ἡ γινομένη τοιαύτη τοῦ Πνεύματος χάρις εἰς τοὺς μαθητὰς ἀδιάπτωτος καὶ ἀμεταμέλητος γένηται.

[03984] Τὸ γὰρ κατὰ φύσιν, ὡς προεῖπον, ὑπάρχον τῷ Λόγῳ ἐν τῷ Πατρὶ, τοῦτο ἡμῖν ἀμεταμελήτως διὰ τοῦ Πνεύματος δοθῆναι βούλεται·

[03985] ὅπερ ὁ Απόστολος γινώσκων, ἔλεγε·

[03986] Τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ;

[03987] Ἀμεταμέλητα γὰρ τὰ χαρίσματα τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ χάρις τῆς κλήσεως.

[03988] Τὸ ἄρα Πνεῦμά ἐστι τὸ ἐν τῷ Θεῷ τυγχάνον, καὶ οὐχ ἡμεῖς καθ' ἑαυτούς·

[03989] καὶ ὡς περ υἱοὶ καὶ θεοὶ διὰ τὸν ἐν ἡμῖν Λόγον, οὕτως ἐν τῷ Υἱῷ καὶ ἐν τῷ Πατρὶ ἐσόμεθα, καὶ νομισθησόμεθα ἐν Υἱῷ καὶ ἐν Πατρὶ ἐν γεγενῆσθαι διὰ τὸ ἐν ἡμῖν εἶναι Πνεῦμα, ὅπερ ἐστὶν ἐν τῷ Λόγῳ τῷ ὄντι ἐν τῷ Πατρὶ.

[03990] Ὅτε γοῦν ἐκπίπτει τις ἀπὸ τοῦ Πνεύματος διὰ τινὰ κακίαν, ἢ μὲν χάρις ἀμεταμέλητος διαμένει τοῖς βουλομένοις, κἂν τις ἐκπεσῶν μετανοῇ·

[03991] οὐκέτι δὲ ἐν τῷ Θεῷ ἐστὶν ἐκεῖνος ὁ πεσὼν, διὰ τὸ ἀποστήναι ἀπ' αὐτοῦ τὸ ἐν τῷ Θεῷ ἅγιον καὶ παράκλητον Πνεῦμα, ἀλλ' ἐν ἐκείνῳ ἔσται ὡς ἑαυτὸν ὑπέταξεν ὁ ἅμαρ τάνων, ὡς ἐπὶ τοῦ Σαουλ γέγονεν·

[03992] ἀπέστη γὰρ ἀπ' αὐτοῦ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔθλιβεν αὐτὸν πνεῦμα πονηρόν.

[03993] Ταῦτα ἀκούοντας τοὺς θεομάχους ἔδει λοιπὸν ἐντρέπεσθαι, καὶ μηκέτι ἑαυτούς ἀναπλάπτειν ^[26.377] ἴσα Θεῷ.

[03994] Οὔτε δὲ νοοῦσιν·

[03995] Ὁ γὰρ ἀσεβῆς, φησὶν, οὐ νοεῖ γινώσκιν·

[03996] οὔτε λόγων εὐσεβῶν ἀνέχονται·

[03997] βαρεῖς γὰρ αὐτοῖς εἰσι καὶ λεγόμενοι.

[03998] Ἴδου γὰρ, ὡς περ οὐκ ἀποκάμνοντες ἐν ταῖς δυσσεβείαις, ἀλλὰ κατὰ τὸν Φαραῶ σκληρυνόμενοι, τὰ ἀνθρώπινα πάλιν τοῦ Σωτῆρος ἀκούοντες καὶ βλέποντες ἐν τοῖς Εὐαγγελίοις, ἐπελάθοντο τέλος κατὰ τὸν Σαμωσατέα τῆς πατρικῆς θεότητος τοῦ Υἱοῦ, καὶ τολμηρᾶ τῇ γλώσσει θρασυόμενοι, λέγουσι·

[03999] «Πῶς δύναται ὁ Υἱὸς ἐκ τοῦ Πατρὸς εἶναι φύσει καὶ ὅμοιος αὐτῷ κατ' οὐσίαν, ὁ λέγων·

[04000] Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία·

[04001] καὶ Ὁ Πατὴρ οὐδένα κρίνει, ἀλλὰ τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκε τῷ Υἱῷ·

[04002] καὶ Ὁ Πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν Υἱόν, καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.

[04003] Ὁ πιστεύων εἰς τὸν Υἱόν, ἔχει ζωὴν αἰώνιον·

[04004] καὶ πάλιν·

[04005] Πάντα μοι παρ' ἐδόθη ὑπὸ τοῦ Πατρὸς μου·

[04006] καὶ οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τὸν Πατέρα εἰ μὴ ὁ Υἱός, καὶ ὁ ἐὰν θέλῃ ὁ Υἱός ἀποκαλύψαι·

[04007] καὶ πάλιν·

[04008] Πᾶν ὃ δέδωκέ μοι ὁ Πατήρ, πρὸς ἐμὲ ἤξει.

[04009] Εἶτα ἐπιλέγουσιν·

[04010] Εἰ ἦν, ὡς λέγετε, Υἱὸς κατὰ φύσιν, οὐ χρειαζόταν εἶχε λαβεῖν, ἀλλ' εἶχε κατὰ φύσιν ὡς υἱός.

[04011] Ἡ πῶς δύναται δύναμις εἶναι φύσει καὶ ἀληθινὴ τοῦ Πατρὸς, ὁ παρὰ τὸν καιρὸν τοῦ πάθους λέγων·

[04012] Νῦν ἡ ψυχὴ μου τετάρακται·

[04013] καὶ τί εἶπω;

[04014] Πάτερ, σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης·

[04015] ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην.

- [04016] Πάτερ, δόξασόν σου τὸ ὄνομα.
- [04017] Ἦλθεν οὖν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ·
- [04018] Καὶ ἐδόξασα, καὶ πάλιν δοξάσω.
- [04019] Πάλιν τε τὸ ὄμοιον ἔλεγε·
- [04020] Πάτερ, εἰ δυνατόν, παρελθέτω τὸ ποτήριον τοῦτο·
- [04021] καὶ, Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ Πνεύματι, καὶ ἐμαρτύρησε, καὶ εἶπεν·
- [04022] Ἀμὴν, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με.
- [04023] Καὶ ἐπὶ τούτοις δέ φασιν οἱ κακόφρονες·
- [04024] Εἰ δύναμις ἦν, οὐκ ἂν ἐδειλίασεν, ἀλλὰ μάλλον καὶ ἑτέροις τὸ δύνασθαι παρεῖχεν.
- [04025] Εἰτά φασιν·
- [04026] Εἰ σοφία ἦν φύσει ἢ ἀληθινὴ καὶ ἰδία τοῦ Πατρὸς, πῶς γέ γραπται·
- [04027] Καὶ Ἰησοῦς προέκοπτε σοφία, καὶ ἡλικία, καὶ χάριτι παρὰ Θεῶ καὶ ἀνθρώποις·
- [04028] καὶ ἐλθὼν εἰς μὲν τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φιλίπ [26.380] που, ἐπυνθάνετο τῶν μαθητῶν, τίνα λέγουσιν οἱ ἂν θρωποὶ αὐτὸν εἶναι·
- [04029] εἰς δὲ τὴν Βηθανίαν παραγενόμενος ἠρώτα ποῦ Λάζαρος κεῖται·
- [04030] ἔλεγε δὲ μετὰ ταῦτα τοῖς μαθηταῖς·
- [04031] Πόσους ἄρτους ἔχετε;
- [04032] Πῶς οὖν, φασίν, οὗτος σοφία, ὁ ἐν σοφίᾳ προκόπτων, καὶ ἀγνοῶν ἅ παρ' ἑτέρων μανθάνειν ἠξίου;
- [04033] Ἔστι δὲ καὶ τοῦτο παρ' αὐτῶν λεγόμενον Πῶς δύναται ὁ Λόγος ἴδιος εἶναι τοῦ Πατρὸς, οὐ ἄνευ οὐκ ἦν ὁ Πατήρ ποτε, δι' οὗ τὰ πάντα ποιῆ, ὡς ὑμεῖς φρονεῖτε, ὁ ἐπὶ μὲν τοῦ σταυροῦ λέγων·
- [04034] Θεέ μου, Θεέ μου, ἵνα τί με ἐγκατέλιπες;
- [04035] πρὸ δὲ τοῦ των εὐχόμενος·
- [04036] Δόξασόν σου τὸ ὄνομα·
- [04037] καὶ, Δόξα σὸν με σὺ, Πάτερ, τῇ δόξῃ, ἣ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί.
- [04038] Ἦρχετο δὲ ἐν ταῖς ἐρήμοις, καὶ παρήγγελλε τοῖς μαθηταῖς προσεύχεσθαι μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν·
- [04039] καὶ, Τὸ Πνεῦμα πρόθυμον, ἔλεγεν, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής·
- [04040] καὶ, Περὶ τῆς ἡμέρας ἢ τῆς ὥρας ἐκείνης οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι, οὐδὲ ὁ Υἱός.
- [04041] Εἰτα πάλιν φασίν ἐπὶ τούτοις οἱ δειλαιοί·
- [04042] Εἰ ἦν κατὰ τὴν ὑμετέραν διάνοιαν αἰδίως ὑπάρχων ὁ Υἱός πρὸς τὸν Θεόν, οὐτ' ἂν ἠγνόησε περὶ τῆς ἡμέρας, ἀλλ' ἐγίνωσκεν ὡς Λόγος, οὐτ' ἂν ἐγκατελείπετο ὁ συνυπάρχων, οὔτε δόξαν ἤτει λαβεῖν, ἔχων αὐτὴν ἐν τῷ Πατρὶ, οὔτε ὅλως ἠύχετο·
- [04043] οὐδενὸς γὰρ Λόγος ὦν ἐδέετο·
- [04044] ἀλλ' ἐπει δὴ κτίσμα ἐστὶ καὶ εἷς τῶν γεννητῶν, διὰ τοῦτο τοιαῦτα ἔλεγε, καὶ ἐδέετο ὦν οὐκ εἶχε·
- [04045] κτισμάτων γὰρ ἴδιον τὸ χρῆζειν καὶ δέεσθαι ὦν οὐκ ἔχουσιν.».
- [04046] Τοιαῦτα μὲν οὖν οἱ ἀσεβεῖς ἐξάγονται λαλοῦντες·
- [04047] ἔδει δὲ ταῦτα διαλογιζομένους εἰπεῖν καὶ τολμηρότερον·
- [04048] Διὰ τί ὅλως ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο;
- [04049] καὶ πάλιν ἐπειπεῖν·
- [04050] Πῶς γὰρ ἠδύνατο Θεὸς ὦν γε νέσθαι ἄνθρωπος;

- [04051] Ἡ πῶς ἠδύνατο ὁ ἀσώματος σῶμα φορέσαι;
- [04052] ἢ καὶ Ἰουδαϊκώτερον κατὰ τὸν Καϊά φαν εἰπεῖν·
- [04053] Διὰ τί ὅλως, ἄνθρωπος ὢν ὁ Χριστὸς, Θεὸν ἑαυτὸν ἐποίει;
- [04054] ταῦτα γὰρ καὶ τὰ τούτοις ^[26.381] παραπλήσια τότε μὲν Ἰουδαῖοι βλέποντες ἐγόγγυζον, νῦν δὲ ἀναγινώσκοντες οἱ Ἀρειομανῖται ἀπιστοῦσι, καὶ εἰς βλασφημίας ἐκπεπτώκασιν.
- [04055] Εἴ τις οὖν ἐκ παραλλήλου τὰ τούτων κἀκείνων ἐξετάζει ῥήματα, εὐρήσει πάντως εἰς τὴν αὐτὴν αὐτοὺς συναντῶντας ἀπιστίαν, καὶ ἴσην αὐτῶν τὴν τῆς ἀσεβείας τὸλμαν, καὶ κοινήν αὐτῶν οὖσαν τὴν πρὸς ἡμᾶς μάχην.
- [04056] Ἰουδαῖοι μὲν γὰρ ἔλεγον·
- [04057] Πῶς, ἄνθρωπος ὢν, δύναται Θεὸς εἶναι;
- [04058] Ἀρειανοὶ δέ.
- [04059] Εἰ Θεὸς ἦν ἀληθινὸς ἐκ τοῦ Θεοῦ, πῶς ἠδύνατο ἄνθρωπος γενέσθαι;
- [04060] Καὶ Ἰουδαῖοι μὲν ἐσκανδαλίζοντο, καὶ ἐχλεύαζον λέγοντες·
- [04061] Οὐκ ἂν οὗτος, εἰ ἦν Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὑπέμεινε σταυρὸν·
- [04062] Ἀρειανοὶ δὲ εἰς τὸ κατ' ἀντικρὺ στήκοντες αὐτῶν, φάσκουσιν ἡμῖν·
- [04063] Πῶς τολμᾶτε λέγειν Λόγον ἴδιον εἶναι τῆς τοῦ Πατρὸς οὐσίας τὸν ἔχοντα σῶμα, ὥστε τοῦτο ὑπομεῖναι;
- [04064] Εἶτα τῶν Ἰουδαίων ζητούντων ἀποκτεῖναι τὸν Κύριον, ὅτι Πατέρα ἴδιον ἔλεγε τὸν Θεόν, καὶ ἴσον ἑαυτὸν ἐποίει, ἐργαζόμενος ἅ ἐρ γάζεται ὁ Πατὴρ, ἔμαθον οἱ Ἀρειανοὶ λέγειν καὶ αὐτοῖς, ὅτι οὔτε ἴσος τῷ Θεῷ ἐστίν, οὔτε Πατὴρ ἴδιός ἐστι καὶ φύσει τοῦ Λόγου ὁ Θεός·
- [04065] ἀλλὰ καὶ τοὺς ταῦτα φρονοῦντας ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι.
- [04066] Πάλιν τε τῶν Ἰουδαίων λεγόντων·
- [04067] Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωσήφ, οὗ ἡμεῖς οἶδαμεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα;
- [04068] Πῶς οὖν λέγει;
- [04069] Πρὶν Ἀβραάμ γενέσθαι, ἐγὼ εἰμι, καὶ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκα;
- [04070] οἱ Ἀρειανοὶ καὶ αὐτοὶ ἐπακούουσιν ἐξ ἴσου λέγοντες·
- [04071] Πῶς δύναται Λόγος εἶναι ἢ Θεὸς ὁ κοιμώμενος ὡς ἄνθρωπος, καὶ κλαίων, καὶ πυνθανόμενος;
- [04072] Ἀμφότεροι γὰρ ἐκ τῶν ἀνθρωπίνων, ὧν ὑπέμεινεν ὁ Σωτὴρ δι' ἣν εἶχε σάρκα, ἀρνοῦνται τὴν αἰδιότητα καὶ θεότητα τοῦ Λόγου.
- [04073] Ἰουδαϊκῆς τοίνυν οὐσης, καὶ Ἰουδαϊκῆς τῆς ἐκ τοῦ προδότου Ἰούδα τῆς τοιαύτης παρανοίας, ἢ ἐκ φανεροῦ πάλιν ὁμολογεῖτωσαν ἑαυτοὺς τοῦ Καϊάφα καὶ Ἡρώδου μαθητὰς εἶναι, μὴ σκέποντες τὸν Ἰουδαϊσμὸν τῷ τοῦ Χριστιανισμοῦ ὀνόματι, καὶ ἀρνεῖσθωσαν τέλος, καθὰ καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἰρήκαμεν, τὴν τοῦ Σωτῆρος ἔνσαρκον παρουσίαν·
- [04074] τοῦτο ^[26.384] γὰρ τῆς αἰρέσεως αὐτῶν οἰκεῖον τὸ φρόνημα·
- [04075] ἢ εἰ δεδοίκασιν Ἰουδαῖζειν ἐκ φανεροῦ, καὶ περιτέμεσθαι, διὰ τὴν πρὸς Κωνσταντῖον ἀρέσκειαν καὶ τοὺς ἀπατηθέντας παρ' αὐτῶν, μηδὲ λεγέτωσαν τὰ τῶν Ἰουδαίων·
- [04076] δίκαιον γὰρ ὢν τὰ ὀνόματα παραιτοῦνται, τούτων ἀποστρέφεσθαι καὶ τὸ φρόνημα.
- [04077] Χριστιανοὶ γὰρ ἐσμεν, ὡς Ἀρειανοὶ, Χριστιανοὶ ἐσμεν ἡμεῖς·
- [04078] ἡμῶν τε ἴδιον καλῶς τὰ Εὐαγγέλια νοεῖν περὶ τοῦ Σωτῆρος, καὶ μήτε μετὰ Ἰουδαίων λιθάζειν αὐτὸν, ἐὰν περὶ τῆς θεότητος καὶ τῆς αἰδιότητος ἀκούωμεν αὐτοῦ, μήτε μεθ' ὑμῶν σκανδαλίζεσθαι, ἐφ' οἷς ἂν, ὡς ἄνθρωπος, ὑπὲρ ἡμῶν ταπεινοῖς φθέγγοιτο ῥήμασιν.
- [04079] Εἰ θέλετε γοῦν καὶ ὑμεῖς γενέσθαι Χριστιανοὶ, ἀπόθεσθε τὴν Ἀρείου μανίαν, τὴν τε ἀκοὴν ὑμῶν τὴν ῥυπωθεῖσαν ἀπὸ τῶν βλασφημῶν ῥημάτων ἀπονήψασθε τοῖς τῆς εὐσεβείας λόγοις·
- [04080] γινώσκοντες, ὡς παυόμενοι τοῦ εἶναι Ἀρειανοὶ, παύσεσθε καὶ τῆς τῶν νῦν Ἰουδαίων κακοφροσύνης, εὐθύς τε ὡς ἀπὸ σκοτόυς ἢ ἀλήθεια ὑμῖν λάμψει·
- [04081] καὶ οὐκέτι μὲν ἡμῖν ὀνειδίσετε, ὡς δύο αἶδια λέγουσιν, ἐπιγνώσεσθε δὲ καὶ ὑμεῖς, ὅτι τε ἀληθινὸς καὶ φύσει Υἱὸς ἐστὶ τοῦ Θεοῦ ὁ Κύριος, καὶ οὐχ ἄπλως αἶδιος, ἀλλὰ τῆ τοῦ Πατρὸς αἰδιότητι συνὼν γινώσκειται.
- [04082] Ἔστι γὰρ λεγόμενα αἶδια, ὧν αὐτὸς δημιουργὸς ἐστίν·
- [04083] ἐν γὰρ τῷ κγ' ψαλμῷ γέγραπται·

- [04084] Ἄρατε πύλας, οἱ ἄρχοντες, ὑμῶν, καὶ ἐπάραθητε, πύλαι αἰώνιοι.
- [04085] Δῆλον δὲ ἐστίν, ὅτι δι' αὐτοῦ καὶ ταῦτα γέγονεν·
- [04086] εἰ δὲ καὶ τῶν αἰώνιων αὐτός ἐστι δημιουργός, τίς ἡμῶν ἔτι λοιπὸν ἀμφιβάλλειν δυνήσεται, ὅτι καὶ τούτων τῶν αἰδίων ἀνώτερός ἐστι;
- [04087] Καὶ οὐ τοσοῦτον ἐκ τοῦ αἰδίου γνωρίζεται Κύριος, ὅσον ὅτι Υἱός ἐστι τοῦ Θεοῦ·
- [04088] Υἱός γὰρ ὢν, ἀχώριστός ἐστι τοῦ Πατρὸς, καὶ οὐκ ἦν ὅτε οὐκ ἦν, ἀλλ' αἰεὶ ἦν·
- [04089] καὶ εἰκῶν καὶ ἀπαύγασμα ὢν τοῦ Πατρὸς, ἔχει καὶ τὴν αἰδιότητα τοῦ Πατρὸς.
- [04090] Ὅπως μὲν οὖν ἠλέγ χθησαν κακῶς νοοῦντες ἃ προεφασίζοντο ῥητὰ, δυνατὸν πῶς ἐκ τῶν ἔμπροσθεν δι' ὀλίγων εἰρημένων καταμαθεῖν·
- [04091] ὅτι δὲ καὶ ἐν οἷς πάλιν προφασίζονται νῦν ἐκ τῶν Εὐαγγελίων, γνωρίζονται σαθρὰν ἔχοντες τὴν διάνοιαν, ῥαδιόν ἐστι συνιδεῖν, ἐὰν μάλιστα [26.385] καὶ νῦν τὸν σκοπὸν τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστιανοῦ πίστεως λάβωμεν, καὶ τούτῳ ὥσπερ κανόνι χρησάμενοι, προσέχωμεν, ὡς εἶπεν ὁ Ἀπόστολος, τῇ ἀναγνώσει τῆς θεοπνεύστου Γραφῆς.
- [04092] Οἱ γὰρ χριστομάχοι, τοῦτον ἀγνοήσαντες, ἐπλανήθησαν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀληθείας, καὶ προσέκοψαν τῷ λίθῳ τοῦ προσκόμματος, φρονοῦντες παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν.
- [04093] Σκοπὸς τοίνυν οὗτος καὶ χαρακτὴρ τῆς ἀγίας Γραφῆς, ὡς πολλάκις εἶπομεν, διπλὴν εἶναι τὴν περὶ τοῦ Σωτῆρος ἐπαγγελίαν ἐν αὐτῇ·
- [04094] ὅτι τε αἰεὶ Θεὸς ἦν καὶ Υἱός ἐστι, Λόγος ὢν καὶ ἀπαύγασμα καὶ σοφία τοῦ Πατρὸς·
- [04095] καὶ ὅτι ὕστερον, δι' ἡμᾶς σάρκα λαβὼν ἐκ Παρθένου τῆς Θεοτόκου Μαρίας, ἄνθρωπος γέγονε.
- [04096] Καὶ ἔστι μὲν τοῦτον εὐρεῖν διὰ πάσης τῆς θεοπνεύστου Γραφῆς σημαινόμενον, ὡς αὐτὸς ὁ Κύριος εἶρηκεν·
- [04097] Ἐρευνᾶτε τὰς Γραφὰς, ὅτι αὐταὶ εἰσὶν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ·
- [04098] ἵνα δὲ μὴ, πάντα τὰ ῥητὰ συνάγων, πολὺς ἐν τῷ γράφειν γένωμαι, ἀρκεσθῶμεν ὡς πάντων μνημονεῦσαι, τοῦ μὲν Ἰωάννου λέγοντος·
- [04099] Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος·
- [04100] οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν.
- [04101] Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν.
- [04102] Εἶτα·
- [04103] Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο, καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ Πατρός·
- [04104] τοῦ δὲ Παύλου γράφοντος·
- [04105] Ὅς, ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων, οὐχ ἀρπαγμὸν ἠγήσατο τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ·
- [04106] ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσε, μορφὴν δούλου λαβὼν, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος, καὶ σχήματι ὑπέθετο ὡς ἄνθρωπος.
- [04107] Ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν, γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ.
- [04108] Ἀπὸ τούτων γὰρ, τῇ αὐτῇ διανοίᾳ διερχόμενος τις πᾶσαν τὴν Γραφήν, ὄψεται πῶς ἐν ἀρχῇ μὲν εἶπε τούτῳ ὁ Πατὴρ·
- [04109] Γενηθήτω φῶς, [26.388] καὶ Γενηθήτω στερῆμα, καὶ Ποιήσωμεν ἄνθρωπον·
- [04110] ἐπὶ δὲ συντελείᾳ τῶν αἰώνων ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς τὸν κόσμον, οὐχ ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ·
- [04111] καὶ γέγραπται·
- [04112] Ἴδου ἡ Παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει, καὶ τέξεται Υἱόν·
- [04113] καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ, ὃ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον, Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός.
- [04114] Ὅ τοίνυν ἐντυγχάνων τῇ θεῖᾳ Γραφῇ, ἀπὸ μὲν τῶν Παλαιῶν τὰ ῥητὰ καταμανθανέτω, ἀπὸ δὲ τῶν Εὐαγγελίων θεωρεῖτω τὸν Κύριον γενόμενον ἄνθρωπον·
- [04115] Ὁ Λόγος γὰρ, φησὶ, σὰρξ ἐγένετο, καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν.
- [04116] Ἄνθρωπος δὲ γέγονε, καὶ οὐκ εἰς ἄνθρωπον ἦλθε·
- [04117] καὶ τοῦτο γὰρ ἀναγκαῖον εἰδέναι·

- [04118] μήποτε καί, εἰς τοῦτο πεσόντες οἱ ἀσεβεῖς, ἀπατήσωσί τινας, κἀκεῖνοι νομίσωσιν, ὅτι, ὥσπερ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις εἰς ἕκαστον τῶν ἁγίων ἐγίνετο, οὕτω καί νῦν εἰς ἄνθρωπον ἐπεδή μῆσεν ὁ Λόγος ἁγιάζων καί τοῦτον, καί φανερούμενος ὥσπερ καί ἐν τοῖς ἄλλοις.
- [04119] Εἰ γὰρ οὕτως ἦν, καί μόνον ἐν ἀνθρώπῳ φανείς ἦν, οὐδέν ἦν παράδοξον, οὔτε οἱ ὀρῶντες ἐξενίζοντο λέγοντες·
- [04120] Ποταπὸς ἄρα ἐστὶν οὗτος;
- [04121] καί, Διὰ τί σὺ, ἄνθρωπος ὢν, ποιεῖς σεαυτὸν Θεόν;
- [04122] Εἶχον γὰρ τὴν συνήθειαν ἀκούοντες·
- [04123] Καί ἐγένετο Λόγος Κυρίου πρὸς ἕκαστον τῶν προφητῶν.
- [04124] Νῦν δὲ, ἐπειδὴ ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος, δι' οὗ γέγονε τὰ πάντα, ὑπέμεινε καί Υἱὸν ἀνθρώπου γενέσθαι, καί ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν, λαβὼν δούλου μορφήν·
- [04125] διὰ τοῦτο Ἰουδαίους μὲν σκάνδαλόν ἐστιν ὁ τοῦ Χριστοῦ σταυρὸς, ἡμῖν δὲ Χριστὸς Θεοῦ δύναμις καί Θεοῦ σοφία·
- [04126] Ὁ Λόγος γὰρ, ὡς εἶπεν ὁ Ἰωάννης, σὰρξ ἐγένετο·
- [04127] τῆς Γραφῆς ἕθος ἐχούσης λέγειν σάρκα τὸν ἄνθρωπον, ὡς διὰ Ἰωὴλ τοῦ προφήτου φησὶν·
- [04128] Ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ Πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα·
- [04129] καί ὡς Δανιὴλ εἶρηκε τῷ Ἀστυάγῃ·
- [04130] Οὐ σέβομαι εἰδῶλα χειροποίητα, ἀλλὰ τὸν ζῶντα Θεόν, τὸν κτίσαντα τὸν οὐρανὸν καί τὴν γῆν, καί ἔχοντα πάσης σαρκὸς κυρείαν·
- [04131] σάρκα γὰρ καί οὗτος καί Ἰωὴλ τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος λέγουσιν.
- [04132] Πάλαι μὲν οὖν πρὸς ἕκαστον τῶν ἁγίων ἐγίνετο, καί ἠγίαζε μὲν τοὺς γνησίως δεχομένους αὐτὸν·
- [04133] οὔτε δὲ, γεννωμένων ἐκείνων, εἴρηται, ὅτι αὐτὸς γεγένηται ἄνθρωπος, οὔτε, πασχόντων ἐκείνων, εἴρηται·
- [04134] Πέπονθεν αὐτός.
- [04135] Ὅτε δὲ ἐκ Μαρίας ἐπεδή μῆσεν ἄπαξ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰῶνων εἰς ἀθέτησιν ἁμαρτίας (οὕτω γὰρ εὐδοκήσας ὁ Πατὴρ ^[26.389] ἔπεμψε τὸν ἑαυτοῦ Υἱὸν γενόμενον ἐκ γυναικὸς, γενόμενον ὑπὸ νόμον), τότε εἴρηται, ὅτι σάρκα προσλαβὼν γεγένηται ἄνθρωπος, καί ἐν ταύτῃ πέπονθεν ὑπὲρ ἡμῶν, ὡς εἶπεν ὁ Πέτρος·
- [04136] Χριστοῦ οὖν παθόντος ὑπὲρ ἡμῶν σαρκί·
- [04137] ἵνα δειχθῇ, καί πάντες πιστεύσωμεν, ὅτι, αἰεὶ ὢν Θεός, καί ἁγιάζων, πρὸς οὓς ἐγένετο, διακοσμῶν τε κατὰ τὸ βούλημα τοῦ Πατρὸς τὰ πάντα, ὕστερον καί δι' ἡμᾶς γέγονεν ἄνθρωπος, καί σωματικῶς, ὡς φησὶν ὁ Ἀπόστολος, κατώκησεν ἢ θεότης ἐν τῇ σαρκί·
- [04138] ἴσον τῷ φάναι, Θεὸς ὢν, ἴδιον ἔσχε σῶμα, καί τούτῳ χρώμενος ὀργάνῳ, γέγονεν ἄνθρωπος δι' ἡμᾶς.
- [04139] Καί διὰ τοῦτο τὰ μὲν ἴδια ταύτης αὐτοῦ λέγεται, ἐπειδὴ ἐν αὐτῇ ἦν, οἷά ἐστι τὸ πεινῆν, τὸ διψῆν, τὸ πάσχειν, τὸ κοπιᾶν, καί τὰ ὅμοια, ὧν ἐστὶν ἡ σὰρξ δεκτικὴ·
- [04140] τὰ δὲ αὐτοῦ τοῦ Λόγου ἴδια ἔργα, οἷά ἐστι, τὸ ἐγείρειν νεκροὺς, καί τυφλοὺς ποιεῖν ἀναβλέπειν, καί τὴν αἰμορροούσαν ἰᾶσθαι αὐτὸν, διὰ τοῦ ἰδίου σώματος αὐτὸς ἐποίει·
- [04141] καί ὁ μὲν Λόγος τὰς τῆς σαρκὸς ἐβάσταζεν ἀσθενείας, ὡς ἰδίας·
- [04142] αὐτοῦ γὰρ ἦν ἡ σὰρξ·
- [04143] καί ἡ σὰρξ δὲ ὑπούργει τοῖς τῆς θεότητος ἔργοις, ὅτι ἐν αὐτῇ ἐγένετο·
- [04144] Θεοῦ γὰρ ἦν σῶμα.
- [04145] Εὐδὲ ὁ προφήτης εἶρηκεν, ἐβάσταξε·
- [04146] καί οὐκ εἶρηκε, τὰς ἀσθενείας ἡμῶν αὐτὸς ἐθεράπευσεν, ἵνα μὴ, ὡς ἐκτὸς ὢν τοῦ σώματος, καί μόνον αὐτὸ ἰασάμενος, ὡς αἰεὶ πεποίηκεν, ὑπευθύνους πάλιν τοῦ θανάτου τοὺς ἀνθρώπους καταλείψῃ.
- [04147] Τὰς δὲ ἀσθενείας ἡμῶν βαστάζει, καί τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς φέρει, ἵνα δειχθῇ ὅτι τε ἄνθρωπος δι' ἡμᾶς γέγονε, καί σῶμα τὸ ἐν αὐτῷ φέρον αὐτὰς αὐτοῦ ἰδίον ἐστὶ·
- [04148] καί αὐτὸς μὲν οὐδέν ἐβλάπτετο ἀναφέρων τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἐπὶ τὸ ξύλον τῷ σώματι αὐτοῦ, ὡς εἶπεν ὁ Πέτρος·
- [04149] ἡμεῖς δὲ οἱ ἄνθρωποι, ἀπὸ μὲν τῶν ἰδίων παθῶν ἐλυτρούμεθα, τῆς δὲ τοῦ Λόγου δικαιοσύνης ἐπληρούμεθα.
- [04150] Ὅθεν τῆς σαρκὸς πασχούσης, οὐκ ἦν ἐκτὸς ταύτης ὁ Λόγος·
- [04151] διὰ τοῦτο γὰρ αὐτοῦ λέγεται καί τὸ πάθος·

- [04152] καὶ θεϊκῶς δὲ ποιῶντος αὐτοῦ τὰ ἔργα τοῦ Πατρὸς, οὐκ ἦν ἔξωθεν αὐτοῦ ἡ σὰρξ·
- [04153] ἀλλ' ἐν αὐτῷ τῷ σώματι ταῦτα πάλιν ὁ Κύριος ἐποιεῖ·
- [04154] διὰ τοῦτο [26.392] γὰρ καὶ ἄνθρωπος γενόμενος ἔλεγεν·
- [04155] Εἰ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ Πατρὸς μου, μὴ πιστεύετε μοι·
- [04156] εἰ δὲ ποιῶ, κἂν ἐμοὶ μὴ πιστεύητε, τοῖς ἔργοις πιστεύετε, ἵνα γινώσκητε, ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ Πατήρ, καὶ γὰρ ἐν αὐτῷ.
- [04157] Ἀμέλει ὅτε χρεια γέγονε τὴν πενθερὰν τοῦ Πέτρου πυρέσσουσαν ἐγείραι, ἀνθρωπίνως μὲν ἐξέτεινε τὴν χεῖρα, θεϊκῶς δὲ ἦν παύων τὴν νόσον.
- [04158] Καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τῆς σαρκὸς ἠφίει τὸ πτύσμα, θεϊκῶς δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἤνοιγε διὰ τοῦ πηλοῦ·
- [04159] ἐπὶ δὲ τοῦ Λαζάρου φωνὴν μὲν, ὡς ἄνθρωπος, ἀνθρωπίνην ἠφίει·
- [04160] θεϊκῶς δὲ, ὡς Θεός, τὸν Λάζαρον ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν.
- [04161] Ταῦτα δὲ οὕτως ἐγένετο, καὶ ἐδείκνυτο, ὅτι μὴ φαντασία ἀλλὰ ἀληθῶς ἦν ἔχων σῶμα·
- [04162] ἔπρεπε δὲ τὸν Κύριον, ἐνδιδυσκόμενον ἀνθρωπίνην σάρκα, ταῦτα μετὰ τῶν ἰδίων παθῶν αὐτῆς ὄλην ἐνδύσασθαι, ἵνα, ὥσπερ ἴδιον αὐτοῦ λέγομεν εἶναι τὸ σῶμα, οὕτω καὶ τὰ τοῦ σώματος πάθη ἴδια μόνον αὐτοῦ λέγηται, εἰ καὶ μὴ ἤπτετο κατὰ τὴν θεοτητα αὐτοῦ.
- [04163] Εἰ μὲν οὖν ἑτέρου ἦν τὸ σῶμα, ἐκείνου ἂν λέγοιτο καὶ τὰ πάθη·
- [04164] εἰ δὲ τοῦ Λόγου ἡ σὰρξ (ὁ γὰρ Λόγος σὰρξ ἐγένετο), ἀνάγκη καὶ τὰ τῆς σαρκὸς πάθη λέγεσθαι αὐτοῦ, οὐ καὶ ἡ σὰρξ ἐστίν.
- [04165] Οὐδὲ λέγεται τὰ πάθη, οἷά ἐστι μάλιστα τὸ κατακριθῆναι, τὸ μαστιγωθῆναι, τὸ διψᾶν, καὶ ὁ σταυρὸς, καὶ ὁ θάνατος, καὶ αἱ ἄλλαι τοῦ σώματος ἀσθένειαι, τούτου καὶ τὸ κατόρθωμα καὶ ἡ χάρις ἐστί.
- [04166] Διὰ τοῦτο τοίνυν ἀκολουθῶς καὶ πρεπόντως οὐκ ἄλλου, ἀλλὰ τοῦ Κυρίου λέγεται τὰ τοιαῦτα πάθη·
- [04167] ἵνα καὶ ἡ χάρις παρ' αὐτοῦ ἦ καὶ μὴ ἄλλου λάτραι γινώμεθα, ἀλλὰ ἀληθῶς θεοσεβεῖς, ὅτι μηδένα τῶν γεννητῶν, μηδὲ κοινόν τινα ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸν ἐκ τοῦ Θεοῦ φύσει καὶ ἀληθινὸν Υἱὸν τούτου καὶ γενόμενον ἄνθρωπον, οὐδὲν ἤττον Κύριον αὐτὸν καὶ Θεὸν καὶ Σωτῆρα ἐπικαλούμεθα.
- [04168] [26.393] Τοῦτο δὲ τίς οὐκ ἂν θαυμάσειεν;
- [04169] ἢ τίς οὐκ ἂν σύνθοιτο θεῖον ἀληθῶς εἶναι τὸ πρᾶγμα;
- [04170] Εἰ γὰρ τὰ τῆς θεότητος τοῦ Λόγου ἔργα μὴ διὰ τοῦ σώματος ἐγένετο, οὐκ ἂν ἐθεοποιήθη ἄνθρωπος·
- [04171] καὶ πάλιν, εἰ τὰ ἴδια τῆς σαρκὸς οὐκ ἐλέγετο τοῦ Λόγου, οὐκ ἂν ἠλευθερώθη παντελῶς ἀπὸ τούτων ὁ ἄνθρωπος·
- [04172] ἀλλ' εἰ ἄρα πρὸς ὀλίγον μὲν ἀνεπαύετο, ὡς προεῖπον, πάλιν δὲ ἔμενεν ἡ ἁμαρτία ἐν αὐτῷ καὶ ἡ φθορὰ, ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἐμπροσθεν ἀνθρώπων γέγονε, καὶ τοῦτο δείκνυται.
- [04173] Πολλοὶ γοῦν ἅγιοι γεγόνασι καὶ καθαροὶ πάσης ἁμαρτίας·
- [04174] Τερεμίας δὲ καὶ ἐκ κοιλίας ἠγιάσθη·
- [04175] καὶ Ἰωάννης ἔτι κυφορούμενος ἐσκίρτησεν ἐν ἀγαλλιάσει ἐπὶ τῇ φωνῇ τῆς Θεοτόκου Μαρίας·
- [04176] καὶ ὁμοῦς Ἐβασίλευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδάμ μέχρι Μωσέως, καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἁμαρτήσαντας, ἐπὶ τῷ ὁμοιώματι τῆς παραβάσεως Ἀδάμ·
- [04177] καὶ οὕτως ἔμενον οὐδὲν ἤττον οἱ ἄνθρωποι θνητοὶ καὶ φθαρτοὶ, δεκτικοὶ τῶν ἰδίων τῆς φύσεως παθῶν.
- [04178] Νῦν δὲ τοῦ Λόγου γενομένου ἀνθρώπου, καὶ ἰδιοποιουμένου τὰ τῆς σαρκὸς, οὐκέτι ταῦτα τοῦ σώματος ἄπτεται διὰ τὸν ἐν αὐτῷ γενόμενον Λόγον·
- [04179] ἀλλ' ὑπ' αὐτοῦ μὲν ἀνήλωται, λοιπὸν δὲ οἱ ἄνθρωποι οὐκέτι κατὰ τὰ ἴδια πάθη μένουσιν ἁμαρτωλοὶ καὶ νεκροὶ, ἀλλὰ κατὰ τὴν τοῦ Λόγου δύναμιν ἀναστάντες, ἀθάνατοι καὶ ἀφθαρτοὶ αἰεὶ διαμένουσιν.
- [04180] Ὅθεν καὶ γεννωμένης τῆς σαρκὸς ἐκ τῆς Θεοτόκου Μαρίας, αὐτὸς λέγεται γεγεννησθαι, ὁ τοῖς ἄλλοις γένεσιν εἰς τὸ εἶναι παρέχων·
- [04181] ἵνα τὴν ἡμῶν εἰς ἑαυτὸν μεταθῆ γένεσιν, καὶ μηκέτι ὡς γῆ μόνη ὄντες εἰς γῆν ἀπέλωμεν, ἀλλ' ὡς τῷ ἐξ οὐρανοῦ Λόγῳ συναφθέντες, εἰς οὐρανοὺς ἀναχθώμεν παρ' αὐτοῦ.
- [04182] Οὐκοῦν οὕτω καὶ τὰ ἄλλα πάθη τοῦ σώματος οὐκ ἀπεικότως εἰς ἑαυτὸν μετέθηκεν·
- [04183] ἵνα μὴ κέτι ὡς ἄνθρωποι, ἀλλ' ὡς ἴδιοι τοῦ Λόγου, τῆς αἰωνίου ζωῆς μετάσχωμεν.
- [04184] Οὐκέτι γὰρ κατὰ τὴν προτέραν γένεσιν ἐν τῷ Ἀδὰμ ἀποθνήσκομεν·

[04185] ἀλλὰ λοι πὸν τῆς γενέσεως ἡμῶν καὶ πάσης τῆς σαρκικῆς ἀσθενείας μετατεθέντων εἰς τὸν Λόγον, ἐγειρόμεθα [26.396] ἀπὸ γῆς, λυθείσης τῆς δι' ἁμαρτίαν κατάρας διὰ τὸν ἐν ἡμῖν ὑπὲρ ἡμῶν γενόμενον κατάραν·

[04186] καὶ εἰκότως γε.

[04187] Ὅσπερ γὰρ ἐκ γῆς ὄντες πάντες ἐν τῷ Ἀδὰμ ἀποθνήσκομεν, οὕτως ἄνωθεν ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος ἀναγεννηθέντες, ἐν τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιούμεθα, οὐκέτι ὡς γῆϊνης, ἀλλὰ λοιπὸν λογω θείσης τῆς σαρκὸς διὰ τὸν τοῦ Θεοῦ Λόγον, ὃς δι' ἡμᾶς ἐγένετο σὰρξ.

[04188] Ἴνα δὲ καὶ τὸ ἀπαθὲς τῆς τοῦ Λόγου φύσεως, καὶ τὰς διὰ τὴν σάρκα λεγομένας ἀσθενείας αὐτοῦ γινώσκων τις ἀκριβέστερον ἔχη, καλὸν ἀκοῦσαι τοῦ μακαρίου Πέτρου·

[04189] ἀξιόπιστος γὰρ οὗτος γένοιτ' ἂν μάρτυς περὶ τοῦ Σωτῆρος·

[04190] γράφει τοίνυν ἐν τῇ Ἐπιστολῇ λέγων·

[04191] Χριστοῦ οὖν παθόντος ὑπὲρ ἡμῶν σαρκί·

[04192] Οὐκοῦν καὶ ὅταν λέγηται πεινᾶν, καὶ διψᾶν, καὶ κάμνειν, καὶ μὴ εἰδέναι, καὶ καθεύδειν, καὶ κλαίειν, καὶ αἰτεῖν, καὶ φεύγειν, καὶ γεννᾶσθαι, καὶ παραιτεῖσθαι τὸ ποτήριον, καὶ ἀπλῶς πάντα τὰ τῆς σαρκὸς, λεχθεῖν ἂν ἀκολούθως ἐφ' ἑκάστου·

[04193] Χριστοῦ οὖν πεινῶντος καὶ διψῶντος ὑπὲρ ἡμῶν σαρκί·

[04194] καὶ μὴ εἰδέναι λέγοντος καὶ ῥα πιζομένου, καὶ κάμνοντος ὑπὲρ ἡμῶν σαρκί·

[04195] καὶ ὑψουμένου πάλιν, καὶ γεννωμένου, καὶ αὐξάνοντος σαρκί·

[04196] καὶ φοβουμένου, καὶ κρυπτομένου σαρκί·

[04197] καὶ λέγοντος, Εἰ δυνατόν, παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο, καὶ τυπτομένου, καὶ λαμβάνοντος ὑπὲρ ἡμῶν σαρκί·

[04198] καὶ ὅλως πάντα τὰ τοιαῦτα ὑπὲρ ἡμῶν σαρκί.

[04199] Καὶ γὰρ καὶ αὐτὸς ὁ Απόστολος διὰ τοῦτ' εἶρηκε, Χριστοῦ οὖν παθόντος οὐ θεότητι, ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν σαρκί, ἵνα μὴ αὐτοῦ τοῦ Λόγου ἴδια κατὰ φύσιν, ἀλλ' αὐτῆς τῆς σαρκὸς ἴδια φύσει τὰ πάθη ἐπιγνωσθῇ.

[04200] Μὴ τοίνυν ἐκ τῶν ἀνθρωπίνων τις σκανδαλιζέσθω, ἀλλὰ μᾶλλον γινωσκέτω, ὡς τὴν φύσιν αὐτὸς ὁ Λόγος ἀπαθῆς ἐστι, καὶ ὅμως δι' ἡν ἐνεδύσατο σὰρκα, λέγεται περὶ αὐτοῦ ταῦτα, ἐπειδὴ τῆς μὲν σαρκὸς ἴδια ταῦτα, τοῦ δὲ Σωτῆρος ἴδιον αὐτὸ τὸ σῶμα.

[04201] Καὶ αὐτὸς μὲν ἀπαθῆς τὴν φύσιν, ὡς ἐστι, διαμένει, μὴ βλαπτόμενος ἀπὸ τούτων, ἀλλὰ μᾶλλον ἐξ ἀφανίζων καὶ ἀπολλύων αὐτά·

[04202] οἱ δὲ ἄνθρωποι, ὡς εἰς τὸν ἀπαθῆ μεταβάντων αὐτῶν τῶν παθῶν καὶ [26.397] ἀπλημιμένων, ἀπαθεῖς καὶ ἐλεύθεροι τούτων λοιπὸν καὶ αὐτοὶ εἰς τοὺς αἰῶνας γίνονται, καθὼς ἐδίδαξεν ὁ Ἰωάννης λέγων·

[04203] Καὶ οἴδατε, ὅτι ἐκεῖνος ἐφα νερώθη, ἵνα τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἄρη·

[04204] καὶ ἁμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἐστι.

[04205] Τούτου δὲ οὕτως ὄντος, οὐκ ἐγκαλέσει τις αἰρετικὸς, Διὰ τί ἀνίσταται ἡ σὰρξ φύσει θνητὴ τυγχάνουσα;

[04206] Εἰ δὲ καὶ ἀνίσταται, διὰ τί μὴ πάλιν πεινᾶ καὶ διψᾶ, καὶ πάσχει, καὶ μένει θνητὴ;

[04207] Ἐκ γὰρ τῆς γῆς γέγονε, καὶ τὸ κατὰ φύσιν πῶς ἂν ἀπ' αὐτῆς παύσοιτο;

[04208] Δυναμένης τότε τῆς σαρκὸς ἀποκρίνεσθαι πρὸς τὸν οὕτω φίλο νεικὸν αἰρετικόν·

[04209] Εἰμὶ μὲν ἐκ γῆς κατὰ φύσιν θνητὴ, ἀλλ' ὕστερον τοῦ Λόγου γέγονα σὰρξ, καὶ αὐτὸς ἐβάσταξέ μου τὰ πάθη, καίτοι ἀπαθῆς ὢν·

[04210] ἐγὼ δὲ γέγονα τούτων ἐλευθέρω, οὐκ ἀφιεμένη δουλεύειν ἔτι τούτοις διὰ τὸν ἐλευθερώσαντά με Κύριον ἀπὸ τούτων.

[04211] Εἰ γὰρ ἐγκαλεῖς, ὅτι τῆς κατὰ φύσιν ἀπηλ λάγην φθορᾶς, ὅρα μὴ ἐγκαλέσης, ὅτι ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος τὴν ἐμὴν τῆς δουλείας ἔλαβε μορφήν.

[04212] Ὡς γὰρ ὁ Κύριος, ἐνδυσάμενος τὸ σῶμα, γέγονεν ἄνθρωπος, οὕτως ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι παρὰ τοῦ Λόγου τε θεοποιούμεθα προσληφθέντες διὰ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, καὶ λοιπὸν ζωὴν αἰώνιον κληρονομοῦμεν.

[04213] Ταῦτα ἀναγκαιῶς προεξητάσαμεν, ἵνα, ἐὰν ἴδωμεν αὐτὸν δι' ὄργάνου τοῦ ἰδίου σώματος θεϊκῶς πράττοντά τι ἢ λέγοντα, γινώσκωμεν, ὅτι Θεὸς ὢν, ταῦτα ἐργάζεται·

[04214] καὶ πάλιν, ἐὰν ἴδωμεν αὐτὸν ἀνθρωπίνως λαλοῦντα, ἢ πάσχοντα, μὴ ἀγνοῶμεν, ὅτι σὰρκα φορῶν γέγονεν ἄνθρωπος, καὶ οὕτω ταῦτα ποιεῖ καὶ λαλεῖ.

[04215] Ἐκάστου γὰρ τὸ ἴδιον γινώσκοντες, καὶ ἀμφοτέρω ἐξ ἑνὸς πραττόμενα βλέποντες καὶ νοοῦντες, ὀρθῶς πιστεύομεν, καὶ οὐκ ἂν ποτε πλανηθῶμεθα.

[04216] Ἐὰν δὲ τις, θεϊκῶς τὰ παρὰ τοῦ Λόγου γινόμενα βλέπων, ἀρνήσῃται τὸ σῶμα, ἢ καὶ τὰ τοῦ σώματος ἴδια βλέπων, ἀρνήσῃται τὴν τοῦ Λόγου ἔνσαρκον παρουσίαν, ἢ ἐκ τῶν ἀνθρωπίνων ταπεινὰ περὶ τοῦ Λόγου φρονήσῃ, ὁ τοιοῦτος, ὡς μὲν Ἰουδαϊκὸς κάπηλος μίσγων τὸν οἶνον ὕδατι, σκάνδαλον νομίζει τὸν σταυρόν, ὡς δὲ Ἕλληνα, [26.400] μωρίαν ἠγήσεται τὸ κήρυγμα, οἷα δὲ καὶ οἱ θεομάχοι Ἀρειανοὶ πεπόνθασι.

- [04217] Τὰ γὰρ ἀνθρώπινα βλέποντες τοῦ Σωτῆρος, ἐνόμισαν αὐτὸν εἶναι κτίσμα.
- [04218] Οὐκοῦν ἔδει καὶ τὰ θεϊκὰ βλέποντας αὐτοὺς ἔργα τοῦ Λόγου, ἀρνήσασθαι τοῦ σώματος αὐτοῦ τὴν γένεσιν, καὶ λοιπὸν καὶ Μανιχαίοις ἑαυτοὺς συγκαταριθμεῖν.
- [04219] Ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν κἄν ὀψέ ποτε μανθᾶ νέτωσαν, ὅτι ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο·
- [04220] ἡμεῖς δὲ, τὸν σκοπὸν τῆς πίστεως ἔχοντες, ἐπιγινώσκωμεν ἃ διανοοῦνται οὗτοι κακῶς, ὀρθῆν ἔχοντα τὴν διάνοιαν.
- [04221] Τὸ γὰρ, Ὁ Πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν Υἱὸν, καὶ, πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ·
- [04222] καὶ τὸ, Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ Πατρὸς μου·
- [04223] καὶ τὸ, Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἅπ' ἑμαυτοῦ οὐδέν·
- [04224] ἀλλὰ καθ' ὡς ἀκούω, κρίνω·
- [04225] καὶ ὅσα τοιαῦτά ἐστι ῥητὰ, οὐ τὸ μὴ ἐσχηκέναι ποτὲ τὸν Υἱὸν ταῦτα δείκνυσι.
- [04226] Πῶς γὰρ ἃ ἔχει ὁ Πατὴρ, οὐκ εἶχεν αἰδίως ὁ μόνος κατ' οὐσίαν τοῦ Πατρὸς Λόγος καὶ Σοφία, ὁ καὶ Λέγων·
- [04227] Πάντα ὅσα ἔχει ὁ Πατὴρ, ἐμὰ ἐστὶ·
- [04228] καὶ, τὰ ἐμὰ τοῦ Πατρὸς ἐστίν;
- [04229] Εἰ γὰρ τὰ τοῦ Πατρὸς τοῦ Υἱοῦ ἐστίν, αἰεὶ δὲ ταῦτα ἔχει ὁ Πατὴρ, δηλὸν ὅτι ἃ ἔχει ὁ Υἱός, ταῦτα ὄντα τοῦ Πατρὸς, αἰεὶ ἐστίν ἐν αὐτῷ.
- [04230] Οὐ διὰ τὸ μὴ ἐσχηκέναι οὖν ποτε ταῦτα ἔλεγεν·
- [04231] ἀλλ' ὁ ἔχων αἰδίως ὁ Υἱός ἃ ἔχει, παρὰ τοῦ Πατρὸς ἔχει.
- [04232] Ἵνα γὰρ μή τις, βλέπων τὸν Υἱὸν ἔχοντα πάντα ὅσα ἔχει ὁ Πατὴρ, ἐκ τῆς ἀπαραλλάκτου ὁμοιότητος καὶ ταυτότητος ὧν ἔχει, πλανηθεὶς κατὰ Σαβέλλιον ἀσεβήσῃ, νομίσας αὐτὸν εἶναι τὸν Πατέρα·
- [04233] διὰ τοῦτο τὸ, ἐδόθη μοι, καὶ τὸ, ἔλαβον, καὶ τὸ, παρεδόθη μοι, εἴρηκεν ὑπὲρ τοῦ μόνου δεῖξαι ὅτι οὐκ ἐστὶν αὐτὸς ὁ Πατὴρ, ἀλλὰ τοῦ Πατρὸς ὁ Λόγος, καὶ ὁ αἰδιος Υἱός ἐστι, διὰ μὲν τὴν ὁμοιότητα τοῦ Πατρὸς ἔχων αἰδίως ἅπερ ἔχει παρ' αὐτοῦ·
- [04234] διὰ δὲ τὸ εἶναι αὐτὸν Υἱὸν, ἐκ τοῦ Πατρὸς ἔχει ἅπερ αἰδίως ἔχει.
- [04235] Ὅτι γὰρ τὸ, ἐδόθη, καὶ τὸ, παρ' ἐδόθη, καὶ τὰ ὅμοια τούτοις, οὐκ ἐλαττοῖ τὴν θεότητα τοῦ Υἱοῦ, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον δείκνυσιν αὐτὸν ἀληθῶς Υἱὸν, ἕξεστι καὶ ἅπ' αὐτῶν τῶν ῥητῶν καταμαθεῖν.
- [04236] Εἰ γὰρ πάντα αὐτῷ παρεδόθη·
- [04237] πρῶτον μὲν ἄλλος ἐστὶ τῶν πάντων, ὧν παρέλαβεν·
- [04238] ἔπειτα, πᾶν ^[26.401] τῶν ὧν κληρονόμος, μόνος ὁ Υἱός ἐστι καὶ ἴδιος κατ' οὐσίαν τοῦ Πατρὸς.
- [04239] Εἰ γὰρ εἷς ἦν τῶν πάντων, οὐ πάντων ἦν αὐτὸς κληρονόμος·
- [04240] ἀλλὰ καὶ ἕκαστος ἐλάμβανεν, ὡς ἠθελε καὶ ἐδίδου ὁ Πατὴρ.
- [04241] Νῦν δὲ, πάντα λαμβάνων αὐτὸς, ἄλλος ἐστὶ τῶν πάντων καὶ μόνος ἴδιος τοῦ Πατρὸς.
- [04242] Ὅτι δὲ πάλιν τὸ, ἐδόθη, καὶ, παρεδόθη, οὐ τὸ ποτε μὴ ἔχειν αὐτὸν δείκνυσι, δυνατὸν ἐκ τοῦ ὁμοίου ῥητοῦ καὶ περὶ πάντων συνιδεῖν τὸ τοιοῦτον.
- [04243] Φησὶ γὰρ αὐτὸς ὁ Σωτῆρ·
- [04244] Ὡσπερ ὁ Πατὴρ ζωὴν ἔχει ἐν ἑαυτῷ, οὕτως καὶ τῷ Υἱῷ δέδωκε ζωὴν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ.
- [04245] Ἐκ μὲν γὰρ τοῦ λέγειν, δέδωκε, σημαίνει ἑαυτὸν μὴ εἶναι τὸν Πατέρα·
- [04246] ἐν δὲ τῷ λέγειν, οὕτως, δείκνυσι τὴν πρὸς τὸν Πατέρα τοῦ Υἱοῦ φυσικὴν ὁμοιότητα καὶ ιδιότητα.
- [04247] Εἰ μὲν οὖν ἦν ποτε ὅτε οὐκ εἶχεν ὁ Πατὴρ, δηλὸν, ὅτι καὶ ὁ Υἱός ἦν ὅτε οὐκ εἶχεν.
- [04248] Ὡς γὰρ ὁ Πατὴρ, οὕτως καὶ ὁ Υἱός ἔχει.
- [04249] Εἰ δὲ ἀσεβὲς μὲν τοῦτο λέγειν, εὐσεβὲς δὲ μᾶλλον ἐστὶν εἰπεῖν, ὅτι αἰεὶ ἔχει ὁ Πατὴρ·
- [04250] πῶς οὐκ ἄτοπον τοῦ Υἱοῦ λέγοντος, ὅτι, ὡς ὁ Πατὴρ ἔχει, οὕτως καὶ ὁ Υἱός ἔχει, τούτους λέγειν μὴ οὕτως ἔχειν, ἀλλ' ἄλλως ἔχειν;

- [04251] Μάλλον οὖν ὁ Λόγος πιστός ἐστι, καὶ πάντα, ἃ λέγει εἰληφέναι, αἰεὶ ἔχων, αὐτὰ ἔχει παρὰ τοῦ Πατρὸς·
- [04252] καὶ ὁ μὲν Πατὴρ οὐ παρὰ τινος, ὁ δὲ Υἱὸς παρὰ τοῦ Πατρὸς ἔχει.
- [04253] Ὡς γὰρ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀπαυγάσματος, εἰ αὐτὸ τὸ ἀπαύγασμα λέγοι·
- [04254] Πάντα τόπον δέδωκέ μοι τὸ φῶς φωτίζειν·
- [04255] καὶ οὐκ ἀπ' ἐμαυτοῦ φωτίζω, ἀλλ' ὡς τὸ φῶς βούλεται·
- [04256] τοῦτο δὲ λέγον, οὐ τό ποτε μὴ ἔχειν ἑαυτὸ δείκνυσιν, ἀλλ' ὅτι τοῦ φωτὸς ἰδιὸν εἰμι, καὶ τὰ ἐκείνου πάντα ἐμὰ ἐστίν.
- [04257] Οὕτως καὶ πλέον ἐπὶ τοῦ Υἱοῦ νοεῖν ἔξεστι.
- [04258] Καὶ γὰρ πάντα δεδωκώς ὁ Πατὴρ τῷ Υἱῷ, πάντα πάλιν ὁ Πατὴρ ἐν τῷ Υἱῷ ἔχει·
- [04259] καὶ τοῦ Υἱοῦ δὲ ἔχοντος, πάλιν ὁ Πατὴρ αὐτὰ ἔχει.
- [04260] Ἡ γὰρ τοῦ Υἱοῦ θεότης τοῦ Πατρὸς θεότης ἐστί·
- [04261] καὶ οὕτως ὁ Πατὴρ ἐν τῷ Υἱῷ τῶν πάντων τὴν πρόνοιαν ποιεῖται.
- [04262] Τῶν μὲν οὖν τοιούτων ῥητῶν τοιοῦτος ὁ νοῦς·
- [04263] περὶ δὲ τῶν ἀνθρωπίνως λεγομένων περὶ τοῦ Σωτῆρος, καὶ ταῦτα πάλιν εὐσεβῆ τὴν διάνοιαν ἔχει.
- [04264] Διὰ τοῦτο γὰρ καὶ προεξητάσαμεν τὰ τοιαῦτα, ἵνα, ἐὰν ἀκούσωμεν ἐπερωτῶντος αὐτοῦ, ποῦ Λάζαρος κεῖται, καὶ ὅταν εἰς τὰ μέρη Καισαρείας ἐλθῶν
[26.404] πυθάνεται, τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι·
- [04265] καὶ, Πόσους ἔχετε ἄρτους·
- [04266] καὶ, Τί θέλετε ἵνα ποιήσω ὑμῖν·
- [04267] γινώσκωμεν ἐκ τῶν προειρημένων τὴν ὀρθὴν τῶν ῥητῶν διάνοιαν, καὶ μὴ σκανδαλιζώμεθα κατὰ τοὺς χριστομάχους Ἀρειανούς.
- [04268] Πρῶτον μὲν οὖν τοῖς ἀσεβοῦσι τοῦτο ῥητέον, πόθεν νομίζουσιν ἀγνοεῖν αὐτόν;
- [04269] Οὐ γὰρ ὁ ἐπερωτῶν πάντως καὶ ἀγνοῶν ἐπερωτᾷ·
- [04270] ἀλλ' ἔξεστι τὸν εἰδότα καὶ ἐρωτᾶν, περὶ ὧν ἐπίσταται.
- [04271] Ἀμέλει καὶ ὁ Ἰωάννης ἐπερωτῶντα τὸν Χριστὸν, Πόσους ἄρτους ἔχετε, οἶδε μὴ ἀγνοοῦντα, ἀλλὰ γινώσκοντα·
- [04272] φησὶ γὰρ, Τοῦτο δὲ ἔλεγε πειράζων τὸν Φίλιππον·
- [04273] αὐτὸς γὰρ ἤδει, τί ἔμελλε ποιεῖν.
- [04274] Εἰ δὲ ἤδει ὅπερ ἐποίει, οὐκ ἄρα ἀγνοῶν, ἀλλὰ γινώσκων ἐπερωτᾷ.
- [04275] Ἀπὸ δὲ τοῦ του καὶ τὰ ὅμοια νοεῖν ἔξεστιν, ὅτι, ὅταν ἐρωτᾷ ὁ Κύριος, οὐκ ἀγνοῶν, ποῦ Λάζαρος κεῖται, οὐδὲ τίνα λέγουσιν αὐτόν εἶναι οἱ ἄνθρωποι, ἐπερωτᾷ, ἀλλὰ γινώσκων ὅπερ ἠρώτα αὐτὸς, εἰδὼς τί μέλλει ποιεῖν·
- [04276] καὶ ταχέως μὲν αὐτῶν οὕτω τὸ σοφὸν ἐκβάλλεται.
- [04277] Ἄν δὲ φιλονεικῶσιν ἔτι διὰ τὸ ἐπερωτᾶν, ἀκουέτωσαν, ὅτι ἐν μὲν τῇ θεότητι οὐκ ἔστιν ἀγνοια, τῆς δὲ σαρκὸς ἰδιὸν ἐστὶ τὸ ἀγνοεῖν, καθάπερ εἴρηται.
- [04278] Καὶ ὅτι τοῦτο ἀληθές ἐστιν, ὅρα πῶς ὁ Κύριος ὁ πυθανόμενος, ποῦ Λάζαρος κεῖται, αὐτὸς εἶπε μὴ παρῶν, ἀλλὰ καὶ μακρὰν ὄν, Λάζαρος ἀπέθανε, καὶ ποῦ ἀπέθανεν.
- [04279] Ὁ δὲ κατ' αὐτοὺς νομιζόμενος ἀγνοεῖν, αὐτὸς ἐστὶν ὁ τοὺς διαλογισμοὺς τῶν μαθητῶν προγινώσκων, καὶ εἰδὼς τὰ ἐν τῇ ἐκάστου καρδίᾳ, καὶ τί ἐστὶν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ·
- [04280] καὶ τό γε μείζον, αὐτὸς μόνος γινώσκει τὸν Πατέρα, καὶ λέγει·
- [04281] Ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί.
- [04282] Οὐκοῦν παντὶ τοῦτο δηλὸν ἐστίν, ὅτι τῆς μὲν σαρκὸς ἐστὶ τὸ ἀγνοεῖν, αὐτὸς δὲ ὁ Λόγος, ἢ Λόγος ἐστὶ, τὰ πάντα καὶ πρὶν γενέσεως γινώσκει.
- [04283] Οὐδὲ γὰρ, ἐπειδὴ γέγονεν ἄνθρωπος, πέπαυται τοῦ εἶναι Θεός·
- [04284] οὐδὲ, ἐπειδὴ Θεός ἐστι, φεύγει τὸ ἀνθρώπινον·

- [04285] μὴ γένοιτο! ἀλλὰ μᾶλλον Θεὸς ὢν, προσελάμ βανε τὴν σάρκα, καὶ ἐν σαρκὶ ὢν ἐθεοποιεῖ τὴν [26.405] σάρκα.
- [04286] Καὶ γὰρ ὥσπερ ἐν αὐτῇ ἐπυνθάνετο, οὕτω καὶ ἐν αὐτῇ τὸν νεκρὸν ἤγειρε·
- [04287] καὶ πᾶσιν ἔδειξεν, ὅτι ὁ νεκροὺς ζωοποιῶν καὶ τὴν ψυχὴν ἀνακα λούμενος, πολλῶ μᾶλλον τὰ κρυπτὰ πάντων ἐπιγι νώσκει, καὶ ἐγίνωσκε ποῦ κεῖται Λάζαρος·
- [04288] ἀλλ' ἐπυν θάνετο·
- [04289] ἐποίει γὰρ καὶ τοῦτο ὁ πανάγιος τοῦ Θεοῦ Λόγος, ὁ πάντα δι' ἡμᾶς ὑπομείνας, ἵνα καὶ οὕτω τὴν ἄγνοιαν ἡμῶν βαστάξας, χαρίσῃται γι νώσκειν τὸν μόνον ἑαυτοῦ ἀληθινὸν Πατέρα, καὶ ἑαυ τὸν τὸν δι' ἡμᾶς ἐπὶ σωτηρία πάντων ἀποστα λέντα, ἧς μείζων οὐκ ἂν γένοιτο χάρις.
- [04290] Ὅταν τοίνυν καὶ περὶ ὧν προφασίζονται ῥητῶν λέγη ὁ Σωτὴρ Ἐδόθη μοι ἐξουσία, καὶ Δόξασόν σου τὸν Υἱόν, λέγη τε ὁ Πέτρος, Ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία, τῇ αὐτῇ διανοίᾳ ταῦτα πάντα γινώσκομεν, ὅτι ἀνθρωπίνως διὰ τὸ σῶμα ταῦτα πάντα λέγει.
- [04291] Οὐ γὰρ χρειάν ἔχων, ὅμως αὐτὸς ὡς εἰληφῶς λέγεται ἅπερ ἐλάμβανεν ἀνθρωπίνως·
- [04292] ἵνα πάλιν, ὡς τοῦ Κυρίου λαβόντος, καὶ ὡς εἰς αὐτὸν ἀναπαυομένης τῆς δόσεως, βεβαία ἢ χάρις διαμείνη.
- [04293] Ἄνθρωπος μὲν γὰρ μόνος λαμβάνων δυνατὸν ἔχει καὶ τὸ ἀφαιρεθῆναι·
- [04294] καὶ τοῦτο ἐπὶ τοῦ Ἀδάμ ἐδείχθη·
- [04295] λαβῶν γὰρ ἀπ ὠλεσεν.
- [04296] Ἴνα δὲ ἀναφαίρετος ἢ χάρις γένηται, καὶ βεβαία φυλαχθῇ τοῖς ἀνθρώποις, διὰ τοῦτο αὐτὸς ἰδιοποιεῖται τὴν δόσιν, καὶ λέγει ἐξουσίαν εἰληφέναι, ὡς ἀνθρωπος, ἢν αἰεὶ ἔχει ὡς Θεός·
- [04297] καὶ λέγει, Δόξα σὸν με, ὁ ἄλλους δοξάζων, ἵνα δείξῃ, ὅτι σάρκα χρῆζουσιν ἔχει τούτων.
- [04298] Διὸ κακείνης λαβούσης, ἐπειδὴ ἢ λαβοῦσα ἐν αὐτῷ ἐστι, καὶ προσλα βῶν αὐτὴν ἀνθρωπος γέγονεν, ὡς αὐτὸς εἰληφῶς λέγεται.
- [04299] Εἰ μὲν οὖν, ὡς πολλάκις εἴρηται, οὐ γέγονεν ἀνθρωπος ὁ Λόγος, ἔστω τοῦ Λόγου καθ' ὑμᾶς τὸ λαβεῖν, καὶ τὸ χρῆζειν δόξης, καὶ τὸ ἀγνοεῖν·
- [04300] εἰ δὲ γέγονεν ἀνθρωπος·
- [04301] γέγονε γὰρ·
- [04302] ἀνθρώπου δέ ἐστι τὸ λαβεῖν, καὶ τὸ χρῆζειν, καὶ τὸ ἀγνοεῖν·
- [04303] διὰ τί τὸν διδόντα ὡς λαμβάνοντα νομίζομεν, καὶ τὸν ἄλ λοις χορηγοῦντα χρειάν ἔχειν ὑπονοοῦμεν, καὶ τὸν μὲν Λόγον διαιοῦμεν ἀπὸ τοῦ Πατρὸς, ὡς ἀτελεῖ καὶ χρειάν ἔχοντα, τὴν δὲ ἀνθρωπότητα τῆς χάριτος ἐρημοῦμεν;
- [04304] Εἰ γὰρ αὐτὸς ὁ Λόγος, ἢ Λόγος ἐστὶ, δι' ἑαυτὸν ἐστι λαβῶν καὶ δοξασθεῖς, καὶ εἰ ἐκεῖνος κατὰ τὴν θεότητά ἐστιν ὁ ἁγιασθεῖς καὶ ἀνα στάς ποῖα τοῖς ἀνθρώποις ἐστὶν ἐλπίς;
- [04305] Μένουσι γὰρ, [26.408] ὥσπερ ἦσαν, γυμνοὶ, καὶ δειλαιοὶ, καὶ νεκροὶ, οὐδὲν κοινὸν ἔχοντες πρὸς τὰ δοθέντα τῷ Υἱῷ.
- [04306] Τί δὲ καὶ ἐπεδήμει, καὶ ἐγένετο σὰρξ ὁ Λόγος;
- [04307] Εἰ μὲν ἵνα λάβῃ ταῦτα, ἅπερ λέγει εἰληφέναι·
- [04308] κενὸς ἦν τούτων πρὸ τούτου, ἐξ ἀνάγκης δὲ καὶ χάριν ὁμολο γήσει μᾶλλον αὐτὸς τῷ σώματι, ὅτι, ὅτε γέγονεν εἰς αὐτὸ, τότε λαμβάνει ταῦτα παρὰ τοῦ Πατρὸς, ἃ μὴ εἶχε πρὸ τῆς εἰς τὴν σάρκα καθόδου.
- [04309] Καὶ γὰρ ἐκ τούτου βελτιωθεῖς φαίνεται μᾶλλον αὐτὸς διὰ τὸ σῶμα ἢ τὸ σῶμα βελτιωθὲν δι' αὐτόν.
- [04310] Ἀλλὰ τοῦτο Ἰουδαϊκόν ἐστι τὸ φρόνημα.
- [04311] Εἰ δ' ἵνα λυτρώσῃται τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων, ἐπεδήμησεν ὁ Λόγος, καὶ ἵνα αὐτοὺς ἀγίασῃ καὶ θεοποιήσῃ, γέγονεν ὁ Λόγος σὰρξ (τούτου γὰρ χάριν καὶ γέγονε)·
- [04312] τίτι λοιπὸν οὐκ ἐστὶ φανερόν, ὅτι ταῦθ' ἅπερ εἰληφέναι λέγει, ὅτε γέγονε σὰρξ, οὐ δι' ἑαυτόν, ἀλλὰ διὰ τὴν σάρκα λέγει;
- [04313] ἐν ἢ γὰρ ἦν λέγων, ταύτης ἦν καὶ τὰ διδόμενα χαρίσματα δι' αὐτοῦ παρὰ τοῦ Πατρὸς.
- [04314] Τίνα δὲ ἦν ἃ ἠτεῖτο, ἴδωμεν, καὶ τίνα ἦν ὅλωσ, ἃ ἔλεγεν εἰληφέναι, ἵνα κἂν οὕτως αἰσθέσθαι δυνηθῶσιν ἐκεῖ νοῖ.
- [04315] Δόξαν τοίνυν ἠτεῖτο, καὶ ἔλεγε·
- [04316] Πάντα μοι παρε δόθη·
- [04317] καὶ μετὰ τὴν ἀνάστασιν ἐξουσίαν πᾶσάν φησιν εἰληφέναι.

- [04318] Ἀλλὰ καὶ πρὶν εἶπῃ, Πάντα μοι παρεδόθη, πάντων ἦν Κύριος·
- [04319] πάντα γὰρ δι' αὐτοῦ ἐγένετο·
- [04320] καὶ εἷς Κύριος ἦν, δι' οὗ τὰ πάντα·
- [04321] καὶ δόξαν μὲν αἰτῶν, Κύριος τῆς δόξης ἦν καὶ ἔστιν, ὡς Παῦλος φησιν·
- [04322] Εἰ γὰρ ἐγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν Κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν.
- [04323] Εἶχε γὰρ ἦν ἠτεῖτο λέγων·
- [04324] Τῇ δόξῃ ἣ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί.
- [04325] Καὶ τὴν ἐξουσίαν δὲ ἦν ἔλεγε μετὰ τὴν ἀνάστασιν εἰληφέναι, ταύτην εἶχε καὶ πρὸ τοῦ λαβεῖν, καὶ πρὸ τῆς ἀναστάσεως.
- [04326] Αὐτὸς μὲν γὰρ ἐπετίμα δι' ἑαυτοῦ τῷ Σατανᾷ λέγων, Ὑπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ·
- [04327] τοῖς δὲ μαθηταῖς ἐδίδου κατ' αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν, ὅτε καὶ, ὑποστρεψάντων αὐτῶν, ἔλεγεν·
- [04328] Ἐθεώρουν τὸν Σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν, πεσόντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.
- [04329] Ἀλλὰ καὶ πάλιν, ὅπερ ἔλεγεν εἰληφέναι, τοῦτο καὶ πρὸ τοῦ λαβεῖν ἔχων δείκνυται·
- [04330] τοὺς τε γὰρ δαίμονας ἀπήλαυε·
- [04331] καὶ ἄπερ ἔδησεν ὁ Σατανᾶς, ἔλυεν αὐτὸς, ὡς ἐπὶ τῆς Ἀβραμιαίας θυγατρὸς ἐποίησε·
- [04332] καὶ ἁμαρτίας ἠφίει, λέγων τῷ πα^[26.409] ραλυτικῷ, καὶ τῇ τοὺς πόδας ἀλειψάσῃ γυναικί·
- [04333] Ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι.
- [04334] Καὶ νεκροὺς μὲν ἤγειρε, τοῦ δὲ τυφλοῦ τὴν γένεσιν ἀποκαθίστα, χαριζόμενος αὐτῷ τὸ βλέπειν.
- [04335] Καὶ ταῦτα ἐποίει, οὐ μέλλων, ἕως λάβῃ, ἀλλ' ἐξουσιαστῆς ὢν.
- [04336] Ὡς ἐκ τούτων δῆλον εἶναι, ὅτι ἃ εἶχε Λόγος ὢν, ταῦτα καὶ γενόμενος ἄνθρωπος, καὶ μετὰ τὴν ἀνάστασιν, ἂν θρωπίνως εἰληφέναι λέγει, ἵνα δι' αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι, ἐπὶ μὲν τῆς γῆς ὡς κοινωνοὶ γενόμενοι θείας φύσεως, λοιπὸν ἐξουσίαν ἔχωσι κατὰ δαιμόνων, ἐν δὲ τοῖς οὐρανοῖς, ὡς ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς φθορᾶς, αἰωνίως βασιλεύσωσι.
- [04337] Καθόλου γὰρ τοῦτο χρὴ γινώσκειν, ὅτι οὐδὲν ὢν λέγει εἰληφέναι, ὡς μὴ ἔχων ἔλαβεν·
- [04338] εἶχε γὰρ αὐτὰ ἀεὶ Θεὸς ὢν ὁ Λόγος.
- [04339] Λέγεται δὲ νῦν ἀνθρωπίνως, ὅτι ἔλαβεν, ἵνα, τῆς σαρκὸς ἐν αὐτῷ λαμβανούσης, λοιπὸν ἐξ ἐκείνης καὶ εἰς ἡμᾶς διαμείνη βεβαίως.
- [04340] Καὶ γὰρ καὶ τὸ παρὰ τοῦ Πέτρου λεγόμενον·
- [04341] ὅτι λαβὼν παρὰ Θεοῦ τιμὴν καὶ δόξαν, ὑποταγέντων αὐτῷ ἀγγέλων, τοιοῦτον ἔχει τὸν νοῦν.
- [04342] Ὡς ἐπυνθάνετο ἀνθρωπίνως, ἤγειρε δὲ θεϊκῶς τὸν Λάζαρον·
- [04343] οὕτω τὸ μὲν, ἔλαβεν, ἀνθρωπίνως εἴρηται·
- [04344] ἣ δὲ τῶν ἀγγέλων ὑποταγὴ τὴν θεότητα τοῦ Λόγου δείκνυσιν.
- [04345] Παύσασθε τοιγαροῦν, ὧ θεοστυγεῖς, καὶ μὴ ταπεινοῦτε τὸν Λόγον·
- [04346] μηδὲ παραιρεῖσθε τὴν θεότητα αὐτοῦ, ἣτις ἐστὶ τοῦ Πατρὸς, ὡς δεομένου, ἢ ἀγνοοῦντος·
- [04347] ἵνα μὴ τὰ ἑαυτῶν ἐπιόριπτετε τῷ Χριστῷ, ὡς οἱ τότε λιθάζοντες αὐτὸν ἐποίουν Ἰουδαῖοι.
- [04348] Οὐ γὰρ τοῦ Λόγου, ἢ Λόγος ἐστὶ, ταῦτα τυγχάνει ὄντα, ἀλλὰ τῶν ἀνθρώπων ἐστὶν ἴδια ταῦτα.
- [04349] Καὶ ὡςπερ πτύσαντος αὐτοῦ, καὶ ἐκτείναντος τὴν χεῖρα, καὶ φωνήσαντος Λάζαρον, οὐκ ἐλέγομεν ἀνθρώπινα εἶναι τὰ κατορθώματα, εἰ καὶ διὰ τοῦ σώματος ἐγένετο, ἀλλὰ Θεοῦ·
- [04350] οὕτως ἂν τὰ ἀνθρώπινα λέγῃται περὶ τοῦ Σωτῆρος ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ, πάλιν εἰς τὴν φύσιν τῶν λεγομένων ἐνορῶντες, καὶ ὡς ἄλλο τρία ταῦτα Θεοῦ τυγχάνει ὄντα, μὴ τῇ θεότητι τοῦ Λόγου ταῦτα λογιζώμεθα, ἀλλὰ τῇ ἀνθρωπότητι αὐτοῦ.
- [04351] Εἰ γὰρ καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο, ἀλλὰ τῆς σαρκὸς ἴδια τὰ πάθη·

- [04352] και ει η σαρκ̄ θεοφορεΐται εν̄ [26.412] τῷ Λόγῳ, ἀλλ' η̄ χάρις και η̄ δύναμις̄ ἐστι τοῦ Λόγου.
- [04353] Τὰ γοῦν ἔργα τοῦ Πατρὸς διὰ τῆς σαρκὸς ἐποίει·
- [04354] και οὐδὲν ἤττον πάλιν τὰ πάθη τῆς σαρκὸς ἐδείκνυτο ἐν αὐτῷ·
- [04355] οἶον ἐπυνθάνετο και ἤγειρε Λάζαρον, ἐπ̄ ἐπληττε τῆ μητρὶ, λέγων·
- [04356] Οὐπω ἤκει η̄ ὥρα μου, και εὐθὺς τὸ ὕδωρ οἶνον ἐποίει.
- [04357] Ἀληθινὸς γὰρ Θεὸς ἦν ἐν τῇ σαρκί, και ἀληθὴς σαρκ̄ ἦν ἐν τῷ Λόγῳ.
- [04358] Διὰ τοῦτο ἐκ μὲν τῶν ἔργων ἐγνώριζεν ἑαυτὸν Υἱὸν τε τοῦ Θεοῦ, και τὸν ἑαυτοῦ Πατέρα·
- [04359] ἐκ δὲ τῶν τῆς σαρκὸς παθῶν ἐδείκνυεν, ὅτι ἀληθὲς ἐφόρει σῶμα, και ἴδιον ἦν αὐτοῦ τοῦτο.
- [04360] Τούτων οὕτως ὄντων, φέρε και τὸ, Περι δὲ τῆς ἡμέρας και τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι, οὐδὲ ὁ Υἱὸς, διερευνήσωμεν.
- [04361] Τοῦτο μὲν γὰρ μέγας μάστις ἀγνοήσαντες, και ἐν τούτῳ σκοτοδινῶντες, μέγαν νομίζουσιν ἔχειν ἐν τούτῳ πρόφασιν τῆς αἰρέσεως αὐτῶν.
- [04362] Ἐγὼ δὲ και τοῦτο προφασίζομένους αὐτοὺς, και ἐν τούτῳ παρὰ σκευαζομένους τοὺς αἰρετικούς, ὡς τοὺς γίγαντας, πάλιν θεομαχοῦντας αὐτοὺς ὀρώ.
- [04363] Ὁ γὰρ οὐρανοῦ και γῆς Κύριος, δι' οὗ τὰ πάντα γέγονε, κρίνεται παρ' αὐτοῖς περὶ ἡμέρας και ὥρας·
- [04364] και ὁ τὰ πάντα γινώσκων Λόγος κατηγορεῖται παρ' αὐτῶν, ὡς ἀγνοῶν περὶ ἡμέρας·
- [04365] και ὁ γινώσκων Υἱὸς τὸν Πατέρα λέγεται ἀγνοεῖν ἡμέρας ὥραν·
- [04366] ὦν τί ἂν τίς ἀφρονέστερον εἶποι, ἢ ποῖαν τίς τούτοις ἐξισῶ σοι μανίαν;
- [04367] Διὰ τοῦ Λόγου γέγονε τὰ πάντα, και χρόνοι, και καιροὶ, και νύξ, και ἡμέρα, και πᾶσα ἡ κτίσις, και ἀγνοεῖν ὁ δημιουργὸς τὸ ποίημα λέγεται;
- [04368] και αὐτὸς μὲν οὖν ὁ εἰρμὸς τοῦ ἀναγνώσματος δείκνυσιν εἰδέναι τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὴν ὥραν, και τὴν ἡμέραν, κἂν οἱ Ἀρειανοὶ τῆ ἀγνοίᾳ καταπίπτωσιν.
- [04369] Εἰρηκῶς γὰρ, οὐδὲ ὁ Υἱὸς, διηγεῖται τοῖς μαθηταῖς τὰ πρὸ τῆς ἡμέρας, λέγων·
- [04370] Τάδε ἔσται και τάδε, εἶτα τὸ τέλος.
- [04371] Ὁ δὲ τὰ πρὸ τῆς ἡμέρας λέγων οἶδε πάντως και τὴν ἡμέραν, ἥτις μετὰ τὰ προειρημένα φανήσεται.
- [04372] Εἰ δὲ μὴ ἤδει τὴν ὥραν, οὐκ ἂν τὰ πρὸ αὐτῆς ἐσήμανεν, οὐκ εἰδὼς πότε ἔσται ἡ ὥρα.
- [04373] Και ὥσπερ ἂν τις οἰκίαν ἢ πόλιν τοῖς ἀγνοοῦσι σημάσαι θέλων, τὰ μὲν πρὸ τῆς οἰκίας ἢ τῆς πόλεως διεξίει·
- [04374] ἐπειδὴν δὲ πάντα σημάνας [26.413] λέγοι, εἶτ' εὐθὺς ἢ πόλις ἢ ἡ οἰκία·
- [04375] οἶδε πάντως ὁ σημαίνων, ποῦ τε ἡ οἰκία ἢ ἡ πόλις ἐστίν·
- [04376] οὐκ ἂν γὰρ εἰ μὴ ἐγίνωσκεν, ἐσήμανε τὰ πρὸ ἐκείνων·
- [04377] μὴ ποτε δι' ἀγνοίαν ἢ μακρὰν ἀποστήσῃ τοὺς ἀκούοντας, ἢ αὐτὸς λέγων, λάθη και ὑπερβῆ τὸ σημαίνον·
- [04378] οὕτω λέγων ὁ Κύριος τὰ πρὸ τῆς ἡμέρας και τῆς ὥρας, οἶδεν ἀκριβῶς, και οὐκ ἀγνοεῖ, πότε ἡ ὥρα και ἡ ἡμέρα ἐνίσταται.
- [04379] Τίνος οὖν ἔνεκεν γινώσκων, οὐκ εἶπε φανερῶς τότε τοῖς μαθηταῖς, οὐδενός ἐστι περιεργάσασθαι, ἃ σεσιώπηκεν αὐτός.
- [04380] Τίς γὰρ ἔγνω νοῦν Κυρίου, ἢ τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο;
- [04381] Τίνος δὲ χάριν γινώσκων ἔλεγεν, ὅτι οὐδὲ ὁ Υἱὸς οἶδεν, οὐδένα τῶν πιστῶν ἀγνοεῖν οἶμαι, ὅτι και τοῦτο οὐδὲν ἤττον διὰ τὴν σάρκα ὡς ἄνθρωπος ἔλεγεν.
- [04382] Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τοῦτο ἐλάττωμα τοῦ Λόγου ἐστίν, ἀλλὰ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἧς ἐστίν ἴδιον και τὸ ἀγνοεῖν.
- [04383] Και τοῦτο πάλιν ἂν τις ἴδοι καλῶς, ἂν και τὸν καιρὸν ἐξετάσῃ μετὰ συνειδήσεως ἀγαθῆς, πότε και τίσιν ἔλεγε ταῦτα ὁ Σωτὴρ.
- [04384] Οὐ τοίνυν ὅτε ὁ οὐρανὸς δι' αὐτοῦ ἐγένετο, οὐδ' ὅτε ἦν παρ' αὐτῷ τῷ Πατρὶ ὁ Λόγος ἀρμόζων τὰ πάντα, οὐδὲ πρὸ τοῦ γενέσθαι ἄνθρωπος ἔλεγε ταῦτα·
- [04385] ἀλλ' ὅτε ὁ Λόγος σαρκ̄ ἐγένετο.
- [04386] Διὰ τοῦτο και πάντα, ὅσα μετὰ τὸ γενέσθαι ἄνθρωπος, ἀνθρωπίνως λέγει, ταῦτα τῇ ἀνθρωπότητι δίκαιον ἀνατιθέναι.
- [04387] Τοῦ μὲν γὰρ Λόγου ἴδιόν ἐστιν εἰδέναι τὰ πεποιημένα, και τούτων τὴν ἀρχὴν και τὸ τέλος μὴ ἀγνοεῖν·

- [04388] αὐτοῦ γὰρ ἐστὶν ἔργα·
- [04389] καὶ οἶδεν ὅποσα, καὶ ἕως τίνος τὴν σύστασιν αὐτῶν εἰργάσατο.
- [04390] Εἰδὼς δὲ τὴν ἀρχὴν ἐκάστου καὶ τὸ τέλος, οἶδε πάντως καὶ τὸ καθόλου καὶ κοινὸν πάντων τέλος.
- [04391] Ἀμέλει λέγων ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ περὶ τοῦ κατὰ τὸ ἀνθρώπινον αὐτοῦ, Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα, δὸ ξασόν σου τὸν Υἱόν, δηλὸς ἐστίν, ὅτι καὶ τὴν περὶ τοῦ πάντων τέλους ὥραν, ὡς μὲν Λόγος, γινώσκει, ὡς δὲ ἄνθρωπος, ἀγνοεῖ·
- [04392] ἀνθρώπου γὰρ ^[26.416] ἴδιον τὸ ἀγνοεῖν, καὶ μάλιστα ταῦτα.
- [04393] Ἀλλὰ καὶ τοῦτο τῆς φιλανθρωπίας ἴδιον τοῦ Σωτῆρος.
- [04394] Ἐπειδὴ γὰρ γέγονεν ἄνθρωπος, οὐκ ἐπαισχύνεται διὰ τὴν σάρκα τὴν ἀγνοοῦσαν εἰπεῖν, Οὐκ οἶδα, ἵνα δείξῃ, ὅτι, εἰδὼς ὡς Θεὸς, ἀγνοεῖ σαρκικῶς.
- [04395] Οὐκ εἶρηκε γοῦν, Οὐδὲ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ οἶδεν, ἵνα μὴ ἡ θεὸς τῆς ἀγνοοῦσα φαίνεται·
- [04396] ἀλλ' ἀπλῶς, Οὐδὲ ὁ Υἱός·
- [04397] ἵνα τοῦ ἐξ ἀνθρώπων γενομένου Υἱοῦ ἡ ἀγνοία ᾗ.
- [04398] Διὰ τοῦτο καὶ περὶ ἀγγέλων λέγων, οὐκ εἶρηκεν ἐπαναβαίνων, ὅτι οὐδὲ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον·
- [04399] ἀλλ' ἐσιώπησε, δεικνὺς κατὰ δύο ταῦτα, ὅτι, εἰ τὸ Πνεῦμα οἶδεν, πολλῶ μᾶλλον ὁ Λόγος, ἢ Λόγος ἐστίν, οἶδε, παρ' οὗ καὶ τὸ Πνεῦμα λαμβάνει·
- [04400] καὶ ὅτι, περὶ τοῦ Πνεύματος σιωπήσας, φανερόν πεποιήκεν, ὅτι περὶ τῆς ἀνθρωπίνης αὐτοῦ λειτουργίας ἔλεγεν, οὐδὲ ὁ Υἱός.
- [04401] Καὶ τούτου τεκμήριον, ὅτι, ἀνθρωπίνως εἰρηκῶς, οὐδὲ ὁ Υἱὸς οἶδε, δείκνυσιν ὅμως θεϊκῶς ἑαυτὸν τὰ πάντα εἰδότα.
- [04402] Ὅν γὰρ λέγει Υἱὸν τὴν ἡμέραν μὴ εἰδέναι, τοῦτον εἰδέναι λέγει τὸν Πατέρα·
- [04403] Οὐδεὶς γὰρ, φησὶ, γινώσκει τὸν Πατέρα εἰ μὴ ὁ Υἱός.
- [04404] Πᾶς δὲ πλὴν τῶν Ἀρειανῶν συνομολογῆσειεν ὡς ὁ τὸν Πατέρα γινώσκων πολλῶ μᾶλλον οἶδε τῆς κτίσεως τὸ ὄλον·
- [04405] ἐν δὲ τῷ ὅλῳ καὶ τὸ τέλος ἐστὶ ταύτης.
- [04406] Καὶ εἰ ἤδη δὲ ὠρισται ἡ ἡμέρα καὶ ἡ ὥρα παρὰ τοῦ Πατρὸς, δηλόν ἐστίν, ὅτι διὰ τοῦ ^[26.417] Υἱοῦ ὠρισται, καὶ οἶδεν αὐτὸς τὸ δι' αὐτοῦ ὀρισθέν.
- [04407] Οὐδὲν γὰρ ἐστίν, ὃ μὴ διὰ Υἱοῦ γέγονέ τε καὶ ὠρισται·
- [04408] οὐκοῦν αὐτὸς δημιουργὸς ὢν τοῦ παντός, οἶδεν ὅποιον καὶ ὅποσον, καὶ ἕως τίνος αὐτὸ γενέσθαι βεβούληται ὁ Πατήρ·
- [04409] ἐν δὲ τῷ πόσῳ καὶ μέχρι τίνος ἐστίν ἡ τούτων ἀλλαγὴ.
- [04410] Πάλιν τε εἰ πάντα τὰ τοῦ Πατρὸς τοῦ Υἱοῦ ἐστι·
- [04411] τοῦτο γὰρ αὐτὸς εἶρηκε·
- [04412] τοῦ δὲ Πατρὸς ἐστὶ τὸ εἰδέναι τὴν ἡμέραν, δηλόν ὅτι καὶ ὁ Υἱὸς οἶδεν, ἴδιον ἔχων καὶ τοῦτο ἐκ τοῦ Πατρὸς.
- [04413] Καὶ πάλιν, εἰ ὁ Υἱὸς ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν τῷ Υἱῷ, οἶδε δὲ ὁ Πατήρ τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν·
- [04414] φανερόν, ὅτι καὶ ὁ Υἱὸς ἐν τῷ Πατρὶ ὢν καὶ εἰδὼς τὰ ἐν τῷ Πατρὶ, οἶδε καὶ αὐτὸς τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν.
- [04415] Εἰ δὲ καὶ εἰκὼν ἐστὶν ἀληθινὴ τοῦ Πατρὸς ὁ Υἱός, οἶδε δὲ ὁ Πατήρ τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν, δηλόν, ὅτι καὶ τοῦ εἰδέναι ταῦτα τὴν ὁμοιότητα τοῦ Πατρὸς ὁ Υἱὸς ἔχει.
- [04416] Καὶ οὐ θαυμαστόν, εἰ δι' οὗ τὰ πάντα γέγονε, καὶ ἐν ᾧ συνέστηκε τὰ ὅλα, οἶδεν αὐτὸς τὰ γενόμενα, καὶ πότε τούτων ἐκάστου καὶ κοινῆ τὸ τέλος·
- [04417] ἀλλ' ὅτι καὶ αὕτη ἡ προπέτεια, πρέπουσα τῇ μανίᾳ τῶν Ἀρειομανιτῶν οὕσα, εἰς τοσαύτην ἡμᾶς ἀπολογίαν ἠνάγκασεν ἐλθεῖν.
- [04418] Συναριθμοῦντες γὰρ τοῖς γενητοῖς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν αἰδιον Λόγον, κατ' ὀλίγον καὶ αὐτὸν τὸν Πατέρα ἐλάττονα τῆς κτίσεως μελετῶσι λέγειν.
- [04419] Εἰ γὰρ ὁ τὸν Πατέρα γινώσκων οὐκ οἶδε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν, φοβοῦμαι μὴ μείζων ἔσται, ὡς ἂν ἐκεῖνοι μανέντες εἴποιεν, ἢ περὶ τῆς κτίσεως, μᾶλλον δὲ ἢ περὶ τοῦ ἐλάττονος μέρους τῆς κτίσεως γνῶσις, τῆς περὶ τοῦ Πατρὸς γνῶσεως.
- [04420] Ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν, οὕτως εἰς τὸ Πνεῦμα βλασφημοῦντες, προσδοκάτωσαν μὴ λαμβάνειν ποτὲ τῆς ἀσεβείας ταύτης ἄφεσιν, ὡς ὁ Κύριος εἴρηκεν·
- [04421] οἱ δὲ φιλόχριστοι καὶ χριστοφόροι γινώσκομεν, ὡς οὐκ ἀγνοῶν ὁ Λόγος, ἢ Λόγος ἐστίν, ἔλεγεν, Οὐκ οἶδα·
- [04422] οἶδε γὰρ·

- [04423] ἀλλὰ τὸ ἀνθρώπινον δεικνύς, ὅτι τῶν ἀνθρώπων ἰδιὸν ἐστὶ τὸ ἀγνοεῖν, καὶ ὅτι σὰρ κα ἀγνοῦσαν ἐνεδύσατο, ἐν ἧ ὦν, σαρκικῶς ἔλεγεν·
- [04424] Οὐκ οἶδα.
- [04425] Τότε γοῦν εἰρηκῶς, ὅτι Οὐδὲ ὁ Υἱὸς οἶδε, καὶ τῶν κατὰ Νῶε ἀνθρώπων τὴν ἀγνοίαν παραθεῖς, εὐθὺς ἐπήγαγε·
- [04426] Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἶδατε οὐδὲ ὑμεῖς, ποία ὥρα ὁ Κύ [26.420] ριος ὑμῶν ἔρχεται·
- [04427] καὶ πάλιν, ἧ οὐ δοκεῖτε ὥρα, ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται·
- [04428] δι' ὑμᾶς γὰρ κἀγὼ γενόμενος ὡς ὑμεῖς, εἶπον·
- [04429] Οὐδὲ ὁ Υἱὸς.
- [04430] Ἔδει δὲ, εἶπερ ἦν ἀγνοῶν θεϊκῶς, εἰπεῖν·
- [04431] Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἶδα·
- [04432] καὶ, ἧ οὐ δοκῶ ὥρα·
- [04433] νῦν δὲ, τοῦτο μὲν οὐκ εἶπεν·
- [04434] εἰρηκῶς δὲ, ὅτι οὐκ οἶδατε ὑμεῖς, καὶ, ἧ οὐ δοκεῖτε, ἔδειξεν, ὅτι τῶν ἀνθρώπων ἐστὶ τὸ ἀγνοεῖν·
- [04435] δι' οὓς καὶ αὐτὸς, τὴν ὁμοίαν αὐτῶν ἔχων σάρκα, καὶ ἄνθρωπος γενόμενος, ἔλεγεν, οὐδὲ ὁ Υἱὸς οἶδεν·
- [04436] οὐκ οἶδε γὰρ σαρκί, καίπερ ὡς Λόγος γινώσκων.
- [04437] Καὶ τὸ κατὰ Νῶε δὲ παράδειγμα πάλιν ἐλέγχει τὴν ἀναίδειαν τῶν χριστομάχων·
- [04438] καὶ γὰρ κἀκεῖ οὐκ εἶπεν·
- [04439] Οὐκ ἔγνω, ἀλλ', Οὐκ ἔγνωσαν, ἕως ἤλθεν ὁ κατακλυσμός.
- [04440] Οἱ μὲν γὰρ ἄνθρωποι οὐκ ἐγίνωσκον·
- [04441] ὁ δὲ τὸν κατακλυσμὸν ἐπαγαγὼν (αὐτὸς δὲ ἦν ὁ Σωτὴρ) ἐγίνωσκε τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν, ἐν ἧ τοὺς καταρῶν τῶν οὐρανοῦ ἦνοιγε, καὶ τὰς ἀβύσσους ἐρῶγγυε, καὶ τῷ Νῶε εἶρηκεν·
- [04442] Εἰσελθε σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου εἰς τὴν κι βωτόν.
- [04443] Εἰ δὲ ἦν ἀγνοῶν, οὐκ ἂν προέλεγε τῷ Νῶε·
- [04444] Ἔτι γὰρ ἡμερῶν ἐπτὰ, ἐγὼ ἐπάγω τὸν κατακλυσμὸν ἐπὶ τὴν γῆν.
- [04445] Εἰ δὲ ἐκ τῆς εἰκόνας τῆς κατὰ τὸν Νῶε σημαίνει τὴν ἡμέραν, ἔγνω δὲ τὴν ἡμέραν τοῦ κατακλυσμοῦ, οἶδεν ἄρα καὶ τὴν ἡμέραν τῆς ἑαυτοῦ παρουσίας.
- [04446] Καὶ τὴν κατὰ τὰς παρθένους δὲ ὁμοίωσιν εἰρηκῶς, φανερώτερον πάλιν ἔδειξε, τίνες εἰσὶν οἱ ἀγνοοῦντες τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν, λέγων, Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἶδατε τὴν ἡμέραν ἢ τὴν ὥραν, ὁ πρὸ ὀλίγου λέγων, Οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ ὁ Υἱὸς, νῦν οὐκ εἶπεν, ὅτι Ἐγὼ οὐκ οἶδα, ἀλλ' ὅτι Ὑμεῖς οὐκ οἶδατε.
- [04447] Οὕτως ἄρα πυνθανομένων τῶν μαθητῶν περὶ τοῦ τέλους, καλῶς εἶπε τότε καὶ τὸ, Οὐδὲ ὁ Υἱὸς, σαρκικῶς διὰ τὸ σῶμα, ἵνα δείξη, ὅτι, ὡς ἄνθρωπος, οὐκ οἶδεν·
- [04448] ἀνθρώπων γὰρ ἰδιὸν τὸ ἀγνοεῖν.
- [04449] Εἰ μέντοι Λόγος ἐστὶ, καὶ αὐτὸς ἐστὶν ὁ ἐρ χόμενος, καὶ αὐτὸς κριτῆς, καὶ αὐτὸς ὁ νυμφίος.
- [04450] οἶδε πότε καὶ ποία ὥρα ἔρχεται, καὶ πότε μέλλει λέγειν·
- [04451] Ἔγειραι, ὁ καθεύδων, καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐπιφαύσει σοι ὁ Χριστός.
- [04452] [26.421] Ὡσπερ γὰρ, ἄνθρωπος γενόμενος, μετὰ ἀνθρώπων πεινᾷ καὶ διψᾷ καὶ πάσχει, οὕτω μετὰ μὲν τῶν ἀνθρώπων, ὡς ἄνθρωπος, οὐκ οἶδε·
- [04453] θεϊκῶς δὲ, ἐν τῷ Πατρὶ ὦν Λόγος καὶ Σοφία, οἶδε, καὶ οὐδέν ἐστιν, ὃ ἀγνοεῖ.
- [04454] Οὕτως καὶ περὶ Λαζάρου πάλιν ἂν θρωπίνως πυνθάνεται, ὃ ἀπελθὼν ἐγείρει αὐτόν, καὶ εἰδὼς πόθεν ἀνακαλέσεται τὴν Λαζάρου ψυχὴν·
- [04455] μεῖζον δὲ τὸ εἰδέναί, ποῦ ἦν ἡ ψυχὴ, τοῦ εἰδέ ναι, ποῦ ἔκειτο τὸ σῶμα·
- [04456] ἀλλὰ ἀνθρωπίνως ἐπ ηρώτα, ἵνα θεϊκῶς ἀνεγείρη.
- [04457] Οὕτω καὶ τῶν μαθητῶν πυνθάνεται ἐλθὼν εἰς τὰ μέρη Καισαρείας, καίπερ εἰδὼς καὶ πρὶν ἀποκρίνασθαι τὸν Πέτρον.

[04458] Εἰ γὰρ ὁ Πατὴρ ἀπεκάλυψε τῷ Πέτρῳ περὶ ὧν ὁ Κύριος ἐπυθάνετο, δηλὸν ἐστίν, ὅτι διὰ τοῦ Υἱοῦ γέγονεν ἡ ἀποκάλυψις·

[04459] Οὐδεὶς γὰρ οἶδε τὸν Υἱὸν, φησὶν, εἰ μὴ ὁ Πατὴρ, καὶ τὸν Πατέρα, εἰ μὴ ὁ Υἱός, καὶ ᾧ ἐὰν θέλῃ ὁ Υἱός ἀποκαλύψαι.

[04460] Εἰ δὲ δι' Υἱοῦ ἢ τε τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ γνώσις ἀποκαλύπτεται, οὐκ ἀμφίβολον ὡς αὐτὸς ὁ πυνθανόμενος Κύριος, πρότερον ἀποκαλύψας τῷ Πέτρῳ παρὰ τοῦ Πατρὸς, ὕστερον ἀνθρωπίνως ἐπυθάνετο·

[04461] ἵνα καὶ τοῦτο δείξῃ, ὅτι σαρκικῶς πυνθανόμενος, ἤδει θεϊκῶς ἃ ἐμελλε λέγειν ὁ Πέτρος·

[04462] οἶδεν ἄρα ὁ Υἱός, γινώσκων τὰ πάντα, καὶ γινώσκων τὸν ἑαυτοῦ Πατέρα, ἧς γνώσεως οὔτε μείζον οὔτε τελειότερον ἂν τι γένοιτο.

[04463] Ἰκανὰ μὲν οὖν ταῦτα πρὸς ἔλεγχον αὐτῶν·

[04464] ἐβουλόμην δὲ ἐρωτησαί, ἵνα καὶ οὕτως ἐχθροὶ μᾶλλον τῆς ἀληθείας δεικνύωνται καὶ χριστομάχοι.

[04465] Ὁ Απόστολος ἐν τῇ δευτέρᾳ πρὸς Κορινθίους Ἐπιστολῇ γράφων φησὶν·

[04466] Οἶδα ἄνθρωπον ἐν Χριστῷ πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων εἴτε ἐν σώματι, οὐκ οἶδα, εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος, οὐκ οἶδα·

[04467] ὁ Θεὸς οἶδε.

[04468] Τί τοίνυν φατέ;

[04469] οἶδεν ὁ Απόστολος ὁ πέπονθεν ἐν τῇ ὀπτασίᾳ, κἂν λέγῃ, οὐκ οἶδα, ἢ οὐκ οἶδεν;

[04470] Εἰ μὲν οὖν οὐκ οἶδε, σκοπεῖτε, μὴ μαθόντες πίπτειν, πέσητε καὶ εἰς τὴν τῶν Φρυγῶν παρανομίαν τῶν λεγόντων μὴ εἰδέναι τοὺς προφήτας, μηδὲ τοὺς ἄλλους τοὺς διακονήσαντας τὸν Λόγον, μήτε ἃ ποιῶσι, μήτε περὶ τίνων ἀπαγγέλλουσιν·

[04471] εἰ δὲ οἶδε λέγων, οὐκ οἶδα·

[04472] εἶχε γὰρ ἐν ἑαυτῷ τὸν Χριστὸν ^[26.424] ἀποκαλύπτοντα αὐτῷ τὰ πάντα·

[04473] πῶς οὐκ ἀληθῶς ἐξεστραμμένη τῶν θεομάχων καὶ αὐτοκατάκριτός ἐστιν αὐτῶν ἡ καρδία;

[04474] τὸν μὲν ἀπόστολον λέγοντα, οὐκ οἶδα, λέγουσιν εἰδέναι, τὸν δὲ Κύριον λέγοντα, οὐκ οἶδα, λέγουσι μὴ εἰδέναι;

[04475] Εἰ γὰρ, ἐπειδὴ Χριστὸς ἦν ἐν αὐτῷ, οἶδεν ὁ Παῦλος ἅπερ λέγει, οὐκ οἶδα·

[04476] πῶς οὐχὶ μᾶλλον αὐτὸς ὁ Χριστὸς οἶδε, κἂν λέγῃ, οὐκ οἶδα;

[04477] Ὁ μὲν οὖν Ἀπόστολος ἀποκαλύπτοντος αὐτῷ τοῦ Κυρίου οἶδεν ὁ πέπονθε·

[04478] διὰ τοῦτο γὰρ καὶ φησὶν, Οἶδα ἄνθρωπον ἐν Χριστῷ·

[04479] εἰδὼς δὲ τὸν ἄνθρωπον, οἶδε καὶ πῶς ὁ ἄνθρωπος ἠρπάγη.

[04480] Ὁ γοῦν Ἐλισσαῖος, βλέπων τὸν Ἥλιον, οἶδε καὶ πῶς ἀνελήφθη·

[04481] ἀλλὰ καίπερ γινώσκων, ὅμως τῶν υἱῶν τῶν προφητῶν νομιζόντων τὸν Ἥλιον εἰς ἐν τῶν ὁρέων ὑπὸ τοῦ Πνεύματος ἐρῆφθαι, αὐτὸς τὴν μὲν ἀρχὴν γινώσκων ὁ ἑώρα κεν, ἔπειθε τοὺς ἄνδρας·

[04482] βιαζομένων δὲ ἐκείνων, σε σιώπηκε καὶ συνεχώρησεν ἀπελθεῖν.

[04483] Ἄρ' οὖν, ἐπειδὴ σεσιώπηκεν, οὐκ ἐγίνωσκεν;

[04484] Ἐγίνωσκε μὲν οὖν·

[04485] ἀλλ' ὡς οὐκ εἰδὼς συνεχώρησεν, ἴν' ἐκείνοι, πεισθέντες, μηκέτι διατάζωσι περὶ τῆς ἀναλήψεως Ἥλιου.

[04486] Οὐκοῦν πολλῷ μᾶλλον ὁ Παῦλος.

[04487] αὐτὸς ὧν ὁ ἀρπαγεὶς, οἶδε καὶ πῶς ἠρπάγη.

[04488] Καὶ γὰρ Ἥλιος ἐγίνωσκε·

[04489] καὶ εἰ ἐπυθάνετό τις, εἶπεν ἂν πῶς ἂν ελήφθη.

[04490] Λέγει δὲ ὅμως ὁ Παῦλος, Οὐκ οἶδα, δύο τούτων χάριν, ὡς γε νομίζω, ἐνὸς μὲν, ὡς αὐτὸς εἶπεν, ἵνα μὴ διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῶν ἀποκαλύψεων ἕτερόν τις αὐτὸν λογίσσεται, ὑπὲρ ὃ βλέπει·

[04491] ἕτερου δὲ, ὅτι, τοῦ Σωτῆρος εἰπόντος, Οὐκ οἶδα, ἔπρεπε καὶ αὐτὸν εἰπεῖν, Οὐκ οἶδα, ἵνα μὴ φαίνεται δοῦλος ὧν ὑπὲρ τὸν Κύριον αὐτοῦ, καὶ μαθητῆς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον.

- [04492] Οὐκοῦν ὁ τῷ Παύλῳ δεδωκώς εἰδέναι πολλῶ μᾶλλον αὐτὸς οἶδε.
- [04493] Καὶ γὰρ καὶ λέγων τὰ πρὸ τῆς ἡμέρας, οἶδε, καθὰ προεῖπον, καὶ πότε ἡ ἡμέρα καὶ πότε ἡ ὥρα·
- [04494] καὶ ὁμῶς εἰδὼς, λέγει, οὐδὲ ὁ Υἱὸς οἶδε.
- [04495] Τίνος μὲν οὖν χάριν τότε εἶπεν, οὐκ οἶδα, ἃ αὐτὸς, ὡς Δεσπότης, οἶδεν;
- [04496] Ὡς διερευνῶντα στοχάζεσθαι χρή, τῆς ἡμῶν ἕνεκα λυσιτελείας, ὡς γε νομίζω, τοῦτο πεποίηκε·
- [04497] παρὰσχοι δὲ αὐτὸς τῇ προθέσει τὸν νοῦν τῆς ἀληθείας! Ἐν ἀμφοτέροις ^[26.425] ἡμῖν τὸ χρήσιμον ἐφύλαξεν ὁ Σωτήρ·
- [04498] εἰ γὰρ τὰ μὲν πρὸ τοῦ τέλους ἀπαντῶντα δεδήλωκεν, ἵνα μὴ, ὡς εἶπεν αὐτὸς, ξενοισθῶμεν, μηδὲ θροηθῶμεν, γινομένων αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τούτων τὸ μετὰ ταῦτα τέλος προσδοκῶμεν·
- [04499] περὶ δὲ τῆς ἡμέρας καὶ τῆς ὥρας οὐκ ἠθέλησε θεϊκῶς εἰπεῖν, ὅτι Οἶδα·
- [04500] ἀλλὰ σαρκικῶς διὰ τὴν σάρκα τὴν ἀγνοοῦσαν, καθὰ προεῖπον, εἶπεν, ὅτι Οὐκ οἶδα·
- [04501] ἵνα μηκέτι ἐπερωτήσωσιν αὐτὸν, καὶ λοιπὸν ἢ μὴ εἰρηκῶς λυτήση τότε τοὺς μαθητὰς, ἢ εἰρηκῶς, παρὰ τὸ συμφέρον αὐτοῖς καὶ πᾶσιν ἡμῖν ποιήση.
- [04502] Ὅ γὰρ ἂν ποιῇ, τοῦτο πάντως ὑπὲρ ἡμῶν ἐστίν, ἐπειδὴ καὶ δι' ἡμᾶς ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο.
- [04503] Δι' ἡμᾶς τοίνυν εἶπε καὶ τὸ, Οὐδὲ ὁ Υἱὸς οἶδε·
- [04504] καὶ οὔτε ἐψεύσατο τοῦτο εἰρηκῶς (ἀνθρωπίνως γὰρ εἶπεν, ὡς ἄνθρωπος, Οὐκ οἶδα), οὔτε ἀφήκε τοὺς μαθητὰς αὐτὸν βιάσασθαι εἰπεῖν·
- [04505] εἰρηκῶς γὰρ, Οὐκ οἶδα, ἔστησε κάκεινων τὴν ἐρώτησιν.
- [04506] Ἐν γοῦν ταῖς Πράξεσι τῶν ἀποστόλων ἐστὶ γεγραμμένον, ἠνίκα ἐπέβη τοῖς ἀγγέλοις, ἀναβαίνων ὡς ἄνθρωπος, καὶ ἀναφέρων εἰς τὸν οὐρανὸν ἦν ἐφορεῖ σάρκα·
- [04507] ὅτε καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦτο βλέποντες, πάλιν ἠρώτων, Πότε τὸ τέλος ἔσται, καὶ, Πότε σὺ παρὰ γίνῃ, εἶπεν αὐτοῖς φανερώτερον·
- [04508] Οὐχ ὑμῶν ἐστὶ γινῶναι χρόνους ἢ καιροὺς, οὓς ὁ Πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ.
- [04509] Καὶ οὐκ εἶπε τότε, Οὐδὲ ὁ Υἱὸς, ὥσπερ εἶπεν πρὸ τούτου ἀνθρωπίνως, ἀλλ', Ὑμῶν οὐκ ἐστὶ γινῶναι.
- [04510] Λοιπὸν γὰρ ἦν ἡ σὰρξ ἀναστᾶσα, καὶ ἀποθεμένη τὴν νέκρωσιν καὶ θεοποιηθεῖσα·
- [04511] καὶ οὐκέτι ἔπρεπε σαρκικῶς αὐτὸν ἀποκρίνασθαι ἀνερχόμενον εἰς τοὺς οὐρανοὺς, ἀλλὰ λοιπὸν θεϊκῶς διδάξει, ὅτι Οὐχ ὑμῶν ἐστὶ γινῶναι χρόνους ἢ καιροὺς, οὓς ὁ Πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ·
- [04512] ἀλλὰ λήψεσθε δύναμιν.
- [04513] Τίς δὲ ἡ δύναμις τοῦ Πατρὸς ἢ ὁ Υἱός;
- [04514] Χριστὸς γὰρ Θεοῦ δύναμις καὶ Θεοῦ Σοφία.
- [04515] Οἶδεν ἄρα ὁ Υἱὸς Λόγος ὢν·
- [04516] τοῦτο γὰρ λέγων ἐσήμαινεν, ὅτι Ἐγὼ οἶδα, ἀλλ' οὐκ ἐστὶν ὑμῶν γινῶναι·
- [04517] δι' ὑμᾶς γὰρ καὶ ἐν τῷ ὄρει καθήμενος σαρκικῶς εἶπον, Οὐδὲ ὁ Υἱὸς οἶδε, διὰ τὸ ὑμῶν καὶ πάντων συμφέρον·
- [04518] συμφέρει γὰρ ὑμῖν καὶ περὶ τῶν ἀγγέλων καὶ περὶ τοῦ Υἱοῦ οὕτως ἀκοῦσαι, διὰ τοὺς ἐσομένους μετὰ ταῦτα πλάνους, ἵνα, κὰν ὡς ἄγγελοι μετασχηματίσωνται δαίμονες, καὶ περὶ τῆς συντελείας ἐπιχειρήσωσι λέγειν, μὴ πιστεύσητε, ὡς ἀγνοοῦντων αὐτῶν.
- [04519] Ἄν δὲ καὶ ὁ Ἀντίχριστος ^[26.428] στος μεταποιήσας ἑαυτὸν λέγη·
- [04520] Ἐγὼ εἰμι ὁ Χριστός, καὶ πειράσῃ καὶ αὐτὸς περὶ τῆς ἡμέρας καὶ συντελείας λέγειν, πρὸς τὸ πλανῆσαι τοὺς ἀκούοντας·
- [04521] ἔχοντες ὑμεῖς παρ' ἐμοῦ τὴν φωνὴν, ὅτι Οὐδὲ ὁ Υἱὸς, μηδὲ ἐκείνῳ πιστεύσητε.
- [04522] Ἄλλως τε οὐδὲ εἰδέναι πάλιν πότε τὸ τέλος, ἢ πότε τοῦ τέλους ἡ ἡμέρα, συμφέρει τοῖς ἀνθρώποις, ἵνα μὴ, γνόντες, καταφρονηταὶ τοῦ μεταξὺ χρόνου γένωνται, περιμένοντες τὰς ἐγγύς τοῦ τέλους ἡμέρας·
- [04523] τότε γὰρ μόνον ἑαυτῶν ἐπιμελεῖσθαι προφασίσονται.
- [04524] Διὰ τοῦτο καὶ τὸ ἐκάστου τέλος τοῦ θανάτου σεσιώπηκεν, ἵνα μὴ, προφάσει τῆς γνώσεως φυσιωθέντες οἱ ἄνθρωποι, ἀμελεῖν ἑαυτῶν τὸ πλεῖστον ἄρξωνται τοῦ χρόνου.

[04525] Ἀμφότερα δὴ οὖν καὶ τὸ καθόλου τέλος, καὶ τὸ ἐκάστου πέρας ἔκρυψεν ἀφ' ἡμῶν ὁ Λόγος (καὶ γὰρ καὶ ἐν καθόλου τὸ ἐκάστου τέλος ἐστὶ, καὶ ἐν τῷ ἐκάστου τέλει τὸ καθόλου συνάγεται), ἵνα, ἀδήλου αὐτοῦ ὄντος καὶ αἰεὶ προσδοκώμενου, καθ' ἡμέραν ὡς καλούμενοι προκόπτωμεν, τοῖς ἔμπροσθεν ἐπ' εκτεινόμενοι, τῶν δὲ ὀπισθεν ἐπιλανθανόμενοι.

[04526] Τίς γὰρ, γινώσκων μὲν τὴν ἡμέραν τοῦ τέλους, οὐχ ὑπερτίθεται τὸν μεταξὺ χρόνον·

[04527] ἀγνοῶν δὲ, οὐ καθ' ἡμέραν ἕτοιμος γίνεται;

[04528] Διὰ τοῦτο γὰρ ἐπὶ τούτοις ἐπέφερεν ὁ Σωτὴρ, λέγων·

[04529] Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε οὐδὲ ὑμεῖς, ποῖα ὥρα ὁ Κύριος ὑμῶν ἔρχεται·

[04530] καὶ, Ἦ οὐ δοκεῖτε ὥρα, ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται·

[04531] διὰ τὸ συμφέρον ἄρα τὸ ἐκ τῆς ἀγνοίας τοῦτο εἶρηκε.

[04532] Καὶ γὰρ καὶ τοῦτο λέγων, βούλεται διὰ παντὸς ἡμᾶς ἐτοίμους γενέσθαι·

[04533] Ὑμεῖς γὰρ, φησὶν, οὐκ οἴδατε·

[04534] ἐγὼ δὲ ὁ Κύριος οἶδα πότε ἔρχομαι, κἂν οἱ Ἀρειανοὶ με μὴ προσδοκῶσι Λόγον ὄντα τοῦ Πατρὸς.

[04535] Ὁ μὲν οὖν Κύριος, τὸ ἡμῶν συμφέρον ὑπὲρ ἡμᾶς γινώσκων, οὕτως ἠσφαλίσατο τοὺς μαθητάς·

[04536] καὶ αὐτοὶ ταῦτα μαθόντες, διωρθώσαντο μέλ λοντας ἐν τούτῳ πλανᾶσθαι τοὺς ἀπὸ Θεσσαλονίκης.

[04537] Ἐπειδὴ δὲ οἱ Χριστομάχοι οὐδ' οὕτω καταδύονται, βούλομαι, καίπερ εἰδὼς σκληροτέραν ἔχοντας αὐτοὺς τοῦ Φαραῶ τὴν καρδίαν, ἐρωτῆσαι πάλιν καὶ περὶ τούτου.

[04538] Ἐν τῷ παραδείσῳ πυνθάνεται ὁ Θεὸς λέγων·

[04539] Ἀδάμ, ποῦ εἶ;

[04540] Ἐξετάζει δὲ καὶ τὸν Κάϊν·

[04541] Ποῦ Ἄβελ ὁ ἀδελφός σου;

[04542] Τί τοίνυν καὶ περὶ τούτου φατέ;

[04543] Εἰ γὰρ ἀγνοεῖν αὐτὸν νομίζετε, καὶ διὰ τοῦτο πυνθάνεσθαι·

[04544] Μανιχαῖοις μὲν ^[26.429] ἤδη προσετέθητε·

[04545] αὐτῶν γὰρ τὸ τοιοῦτον τόλμημα·

[04546] εἰ δὲ, φοβούμενοι φανερῶς ὀνομασθῆναι Μανιχαῖοι, βιάζεσθε ἑαυτοὺς εἰπεῖν, ὅτι γινώσκων πυνθάνεται·

[04547] τί ἄτοπον ἢ τί ξένον ὀρώντες, οὕτω πεπτώκατε, εἰ ὁ Υἱὸς, ἐν ᾧ τότε ἐπυνθάνετο ὁ Θεός, ὁ αὐτὸς Υἱὸς καὶ νῦν σάρκα περιβεβλημένος πυνθάνεται τῶν μαθητῶν ὡς ἀνθρώπος;

[04548] εἰ μὴ ἄρα Μαριχαῖοι γενόμενοι μέμφεσθαι θελήσητε καὶ τὴν τότε γενομένην πρὸς τὸν Ἀδάμ ἐρώτησιν, ἵνα μόνον καὶ ὑμεῖς νεανιεύσητε ἐν ταῖς κακονοίαις.

[04549] Καὶ γὰρ ἐν πᾶσιν ἐλεγχόμενοι, τονθορῶτε πάλιν διὰ τὸ εἰρημένον παρὰ τοῦ Λουκᾶ, ὃ καλῶς μὲν εἶρηται, κακῶς δὲ ὑμεῖς διανοεῖσθε.

[04550] Τί δὲ τοῦτό ἐστιν, ἀναγκαῖον παραθέσθαι, ἵνα καὶ οὕτως αὐτῶν ἡ δι' εφθαρμένη διάνοια δειχθῇ.

[04551] Φησὶ τοίνυν ὁ Λουκᾶς·

[04552] Καὶ Ἰησοῦς προέκοπτε σοφία, καὶ ἡλικία, καὶ χάριτι παρὰ Θεῷ καὶ ἀνθρώποις.

[04553] Τὸ μὲν οὖν ὀητόν ἐστι τοῦτο·

[04554] ἐπεὶ δὴ δὲ καὶ ἐν τούτῳ προσκόπτουσιν, ἀναγκαῖον πάλιν αὐτοὺς ὡς τοὺς Φαρισαίους καὶ τοὺς Σαδδουκαίους ἐρωτῆσαι, περὶ οὗ φησὶν ὁ Λουκᾶς.

[04555] Ἔστι δὲ οὕτως·

[04556] Ἰησοῦς Χριστὸς ἀνθρώπος ἐστίν, ὡς οἱ ἄλλοι πάντες ἀνθρώποι, ἢ Θεός ἐστι σάρκα φορῶν;

[04557] Εἰ μὲν οὖν κοινὸς ἀνθρώπος κατὰ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους καὶ αὐτὸς ἐστίν, ἔστω πάλιν ὡς ἀνθρώπος προκόπτων.

[04558] Τοῦτο μέντοι τοῦ Σαμοσατέως ἐστὶ τὸ φρόνημα, ὃ τῇ μὲν δυνάμει καὶ ὑμεῖς φρονεῖτε, τῷ δὲ ὀνόματι μόνον ἀρνεῖσθε διὰ τοὺς ἀνθρώπους.

- [04559] Εἰ δὲ Θεὸς ἐστὶ σὰρκα φορῶν, ἐπειδὴ καὶ τοῦτό ἐστιν ἀληθῶς, καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο, καὶ Θεὸς ὢν ἐπὶ γῆς κατήλθε·
- [04560] ποίαν εἶχε προκοπήν ὁ ἴσα Θεῷ ὑπάρχων;
- [04561] ἢ ποῦ εἶχεν ἀξάνειν ὁ Υἱὸς αἰὲν ὢν ἐν τῷ Πατρὶ;
- [04562] Εἰ γὰρ ὁ αἰὲν ὢν ἐν τῷ Πατρὶ προκόπτει, τί ἄρα ἐστὶν ἐπέκεινα τοῦ Πατρὸς, ἵν' ἀπὸ τούτου καὶ προκόψῃ;
- [04563] Ἐπειτα ὡς ἐπὶ τοῦ λαβεῖν καὶ δοξασθῆναι τὰ αὐτὰ καλὸν εἰπεῖν·
- [04564] Εἰ ἄνθρωπος γενόμενος προέκοπτε, δηλόν ἐστιν, ὡς, πρὸ τοῦ γενέσθαι ἄνθρωπος, ἀτελής ἦν·
- [04565] καὶ μᾶλλον ἢ σὰρξ αἰτία τῆς τελειώσεως αὐτοῦ γέγονεν, ἢ αὐτὸς τῆς σαρκός.
- [04566] Πάλιν τε εἰ Λόγος ὢν προκόπτει, τί μείζον ἔχει γενέσθαι Λόγου καὶ Σοφίας, καὶ Υἱοῦ, καὶ Θεοῦ δυνάμει;
- [04567] ταῦτα γὰρ ἐστὶν ὁ Λόγος, ὢν εἴ τις ὡς ἀκτίνα μετασχεῖν πῶς δύναται, ὁ τοιοῦτος παντέλειος ἐν ἀνθρώποις, ^[26.432] καὶ ἴσος ἀγγέλοις γίνεται.
- [04568] Καὶ γὰρ καὶ ἄγγελοι, καὶ ἀρχάγγελοι, καὶ κυριότητες, καὶ πᾶσαι αἱ δυνάμεις, καὶ θρόνοι, τοῦ Λόγου μετέχοντες, βλέπουσι διαπαντὸς τὸ πρόσωπον τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ.
- [04569] Πῶς οὖν ὁ ἄλλοις τὴν τελειότητα παρασχών, αὐτὸς μετ' ἐκείνους προκόπτει;
- [04570] Ἄγγελοι γὰρ καὶ τὴν ἀνθρώπινην αὐτοῦ γένεσιν διηκόνησαν·
- [04571] καὶ τὸ λεγόμενον παρὰ τοῦ Λουκᾶ μετὰ τὴν διακονίαν τῶν ἀγγέλων εἴρηται.
- [04572] Πῶς οὖν ὅλως κἂν εἰς ἐνθύμησιν ἐλθεῖν ἀνθρώπου δύναται;
- [04573] Ἡ πῶς ἡ Σοφία ἐν σοφίᾳ προέκοπτεν;
- [04574] Ἡ πῶς ὁ ἄλλοις χάριν διδοὺς (καθὼς ὁ Παῦλος, διὰ πάσης ἐπιστολῆς δι' αὐτοῦ διδοσθαι τὴν χάριν γινώσκων, φησὶν·
- [04575] Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν), αὐτὸς ἐν χάριτι προέκοπτεν;
- [04576] Ἡ γὰρ ψεύδεσθαι τὸν Ἀπόστολον λεγέτωσαν, ἢ μηδὲ Σοφίαν εἶναι τὸν Υἱὸν λέγειν τολμάτωσαν.
- [04577] Ἡ εἰ Σοφία ἐστὶν, ὡς εἶπεν ὁ Σολομών, καὶ ὁ Παῦλος ἔγραψε, Χριστὸς Θεοῦ δύναμις καὶ Θεοῦ σοφία·
- [04578] ποίαν ἢ Σοφία προκοπήν ἐπεδέχετο;
- [04579] Ἄνθρωποι μὲν γὰρ, κτίσματα τυγχάνοντες, ἐπεκτείνεσθαι πῶς καὶ προκόπτειν ἐν ἀρετῇ δύναται;
- [04580] Ἐνώχ γοῦν οὕτω μετετέθη·
- [04581] καὶ Μωσῆς ἀξάνων ἐτελειούτο·
- [04582] Ἰσαὰκ δὲ προκόπτων ἐγένετο μέγας·
- [04583] καὶ ὁ Ἀπόστολος ἐπεκτείνεσθαι καθ' ἡμέραν τοῖς ἔμπροσθεν ἔλεγεν·
- [04584] εἶχε γὰρ ἕκαστος ποῦ προκόψῃ, βλέπων εἰς τὸν ἔμπροσθεν αὐτοῦ βαθμόν·
- [04585] ὁ δὲ τοῦ Θεοῦ Υἱός, ὁ μόνος ὢν, ποῦ εἶχεν ἐπεκτείνεσθαι;
- [04586] Πάντα γὰρ εἰς αὐτὸν βλέποντα προκόπτει·
- [04587] αὐτὸς δὲ μόνος ὢν, ἐν τῷ μόνῳ Πατρὶ ἐστὶν, ἀφ' οὗ οὐδὲ ἐπεκτείνεται, ἀλλ' ἐν αὐτῷ μένων ἐστὶν αἰεὶ.
- [04588] Ἀνθρώπων μὲν οὖν ἐστὶ τὸ προκόπτειν·
- [04589] ὁ δὲ τοῦ Θεοῦ Υἱός, ἐπεὶ προκόπτειν οὐκ εἶχε, τέλειος ὢν ἐν τῷ Πατρὶ, ἐταπεινώσεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα ἐν τῷ ἐκείνου ταπεινῷ μᾶλλον ἡμεῖς αὐξῆσαι δυνηθῶμεν.
- [04590] Ἡ δὲ αὐξήσις ἡμῶν οὐκ ἄλλη τίς ἐστὶν ἢ τὸ ἀφίστασθαι μὲν τῶν αἰσθητῶν, εἰς αὐτὸν δὲ τὸν Λόγον γενέσθαι·
- [04591] ἐπεὶ καὶ τὸ ἐκείνου ταπεινὸν οὐδὲν ἕτερόν ἐστὶν ἢ τὸ λαβεῖν τὴν ἡμετέραν σὰρκα.
- [04592] Οὐκ ἄρα ὁ Λόγος ἦν, ἢ Λόγος ἐστὶν, ὁ προκόπτων, ὁ τέλειος ἐκ τελείου ὢν τοῦ Πατρὸς, ὁ μηδενὸς δεόμενος, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους εἰς προκοπήν ἀνάγων.
- [04593] Ἀλλὰ ἀνθρωπίνως εἴρηται καὶ ἐνταῦθα τὸ προ ^[26.433] κόπτειν·

- [04594] ἐπεὶ καὶ τῶν ἀνθρώπων ἐστὶ πάλιν ἡ προκοπή.
- [04595] Καὶ γὰρ καὶ ὁ εὐαγγελιστὴς οὕτω μετὰ ἀκριβοῦς τῆς παρατηρήσεως λέγων, τῇ προκοπῇ συνῆψε τὴν ἡλικίαν·
- [04596] Λόγος δὲ καὶ Θεὸς ἡλικία οὐ μετρεῖται, ἀλλὰ τῶν σωμάτων εἰσὶν αἱ ἡλικίαι.
- [04597] Τοῦ σώματος ἄρα ἐστὶν ἡ προκοπή·
- [04598] αὐτοῦ γὰρ προκόπτοντος, προέκοπτεν ἐν αὐτῷ καὶ ἡ φανέρωσις τῆς θεότητος τοῖς ὁρώσιν·
- [04599] ὅσῳ δὲ ἡ θεότης ἀπεκαλύπτετο, τοσοῦτῳ πλεῖον ἡ χάρις ἠΰξανεν ὡς ἀνθρώπου παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις.
- [04600] Παιδίον μὲν γὰρ ἐβαστάζε το παῖς δὲ γενόμενος, ἀπέμενε ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τοὺς ἱερέας ἀνέκρινε περὶ τοῦ νόμου·
- [04601] κατ' ὀλίγον δὲ τοῦ σώματος ἀυξάνοντος, καὶ τοῦ Λόγου φανερούμεντος ἐαυτὸν ἐν αὐτῷ, ὁμολογεῖται λοιπὸν παρὰ μὲν Πέτρου πρῶτον, εἶτα καὶ παρὰ πάντων, ὅτι ἀληθῶς Υἱὸς Θεοῦ ἐστὶν οὗτος·
- [04602] εἰ καὶ Ἰουδαῖοι οἱ τε παλαιοὶ καὶ οἱ νέοι οὗτοι θέλοντες καμ μύουσι τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἵνα μὴ βλέπωσιν, ὅτι τὸ, ἐν σοφίᾳ προκόπτειν, οὐκ ἐστὶ τὴν Σοφίαν αὐτὴν προκόπτειν, ἀλλὰ τὸ ἀνθρώπινον μᾶλλον ἐν αὐτῇ προκόπτειν.
- [04603] Καὶ Ἰησοῦς γὰρ προέκοπτε σοφία καὶ χάριτι·
- [04604] εἰ χρηὴ δὲ καὶ πιθανῶς μετὰ τοῦ ἀληθοῦς εἰπεῖν, αὐτὸς ἐν ἑαυτῷ προέκοπτε.
- [04605] Ἡ Σοφία γὰρ ὠκοδόμησεν ἑαυτῇ οἶκον, καὶ ἐν ἑαυτῇ τὸν οἶκον προκόπτειν ἐποίει.
- [04606] Τίς δὲ ἐστὶν ἡ λεγομένη προκοπή ἢ, καθὰ προεῖπον, ἢ παρὰ τῆς Σοφίας μεταδιδόμενη τοῖς ἀνθρώποις θεοποιήσις καὶ χάρις, ἐξαφανιζομένης ἐν αὐτοῖς τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς ἐν αὐτοῖς φθορᾶς κατὰ τὴν ὁμοίότητα καὶ συγγένειαν τῆς σαρκὸς τοῦ Λόγου;
- [04607] Οὕτω γὰρ ἀυξάνοντος ἐν ἡλικίᾳ τοῦ σώματος, συν ἐπεδίδοτο ἐν αὐτῷ καὶ ἡ τῆς θεότητος φανέρωσις, καὶ ἐδείκνυτο παρὰ πᾶσιν, ὅτι ναὸς Θεοῦ ἐστὶ, καὶ Θεὸς ἦν ἐν τῷ σώματι.
- [04608] Ἐὰν δὲ φιλονεικῶσιν, ὅτι Ἰησοῦς ἐκλήθη ὁ Λόγος γενόμενος σὰρξ, καὶ εἰς αὐτὸν ἀναφέρουσι τὸ λεγόμενον, προέκοπτεν·
- [04609] ἀκουέτωσαν, ὅτι οὐδὲ τοῦτο μὲν ἐλαττοῖ τὸ πατρικὸν φῶς·
- [04610] τοῦτο γὰρ ἐστὶν ὁ Υἱός·
- [04611] δείκνυσι δὲ πάλιν, ὅτι γέγονεν ἀνθρώπος ὁ Λόγος, καὶ ἀληθινὴν ἐφόρεσε σάρκα.
- [04612] Καὶ ὥσπερ εἶπομεν, ὅτι σαρκὶ πέπονθε, καὶ σαρκὶ ἐπέινα, καὶ σαρκὶ ἐκοπίασεν·
- [04613] οὕτω καὶ εἰκότως ἂν λέγοιτο, ὅτι σαρκὶ προέκοπτεν.
- [04614] Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ἔξωθεν ὄντος τοῦ Λόγου ἐγένετο ἡ προκοπή, οἷα ἐστὶν, [26.436] ἦν εἰρήκαμεν.
- [04615] Ἐν αὐτῷ γὰρ ἦν ἡ σὰρξ ἢ προκόπτουσα καὶ αὐτοῦ λέγεται·
- [04616] καὶ τοῦτο ἵνα πάλιν ἡ τῶν ἀνθρώπων προκοπή ἄπτωτος διὰ τὸν συνόντα Λόγον διαμεῖνη.
- [04617] Οὐτ' οὖν τοῦ Λόγου ἢ προκοπή, οὔτε ἡ σὰρξ ἦν ἡ Σοφία, ἀλλὰ τῆς Σοφίας σῶμα γέγονεν ἡ σὰρξ.
- [04618] Διὰ τοῦτο, ὡς προεῖπομεν, οὐχ ἡ Σοφία, ἢ Σοφία ἐστὶν, αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν προέκοπτεν·
- [04619] ἀλλὰ τὸ ἀνθρώπινον ἐν τῇ Σοφίᾳ προέκοπτεν, ὑπεραναβαῖνον κατ' ὀλίγον τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, καὶ θεοποιούμενον, καὶ ὄργανον αὐτῆς πρὸς τὴν ἐνέργειαν τῆς Θεότητος καὶ τὴν ἔκλαμψιν αὐτῆς γινόμενον καὶ φαινόμενον πᾶσι.
- [04620] Διὸ οὐδὲ εἶπεν, Ὁ Λόγος προέκοπτεν, ἀλλ', Ὁ Ἰησοῦς, ὅπερ ὄνομα γενόμενος ἀνθρώπος ὁ Κύριος ἐκλήθη·
- [04621] ὡς εἶναι τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως τὴν προκοπὴν οὕτως ὡς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἶπομεν.
- [04622] Οὐκοῦν ὥσπερ, προκοπτοῦσης τῆς σαρκὸς, λέγεται αὐτὸς προκόπτειν διὰ τὴν πρὸς τὸ σῶμα ἰδιότητα·
- [04623] οὕτω καὶ τὰ περὶ τὸν καιρὸν τοῦ θανάτου λεγόμενα, τὸ ταραχθῆναι, τὸ κλαῦσαι, χρηὴ λαμβάνειν τῇ αὐτῇ διανοίᾳ.
- [04624] Ἄνω γὰρ καὶ κάτω περιόντες, καὶ ὥσπερ ἐκ τούτων τὴν αἴρεσιν πάλιν συνιστῶντες, φάσκουσιν·
- [04625] Ἴδου ἔκλαυσε καὶ εἶπε·
- [04626] Νῦν ἡ ψυχὴ μου τετάρακται·
- [04627] καὶ παρεκάλεσε παρελθεῖν τὸ ποτήριον·

- [04628] πῶς οὖν, εἰ ταῦτα εἴρηκε, Θεός ἐστι καὶ Λόγος τοῦ Πατρὸς;
- [04629] Ναὶ γέγραπται, ὅτι ἐκλαυσεν, ὡς Θεομάχοι, καὶ ὅτι εἶπεν, Ἐταράχθην, καὶ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ εἶπεν, Ἐλωῖ, Ἐλωῖ λιμασαβαχθανὶ, ὃ ἐστι, Θεέ μου, Θεέ μου, ἵνα τί με ἐγκατέλιπες;
- [04630] Καὶ παρεκάλει δὲ τοῦ παρελθεῖν τὸ ποτήριον·
- [04631] γέγραπται γὰρ ταῦτα.
- [04632] Ἀλλ' ἠβουλόμην πάλιν ὑμᾶς ἀποκρίνασθαι·
- [04633] τὸ αὐτὸ γὰρ ἐφ' ἑκάστου τῶν παρ' ὑμῶν προτεινομένων ἀντικρούειν ἀνάγκη.
- [04634] Εἰ μὲν ἄνθρωπος ψιλὸς ἐστὶν ὁ λαλῶν, κλαιέτω καὶ φοβείσθω τὸν θάνατον, ὡς ἄνθρωπος·
- [04635] εἰ δὲ Λόγος ἐστὶν ἐν σαρκὶ (τὰ αὐτὰ γὰρ λέγειν αἰεὶ οὐκ ὀκνητέον), τίνα Θεὸς ὧν εἶχε φοβεῖσθαι;
- [04636] Ἦ διὰ τί τὸν θάνατον ἐφοβεῖτο ζωὴ ὧν αὐτὸς, καὶ ἄλλους ἐκ τοῦ θανάτου ῥυόμενος;
- [04637] Ἦ πῶς λέγων, Μὴ φοβεῖσθε τὸν ἀποκτείνοντα τὸ σῶμα, αὐτὸς ἐφοβεῖτο;
- [04638] Πῶς δὲ ὁ τῷ Ἀβραάμ λέγων, Μὴ φοβοῦ, ὅτι μετὰ σοῦ εἰμι;
- [04639] καὶ τὸν Μωσῆν παραθαρσύνων κατὰ τοῦ Φα^[26.437] ραῶ, καὶ τῷ τοῦ Ναυῆ λέγων, Ἴσχυε καὶ ἀνδρίζου, αὐτὸς ἐδειλία τὸν Ἡρώδη καὶ τὸν Πιλάτον;
- [04640] Εἶτα, ἄλλοις γινόμενος βοηθὸς εἰς τὸ μὴ φοβεῖσθαι (Κύριος γὰρ, φησὶν, ἐμοὶ βοηθός·
- [04641] οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος), αὐτὸς ἡγεμόνας θνητοῦς ἀνθρώπους ἐφοβεῖτο;
- [04642] αὐτὸς ἐλθὼν κατὰ τοῦ θανάτου, ἐδειλία τὸν θάνατον;
- [04643] Πῶς δὲ οὐκ ἄτοπον καὶ δυσσεβές, λέγειν τοῦτον δειλιᾶν τὸν θάνατον ἢ τὸν ἄδην, ὃν οἱ πυλωροὶ τοῦ ἄδου βλέποντες ἔπτηξαν;
- [04644] Εἰ δὲ καθ' ὑμᾶς ἐδειλία ὁ Λόγος, διὰ τί πρὸ πολλοῦ λέγων περὶ τῆς ἐπιβουλῆς τῶν Ἰουδαίων οὐκ ἔφευγεν, ἀλλὰ καὶ ζητούμενος ἔλεγεν·
- [04645] Ἐγὼ εἰμι;
- [04646] Καὶ γὰρ ἠδύνατο μὴ ἀποθάνειν, ὡς ἔλεγεν·
- [04647] Ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι τὴν ψυχὴν μου·
- [04648] καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν·
- [04649] καὶ, Οὐδεὶς αἶρει αὐτήν ἀπ' ἐμοῦ.
- [04650] Ἀλλ' οὐκ ἦν ἴδια φύσει τοῦ Λόγου ταῦτα, ἢ Λόγος ἦν·
- [04651] ἐν δὲ τῇ τοιαύτῃ πασχούσῃ σαρκὶ ἦν ὁ Λόγος, ὡς Χριστομάχοι καὶ ἀχάριστοι Ἰουδαῖοι.
- [04652] Καὶ γὰρ οὐκ εἴρηται ταῦτα πρὸ τῆς σαρκός·
- [04653] ἀλλ' ὅτε ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο, καὶ γέγονεν ἄνθρωπος, τὸ τῆνικαῦτα καὶ ἀνθρωπίνως εἰρησθαι γέγραπται ταῦτα.
- [04654] Ἀμέλει, περὶ οὗ γέγραπται ταῦτα, αὐτὸς ἠγείρε τὸν Λάζαρον ἐκ νεκρῶν, καὶ τὸ ὕδωρ οἶνον πεποίηκε, καὶ τῷ ἐκ γενετῆς τυφλῷ ἐχαρίσατο τὸ βλέπειν, καὶ εἶπεν·
- [04655] Ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἑσμέν.
- [04656] Εἴτερον οὖν ἐκ τῶν ἀνθρωπίνων προφασίζονται ταπεινὰ νοεῖν περὶ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ·
- [04657] μᾶλλον δὲ ἄνθρωπον αὐτὸν ὄλον ἐκ γῆς, καὶ οὐκ ἐξ οὐρανοῦ νομίζουσι·
- [04658] διὰ τί μὴ καὶ ἐκ τῶν θεϊκῶν ἔργων ἐπιγινώσκουσι τὸν ἐν τῷ Πατρὶ Λόγον, καὶ λοιπὸν ἀρνοῦνται τὴν ἰδίαν ἀσέβειαν;
- [04659] Ἐξεστὶ γὰρ αὐτοὺς ὁρᾶν, πῶς ὁ τὰ ἔργα ποιῶν ὁ αὐτὸς ἐστὶν ὁ καὶ τὸ σῶμα παθητὸν δεικνὺς ἐν τῷ ἀφιέναι κλαίειν καὶ πεινᾶν αὐτὸν, καὶ τὰ ἴδια τοῦ σώματος ἐν αὐτῷ φαίνεσθαι.
- [04660] Ἐκ μὲν γὰρ τῶν τοιούτων ἐγνώριζεν, ὅτι, ^[26.440] Θεὸς ὧν ἀπαθῆς, σὰρκα παθητὴν ἔλαβεν·
- [04661] ἐκ δὲ τῶν ἔργων ἐδείκνυεν ἑαυτὸν Λόγον ὄντα τοῦ Θεοῦ, καὶ ὕστερον γενόμενον ἄνθρωπον, λέγων·
- [04662] Κἂν ἐμοὶ μὴ πιστεύητε, βλέποντες ἀνθρώπινόν με περιβεβλημένον σῶμα, ἀλλὰ κἂν τοῖς ἔργοις πιστεύσατε, ἵνα γινώτε, ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ

έν ἐμοί.

[04663] Πάνυ δέ μοι δοκοῦσιν ἀναισχυντίαν ἐσχηκέναι καὶ βλασφημίαν οἱ Χριστομάχοι.

[04664] Ἀκούοντες μὲν γὰρ, Ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἑσμεν, βιάζονται τὴν διὰ νοίαν παρεξηγηῖσθαι, καὶ διαιερεῖν τὴν ἐνότητα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ.

[04665] ἀκούοντες δὲ, ὅτι ἐκλαυσεν, ἴδρωσε, πέπονθεν, οὐκ ἐνορῶσι τῷ σώματι, ἀλλ' ἐκ τούτων τῆ κτίσει συναριθμοῦσι τὸν δι' οὗ γέγονεν ἡ κτίσις.

[04666] Τί οὖν ἔτι λοιπὸν καὶ οὗτοι τῶν Ἰουδαίων διαφέρουσιν;

[04667] Ὡς γὰρ ἐκεῖνοι τὰ τοῦ Θεοῦ ἔργα τῷ Βεελζεβούλ ἐλογίζοντο βλασφημοῦντες.

[04668] οὕτω καὶ οὗτοι, τὸν ταῦτα ἐργασάμενον Κύριον τοῖς κτίσμασι συναριθμοῦντες, τὴν αὐτὴν ἐκείνοις ἀσύγνωστον ὑποῖσονται κατὰ δίκην.

[04669] Ἔδει δὲ ἀκούοντας μὲν αὐτοῦς, Ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἑσμεν, μίαν ὁρᾶν τὴν θεότητα καὶ τὸ ἴδιον τῆς οὐσίας τοῦ Πατρὸς.

[04670] ἀκούοντας δὲ τὸ, ἐκλαυσε, καὶ τὰ ὅμοια, ταῦτα τοῦ σώματος ἴδια λέγειν, μάλιστα ὅτι ἐν ἐκατέρῳ τούτων ἔχουσι τὴν ἀφορμὴν εὐλογον, ὅτι τὰ μὲν ὡς περὶ Θεοῦ γέγραπται, τὰ δὲ διὰ τὸ ἀνθρώπινον αὐτοῦ σῶμα λέγεται.

[04671] Οὐδὲ γὰρ ἐν ἀσωμάτῳ τὰ τοῦ σώματος ἂν ἐγεγόνει, εἰ μὴ σῶμα λαβὼν ἦν φθαρτὸν καὶ θνητόν.

[04672] θνητὴ γὰρ ἦν ἡ ἀγία Μαρία, ἐξ ἧς ἦν καὶ τὸ σῶμα.

[04673] Διὸ καὶ ἀνάγκη ἐν πάσχοντι σώματι, καὶ κλαίοντι, καὶ κάμνοντι γε νομένου αὐτοῦ, αὐτοῦ λέγεσθαι μετὰ τοῦ σώματος καὶ ταῦτα, ἅπερ ἐστὶν ἴδια τῆς σαρκὸς.

[04674] Εἴ τε τοῖς νυν ἐκλαυσε, καὶ ἐταράχθη, οὐκ ἦν ὁ Λόγος, ἡ Λόγος ἐστὶν, ὁ κλαίων καὶ ταρασσόμενος, ἀλλὰ τῆς σαρκὸς ἴδιον ἦν τοῦτο.

[04675] εἰ δὲ καὶ παρεκάλεσε παρελθεῖν τὸ ποτήριον, οὐκ ἦν ἡ θεότης ἡ δειλιώσα, ἀλλὰ τῆς ἀνθρωπότητος ἦν ἴδιον καὶ τοῦτο τὸ πάθος, καὶ τὸ λέγειν.

[04676] Ἴνα τί με ἐγκατέλιπες;

[04677] ὡς αὐτοῦ μέντοι πάλιν, κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἐμπροσθεν εἰρημένα, καίτοι μηδὲν πάσχοντος, ἀπαθὴς γὰρ ἦν ὁ Λόγος, εἰρήκασιν ὅμως οἱ εὐαγγελισταὶ ταῦτα.

[04678] ἐπεὶ καὶ ἂν θρῶπος γέγονεν ὁ Κύριος, καὶ ὡς παρὰ ἀνθρώπου γίνεται καὶ λέγεται ταῦτα, ἵνα καὶ, ταῦτα τὰ ^[26.441] παθήματα τῆς σαρκὸς κουφίσας αὐτὸς, ἐλευθέραν αὐτῶν ταύτην κατασκευάσῃ.

[04679] Ὅθεν οὐδὲ ἐγκαταλείπεισθαι δύναται παρὰ τοῦ Πατρὸς ὁ Κύριος ὁ ἐν αὐτῷ ὢν αἰεὶ, καὶ πρὸ τοῦ εἰπεῖν, καὶ ὅτε ταύτην ἠφίει τὴν φωνήν.

[04680] Ἀλλ' οὐδὲ θέμις πάλιν εἰπεῖν δεῖ λιπᾶν τὸν Κύριον, ὃν οἱ πυλωροὶ τοῦ ἄδου πτήξαντες ἐξαφῆκαν τὸν ἄδην.

[04681] καὶ τὰ μὲν μνήματα ἀνέφερε, πολλὰ δὲ σώματα τῶν ἁγίων ἀνέστησαν, καὶ ἐνεφανίσθησαν τοῖς ἰδίοις.

[04682] Φιμούσθω τοίνυν πᾶς αἰρετικὸς, καὶ φοβεῖσθω λέγειν δεῖλιπᾶν τὸν Κύριον, ὃν ὁ θάνατος, ὡς δράκων, φεύγει, ὃν τρέμουσι δαίμονες, καὶ φοβεῖται θάλασσα.

[04683] δι' ὃν οἱ οὐρανοὶ σχίζονται, καὶ πᾶσαι αἱ δυνάμεις σαλεύονται.

[04684] ἰδοὺ γὰρ λέγοντος αὐτοῦ, Ἴνα τί με ἐγκατέλιπες;

[04685] ἐδείκνυεν ὁ Πατὴρ, ὡς αἰεὶ καὶ τότε ἦν ἐν αὐτῷ.

[04686] Ἡ γὰρ γῆ, γινώσκουσα τὸν λαλοῦντα Δεσπότην, εὐθὺς ἔτρεψε, καὶ τὸ καταπέτασμα ἐσχίζετο, ὁ ἥλιός τε ἐκρύπτετο, καὶ αἱ πέτραι διερόγγυοντο, καὶ τὰ μὲν μνημεῖα, ὡς προεῖπον, ἠνοίγετο, οἱ δὲ ἐν αὐτοῖς νεκροὶ ἠγείροντο.

[04687] καὶ τό γε θαυμαστὸν, οἱ τότε παρόντες καὶ ἀρνούμενοι πρότερον αὐτὸν, ὕστερον ταῦτα βλέποντες, ὁμολογοῦσιν ἀληθῶς τοῦτον εἶναι τοῦ Θεοῦ τὸν Υἱόν.

[04688] Περὶ δὲ τοῦ λέγειν αὐτὸν, Εἰ δυνατόν, παρελθέτω τὸ ποτήριον, μάθετε πῶς ταῦτα εἰρηκῶς ἐπετίμα τῷ Πέτρῳ, λέγων.

[04689] Οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

[04690] Ἦθελε γὰρ ὁ παρῆρται, καὶ διὰ τοῦτ' ἦν ἐλθὼν.

[04691] ἀλλὰ τοῦ μὲν ἦν τὸ θέλειν.

[04692] ἐπὶ τοῦτο γὰρ ἦλθε.

[04693] τῆς δὲ σαρκὸς ἦν τὸ δεῖλιπᾶν.

[04694] διὸ καὶ ὡς ἀνθρώπος ἔλεγε τὴν τοιαύτην φωνήν.

[04695] Καὶ ἀμφοτέρω πάλιν παρὰ τοῦ αὐτοῦ ἐλέγετο, ἵνα δείξῃ, ὅτι Θεὸς ἦν θέλων μὲν αὐτὸς, γενόμενος δὲ ἀνθρώπος εἶχε δεῖλιπᾶν τὴν σάρκα, δι' ἣν συνεκέρασε τὸ ἑαυτοῦ θέλημα τῇ ἀνθρωπίνῃ ἀσθενείᾳ, ἵνα καὶ τοῦτο πάλιν ἀφανίσας, θαρσάλεον τὸν ἀνθρώπον πάλιν πρὸς τὸν θάνατον κατασκευάσῃ.

- [04696] Ἰδοὺ γοῦν πρᾶγμα παράδοξον ἀληθῶς·
- [04697] ὄν ὡς κατὰ δειλίαν λαλεῖν νομίζουσιν οἱ Χριστομάχοι, οὗτος τῇ νομιζομένῃ δειλίᾳ θαρσάλευος καὶ ἀφόβος τοὺς ἀνθρώπους κατεσκευάζεν.
- [04698] Οἱ γοῦν μα^[26.444] κάριοι ἀπόστολοι μετ' αὐτὸν οὕτως ἐκ τῶν τοιούτων φωνῶν κατεφρόνουν τοῦ θανάτου, ὡς μηδὲ φροντίζειν τῶν ἀνακρινόντων αὐτοὺς, ἀλλὰ λέγειν·
- [04699] Πειθαρχεῖν δεῖ Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις·
- [04700] οἱ τε ἄλλοι ἅγιοι μάρτυρες οὕτως ἐθάρρουν, ὡς μᾶλλον νομίζουσιν αὐτοὺς εἰς ζωὴν μεταβαίνειν, ἢ θάνατον ὑπομένειν.
- [04701] Πῶς οὖν οὐκ ἄτοπον τῶν μὲν θεραπεύοντων τοῦ Λόγου θαυμάζειν τὴν ἀνδρείαν, αὐτὸν δὲ τὸν Λόγον λέγειν δειλιᾶν, δι' ὃν κἀκεῖνοι τοῦ θανάτου κατεφρόνησαν;
- [04702] Ἐκ δὲ τῆς τῶν ἁγίων μαρτύρων καρτερικωτάτης προθέσεως καὶ ἀνδρείας δείκνυται, ὡς οὐκ ἦν ἡ θεότης δειλιῶσα, ἀλλὰ τὴν ἡμῶν δειλίαν ἦν ἀφαιροῦ μενος ὁ Σωτήρ.
- [04703] Ὡς γὰρ τὸν θάνατον θανάτῳ κατήρρησε, καὶ ἀνθρωπίνως πάντα τὰ ἀνθρώπινα, οὕτω τῇ νομιζομένῃ δειλίᾳ τὴν ἡμῶν δειλίαν ἀφηρεῖτο, καὶ πεποίηκε μηκέτι φοβεῖσθαι τοὺς ἀνθρώπους τὸν θάνατον.
- [04704] Ἐλεγεν οὖν ταῦτα καὶ ἅμα ἐποίει.
- [04705] Ἀνθρώπινα μὲν γὰρ ἦν τὸ λέγειν·
- [04706] Παρελθέτω τὸ ποτήριον, καὶ, ἵνα τί με ἐγκατέλιπες;
- [04707] θεϊκῶς δὲ ὁ αὐτὸς ἐποίει τὸν ἥλιον ἐκλείπειν, καὶ τοὺς νεκροὺς ἐγείρειν.
- [04708] Πάλιν τε λέγων ἀνθρωπίνως, Νῦν ἡ ψυχὴ μου τετάρρακται·
- [04709] ἔλεγε καὶ θεϊκῶς·
- [04710] Ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι τὴν ψυχὴν μου, καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν.
- [04711] Τὸ μὲν γὰρ παράττεσθαι τῆς σαρκὸς ἴδιον ἦν, τὸ δὲ ἐξουσίαν ἔχειν θεῖναι καὶ λαβεῖν, ὅτε βούλεται, τὴν ψυχὴν, οὐκέτι τοῦτο ἴδιον ἀνθρώπων, ἀλλὰ τῆς τοῦ Λόγου δυνάμεώς ἐστιν.
- [04712] Ἄνθρωπος γὰρ οὐ κατ' ἴδιαν ἐξουσίαν, ἀλλ' ἀνάγκη φύσεως καὶ μὴ θέλων ἀποθνήσκει·
- [04713] ὁ δὲ Κύριος, ἀθάνατος αὐτὸς ὢν, σάρκα δὲ θνητὴν ἔχων, ἐπ' ἐξουσίας εἶχεν, ὡς Θεός, ἀπὸ τοῦ σώματος χωρισθῆναι, καὶ τοῦτο πάλιν ἀναλαβεῖν, ὅτε βούλεται.
- [04714] Περί τοῦ τοῦ καὶ Δαβὶδ ψάλλει·
- [04715] Οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχὴν μου εἰς ἄδην, οὐδὲ δώσεις τὸν Ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν.
- [04716] Ἐπρεπε γὰρ, φθαρτὴν οὔσαν τὴν σάρκα, μηκέτι κατὰ τὴν ἑαυτῆς φύσιν μένειν θνητὴν, ἀλλὰ διὰ τὸν ἐνδυσάμενον αὐτὴν Λόγον ἀφθαρτον διαμένειν.
- [04717] Ὡς γὰρ αὐτὸς, γενόμενος ἐν τῷ ἡμῶν σώματι, τὰ ἡμῶν ἐμιμήσατο, οὕτως ἡμεῖς, δεξάμενοι αὐτὸν, τῆς παρ' ἐκείνου μεταλαμβάνομεν ἀθάνασας.
- [04718] Μάτην τοίνυν σκανδαλίζεσθαι προσποιούνται, καὶ μικρὰ νοοῦσιν οἱ Ἀρειομανῖται περὶ τοῦ Λόγου, εἰ γέγραπται, ἐταράχθη, καὶ ἐκλαυσεν.
- [04719] Ἐοίκασι γὰρ μηδὲ ἀνθρωπίνην αἴσθησιν ἔχειν, ἀγνοοῦντες τὴν τῶν ἀνθρώπων φύσιν καὶ τὰ τούτων ἴδια·
- [04720] δι' ἃ μᾶλλον ἔδει θαυμάζειν, ὅτι ἐν τοιαύτῃ πασχούσῃ^[26.445] σαρκὶ ἦν ὁ Λόγος, καὶ οὔτε ἐκώλυε τοὺς ἐπιβουλεύοντάς, οὔτε ἐξεδίκει κατὰ τῶν ἀναιρούντων, καίπερ δυνάμενος, ὁ ἄλλους κωλύσας ἀποθανεῖν, καὶ ἀποθανόντας ἐγείρας ἐκ τῶν νεκρῶν·
- [04721] ἀλλ' ἠνείχετο πάσχειν τὸ ἴδιον σῶμα.
- [04722] Διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ἐλήλυθεν, ὡς προεῖπον, ἵνα σαρκὶ πάθῃ, καὶ λοιπὸν καὶ ἀπαθῆς καὶ ἀθάνατος ἢ σὰρξ κατασκευασθῇ·
- [04723] καὶ ἵνα, καθὼς πολλάκις εἶπομεν, ὡς εἰς αὐτὸν τῆς ὕβρεως καὶ τῶν γινομένων φθάνοντων, μηκέτι τῶν ἀνθρώπων ἀπτηται ταῦτα, ἀλλ' ἐξαφανισθῇ παντελῶς παρ' αὐτοῦ·
- [04724] καὶ λοιπὸν δι' αἰῶνος ἀφθαρτοί, ὡς ναὸς τοῦ Λόγου, διαμείνωσι.
- [04725] Ταῦτα εἰ οὕτως καὶ οἱ Χριστομάχοι διανοοῦντο, τὸν τε σκοπὸν τὸν ἐκκλησιαστικὸν ὡς ἄγκυραν τῆς πίστεως ἐπεγίνωσκον, οὐτ' ἂν ἐναυάγησαν περὶ τὴν πίστιν, οὔτε τοσοῦτον ἠναισχύνοντο, ὡς ἀνθίστασθαι καὶ τοῖς βουλομένοις πεπτωκότας αὐτοὺς ἐγείραι, καὶ μᾶλλον ἐχθροὺς ἠγείσθαι τοὺς νοθετοῦντας αὐτοὺς εἰς εὐσέβειαν.
- [04726] Ἀλλ' ὡς ἔοικε, πονηρὸν ὁ αἰρετικὸς ἀληθῶς, καὶ πανταχόθεν ἐστὶν ἔχων διεφθαρμένην τὴν καρδίαν εἰς ἀσέβειαν.
- [04727] Ἰδοὺ γὰρ ἐπὶ πᾶσιν ἐλεγχόμενοι, καὶ δεικνύμενοι πάσης συνέσεως ἔρημοι, οὐκ αἰσχύνονται·

[04728] ἄλλ' ὥσπερ ἡ λεγομένη παρὰ τοῖς Ἑλλήνων μύθοις ὕδρα τὸ θηρίον, ἀναιρουμένων τῶν προτέρων ὄψεων, ὠδινεν ἑτέρους ὄφεις, φιλονεικοῦσα πρὸς τὸν ἀναιροῦντα τῆ τῶν ἑτέρων προβολῇ·

[04729] τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ οἱ Θεομάχοι καὶ οἱ Θεοστυγεῖς, ὥσπερ ὕδραι, τὴν ψυχὴν πίπτοντες ἐφ' οἷς προβάλλονται, ἄλλας ἐφευρίσκουσιν Ἰουδαϊκὰς καὶ μωρὰς ἑαυτοῖς ἐκζητήσεις·

[04730] καὶ ὥσπερ ἔχθραν τὴν ἀλήθειαν ἔχοντες, ἐπινοοῦσι καινότερα, ὅπως μᾶλλον Χριστοῦ μάχους ἑαυτοῦς διὰ πάντων ἐπιδείξωσιν.

[04731] Μετὰ γὰρ τοὺς τοσοῦτους κατ' αὐτῶν ἐλέγχους, ἐφ' οἷς καὶ ὁ διάβολος αὐτὸς ὁ τούτων πατὴρ ἐν τραπέις ἂν ἀπῆλθεν ὀπίσω, πάλιν ὡς ἀπὸ στρεβλῆς τῆς καρδίας αὐτῶν ἐπινοοῦντες γογγύζουσι, καὶ τοῖς μὲν ψιθυρίζουσι, τοῖς δὲ, ὡς κώνωπες, περιβομβοῦσι λέγοντες·

[04732] Ἔστω, ταῦτα οὕτως ἐρμηνεύετε, καὶ νὶ κᾶτε τοῖς λογισμοῖς καὶ ταῖς ἀποδείξεσιν·

[04733] ἀλλὰ δεῖ λέγειν βουλήσει καὶ θελήσει γεγενῆσθαι τὸν Υἱὸν ὑπὸ τοῦ Πατρὸς.

[04734] Καὶ ἐν τούτῳ γὰρ πολλοὺς ἀπατῶσι προβαλλόμενοι τὸ βούλημα καὶ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

[04735] Τοῦτο δὲ εἰ μὲν τις τῶν ὀρθῶς πιστευόντων ἀπλοῦ [26.448] στερον ἔλεγεν, οὐδὲν ἦν ὑποπεῦσαι περὶ τοῦ λεγομέ [26.448] νου, νικώσης τῆς ὀρθοδόξου διανοίας τὴν ἀπλου στέραν τῶν ῥημάτων προφορᾶν·

[04736] ἐπειδὴ δὲ παρ' αἰρετικῶν ἐστὶν ἡ φωνή, ὑποπτα δὲ τῶν αἰρετικῶν τὰ ῥήματα, καὶ, ὡς γέγραπται, Κυβερνώσι δὲ ἀσεβεῖς δόλους, καὶ, Οἱ λόγοι αὐτῶν εἰσι δόλιοι, κἂν μόνον νεύσωσι, διεφθαρμένην γὰρ ἔχουσι τὴν καρδίαν·

[04737] φέρε, καὶ τοῦτο τὸ λεγόμενον ἐξετάσω μὲν, μήπως, ἐπὶ πᾶσιν ἐλεγχθέντες, λοιπὸν, ὡς ὕδραι, καινότερον ἐπενόησαν λεξειδίον, ἵνα διὰ τῆς τοιαύτης κομψολογίας καὶ πιθανῆς ὑφαρπαγῆς τὴν ἑαυτῶν ἀσέβειαν πάλιν ἄλλως ἐπισπείρωσι.

[04738] Ταῦτὸν γὰρ σημαίνει ὁ λέγων, Βουλήσει γέγονεν ὁ Υἱός, καὶ ὁ λέγων, Ἦν ποτε ὅτε οὐκ ἦν, καὶ, Ἐξ οὐκ ὄντων γέγονεν ὁ Υἱός, καὶ κτίσμα ἐστίν.

[04739] Ἀλλ' ἐπεὶ ταῦτα λέγοντες ἠσχύνθησαν, ἑτέρως αὐτὰ πάλιν σημαίνειν ἐπεχείρησαν οἱ δόλιοι, βούλησιν προβαλλόμενοι, ὡς τὸ μέλαν αἰσπηπία, ἵν' ἐν τούτῳ τοὺς μὲν ἀκεραίους σκοτίζωσιν, αὐτοὶ δὲ τῆς ἰδίας αἰρέσεως μὴ ἐπιλάθωνται.

[04740] Πόθεν γὰρ τὸ βουλήσει καὶ θελήσει, ἢ ἐκ ποίας Γραφῆς τὰ τοιαῦτα πάλιν προφέρουσιν, εἰπάτωσαν οἱ τοῖς ῥήμασιν ὑποπτοι, καὶ τῆς ἀσεβείας ἐφευρεταί.

[04741] Ὁ μὲν γὰρ Πατὴρ ἀποκαλύπτων ἀπ' οὐρανοῦ τὸν ἑαυτοῦ Λόγον, ἐδείκνυεν, ὅτι Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός·

[04742] καὶ διὰ μὲν τοῦ Δαβὶδ ἔλεγεν·

[04743] Ἐξηρεύσατο ἡ καρδία μου Λόγον ἀγαθόν·

[04744] τῷ δὲ Ἰωάννῃ εἰπεῖν ἐνετείλατο·

[04745] Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος·

[04746] καὶ ὁ Δαβὶδ δὲ ψάλλον φησὶν, ὅτι Παρὰ σοὶ πηγὴ ζωῆς, καὶ ἐν τῷ φωτί σου ὀψόμεθα φῶς·

[04747] ὁ τε Ἀπόστολος γράφει·

[04748] Ὅς ὦν ἀπαύγασμα τῆς δόξης·

[04749] καὶ πάλιν·

[04750] Ὅς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων·

[04751] καὶ, Ὅς ἐστὶν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου.

[04752] Πανταχοῦ τὸ εἶναι τοῦ Λόγου πάντες καὶ οὐδα μὲν ἐκ βουλήσεως αὐτὸν οὐδὲ ὄλως πεποιῆσθαι λέγουσιν·

[04753] αὐτοὶ δὲ ποῦ ἄρα βούλησιν ἢ θέλησιν προηγουμένην εὐρον τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, εἰ μὴ ἄρα, τὰς Γραφὰς ἀφέντες, ὑποκρίνονται καὶ τὴν Οὐαλεντίνου κακόνειαν;

[04754] Πτολεμαῖος γὰρ ὁ Οὐαλεντίνου ἔφη [26.449] δύο ζυγοὺς ἔχειν τὸν ἀγέννητον, ἕνοιαν καὶ θέλησιν·

[04755] καὶ πρῶτον ἐνενόησεν, εἶτα ἠθέλησε·

[04756] καὶ ἄπερ ἐν ἐνόει, οὐκ ἠδύνατο προβάλλειν, εἰ μὴ ὅτε καὶ ἡ τοῦ θελήματος δύναμις ἐπεγένετο.

[04757] Ἐνθεν οἱ Ἀρειανοὶ μαθόντες, θέλημα καὶ βούλησιν προηγεῖσθαι θέλουσι τοῦ Λόγου.

[04758] Ἐκεῖνοι μὲν οὖν τὰ Οὐαλεντίνου ζηλοῦτωςαν·

[04759] ἡμεῖς δὲ, ἐντυχόντες τοῖς θείοις λόγοις, ἐπὶ μὲν τοῦ Υἱοῦ τὸ, ἦν, εὖρομεν·

[04760] καὶ αὐτὸν μόνον ἠκούσαμεν ὄντα ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ εἰκόνα τοῦ Πατρὸς·

- [04761] ἐπὶ δὲ μόνων τῶν γεννητῶν, ἐπεὶ καὶ τῆ φύσει οὐκ ἦν ποτε ταῦτα, ἀλλ' ἐπιγέγονε, προηγουμένην βούλησιν καὶ θέλησιν ἀνέγνωμεν, τοῦ Δαβὶδ ψάλλοντος ἐν μὲν τῷ ἑκατοστῷ δεκάτῳ τρίτῳ ψαλμῷ οὕτως·
- [04762] Ὁ δὲ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐν τῇ γῆ πάντα, ὅσα ἠθέλησεν, ἐποίησεν·
- [04763] ἐν δὲ τῷ ἑκατοστῷ δεκάτῳ·
- [04764] Μεγάλα τὰ ἔργα Κυρίου, ἐξ ἐζητημένα εἰς πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ·
- [04765] καὶ πάλιν ἐν τῷ ἑκατοστῷ τριακοστῷ τετάρτῳ·
- [04766] Πάντα, ὅσα ἠθέλησεν ὁ Κύριος, ἐποίησεν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῆ καὶ ἐν ταῖς θαλάσσαις καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἀβύσσοις.
- [04767] Εἰ μὲν οὖν ἔργον καὶ ποίημα, καὶ εἰς τῶν πάντων ἐστὶ, λεγέσθω καὶ αὐτὸς βουλήσει γενόμενος·
- [04768] οὕτω γὰρ ἔδειξεν ἡ Γραφή τὰ ποιήματα γίνεσθαι.
- [04769] Καὶ Ἀστέριος δὲ ὁ συνήγορος τῆς αἰρέσεως, τούτῳ συντιθέμενος, οὕτως γράφει·
- [04770] «Εἴτε γὰρ ἀνάξιον τοῦ Δημιουργοῦ τὸ θέλοντα ποιεῖν, ἐπὶ πάντων ὁμοίως ἀνηρήσθω τὸ θέλειν, ἵνα ἀκέραιον αὐτῷ σώζηται τὸ ἀξίωμα·
- [04771] εἴτε προσήκον τῷ Θεῷ τὸ βούλεσθαι, καὶ ἐπὶ τοῦ πρώτου γεννήματος ὑπαρχέτω τὸ κρεῖττον.
- [04772] Οὐ γὰρ δὴ δυνατόν ἐνὶ τε καὶ τῷ αὐτῷ Θεῷ τὸ θέλειν ἐπὶ τῶν ποιουμένων ἀρμόττειν, καὶ τὸ μὴ βούλεσθαι προσήκειν.».
- [04773] Πλείστην ὄσσην ἀσέβειαν ἐν τοῖς ῥήμασιν ἑαυτοῦ συνθεῖς ὁ σοφιστὴς, ὅτι τε τὸ γέννημα καὶ τὸ ποίημα ταῦτόν ἐστι, καὶ εἰς ἐκ πάντων τῶν ὄντων γεννημάτων ἐστὶν ὁ Υἱός, εἰς τοῦτο συνέκλεισεν, ὅτι τὰ ποιήματα βουλήματι καὶ θελήματι προσήκει λέγειν.
- [04774] ^[26.452] Οὐκοῦν εἰ ἄλλος ἐστὶ τῶν πάντων ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς πρὸ τούτων ἐδείχθη, καὶ μᾶλλον τὰ ἔργα δι' αὐτοῦ γέγονε, μὴ λεγέσθω βουλήσει, ἵνα μὴ καὶ αὐτὸς οὕτως γίνηται, ὥσπερ καὶ τὰ δι' αὐτοῦ γενόμενα συνέστη.
- [04775] Καὶ γὰρ ὁ μὲν Παῦλος, οὐκ ὦν πρὸ τερον, ὕστερον ὅμως διὰ θελήματος Θεοῦ ἀπόστολος γέγονεν·
- [04776] ἡ δὲ κλησις ἡμῶν, ὡς ποτε καὶ αὐτὴ μὴ οὔσα, νῦν δὲ ἐπιγενομένη, προηγουμένην ἔχει τὴν βούλησιν, καὶ ὡς αὐτὸς πάλιν ὁ Παῦλος φησι, κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ γέγονε.
- [04777] Τό τε διὰ Μωσέως λεγόμενον, Γενηθήτω φῶς, καὶ Ἐξαγαγέτω ἡ γῆ, καὶ Ποιήσωμεν ἄνθρωπον, ἡγοῦμαι, καθὰ καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἴρηται, τῆς βουλήσεως τοῦ ποιούντος εἶναι τοῦτο σημαντικόν.
- [04778] Τὰ μὲν γὰρ μὴ ὄντα ποτε, ἀλλ' ἔξωθεν ἐπιγινόμενα, ὁ Δημιουργὸς βουλεύεται ποιῆσαι·
- [04779] τὸν δὲ ἴδιον Λόγον ἐξ αὐτοῦ φύσει γεννώμενον οὐ προβουλεύεται·
- [04780] ἐν τούτῳ γὰρ ὁ Πατὴρ τὰ ἄλλα, ὅσα βουλεύεται, ποιεῖ, καὶ δημιουργεῖ ἐν τούτῳ·
- [04781] καθὼς καὶ Ἰάκωβος ὁ ἀπόστολος διδάσκων ἔλεγε·
- [04782] Βουληθεὶς ἀπεκύησεν ἡμᾶς Λόγῳ ἀληθείας.
- [04783] Οὐκοῦν ἡ περὶ πάντων τῶν τε ἀναγεννωμένων καὶ τῶν ἀπαξ γινομένων τοῦ Θεοῦ βούλησις ἐν τῷ Λόγῳ ἐστίν, ἐν ᾧ καὶ τὰ δόξα πάντα ποιεῖ καὶ ἀναγεννᾷ.
- [04784] Καὶ τοῦτο γὰρ πάλιν ὁ Ἀπόστολος σημαίνει, γράφων εἰς Θεσσαλονίκην·
- [04785] Τοῦτο γὰρ θέλημα Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς.
- [04786] Εἰ δὲ, ἐν ᾧ ποιεῖ, ἐν αὐτῷ καὶ ἡ βούλησις ἐστὶ, καὶ ἐν Χριστῷ ἐστὶ τὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς·
- [04787] πῶς δύναται καὶ αὐτὸς ἐν βουλήσει καὶ θελήματι γίνεσθαι;
- [04788] Εἰ γὰρ καὶ αὐτὸς ἐν βουλήσει καθ' ὑμᾶς γέγονεν, ἀνάγκη καὶ τὴν περὶ αὐτοῦ βούλησιν ἐν ἑτέρῳ τινὶ λόγῳ συνίστασθαι, δι' οὗ καὶ αὐτὸς γίνεται·
- [04789] δέδεικται γὰρ ἡ τοῦ Θεοῦ βούλησις οὐκ ἐν τοῖς γινομένοις οὔσα, ἀλλ' ἐν τῷ δι' οὗ καὶ ἐν ᾧ γίνεται τὰ ποιήματα πάντα.
- [04790] Ἐπειτα ἐπειδὴ ταῦτόν ἐστιν εἰπεῖν βουλήσει, καὶ, Ἦν ποτε ὅτε οὐκ ἦν, ἀρκείσθωσαν τῷ λέγειν, Ἦν ποτε ὅτε οὐκ ἦν·
- [04791] ἵνα, αἰσχυρόμενοι διὰ τὸ ἐκ τούτου χρόνους σημαίνεσθαι, γνῶσιν, ὅτι καὶ βουλήσει λέγοντες χρόνους πρὸ Υἱοῦ σημαίνουσι·
- [04792] τῶν γὰρ ποτε μὴ ὄντων προηγείται τὸ βουλεύεσθαι, ὡς ἐπὶ πάντων τῶν κτισμάτων.
- [04793] Εἰ δὲ ὁ Λόγος τῶν μὲν κτισμάτων ἐστὶ δημιουργός, αὐτὸς δὲ συνυπάρχει τῷ Πατρί·
- [04794] πῶς δύναται τοῦ αἰδίου ὄντος, ὡς μὴ ὄντος, προηγεῖσθαι τὸ βουλεύεσθαι;

- [04795] Εἰ γὰρ προηγείται βουλή, πῶς δι' αὐτοῦ τὰ πάντα;
- [04796] ^[26.453] Μᾶλλον γὰρ εἷς τῶν πάντων ἐστὶ βουλήσει καὶ αὐτὸς ἀποκηθεὶς Υἱὸς, ὥσπερ καὶ ἡμεῖς Λόγω ἄλη θείας γεγόναμεν υἱοί·
- [04797] καὶ λοιπὸν ἡμᾶς ἀνάγκη ζητεῖν, ὥσπερ εἰρηται, ἄλλον Λόγον, δι' οὗ καὶ οὗτος γέγονε, καὶ ἀπεκνήθη μετὰ πάντων, ὧν ἠθέλησεν ὁ Θεός.
- [04798] Εἰ μὲν οὖν ἐστὶν ἕτερος τοῦ Θεοῦ Λόγος, ἔστω καὶ οὗτος Λόγω γεγονώς·
- [04799] εἰ δὲ μὴ ἐστὶν ἄλλος (οὐκ ἐστὶ γὰρ), ἀλλὰ πάντα δι' αὐτοῦ γέγονεν, ἅπερ ὁ Πατὴρ βεβούληται·
- [04800] πῶς οὐ δείκνυται τούτων τοῦ λυκέφαλος πανουργία;
- [04801] Ὅτι καταισχυθέντες ἐπὶ τῷ λέγειν ποίημα καὶ κτίσμα, καὶ, Οὐκ ἦν πρὶν γεννηθῆ ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος, ἄλλως πάλιν κτίσμα λέγουσιν αὐτὸν εἶναι, βούλησιν προβαλλόμενοι καὶ λέγοντες·
- [04802] Εἰ μὴ βουλήσει γέγονεν, οὐκοῦν ἀνάγκη καὶ μὴ θέλων ἔσχεν ὁ Θεὸς Υἱόν.
- [04803] Καὶ τίς ὁ τὴν ἀνάγκην ἐπιβαλὼν αὐτῷ, πονηρότατος, καὶ πάντα πρὸς τὴν αἴρεσιν ἑαυτῶν ἔλκοντες;
- [04804] Τὸ μὲν γὰρ ἀντικείμενον τῇ βουλήσει ἐωράκασι·
- [04805] τὸ δὲ μεῖζον καὶ ὑπερκείμενον οὐκ ἐθεώρησαν.
- [04806] Ὅσπερ γὰρ ἀντίκειται τῇ βουλήσει τὸ παρὰ γνώμην, οὕτως ὑπέρεκειται καὶ προηγείται τοῦ βουλευέσθαι τὸ κατὰ φύσιν.
- [04807] Οἰκίαν μὲν οὖν τις βουλευόμενος κατασκευάζει, υἱὸν δὲ γεννᾷ κατὰ φύσιν·
- [04808] καὶ τὸ μὲν βουλήσει κατασκευαζόμενον ἤρξατο γίνεσθαι, καὶ ἔξωθεν ἐστὶ τοῦ ποιούντος·
- [04809] ὁ δὲ υἱὸς ἰδιὸν ἐστὶ τῆς οὐσίας τοῦ πατρὸς γέννημα, καὶ οὐκ ἐστὶν ἔξωθεν αὐτοῦ·
- [04810] διὸ οὐδὲ βουλεύεται περὶ αὐτοῦ, ἵνα μὴ καὶ περὶ ἑαυτοῦ δοκῇ βουλεύεσθαι.
- [04811] Ὅσῳ οὖν τοῦ κτίσματος ὁ υἱὸς ὑπέρεκειται, τοσοῦτῳ καὶ τῆς βουλήσεως τὸ κατὰ φύσιν·
- [04812] καὶ ἔδει αὐτοῦ, ἀκούοντας, οὐ βουλήσει λογίζεσθαι τὸ κατὰ φύσιν.
- [04813] Οἱ δὲ ἐπιλαθόμενοι, ὅτι περὶ Υἱοῦ Θεοῦ ἀκούουσι, τολμῶσιν ἀνθρωπίνας ἀντιθέσεις λέγειν ἐπὶ Θεοῦ, ἀνάγκην καὶ παρὰ γνώμην, ἵνα τὸ εἶναι Υἱὸν ἀληθινὸν ἀρνήσωνται τοῦ Θεοῦ·
- [04814] ἐπεὶ εἰπάτωσαν ἡμῖν αὐτοί·
- [04815] Τὸ ἀγαθὸν εἶναι καὶ οἰκτίριμονα τὸν Θεὸν ἐκ βουλήσεως πρόσεστιν αὐτῷ, ἢ οὐ βουλήσει;
- [04816] Εἰ μὲν οὖν ἐκ βουλήσεως, σκοπεῖν δεῖ, ὅτι ἤρξατο μὲν εἶναι ἀγαθός, καὶ τὸ μὴ εἶναι δὲ αὐτὸν ἀγαθὸν ἐνδεχόμενόν ἐστι.
- [04817] Τὸ γὰρ βουλεύεσθαι καὶ προαιρεῖσθαι εἰς ἑκάτερα τὴν ῥοπήν ἔχει, καὶ λογικῆς φύσεώς ἐστὶ τούτο πάθος.
- [04818] Εἰ δὲ διὰ τὸ ἐκ τούτων ἄτοπον οὐκ ἐκ βουλήσεως ἀγαθός καὶ οἰκτίριμος ἐστὶν, ἀκού ^[26.456] σάτωσαν ἅπερ εἰρήκασι αὐτοί·
- [04819] οὐκοῦν ἀνάγκη καὶ μὴ θέλων ἐστὶν ἀγαθός.
- [04820] Καὶ τίς ὁ τὴν ἀνάγκην ἐπιβαλὼν αὐτῷ;
- [04821] Εἰ δὲ ἄτοπόν ἐστι λέγειν ἐπὶ Θεοῦ ἀνάγκην, καὶ διὰ τούτου φύσει ἀγαθός ἐστιν·
- [04822] εἴη ἂν πολλῷ μᾶλλον καὶ ἀληθέστερον τοῦ Υἱοῦ φύσει καὶ οὐκ ἐκ βουλήσεως Πατὴρ.
- [04823] Εἰπάτωσαν δὲ πάλιν ἡμῖν καὶ τούτο (πρὸς γὰρ τὴν ἀναίσχυντίαν αὐτῶν ἐρώτησιν αὐτοῖς ἐπαγαγεῖν ἔτι βούλομαι, τολμηροτέρων μὲν, βλέπουσαν δὲ ὁμῶς εἰς εὐσέβειαν·
- [04824] ἰλάσθητι, Δέσποτα)·
- [04825] Ὁ Πατὴρ αὐτὸς, βουλευσάμενος πρότερον, εἶτα θελήσας, οὕτως ὑπάρχει, ἢ καὶ πρὸ τοῦ βουλεύεσθαι;
- [04826] Χρὴ γὰρ, καὶ περὶ τοῦ Λόγου τοιαῦτα τολμῶντας αὐτοῦς, τοιαῦτα καὶ ἀκούειν, ἵνα γινώσκωσι, ὅτι ἢ τοι αὕτη αὐτῶν προπέτεια καὶ εἰς αὐτὸν τὸν Πατέρα φθάνει.
- [04827] Ἐὰν μὲν οὖν εἴπωσιν, ἅπαξ βουλευσάμενοι περὶ βουλήσεως, ὅτι καὶ αὐτὸς ἐκ βουλήσεως·
- [04828] τί οὖν ἦν πρὸ τοῦ βουλεύεσθαι, ἢ τί πλέον ἔσχεν, ὡς ὑμεῖς λέγετε, μετὰ τὸ βουλεύεσθαι;
- [04829] Εἰ δὲ ἄτοπος καὶ ἀσύστατός ἐστιν ἡ τοιαύτη ἐρώτησις, καὶ οὐ θέμις ὅλως τοιαῦτα λέγειν (ἀρκεῖ γὰρ καὶ μόνον ἀκούοντας ἡμᾶς περὶ Θεοῦ εἰδέναι καὶ

νοεῖν, ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ ὢν), πῶς οὐκ ἄλογον ἂν εἴη περὶ τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ τοιαῦτα ἐνθυμεῖσθαι, καὶ βούλησιν καὶ θέλησιν προβάλλεσθαι;

[04830] Ἀρκεῖ γὰρ καὶ μόνον ἀκούοντας ἡμᾶς καὶ περὶ τοῦ Λόγου εἰδέναι καὶ νοεῖν, ὅτι ὁ μὴ ἐκ βουλήσεως ὑπάρχων Θεὸς οὐ βουλή σει, ἀλλὰ φύσει τὸν ἴδιον ἔχει Λόγον.

[04831] Πῶς δὲ οὐχ ὑπερβάλλει πᾶσαν μαρτυρίαν, τὸ καὶ μόνον ἐνθυμεῖσθαι, ὅτι αὐτὸς ὁ Θεὸς βουλευέται καὶ σκέπτεται, καὶ προαιρεῖται, καὶ θέλει ἐαυτὸν προτρέπεται, ἵνα μὴ ἄλογος καὶ ἀσοφος ἦ, ἀλλὰ Λόγον καὶ Σοφίαν ἔχη;

[04832] Περὶ ἑαυτοῦ γὰρ δοκεῖ σκέπτεσθαι ὁ περὶ τοῦ ἰδίου τῆς οὐσίας ἑαυτοῦ βουλευόμενος.

[04833] Πολλῆς τοίνυν δυσφημίας οὐσης ἐν τῇ τοιαύτῃ φρονήσει, εὐσεβῶς ἂν λεχθεῖ, ὅτι τὸ μὲν γενητὰ εὐδοκία καὶ βουλήσει γέγονεν, ὁ δὲ Υἱὸς οὐ θελήματός ἐστι δημιουργήμα ἐπιγεγονῶς, καθάπερ ἡ κτίσις, ἀλλὰ φύσει τῆς οὐσίας ἴδιον γέννημα.

[04834] Καὶ γὰρ ἴδιος ὢν Λόγος τοῦ Πατρὸς, οὐκ ἐὰν πρὸ ἑαυτοῦ λογίσασθαι τινα βούλησιν, αὐτὸς ὢν βουλή ζωσα τοῦ Πατρὸς, καὶ δύναμις, καὶ δημιουργὸς τῶν δοκούντων τῷ Πατρί.

[04835] Καὶ ταῦτα αὐτὸς ἐν ταῖς Παροιμίαις περὶ ἑαυτοῦ φησιν·

[04836] Ἐμὴ βουλή καὶ ἀσφάλεια, ἐμὴ φρόνησις, ἐμὴ δὲ ἰσχύς.

[04837] Ὡς γὰρ αὐτὸς ὢν ἡ φρόνησις, ἐν ἧς τοὺς οὐρανούς ἡτοίμασε, καὶ αὐτὸς ὢν ἰσχύς καὶ δύναμις·

[04838] Χριστὸς γὰρ Θεοῦ δύναμις καὶ Θεοῦ σοφία·

[04839] νῦν παρακλίνων εἶπεν, Ἐμὴ φρόνησις, καὶ ἐμὴ ἰσχύς·

[04840] οὕτω λέγων, Ἐμὴ βουλή, αὐτὸς ἂν εἴη τοῦ Πατρὸς ἡ ζωσα βουλή, καθὼς καὶ παρὰ τοῦ προφήτου μεμαθήκαμεν, ὅτι αὐτὸς τῆς μεγάλης βουλῆς Ἄγγελος γίνεταί, καὶ θέλημα τοῦ Πατρὸς αὐτὸς ἐκλήθη.

[04841] Χρὴ γὰρ οὕτω διελέγχειν αὐτοὺς, ἀνθρώπινα περὶ τοῦ Θεοῦ διανοουμένους.

[04842] Οὐκοῦν εἰ τὰ ποιήματα βουλήσει καὶ εὐδοκία ὑπέστη, καὶ ἡ κτίσις πᾶσα θελήματι γέγονεν·

[04843] ὁ τε Παῦλος διὰ θελήματος Θεοῦ ἀπόστολος ἐκλήθη, καὶ ἡ κλήσις ἡμῶν εὐδοκία καὶ θελήματι γέγονε, πάντα δὲ διὰ τοῦ Λόγου γέγονεν·

[04844] ἐκτός ἐστιν οὗτος τῶν βουλήσει γεγονότων, καὶ μᾶλλον αὐτὸς ἐστιν ἡ ζωσα βουλή τοῦ Πατρὸς, ἐν ἧς ταῦτα πάντα γέγονεν·

[04845] ἐν ἧς καὶ ὁ ἅγιος Δαβὶδ εὐχαριστῶν ἔλεγεν ἐν τῷ ἑβδομηκοστῷ δευτέρῳ ψαλμῷ·

[04846] Ἐκράτησας τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς μου·

[04847] καὶ ἐν τῇ βουλῇ σου ὠδήγησάς με.

[04848] Πῶς οὖν δύναται βουλή καὶ θέλημα τοῦ Πατρὸς ὑπάρχων ὁ Λόγος γίνεσθαι καὶ αὐτὸς θελήματι καὶ βουλήσει, ὡς ἕκαστος, εἰ μὴ, καθὰ προεῖπον, μανέντες πάλιν εἴπωσιν αὐτὸν δι' ἑαυτοῦ γεγονέναι, ἢ δι' ἑτέρου τινός;

[04849] Τίς οὖν ἐστι, δι' οὗ γέγονε;

[04850] Πλασάσθωσαν ἕτερον Λόγον, καὶ τὰ Οὐαλεντίνου ζηλώσαντες, Χριστὸν ἕτερον ὀνομασάτωσαν·

[04851] οὐ γὰρ γέγραπται.

[04852] Ἀλλὰ κἂν πλάσωνται, πάντως κάκεῖνος διὰ τίνος γίνεται·

[04853] καὶ λοιπὸν οὕτως ἐπιλογιζομένων ἡμῶν, καὶ ἀνακρινόντων τὴν ἀκολουθίαν, εὐρίσκειται τῶν ἀθέων ἡ πολυκέφαλος αἴρεσις εἰς πολυθεότητα πίπτουσα καὶ ἀμετρον μαρτυρίαν, ἐν ἧς κτίσις καὶ ἐξ οὐκ ὄντων θέλοντες εἶναι τὸν Υἱόν, ἑτέρως τὰ αὐτὰ σημαίνουσι, βούλησιν καὶ θέλησιν προβαλλόμενοι, ἃ μάλιστα ἐπὶ τῶν γενητῶν καὶ κτιστῶν ταῦτα εὐλόγως ἂν λέγοιτο.

[04854] Πῶς οὖν οὐκ ἀσεβὲς τὰ τῶν γενητῶν ἐπὶ τὸν Δημιουργὸν ἀναφέρειν;

[04855] Ἡ πῶς οὐ βλάσφημον λέγειν βούλησιν πρὸ τοῦ Λόγου [26.460] εἶναι ἐν τῷ Πατρί;

[04856] Εἰ γὰρ προηγείται βούλησις ἐν τῷ Πατρί, οὐκ ἀληθεύει λέγων ὁ Υἱός, Ἐγὼ ἐν τῷ Πατρί·

[04857] ἢ εἰ καὶ αὐτὸς ἐν τῷ Πατρί ἐστιν, ἀλλὰ δευτέρος λογισθήσεται, καὶ οὐκ ἔπρεπε λέγειν αὐτὸν, Ἐγὼ ἐν τῷ Πατρί, οὐσης βουλήσεως πρὸ αὐτοῦ, ἐν ἧς τὰ πάντα γέγονε, καὶ αὐτὸς ὑπέστη καθ' ἡμᾶς.

[04858] Κἂν γὰρ τῇ δόξῃ διαφέρῃ, ἀλλ' οὐδὲν ἤττον εἷς ἐστι τῶν ἐκ βουλήσεως γινομένων.

[04859] Ὡς δὲ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἰρήκαμεν, εἰ οὕτως ἐστὶ, πῶς ὁ μὲν Κύριος, τὰ δὲ δούλα;

[04860] Πάντων δὲ Κύριος τυγχάνει οὗτος, ὅτι τῇ τοῦ Πατρὸς κυριότητι ἦνται·

[04861] καὶ πάντως ἡ κτίσις δούλη, ἐπεὶ ἐκτός τῆς τοῦ Πατρὸς ἐνόητός ἐστι, καὶ οὐκ οὐσά ποτε γέγονε.

- [04862] Ἔδει δὲ αὐτοὺς, λέγοντας βουλήσει τὸν Υἱόν, εἰπεῖν, ὅτι καὶ φρονήσει γέγονε·
- [04863] ταῦτόν γὰρ ἡγοῦμαι φρόνησιν καὶ βούλησιν εἶναι.
- [04864] Ὁ γὰρ βουλευεταί τις, τοῦτο πάντως καὶ φρονεῖ·
- [04865] καὶ ὁ φρονεῖ, τοῦτο καὶ βουλευεται.
- [04866] Αὐτὸς γοῦν ὁ Σωτὴρ ὡς ἀδελφὰ ταῦτα τῇ ἀναλογίᾳ συνήψεν ἅμα λέγων·
- [04867] Ἐμὴ βουλή καὶ ἀσφάλεια, ἐμὴ φρόνησις, ἐμὴ δὲ ἰσχὺς.
- [04868] Ὡς γὰρ ἰσχὺς καὶ ἀσφάλεια ταῦτόν ἐστιν, ἡ αὐτὴ γὰρ δύνამις ἐστιν·
- [04869] οὕτω ταῦτόν ἐστιν εἰπεῖν τὴν φρόνησιν καὶ τὴν βουλήν εἶναι, ἅπερ ἐστὶν ὁ Κύριος.
- [04870] Ἀλλ' οἱ ἀσεβεῖς οὐ θέλουσι μὲν Λόγον καὶ βουλήν ζῶσαν εἶναι τὸν Υἱόν·
- [04871] περὶ δὲ τὸν Θεὸν φρόνησιν καὶ βουλήν καὶ σοφίαν ὡς ἕξιν συμβαίνουσιν καὶ ἀπο συμβαίνουσιν ἀνθρωπίνως γίνεσθαι μυθολογοῦσι, καὶ πάντα κινουῦσι, καὶ τὴν Οὐαλεντίνου ἔννοιαν καὶ θέλησιν προβάλλονται, ἵνα μόνον διαστήσωσι τὸν Υἱὸν ἀπὸ τοῦ Πατρὸς, καὶ μὴ εἴπωσιν ἴδιον αὐτὸν τοῦ Πατρὸς εἶναι Λόγον, ἀλλὰ κτίσμα.
- [04872] Ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἀκουέτωσαν, ὡς Σίμων ὁ Μάγος ἤκουσεν·
- [04873] Ἡ ἀσέβεια Οὐαλεντίνου σὺν ὑμῖν εἴη εἰς ἀπώλειαν! ἕκαστος δὲ Σολομῶνι μᾶλλον πειθέσθω λέγοντι αὐτὸν εἶναι σοφίαν καὶ φρόνησιν τὸν Λόγον.
- [04874] Φησὶ γὰρ·
- [04875] Ὁ Θεὸς τῇ σοφίᾳ ἐθεμελίωσε τὴν γῆν·
- [04876] ἠτοίμασε δὲ οὐρανοὺς ἐν φρονήσει·
- [04877] ὡς δὲ ᾧδε ἐν φρονήσει, οὕτως ἐν Ψαλμοῖς·
- [04878] Τῷ Λόγῳ Κυρίου οἱ οὐρανοὶ ἐστερεώθησαν.
- [04879] Ὡς δὲ τῷ Λόγῳ οἱ οὐρανοὶ, οὕτω πάντα, ὅσα ἠθέλησεν, ἐποίησε·
- [04880] καὶ ὡς ὁ Ἀπό [26.461] στολος γράφει Θεσσαλονικεῦσι·
- [04881] Τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐστίν.
- [04882] Ὁ ἄρα τοῦ Θεοῦ Υἱός, αὐτὸς ἐστὶν ὁ Λόγος καὶ ἡ σοφία, αὐτὸς ἡ φρόνησις καὶ ἡ ζῶσα βουλή·
- [04883] καὶ ἐν αὐτῷ τὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς ἐστίν·
- [04884] αὐτὸς ἀλήθεια, καὶ φῶς, καὶ δύνამις τοῦ Πατρὸς ἐστίν.
- [04885] Εἰ δὲ ἡ βούλησις τοῦ Θεοῦ, ἡ σοφία ἐστὶ καὶ ἡ φρόνησις, ὁ δὲ Υἱός ἐστίν ἡ σοφία·
- [04886] ὁ ἄρα λέγων βουλήσει τὸν Υἱὸν ἴσον λέγει τῷ τὴν Σοφίαν ἐν Σοφίᾳ γεγονέναι, καὶ τὸν Υἱὸν ἐν Υἱῷ πεποιησθαι, καὶ διὰ τοῦ Λόγου τὸν Λόγον ἐκτίσθαι.
- [04887] Τοῦτο δὲ καὶ τῷ Θεῷ μάχεται, καὶ ταῖς παρ' αὐτοῦ Γραφαῖς ἐναντιοῦται·
- [04888] καὶ γὰρ καὶ ὁ Ἀπόστολος οὐ βουλήσεως, ἀλλὰ αὐτῆς τῆς πατρικῆς οὐσίας ἴδιον ἀπαύγασμα καὶ χαρακτῆρα τὸν Υἱὸν κηρύττει, λέγων·
- [04889] Ὅς ὦν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτῆρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ.
- [04890] Εἰ δὲ, ὡς προειρήκαμεν, ἐκ βουλήσεως οὐκ ἐστὶν ἡ πατρικὴ οὐσία καὶ ὑπόστασις, εὐδηλον, ὡς οὔτε τὸ ἴδιον τῆς πατρικῆς ὑποστάσεως ἐκ βουλήσεως ἂν εἴη.
- [04891] Ὅποια γὰρ ἡ καὶ ὡς ἐὰν ἡ ἡ μακαρία ἐκείνη ὑπόστασις, τοιοῦτον καὶ οὕτως εἶναι καὶ τὸ ἴδιον ἐξ αὐτῆς γέννημα δεῖ.
- [04892] Καὶ αὐτὸς γοῦν ὁ Πατὴρ οὐκ εἶπεν·
- [04893] Οὗτός ἐστιν ὁ βουλήσει μου γεγονώς Υἱός, οὐδὲ, Ὅν κατ' εὐδοκίαν ἔσχον Υἱόν·
- [04894] ἀλλ' ἀπλῶς, Ὁ Υἱός μου, καὶ μᾶλλον, Ἐν ᾧ ἠυδόκησα·
- [04895] δεικνὺς ἐκ τούτων, ὅτι, Φύσει μὲν οὗτός ἐστιν Υἱός, ἐν αὐτῷ δὲ τῶν ἐμοὶ δοκούντων ἡ βούλησις ἀπόκειται.
- [04896] Ἄρ' οὖν ἐπεὶ φύσει καὶ μὴ ἐκ βουλήσεως ἐστὶν ὁ Υἱός, ἤδη καὶ ἀθέλητός ἐστι τῷ Πατρὶ, καὶ μὴ βουλομένου τοῦ Πατρὸς ἐστὶν ὁ Υἱός;

- [04897] Οὐμενοῦν·
- [04898] ἀλλὰ καὶ θελόμενός ἐστιν ὁ Υἱὸς παρὰ τοῦ Πατρὸς, καὶ, ὡς αὐτὸς φησιν, Ὁ Πατὴρ φιλεῖ τὸν Υἱὸν, καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτῷ.
- [04899] Ὡς γὰρ τὸ εἶναι ἀγαθὸς οὐκ ἐκ βουλήσεως μὲν ἤρξατο, οὐ μὴν ἀβουλήτως καὶ ἀθελή τως ἐστὶν ἀγαθός·
- [04900] ὁ γὰρ ἐστὶ, τοῦτο καὶ θελητόν ἐστὶν αὐτῷ·
- [04901] οὕτω καὶ τὸ εἶναι τὸν Υἱὸν, εἰ καὶ μὴ ἐκ βουλή σεως ἤρξατο, ἀλλ' οὐκ ἀθέλητον, οὐδὲ παρὰ γνώμην ἐστὶν αὐτῷ.
- [04902] Ὡσπερ γὰρ τῆς ἰδίας ὑποστάσεώς ἐστι θελητής, οὕτω καὶ ὁ Υἱός, ἴδιος ὢν αὐτοῦ τῆς οὐσίας, οὐκ ἀθέλητός ἐστιν αὐτῷ.
- [04903] Θελέσθω καὶ φιλείσθω τοί νυν ὁ Υἱὸς παρὰ τοῦ Πατρὸς·
- [04904] καὶ οὕτω τὸ θέλειν καὶ [26.464] τὸ μὴ ἀβούλητον τοῦ Θεοῦ τις εὐσεβῶς λογιζέσθω.
- [04905] Καὶ γὰρ ὁ Υἱὸς τῆ θελήσει ἢ θέλεται παρὰ τοῦ Πατρὸς, ταύτη καὶ αὐτὸς ἀγαπᾷ, καὶ θέλει, καὶ τιμᾷ τὸν Πατέρα·
- [04906] καὶ ἐν ἐστὶ θέλημα τὸ ἐκ Πατρὸς ἐν Υἱῷ, ὡς καὶ ἐκ τούτου θεωρεῖσθαι τὸν Υἱὸν ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ τὸν Πατέρα ἐν τῷ Υἱῷ.
- [04907] Μὴ μέντοι κατὰ Οὐαλεντίνον προηγουμένην τις βούλησιν ἐπεισ αγέτω·
- [04908] μηδὲ μέσον τις ἑαυτὸν ὠθείτω τοῦ μόνου Πατρὸς πρὸς τὸν μόνον Λόγον, προφάσει τοῦ βουλεύεσθαι.
- [04909] Μαίνοιτο γὰρ ἂν τις μεταξὺ τιθεὶς Πατρὸς καὶ Υἱοῦ βούλησιν καὶ σκέψιν.
- [04910] Καὶ γὰρ ἕτερόν ἐστι λέγειν, Βουλήσει γέγονεν, ἕτερον δὲ, ὅτι Ἴδιον ὄντα φύσει τὸν Υἱὸν αὐτοῦ ἀγαπᾷ καὶ θέλει αὐτόν.
- [04911] Τὸ μὲν γὰρ λέγειν, Ἐκ βουλήσεως γέγονε, πρῶτον μὲν τὸ μὴ εἶναι ποτε τοῦτον σημαίνει·
- [04912] ἔπειτα δὲ, καὶ τὴν ἐπ' ἀμφω ῥοπήν ἔχει, καθάπερ εἴρηται·
- [04913] ὥστε δύνασθαι τινα νοεῖν, ὅτι ἠδύνατο καὶ μὴ βούλεσθαι τὸν Υἱόν.
- [04914] Ἐπὶ Υἱοῦ δὲ λέγειν, ἠδύνατο καὶ μὴ εἶναι, δυσσεβές ἐστὶ καὶ φθάνον εἰς τὴν τοῦ Πατρὸς οὐσίαν τὸ τόλμημα·
- [04915] εἶγε τὸ ἴδιον αὐτῆς ἠδύνατο μὴ εἶναι.
- [04916] Ὅμοιον γὰρ ὡς εἰ ἐλέγετο, ἠδύνατο καὶ μὴ εἶναι ἀγαθὸς ὁ Πατὴρ.
- [04917] Ἀλλ' ὥσπερ ἀγαθὸς αἰεὶ καὶ τῆ φύσει, οὕτως αἰεὶ γεννητικός τῆ φύσει ὁ Πατὴρ·
- [04918] τὸ δὲ λέγειν, Ὁ Πατὴρ θέλει τὸν Υἱόν, καὶ, Ὁ Λόγος θέλει τὸν Πατέρα, οὐ βούλησιν προηγουμένην δείκνυσιν, ἀλλὰ φύσεως γνησιότητα, καὶ οὐσίας ιδιότητα καὶ ὁμοίωσιν γνωρίζει.
- [04919] Ὡς γὰρ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀπαυγάσματος ἂν τις εἴποι καὶ τοῦ φωτός, ὅτι τὸ ἀπαύγασμα οὐκ ἔχει μὲν βούλησιν προηγουμένην ἐν τῷ φωτί·
- [04920] ἐστὶ δὲ φύσει αὐτοῦ γέννημα θελόμενον παρὰ τοῦ φωτός τοῦ καὶ γεννήσαντος αὐτὸ, οὐκ ἐν σκέψει βουλήσεως, ἀλλὰ φύσει καὶ ἀληθείᾳ·
- [04921] οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ ὀρθῶς ἂν τις εἴποι, ὅτι Ὁ Πατὴρ ἀγαπᾷ καὶ θέλει τὸν Υἱόν, καὶ ὁ Υἱὸς ἀγαπᾷ καὶ θέλει τὸν Πατέρα.
- [04922] Οὐκοῦν μὴ λεγέσθω θελήματος δημιουργημᾶ ὁ Υἱός, μηδὲ τὰ Οὐαλεντίνου ἐπεισαγέσθω τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀλλὰ βουλή ζωσα, καὶ ἀληθῶς φύσει γέννημα, ὡς τοῦ φωτός τὸ ἀπαύγασμα.
- [04923] Οὕτω γὰρ καὶ ὁ μὲν Πατὴρ εἴρηκεν, Ἐξηρεύξατο ἡ καρδία μου Λόγον ἀγαθόν·
- [04924] ὁ δὲ Υἱὸς ἀκολουθῶς, Ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί.
- [04925] Εἰ δὲ ὁ Λόγος ἐν καρδίᾳ, ποῦ ἢ βούλησις;
- [04926] Καὶ εἰ ὁ Υἱὸς ἐν τῷ Πατρὶ, ποῦ ἢ θέλησις;
- [04927] Καὶ εἰ ἢ βούλησις αὐτὸς, πῶς ἐν βουλήσει [26.465] ἢ βουλή;
- [04928] Ἄτοπον γὰρ·
- [04929] ἵνα μὴ καὶ ἐν Λόγῳ ὁ Λόγος, καὶ ὁ Υἱὸς ἐν Υἱῷ, καὶ ἡ Σοφία ἐν Σοφίᾳ γίνηται, καθάπερ πολλάκις εἴρηται.
- [04930] Πάντα γὰρ ἐστὶν ὁ Υἱὸς τοῦ Πατρὸς·
- [04931] καὶ οὐδὲν ἐν τῷ Πατρὶ πρὸ τοῦ Λόγου·

- [04932] ἄλλ' ἐν τῷ Λόγῳ καὶ ἡ βούλησις·
- [04933] καὶ δι' αὐτοῦ τὰ τοῦ βουλήματος εἰς ἔργον τελειοῦται, ὡς ἔδειξαν αἱ θεῖαι Γραφαί.
- [04934] Ἐβουλόμην δὲ τοὺς ἀσεβεῖς οὕτως εἰς ἀλογίαν πεπτωκότας, καὶ περὶ βουλήσεως σκεπτομέ νους, νῦν ἐρωτῆσαι μηκέτι τὰς τικτούσας αὐτῶν γυναικας, ἅς οὗτοι πρότερον ἠρώτων λέγοντες, Εἰ εἶχες υἱόν, πρὶν γεννήσης;
- [04935] ἀλλὰ τοὺς πατέρας, καὶ εἰπεῖν αὐτοῖς·
- [04936] Πότερον βουλευόμενοι γίνεσθε πατέρες, ἢ κατὰ φύσιν καὶ τῆς ὑμῶν βουλήσεως;
- [04937] Ἡ τῆς φύσεως καὶ οὐσίας ὑμῶν ἐστὶν ὁμοία τὰ τέκνα;
- [04938] ἵνα κἂν παρὰ τῶν γονέων ἐντραπῶσι, παρ' ὧν τὸ λῆμμα τῆς γενέσεως ἀπήτησαν, καὶ παρ' ὧν ἤλπισαν ἔχειν τὴν γνῶσιν.
- [04939] Αποκριθήσονται γὰρ αὐτοῖς, ὅτι Ἄ γεννώμεν, οὐ τοῦ θελήματος, ἀλλ' ἡμῶν ἐστὶν ὁμοία οὐδὲ προβουλευσάμενοι γινόμεθα γονεῖς, ἀλλὰ τῆς φύσεως ἰδιὸν ἐστὶ τὸ γεννᾶν·
- [04940] ἐπεὶ καὶ ἡμεῖς τῶν τε κόντων ἐσμὲν εἰκόνες.
- [04941] Ἡ τοίνυν καταγινωσκέ τωσαν ἑαυτῶν, καὶ πανέσθωσαν πυνθανόμενοι γυναικῶν περὶ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ἢ μανθανέτωσαν παρ' αὐτῶν, ὅτι οὐ βουλήσει γεννᾶται ὁ υἱός, ἀλλὰ φύσει καὶ ἀληθείᾳ.
- [04942] Πρέπων δὲ καὶ ἀρμόζων τούτοις ὁ ἐξ ἀνθρώπων ἔλεγχος, ἐπειδὴ καὶ ἀνθρώπινα περὶ τῆς θεότητος διαλογίζονται οἱ κακόφρονες.
- [04943] Τί τοίνυν ἔτι μαίνονται οἱ Χριστομάχοι;
- [04944] Καὶ τοῦτο γὰρ αὐτῶν ὡσπερ οὖν καὶ τὰ ἄλλα προβλήματα δέδεικται καὶ ἠλέγχθη φαντασία καὶ μυθοπλαστία μόνον ὄντα·
- [04945] καὶ διὰ τοῦτο ὀφείλουσι, κἂν ὀψέ ποτε θεωρῆσαντες εἰς ὅσον ἀφροσύνης πεπτώκασι κρημνὸν, ἀναδύναμι καὶ φύγειν ἀπὸ τῆς τοῦ διαβόλου παγίδος, νουθετούμενοι παρ' ἡμῶν.
- [04946] Φιλάνθρωπος γὰρ ἡ ἀλήθεια κρᾶζουσα διαπαντός·
- [04947] Εἰ ἐμοὶ μὴ πιστεύετε διὰ τὴν τοῦ σώματος περιβολὴν, κἂν τοῖς ἔργοις πιστεύσατε·
- [04948] ἵνα γνῶτε, ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί·
- [04949] καὶ, Ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἑσμεν·
- [04950] καὶ, Ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ, ἑώρακε τὸν Πατέρα.
- [04951] Ἀλλ' ὁ μὲν Κύριος συνήθως φιλανθρωπεύεται, καὶ θέλει πάντας ἀνορθοῦσθαι τοὺς κατερῶραγμένους, ὡς ἡ αἴνεσις λέγει τοῦ Δαβὶδ·
- [04952] οἱ δὲ, ἀσεβεῖς οὐ θέλοντες ἀκούειν Κυριακῆς φωνῆς, οὐδὲ φέροντες ὄραῖν τὸν ^[26.468] Κύριον ὑπὸ πάντων ὁμολογούμενον Θεὸν, καὶ Θεοῦ Υἱὸν, περιέρχονται οἱ ἄθλιοι, ὡς οἱ κἄνθαροι, μετὰ τοῦ πατρὸς ἑαυτῶν τοῦ διαβόλου προφάσεις εἰς ἀσέβειαν ζητοῦντες.
- [04953] Ποίας οὖν ἄρα μετὰ ταῦτα πάλιν, ἢ πόθεν εὐρεῖν δυνήσονται, εἰ μὴ ἄρα παρὰ μὲν Ἰουδαίων καὶ τοῦ Καϊάφα δανείσονται τὰς δυσφημίας, παρ' Ἑλλήνων δὲ λάβωσι τὴν ἀθεότητα;
- [04954] αἱ γὰρ θεῖαι Γραφαί τούτοις ἐκλείσθησαν, καὶ πανταχόθεν ἐξ αὐτῶν ἠλέγχθησαν ἄφρονες καὶ Χριστομάχοι.

© 2006 Cooperatorum Veritatis Societas quoad hanc editionem iura omnia asservantur.
0295-0373 - Athanasius Alexandrinus - Magnus - Orationes contra Arianos
Litterarum Omnium Conspectus: 178 Litterae, quae repetitae sunt in 361,222 occasionibus

α	0945	25,810	A	0913	66
β	0946	1,312	B	0914	36
γ	0947	8,054	Γ	0915	129
δ	0948	6,223	Δ	0916	0
ε	0949	18,926	E	0917	375

ζ	0950	708	Z	0918	5
η	0951	4,448	H	0919	3
θ	0952	4,212	Θ	0920	1,002
ι	0953	15,621	I	0921	10
κ	0954	11,612	K	0922	762
λ	0955	8,732	Λ	0923	794
μ	0956	8,975	M	0924	142
ν	0957	31,935	N	0925	43
ξ	0958	944	Ξ	0926	1
ο	0959	24,636	O	0927	393
π	0960	9,153	Π	0928	1,503
ρ	0961	11,900	P	0929	9
ς	0962	13,951	•	0930	0
σ	0963	11,220	Σ	0931	272
τ	0964	29,943	T	0932	389
υ	0965	4,523	Υ	0933	846
φ	0966	2,124	Φ	0934	37
χ	0967	2,005	X	0935	196
ψ	0968	324	Ψ	0936	5
ω	0969	4,867	Ω	0937	5
ϑ	8164	41			0
ϱ	8165	182	P	8172	6

ά	8049	3,442	έ	8051	4,562	ή	8053	1,340	ί	8055	5,053	ό	8057	4,138	ύ	8059	2,480	ώ	8061	847
ὰ	8048	3,676	ὲ	8050	2,554	ἦ	80852	2,456	ἰ	8054	6,884	ὸ	8056	5,737	ὺ	8058	589	ὠ	8060	390
ἄ	8118	532			0	ἦ	8134	1,518	ἱ	8150	1,911			0	ῦ	8166	5,118	ῶ	8182	2,545
ἄ	7936	3,726	ἔ	7952	5,140	ἦ	7968	113	ἰ	7984	1,911	ὸ	8000	186	ὺ	8016	4,430	ὠ	8032	13
ἄ	7937	199	έ	7953	594	ή	7969	1,240	ί	7985	1,380	ό	8001	2,006	ύ	8017	619	ώ	8033	676
ἄ	7938	286	έ	7954	3	ἦ	7970	304	ἰ	7986	0	ὸ	8002	8	ὺ	8018	0	ὠ	8034	200
ἄ	7939	67	έ	7955	77	ἦ	7971	50	ἰ	7987	2	ὸ	8003	86	ὺ	8019	12	ὠ	8035	1
ἄ	7940	884	έ	7956	1,364	ἦ	7972	74	ἰ	7988	615	ὸ	8004	393	ὺ	8020	200	ὠ	8036	16
ἄ	7941	83	έ	7957	214	ἦ	7973	51	ἰ	7989	416	ὸ	8005	946	ὺ	8021	517	ὠ	8037	263

ἄ	7942	5		0	ῆ	7974	398	ῖ	7990	749		0	ῦ	8022	244	ῠ	8038	41
ἄ	7943	0		0	ῆ	7975	36	ῖ	7991	115		0	ῦ	8023	151	ῠ	8039	61
ἄ	8064	0		0	ῆ	8080	7			0		0	ῦ	8167	0	ῠ	8096	5
ἄ	8065	0		0	ῆ	8081	0			0		0	ῦ	8163	0	ῠ	8097	0
ἄ	8066	0		0	ῆ	8082	0			0		0			0	ῠ	8098	0
ἄ	8067	0		0	ῆ	8083	0			0		0			0	ῠ	8099	0
ἄ	8068	1		0	ῆ	8084	10			0		0			0	ῠ	8100	1
ἄ	8069	12		0	ῆ	8085	0			0		0			0	ῠ	8101	0
ἄ	8070	0		0	ῆ	8086	22			0		0			0	ῠ	8102	0
ἄ	8071	0		0	ῆ	8087	44			0		0			0	ῠ	8103	40
α	8115	201		0	η	8131	315			0		0			0	φ	8179	351
α	8116	1		0	ῆ	8132	8			0		0			0	ῠ	8180	6
ἄ	8119	133		0	ῆ	8135	521			0		0			0	ῠ	8183	1,073

Ceterae infrequentes vel rarissimae Litterae expositae non sunt

© 2006 Cooperatorum Veritatis Societas quoad hanc editionem iura omnia asservantur.
0295-0373 - Athanasius Alexandrinus - Magnus - Orationes contra Arianos
Verborum Omnium Conspectus: 11,189 Verba, quae repetita sunt in 4,072,449 occasionibus

ἄ [01521]
 ἄ [00093] [00162] [00504] [00512] [00655] [00733] [00794] [00974] [00980] [01075] [01154] [01224] [01360] [01594] [01638] [01646] [01800] [01825] [01912] [01913] [01916] [02256] [02275] [02330] [02372] [02375] [02423] [02603] [02606] [02654] [03007] [03007] [03008] [03008] [03373] [03373] [03403] [03407] [03414] [03503] [03608] [03728] [03729] [03846] [03897] [04032] [04064] [04090] [04220] [04226] [04229] [04231] [04251] [04308] [04314] [04314] [04336] [04379] [04461] [04470] [04495] [04720] [04853]
 Ἀ [04176]
 Ἀ [02424] [03266] [03404] [03616] [03727] [04939]
 ἄϊ [01812]
 ἄϊδιά [00619]
 ἄϊδια [00634] [04081] [04082]
 ἄϊδιον [00153] [00197] [00201] [00223] [00241] [00242] [00266] [00277] [00286] [00291] [00402] [00403] [00602] [01272] [01279] [02277] [02493] [02809] [03379] [04418]
 ἄϊδιός [00266] [00275] [00589] [01085]
 ἄϊδιος [00064] [00136] [00205] [00209] [00222] [00349] [00364] [00384] [00384] [00447] [00682] [01707] [01714] [01719] [01747] [02340] [02342] [02345] [02674] [03339] [04081] [04233]
 Ἀϊδιός [00445]
 Ἀα [01592]
 Ἀαράων [01018] [01593] [01598] [01601] [01602] [01634] [02075]
 Ἀαράων [01600]
 Ἀββα [02852] [02862]
 Ἀβδίας [01408]
 Ἀβελ [04541]
 Ἀβεσσαλώμ [03540]
 ἀβούλητον [04904]
 ἀβουλήτως [04899]
 Ἀβραάμ [00256] [00796] [00815] [01242] [01407] [01490] [01576] [01617] [01707] [02193] [02627] [02678] [02683] [02683] [03685] [03687] [03715] [03721] [03722] [04069] [04638]
 Ἀβραμιαίας [04331]
 ἀβύσσοις [04766]
 ἀβύσσοις [00255] [04441]
 ἀγ [01617] [03664]
 ἀγ [01980] [01985]
 ἀγά [03903] [03986]
 ἀγα [02997] [03544] [03556]
 ἀγαθαι [03288]
 ἀγαθης [04383]
 ἀγαθόν [01123] [01558] [04815] [04816]
 ἀγαθόν [02790] [04743] [04923]
 ἀγαθός [01733] [03215] [03240] [03545] [04816] [04818] [04899] [04916] [04917]
 ἀγαθός [04819] [04821] [04899]
 Ἀγαθός [03239]
 ἀγαθότητος [00918]
 ἀγαλλιᾶσαι [04175]
 ἀγαλλιᾶσεως [00788] [00991] [01018] [01092]
 ἀγανακτήσουσι [00175]
 ἀγανακτών [00091]
 ἀγαπᾶ [01136] [01139] [01143] [01152] [01152] [01936] [04002] [04221] [04905] [04910] [04921] [04921]
 ἀγαπᾶν [01138] [01150]
 ἀγάπη [03222] [03625]
 ἀγάπης [03953]
 ἀγαπήσαντες [01192]

Αγαπήσω [03682]
 ἀγαπητά [03624]
 ἀγαπητός [00174] [00318] [01973]
 ἀγαπητός [02916] [04741]
 ἀγαπών [01130] [01146]
 ἀγαπῶσιν [03291]
 ἀγγέ [01270] [04571]
 ἄγγε [03081]
 ἀγγεῖοις [03384]
 ἄγγελοι [00864] [01351] [01353] [01354] [01886] [01930] [01974] [01989] [02113] [02576] [02964] [04040] [04360] [04518] [04568]
 Ἄγγελοι [03707] [04570]
 ἄγγελοις [01249] [02193] [02350] [03725] [04506] [04567]
 ἄγγελον [03689] [03709] [03710] [03712] [03714] [03716] [03716] [03730]
 Ἄγγελον [03665]
 ἄγγελος [01366] [01986] [02202] [02574] [03656] [03662] [03708] [03719] [03722] [03723]
 Ἄγγελος [04840]
 ἀγγέλου [02482] [03666] [03706] [03718] [03726]
 Ἀγγέλου [03669]
 ἀγγέλους [01226] [01247] [01248] [01262] [01271] [01409] [03613]
 ἀγγέλω [01986] [03722]
 ἀγγέλων [00863] [00897] [00906] [01082] [01161] [01177] [01202] [01209] [01209] [01211] [01246] [01261] [01263] [01267] [01288] [01291] [01296] [01300] [01304] [01365] [01369] [01374] [01418] [01422] [01424]
 [01440] [01851] [01987] [03173] [03373] [03656] [03663] [03664] [03703] [03709] [03730] [04341] [04344] [04398] [04518]
 ἀγενή [03752]
 ἀγένητα [02360] [03759] [03760]
 ἀγένητε [00725]
 ἀγένητον [00483] [00652] [00659] [00660] [00663] [00664] [00665] [00666] [00668] [00672] [00673] [00675] [00677] [00677] [00679] [00679] [00682] [00683] [00683] [00683] [00685] [00694] [00699] [00701]
 [00702] [00706] [00708] [00711] [00714] [00717] [00723] [01849] [02362] [02365] [02399] [02400] [03760] [04754]
 ἀγένητος [00669] [00674] [02361]
 ἀγενήτου [00677] [00691] [00695] [00704] [00728] [00730] [02053]
 ἀγενήτω [00677] [03750] [03761] [03761]
 ἀγενήτως [00680] [02386] [02401]
 ἀγέννητον [00649] [02345]
 ἀγεννήτως [02336] [02339]
 αγέτω [04907]
 αγία [03218]
 αγία [03023] [04672]
 αγιά [00884] [00884] [01738]
 ἅγια [01594]
 αγιάζει [01008] [01013] [01057] [01074]
 αγιάζειν [01009] [01660] [01741]
 αγιάζεσθαι [00312] [01028] [01112]
 αγιάζεται [00997] [01008] [01836] [03391]
 αγιαζόμε [01837]
 αγιαζόμενα [00308]
 αγιαζόμενον [01028]
 αγιαζόμενος [01007]
 αγιάζω [01006] [01012]
 αγιάζων [01007] [01009] [01656] [04118] [04137]
 αγίας [00364] [04093]
 αγιάση [00884] [04311]
 αγιασθεις [04304]
 αγιασθεισης [01118]
 αγιασθώμεν [01008] [01074]
 αγιασθῶσιν [01012]
 αγιασμα [00387]
 αγιασμὸν [01014]
 αγιασμός [01039]
 Ἀγίασον [03865]
 ἄγιε [03791]
 ἄγιοι [00223] [00766] [00782] [00858] [01163] [01386] [01414] [01442] [01477] [01501] [01548] [01572] [01587] [01620] [02999] [03414] [04173] [04700]
 ἄγιοις [01057] [01086] [02222] [02372] [02430] [02487] [03389]
 ΑΓΙΟΣ [00001]
 ἄγιόν [01061]
 ἄγιον [00050] [01027] [01058] [01100] [01104] [01108] [02408] [02420] [02623] [02672] [02796] [03991] [04398]
 ἄγιος [00884] [02182] [04845]
 ἄγιου [00082] [00083] [00231] [00728] [01004] [01029] [01836] [02075] [02417] [02453] [03187]
 ἄγιους [03222] [03643]
 ἀγίω [01022] [01030] [01080] [02425]
 ἀγίων [00016] [00050] [00197] [02379] [02941] [04118] [04132] [04681] [04702]
 ἄγκυραν [04725]
 ἄγνωεῖ [04378] [04391] [04394] [04453]
 ἄγνωεῖν [01168] [04268] [04277] [04279] [04282] [04299] [04302] [04365] [04367] [04381] [04382] [04387] [04392] [04423] [04434] [04448] [04543]
 ἀγνοήσαντες [04092] [04361]
 ἀγνοήσας [00044] [00117]
 ἀγνοία [04368]
 ἄγνοια [04277] [04397]
 ἀγνοϊαν [04289] [04377] [04425]
 ἀγνοίας [04531]
 ἀγνοοῦμεν [01129]
 ἀγνοοῦν [00280]
 ἀγνοοῦντα [04271]
 ἀγνοοῦντας [00008]
 ἀγνοοῦντες [00103] [00107] [04446] [04719]
 ἀγνοοῦντος [04346]
 ἀγνοοῦντων [02319] [04518]
 ἀγνοοῦσα [02485] [04395]
 ἀγνοοῦσαν [04394] [04423] [04500]
 ἀγνοοῦσι [01855] [04373]
 ἀγνώ [04214]
 ἀγνῶν [00652] [00707] [01179] [03214] [04032] [04269] [04274] [04275] [04364] [04421] [04430] [04443] [04527]
 ἄγονον [00400]
 ἄγονος [00298]
 ἀγοράζεις [00567]
 ἀγορὰν [00480] [00793]
 ἀγραπτον [00715]
 ἀγράφους [00655]
 ἀγράφων [00655]
 ἀγριελαίου [00168]
 ἀγροῦ [00245] [00246] [02041] [02044] [02046]
 Ἀδάμ [00638] [00943] [00945] [01126] [01126] [01128] [01306] [01308] [02571] [02635] [02898] [02972] [03058] [03171] [03577] [03813] [04176] [04184] [04187] [04294] [04539] [04548]
 ἀδελ [02938]
 ἀδελφά [04866]
 ἀδελφάς [00006]
 ἀδελφιδούς [01668]
 ἀδελφοί [00283] [01163] [01442] [01587] [01620]
 ἀδελφοίς [01618] [01623] [02939] [02945] [02967]
 ἀδελφὸν [00275] [01491] [01828] [02951]
 ἀδελφοποίησιν [02925]
 ἀδελφός [00277] [00279] [01664] [02897] [02898]
 ἀδελφός [00285] [01668] [02906] [04541]
 ἀδελφότης [00278]
 ἀδελφῶ [01819] [03676]
 ἀδελφούς [00836] [01257] [01628] [02908]
 ἀδελφῶν [01871] [01982] [02907] [03215]
 ἄδη [00930]
 ἄδηλος [00506]

ἀδήλου [04525]
 ἄδην [01776] [01791] [03928] [03936] [04643] [04680] [04715]
 ἄδης [03929]
 ἄδι [00990] [01146]
 ἀδιάδεκτον [01635]
 ἀδιαίρετον [00382] [03509] [03692] [03886]
 ἀδιαίρετός [03455] [03785]
 ἀδιαίρετος [03885]
 ἀδιάλυτον [03883]
 ἀδιάπτωτος [03983]
 ἀδιάφορον [00103]
 Ἀδιάφορον [01234]
 ἀδιάφορος [02822]
 ἀδιαφόρου [01477]
 ἀδιαφόρων [02827]
 ἀδιαφόρως [01483] [01548]
 ἀδικείτε [02537]
 ἀδικίαν [01120] [01130] [01138]
 ἀδικίας [01150]
 ἄδικον [01123]
 ἀδικου [01401]
 ἀδικούμενοι [01397]
 ἀδικουμένῳ [01407]
 ἀδίκους [01139]
 ἀδίκων [03680]
 ἀδοξία [00904]
 ἀδοξίαν [00371]
 ἄδου [00164] [04643] [04680]
 ἄδουσι [00044]
 ἄδύ [01576] [01916] [02270]
 ἀδύνατοι [02157]
 ἀδυνάτοις [02270]
 ἀδύνατον [01236] [01330] [02057] [02059] [02060] [02173] [02418] [02732] [03190] [03844] [03881] [03901]
 ἀδυνάτος [02239]
 ἀδυνάτου [02053] [02055]
 Ἀδωνίου [03540]
 ἀεὶ [00053] [00055] [00139] [00140] [00152] [00187] [00197] [00197] [00234] [00238] [00266] [00266] [00289] [00291] [00355] [00374] [00380] [00383] [00392] [00419] [00432] [00434] [00469] [00469] [00472] [00472] [00521] [00525] [00539] [00575] [00582] [00585] [00586] [00615] [00616] [00617] [00618] [00624] [00629] [00629] [00634] [00636] [00641] [00642] [00642] [00645] [00664] [00668] [00744] [00745] [00746] [00746] [00822] [00857] [00867] [00869] [00874] [00882] [00901] [00903] [00906] [00984] [01004] [01067] [01078] [01130] [01133] [01280] [01280] [01394] [01472] [01635] [01638] [01644] [01745] [01748] [01840] [02059] [02250] [02253] [02277] [02401] [02643] [02684] [02761] [02761] [02813] [03025] [03063] [03063] [03063] [03063] [03086] [03087] [03240] [03321] [03357] [03357] [03509] [04088] [04094] [04137] [04146] [04179] [04229] [04249] [04251] [04296] [04338] [04525] [04561] [04562] [04635] [04679] [04685] [04917] [04917]
 ἀεὶ [00588] [00647] [00744] [02300] [02333] [02418] [02761] [02804] [04229] [04587]
 Ἄεϊ [00135] [00519]
 ἀειπαρ [03096]
 ἀέρι [01882]
 Ἀζαρίας [03125]
 ἀθα [04717]
 ἀθάνα [04713]
 ἀθανασία [03002]
 ἀθανασίαν [03069]
 Ἀθανάσιος [00033]
 ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ [00001]
 Ἀθανασίῳ [00033]
 ἀθάνατοι [03207] [03215] [04179]
 ἀθάνατον [01769]
 ἀθάνατος [00445] [00880] [04722]
 ἀθανάτους [01051]
 ἀθανάτω [01048]
 ἀθέ [04135]
 ἀθελή [04899]
 ἀθελήτων [04901]
 ἀθέλητός [04896] [04902]
 ἀθείος [01171]
 ἄθεος [00048]
 ἀθεότητα [04953]
 ἀθεότητος [02457] [03738]
 ἀθέτησιν [03576] [03581]
 ἀθέων [04853]
 ἄθλιοι [02383] [02470] [04952]
 Ἄθλιοι [03766]
 ἄθλον [00927]
 ἀθρόως [00118] [02881]
 ἀθυρογλωττίας [02459]
 Αἶ [00003] [00415] [01632] [02554] [02788]
 αἶ [00066] [00082] [00120] [00168] [00242] [00243] [00266] [00295] [00782] [00889] [00906] [01047] [01140] [01325] [01478] [01480] [01480] [01480] [01594] [01767] [01779] [01886] [02011] [02128] [02346] [02403] [02562] [02584] [02653] [02741] [03168] [03288] [03288] [03835] [04097] [04165] [04333] [04568] [04596] [04683] [04686] [04736] [04739] [04933] [04954]
 αἶ [02562]
 Αἴγυπτον [01534]
 Αἴγυπτος [01991]
 Αἰγύπτου [02064] [03045]
 Αἰγύπτῳ [01534] [01728]
 αἰδέισθε [00369]
 Αἰθίοπων [01991]
 αἵματι [01598] [02972]
 αἵματος [01616] [01622] [02728]
 αἱμάτων [02846]
 αἰμορροοῦσαν [04140]
 αἰνεῖν [02350]
 αἰνέσει [02518] [02990]
 αἰνεσις [04951]
 Αἰνιγμα [03255]
 αἰνιγμα [00870]
 αἰνιγματα [03256]
 αἰρέ [00006] [02008] [02215] [04739] [04769]
 αἶρε [04682]
 αἶρε [00018]
 αἶρει [04649]
 αἰρείσθαι [01150]
 αἰρέσει [00679] [01545]
 αἰρέσεις [00003] [00006] [00107] [00109] [02403] [02455]
 αἰρέσεων [00044] [00101] [00110] [02459]
 αἰρέσεως [00009] [00012] [00063] [00102] [00103] [00427] [00664] [00736] [01166] [01515] [01862] [01869] [02464] [03156] [03398] [03597] [04074] [04361]
 αἶρεσιν [00008] [00025] [00037] [00040] [00043] [00103] [00110] [00123] [00181] [00343] [00480] [00648] [00694] [00704] [01190] [01196] [01852] [02235] [03383] [04624] [04803]
 αἶρεσιν [01716]
 αἶρεσις [00010]
 αἶρεσις [00101] [00149] [00169] [00490] [01857] [02261] [02275] [02280] [04853]
 αἶρετικοὶ [00964] [01425] [03157]
 αἶρετικοί [02458]
 αἶρετικοίς [00037]
 αἶρετικόν [04208]
 αἶρετικός [03440] [04205] [04726]
 αἶρετικόν [00648] [01968] [03194] [04362]
 αἶρετικῶν [00377] [00590] [01247] [01584] [02167] [02608] [03746] [04736]
 αἶρετικῶς [02243]
 αἰροῦνται [01810]
 αἰσθέσθαι [04314]

αἰσθήσεις [01431]
 αἰσθησιν [00306] [04719]
 αἰσθητῶν [04590]
 αἰσχύ [04727]
 αἰσχύνεσθαι [01378]
 αἰσχύνην [02066]
 αἰσχυνθέντες [01246]
 αἰσχυνθήσονται [01247]
 αἰσχυνθήτωσαν [00387]
 αἰσχυνθῶσιν [00181]
 αἰσχυνό [04791]
 αἰσχυνόμενοι [00020]
 αἰσχυνομένους [01846]
 αἰσχύνονται [00021] [01455]
 αἰτεῖ [03913]
 αἰτεῖν [01937] [04192]
 αἰτησαμένους [00013]
 αἰτία [00944] [01088] [02724] [02772] [02773] [02773] [02779] [03213] [04565]
 αἰτιά [03279]
 αἰτιά [01896]
 αἰτιαν [00655] [00943] [01125] [01755] [02686] [02688] [02691] [02691] [02694] [02696] [02709] [02710] [02713] [02713] [02774] [02928] [03555] [03562]
 αἰτίας [00942] [02689] [02927]
 αἰτιόν [03704]
 αἰτιον [00927] [01076] [01917] [01927] [03602]
 αἰτιώμενος [00221]
 αἰτιώνται [02361]
 αἰτουῦσιν [01410]
 αἰτῶν [04321]
 αἰώ [00229] [02026]
 αἰώ [00163] [03339]
 αἰώ [01221] [03219] [04183]
 αἰών [00269]
 αἰώνα [00988] [00996] [01056] [01089] [01273] [01711] [01758] [02333] [02913] [03152] [03153]
 αἰώνας [00203] [00223] [00525] [00757] [01065] [01651] [04202]
 αἰώνες [00268] [03238]
 αἰώνιοι [00888] [04084]
 αἰώνιον [00223] [00995] [01044] [01051] [01225] [02718] [03079] [03238] [03245] [04003] [04212]
 αἰώνιός [01035]
 αἰώνιος [00225] [00227] [00237] [00264] [03588] [03859]
 αἰωνίω [00231] [01049] [01050]
 αἰωνίων [03226] [04086]
 αἰωνίως [03231] [04336]
 αἰώνος [00168] [00241] [00261] [00261] [00988] [00996] [01089] [01273] [01711] [03157] [03164] [03178] [03208] [03217] [03224] [03225] [03230] [03232] [03233] [03234] [03243] [03321] [04724]
 αἰώνων [00223] [00235] [00236] [00550] [00638] [01713] [03050] [03238] [04110] [04135]
 αἰῶσι [00236]
 ἄκε [01847] [02272]
 ἀκέρατοι [03835]
 ἀκεραίοις [00691]
 ἀκέραιον [04770]
 ἀκεραίους [00107] [04739]
 ἀκεραίων [00272] [03759]
 ἀκηκόατε [03772]
 ἀκηκοέναι [00123]
 ἀκίνδυνον [01150]
 ἀκίνητος [00485]
 ἀκμήν [01783]
 ἀκό [03071]
 ἀκο [02980]
 ἀκοάς [00092] [02272]
 ἀκοῆ [00008]
 ακοῆ [01296]
 ἀκοῆν [00739] [04079]
 ἀκολουθήσαντες [00027]
 ἀκολουθήσασι [00028]
 ἀκολουθήσει [02471]
 ἀκολουθήση [03405]
 ἀκολουθία [01392] [01614] [02417]
 ἀκολουθίαν [00214] [01686] [04853]
 ἀκόλουθόν [00306]
 ἀκόλουθον [00392] [00413] [01152] [01379] [01417] [02971] [03247] [03608]
 ἀκολουθοῦντες [00037]
 ἀκολουθῶς [00216] [00737] [01207] [02416] [02765] [02989] [03038] [03379] [03433] [03476] [04166] [04192] [04924]
 ἀκού [00672] [01511] [03957] [04377] [04520] [04829]
 ἀκου [04818]
 Ἀκού [03805]
 Ἀκουέ [00549]
 Ἀκουε [03546]
 ἀκούει [00739] [01109] [03731]
 ἀκούειν [01150] [01156] [01157] [04826] [04952]
 ἀκούετε [02535]
 ἀκουέτω [00669] [03539]
 ἀκουέτωσαν [00633] [01329] [01683] [01717] [02403] [02404] [04277] [04609] [04872]
 Ἀκουέτωσαν [00609] [02965]
 ἀκούον [01509] [03173]
 ἀκούοντας [01418] [03381] [03993] [04669] [04670] [04812] [04830]
 ἀκούοντές [02549]
 ἀκούοντες [00106] [00738] [01187] [01500] [01679] [01809] [02242] [02359] [02463] [02537] [02538] [02539] [02548] [03055] [03340] [03806] [03998] [04122] [04665]
 Ἀκούοντες [04664]
 ἀκούόντων [00495]
 ἀκούουσι [04813]
 ἀκούσαι [00015] [00092] [00525] [01362] [01923] [02206] [02508] [03896] [04188] [04518]
 ἀκούσαιεν [03040]
 ἀκούσαντας [02869]
 ἀκούσαντες [00658]
 ἀκουσάντων [01298]
 ακουσάντων [01082]
 ἀκούσας [00087] [00499] [02274] [02275] [03077] [03254]
 ἀκούσατε [01693]
 ἀκούση [02185]
 ἀκουσθεῖσι [01295]
 Ἀκούσομαι [03410]
 ἀκουσόμεθα [02994]
 ἀκούσονται [00667] [00672] [03335]
 Ἀκούσονται [01252]
 ἀκούσωμεν [02969] [04264]
 ἀκούσωσιν [02082]
 ἀκούω [04224]
 ἀκούωμεν [02551] [04078]
 ἀκούων [00241] [00739] [02188] [02194] [02273] [03253] [03322] [03471] [03510] [03731]
 Ἀκούων [01496]
 ἀκούωσι [01510]
 ἀκούωσιν [00496] [00497]
 ἀκρα [00225] [02026]
 ἀκραιφνεστάτης [02053]
 ἀκρατον [02959]
 ἀκράτου [02020]

Ἄν [00652] [01157] [01379] [01390] [04277] [04519]
 Ἄν [04712]
 ἀνά [02084] [02084] [02095]
 ἀνά [03019] [04325]
 ἀνα [02459] [02475] [02528] [02724] [04091] [04304] [04945]
 ἀναβαίνων [04506]
 αναβέβηκε [01460]
 ἀναβῆναι [03055]
 ἀναβησόμεθα [03803]
 ἀναβλέπειν [04140]
 ἀναβλέψαι [02738]
 ἀνάγ [00624]
 Ἄναγ [02992]
 ἀναγγέλλει [01899] [03295]
 ἀναγγελοῦσι [01521] [02993]
 ἀνάγει [00542]
 ἀναγεννᾶ [04783]
 ἀναγεννηθέντες [04187]
 ἀναγεννωμένων [04783]
 ἀναγινώσκοντας [00105]
 ἀναγινώσκοντες [01499] [03157] [04054]
 ἀναγινώσκουσιν [03373]
 ἀναγινώσκων [01179] [01621]
 ἀναγκαῖον [01179]
 ἀναγκαῖον [00009] [00537] [00784] [00964] [01178] [01444] [01584] [01855] [02417] [03157] [03383] [03538] [04117] [04550] [04554]
 ἀναγκαίως [01209] [03322] [04213]
 ἀνάγκη [04712] [04802] [04819]
 ἀνάγκη [00191] [00237] [00309] [00314] [00321] [00807] [00810] [00969] [01475] [02058] [02294] [02327] [02429] [02565] [02953] [03633] [03749] [04164] [04633] [04673] [04788] [04797]
 Ἀνάγκη [01320] [02054] [02560] [02710] [03183] [03752] [03801]
 ἀνάγκην [04803] [04813] [04820] [04821]
 ἀνάγκης [00218] [00403] [00476] [00707] [00851] [02880] [03452] [03496] [04308]
 ἀναγνόντες [00704]
 ἀναγνώ [00138]
 ἀνάγνωσιν [01183]
 ἀνάγνωσμα [00767] [01614] [02773] [03853]
 ἀναγνώσμα [01198]
 ἀναγνώσματος [04368]
 Ἀνάγνωτε [00214]
 ἀνάγων [04592]
 ἀναδεικνύμενος [01704]
 ἀναδεξάμενοι [01168]
 ἀναδεξάμενος [02903] [03224]
 ἀναδέξασθαι [02685] [03225]
 ἀναδέχεσθαι [01757]
 ἀναδεχόμενος [03207]
 ἀναί [03579]
 ἀναίδειαν [01582] [04437]
 ἀναιδεῦ [00274]
 ἀναιρέσει [00655]
 ἀναίρεισιν [00537] [03156] [03530] [03533] [03554] [03576] [03581] [03602]
 ἀναιρουμένην [00648]
 ἀναιρουμένων [04728]
 ἀναιρούντα [04728]
 ἀναιρούντες [01456]
 ἀναιρούτων [04720]
 ἀναιρών [03552]
 ἀναισθητοῦντες [01154]
 ἀναισχυντίαν [04663] [04823]
 ἀναίσχυντον [00528] [03195] [03921]
 ἀνακα [04287]
 ἀνακαι [02551]
 ἀνακαινιζομένην [02531]
 ἀνακαινίσας [03089]
 ἀνακαινίσεως [03163]
 ἀνακαινίσιν [02526]
 ἀνακαλέσεται [04454]
 ἀνακαλούμενος [03556]
 ἀνακρινόντων [04698] [04853]
 ἀνακτιζομένων [02989]
 ἀνακτίσεται [02685]
 ἀνακτισθῆναι [03242]
 ἀναλ [00771] [01651]
 ἀναλαβεῖν [04713]
 ἀναλάβωμεν [03839]
 ἀναλαβών [02489]
 ἀναλαμβάνουσα [03265]
 ἀναληφθέν [00966]
 ἀναλήψεως [04485]
 ἀναλλοίω [01135]
 ἀναλλοιώτον [01647]
 ἀναλλοιώτος [00745] [00756] [00841]
 ἀναλλοιώτου [01127]
 ἀναλλοιώτω [02272]
 ἀναλογία [04866]
 ἀναλογία [01948]
 ἀναλόγως [00078] [02241]
 ἀναλωθῶσι [00687]
 ἀναμένοντες [00594]
 ἀναμιμνήσκεσθαι [03299]
 ἀνανεούντος [02978]
 ἀνανεώσεως [03241]
 ἀνανεώσεται [03241]
 ἀνανέωσιν [02526] [02537] [02676] [02685] [02686] [03241]
 ἀνανέωσις [03242]
 Ἀνανίας [03125]
 ἀναξίους [01561]
 ἀνάξιον [02028] [02046] [02046] [04770]
 ἀναπαυομένης [04292]
 ἀναπαύσω [01389]
 ἀναπλάπτειν [03993]
 ἀναπλάσαντες [01726]
 ἀναπλάσσονται [02382]
 ἀναπλάσσουσιν [02384]
 ἀναπλάσσονται [02367]
 ἀναπλάττοντες [02383] [02446]
 ἀναπληροῦν [00555]
 ἀναπληροῦσι [00556]
 ἀναπολογήτους [03339]
 ἀναρ [02345]
 ἀναρχόν [00682]
 ἀναρχον [00241] [00679]
 ἀναρχος [01415]
 ἀνάρχω [02808]
 ἀνάρχως [02808]
 ἀνάστα [04451]
 ἀναστάντες [03025] [03069] [03215] [03231] [04179]

ἀναστάντος [02904]
ἀναστάς [00939]
ἀναστάσα [04510]
ἀναστάσει [00938] [03081]
ἀναστάσεως [00936]
ἀναστάσεως [00116] [04325]
ἀνάστασιν [00969] [01191] [02946] [02984] [04317] [04336]
ἀνάστασις [00909] [00942] [00970] [01422] [01788] [02725] [02730] [02984]
ἀναστή [03215]
ἀναστήναι [01004] [02738]
ἀναστήσαι [02724]
ἀναστήσας [02903]
ἀναστήσει [01194]
ἀναστήση [01598]
ἀναστήσω [02717] [02718]
ἀνάσχοιτό [00377]
ἀνάσχοιτο [00015]
ἀνατείλαι [00246]
ἀνατέλλων [03620]
ἀνατιθείς [03681]
ἀνατιθέναι [04386]
ἀνατίθησι [01322]
ἀνατρέ [00343]
ἀνατρεπόντων [03788]
ἀνατρέψαντος [01128]
ἀνατυ [03889]
ἀναφαινομένων [00321]
ἀναφαίρετος [04296]
ἀναφέ [04608]
ἀναφέρειν [04854]
ἀναφέρων [04148] [04506]
ἀναφο [02910]
ἀναφωνεῖ [01088]
ἀναφωνούντος [01215]
ἀναχθώμεν [04181]
ἀναχωρήσουσι [00529]
ἄνδρα [02141] [03207] [03917]
ἄνδρας [00605] [04481]
ἄνδρείαν [04701]
ἄνδρείας [04702]
ἄνδρες [01991]
Ἄνδρες [01693]
ἄνδρι [02140]
ἄνδρός [02846]
ἄνδρός [02142]
ἄνδρώδες [00046]
Ἀνεβόησε [00263]
ἀνεγείρη [04456]
ἀνεγνωκό [00011]
ἀνέγνωμεν [01707] [04761]
ἀνεδέξατο [01683] [02549]
ἀνεθεμάτισεν [00100]
ἀνέκρινε [04600]
ἀνέλαβε [00802]
ἀνέλαβεν [02613]
ἀνελήφθη [04480]
ἀνεμποδίστω [00577]
ἀνενδεής [00922]
ἀνέξεται [00522] [02955]
ἀνεξέταστα [00504]
ἀνεπαύετο [04172]
ἀνέπαυσεν [01409]
ἀνεργάστου [01598]
ἀνερχόμενοι [00881] [01351]
ἀνερχόμενον [04511]
ἀνέστη [00941] [00943] [02903] [02967]
ἀνέστημεν [00929]
ἀνέστησαν [04681]
ἀνέστησε [00955]
Ἀνέτειλε [03778]
ἄνευ [01112] [02032] [02098] [02177] [02710] [02714] [03901] [04033]
ἀνεφύετο [03071]
ἀνέχον [03996]
ἀνέωγε [04681]
ἀνέωξε [00887]
ἀνή [02550]
ἀνήγαγε [03930]
ἀνήγγειλεν [03108]
ἀνήλιον [00091]
ἀνήλωται [02332] [04179]
ἀνήνεγκεν [01388]
ἀνήρ [00046] [02141] [02142]
ἀνηρήσθω [04770]
ἀνήρτηνται [02347]
ἄνθ [00928] [03001]
ἀνθέστηκε [02016]
ἀνθέστηκεν [02131]
ἀνθίστασθαι [04725]
ἄνθρῳ [00092] [00459] [01128] [01128] [01737] [02303] [02570] [02730] [02898] [03067] [03089] [03097] [03805] [03840] [04158] [04284] [04678]
ἄνθρω [01581] [03194] [04343] [04382] [04386]
ἄνθρω [00456] [00797] [00880] [00948] [01668] [01738] [01767] [02895] [02903] [03027] [03087] [03951] [04109] [04149] [04524]
Ἄνθρω [03813]
ἄνθρωπί [04216] [04290]
ἄνθρώπινα [00497] [00498] [01197] [01572] [03194] [03998] [04217] [04350] [04703] [04841] [04942]
Ἄνθρώπινα [04705]
ἄνθρωπίνας [04813]
ἄνθρωπίνη [04695]
ἄνθρωπίνη [02239] [03092]
ἄνθρωπίνην [02464] [02989] [03096] [04159] [04162] [04619] [04719]
ἄνθρωπίνης [04400] [04621]
ἄνθρώπινόν [04662]
ἄνθρώπινον [00611] [01093] [01512] [01686] [01733] [01839] [02493] [02535] [02632] [03024] [03187] [03191] [04391] [04423] [04602] [04619] [04670]
ἄνθρώπινου [00876]
ἄνθρώπινω [01801]
ἄνθρώπινων [00565] [02349] [04072] [04200] [04656]
ἄνθρώπινως [00890] [00973] [00981] [01069] [01356] [01443] [02292] [02293] [02674] [04157] [04214] [04263] [04291] [04339] [04342] [04386] [04401] [04456] [04460] [04504] [04509] [04593] [04653] [04703] [04708] [04871]
ἄνθρωποι [01068]
ἄνθρωποι [00460] [00499] [00500] [00502] [00943] [00945] [01124] [01395] [01397] [01659] [01799] [01803] [02283] [02329] [02376] [02530] [02869] [02892] [02977] [03232] [03296] [03579] [03848] [03952] [04177] [04183] [04202] [04212] [04264] [04275] [04440] [04556]
Ἄνθρωποι [00594] [04579]
ἄνθρώποις [00488] [00908] [01004] [01086] [01207] [01396] [01406] [02531] [03042] [03052] [03623] [03804] [03821] [03887] [04027] [04296] [04304] [04522] [04552] [04567] [04599] [04606] [04699]
ἄνθρωπολάτραι [01806]
ἄνθρωπον [00501] [00550] [00905] [00918] [00924] [00982] [01012] [01039] [01080] [01253] [01253] [01255] [01329] [01512] [01529] [01602] [01611] [01611] [01612] [01625] [01670] [01733] [01736] [01760] [01800] [01806] [01883] [01933] [01934] [02181] [02327] [02511] [02522] [02524] [02527] [02528] [02548] [02686] [02714] [02743] [02768] [02779] [02824] [02855] [02867] [03095] [03110] [04114] [04116] [04118] [04127] [04167] [04167] [04466] [04478] [04479] [04657] [04661] [04695] [04777]

ἄνθρωπος [00456] [01885] [01979] [02298] [02303] [04556]
 ἄνθρωπος [00048] [00070] [00247] [00288] [00457] [00464] [00574] [00577] [00577] [00588] [00593] [00610] [00765] [00802] [00804] [00808] [00823] [00824] [00825] [00826] [00843] [00850] [00858] [00879]
 [00881] [00900] [00901] [00904] [00906] [00929] [00938] [00944] [00946] [00957] [00959] [00967] [00968] [00973] [01004] [01013] [01028] [01051] [01055] [01057] [01062] [01065] [01098] [01105] [01110] [01114]
 [01126] [01175] [01206] [01255] [01346] [01374] [01419] [01436] [01593] [01603] [01608] [01624] [01651] [01657] [01660] [01666] [01696] [01705] [01714] [01715] [01719] [01741] [01797] [01801] [01801] [01933]
 [01935] [02279] [02296] [02304] [02310] [02461] [02489] [02635] [02637] [02640] [02688] [02713] [02715] [02765] [02769] [02891] [02898] [02972] [02976] [02980] [02998] [03018] [03020] [03026] [03027]
 [03058] [03090] [03091] [03094] [03186] [03813] [03813] [03958] [04050] [04053] [04057] [04059] [04071] [04078] [04106] [04121] [04133] [04135] [04137] [04138] [04147] [04154] [04159] [04170] [04171] [04212]
 [04214] [04283] [04296] [04298] [04299] [04300] [04336] [04381] [04386] [04391] [04394] [04435] [04447] [04452] [04452] [04479] [04504] [04506] [04547] [04557] [04557] [04564] [04564] [04611] [04620] [04634]
 [04634] [04641] [04653] [04694] [04695]
 Ἄνθρωπος [03827] [04116] [04293]
 ἀνθρωπότη [01100]
 ἀνθρωπότητα [04303]
 ἀνθρωπότητι [04350]
 ἀνθρωπότητός [00875]
 ἀνθρωπότητος [01740] [04675]
 ἀνθρώπου [00018] [00288] [00489] [00550] [00891] [00969] [00978] [00981] [01016] [01101] [01118] [01157] [01443] [01609] [01668] [01805] [02064] [02286] [02292] [02730] [02771] [03285] [03467] [03927]
 [04124] [04178] [04302] [04392] [04427] [04572] [04599]
 ἀνθρώπους [00823] [01039] [01128] [01416] [01592] [02067] [02293] [02547] [02831] [02840] [03043] [03224] [03567] [03846] [04146] [04557] [04558] [04641] [04697] [04703]
 ἀνθρώπων [01011] [01157] [01804] [03001] [04119] [04279]
 Ἀνθρώπων [00961]
 ἀνθρώπων [00173] [00493] [00560] [00592] [00612] [00843] [00902] [00962] [00969] [01082] [01098] [01405] [01406] [01575] [01595] [01610] [01669] [02185] [02279] [02283] [02289] [02293] [02302] [02309]
 [02326] [02328] [02541] [02547] [02714] [02779] [02830] [02889] [02893] [03359] [03554] [03556] [03822] [03846] [03877] [03888] [04106] [04131] [04172] [04311] [04348] [04397] [04423] [04425] [04434] [04448]
 [04452] [04452] [04594] [04616] [04689] [04711] [04719] [04723] [04942]
 Ἀνθρώπων [00172] [00290] [04588]
 ἀνίσταται [04205] [04206]
 ἀνόητα [00489]
 ἀνόητοι [01676] [02552] [03248] [03597]
 Ἀνόητοι [00276]
 ἀνόητοις [03828]
 ἀνόητον [01873] [01962]
 ἀνόητός [00189]
 ἀνόητος [00234]
 ἀνόητους [01166]
 ἀνοήτων [03758]
 ἀνοιαν [01461] [02052] [02148]
 ἀνοίας [01379]
 ἀνομίαν [01142]
 ἀνομίας [03031]
 ἀνόμοιοι [00082]
 ἀνόμοιον [00156] [01253] [02469]
 ἀνόμοιός [03875]
 ἀνόμοιος [00075] [00347] [00356] [03728]
 ἀνομοιότητα [03565]
 ἀνομοίων [00075]
 ἀνορθοῦσθαι [04951]
 ἀντ [02833]
 ἀντανέλης [01061]
 ἀνταποδώσεις [02999]
 ἀντεισάγουσι [02365]
 ἀντελάβετο [02959]
 ἀντεμβιβαζόμενοι [03384]
 ἀντερωτήσεων [00528]
 ἀντέχωνται [01224]
 ἀντήραν [03579]
 ἀντήρων [03917]
 ἀντί [00013] [00016] [00018] [00039] [00149] [00797] [01166] [01477] [01483] [01598] [01665] [02972] [03245] [03777] [03898]
 ἄντι [00117]
 Ἄντι [00016] [01525] [01530]
 ἀντιθεῖναι [01379]
 ἀντιθέσεις [04813]
 ἀντικείμενον [04804]
 ἀντικειμένων [02926]
 ἀντίκειται [03608] [04806]
 ἀντικρούειν [04633]
 ἀντικρῶ [04062]
 ἀντικρως [00298] [02941]
 ἀντιλέγειν [00739]
 ἀντίληψιν [01403]
 ἀντιμεταβάλλοντες [01853]
 ἀντιόρησις [00280]
 ἀντιστώμεν [00179]
 ἀντιτιθέασιν [00497]
 ἀντίτυπα [00881]
 ἀντιφθέγγεται [00679]
 Ἀντίχρη [04519]
 Ἀντιχρίστου [00101]
 ἀνύπ [00417]
 ἀνύπαρκτά [00392]
 ἄνω [00047] [01165] [03328]
 Ἄνω [04624]
 ἄνωθεν [04187]
 ἀνώτερός [04086]
 ἄξει [01558] [01565]
 ἀξία [00169]
 ἀξια [02024] [02324] [03260]
 ἀξιο [01574]
 ἀξιοί [02317]
 ἀξιοί [00655] [01156] [02351]
 ἀξίους [01040]
 ἀξιον [00163] [00305] [01218] [02465]
 ἀξιοπιστός [01576]
 ἀξιοπιστος [01082] [04189]
 Ἀξιοπιστότεροι [00766]
 ἀξιος [03402]
 ἀξιούσι [01386]
 ἀξιούσιν [02394]
 ἀξίωμα [04770]
 ἀξιώσις [03981]
 ἄορατα [00205] [01884] [02340] [02381] [02514] [02572] [03276] [03339]
 ἄορατον [03379] [03379]
 ἄορατος [00077] [01396] [01398] [03379]
 ἄοράτου [02513] [04751]
 ἄπ [00010] [00046] [00093] [00102] [00104] [00367] [00739] [00793] [01061] [01227] [01274] [01277] [01330] [02104] [02232] [02735] [02799] [02904] [02994] [03070] [03879] [03991] [03992] [04197] [04207]
 [04223] [04235] [04255] [04295] [04649] [04741]
 Ἄπ [02509] [02793] [02794]
 ἄπα [04200]
 Ἄπα [03487]
 ἀπαγγέλ [00043]
 ἀπαγγέλλει [01086]
 ἀπαγγέλλειν [00913]
 ἀπαγγέλλεται [02479]
 ἀπαγγέλλοντες [03707]
 ἀπαγγέλλοντες [03365]
 ἀπαγγέλλουσιν [04470]
 ἀπαγγέλλων [01091]
 ἀπαθει [02272]
 ἀπαθεῖς [04202]

ἀπαθές [00602] [04188]
 ἀπαθή [04202]
 ἀπαθής [00596] [04201] [04209] [04660] [04677] [04722]
 ἀπαθώς [00596]
 ἀπαίδευτοι [02816]
 ἀπαιτεῖν [01292]
 ἀπαιτή [03200]
 ἀπαιτούντες [02242]
 ἀπαιτούσαν [02093]
 ἀπαιτούσης [01093]
 ἀπαλειψαι [00163]
 ἀπαλλάξει [01616] [02728]
 ἀπαντᾶ [02048]
 ἀπαντα [00694]
 ἀπαντήσαι [00561]
 ἀπαντήσει [00320] [01683]
 ἀπαντήσειεν [00530]
 ἀπαντώντα [04498]
 ἀπαξ [00359] [00669] [00737] [01633] [03369] [04135] [04783] [04827]
 ἀπαξιῶν [02027]
 ἀπαράβατον [01635]
 ἀπαράλλακτον [00564] [02253]
 ἀπαράλλακτος [03637]
 ἀπαράλλακτου [04232]
 ἀπαρχή [02967] [03215]
 ἀπαρχήν [02989]
 ἄπασι [03745]
 ἀπατᾶν [01847]
 ἀπάτη [01127]
 ἀπατηθέντες [04075]
 ἀπατηθέντες [00010] [03215]
 ἀπατηθέντος [03171]
 ἀπάτην [00272] [03758] [03759]
 ἀπατήσαι [01853]
 ἀπατησάντων [02472]
 ἀπατήση [00006] [00107]
 ἀπατήσωσί [04118]
 ἀπατώμεθα [03839]
 ἀπατώμενα [00490]
 ἀπατωμένους [02465]
 ἀπατώσι [01166] [04734]
 ἀπαύ [02251] [03565] [04919]
 ἀπαυ [03732] [04919]
 ἀπαύγα [00997] [04888]
 ἀπαυγά [02236]
 ἀπαύγασμά [00601] [02316] [02418]
 ἀπαύγασμα [00232] [00266] [00297] [00337] [00427] [00428] [00475] [00525] [00539] [00603] [00796] [01028] [01085] [01284] [01329] [02223] [02252] [02276] [02301] [02306] [02419] [02422] [02426] [02436]
 [02690] [03379] [03430] [03451] [03453] [03531] [03575] [03593] [03642] [03653] [03697] [03698] [03700] [03735] [03969] [04089] [04094] [04253] [04748] [04889] [04922]
 ἀπαυγασματί [03645]
 ἀπαυγασματι [02177] [03431] [03453] [03575] [03735]
 ἀπαυγασματος [00235] [00546] [00585] [02177] [02262] [02268] [02691] [03648] [03648] [03696] [04253]
 ἀπέ [03795]
 ἀπέβαλον [02438]
 ἀπεδείκνυε [01701]
 ἀπέδειξε [01691]
 ἀπέδειξεν [00959] [01695] [01716]
 ἀπεδείχθη [01696]
 ἀπεδήμησεν [01668]
 ἀπέθανε [00900] [01778] [02503] [02901] [04278]
 ἀπέθανεν [04278]
 ἀπεθάνομεν [00881]
 ἀπέθανον [00943] [00945] [01787] [03068]
 ἄπει [00359]
 ἀπειθήσαντας [01704]
 ἀπειθούντας [01703]
 ἀπεικάζουσι [00488]
 ἀπεικότως [04182]
 ἀπειφον [00082] [00453] [03062]
 ἀπεκάλυ [03345]
 ἀπεκαλύπτετο [04599]
 ἀπεκάλυψε [04458]
 Ἀπεκδεχομένη [02948]
 ἀπέκειτο [01299]
 ἀπεκηρύχθησαν [00799]
 ἀπεκρίθη [01094]
 ἀπεκρίνατο [02188] [03166]
 ἀπεκρίνετο [01612]
 ἀπεκυήθη [04797]
 ἀπεκύησεν [04782]
 ἀπελεύση [02972] [03033] [03038]
 ἀπελθῆν [04482]
 ἀπέλθωμεν [04181]
 ἀπελθῶν [02185] [04454]
 ἀπέμενεν [04600]
 ἀπέναντι [01771]
 ἀπενέγκωνται [02066]
 ἀπεξενωμέναι [00082]
 ἀπεπήδησαν [00093] [00480]
 ἄπερ [00161] [00161] [00243] [01047] [01857] [02337] [02558] [03618] [03705] [04233] [04234] [04291] [04307] [04312] [04331] [04475] [04673] [04756] [04799] [04818] [04869]
 ἀπερυσθιάσαντες [00447]
 ἀπερχόμενος [02658]
 ἀπεστάλη [01588]
 Ἀπεστάλην [01354] [01356]
 ἀπεστάλθαι [03708]
 ἀπέσται [00638] [01612]
 ἀπέστειλα [01006]
 ἀπέστειλας [03346] [03582] [03797] [03945] [03950]
 Ἀπέστειλε [02234]
 ἀπέστειλεν [01735] [01764] [03774] [04110]
 Ἀπέστειλεν [02912]
 ἀπέστη [03992]
 ἀπέστησαν [00003]
 ἀπεστράφη [00091]
 ἀπεστράφησαν [00098]
 ἀπεσχοινοσμένοι [00082]
 ἀπετόλμησεν [03627]
 ἀπηλ [04211]
 ἀπήλαυνε [04330]
 ἀπηλειμμένων [04202]
 ἀπήλθεν [04731]
 ἀπηναισχύν [03372]
 ἀπηντήσαμεν [00840]
 ἀπηρτίζετο [02192]
 ἀπήτησαν [04938]
 ἀπήτησε [02656] [03244]
 ἀπιόντες [00040]

ἀπιστεῖ [00174]
 ἀπιστεῖν [02321] [02322]
 ἀπιστήσομεν [01648]
 ἀπιστίαν [01435] [04055]
 ἀπιστοὶ [02977]
 ἀπιστον [00333] [01093] [03293]
 ἀπιστοῦσι [03278] [04054]
 ἀπλή [02689]
 ἀπλότητος [03382]
 ἀπλού [04735]
 ἀπλου [04735]
 ἀπλούν [00716]
 ἀπλούς [00596]
 ἀπλούστερον [03954]
 ἀπλούστερος [02464]
 ἀπλῶς [02451] [03921]
 ἀπλῶς [00508] [01032] [01133] [01232] [01430] [01594] [01691] [01696] [01738] [02417] [02449] [02478] [02481] [02541] [02874] [03179] [03198] [03401] [03562] [03851] [03922] [03941] [04081] [04192] [04396] [04894]
 ἀποβλέποντες [00496]
 ἀπόβλητον [02505]
 ἀπογραψάμενοι [02541]
 ἀποδεδειγμένον [01694]
 ἀποδέδεικται [00607]
 ἀπόδει [01545] [03602]
 ἀποδεικνυμένων [01547]
 ἀποδεικνυμένων [01543]
 ἀποδείκνυται [01801] [03155]
 ἀποδεικτικώτερον [00846]
 ἀποδείξεις [01233]
 ἀποδείξεις [00673]
 ἀποδείξεσιν [01427] [04732]
 ἀπόδειξιν [01214] [01444] [01845] [03246] [03603]
 ἀπόδειξις [00597]
 ἀποδειχθείσης [02396]
 ἀποδειχθῆ [00841]
 ἀποδέχε [01999]
 ἀποδιδόσθω [01887]
 ἀποδίδοτε [02833]
 ἀποδιδούς [01638] [03001]
 Ἀπόδοτε [01157]
 ἀποδύσαι [00183]
 ἀποθα [04646] [04720]
 ἀποθανεῖν [04720]
 ἀποθανεῖσθε [02994]
 ἀποθιμένη [04510]
 ἀποθέσθαι [01551]
 ἀπόθεσθε [04079]
 ἀποθήκας [02036]
 ἀποθνήσκει [04712]
 ἀποθνήσκομεν [01308] [04184] [04187]
 ἀποθνήσκον [02726]
 ἀποθνήσκουσιν [02471]
 ἀποκα [00114]
 ἀποκαθίστα [04334]
 ἀποκαλύπτει [01946]
 ἀποκαλύπτειν [02481]
 ἀποκαλύπτεται [00337] [02405] [04460]
 ἀποκαλύπτοντα [04472]
 ἀποκαλύπτοντος [03542] [04477]
 ἀποκαλύπτων [01086] [03689]
 ἀποκαλύψαι [04006] [04459]
 ἀποκαλύψας [04460]
 Ἀποκαλύψει [00199] [01980]
 ἀποκαλύψεων [04490]
 ἀποκαλύψη [00219] [00835]
 ἀποκάλυψιν [02948]
 ἀποκάλυψις [04458]
 ἀποκαλύψωμεν [00103]
 ἀποκάμνοντες [03998]
 ἀποκατεστάθη [03024]
 ἀπόκειται [00909] [04895]
 ἀποκλείσει [00739]
 Ἀποκριθήσονται [04939]
 ἀποκρίνασθαι [00151] [00489] [00560] [00784] [04457] [04632]
 Ἀποκρίνασθαι [00537]
 ἀποκρίνεσθαι [04208]
 ἀποκρίνεται [02194] [03305]
 ἀποκρίνηται [00507] [00568] [00652] [00665]
 ἀποκρινό [03546]
 ἀπόκρισις [00189] [02208]
 ἀποκτείναι [04064] [04065]
 ἀποκτείνοντα [04637]
 ἀποκηθεῖς [04796]
 ἀπολαμβά [03227]
 ἀπολελυ [02700]
 ἀπολελυμέ [01233]
 ἀπολελυμένη [02689]
 ἀπολελυμένως [02775] [02777] [02927] [03921]
 ἀπολέσαι [03043]
 ἀπολέσθαι [01278] [01280]
 ἀπολέσω [02717]
 ἀπόληται [01278]
 ἀπολλυμένων [02898]
 ἀπολλύων [04201]
 Ἀπολλῶ [03897]
 ἀπολο [03597]
 ἀπολογήσασθαι [03900]
 ἀπολογία [04417]
 ἀπολόμενον [00905]
 ἀπολούνται [00760]
 ἀπολωλέναι [01509]
 ἀπομαθεῖν [02110]
 ἀπομείνωμεν [03215]
 ἀπομένειν [01810]
 ἀπομένο [03075]
 ἀπομένουσι [02470]
 ἀπονίψασθε [04079]
 ἀπόνοια [02357]
 ἀπόνοιαν [03803]
 ἀποπηδάτωσαν [00021]
 ἀπορεῖ [02321]
 ἀπορεῖν [02322]
 ἀποριῶν [02325]
 ἀποροῦντα [00181]
 ἀποροῦντας [02322]
 ἀποροῦντες [03371]
 ἀπορῳσία [00455] [00467]

ἀπορῶν [02323]
 ἀποσβεσθῆ [00168]
 ἀποστα [04289]
 ἀποσταλέντα [01044]
 ἀποσταλέντων [01291]
 ἀποστάται [03369]
 ἀποστείλαι [00638]
 ἀποστείλαντά [03264]
 ἀποστείλαντος [03671]
 ἀποστείλω [03667]
 ἀποστέλλει [01037]
 ἀποστέλλεσθαι [02073]
 ἀποστέλλεται [01130] [01229] [01747] [02606]
 ἀποστελλόμενοι [03707]
 ἀποστελλόμενος [01367]
 ἀποστέλλω [01026]
 Ἀποστῶ [01063]
 ἀποστήναι [01434] [03991]
 ἀποστήση [03541] [03567] [04377]
 ἀποστήσονταί [00125]
 Ἀπόστο [00842] [01613] [02887]
 ἀποστολικὰς [01169]
 ἀποστολικὴν [00042]
 ἀποστολικόν [01203]
 ἀποστολικοῦ [01197]
 ἀπόστολοι [02074] [03419] [03623] [04698]
 ἀποστόλοις [00013]
 ἀπόστολον [01163] [01442] [01587] [04474]
 Ἀπόστολον [00014] [01621] [01651] [04576]
 ἀπόστολος [01622] [01979] [02711] [03216] [04775] [04781] [04843]
 Ἀπόστολός [00232]
 Ἀπόστολος [00327] [00913] [01021] [01042] [01179] [01199] [01210] [01228] [01260] [01281] [01288] [01491] [01585] [01590] [01644] [01650] [01652] [01726] [01802] [02311] [02439] [02549] [02574] [02696] [02727] [02754] [02852] [02939] [02947] [02972] [02982] [03022] [03180] [03211] [03225] [03279] [03690] [03695] [03985] [04091] [04137] [04199] [04465] [04469] [04477] [04583] [04747] [04784] [04888]
 Ἀποστόλου [00683] [01030] [01115] [01160] [01430] [01444] [02741] [03403]
 Ἀποστόλω [00785] [00985] [01663] [01667]
 ἀποστόλων [00023] [03166] [04506]
 ἀποστραφέν [00099]
 ἀποστρέφεισθαι [03752] [04076]
 ἀποστρέφεται [01139]
 ἀποστρεφόμενων [00125]
 ἀποσυλώσι [00298]
 ἀποσχίσει [02427]
 ἀποτελεῖ [02563]
 ἀποτελεῖν [02565]
 ἀποτελοῦσιν [02097]
 ἀποτιναξάμενοι [00042]
 ἀπόφα [03030]
 ἀποφαινόμενοι [02397]
 ἀποφαίνονται [00682] [02345]
 ἀποφάσεως [03068]
 ἀποφηνάμενου [03037]
 ἀπρε [02998]
 ἀπρεπές [01805]
 ἀπρεπές [02186]
 Ἀπρεπές [01176]
 Ἀπρεπούς [03633]
 ἀπροσδεής [00853]
 ἀπρόσοιτος [01396]
 ἀπτεται [03210] [04178]
 ἄπτηται [04723]
 ἀπτωτος [04616]
 ἀπώ [02977]
 ἀπώλειαν [01277] [04873]
 ἀπώλειας [00005]
 ἀπώλεσαν [01431] [02443]
 ἀπώλετο [02972]
 ἄρ [00376] [00496] [01080] [01587] [01593] [01604] [02113] [02792] [02793] [03024] [04687]
 ἄρ [01150]
 ἄρ [00619] [01390]
 Ἀρ [02142]
 Ἀρ [01051] [01052] [04483] [04896]
 ἄρα [00031] [00077] [00137] [00150] [00160] [00171] [00265] [00266] [00310] [00315] [00333] [00334] [00447] [00478] [00479] [00550] [00617] [00699] [00730] [00740] [00743] [00775] [00795] [00822] [00823] [00824] [00883] [00885] [00895] [00895] [00931] [01038] [01066] [01073] [01132] [01203] [01210] [01226] [01227] [01236] [01252] [01285] [01322] [01379] [01454] [01525] [01530] [01556] [01590] [01666] [01667] [01695] [01825] [01907] [01961] [02020] [02108] [02355] [02365] [02580] [02594] [02628] [02676] [02684] [02724] [02738] [02739] [02740] [02744] [02752] [02756] [02780] [02809] [02924] [02931] [02936] [03021] [03114] [03149] [03326] [03365] [03569] [03574] [03593] [03741] [03898] [03910] [03933] [03965] [03976] [03988] [04120] [04172] [04274] [04445] [04447] [04462] [04515] [04531] [04548] [04562] [04592] [04597] [04753] [04753] [04882] [04886] [04953] [04953]
 ἄρα [00567]
 ἄρα [01552]
 Ἄρατε [00888] [00890] [04084]
 ἀργύριον [01216]
 ἄρε [00797]
 Ἀρειανῆ [00006] [00010]
 Ἀρειανῆ [00679]
 Ἀρειανῆν [00163] [00343] [01753] [02235] [03125]
 Ἀρειανῆς [00049] [03156] [03168]
 Ἀρειανοί [00032] [00038] [00040] [00181] [00243] [00447] [00451] [00552] [00925] [00992] [01132] [01153] [01230] [02000] [02215] [02397] [02447] [02814] [02943] [03114] [03538] [03756] [03975] [04058] [04062] [04064] [04070] [04077] [04080] [04216] [04368] [04757]
 Ἀρειανοί [00509] [00620] [00853] [01608] [03786] [04534]
 Ἀρειανοίς [01232] [01245]
 Ἀρειανούς [00018] [03175] [03957]
 Ἀρειανούς [04267]
 Ἀρειανῶν [00383] [00749] [01621] [02275] [04404]
 ΑΡΕΙΑΝΩΝ [00002] [01426] [03368]
 Ἀρειομανίται [00041] [01810] [02404] [03099] [03369] [03738] [04054] [04718]
 Ἀρειομανιτῶν [04417]
 Ἀρειον [00031] [00087] [00100] [00110] [00480]
 Ἀρειος [00016] [00017] [00044] [00048] [00048] [00793] [02021] [02337]
 Ἀρείου [00038] [00038] [00040] [00042] [00086] [00092] [00101] [01427] [02459] [04079]
 Ἀρείω [00032] [01957]
 ἀρέσκεϊαν [04075]
 ἀρετῆ [04579]
 ἀρετῆν [01124] [02528]
 ἀρετῆς [00070] [00775] [00795] [00809] [00838] [00849] [00927] [00942] [01032] [01076] [01137]
 ἄρη [04203]
 ἄρθρου [02338]
 ἀριθμεῖν [04218]
 ἀριθμεῖται [00698]
 ἀριθμὸς [00660]
 ἀριστερόν [01343]
 ἀριστερῶν [02578]
 ἄρκει [00732] [01467] [02210] [02516] [04829]
 Ἀρκει [04830]
 ἀρκεισθαι [01427]
 ἀρκεισθω [04790]
 ἀρκεσθῶμεν [04098]
 ἀρκουμένου [02127]

ακτόν [00417]
 ἄρμασι [00861]
 ἀρμόζει [00265] [00341] [00765] [02475] [03428]
 ἀρμόζειν [01575]
 ἀρμοζομένων [01470]
 ἀρμόζοντα [00737] [03404]
 ἀρμοζόντως [02746]
 ἀρμόζουσα [01908] [02682] [03332]
 ἀρμόζουσι [00415]
 ἀρμόζων [01470] [04384] [04942]
 ἀρμονίαν [00221] [02242]
 ἀρμονίας [01470]
 ἀρμόττειν [04772]
 ἀρμών [02311] [03142]
 ἀρνεί [01507]
 ἀρνεί [00048]
 ἀρνείσθαι [00304] [01173] [01510] [02103] [02446]
 ἀρνείσθε [04558]
 ἀρνείσθω [04073]
 ἀρνείσθωσαν [00123] [01175] [02632] [03096]
 ἀρνήσάμενοι [00118]
 ἀρνήσασθαι [01649] [04218]
 ἀρνήσεως [02442]
 ἀρνήσῃται [04216] [04216]
 ἀρνήσονται [00105] [00106]
 ἀρνήσονται [00498] [00606] [04813]
 ἀρνούμε [03096]
 ἀρνούμεθα [02630]
 ἀρνούμενοι [00303] [00545] [02402] [02402] [02437] [03767]
 ἀρνούμενος [00048] [00114]
 ἀρνουμένω [00116]
 ἀρνούν [01175]
 ἀρνούνται [00301] [00302] [01171] [01485] [01511] [01519] [02383] [02384] [02446] [04072] [04658]
 ἀρξάμενον [02809] [02810]
 ἀρξώνται [04524]
 ἀρπαγείς [04487]
 ἀρπάγματα [01146]
 ἀρπαγμόν [00843] [01043] [03499] [04105]
 ἀρόητον [02317]
 ἄρσεν [02509] [02794] [03083]
 ἄρτι [01123] [01313] [01335] [01909] [01910] [02123] [03211]
 ἄρτιος [00660] [00662]
 ἄρτους [04031] [04265] [04271]
 ἀρχάγγελοι [02073] [02576] [04568]
 ἀρχαγγέλων [00906] [01968]
 ἀρχαί [02514]
 ἀρχαί [02576]
 ἀρχαία [02974]
 ἀρχαίων [03120]
 ἀρχάς [00759] [01273] [02087] [02087] [02797] [02800] [03118] [03734]
 ἀρχάς [03613]
 ἀρχεῖν [02088]
 ἀρχεται [00218] [02807]
 ἀρχή [00049] [00284] [02559] [02561] [02562] [02563] [02565] [02565] [02579] [02580] [02581] [02885] [02886] [02887] [02887] [02968] [02971] [02979] [02983] [02984] [03100] [03163] [03215] [03233] [03254]
 ἀρχή [02582] [02805] [03316]
 ἀρχή [00198] [00871] [01435] [01596] [01610] [01679] [01695] [02231] [02563] [02632] [02642] [02655] [02692] [02769] [02777] [02785] [02785] [02786] [02791] [02791] [02801] [02808] [02812] [02812] [02914]
 [04099] [04100] [04108] [04745]
 Ἀρχή [03317]
 ἀρχήν [00024] [00057] [00359] [00480] [00800] [01068] [01159] [01198] [01298] [01393] [01413] [01430] [01438] [01704] [01704] [01705] [01731] [01732] [01744] [01747] [01821] [01826] [01842] [01857] [01923]
 [02274] [02285] [02477] [02492] [02492] [02544] [02556] [02556] [02560] [02567] [02601] [02632] [02664] [02666] [02673] [02676] [02683] [02684] [02792] [02800] [02804] [02805] [02806] [02806] [02871] [02874] [02883]
 [02884] [02958] [02980] [02980] [02985] [02988] [03009] [03013] [03037] [03156] [03164] [03195] [03203] [03253] [03254] [03271] [03365] [03602] [03736] [04387] [04390] [04481]
 ἀρχήν [01414] [01418]
 Ἀρχήν [03316]
 ἀρχής [00283] [00460] [00638] [00802] [01487] [01726] [01824] [02232] [02275] [02276] [02509] [02793] [02794] [02795] [02799] [02800] [02807] [02809] [02823] [02859] [02869] [02869] [02888] [02949] [02980]
 [02989] [03049] [03577]
 ἀρχης [03660]
 ἀρχιδίδα [01692]
 ἀρχιε [01598]
 ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ [00001]
 ἀρχιερατικὴν [01601]
 ἀρχιερέα [01163] [01442] [01603] [01612] [01620]
 ἀρχιερέως [01589] [01602] [01604] [01607] [01618] [01623] [01628] [01635]
 ἀρχιερέως [01593]
 ἀρχιερωσύνην [01592] [01635]
 ἀρχιερωσύνης [01652]
 ἀρχιτέκτονος [00491]
 ἀρχιτέκτων [03241]
 ἀρχόμενος [01692]
 ἀρχονται [00039]
 ἀρχοντες [00888] [04084]
 ἀρχών [03072]
 ἀρώματα [01047]
 ἄς [00091] [00887] [02653] [04934]
 ἄσε [00018] [00084] [00112] [00168] [03107] [04736]
 ἀσεβεί [00394]
 ἀσέβεια [00003] [04873]
 ἀσεβεία [00704] [02456]
 ἀσεβείαις [03372]
 ἀσέβειαν [00088] [00100] [00586] [01155] [01425] [01429] [01846] [01866] [02137] [02220] [02954] [03125] [03195] [03601] [04658] [04726] [04737] [04773] [04952]
 ἀσεβείας [00021] [00045] [00151] [00163] [00431] [00471] [00535] [00536] [00655] [00732] [00807] [01076] [02022] [02290] [03387] [04055] [04420] [04740]
 ἀσεβείν [02814]
 ἀσεβείς [00985] [01463] [02816] [02950] [03353] [03535] [03652] [03820] [04046] [04118] [04870] [04934] [04952]
 ἀσεβές [00318] [03977] [04249] [04854]
 ἀσεβές [02319]
 Ασβεές [01961]
 ἀσεβέστεροι [02459]
 ἀσεβέστερον [00558]
 ἀσεβῆ [01551] [02062]
 ἀσεβῆς [02407] [03370] [03995]
 ἀσεβήση [04232]
 ἀσεβούντας [00581] [02156]
 ἀσεβούς [00102] [03373]
 ἀσεβούσι [02462] [04268]
 ἀσεβούσιν [00300] [03742]
 ἀσεβών [00093] [00766] [03955]
 ἀσθέ [03063]
 ἀσθενεῖ [02014]
 ἀσθενεία [02319] [04695]
 ἀσθένειαι [04165]
 ἀσθένειαν [00303] [00557] [00594] [02112] [02114] [02170]
 ἀσθενείας [02748] [04141] [04146] [04147] [04185] [04188]
 ἀσθενεῖν [02748]
 ἀσθενή [03240]
 ἀσθενῆς [01127]
 ἀσθενῆς [04039]
 ἀσθενούντες [01397]

ἀσθενούσιν [01400]
 ἀσθενῶν [02159] [02748]
 ἄσοφόν [02238]
 ἄσοφος [04831]
 ἄσσαριου [02031]
 Ἀστέ [00664]
 ἀστέων [00050]
 ἀστέρας [02087] [03613]
 ἀστέρες [02093]
 Ἀστέριος [02344]
 Ἀστέριος [02021] [02103] [02337] [02390] [04769]
 Ἀστερίου [03398]
 Ἀστερίω [00668] [00678] [00685]
 ἀστέρος [01258] [01893]
 ἀστέρων [01881] [02568]
 ἀστήρ [01258]
 Ἀστήρ [01893]
 ἀστραπὴν [04328]
 Ἀστυάγη [04129]
 ἀσύγνωστον [02324] [04668]
 ἀσύγκριτόν [01254]
 ἀσύγκριτος [01289]
 ἀσύστατός [04829]
 ἀσύστατος [00515] [00544]
 ἀσφαλε [03887]
 ἀσφάλεια [04836] [04867] [04868]
 ἀσφαλείας [01653] [03298] [03383]
 ἀσφαλῆ [03659]
 ἀσφαλῆς [03692]
 ἀσφαλιζόμενος [02874]
 ἀσφαλῶς [01800]
 Ἀσφαλῶς [03301]
 ἀσώματα [03380]
 ἀσώματος [03379] [03379] [04051]
 ἀσωμάτου [00303] [00606] [02272]
 ἀσωμάτω [04671]
 ἄτε [00715]
 ἀτελές [00290] [03001]
 ἀτελές [02998]
 ἀτελή [03022] [04303]
 ἀτελής [00287] [04564]
 ἀτιμάζει [00372] [00704]
 ἀτιμάζων [00372] [00704]
 ἀτιμία [00651] [00704]
 ἀτιμίαν [00371]
 ἀτιμοί [00488]
 ἄτοπα [00471]
 ἀτοπημάτων [00529]
 ἀτοπίαν [01474]
 ἀτοπίας [00398]
 ἀτοπόν [04821]
 ἀτοπον [00318] [00320] [00413] [00427] [01916] [02048] [04250] [04547] [04643] [04701] [04818]
 Ἄτοπον [04928]
 ἄτοπος [00533] [04829]
 Ἄτοπος [00533]
 Ἀτόπου [02945]
 ἀτόπων [00321]
 ἀτοπώτε [03611]
 ἀτρέ [01127]
 ἄτρε [01130]
 ἀτρεπτον [00380] [00742] [00752] [00765] [00782] [00841] [01120] [01126] [01135]
 ἀτρεπτός [00476] [00771] [00839] [01133]
 ἀτρεπτος [00148] [00745] [00751] [01065] [01581]
 ἀτρέπτου [00752] [00756] [00772] [00839] [01124]
 ἀτρέπτω [00741]
 ἀτρεψίας [00746]
 Ἀὐ [03650]
 αὐ [00057] [00213] [00522] [00565] [00575] [00650] [00689] [00690] [00736] [00738] [00746] [00800] [00800] [00805] [00810] [00906] [00917] [01116] [01161] [01242] [01265] [01283] [01346] [01427] [01582]
 [01613] [01641] [01641] [01692] [01698] [01723] [01817] [01857] [01905] [01917] [01975] [02011] [02088] [02218] [02365] [02404] [02557] [02715] [02743] [02808] [02840] [02933] [02994] [03009] [03020] [03069]
 [03121] [03139] [03194] [03207] [03269] [03291] [03347] [03373] [03577] [03597] [03741] [03751] [03772] [03862] [03923] [03924] [04062] [04064] [04103] [04132] [04146] [04214] [04525] [04642] [04678] [04707]
 [04723] [04793] [04801] [04944]
 αὐ [03389]
 αὐ [02310]
 αὐγῆς [00298] [02436]
 αὐθίς [01319]
 αὐθίς [00660] [01442]
 αὐλαις [01214] [01220]
 αὐξάνειν [04561]
 αὐξάνη [00456]
 αὐξάνοντος [04195] [04601] [04607]
 αὐξάνουσιν [02041]
 αὐξάνων [04581]
 αὐξήσαι [03687]
 αὐξήσαι [04589]
 αὐξήσει [01933]
 αὐξήσις [04590]
 αὐριον [02044]
 αὐτ [00735]
 αὐτὰ [00165] [00505] [00676] [00691] [00783] [00794] [01154] [01156] [01236] [01266] [01278] [01321] [01457] [01494] [01683] [01853] [01921] [01960] [02061] [02603] [02921] [02959] [03007] [03007] [03013]
 [03019] [03022] [03234] [03457] [03703] [04251] [04259] [04338] [04563] [04635] [04739] [04853]
 αὐτὰ [00592] [00609] [00933] [02037] [02563] [02657] [04201]
 αὐτα [00121] [00123] [01777] [02956] [04044]
 αὐταί [00243]
 αὐταί [04097]
 αὐταις [00486] [02870] [03359]
 αὐταρκες [02082]
 αὐτάρκη [01444]
 αὐτάρκης [00102] [00217] [02240] [02407] [02408]
 αὐτάρκους [02417]
 αὐταρκῶν [00559]
 αὐτὰς [00107] [02459] [02550] [03954] [04147]
 Ἀυτεξοῦ [00734]
 αὐτεξου [00068]
 Ἀυτεξοῦσιός [01850]
 αὐτεξοῦσιός [00484]
 Ἀυτή [02501]
 Ἀυτή [00408]
 Ἀυτή [01754] [02851] [03314]
 αὐτή [00614] [01455] [01530] [02487] [02773] [02947] [02960] [03163] [03293] [03313] [03344] [03345] [03482] [03648] [04618] [04776] [04868]
 αὐτή [00682] [02345] [03692]
 αὐτή [00007] [00052] [00164] [00221] [00775] [01130] [01130] [01880] [02094] [02802] [02819] [03233] [03272] [03317] [03488] [03494] [04093] [04108] [04139] [04143] [04286] [04286] [04290] [04602] [04623]
 αὐτή [00049] [00280] [00358] [00373] [00447] [00630] [00777] [00831] [00906] [00944] [01088] [01329] [01818] [02518] [02724] [02990] [03212] [04417]
 αὐτή [01132] [04826]
 αὐτήν [00010] [00138] [00359] [00360] [00365] [00368] [00376] [00376] [00378] [00382] [00514] [00655] [00986] [01118] [01130] [01361] [01417] [01443] [01509] [01724] [01845] [01888] [01902] [02020] [02215]
 [02242] [02463] [02623] [02676] [02802] [02961] [03058] [03069] [03291] [03343] [03359] [03426] [03633] [03646] [03764] [03809] [03853] [03904] [04042] [04055] [04298] [04602] [04649] [04668] [04716]
 αὐτήν [00878] [02252] [03162] [04648] [04710]

ἀφέλιτο [00201]
 ἀφέλωνται [02365]
 ἀφέντες [00122] [04753]
 ἄφεισιν [01101] [04420]
 ἀφεστηκότες [00388]
 Ἀφέωνταί [04333]
 ἀφήκε [04504]
 ἀφηρέθη [00799]
 ἀφηρέθησαν [00118]
 ἀφηρείτο [04703]
 ἀφθαρσίαν [03069]
 ἀφθαρτοί [03207] [04179] [04724]
 ἀφθαρτον [04716]
 αφθέντες [03075]
 ἀφιμένη [04210]
 ἀφιέν [03037]
 ἀφιέναι [03467] [04659]
 ἀφιέντες [00039]
 ἀφίστανται [01853] [03556]
 ἀφίστασθαι [04590]
 ἀφό [04697]
 ἀφορ [04670]
 ἀφορών [00637]
 ἀφορ [02022]
 ἀφρονας [00604]
 ἀφρονεῖν [00018]
 ἀφρονες [00304] [00479] [01197] [02112] [04954]
 Ἀφρονες [00620] [02082] [02936]
 ἀφρονέστερον [04366]
 ἀφρόνων [00008]
 ἀφροσύνην [01753] [03580]
 ἀφροσύνης [00009] [02060] [04945]
 ἀφρων [03552]
 ἀφυικτον [01104]
 ἀφωρισμένος [02711]
 ἀχά [02832]
 ἀχαρίστοι [01425] [04651]
 ἀχαρίστων [00093]
 ἀχθήσεται [01559]
 ἀχρη [02311] [03142]
 ἀχώριστον [02404]
 ἀχώριστός [04088]
 ἀψαντες [00168]
 ἀψας [03585]
 ἀψευδής [01064]
 ἀψη [03095]
 ἀψύχων [02951]
 ἀϊδιότητα [02235] [02632] [04072] [04089]
 ἀϊδιότητι [04081]
 ἀϊδιότητος [04078]
 ἀϊδίου [00266] [00366] [01833] [04087]
 Ἀϊδίου [00136] [00403] [01715]
 ἀϊδίων [04086]
 ἀϊδίως [00276] [00289] [00349] [00375] [00376] [00538] [00539] [00670] [01001] [01910] [02243] [02282] [02301] [02387] [02813] [04042] [04226] [04231] [04233] [04234] [04794]

Βα [01747] [02589]
 βα [01090] [02425]
 Βαβυλώνι [03125]
 βαθμόν [04584]
 βάθος [01379] [03198] [03200] [03370]
 βάθους [03373]
 βαίνων [00051]
 βαιώθη [01298]
 βαλ [02098]
 βάλλειν [00592] [02243]
 βαλλόμενον [02044]
 βαλλόμενος [03079]
 βάλλονται [02463]
 βάλλουσιν [02954]
 βαλών [04820]
 βανε [04285]
 βάνειν [01114] [01683]
 βάνεται [01139]
 βανέτωσαν [01387]
 βάνη [01136]
 βάνοντες [03918]
 βάνουσι [00039]
 βάνων [02632]
 βαπτίζει [02425] [02425]
 βαπτίζειν [02451]
 βαπτίζεσθαι [00728]
 Βαπτίζετε [02453]
 βαπτιζόμενοι [01070]
 βαπτιζομένου [01070]
 βάπτισμα [02445]
 βαπτίσματι [02413] [02429]
 βαπτίσματος [02406] [02417] [02425] [02454]
 Βαραβάν [00013]
 βάραθρον [00431]
 βάρβαρος [00173]
 βαρεις [03997]
 βαρούμενος [01728]
 Βαρούχ [00228] [00390] [02438]
 βασι [00892] [01034] [01712]
 Βασιλέα [01703] [01734] [01808]
 βασιλέα [00118] [00369] [01044] [01272] [02067] [02441] [03488] [03488] [03489] [03494]
 βασιλεῖ [01050] [03486]
 βασιλεία [00235] [00235] [01713] [01713]
 βασιλείαν [00697] [01004] [01034] [01051] [01088] [01341] [01832] [02674] [02674] [02899] [03089] [03229]
 βασιλείας [00989] [01035]
 Βασιλείδης [01930]
 βασιλείς [01003] [01003] [01003] [01760] [02076]
 Βασιλειών [01523]
 βασιλεύει [00697]
 βασιλεύειν [01808] [02673]
 βασιλεύηται [01087]
 βασιλεύοντα [00945]
 βασιλευούσης [02674]
 Βασιλεύς [01704] [01704] [01705] [01714] [01733] [01812]
 Βασιλεύς [01707] [01715] [01747] [01814]
 βασιλεύς [00445] [00888] [01000] [01077] [01079] [01719] [02672] [02674] [03490]
 βασιλεύς [00236] [01085]
 βασιλεύσομεν [03025]
 βασιλεύσωσι [04336]

βασιλεύων [01001] [01004] [01329] [01341]
 Βασιλέως [01715]
 βασιλέως [03298] [03485] [03486] [03487]
 Βασιλίδης [00028]
 Βασιλιδιανοί [00029]
 βάσιν [02094]
 βαστάζει [04147]
 βαστάξας [04289]
 βάτου [03718] [03719] [03720]
 βαττο [00107]
 βαττολογοῦσιν [03738]
 βάτω [00815]
 βδελυκτὴν [00008]
 βδελυκτοὶ [01513]
 βε [04408]
 βεβαία [00970] [01123] [03095] [04292] [04296]
 βεβαίαν [03883]
 βεβαιοί [02420]
 βέβαιον [00490] [03903]
 βέβαιος [01296]
 βεβαίως [01117] [04339]
 βέβηκεν [00823]
 βεβηλοῦν [03383]
 βεβούληται [03240] [04799]
 Βεελζεβούλ [01094] [04667]
 βείας [00018]
 βείς [04736]
 βείσθω [04634]
 Βέλτιον [02322]
 βέλτιον [00527] [00555] [00705] [01968]
 βελτίοσι [01895]
 βελτιούμενος [01066]
 βελτίστοις [03889]
 βελτιωθείς [00805] [04309]
 βελτιωθέν [04309]
 βελτίων [00847] [03382]
 βελτιώσαι [00823]
 βελτιώσας [00805]
 βελτιώσει [01014] [03976]
 βελτιώσεως [00795] [00822] [01032]
 βελτίωσιν [00817] [00921] [00927]
 βελτίωσις [00849] [01049]
 Βηθανίαν [04029]
 βήθησαν [02221]
 βηκα [02716]
 βηκός [00775]
 Βηρσαβεὲ [01310] [01492]
 βῆς [00084]
 βήσας [00112]
 βι [01523]
 βιά [01510]
 βιάζεσθε [04546]
 βιάζεται [00006] [01863]
 βιαζομένων [04482]
 βιάζονται [00784] [02366] [04664]
 βιάζων [01246]
 βιάσασθαι [04504]
 βιβλίου [01982]
 βιδ [00233] [01787]
 βίον [02528]
 βιός [00793]
 βλα [00048] [00105]
 βλαβερόν [02464]
 βλαπτόμενος [04201]
 βλασ [00739] [04420]
 βλάσφη [00536]
 Βλασφημείς [01764]
 βλασφημίετε [00268]
 βλασφημία [00185]
 βλασφημίαις [00089] [00092]
 βλασφημίαν [00542] [01100] [03173] [04663]
 βλασφημίας [00383] [03818] [04054]
 βλάσφημον [00346] [00536] [01962] [04855]
 βλασφημοῦντας [01094]
 βλασφημοῦντες [01104] [01513] [04667]
 βλασφημοῦσι [02463]
 βλασφημῶν [04079]
 βλασφημῶν [00342]
 βλέ [00078] [00078] [01336] [03709] [03868] [03998] [04568]
 βλέπε [00220]
 βλέπει [00088] [00339] [00702] [01341] [03540] [04490]
 βλέπουν [00677] [00743] [01950] [03373] [04334] [04654]
 βλέπεις [03492] [03493]
 βλέπεσθαι [00564]
 βλέπεται [03699]
 βλεπέτω [03182]
 βλεπέτωσαν [00348]
 βλέπη [02863]
 βλεπόμενα [01967]
 βλεπομένου [03699] [03706]
 βλέπον [00329]
 βλέποντα [03940] [04586]
 βλέποντας [00648] [04218]
 βλέποντες [00181] [00529] [02384] [02737] [02737] [03373] [03846] [03882] [03899] [03953] [04054] [04215] [04217] [04507] [04643] [04662] [04687]
 βλέπουσα [00006]
 βλέπουσαι [00906]
 βλέπουσαν [01443] [04823]
 βλέπω [02424] [03803]
 βλέπων [00339] [01290] [01341] [01955] [02464] [03358] [03360] [03362] [03505] [03510] [03563] [03565] [03889] [03950] [04216] [04216] [04232] [04480] [04584]
 βλέπωσι [00168] [02737]
 βλέπωσιν [01153] [04602]
 βληθήσονται [00167]
 βλίω [01523]
 βοᾶ [01641]
 βοήθεια [01404] [01406] [02415] [03029]
 βοήθειαν [01393] [02468] [02472]
 βοηθείας [01397] [03029] [03240]
 βοήθημα [01515] [02446]
 βοηθήσαι [01619]
 βοηθόν [01386]
 βοηθός [01388] [04640]
 βοηθός [01411] [04640]
 βοηθού [02014]
 βοηθοῦν [00181]
 βοηθῶ [02027]
 βοήσει [00093]

γήσει [04308]
 γηται [02386] [04350]
 γήϊνα [00455]
 γί [01897] [02093] [02804] [03333] [04840]
 γι [00515] [01467] [01948] [03125] [04081] [04289] [04391]
 γία [02358]
 γίαν [02248] [02801] [03597] [03728]
 γίγαντας [02220] [04362]
 γίγνεσθαι [04768]
 γίγνονται [04202]
 γιγνώσκων [03985]
 γικά [02391]
 Γίνε [02329]
 γίνε [01747] [02051] [03835] [04788]
 γίνεσθαι [02007]
 γίνεσθαι [00452] [01123] [01252] [01418] [01610] [01744] [01760] [01922] [02065] [02115] [02313] [02496] [02556] [02578] [02686] [02803] [02807] [02810] [03195] [03254] [03439] [03899] [03981] [03982] [04787]
 [04808] [04848] [04871]
 Γίνεσθε [03624] [03841] [03846]
 γίνεσθε [03825] [03845] [04936]
 γινέσθω [00456]
 γινέσθωσαν [00456]
 γίνεταί [01566]
 γίνεταί [00325] [00460] [00577] [00770] [01010] [01152] [01399] [01400] [01403] [01404] [01454] [01457] [01473] [01556] [01744] [01745] [01748] [01896] [02051] [02091] [02210] [02559] [02603] [02713] [02806]
 [02851] [02852] [02859] [02889] [02891] [02899] [03067] [03198] [03241] [03316] [03648] [03940] [04527] [04567] [04678] [04789] [04852]
 γίνηται [00456] [04774] [04929]
 γινό [03262]
 γινομέ [03963]
 γινόμεθα [02895] [03799] [03847] [03849] [03867] [03877] [03918] [03933] [03933] [03934] [03955] [03956] [03962] [03965] [03975] [04939]
 γινόμενα [00345] [00345] [01454] [02188] [02634] [04216]
 γινομένη [00280] [01013] [01740] [03523] [03983]
 γινομένην [00324] [01100] [01413] [01723] [02349]
 γινομένης [01076]
 γινόμενοι [01017] [03849] [03872]
 γινομένοις [04789]
 γινόμενον [01760] [02800] [04619]
 γινόμενός [01718]
 γινόμενος [01039] [01653] [01742] [03389] [04640]
 γινομένων [01519] [03923]
 γινομένων [00515] [01449] [01927] [02564] [02805] [02806] [03298] [03704] [04498] [04723] [04783] [04858]
 γίνονται [01371] [02283] [02892]
 Γίνου [01819]
 γίνου [01826]
 γινώ [00035] [04215]
 γινώμεθα [03843] [03868] [04167]
 γινώσκει [00078] [00079] [00146] [00219] [00382] [01947] [01954] [01956] [03542] [03945] [04280] [04282] [04403]
 γινώσκειν [00077] [01948] [01950] [02475] [03262] [03402] [03585] [04188] [04337]
 γινώσκεσθαι [03342]
 γινώσκειται [00338] [01943]
 γινώσκέτω [01800] [02627] [04200]
 γινώσκη [03272] [03797]
 γινώσκηται [00046] [02807]
 γινώσκητε [04156]
 γινώσκομεν [00078] [00917] [03961] [04290] [04421]
 γινώσκόμενον [02317]
 γινώσκον [03839]
 γινώσκοντα [04271]
 γινώσκοντες [00335] [00655] [04080]
 γινώσκόντων [00717]
 γινώσκουσα [04686]
 γινώσκουσι [02457] [02555]
 γινώσκα [02869]
 γινώσκωμεν [01653] [03162] [03857] [04213] [04267]
 γινώσκων [01955] [02543] [02811] [03240] [03542] [04274] [04275] [04364] [04365] [04379] [04381] [04404] [04419] [04436] [04462] [04462] [04481] [04481] [04526] [04535] [04546] [04574]
 γινώσκωσί [03346]
 γινώσκωσι [02459]
 γισάμενοι [00584]
 γλυκὺ [00008]
 γλώσσα [00845]
 γλώσση [03998]
 γλώσσης [03680]
 γλώτ [02220]
 γλώτταν [01379]
 γνή [01500] [02404]
 γνησίαν [00117] [01510] [02493]
 γνήσιον [00335] [01340] [01485] [01496] [03428]
 γνήσιός [00127]
 γνήσιος [03155]
 γνησιότητα [04918]
 γνησιου [01234] [01547] [03428]
 γνησιών [01546]
 γνησιώς [04132]
 γνόνα [02549]
 γνόνατες [02475] [03339] [04522]
 γνώ [02196] [02211]
 γνώ [01189]
 γνώ [01213] [01733]
 γνώμην [04806] [04813] [04901]
 γνώναι [00148] [04508] [04509] [04511] [04516]
 γνώρι [02207]
 γνώριζει [02684] [04918]
 γνώριζεται [02212] [04087]
 γνώριζόμενοι [00038]
 γνώριζόμενος [01594]
 γνώριζονται [04091]
 γνώρισαι [00217]
 Γνώρισμα [00918]
 γνώρισμά [03355]
 γνώρισμα [00018] [00447] [03174] [03292]
 γνώς [03417]
 γνώσει [04091]
 γνώσεως [00118] [01311] [02969] [03316] [03347] [04419] [04462] [04524]
 γνωσθήσεσθε [02816]
 γνωσθήσεται [00151] [03012]
 γνωσθήσονται [03297]
 γνωσθώσιν [00521]
 γνώσι [03538]
 γνώσιν [00051] [01216] [01329] [01379] [02240] [03580] [03995] [04791] [04826] [04938]
 γνώσις [00330] [00755]
 γνώσις [00350] [00755] [01950] [03348] [04419] [04460]
 γνώστης [00264]
 Γνωστόν [01164]
 γνωστόν [03274] [03337]
 γνωστός [01310]
 γνώτε [01702] [01786] [03477] [04662] [04948]
 γνώτω [01377]
 γνώτωσαν [01076] [01706]

γογγύ [02359]
 γογγύζουσι [04731]
 γογγύζωσιν [00695]
 γοι [02376]
 γοιεν [03740]
 γοις [01576] [03295]
 γοιτο [04078]
 γόμενα [04623]
 γόμενοι [01156]
 γόμενον [00235] [02367]
 γομένου [01117]
 Γόμορφα [01708]
 γόν [03088]
 γον [00218] [03689] [04590] [04616]
 γόνατα [00904]
 γονέ [00662]
 γονε [00942] [01209] [01374] [02017] [02110] [02644] [02699] [04849]
 γονέας [00565] [00590]
 γόνει [02726]
 γονείς [00586] [01519] [04939]
 γονεν [00710] [01206] [02688] [02932] [04833]
 γονεύς [00563] [00574]
 γονέων [00562] [00566] [00578] [00578] [02271] [04938]
 γοντα [04474]
 γοντες [00277] [00706] [01102] [02440] [02458]
 γοντος [02856] [04684]
 γόντων [02955]
 γόνυ [00786] [00803] [00845] [01808]
 γορείτε [04446]
 γός [00882]
 γός [02099]
 γός [00058] [00147] [01012] [01171] [01420] [01435] [01436] [01591] [01610] [01666] [02146] [02187] [02812] [03016] [03277] [03621] [04042] [04099] [04502] [04628]
 γου [00345] [01392] [03405] [04218] [04352]
 γουμένως [02634]
 γούν [00023] [00033] [00060] [00083] [00168] [00324] [00420] [00440] [00480] [00512] [00600] [00652] [00656] [00858] [00876] [00908] [00937] [00952] [00998] [01029] [01188] [01212] [01253] [01279] [01294] [01303] [01343] [01430] [01484] [01490] [01497] [01520] [01576] [01611] [01654] [01893] [01986] [02070] [02092] [02179] [02188] [02374] [02451] [02455] [02584] [02677] [02711] [02772] [02865] [02882] [02909] [02938] [03054] [03104] [03164] [03195] [03347] [03457] [03494] [03526] [03577] [03619] [03649] [03656] [03805] [03891] [03990] [04079] [04173] [04353] [04395] [04425] [04480] [04506] [04580] [04696] [04698] [04866] [04892]
 γούντα [00115]
 γούντο [03380]
 γούντων [02073]
 γουσα [02483]
 γούσι [00301]
 γουσι [02555]
 γουσιν [04009] [04752]
 Γρα [00242] [00657] [01384] [02325] [02382] [02909]
 γρα [01570] [01625] [02222] [04098]
 γραμμένα [01174] [01434]
 γραπται [01683] [01988] [02692] [04026]
 Γραφαι [00243] [00266] [00295] [01767] [01779] [02011] [02128] [02741] [04954]
 Γραφαί [01140] [02584] [04933]
 Γραφαις [04887]
 Γραφάς [00011] [01156] [03165] [04097] [04753]
 Γράφει [01615] [03960]
 γραφει [00216] [00916] [01647] [02434] [03180] [03319] [04190] [04747] [04769] [04880]
 γραφέντα [01167]
 Γραφή [00600] [00767] [01535] [02141] [02188] [02239] [02498] [02809] [02844] [02940] [03139] [03140] [03733] [03777] [04768]
 Γραφή [00826] [01238] [01763] [02299]
 Γραφή [01546] [01573] [02367] [02532] [02687] [03281] [03821] [04114]
 Γραφήν [04108]
 Γραφής [00105] [01179] [01281] [01517] [01811] [01968] [02516] [04091] [04093] [04096] [04127] [04740]
 Γραφήτω [02518] [02990]
 γραφήτωσαν [00388]
 γραφομένη [00437]
 γράφον [02510]
 γράφοντες [00193]
 γράφοντος [00525] [04104]
 Γράφων [00842]
 Γραφών [00006] [00042] [00048] [00107] [00107] [00126] [00161] [00167] [00176] [00197] [00480] [00597] [01076] [01132] [01154] [01214] [01434] [02242] [02463] [02555] [03749]
 γράφων [00017] [00202] [00232] [01210] [01644] [01652] [02390] [03141] [03216] [03586] [03646] [03695] [04465] [04784]
 γράψαι [00105] [00793] [02021] [02103] [03610]
 γράψαντα [00092]
 γράψαντες [01866] [01890]
 γράψαντος [00046] [00138]
 γραψάντων [00044]
 γράψας [01281] [01613] [03402]
 Γρη [04446]
 Γρηγορείτε [04426] [04431] [04529]
 γρ [00088] [04934]
 γυμνά [02312] [03142] [03146]
 γυμνοί [02470] [04305]
 γυναι [04941]
 γυναικα [02141] [03080]
 γυναικάκια [00486] [00490] [00560]
 γυναικας [00585]
 γυναικες [01594]
 γυναικί [00088] [04332]
 γυναικός [04135]
 γυναικών [00605]
 γυναιξιν [03677]
 γυνή [02140] [02141] [02142]
 γων [00125] [00208] [00802] [01071] [01314] [01762] [02793] [02951] [03313] [03345] [04226] [04516] [04886]
 γωνον [00661]
 γωσιν [01501]

δ [00010] [00027] [00040] [00066] [00130] [00139] [01362] [01379] [01417] [01567] [01686] [01959] [02627] [02994] [03040] [03580] [04311]
 Δα [00233] [01787]
 Δαβιδ [00066] [00259] [01003] [01018] [01044] [01060] [01116] [01214] [01494] [01508] [01576] [01709] [01767] [01772] [01777] [02000] [02787] [03117] [03409] [03540] [03678] [04714] [04742] [04746] [04761] [04845]
 Δαβιδ [00404] [01498] [01750] [01897] [02989] [04951]
 δαιμό [01094]
 δαίμονας [01098] [01112] [04330]
 δαίμονες [04518] [04682]
 δαιμόνια [01095] [01096] [01099] [01110]
 δαιμονίοις [02837]
 δαιμονίων [00125]
 δαιμόνων [00911] [04336]
 δαίτοι [00118] [04060] [04347]
 δάκνοντες [00687]
 δακρῦσαι [02466]
 δάμ [04176]
 Δάν [01310]
 δανείσωνται [04953]
 Δανιηλ [00816] [04129]
 Δανιήλ [00262] [01784]

δεικνύονται [04464]
 δειλαιοί [00094]
 δειλαιοί [04041] [04305]
 δειλία [04697] [04703]
 δειλίαν [04697] [04702] [04703]
 δειλιᾶν [04643] [04682] [04693] [04701]
 δειλιώσα [04675] [04702]
 δειλιώσαν [04695]
 δειν [04192]
 δεινά [01411]
 δεινοίς [00559]
 δειξαί [00009] [00559] [00732] [00784] [00938] [01209] [01290] [01584] [01781] [01783] [01804] [03157] [03383] [04233]
 δειξάσης [02881] [02971]
 δειξει [03955]
 δειξη [00973] [01277] [02859] [03179] [03324] [03437] [03651] [03775] [04297] [04394] [04447] [04461] [04695]
 Δειξον [00220]
 δειξωμεν [01434]
 δεις [01800]
 δεισθαι [02415]
 δεισιδαιμονίαν [00039]
 δεισῶ [03059]
 δειχθείσης [00622] [02115]
 δειχθέντος [01843]
 δειχθή [01112] [01279] [02937] [04137] [04147] [04550]
 δειχθήσεται [00177] [00801] [01873]
 δειχθῶσι [01856]
 δειχθῶσιν [03820]
 δέκα [02074]
 δεκατεσσάρων [04466]
 δεκάτω [04761] [04763]
 δεκτική [04139]
 δεκτικῆν [01331]
 δεκτικοί [03262] [04177]
 δεκτικοί [01017]
 δεκτικόν [00950] [02855]
 δεκτικός [01935]
 δεκτικῶ [01150]
 δεκτικῶν [00612]
 δέν [00013] [01519]
 δένδρον [00754]
 δενι [00044]
 δεξά [02853] [04717]
 δεξάμενοι [02629] [02868] [03776]
 δεξαμένων [00038]
 δεξασθαι [02724]
 δεξεται [00800]
 δεξιᾶ [01202] [01229] [01339]
 δεξιᾶς [04846]
 δεξιὸν [01344]
 δεξιῶ [01349]
 δεξιῶν [01343] [01346] [01346] [01347] [01350] [01366] [01710] [01752] [01774] [02578]
 δεό [00822] [01632]
 Δέομαι [01181]
 δεόμε [04592]
 δεόμεθα [03943]
 δεόμενα [02626] [02675]
 δεομένη [02105]
 δεομένην [02059]
 δεομένης [02058]
 δεόμενοι [01112]
 δεομένοις [01393] [01410] [01745]
 δεόμενον [03066]
 δεόμενος [01304] [03150]
 δεομένου [00794] [04346]
 δεομένων [03029] [03151]
 δέον [00560] [02051]
 δέοντα [02324]
 δεσμοίς [02290]
 δεσπό [01293]
 δεσπόζῃ [02507]
 Δέσποτα [04824]
 δεσπότη [01803]
 δεσπότην [01985] [02242] [04686]
 δεσπότην [01978] [02566] [02658]
 δεσπότης [04495]
 δεσπότης [02403]
 δεσπότου [00091] [03708]
 Δεύτε [01389] [03228]
 δεύτε [02943]
 δεύτερά [02684]
 δεύτερα [03600]
 δευτέρα [01879] [04465]
 δεύτεραι [01480]
 δεύτερόν [01471] [02603] [02633]
 δεύτερον [00159] [00933] [01126] [01329] [01461] [01462] [02573] [02634] [02640] [02652] [02836] [02859] [02960] [03451]
 δευτερονομίῳ [00248] [02814]
 δεύτερος [00316] [00946] [02333] [02568] [02578] [02603] [02709] [04857]
 ΔΕΥΤΕΡΟΣ [01426]
 δευτέρῳ [03119] [04845]
 δέχεσθαι [00379] [00976] [00981] [00981] [01330]
 δέχεται [01995] [03264] [03269]
 δεχό [03269]
 δεχόμενος [03264]
 δεχομένου [01017]
 δεχομένους [01634] [04132]
 δέωνται [01397]
 δη [00059] [00208] [00321] [00671] [01196] [01598] [01734] [01862] [02064] [02215] [02376] [02395] [02445] [02532] [02645] [03341] [03579] [03633] [04044] [04216] [04525] [04554] [04772]
 δή [00412]
 δη [00059] [01471] [01919] [02555] [03265]
 δηγμα [03070]
 δηθεν [00110] [00606]
 δηλοι [02496]
 δηλοι [02801] [02831] [03515]
 Δηλον [00974] [02489] [02800] [04085]
 δηλόν [00515] [00827] [00878] [01704] [01714] [02683] [02684] [03252] [03689] [04282] [04406] [04458] [04564]
 δηλον [00004] [00319] [00500] [00588] [00744] [00838] [00912] [01465] [01720] [01812] [02886] [02894] [02895] [02935] [02957] [03020] [03325] [03420] [03591] [03603] [03903] [03913] [04229] [04247] [04336]
 [04412] [04415]
 δηλον [00336]
 δηλονότι [02166] [02339]
 δηλός [04391]
 Δήλου [00851]
 δήλου [00673] [02567]
 δηλούμενον [00063]
 δηλώσαι [01613]
 δηλώσει [00243]
 δηλώσει [02686]

διακοσμών [04137]
 διακρινόμενοι [03851]
 διακρίνων [01210]
 διακριτικώς [01227]
 διαλλάτ [01213]
 διαλλάττειν [03489]
 διαλλάττον [01259]
 διαλογιζομένους [04047]
 διαλογίζον [02290] [02292]
 διαλογίζονται [01391] [04942]
 διαλογισμούς [04279]
 διαλύει [02773]
 διαλύειν [03733]
 διαλύοντας [03157]
 διαμάχεσθε [01782]
 διαμέ [04201]
 διαμείναι [03236]
 διαμείνη [02949] [04292] [04339] [04616]
 διαμείνωμεν [03207] [03215] [03882]
 διαμείνωσι [04724]
 διαμείνωσιν [03069]
 διαμένει [00476] [00866] [02333] [02913] [03334] [03990]
 διαμένειν [00637] [01280] [03298] [04716]
 διαμένεις [00761] [01274] [01279]
 διαμένη [00970]
 διαμένουσιν [04179]
 διαμένων [01130] [01638]
 διανοείσθαι [02239] [02611]
 διανοείσθε [04549]
 διανοείσθωσαν [01174] [01508]
 διάνοια [01125] [01583] [01754] [02249] [02362] [02821] [03555] [04550]
 διανοία [00942] [02689] [03317] [03333] [04290] [04623]
 διάνοιαν [00650] [00715] [00784] [00932] [00986] [01165] [01175] [01176] [01189] [01417] [01443] [01509] [01541] [01613] [01671] [01689] [01724] [02062] [02274] [02475] [02676] [02741] [02856] [03246] [03253]
 [03359] [03365] [03373] [03383] [03758] [03819] [03853] [03857] [03890] [03904] [03919] [03955] [04042] [04091] [04220] [04263] [04267]
 διανοίας [00046] [01166] [01179] [01183] [02302] [02869] [02950] [04735]
 διανοούμε [01499]
 διανοούμεθα [01150] [02254] [03853]
 διανοουμένους [04841]
 διανοούνται [00221] [04220]
 διαπαντός [01330] [01616] [04568]
 διαπαντός [04946]
 διαπί [01631]
 διαῶ [02000]
 διαστάσει [02813]
 διάστασιν [03595] [03893]
 διαστέλλουσα [03140]
 διαστή [00237]
 διάστημα [00235] [00236]
 διαστήματά [00300]
 διαστηματικῆν [02792]
 διαστήματος [02092]
 διαστήσωσι [00654] [04871]
 διαστολή [03141]
 διαστολήν [02555]
 διαστολής [02617]
 διαστρέφεισθαι [00018]
 διαστρέφουσιν [01155]
 διαστρέψωσιν [02272]
 διασύρειν [03373]
 διατάξει [03334]
 διατη [02978]
 διατρίβειν [00559]
 διαφέ [03327] [03808]
 Διαφέρει [02792]
 διαφέρει [00714] [01209] [01235] [01258] [01291] [01374] [01540] [01668] [01893] [03635] [03815]
 διαφέρειν [01263] [01968] [02565]
 διαφερέσθωσαν [01477]
 διαφέρετε [02038]
 διαφερέτω [01365]
 διαφέρη [00574] [04858]
 διαφέρου [00714]
 διαφέροντα [01967]
 διαφέρουσι [02578]
 διαφέρουσιν [03762] [04666]
 διαφέρωσιν [03812]
 διαφθείρον [01640]
 διαφθο [01776]
 διαφθοράν [04715]
 διαφό [03760]
 διαφο [01317]
 διαφορά [02873]
 διαφορᾶ [01228]
 διαφορᾶν [01294] [02068] [02485] [02498] [02617] [02623] [02809] [02811]
 διαφορᾶν [01894] [03893]
 διαφορᾶς [00622] [02532] [02534] [02888]
 διάφοροι [02328]
 διάφοροις [03767]
 διάφορους [00365] [03753]
 διαφορώτερον [01161] [01202]
 διαφυλάσσω [03673]
 διαφυλάττωσιν [03886]
 διαφωνοῦσιν [03617]
 διαφωνώμεν [03868]
 διαχωρίζειν [02084]
 διαψευδόμενος [01644]
 διδά [04491]
 διδα [00035] [02119]
 διδακτοὶ [01312]
 διδακτόν [02104]
 διδάξει [04511]
 διδάξει [03955]
 Διδάξω [02371]
 διδασκαλία [03608]
 διδασκαλία [03635]
 διδασκαλίας [00125]
 διδασκαλίαν [03636]
 διδασκαλίας [02105] [02107] [02112]
 διδάσκαλος [00240] [01996]
 διδασκάλου [02102] [02752]
 διδασκάλων [00019] [00023]
 διδάσκει [00206] [00767] [03216]
 διδασκόμενοι [00036]
 διδάσκων [00724] [02255] [02339] [03549] [03639] [04781]
 διδό [04313]
 διδο [01038] [03654]
 διδοάσι [01459]

διδῶσιν [00300] [02050] [02447]
 διδόμενα [03657] [03804]
 διδομένας [03707]
 διδομένη [02434] [02434] [03692]
 διδομένης [03651]
 διδόμενον [02446]
 διδόμενον [02455] [03693]
 διδόναι [03148]
 διδόντα [01796] [04303]
 διδόντος [03646] [03804]
 δίδοσθαι [01113] [02418] [02448]
 δίδοται [00918] [02411] [02446] [03657] [03982]
 διδούς [00800] [01040] [01065] [01065] [01093] [01837] [01838] [01839] [03608] [04574]
 δίδωμι [01011]
 δίδωσι [00974] [00979] [03241] [03651] [03978]
 δίδωσιν [00974] [00976] [00980] [02449] [03646] [03729]
 διε [02059] [03247]
 διεδέξατο [02076]
 διειστήκει [03653]
 διελάβομεν [02474]
 διελέγξαι [00490] [03383]
 διελέγξει [01266] [03955]
 διελέγχει [02249]
 διελέγειν [00581] [01582] [03194] [04841]
 διελέγχει [00590]
 διελεγχθέντες [01849]
 διελείν [00009] [02261] [02427]
 διελέτω [02265]
 διεμέριζεν [00249]
 διεννοούντο [01572] [04725]
 διεξήρχετο [03400] [03407]
 διεξίοι [04373]
 διερευνήσωμεν [04360]
 διερευνώντα [04496]
 διερμηγνέων [03217]
 διερρήγνυντο [04686]
 διερχόμενος [04108]
 διέστελλεν [03139]
 διεστήκασιν [02870]
 διέστηκε [02079] [02582] [03327] [03717] [03956]
 διέστηκεν [01263]
 διεστηκότες [03705]
 διεφθαρμένην [04726] [04736]
 διζε [00575]
 διηγείται [04369]
 διηγήματος [01207]
 διηγούμενος [00244] [01650]
 διηγούμενος [01585]
 διηγούνται [01898] [03295]
 διήκειν [03745]
 διηκόνει [03413]
 διηκόνησαν [01209] [04570]
 διηκόνουν [01974]
 διηλέξαμεν [02248]
 διήλεγξε [01852]
 διηρημένον [00085]
 δικινούμενος [02311] [03142]
 δίστησιν [00413] [01368]
 δίκαιοι [01509]
 δικάσις [01561]
 Δίκαιον [03812]
 δίκαιον [01123] [04076] [04386]
 Δίκαιος [01138] [01141]
 δίκαιος [03823]
 δικαιοσύνας [01141] [01150]
 δικαιοσύνη [00894] [00895]
 δικαιοσύνη [00887] [00895]
 δικαιοσύνην [00990] [01120] [01130] [01138] [01146] [01521] [02993]
 δικαιοσύνης [01124] [04149]
 δικαιούντες [02459]
 δικαίους [01152]
 δικαίωμα [02733]
 δικαίως [00093] [00690] [02348] [02926] [03738]
 δίκη [00087]
 δίκην [02281] [02324] [02349]
 Διό [00005] [00044] [00129] [00461] [00637] [00704] [00786] [00845] [00890] [00926] [00953] [01117] [01481] [01542] [01846] [02307] [02335] [02379] [02494] [02626] [02855] [03446] [03862] [04298] [04620] [04673]
 διό [00338] [00382] [00466] [00466] [00572] [00624] [00925] [00942] [00949] [00957] [01607] [01641] [01644] [01664] [01974] [02303] [02310] [02999] [03227] [03387] [03513] [03597] [03838] [04694] [04810]
 διοικεῖ [01469]
 διόλου [00149]
 Διόπερ [02783]
 διόπερ [01179] [02793]
 διορθούμενος [01766]
 διορθώσεως [02675]
 διόρθωσιν [02644]
 διος [01812]
 Διότι [03274]
 διότι [02323] [03339]
 διπλήν [04093]
 διπλής [03651]
 διπλούν [01573]
 δις [03439]
 δίσκης [01505]
 δισσά [01513]
 διαστάζωσι [04485]
 διαστάξειε [00241]
 διαστάξιεν [01470]
 δίστομον [02311] [03142]
 δίχα [00680] [02338]
 διψᾷ [04206] [04452]
 διψᾶν [04165] [04192]
 διψῆν [04139]
 διψώντος [04193]
 διωγμούς [03683]
 διώκεις [03311]
 διωκο [01400]
 διωκόμενοι [01397]
 διωκόμενος [03310]
 διωκομένω [01408]
 διώκοντος [03310]
 διωρθώσαντο [01188] [04536]
 διωχθεῖς [03077]
 δό [00650] [04391] [04783]
 δο [00901]
 δόγ [03636]
 δόγμα [02464]
 δόγμασι [02522] [02743] [03617]

δόγματα [03635]
 δογματίζουσιν [01870]
 δόγματος [00738] [02249]
 δογμάτων [03608] [03634]
 δοθείσαν [02664] [03219] [03333]
 δοθείση [03695]
 δοθείσης [00801]
 δοθὲν [00797]
 δοθέντα [04305]
 δόθη [04316]
 δοθῆναι [01598] [03984]
 δοκεῖ [04832]
 δοκεῖν [00088] [01173]
 δοκεῖτε [04427] [04434] [04530]
 δοκῆ [00490] [01746] [01957] [02127] [03313] [04810]
 δόκησεν [01802] [03259]
 δοκοῦμεν [03981]
 δοκοῦντες [02467]
 δοκοῦντων [04834] [04895]
 δοκοῦσί [01855]
 δοκοῦσιν [04663]
 δοκῶ [04432]
 δολίας [03680]
 δόλιοι [03798] [04736] [04739]
 δόλιον [01862]
 δόλιος [00006] [00047]
 δόλους [04736]
 δομα [01708]
 δομένου [02425]
 δόμησεν [02488]
 δόνοι [01835]
 δονται [02461]
 Δόξα [00905] [04037] [04297]
 δόξα [00364] [00831] [02142] [02142] [03632]
 δοξάζεται [00308]
 δοξάζων [04297]
 δόξαις [00082] [01985]
 Δόξαν [04315]
 δόξαν [00051] [00070] [00371] [00489] [00822] [00845] [00904] [01072] [01073] [01898] [02143] [02144] [02172] [02192] [02911] [02911] [03295] [03632] [03796] [03905] [04042] [04103] [04103] [04321] [04341]
 δοξάσει [01109]
 δοξασθεις [04304]
 δοξασθῆναι [04563]
 δοξασθησομαι [02648]
 Δόξασόν [00818] [04036] [04290]
 δόξασόν [04016]
 δοξάσω [04018]
 δόξη [00818] [01258] [01893] [01966] [01968] [01975] [01976] [02043] [02567] [02578] [02578] [03106] [03618] [04037] [04324] [04858]
 δόξης [00018] [00083] [00232] [00387] [00525] [00817] [00822] [00888] [00892] [01167] [02223] [02948] [03380] [04299] [04321] [04322] [04748] [04889]
 δόξωμεν [03982]
 δόξωσι [00019]
 Δός [02624] [03346]
 δός [03948]
 δόσεως [04292]
 δοσθαι [04574]
 δόσιν [03291] [03656] [04296]
 δόσις [03655] [03729]
 δοτήρ [01096] [01110] [01111] [01116]
 δοτήρ [00856]
 δού [02616]
 δού [01491] [01518] [01991] [02663]
 δου [02948]
 δούλα [00369] [01228] [01229] [04859]
 δουλεία [01726]
 δουλείαν [02630]
 δουλείας [01616] [02728] [03149] [03151] [04211]
 δουλεύει [01749] [01895]
 δουλεύειν [04210]
 δουλεύοντα [01284]
 δουλεύοντες [01753] [03062]
 δουλεύσαι [01803]
 δούλη [01490] [01662] [04861]
 δούλοι [02629]
 δούλόν [01493] [01494]
 δούλον [00928] [01492] [01495] [01497] [01500] [01500] [01509] [02647]
 δούλος [01505] [01514] [01668] [01978] [02613] [03152] [04491]
 δούλου [00802] [00843] [00848] [00880] [00907] [00920] [01043] [01115] [01209] [01441] [01661] [01739] [01741] [02613] [02632] [02696] [02699] [04106] [04124]
 δούλους [01484] [01486]
 δουλωθείσαν [00920]
 Δούλων [01292]
 δούλων [01209] [01263] [01374] [02068] [02628]
 δούναι [03418] [03654]
 δοχῆς [00460]
 δρα [01694]
 δράκων [04682]
 δρίζου [04639]
 δύ [00078] [00222] [04834]
 δυ [00065] [02157]
 δύνα [00206] [00279] [01649] [02944] [03339] [03420] [04033] [04223] [04837] [04913]
 δυνά [00067] [03652]
 δυνα [00301] [00360] [02059] [04090]
 δυναί [04945]
 δύναιτο [04567]
 δυνάμεθά [03852]
 δυνάμεθα [03262] [03733] [03903]
 δυνάμει [00963] [01098] [03419] [03900] [04558]
 δυνάμεις [00063] [00906] [02348] [02358] [04568] [04683]
 δυνάμενα [00667] [01278]
 δυναμένην [02020]
 Δυναμένης [04208]
 δυναμένης [02058]
 δυνάμενοι [01112] [01512]
 δυνάμενον [00659] [00659] [00660] [00667] [00975]
 δυνάμενος [00557] [00629] [00638] [01918] [03055] [04720]
 δυναμένου [00704] [01923] [02054] [02059]
 δυναμένων [01922] [02012]
 δυνάμεσι [01694]
 δυνάμεσιν [02350]
 δυνάμεων [00696] [00906] [02000] [02578]
 δυνάμεώς [04711]
 δυνάμεως [00216] [00894] [01112] [02268] [04566]
 δύναμιν [00103] [00680] [00680] [00680] [01156] [01443] [02276] [02338] [02338] [02339] [02343] [02349] [02400] [03218] [03400] [03405] [03405] [03414] [03902] [04179] [04512]
 δύναμῖς [04352] [04868]
 δύναμεις [00065] [00065] [00132] [00147] [00205] [00207] [00209] [00211] [00212] [00618] [00682] [02225] [02340] [02342] [02345] [02352] [02439] [02748] [02915] [03058] [03390] [04011] [04024] [04125] [04513]
 [04514] [04577] [04756] [04838] [04884]
 δυναμούμενα [02352]
 δύνανται [00706] [00833] [02384] [03333] [03705] [03899] [04579]

ἔβδομηκοστῶ [04845]
 ἔβδόμην [02802]
 ἔβδόμῳ [02999]
 ἔβε [01298]
 ἔβεΛτιώθη [00813] [00814] [00822] [00848]
 ἔβεΛτιώθημεν [00923] [01053]
 ἔβεΛτίωσεν [00822]
 ἔβη [00822]
 ἔβην [03308]
 ἔβλάβησαν [03766]
 ἔβλάπτετο [04148]
 ἔβλε [03716]
 ἔβουλόμην [04464]
 Ἐβουλόμην [04934]
 Ἐβραίοις [01647] [03141]
 Ἐβραίους [00232] [01160] [01281] [01615]
 ἔβρεξεν [00247] [01708]
 ἔγ [02082]
 ἔγγόνους [03664]
 ἔγγόνους [03660]
 ἔγγραφήναι [03298]
 ἔγγραφον [00716]
 ἔγγράφως [02025]
 ἔγγράψαντά [00732]
 ἔγγυην [01327]
 ἔγγύθεν [03055]
 ἔγγυος [01315] [01327] [01424]
 ἔγγυς [04522]
 ἔγέ [01393] [01657] [03367]
 ἔγε [02726]
 Ἐγέ [01722]
 ἔγενόνη [00907] [00929] [01033] [01797] [02710] [02725] [03027] [03085] [03139] [04671]
 ἔγει [04140] [04707]
 ἔγειραι [01791] [04157] [04454] [04725]
 Ἐγειραι [04451]
 ἔγειρας [04720]
 ἔγειρεσθαι [03048]
 ἔγειρη [03415]
 ἔγειρόμεθα [02904] [04185]
 ἔγειρόμενοι [00881]
 ἔγέν [02790]
 ἔγένετο [00269] [00408] [00408] [00550] [00631] [00836] [00872] [00947] [01171] [01173] [01176] [01239] [01239] [01242] [01296] [01328] [01337] [01390] [01414] [01417] [01418] [01420] [01421] [01421] [01421] [01422] [01422] [01424] [01436] [01481] [01482] [01547] [01550] [01555] [01555] [01585] [01609] [01668] [01763] [01807] [01945] [02009] [02071] [02191] [02211] [02230] [02313] [02378] [02378] [02378] [02381] [02491] [02548] [02605] [02694] [02725] [02779] [02855] [03017] [03121] [03121] [03288] [03329] [03367] [03577] [03591] [03591] [04048] [04101] [04101] [04103] [04115] [04123] [04126] [04137] [04143] [04164] [04187] [04219] [04319] [04351] [04380] [04384] [04385] [04502] [04559] [04653]
 Ἐγένετο [01383] [03571]
 ἔγενή [00260]
 ἔγενήθησαν [02183] [03830]
 ἔγέννη [02822]
 ἔγεννήθησαν [00283] [02846] [02849]
 ἔγέννησα [00798] [02843] [02844] [02863]
 ἔγέννησάν [02788]
 ἔγέννησε [01483] [01665] [02484] [02831] [02873] [02879] [02880]
 ἔγέννησεν [02785] [02829] [02841] [02869] [02869]
 ἔγενόμην [02494] [03951]
 Ἐγενόμην [00238]
 ἔγένοντο [01540]
 Ἐγένοντο [01241]
 Ἐγένοντοαὐτῶ [01536]
 ἔγίνετο [02192] [03058] [03060] [03061] [03062] [04118] [04132] [04161] [04170] [04306] [04349] [04582] [04614]
 ἔγίνοντο [01003]
 ἔγίνωσκε [04287] [04441] [04488]
 Ἐγίνωσκε [04484]
 ἔγίνωσκεν [04042] [04376] [04483]
 ἔγίνωσκον [01167] [01435] [01573] [03380] [04440]
 ἔγκαι [03100]
 ἔγκαινίση [02972]
 ἔγκαλῆν [01568]
 ἔγκαλεῖς [04211]
 ἔγκαλέσει [04205]
 ἔγκαλέσης [04211]
 ἔγκαλυπτέσθωσαν [00021]
 ἔγκαλυπτομένους [02066]
 ἔγκαταλείπε [04679]
 ἔγκαταλείψεις [01776] [01791] [04715]
 ἔγκαταλιπόντες [00387]
 ἔγκαταμίξαντες [01171]
 ἔγκατελείπετο [04042]
 ἔγκατέλιπε [02820] [02826] [02839] [04034] [04629] [04676] [04684] [04706]
 Ἐγκατελίπετε [00391]
 ἔγκατέλιπον [00386] [00389]
 ἔγκλημα [02457] [03738]
 εγκλήτου [00137]
 ἔγκτι [03313]
 ἔγκτιζεσθαι [03332]
 ἔγκτιζεται [03315]
 ἔγκτιζομένη [03295]
 ἔγνω [00631] [01802] [01958] [03280] [03341] [04380] [04445]
 ἔνώκει [01197]
 ἔνωκῶς [03481]
 ἔνων [00051] [04439]
 ἔνώριζεν [04358] [04660]
 ἔνωσαν [00578] [04322] [04439]
 Ἐνωσαν [00591]
 ἔνώσθη [00718]
 ἔγόγγυζον [04054]
 ἔγραφε [00228]
 Ἐγραψαν [01858]
 ἔγραψε [00679] [01179] [01282] [04577]
 ἔγραψεν [00004] [01042] [02337] [02390] [02550] [02723] [03073] [03981]
 ἔχειρισθεῖσαν [02098]
 ἔγῳ [00051] [00051] [01006] [01095] [01099] [01224] [01269] [01702] [02256] [02375] [02431] [02433] [02718] [02737] [02995] [03477] [03491] [03528] [03599] [03644] [03673] [03796] [03803] [03915] [03951] [04210] [04223] [04444] [04534] [04662] [04948]
 ἔγῳ [00256] [00764] [01643] [02678] [04069]
 Ἐγῶ [00048] [00095] [00130] [00231] [00393] [00439] [00720] [00722] [01006] [01011] [01026] [01108] [01357] [01427] [01505] [02258] [02260] [02672] [02701] [02703] [02720] [02722] [02762] [02764] [03350] [03364] [03373] [03384] [03408] [03421] [03424] [03429] [03435] [03436] [03476] [03490] [03500] [03510] [03511] [03528] [03537] [03548] [03557] [03564] [03566] [03580] [03590] [03592] [03593] [03593] [03597] [03599] [03602] [03628] [03628] [03781] [03800] [03800] [03912] [04281] [04362] [04446] [04516] [04655] [04664] [04669] [04856] [04857] [04924] [04949]
 Ἐγῶ [00238] [00238] [00239] [00393] [00435] [00781] [01146] [01906] [02706] [02708] [02900] [02969] [02981] [03004] [03051] [03465] [03527] [03558] [03566] [03581] [03721] [03863] [04520] [04645]
 ἔγῳγε [00050]
 ἔδέ [02274] [02999] [03776]
 ἔδετο [04043] [04044]
 ἔδει [00374] [00376] [00498] [00665] [00705] [01113] [01609] [01968] [01968] [01969] [01976] [02077] [02578] [02768] [02975] [03423] [03815] [03891] [03993] [04047] [04218] [04720] [04812]
 Ἐδει [00375] [00489] [00491] [00493] [00566] [00693] [02165] [03175] [04430] [04669] [04862]
 ἔδεικνυεν [01723] [04359] [04661] [04685] [04741]
 ἔδεικνυτο [04161] [04354] [04607]
 ἔδειλία [04639] [04642] [04644]

Ἐκαστος [03182]
 ἐκάστου [01434] [01921] [01923] [02090] [02639] [02709] [04192] [04279] [04390] [04416] [04524] [04525] [04525] [04633]
 Ἐκάστου [04215]
 ἐκάστῳ [01399] [01403] [03260] [03298] [03298] [03302]
 ἐκάτερα [00736] [04817]
 ἐκότερον [00381] [03385]
 ἐκατέρῳ [04670]
 ἐκατέρων [00083] [00151]
 ἐκατὸν [01047] [01242]
 ἐκατοστῶ [00235] [01772] [02999] [03119] [04761] [04763] [04765]
 ἐκβάλλ [04276]
 ἐκβάλλειν [01094] [01096] [01098] [01110] [01112] [03670]
 ἐκβάλλεται [01543]
 ἐκβάλλω [01095] [01099]
 ἐκβαλόντος [00026] [00031]
 ἐκβληθεὶς [00030]
 ἐκβληθεῖσα [02753]
 ἐκβληθέντος [01850]
 ἐκβληθησόμεθα [03215]
 ἐκγόνους [03666] [03688]
 ἐκδέ [01567]
 ἐκδέχεται [02206]
 ἐκδηλος [00003]
 ἐκδικῆσαι [00784]
 ἐκδικία [01301]
 ἐκδοχὴν [00669]
 ἐκεῖ [01413]
 ἐκεῖ [01648] [01722] [02208] [02421] [02422] [02428] [02650] [02651] [03815] [03847] [03872] [04304] [04314]
 ἐκεῖμεθα [00930]
 ἐκεῖνα [00691] [01149] [01513] [01852] [01853] [03940]
 Ἐκεῖναι [02460]
 ἐκεῖνας [03575]
 ἐκεῖνη [01494] [03100]
 ἐκεῖνη [04891]
 ἐκεῖνην [00091] [02980] [03100]
 ἐκεῖνης [00332] [01472] [02336] [04040] [04339]
 ἐκεῖνο [00316] [00671] [00677] [01150] [02063] [02898] [03982]
 ἐκεῖνοι [00585]
 ἐκεῖνοί [00739] [02151]
 ἐκεῖνοι [00032] [00048] [00706] [01680] [02658] [02745] [03384] [03427] [03802] [04219] [04419] [04420] [04485] [04667]
 Ἐκεῖνοι [02290] [03640] [04758] [04872]
 ἐκεῖνοις [00105] [02270] [03758] [04668]
 ἐκεῖνον [00026] [00180] [00686] [02059] [02150] [02162] [02164] [02496] [02904] [03803] [03868] [03882]
 ἐκεῖνος [00179] [01180] [01786] [03771] [03774] [03816] [03868] [03876] [03936] [03976] [03991] [04203]
 Ἐκεῖνος [00679]
 ἐκεῖνου [00038] [00158] [00182] [00312] [00317] [00906] [01029] [01286] [02059] [02267] [02898] [02904] [02904] [03089] [03495] [03846] [04163] [04256] [04589] [04591] [04717]
 ἐκεῖνους [00040] [00746] [00784] [00836] [01451] [01763] [01946] [01975] [02749] [02808] [03818] [04569]
 ἐκεῖνῳ [00564] [00572] [02899] [03375] [03491] [03492] [03493] [03753] [03991] [04521]
 ἐκεῖνων [00012] [00023] [00024] [00034] [00034] [00046] [00534] [00657] [00810] [00812] [01227] [01365] [01367] [01461] [01931] [02658] [02658] [02709] [03157] [03383] [03633] [03818] [03820] [03822] [03845]
 [04133] [04133] [04376] [04482]
 ἐκεῖνως [00705]
 ἐκειτο [04455]
 ἐκέκραξα [03679]
 ἐκένωσε [00843] [01043] [01441] [04106]
 ἐκζητήσεις [04729]
 ἐκκλη [04725]
 Ἐκκλησία [04922]
 Ἐκκλησία [03606]
 Ἐκκλησίαν [00039] [03022] [03310]
 Ἐκκλησίας [00006] [00040] [00100] [00738] [00811] [02983]
 Ἐκκλησιασεῖσιν [00042]
 Ἐκκλησιαστικὴ [01558]
 Ἐκκλησιαστικῆς [03284]
 ἐκκλησιαστικὴν [00932]
 ἐκλάβοι [01198]
 ἐκλάβωμεν [01329]
 ἐκλαβὼν [01183]
 ἐκλαλεῖν [00165]
 ἐκλαμβάνειν [01179] [02478] [02481]
 ἐκλαμβανέτωσαν [01147]
 ἐκλαμβάνη [01190]
 ἐκλαμβάνοντες [01197] [03380]
 ἐκλαμψιν [04619]
 ἐκλαυσε [04625] [04670] [04674]
 ἐκλαυσεν [04629] [04665] [04718]
 ἐκλέγεσθαι [01150]
 ἐκλέγονται [00565]
 ἐκλειον [01435]
 ἐκλείπειν [04707]
 ἐκλείσθησαν [04954]
 ἐκλείψει [01225]
 ἐκλείψουσι [00768]
 ἐκλείψουσιν [00762]
 ἐκλεκτῶν [00050]
 ἐκλέξονται [01224]
 ἐκλήθη [00101] [00307] [00317] [01940] [02353] [02627] [02627] [02897] [02931] [02945] [02957] [03777] [04608] [04620] [04840] [04843]
 ἐκλήθημεν [00023]
 ἐκλήθησαν [00027] [00032] [00837] [02568]
 ἐκληρώθημεν [03225]
 ἐκλι [00819]
 ἐκλο [03235]
 ἐκλύτοις [00045]
 ἐκοπίασεν [04612]
 Ἐκοπίασεν [01991]
 ἐκοπτε [04552]
 ἐκπεπτώκασιν [01196] [04054]
 ἐκπεσεῖν [01136]
 Ἐκπεσόντες [01154]
 ἐκπεσόντων [03755]
 ἐκπέσωμεν [03215]
 ἐκπεσῶν [03990]
 ἐκπίπτει [01190] [03990]
 ἐκπίπτοντες [00671]
 ἐκπίπτουσι [02466]
 ἐκπίπτουσιν [01329]
 ἐκπληξαι [00975]
 Ἐκράτησας [04846]
 ἐκρίθη [03440]
 ἐκρίναν [01168]
 ἐκρίνετο [01334]
 ἐκρίνοντο [00048]
 ἐκρύπτετο [04686]
 ἐκρύψεν [04525]
 ἐκστήσας [01330]
 ἐκτεθη [00486]
 ἐκτείναντος [04349]

ἐκτείνειν [01704]
 εκτεινόμενοι [04525]
 ἐκτείνοντες [03851]
 ἐκτελοῦσι [02093]
 ἐκτῆ [01719] [02105]
 ἐκτῆ [01531] [01540]
 ἐκτῆ [01883]
 ἐκτησάμην [01530] [01532] [01550]
 Ἐκτησάμην [01529]
 ἐκτῆσατό [02818] [02835]
 ἐκτῆσατο [02800] [02829] [02869]
 ἐκτῆσω [02799]
 ἐκτῆσα [02844]
 ἐκτισέ [01159] [01430] [01438] [01842] [02477] [02482] [02492] [02534] [02544] [02601] [02602] [02610] [02632] [02666] [02747] [02749] [02766] [02777] [02818] [02835] [02879] [02896] [02980] [02988] [03009] [03108] [03156] [03251] [03253] [03265] [03271] [03294] [03306] [03312] [03313] [03365] [03373]
 ἐκτισε [01481] [01855] [01882] [02484] [02494] [02496] [02517] [02535] [02538] [02555] [02556] [02556] [02646] [02652] [02676] [02757] [02760] [02771] [02772] [02774] [02859] [02874] [02876] [02876] [02880] [02882] [02883] [02920] [03012] [03209]
 Ἐκτισέ [02748] [02874] [02985] [03010] [03105]
 Ἐκτισε [02530]
 ἐκτισεν [01387] [01482] [02153] [02487] [02492] [02511] [02532] [02537] [02539] [02547] [02551] [02551] [02554] [02603] [02650] [02656] [02684] [02686] [02840] [02857] [02873] [02877] [02879] [02880] [03021] [03107] [03108] [03215] [03313]
 Ἐκτισεν [01674]
 ἐκτίσθαι [02633] [03325] [04886]
 ἐκτίσθη [00707] [02141] [02156] [02169] [02514] [02632] [02635] [02637] [02644] [02654] [02750] [02795] [02929] [02930] [03325] [03329]
 ἐκτίσθημεν [02139] [02751] [02756]
 ἐκτίσθησαν [02184]
 ἐκτισται [01668] [02515]
 ἐκτιστο [02778]
 ἐκτός [00967] [01457] [01911] [03575] [04146] [04150] [04466] [04861]
 ἐκτός [04844]
 εκυνεῖτο [00903]
 ἐκφενξόμεθα [01297]
 Ἐκχεῶ [04128]
 ἐκχυ [03292]
 ἐκχυθεῖσα [03293]
 ἐκώλυε [00575] [04720]
 ἐκωλύοντό [01281]
 ἐκώλυσα [02373]
 ἐκώλυσεν [01986]
 ἐκῶν [00091]
 ἐλ [04572]
 Ἐλ [03762]
 ἐλαβέ [03098]
 ἐλαβε [00790] [00790] [00815] [00848] [00857] [00869] [00880] [00912] [01073] [01115] [01598] [02636] [02696] [02699] [03011] [03018] [03204] [03405] [04211]
 ἐλαβεν [00794] [00856] [00920] [01296] [01663] [01739] [02638] [04337] [04339] [04343] [04660]
 ἐλάβομεν [01117]
 ἐλαβον [00915] [02853] [03861] [04233]
 ἐλαθεν [00047] [00111]
 ἐλαιον [00788] [00991] [01092]
 ἐλαίω [01018] [01018]
 ἐλάλει [03724] [03725] [03726]
 ἐλαλήθη [01209] [01304]
 ἐλάλησαν [01427]
 ἐλάλησε [01208] [03681]
 ἐλάλησεν [01200] [01203] [01204]
 Ἐλάμβανε [00982]
 ἐλάμβανεν [00867] [04240] [04291]
 ἐλαμβάνομεν [03226]
 ἐλαμψε [02673]
 ἐλάσσω [02087]
 ἐλάτ [00645] [03376]
 ἐλάτρευσαν [03339]
 ἐλαττοῖ [00643] [04235] [04609]
 ἐλαττον [01300]
 ἐλάττονα [02541]
 ἐλάττονα [00586] [01093] [01107] [04418]
 ἐλάττονος [04419]
 ἐλαττόνων [00847]
 ἐλάττωμα [00964] [04382]
 ἐλέ [04695]
 ἔλε [03864] [03868]
 ἔλεγέ [01602]
 ἔλεγε [00204] [00220] [00826] [01288] [01373] [01388] [01494] [01522] [01533] [01625] [01686] [01698] [02202] [02528] [02669] [02677] [02715] [03310] [03413] [03846] [03985] [04019] [04030] [04044] [04064] [04272] [04315] [04325] [04383] [04384] [04694] [04709] [04781]
 Ἐλεγε [01826] [03836] [03843]
 ἔλεγεν [00226] [00250] [00327] [00719] [00797] [00817] [00927] [01005] [01062] [01098] [01100] [01105] [01107] [01116] [01243] [01520] [01692] [01715] [01734] [01827] [01829] [02255] [02372] [02430] [02525] [02727] [02736] [02982] [03172] [03174] [03273] [03312] [03407] [03537] [03568] [03575] [03660] [03665] [03677] [03686] [03831] [04039] [04154] [04230] [04314] [04327] [04329] [04381] [04381] [04400] [04421] [04423] [04435] [04583] [04644] [04646] [04735] [04742] [04845]
 Ἐλεγεν [04704]
 ἐλέγετο [02001] [03572] [04171] [04916]
 ἐλέγξαι [01094]
 ἐλέγξειεν [02052]
 ἐλέγξωμεν [03820]
 ἐλέγομεν [00276] [01444] [04349]
 ἔλεγον [03414] [03419] [04056]
 ἐλέγχει [00985] [02291] [02599] [03597] [04437]
 ἐλέγχειν [00306]
 ἐλέγχεται [00048] [03919]
 ἐλεγχθέντες [04737]
 ἐλεγχθῶσιν [01676]
 ἐλέγχοις [00167] [00181] [01427] [01846]
 ἐλεγχόμενοι [03371] [04549] [04727]
 ἐλεγχον [04463]
 ἐλέγχονται [02945] [03975]
 ἐλεγχος [02008] [04942]
 ἐλέγχους [04731]
 ἐλέγχουσι [03125]
 ἐλέγχων [00525] [02290]
 ἐλεήμων [01618] [01623] [01628] [01629]
 ἐλεήσας [01733]
 ἐλεήσης [02205]
 ἔλειπε [01036]
 Ἐλειπε [03002]
 ἐλειτούργουν [00816]
 ἐλέλυτο [03057]
 ἐλέτω [02268]
 ἐλευ [03149] [03151]
 ἐλευθέ [01740]
 ἐλευθε [03151]
 ἐλευθέρα [04210]
 ἐλευθέραν [00736] [01130] [04678]
 ἐλευθερία [03038]
 ἐλευθερίαν [02948]
 ἐλευθερίας [03151]
 ἐλεύθεροι [03069] [03154] [04202]
 ἐλεύθερον [02767]

ἐλεύθερος [03087]
 ἐλευθεροῦντος [03150]
 ἐλευθερῶ [01053] [02949]
 ἐλευθερωθέντες [04336]
 ἐλευθερωθήσεται [02948]
 ἐλευθερώσαντά [04210]
 ἐλευθερώσας [03037]
 ἐλευθερώση [01083] [01733] [03036] [03154]
 ελεύσεται [00891]
 Ἐλευσόμεθα [02431] [03644]
 ἐλέχθη [00795] [00804] [00805] [00826] [00827] [01227] [02478] [02919]
 ἐλή [02720]
 ἐλήλυθα [02722] [02737]
 ἐλήλυθεν [02724] [02738] [02739] [04391] [04722]
 ελήφθη [04489]
 ἐλθεῖν [01393] [01534] [04417]
 ἔλθη [01758] [03370]
 ἔλθοι [00577]
 ἐλθόντα [01783] [02616]
 ἐλθόντος [01781]
 ἐλθών [01600] [03049] [03543] [03946] [04028] [04264] [04457] [04642]
 ἐλθών [04690]
 ἐλθωσιν [00306]
 ἐλίξεις [00761]
 Ἐλισσαῖος [03415] [03416] [04480]
 ἔλκει [01541]
 ἔλκοντες [04803]
 ἔλκουσα [01479]
 ἐλκύσαι [01804] [03369]
 ἐλλειπῆς [00352] [00353]
 ἐλλείψεις [00379]
 Ἐλλην [00173] [04216]
 Ἐλληνας [00204] [00221] [00656] [02390]
 Ἐλληνες [00708] [02457] [03761]
 Ἐλληνικὴν [01753]
 Ἐλληνικόν [01938] [03758]
 Ἐλλήνων [00039] [00039] [00044] [00378] [00717] [01639] [02111] [03733] [03756] [03764] [04728] [04953]
 Ἐλλησι [00016] [00162] [03602] [03767]
 ἐλλιπῆς [02998]
 ἐλογίζοντο [04667]
 ἐλογίσαντο [00098]
 ἐλογίσθη [00101] [00101]
 ἔλοιτο [00150]
 ἐλπίδος [01318] [02466]
 ἐλπίς [01324] [03232] [04304]
 ἔλυε [01698]
 ἔλυεν [04331]
 ἔλυσέ [03036]
 ἐλυτρούμεθα [04149]
 ἐλυτρώθημεν [01115]
 ἐλυτρώσάμην [00095]
 Ἐλωΐ [04629] [04629]
 ἔμ [02248]
 ἐμά [03470] [04228]
 ἐμά [01345] [02005] [03469] [04227] [04256]
 ἐμαθε [01935]
 ἐμαθήτευσαν [01311]
 ἐμάθομεν [03872]
 ἐμαθον [00050] [04064]
 ἐμάνησαν [00178]
 ἐμάνθανον [01435]
 ἐμαρτύρησε [04021]
 ἐμαντὸν [01006] [01012] [03897]
 ἐμαντοῦ [04223] [04255]
 ἐμαντῶ [01011]
 Ἐμβλέψατε [02036]
 ἐμβρόντητος [00547]
 ἐμέ [00098] [00134] [00220] [00571] [00721] [01020] [01109] [01112] [01358] [01816] [02704] [02720] [03269] [03318] [03479] [03550] [03780] [04008] [04950]
 ἐμέ [00094] [03793]
 Ἐμέ [00386]
 ἐμεγαλύνθη [03137]
 ἐμεῶρακώς [03364]
 ἐμειναν [00026] [00031] [00943] [03618]
 ἐμελεν [00705] [01495]
 ἐμελέτησα [03120]
 ἐμελέτων [03120]
 ἐμελλε [04273] [04461]
 ἐμενεν [03027] [03064] [04172]
 ἐμένομεν [00929]
 ἐμενον [03062] [03946] [04177]
 ἐμεσίτευε [01595]
 ἐμετοί [02167]
 ἐμή [04836] [04836] [04839] [04867] [04867]
 Ἐμή [04836] [04839] [04840] [04867]
 ἐμήν [01754] [04211]
 ἐμής [00571]
 ἐμμήσατο [04717]
 ἐμίση [01120]
 ἐμίσησας [00990]
 Ἐμίσησας [01142]
 ἐμίσησε [01144]
 Ἐμμανουήλ [01193] [04113]
 ἐμμένουσα [02753]
 ἐμμένουσι [00622]
 ἐμμονον [02567]
 ἐμνημόνευσε [02179]
 ἐμνημόνευσεν [01207]
 Ἐμνήσθη [03120]
 ἐμοί [01012] [01359] [01702] [01986] [02256] [02520] [03331] [03332] [03384] [03410] [03412] [03492] [03794] [03800] [03912] [03914] [03915] [03915] [03915] [03922] [03944] [03979] [04156] [04156] [04640]
 [04662] [04895] [04947]
 ἐμοί [00720] [01357] [01534] [01702] [02260] [02701] [02764] [03072] [03364] [03373] [03408] [03421] [03424] [03426] [03429] [03436] [03477] [03491] [03493] [03497] [03510] [03628] [03781] [03796] [03948]
 [04281] [04662] [04924] [04948]
 ἐμόν [02716] [03303] [03548]
 ἐμού [00093] [00096] [00569] [00571] [00571] [01025] [01061] [02900] [02999] [03007] [03307] [03331] [03527] [03559] [03564] [03566] [03771] [03879] [03917] [04097] [04197] [04521] [04649]
 ἐμούς [02371]
 ἐμπαλιν [01004] [02789] [02878] [02890]
 ἐμπίπτοντας [00018]
 ἐμπίπτων [00164]
 ἐμπλησθήση [00399]
 ἐμποδίζον [00580] [00582] [00587]
 ἐμπορία [01991]
 ἐμπρο [04859]
 ἐμπροσθεν [00560] [00592] [00607] [00622] [01282] [01584] [01613] [01683] [01721] [02927] [03327] [04073] [04090] [04118] [04172] [04525] [04583] [04584] [04621] [04677] [04777]
 ἐμφανισθῆναι [00881]
 ἐμφέρεια [00449] [00675]
 ἐμφερείαν [02253]

ἐνεστῶτος [03234]
 ἐνετείλατο [01355] [02184] [02451] [04744]
 ἐνετραπήσαν [01809]
 ἐνέτρεπε [02793]
 ἐνεφανίσθησαν [04681]
 ἐνεχείρισεν [02027]
 ἐνήν [01300]
 ἐνθα [00881] [01653] [02422] [02428]
 Ἐνθα [02421] [02773] [03084]
 ἐνθεῖναι [03260]
 Ἐνθεν [04757]
 ἐνθυμείσθαι [01821] [02585] [03818] [04829] [04831]
 ἐνθυμείσθε [00367]
 ἐνθυμείσθωσαν [00562]
 ἐνθυμείται [02273]
 ἐνθυμη [00427]
 ἐνθυμηθῶσί [01266]
 ἐνθυμήσεων [02311] [03142]
 ἐνθύμησιν [03977] [04572]
 ἐνθυμούμενοι [00303] [02148] [03157]
 ἐνθυμούμενος [00427] [02238]
 ἐνθυμουμένους [02956]
 ἐνθυμούν [00565]
 ἐνί [00779] [02881] [03332] [03531] [03593] [03750] [03761] [03761] [03761] [03764]
 ἐνί [04772]
 ἐνι [01700]
 ἐνιαυτοὺς [02093]
 ἐνιαυτούς [02085]
 ἐνιστά [02390]
 ἐνιστάμενοι [02474]
 ἐνίσταται [04378]
 ἐννοια [00330] [00499] [02278]
 ἐννοίας [00840]
 ἐννοιαν [04754] [04871]
 ἐννοιῶν [01154] [02311] [03142]
 ἐνό [03655]
 ἐνόει [04756]
 ἐνοειδῆ [03656]
 ἐνοικήσαντος [02767]
 ἐνοικήσασαν [03632]
 ἐνοίκησιν [01004]
 ἐνόμιζε [03716]
 ἐνόμιζον [03173]
 ἐνόμισαν [01165] [03805] [04217]
 ἐνόμισεν [00683]
 ἐνορῶντα [03488]
 ἐνορῶντες [04350]
 ἐνορῶσι [04665]
 ἐνός [01193] [01194] [01946] [02009] [02080] [02080] [02334] [02335] [02376] [02396] [02482] [02563] [03438] [03439] [03531] [03755] [03785] [03817] [03847] [03877] [04215] [04490]
 ἐνός [03438]
 ἐνότης [03653] [03885] [03899]
 ἐνότητα [00382] [02404] [03437] [03633] [03650] [03656] [03877] [03895] [03899] [03916] [04664]
 ἐνότητι [03868] [03895]
 ἐνότητός [04861]
 ἐνότητος [02379]
 ἐνούσιος [01469]
 ἐνοχοί [01616] [02728]
 ἐνσάρ [00117]
 ἐνσαρκον [01171] [01290] [01387] [03157] [04073] [04216]
 ἐνσάρκου [01088] [02724]
 ἐνσάρκω [01581]
 ἐνσώματον [01174]
 ἐνσωμάτου [02985]
 ἐνταῦθα [00952] [00998] [01076] [01110] [01231] [01390] [01673] [01689] [02341] [02493] [02641] [02649] [02774] [02847] [02859] [03883] [03906] [04593]
 Ἐνταῦθα [03913]
 ἐνταφιασμόν [01047]
 ἐντέλληται [02193]
 ἐντεύθεν [00992] [02816] [03056] [03820]
 ἐντιθεῖς [00048]
 ἐντιμό [01969]
 ἐντιμότερον [00908]
 ἐντολαί [02372]
 ἐντολή [03546]
 ἐντολήν [02636] [02638] [03624]
 ἐντολῶν [02522] [02743]
 ἐντρα [02950]
 ἐντραπέντες [03786]
 ἐντραπήσονταί [03340]
 ἐντραπήσονται [01250]
 ἐντραπήτε [02534]
 ἐντραπῶσι [01811] [04938]
 ἐντραπῶσιν [03248]
 ἐντρέ [00495] [01157]
 ἐντρέπειν [01444]
 ἐντρέπεσθαι [03993]
 ἐντρεπόμενοι [03749]
 ἐντρέπονται [03371]
 ἐντρέπων [00204] [01761]
 ἐντρέψει [02135]
 ἐντυγχάνων [00088] [04114]
 ἐντυχόντες [04759]
 ἐνωθῶμεν [02413]
 ἐνώπιόν [01347]
 ἐνώπιον [02312] [03142] [03222]
 ἐνωσιν [03873]
 Ἐνώχ [04580]
 ἐξ [00023] [00034] [00038] [00039] [00056] [00056] [00071] [00089] [00139] [00142] [00218] [00265] [00266] [00288] [00292] [00304] [00307] [00341] [00342] [00347] [00351] [00351] [00368] [00376] [00397] [00403] [00410] [00412] [00418] [00426] [00449] [00453] [00456] [00460] [00462] [00467] [00476] [00480] [00521] [00532] [00540] [00564] [00569] [00571] [00571] [00577] [00581] [00585] [00585] [00588] [00589] [00635] [00638] [00655] [00707] [00737] [00752] [00770] [00795] [00797] [00802] [00809] [00822] [00847] [00850] [00851] [00945] [00946] [00948] [00948] [00994] [01080] [01084] [01146] [01150] [01193] [01276] [01278] [01287] [01431] [01433] [01434] [01473] [01484] [01487] [01519] [01526] [01532] [01549] [01584] [01726] [01919] [01938] [01945] [01946] [01959] [01966] [02032] [02039] [02064] [02147] [02175] [02250] [02252] [02271] [02275] [02276] [02283] [02326] [02326] [02420] [02446] [02446] [02469] [02578] [02611] [02657] [02717] [02753] [02823] [02846] [02859] [02869] [02869] [02869] [02880] [02946] [02966] [03045] [03049] [03198] [03202] [03353] [03384] [03452] [03453] [03473] [03496] [03610] [03642] [03652] [03733] [03735] [03737] [03747] [03878] [03883] [03886] [04022] [04070] [04181] [04187] [04201] [04215] [04308] [04339] [04397] [04657] [04672] [04764] [04779] [04853] [04891] [04942] [04954]
 ἐξ [01877]
 Ἐξ [00203] [00237] [00441] [00503] [00670] [00691] [00691] [01029] [01275] [03577] [03898] [04738]
 ἐξαγαγεῖν [03045]
 Ἐξαγαγέτω [02180] [04777]
 ἐξάγονται [04046]
 ἐξάγουσιν [00586]
 ἐξαί [01876]
 ἐξαιρείσθω [01887]
 ἐξαιρετον [03426]
 ἐξαιρών [03031]
 ἐξαιφνης [00532]
 ἐξαλείφειν [03466]
 ἐξαναστήναι [01791]

ἑξαπατᾶν [03403]
 ἑξαπλοῦσιν [01680]
 ἑξάραι [00479]
 ἑξασθενήση [01127]
 ἑξαφανιζομένης [04606]
 ἑξαφανισθῆ [04723]
 ἑξαφήκαν [04680]
 ἑξέβαλε [00100]
 ἑξεβλήθη [00025]
 ἑεδίκει [04720]
 ἕξει [01101] [01193] [03170] [04112]
 ἑξεικονισθείσης [03292]
 ἑξεικονίσθη [03302]
 ἑξεκλίναντες [02972]
 ἑξέκλινεν [03282]
 ἑξεκόπτε [03071]
 ἑελέ [03222]
 ἑελέξατο [03223]
 ἑελεύσονται [01524]
 ἑελαθεῖν [00004]
 ἑελαθοῦσα [00006]
 ἑξέλιπεν [00398] [00399]
 Ἐελοῦ [03676]
 ἑεμοῦσι [00652]
 ἑενίζοντο [03173] [04119]
 ἑενίσθη [02275] [03312]
 Ἐέπεσαν [03767]
 ἑέπεσε [00113]
 ἑέπεσαν [03620]
 ἑεράματα [01429]
 ἑέστη [00090]
 ἕεστι [01636] [01869] [02856] [04235] [04257] [04270]
 Ἐεστι [04659]
 ἕεστιν [01817] [02641] [03056] [03430] [04275]
 ἑεστραμμένη [04473]
 ἑέστα [00162]
 ἑέτα [00560]
 ἑετά [01855]
 Ἐετάζει [04540]
 ἑεταζέτωσαν [01169]
 ἑεταζῆ [04383]
 ἑετάζοι [04055]
 ἑεταζόμενον [02599]
 ἑετάσαι [01178]
 ἑετάσας [00150]
 ἑετάση [00505]
 ἑετάσω [04737]
 ἑέτεινα [03590]
 ἑέτεινε [04157]
 ἑευ [02402]
 ἑεύρεμα [02383]
 ἑεύρεσις [02026]
 ἑεύρηται [00016] [00195]
 ἑέχεεν [01834]
 Ἐέχεεν [03291]
 ἑήγαγε [02064]
 ἑηγείται [01314]
 Ἐηγόρασεν [02549]
 ἑηγούμενοι [03365]
 ἑήλθε [02302]
 ἑήλθεν [01311] [03930]
 ἑήμεσαν [00783]
 ἑημέσατε [00161]
 Ἐηρεῦξατο [02790] [04743] [04923]
 ἑῆς [00088] [01992] [03157]
 ἑῆν [00775] [04871]
 ἑισάσωσιν [00479]
 ἑισούμενοι [03849]
 ἑισούμενος [02905]
 ἑισώ [04366]
 ἑισωθώμεν [03880]
 ἑίσωσιν [02079]
 ἑίσωσις [00677]
 ἑξόδου [00046]
 Ἐξομο [02618]
 ἑξομολογήσεται [00845]
 ἑξομολογουμένην [00904]
 ἑξόν [02741]
 ἑξορ [00018]
 ἑξορχούμε [00488]
 ἑόστε [00153]
 ἑξου [04713]
 ἑξουσι [01104] [02468]
 ἑξουσία [04508] [04511]
 ἑξουσία [02574] [04000] [04290] [04290]
 ἑξουσία [01886] [02073] [02514]
 ἑξουσίαν [00915] [01828] [02092] [02846] [02853] [03405] [03467] [03861] [04296] [04317] [04325] [04327] [04336] [04648] [04710] [04711] [04712]
 Ἐξουσίαν [04647] [04710]
 ἑξουσίας [01488] [01835] [03613]
 ἑξουσιαστής [02003] [04335]
 ἑξουσιν [00672]
 ἑξούσιον [00735]
 ἑξω [01179] [02752] [03079]
 ἑξωθέν [00316] [00437] [02782] [04808]
 ἑξωθεν [00316] [00319] [00347] [00423] [00542] [00547] [00548] [00557] [00564] [00567] [00569] [00570] [00578] [00587] [00623] [01465] [01473] [01476] [01532] [02253] [02326] [02782] [02810] [03058] [03354]
 [03447] [03580] [03738] [04152] [04614] [04778] [04809]
 ἑξωσθη [02767]
 Ἐοίκασι [04719]
 εοικε [03369] [04726]
 ἐπ [00082] [00414] [00459] [00461] [00655] [00704] [00704] [00904] [00937] [01020] [01023] [01112] [01200] [01206] [01365] [01365] [01446] [01477] [01481] [01482] [01488] [01547] [01567] [01575] [01665]
 [02673] [02771] [02793] [02793] [02878] [02927] [02997] [03179] [03187] [03188] [03197] [03230] [03633] [04355] [04456] [04525] [04688] [04713] [04912]
 Ἐπ [00971]
 ἐπαγ [02689]
 ἐπαγα [04823]
 ἐπαγαγῶν [02880] [04441]
 ἐπαγγέλ [00168] [00398]
 ἐπαγγελία [01635]
 ἐπαγγελίαι [01325]
 ἐπαγγελίαις [01317]
 ἐπαγγελίαν [04093]
 ἐπαγγελίας [00168] [01030]
 ἐπαγγέλλε [01639]
 ἐπαγγέλλεσθαι [01644]
 ἐπαγγέλλεται [01646]
 ἐπαγγέλλεται [02193]
 ἐπαγγελλόμενος [02430] [03402]

ἐπάγει [02834] [03328]
 ἐπάγω [04444]
 ἐπαθλον [00802]
 ἐπαιρόμε [03403]
 ἐπαισχύνεται [04394]
 ἐπακολουθούσαν [01119]
 ἐπακοῦειν [01635]
 ἐπακούουσιν [04070]
 ἐπαναβαίνων [02059] [03317] [04398]
 ἐπαναλαβόντες [01434]
 ἐπαναλαμβάνων [03920]
 ἐπάρθητε [00888] [04084]
 ἐπε [03211]
 ἐπέβη [04506]
 ἐπεγένετο [04756]
 ἐπεγίνω [01496]
 ἐπεγίνωσκον [04725]
 ἐπέγνωσαν [01809]
 ἐπεδείκνυ [03058]
 ἐπεδέχετο [04578]
 ἐπεδή [03950] [04118] [04135]
 ἐπεδήμει [04306]
 ἐπεδήμησε [01209]
 ἐπεδήμησεν [03244] [04311]
 ἐπεδίδοτο [04607]
 ἐπει [00304] [00677] [00799] [00965] [01080] [01326] [02008] [02304] [02315] [02327] [02329] [03043] [03114] [03193] [03382] [03396] [03400] [03448] [03735] [03817] [04589] [04591] [04594] [04678] [04739] [04761] [04814] [04861] [04896] [04940]
 ἔπει [02864] [04044] [04554]
 Ἐπει [00418] [00826] [00880] [01134] [01509] [01616] [02405] [02537] [02728] [02749] [03496] [03608]
 Ἐπει [03341]
 ἐπειδὴν [03200] [04374]
 ἐπειδὴ [00178] [00528] [00619] [00738] [00892] [00959] [00966] [00995] [01028] [01055] [01070] [01085] [01173] [01209] [01233] [01282] [01390] [01404] [01434] [01444] [01803] [01810] [01855] [01916] [02002] [02020] [02239] [02297] [02302] [02417] [02418] [02464] [02478] [02832] [02897] [02898] [02998] [03026] [03068] [03157] [03174] [03237] [03316] [03321] [03383] [03402] [03430] [03431] [03500] [03874] [03915] [03963] [04124] [04139] [04200] [04283] [04284] [04298] [04475] [04483] [04502] [04559] [04736] [04790] [04942]
 ἐπειδὴ [00103]
 Ἐπειδὴ [00006] [00232] [00691] [00784] [00957] [00964] [01079] [01121] [01126] [01302] [01583] [01802] [02175] [02730] [02972] [03038] [03247] [03280] [03328] [03535] [03556] [03888] [03982] [04394] [04537]
 ἐπειδήπερ [02968]
 ἔπειθε [04481]
 ἐπεινά [04612]
 ἐπειπεῖν [04049]
 ἐπεισ [04907]
 ἐπεισάγει [00548]
 ἐπεισαγέσθω [04922]
 ἐπεισαγόμε [00347]
 ἐπεισαγωγή [01318]
 ἐπεισεν [00110]
 ἐπέισθησαν [02222]
 ἐπειτα [01726] [01760] [04238] [04912]
 Ἐπειτα [00348] [02052] [02105] [02944] [04563] [04790]
 ἐπεκα [03688]
 ἐπέκεινα [04562]
 ἐπεκτεῖ [04585]
 ἐπεκτείνεσθαί [04579]
 ἐπεκτείνεσθαι [04583]
 ἐπεκτείνεται [04587]
 ἐπεκτείνοντες [02270]
 ἐπεκτείνων [03904]
 ἐπελάθοντο [01364] [01674] [03998]
 ἐπελάθου [02820]
 ἐπέμπετο [02067]
 ἐπεμψε [04135]
 ἐπεμψεν [01064]
 ἐπενδιύσκοιτο [02658]
 ἐπενδιυσκόμενος [01594]
 ἐπενδυσάμενος [02665]
 ἐπενότη [03447]
 ἐπενότησαν [00451] [00479] [00691] [00782] [04737]
 ἐπενότησεν [00542] [02155]
 ἐπενόουν [01847]
 ἐπεργάζονται [00515]
 ἐπερειδέσθωσαν [00687]
 ἐπερείδονται [00925]
 ἐπέρχεταιί [03231]
 ἐπερχόμενα [02329]
 ἐπερωτᾶ [04269] [04274] [04275]
 ἐπερωτᾶν [04277]
 ἐπερωτάτωσαν [00605]
 Ἐπερωτήσατε [02511]
 ἐπερωτήσωσιν [04501]
 ἐπερωτῶν [04269]
 ἐπερωτῶντα [04271]
 ἐπερωτῶντος [04264]
 ἐπέσπειρε [02279]
 ἐπέσχε [03674]
 ἐπετίμα [04326]
 ἐπευχόμενος [03649] [03686]
 ἐπέφερον [04528]
 ἐπεχεί [03383]
 ἐπεχείρησαν [04739]
 ἐπηγ [01638]
 ἐπήγαγε [00942] [01209] [01684] [02190] [02686] [02775] [02829] [02871] [02873] [03322] [03326] [03435] [03911] [04425]
 ἐπήγαγεν [02874] [02928] [03476]
 ἐπηγγείλατο [03643]
 ἐπήκου [03679]
 ἐπί [00087] [00089] [00090] [00092] [00126] [00163] [00164] [00203] [00231] [00245] [00247] [00265] [00266] [00266] [00388] [00469] [00469] [00503] [00525] [00550] [00595] [00619] [00621] [00621] [00638] [00638] [00638] [00638] [00651] [00651] [00826] [00837] [00876] [01014] [01036] [01136] [01150] [01154] [01168] [01176] [01179] [01195] [01220] [01234] [01239] [01241] [01256] [01259] [01279] [01317] [01341] [01373] [01373] [01375] [01388] [01396] [01417] [01419] [01427] [01446] [01477] [01508] [01509] [01512] [01546] [01548] [01567] [01575] [01605] [01656] [01708] [01790] [01824] [01824] [01846] [01883] [01991] [02032] [02039] [02058] [02070] [02077] [02088] [02109] [02185] [02186] [02268] [02271] [02272] [02466] [02471] [02472] [02511] [02511] [02514] [02550] [02556] [02578] [02634] [02670] [02672] [02777] [02784] [02788] [02789] [02791] [02791] [02832] [02882] [02882] [02883] [02884] [02926] [03004] [03050] [03075] [03129] [03291] [03316] [03467] [03472] [03594] [03594] [03688] [03695] [03696] [03702] [03708] [03708] [03718] [03744] [03940] [03991] [04023] [04033] [04041] [04110] [04128] [04135] [04148] [04158] [04159] [04172] [04172] [04175] [04176] [04176] [04253] [04257] [04289] [04294] [04331] [04336] [04444] [04528] [04559] [04563] [04629] [04692] [04727] [04737] [04759] [04761] [04770] [04771] [04772] [04792] [04801] [04813] [04821] [04853] [04854] [04919] [04921]
 ἐπί [02335]
 ἐπι [00181] [00541] [00730] [01563] [02674] [04820]
 Ἐπί [00463] [01259] [02890] [03824] [03840] [04914]
 ἐπιβαίνων [03233]
 ἐπιβαλ [03197]
 ἐπιβάλλων [00110]
 ἐπιβαλῶν [04803]
 ἐπιβάν [02969]
 ἐπιβάς [03317]
 ἐπιβουλεύον [04720]
 ἐπιβουλήν [03674]
 ἐπιβουλής [04644]
 ἐπιέγευε [00054] [00615] [04761]
 ἐπιέγευονεν [00618]
 ἐπιγεγονώς [04833]

ἐπιγείων [00786] [00845]
 ἐπιγένηται [00374]
 ἐπιγενομένα [03510]
 ἐπιγενομένη [04776]
 ἐπιγενομένης [03360]
 ἐπιγι [04287]
 ἐπιγινόμενα [04778]
 ἐπιγινώ [04006] [04658]
 ἐπιγινώσκει [00835]
 ἐπιγινώσκειν [03488]
 ἐπιγινώσκεισθαι [00912]
 ἐπιγινώσκεται [00754]
 ἐπιγινώσκομεν [00729] [02242]
 ἐπιγινώσκουσι [00910] [01459]
 ἐπιγινώσκωμεν [01808] [04220]
 ἐπιγινώσκων [01937]
 ἐπιγινόντες [02658]
 ἐπιγινῶμεν [00444]
 ἐπιγινῶναι [00833] [01803]
 ἐπιγινώσεσθε [04081]
 ἐπιγινωσθή [04199]
 ἐπιγινωσθήσεται [00046]
 ἐπιγινώσονται [03296]
 ἐπίγνωτε [00992] [01784]
 ἐπιγινώτω [01303]
 ἐπιγινώτωσαν [01386] [02099]
 ἐπιγράφοντες [01104]
 ἐπιδεδώκασι [01857]
 ἐπιδείξωσιν [04730]
 ἐπιδημή [03211]
 ἐπιδημήσαι [01762] [03049]
 ἐπιδημήσαντος [01053] [03041]
 ἐπιδημία [01305] [03016] [03017]
 ἐπιδημίαν [01290] [03173] [03949]
 ἐπιδημίας [01304]
 ἐπιδόσεως [00740]
 ἐπιθυμεί [00399]
 ἐπικαλεσάμενος [00530]
 ἐπικαλέσασθαί [02472]
 ἐπικαλούμεθα [04167]
 ἐπικαλούμενοι [03415]
 ἐπικάλυμμα [00107]
 ἐπικίνδυνόν [00341]
 ἐπικοινωνούντος [03654]
 ἐπιλαθέσθαι [02869]
 ἐπιλαθομένη [02485]
 ἐπιλαθόμενοι [02290] [04813]
 ἐπιλαθόμενος [02390]
 ἐπιλάθωνται [04739]
 ἐπιλαμβάνεται [01617] [01617]
 ἐπιλανθανόμενοι [04525]
 ἐπιλανθάνονται [02401]
 ἐπιλέ [04009]
 ἐπιλέγουσιν [03798]
 ἐπιλογιζομένων [04853]
 ἐπιλογίζονται [02330]
 ἐπιμέλειαν [02564]
 ἐπιμελείσθαι [04523]
 ἐπιμένειν [00693]
 ἐπιμένωσι [01157]
 ἐπιμένειν [02396]
 ἐπινοεῖ [00547] [00557] [02136]
 ἐπινοεῖν [01418] [03177]
 ἐπινοεῖτωσαν [01149]
 ἐπινοηθὲν [00316]
 ἐπινοήσας [00107]
 ἐπινοήσασαι [00003]
 ἐπινοήσει [01933]
 ἐπινοήσωσι [03580]
 ἐπίνοϊαν [00154] [01666] [01854] [02354] [03365]
 ἐπινοίας [00183] [00840] [01429] [02335] [02945] [03788]
 ἐπινοουμένης [03448]
 ἐπινοοῦντας [01846]
 ἐπινοοῦντες [00655] [04731]
 ἐπινοοῦσι [04730]
 ἐπινοῶν [02324]
 ἐπιπλήτ [02585]
 ἐπιρρόεόν [02059]
 ἐπιρρόημα [00192] [03925]
 ἐπιρρόπτειν [01512]
 ἐπιρρόπτειτε [04347]
 ἐπιρρόοις [00455]
 ἐπισημαίνεται [03646]
 ἐπίσης [00528] [02564]
 ἐπισκόποις [00655]
 ἐπισκόπου [00030]
 ἐπισκόπων [00022]
 ἐπισπεί [00107]
 ἐπισπείραντες [00005]
 ἐπισπείρον [01166]
 ἐπισπειρόντων [02275]
 ἐπισπείρωσι [04737]
 ἐπίσταμαί [00258]
 ἐπίστανται [00658]
 ἐπίσταται [04270]
 ἐπιστή [01935]
 ἐπιστήμη [02104]
 ἐπιστήμη [03293]
 ἐπιστο [02434]
 ἐπιστολή [01615]
 Ἐπιστολή [00916] [01160] [01281] [02339] [03586] [04190] [04465]
 ἐπιστολής [03646] [04574]
 Ἐπιστολής [01636] [03955]
 Ἐπιστολῶναυτοῦ [01281]
 ἐπιστομισθῶσι [00104]
 ἐπιστρέψατε [00214]
 ἐπιστρέψη [03561]
 ἐπισυμβάινη [00287]
 ἐπισυμβέβηκε [00426]
 ἐπισυνάγει [02683]
 ἐπιτήδειον [00565]
 ἐπιτιμίας [01561] [02442]
 ἐπιτρέπει [00235]
 ἐπιφαίνεται [01398]
 ἐπιφανείας [03219]
 ἐπιφαύσει [04451]

ἐπιφέρει [02697] [03225]
 ἐπιφερόμενα [01294]
 ἐπιφερόμενον [02876]
 ἐπιφέρουσιν [00789]
 ἐπίχειρα [02442]
 ἐπιχείρημα [03755]
 ἐπιχειρήμασι [01127]
 ἐπιχειρήσειεν [00933]
 ἐπιχειρήση [01127]
 ἐπιχειρήσουσιν [01390]
 ἐπιχειρήσωσι [04518]
 ἐπιχειροῦντες [02270]
 ἐπιχειροῦσι [03606]
 ἐπλανήθησαν [01191] [04092]
 ἐπλάνησέ [00008]
 ἐπλασάν [02788]
 ἐπλασε [00109] [02650] [02652] [02662] [02676]
 Ἐπλασέ [02668]
 ἐπλάσθη [02569] [02571] [02653]
 ἐπλάσθημεν [03855]
 ἐπλασσον [00480]
 ἐπλαττεν [01699]
 ἐπλάττετο [01857]
 Ἐπλη [03258]
 ἐπληροῦμεθα [04149]
 Ἐπληρώθη [02499] [03347]
 ἐπληρώθησαν [02075]
 ἐπληττε [04355]
 ἐποί [01679]
 ἐποιεῖ [01696] [03013] [03690] [04053] [04064] [04140] [04153] [04274] [04289] [04335] [04353] [04356] [04605] [04704] [04707]
 ἐποίη [00550] [01848] [02822] [02830]
 ἐποιήθη [01666]
 ἐποίησά [01820]
 ἐποίησα [01540] [01550] [01826] [02790]
 ἐποίησάν [02788]
 ἐποίησας [00405] [00632] [01240] [01554] [02213] [02228] [02389] [03138] [03258]
 ἐποίησέ [02818] [02835]
 ἐποίησε [00223] [01387] [01437] [01481] [01482] [01546] [01582] [01583] [01672] [01678] [01694] [01695] [01716] [01716] [01781] [01817] [01821] [02129] [02829] [02965] [03116] [03343] [04331] [04879]
 Ἐποίησε [01679] [01679]
 ἐποίησεν [00532] [00549] [00640] [01164] [01331] [01483] [01547] [01611] [01612] [01663] [01665] [01684] [01688] [01689] [01691] [01738] [01807] [01808] [02087] [02509] [02549] [02631] [02771] [02786] [02788]
 [02791] [02793] [02793] [02793] [02793] [02794] [02801] [02801] [02993] [03106] [04762] [04766]
 Ἐποίησεν [01673] [01673] [01674] [01690] [01735]
 ἐποικοδομει [03182]
 ἐποικοδομείσθαι [03187]
 ἐποικοδομουμέ [03179]
 ἐποικοδομούμενά [03183]
 ἐποικοδομούμενοι [03188] [03230]
 ἐποίουν [03414] [04347]
 ἐπονείδιστον [00020]
 ἐπον [00786]
 ἐπουράνια [01321]
 ἐπουρανίους [03221]
 ἐπουράνιος [00948]
 ἐπουρανίου [01163] [01442] [01587] [01620]
 ἐπουρανίων [00845]
 ἔπρεπε [00045] [01753] [03052] [03214] [04162] [04491] [04511] [04857]
 Ἐπρεπε [01796] [02334] [02614] [02685] [04716]
 ἔπρεπεν [01126] [02066] [02771] [02968] [03238]
 ἐπροφασίσασθε [01132]
 ἐπτὰ [01241] [01536] [02539] [04444]
 ἐπτακαίδεκάτω [03681]
 ἔπτηξαν [04643]
 ἐπυθόμην [00659]
 ἐπύθοντο [00578] [00605]
 ἐπυν [04288]
 ἐπυνθάνετό [04489]
 ἐπυνθάνετο [04028] [04286] [04342] [04355] [04458] [04460] [04547]
 ἐπυνθάνοντο [00581]
 ἐπωμίδα [01594]
 ἐπωνυμίαν [00022] [00024] [00039] [02396]
 ἐϛ [04481]
 ἐϛ [02123] [04064] [04449]
 ἐϛ [00802] [03007] [03295]
 Ἐϛ [01939]
 ἐργά [00557] [00625] [02011] [02635] [03705]
 ἔργα [00627] [00712] [00759] [01104] [01159] [01273] [01359] [01360] [01430] [01438] [01800] [01842] [01903] [01911] [01916] [02050] [02256] [02380] [02384] [02477] [02492] [02601] [02602] [02602] [02606]
 [02631] [02633] [02633] [02633] [02642] [02643] [02644] [02651] [02654] [02655] [02656] [02662] [02664] [02666] [02670] [02675] [02684] [02684] [02686] [02686] [02723] [02724] [02748] [02774] [02777] [02778] [02782]
 [02805] [02830] [02874] [02887] [02920] [02980] [03000] [03001] [03007] [03008] [03009] [03010] [03010] [03011] [03018] [03020] [03020] [03022] [03073] [03107] [03109] [03113] [03113] [03118] [03128] [03129]
 [03133] [03135] [03137] [03139] [03219] [03233] [03260] [03265] [03271] [03291] [03294] [03298] [03306] [03312] [03313] [03321] [03325] [03360] [03400] [03407] [03414] [03503] [03504] [03705] [03728] [04140]
 [04152] [04155] [04170] [04218] [04353] [04388] [04659] [04667] [04764] [04774]
 ἐργάζεσθαι [00247] [01911] [02636] [03705]
 ἐργάζεται [03703]
 ἐργάζεται [00512] [01909] [01912] [01912] [01916] [01935] [01943] [02120] [02123] [02161] [02310] [02423] [02423] [03728] [04213]
 ἐργάζηται [02208]
 ἐργαζό [01938]
 ἐργάζομαι [01909]
 ἐργαζομέ [01142]
 ἐργαζόμενος [01917] [02122] [02125] [03643] [04064]
 ἐργαζομένου [03643] [03703]
 ἐργασάμενον [04668]
 ἐργασαμένου [01929]
 ἐργασαμένω [03241]
 ἐργάσασθαι [02027] [02046]
 ἐργάσεται [01915]
 ἐργάση [03054]
 ἐργάσηται [02124] [02185]
 ἐργασίαν [02014] [02023]
 ἐργασίας [02058] [02059] [02121]
 ἐργους [01702] [02645] [02997] [03106] [03120] [03265] [03267] [03270] [03272] [03303] [03312] [03313] [03315] [03322] [03324] [03332] [03332] [04143] [04156] [04662] [04947]
 ἔργον [00794] [01305] [01356] [01914] [01917] [02050] [02210] [02211] [02326] [02382] [02384] [02616] [02782] [02810] [02998] [02998] [03005] [03101] [03102] [03103] [03105] [03111] [03114] [03124] [03134]
 [03139] [03140] [03244] [03951] [03952] [04767] [04933]
 ἔργω [03302]
 ἔργων [00071] [00706] [00708] [00711] [01303] [01611] [01701] [01943] [02603] [02663] [02685] [02772] [02802] [02864] [03108] [03108] [03134] [03139] [03140] [03140] [03298] [03325] [04358] [04658] [04661]
 ἔρει [00632]
 ἔρεισμα [01516] [02464]
 ἔρεσθαι [02008]
 ἐρευγόμενοι [00480] [03373]
 ἐρευᾶ [03254]
 ἐρευᾶν [01683] [03165]
 Ἐρευάτε [04097]
 ἐρευνάτωσαν [01674]
 ἔρημοι [00118] [02470] [04727]
 ἐρήμοις [04038]
 ἔρημος [01455]
 ἐρημούμεν [04303]
 ἐρημωθέντες [02281]

Εὐαγγελίων [00106] [04091] [04114]
 εὐαγές [03016]
 Εὐαν [00008] [00108]
 εὐάρεστος [01581]
 εὐάρμοστοι [03230]
 εὐγενεία [00369]
 εὐγενούς [00928]
 Εὐδήλον [00213] [03400]
 εὐδηλον [00698] [01013] [02582] [03124] [04890]
 εὐδοκῆσαντος [01436]
 εὐδοκῆσας [04135]
 εὐδοκία [04833] [04842] [04843]
 εὐδοκίαν [01666] [04776] [04893]
 εὐερ [01424] [02676]
 εὐεργέ [03849]
 εὐεργεσίαν [01413] [01723]
 εὐεργεσίας [01398] [03846]
 εὐεργετεῖν [03850]
 εὐεργέτην [02850]
 εὐηγγελίζετο [03139]
 εὐηγγελίσθη [02377]
 εὐήθη [00560]
 Εὐθύς [03135]
 εὐθύς [00113] [00241] [00436] [00577] [00652] [00703] [00937] [01190] [01511] [01517] [01543] [01653] [01653] [01684] [02275] [02277] [02281] [02289] [02332] [02359] [02464] [02686] [02775] [03253] [03517]
 [03582] [03911] [04356] [04374] [04425] [04686]
 εὐθύς [01849]
 εὐθύτητος [00989] [01090] [01712]
 εὐλάβεια [00276]
 εὐλαβείσθαι [00606]
 Εὐλόγει [03132]
 εὐλογοῦ [01902] [01904]
 εὐλογεῖν [03688]
 εὐλογεῖσθαι [01563] [03666]
 Εὐλογεῖτε [03127]
 εὐλογημένοι [03228]
 εὐλογημένος [00163]
 εὐλογήσαι [03662] [03687]
 εὐλογήσαι [03668]
 εὐλογήσας [03221]
 εὐλόγησεν [02802]
 εὐλογήσης [03667]
 Εὐλογητός [03221]
 εὐλογητός [00203] [00525] [03339]
 εὐλογία [03221]
 εὐλογία [03692]
 εὐλογίαν [03235] [03664] [03687]
 εὐλογίας [01561] [01817]
 εὐλογον [00007] [01125] [03056] [03555] [04670]
 εὐλογοῦντα [03665]
 εὐλογῶν [03660]
 εὐλόγως [04853]
 εὐμετάβλητος [03888]
 εὐνούχοις [01223]
 εὐνούχος [01180]
 εὐξαιτό [03656]
 εὐποιάν [03851]
 εὐρεθεις [00843] [02665] [04106]
 εὐρεθή [01967]
 εὐρεθή [02059]
 εὐρεθῆναι [00905] [01123]
 εὐρεθήσοντα [00505] [03623]
 εὐρεῖν [01892] [02578] [03252] [03902] [04096] [04953]
 εὐρεμα [00657] [03850]
 εὐρημα [02542]
 εὐρήσει [02059] [04055]
 εὐρηται [00717]
 εὐρητέ [02532]
 εὐρί [03072] [04853]
 εὐρίσκεται [00356] [01384] [02271] [03281]
 εὐρίσκηται [01917]
 εὐρισκομένης [00044]
 εὐρισκομένου [00320] [02062]
 εὐρίσκουσι [01677]
 εὐρίσκων [02603]
 εὐροι [02070] [02639]
 εὐροις [03468]
 εὐρομεν [04759]
 εὐρον [02367] [04753]
 εὐρόντες [00633] [03798]
 εὐρωσιν [02822] [03195]
 Εὐσέ [00793]
 εὐσεβεία [02455]
 εὐσεβειαν [01443] [02446] [03373] [04725] [04823]
 εὐσεβείας [00704] [01960] [02478] [04079]
 εὐσεβές [00782] [04249]
 εὐσεβέστερον [00711] [03746]
 εὐσεβῆ [00012] [00986] [03819] [04263]
 Εὐσέβιός [02021]
 Εὐσεβίου [00480]
 εὐσεβοῦς [00126]
 εὐσεβῶν [03996]
 εὐσεβῶς [03231] [04833] [04904]
 εὐφημίας [00105] [00149] [00705]
 εὐφραίνει [00648]
 εὐφραίνεται [03349] [03362]
 εὐφραινόμην [02763]
 εὐφρονουσιν [01125]
 εὐχαρι [02505]
 Εὐχαριστώ [03695]
 εὐχαριστῶν [04845]
 εὐχερῶς [00490] [00694]
 εὐχεσθαι [00724]
 εὐχή [03689]
 εὐχόμενος [01520] [04035]
 ἐφ [00233] [00713] [00739] [01427] [01786] [01834] [01921] [02473] [02603] [02639] [02709] [03471] [03472] [03473] [03744] [03940] [04078] [04192] [04633] [04729] [04731]
 ἐφα [04203]
 ἐφάνερον [03344]
 ἐφανερῶθη [03073]
 ἐφανερώσε [03275] [03338]
 ἐφάνη [00532] [02461] [02568]
 ἐφαρμόζειν [02478]
 ἐφερε [02878]
 Ἐφεσίους [02521] [02742] [03220]
 ἔφευγεν [04644]
 ἐφευρεθῆν [00124]
 ἐφευρεταὶ [00042] [01076]

ἐφευρεταί [04740]
 Ἐφευρεταὶ [00455]
 ἐφευρίσκουσιν [01429] [04729]
 ἐφεύρομεν [03788]
 ἐφεύρον [01848] [01850]
 ἐφευρόντας [00004]
 ἐφευρόντος [00037]
 ἐφευρών [00025]
 ἔφη [04754]
 Ἐφη [01819]
 ἔφησε [00085] [02825]
 ἔφησεν [00600] [00683]
 ἐφθαρμένη [04550]
 ἐφθασεν [01128] [02337]
 ἐφθέγγατο [00082] [00084]
 ἐφικτόν [02239]
 ἐφό [04506]
 ἐφο [02221]
 ἐφοβέιτο [04636] [04637] [04641]
 Ἐφοβέιτο [01183]
 ἐφοβήθητε [02540]
 ἐφόρει [00890] [04359]
 ἐφόρσε [04611]
 Ἐφραΐμ [01534] [03660]
 ἔφριξεν [00090]
 ἐφρόνησάν [01427]
 ἐφρουάξατε [00196]
 ἐφύλαξαν [03624]
 ἐφύλαξεν [03650] [04497]
 ἐχαιρε [02762]
 ἐχαιρεν [03356] [03357] [03357]
 ἐχαιρεν [00441]
 ἐχάρητε [00251]
 ἐχαρι [00845]
 ἐχαρισάτο [00786] [00896] [00902] [00931] [00964] [00972] [01073] [01335] [04654]
 ἔχει [00422] [00496] [00521] [00540] [00573] [00644] [00658] [00695] [00697] [00736] [00745] [00770] [00793] [00904] [00986] [01067] [01125] [01133] [01135] [01189] [01280] [01344] [01345] [01443] [01454]
 [01465] [01467] [01557] [01580] [01671] [01689] [01704] [01704] [01704] [01717] [01724] [01744] [01755] [01888] [01894] [01897] [02005] [02015] [02079] [02092] [02274] [02276] [02285] [02304] [02324] [02354] [02356]
 [02405] [02564] [02566] [02567] [02626] [02693] [02792] [02800] [02805] [02808] [02910] [02918] [02920] [02928] [03184] [03186] [03203] [03247] [03263] [03320] [03359] [03467] [03469] [03555] [03595] [03659]
 [03747] [03769] [03853] [03890] [03896] [03909] [03978] [03978] [04003] [04089] [04226] [04227] [04229] [04229] [04231] [04231] [04232] [04232] [04233] [04234] [04234] [04244] [04248] [04249] [04250] [04250]
 [04251] [04252] [04258] [04259] [04263] [04293] [04296] [04297] [04341] [04415] [04566] [04776] [04817] [04830] [04912] [04919]
 Ἐχει [02068] [02207]
 ἔχειν [00018] [00333] [00450] [00490] [00547] [01455] [01888] [02006] [02140] [02323] [02325] [02331] [02461] [02957] [03225] [03236] [03512] [03737] [03751] [03846] [03873] [03883] [03903] [03979] [04242]
 [04244] [04250] [04250] [04256] [04303] [04361] [04711] [04719] [04754] [04938]
 ἔχετε [01029] [03773] [04031] [04265] [04271]
 ἐχέτω [03809]
 ἔχη [01189] [02014] [02077] [02718] [03164] [03426] [03426] [04188] [04831]
 ἐχθραν [02743] [04730]
 ἐχθροὶ [04464]
 ἐχθρός [02279]
 ἐχθρούς [03902] [04725]
 ἐχθρούς [01752] [01774]
 ἐχθρών [03681]
 ἐχλεύαζον [04060]
 ἔχοι [00548] [02951]
 ἔχομεν [00022] [00118] [01119] [01214] [02441] [03632] [03809] [03872]
 ἐχόν [00739]
 ἔχον [00663] [00671] [00715] [00981] [00985] [01150] [02446] [02446] [02475] [02728] [03562] [04091] [04537]
 ἔχοντα [00784] [01616] [02250] [02365] [02495] [02503] [02516] [02560] [02676] [04063] [04130] [04220] [04232] [04303]
 ἔχοντα [00060] [01892]
 ἔχοντας [03760]
 ἔχοντες [00024] [00040] [00594] [00797] [01068] [01513] [01806] [01856] [02220] [02469] [02980] [03215] [03235] [03262] [03877] [03916] [03918] [03943] [03963] [03982] [04220] [04305] [04521] [04730]
 ἔχοντος [00704] [02989] [03195] [03919] [04259]
 ἐχόντων [01279] [01728] [02009] [02806] [03373]
 ἐχορήγει [01057]
 ἐχορήγησεν [03291]
 ἐχουσά [00101]
 ἐχουσα [00049] [00149] [00169] [00730] [01577]
 ἐχουσαι [02455]
 ἐχουσιν [00380] [03023]
 ἐχούσης [02847] [04127]
 ἐχουσι [00024] [00033] [00131] [00176] [00545] [00586] [00812] [02329] [02442] [02455] [02461] [02634] [03764] [04670] [04736]
 ἐχουσι [00830]
 ἐχουσιν [00034] [00691] [02215] [02437] [02457] [02741] [03953] [04045]
 ἐχηζεν [00553] [00553]
 ἐχηματίσαμεν [03632]
 ἐχημάτισε [01664]
 ἐχην [00560] [01821] [03819]
 ἐχιόντο [01003]
 ἐχιόσεν [00788] [00991] [01020] [01075] [01077] [01092] [01112]
 ἐχιόσεν [01022]
 ἐχρίσθη [01079]
 ἔχω [02492] [04647] [04648] [04710] [04710]
 ἔχωμεν [00035] [02767]
 ἔχων [00107] [00316] [00347] [00460] [00473] [00746] [00747] [00801] [00801] [00829] [01136] [01280] [01280] [01598] [01635] [01840] [02150] [02151] [02404] [02450] [02461] [02612] [02713] [02804] [02829]
 [03058] [03087] [03263] [03575] [03634] [03637] [04042] [04161] [04231] [04233] [04251] [04291] [04329] [04337] [04412] [04435] [04713] [04726]
 ἔχωσι [00005] [04336]
 ἔχουσιν [00037] [01124]
 ἐψαλεν [02787]
 ἐψεύσατο [04504]
 ἐψιθυρίσατε [00208]
 ἔω [03772]
 ἔωρα [00440] [02020] [04481]
 ἔωρα [00446]
 ἔωρακας [03493]
 ἔωράκασι [04804]
 ἔωράκασιν [01791]
 ἔωράκατε [01786]
 ἔωρακε [00134] [00220] [00721] [00755] [01358] [01816] [01943] [02704] [03318] [03364] [03479] [03483] [03730] [03780] [04950]
 ἔωρακεν [01955]
 ἔωρακέναι [00742] [03706]
 ἔωρακός [03318]
 ἔωρακότες [00012]
 ἔωρακώς [00134] [00220] [00721] [00742] [00755] [01358] [01602] [01816] [01943] [02704] [03479] [03483] [03730] [03730] [03777] [03780] [04950]
 ἔως [00068] [00261] [00453] [01477] [01540] [01752] [01774] [01909] [01910] [02109] [02123] [02205] [02337] [03199] [03661] [03972] [04335] [04389] [04408] [04439]
 Ἐως [01668]
 Ἐωσφόρος [03620]

Ζαχαρία [02202]
 Ζαχαρίας [03710]
 Ζαχαρίου [03708]
 ζει [02621]
 ζειν [00884] [01738] [02069]
 ζεσθαι [02495] [02508] [03108] [03343]
 ζέσθωσαν [01676]

ἡγάπη [03625]
 Ἡγάπησας [00990] [01120]
 ἡγάπησε [01141] [01144]
 ἡγειρε [04286] [04334] [04342] [04355] [04654]
 ἡγειρεν [01589] [04160]
 ἡγείροντο [04686]
 ἡγείσθαι [04725]
 ἡγεμόνας [04641]
 ἡγεμονίαν [02242] [02640]
 ἡγησάμην [00009] [01444]
 ἡγήσατο [00843] [01043] [01234] [03499] [04105]
 ἡγήσεται [04216]
 ἡγια [01006]
 ἡγίαζε [04132]
 ἡγίασε [01764]
 ἡγίασεν [02802]
 ἡγιάσθη [04174]
 ἡγιάσθημεν [01116]
 ἡγνόησε [00113] [04042]
 ἡγνοοῦμεν [01727]
 ἡγνόουν [01496]
 ἡγοράσατε [02553]
 ἡγοράσθαι [01532]
 ηγοροῦντες [00455]
 ἡγού [04777]
 ἡγούμαι [00932] [01378] [04863]
 Ἡγούμαι [02950]
 ηγουμένην [04753]
 ἡγούνται [00103] [01757]
 Ἡδεῖ [03169]
 ἦδει [01830] [04273] [04274] [04372] [04461]
 ἦδεισαν [02837] [02838]
 ἦδέεσθησαν [02221]
 ἦδη [00008] [00425] [00513] [00670] [00913] [01191] [01718] [02060] [02497] [02603] [02675] [03015] [04406] [04544] [04896]
 ἠδίκησαν [02473]
 ἠδονὰς [02466]
 ἠδονῆν [00706]
 ἠδύ [03043]
 ἠδύναντο [01275]
 ἠδύνατο [00492] [00634] [00636] [02176] [02976] [03039] [04050] [04051] [04059] [04646] [04756] [04913] [04915]
 Ἡδύνατο [03041] [03045] [03047] [03049] [04914] [04916]
 ἠδυνήθη [02053] [02114] [02115]
 ἠθε [04766]
 ἠθελε [02152] [03666] [04240]
 Ἡθελε [04690]
 ἠθελεν [03618]
 ἠθέληκε [02016]
 ἠθελήσαμεν [01803]
 ἠθέλησε [00640] [00728] [01290] [01395] [01593] [03342] [04499] [04755]
 ἠθέλησεν [00646] [01598] [02129] [03848] [04762] [04797] [04879]
 ἠθελον [01187] [01275] [03579]
 ἠθέτησαν [00798] [02850]
 ἠθος [00017] [00049] [00138]
 ἠκασιν [02838]
 ἠκει [03857] [04356]
 ηκεν [01600]
 ἠκού [02972]
 ἠκουε [03718]
 ἠκούετο [03571]
 ἠκούσαμεν [02385]
 ἠκούσαμεν [04760]
 ἠκουσαν [00120] [00656] [02218] [02367]
 ἠκουσαν [01122]
 ἠκουσε [00119] [02188] [03540] [03619]
 ἠκουσεν [04872]
 ἦλ [01643]
 ἦλ [03050]
 ἠλαττώθη [00902] [01801]
 ἠλέγ [04090]
 ἠλεγξαν [01866]
 ἠλεγχε [00202] [03575]
 ἠλέγχθη [04944]
 ἠλέγχθησαν [04954]
 ἠλέχοντο [00048]
 ἠλέησεν [01629]
 ἠλευθεροῦντο [03063]
 ἠλευθερώθη [02898] [03074] [04171]
 ἠλευθερώθημεν [03092]
 ἠλθε [00231] [01420]
 ἠλθε [01047] [01209] [04116] [04692]
 Ἡλθε [03054]
 ἠλθεν [01333] [04439]
 Ἡλθεν [04017]
 ἠλθον [00051] [04015]
 ἠλι [00577] [02329]
 Ἡλίαν [04480] [04481]
 Ἡλίας [03415] [04488]
 ἠλικία [04027] [04552] [04596] [04607]
 ἠλικία [04596]
 ἠλικίαν [02039] [04595]
 ἠλικίας [03401]
 ἠλιόν [03613]
 ἠλιον [00546] [01679] [01881] [03453] [03642] [03735] [04707]
 ἠλιός [04686]
 ἠλιος [00091] [01885] [01932] [02081] [02089] [02262] [03431] [03563] [03575] [03778]
 Ἡλιος [02092]
 ἠλίου [00585] [00588] [00588] [00866] [01566] [01969] [02134] [02251] [02251] [02426] [03451] [03453] [03562] [03648] [03648] [03732] [03735]
 Ἡλίου [04485]
 ἠλίω [00796]
 ἠλίων [03735]
 ἠλλοίωμαι [00764]
 ἠλλοιώσθαι [00765]
 ἠλπικά [03684]
 ἠλπισα [00231]
 ἠλπισαν [04938]
 ἠμας [00059] [00059] [00116] [00233] [00244] [00724] [00728] [00823] [00825] [00872] [00880] [00881] [00884] [00889] [00893] [00898] [00901] [00906] [00918] [00918] [00918] [00927] [00931] [00970] [00993] [01013] [01031] [01044] [01051] [01051] [01073] [01076] [01091] [01207] [01295] [01298] [01331] [01424] [01475] [01598] [01629] [01666] [01683] [01703] [01715] [01719] [01729] [01832] [01834] [02127] [02136] [02138] [02139] [02140] [02147] [02149] [02151] [02154] [02154] [02155] [02161] [02162] [02163] [02164] [02165] [02166] [02169] [02170] [02211] [02215] [02215] [02356] [02411] [02414] [02417] [02493] [02527] [02531] [02549] [02551] [02631] [02674] [02676] [02685] [02739] [02739] [02740] [02748] [02750] [02751] [02757] [02861] [02895] [02898] [02898] [02996] [03089] [03107] [03163] [03207] [03211] [03212] [03214] [03215] [03215] [03215] [03218] [03221] [03222] [03222] [03222] [03223] [03224] [03225] [03226] [03230] [03245] [03252] [03353] [03625] [03632] [03733] [03733] [03801] [03815] [03837] [03844] [03851] [03883] [03891] [03972] [03979] [03982] [03986] [04055] [04091] [04095] [04137] [04138] [04147] [04187] [04289] [04289] [04339] [04417] [04502] [04503] [04532] [04535] [04782] [04797] [04829] [04830]
 ἡμεῖς [00069] [00078] [00126] [00161] [00410] [00410] [00499] [00729] [00861] [00881] [00881] [00887] [00895] [00912] [00913] [00918] [00923] [00929] [01008] [01016] [01017] [01029] [01053] [01069] [01070] [01072] [01074] [01074] [01074] [01112] [01114] [01119] [01297] [01630] [01726] [01732] [01803] [02138] [02143] [02145] [02157] [02169] [02214] [02274] [02315] [02628] [02628] [02629] [02630] [02631] [02756] [02756] [02765] [02767] [02865] [02894] [02895] [02898] [02902] [02904] [02969] [02976] [03074] [03075] [03187] [03188] [03189] [03193] [03207] [03230] [03234] [03238] [03787] [03789] [03791] [03796] [03799] [03801] [03806] [03809] [03816] [03839] [03847] [03851] [03854] [03855] [03860] [03867] [03868] [03868] [03877] [03884] [03894] [03895] [03905] [03907] [03907] [03933] [03938] [03943] [03955] [03956] [03962] [03963] [03965] [03970] [03975] [03976] [03976] [03976] [03982] [03983] [03988] [04067] [04077] [04149] [04212] [04220] [04589] [04717] [04759] [04796] [04940]

ἦτις [00216] [00320] [00434] [00674] [00895] [01298] [01317] [02625] [02772] [03344] [03358] [03504] [03632] [04346] [04371]
 ἦτοι [02814]
 ἠτοιμάζε [02680] [03328]
 ἠτοιμάσε [00407] [04837] [04876]
 ἠτοιμάσθη [03230] [03243]
 ἠτοιμασμένην [03229]
 ἠτοιμάστο [03237]
 ἠττόν [01891] [02458]
 ἠττον [00036] [00223] [00300] [00302] [00904] [01519] [02172] [02753] [02816] [02933] [03027] [03062] [03064] [04167] [04177] [04354] [04381] [04858]
 ἠττώμενοι [03063]
 ἠύ [01802] [03259] [03351]
 ἠυδόκησα [01973] [04894]
 ἠυδόκησεν [01804] [03341]
 ἠυλόγηθη [03777]
 ἠυλόγησε [03685]
 ἠύξανεν [04599]
 ἠύξησε [00350]
 ἠυτομόλησαν [00655]
 Ἡύφραϊ [03360]
 ἠυφραίνετο [00814] [03359]
 ἠυχारीσται [03683]
 Ἡύχετο [04038]
 ἠύχετο [01060] [02525] [03418] [03664] [03668] [04042]
 ἠφάνισται [02289]
 ἠφίει [04158] [04159] [04332] [04679]
 ἠχείτο [02274]
 ἠχθη [01195] [01790]
 ἠχμαλω [01330]

θά [00815] [04636]
 θα [00881] [00960] [01499] [01616] [02698] [04107] [04636]
 θάλασ [01679]
 θάλασσα [04682]
 θαλάσσαις [04766]
 θαλάσση [01882] [02503]
 Θαλεία [00077] [00105] [02337]
 Θαλείαν [00163]
 Θαλείας [00042] [00044] [00049] [00087]
 Θαλίας [00017] [00137]
 θάλλεται [00169]
 θάνα [03345] [04642]
 θανά [01796]
 θανάτον [03343]
 θάνατον [00033] [00880] [00904] [00945] [01307] [02724] [02738] [02903] [02972] [03025] [03219] [04634] [04643] [04695] [04700] [04703] [04703]
 θάνατος [00962] [00965] [00969] [01126] [01306] [01329] [01792] [02461] [02725] [02726] [02730] [02986] [02987] [03071] [04165] [04176] [04682]
 θανάτου [00803] [00844] [00844] [00879] [00880] [00907] [00937] [00949] [00950] [00950] [00955] [00957] [00969] [01616] [01616] [01795] [01799] [02698] [02728] [02728] [02728] [03231] [04107] [04146] [04524]
 [04623] [04642] [04698] [04701]
 θανάτω [01634] [02984] [02994] [03068] [03068] [03087] [04703]
 θανατω [00963]
 θάνεται [04547]
 θάνετο [04288]
 θανέτωσαν [00753]
 θανόντων [03068]
 θάπερ [00981] [01078]
 θαρίση [01598]
 θαρόαλέον [04695]
 θαρόαλέους [04697]
 θαρόήσωμεν [02629]
 θαρόούντες [00165]
 θαρόούσιν [00693]
 θάτερα [01136] [01150]
 θαυ [00044]
 θαυμά [03305]
 θαυμάζει [01621]
 θαυμάζειν [04701] [04720]
 θαυμαζόντων [02665]
 θαυμάζω [02335]
 θαυμάζων [03254]
 θαυμάσειεν [00044] [00704] [01846] [04168]
 θαυμασίων [01696]
 Θαυμαστή [00149]
 θαυμαστή [02821]
 θαυμαστή [03213]
 θαυμαστήν [02242]
 Θαυμαστόν [02397]
 θαυμαστόν [01093] [03377] [04416] [04687]
 θαυμαστόν [00039]
 θε [01716] [02716] [02895] [04006] [04757] [04829]
 θε [03050]
 Θεασά [01303]
 Θεασάσθω [01862]
 Θεε [00725]
 Θεε [04034] [04034] [04629] [04629]
 θεήλατον [02349]
 θεία [01546] [02367] [02532] [02687] [03821] [04114]
 θεία [01238] [01455] [02188] [02498] [02809] [03733] [03777]
 θεία [00784] [00841] [01155]
 θεια [00373] [02708] [03863]
 θεΐαι [01140] [01767] [04933] [04954]
 θεΐαις [01384]
 θεϊαν [00321]
 θεΐας [00105] [00327] [01179] [01811] [04336] [04796]
 θεϊν [04572] [04675]
 θεΐναι [02039] [03181] [04647] [04710] [04711]
 θεΐοις [02385] [03902] [04759]
 θεΐον [00870] [01330] [01708] [04169]
 θεϊότης [00205] [00222] [02340] [02342]
 θεϊότητα [02341]
 θεΐς [00963] [03580]
 θεΐσα [00901]
 θεΐσης [02949] [04187]
 θεΐων [00042] [00126] [00177] [00480] [00597] [01052] [01153] [01154] [01214] [01434] [02325] [02384] [03840]
 θέλει [00069] [02162] [03406] [03608] [03608] [03616] [03982] [04905] [04910] [04918] [04918] [04921] [04921] [04951]
 θέλειν [02166] [04691] [04770] [04772] [04831] [04904]
 Θελέσθω [04903]
 θέλεται [04905]
 θέλετε [04079] [04266]
 θέλη [00337] [02072] [02405] [03664] [04459]
 θέλημα [00398] [01637] [02716] [02717] [02718] [03548] [03548] [04695] [04734] [04757] [04785] [04786] [04840] [04848] [04881] [04883] [04906]
 θελήματα [04764]
 θελήματι [04773] [04787] [04842] [04843] [04848]
 θελήματός [04833]
 θελήματος [02846] [02846] [04756] [04775] [04776] [04843] [04922] [04939]
 θελήσαι [00678]

[03042] [03097] [03114] [03115] [03115] [03121] [03124] [03139] [03142] [03144] [03155] [03167] [03168] [03172] [03218] [03246] [03254] [03257] [03260] [03261] [03274] [03280] [03295] [03296] [03297] [03313] [03317] [03322] [03337] [03341] [03344] [03412] [03413] [03413] [03414] [03422] [03497] [03556] [03590] [03615] [03624] [03630] [03632] [03632] [03647] [03656] [03664] [03666] [03669] [03671] [03688] [03691] [03695] [03705] [03718] [03737] [03755] [03775] [03776] [03778] [03784] [03808] [03850] [03851] [03855] [03857] [03861] [03901] [03924] [03963] [03970] [03973] [03987] [03992] [04059] [04061] [04081] [04087] [04105] [04124] [04125] [04125] [04144] [04167] [04187] [04211] [04289] [04341] [04349] [04350] [04358] [04368] [04395] [04418] [04514] [04514] [04566] [04577] [04577] [04585] [04589] [04601] [04607] [04656] [04661] [04667] [04670] [04687] [04689] [04734] [04750] [04751] [04753] [04775] [04783] [04785] [04789] [04798] [04801] [04813] [04813] [04813] [04813] [04821] [04829] [04829] [04838] [04838] [04841] [04843] [04881] [04882] [04885] [04904] [04941] [04952]
Θεοὺς [00836] [01763] [03579] [03749] [03760]
θεοὺς [00829] [03733] [03754]
θεοφανείας [01399]
θεοφορεῖται [04352]
θεοφοροῦμένους [03950]
θεράν [04157]
θεράποντες [02689]
θεραπόντων [04701]
θεράπων [01655]
θερίας [03151]
θερίζουσιν [02036]
θερισμοῦ [03418]
θερωθῆναι [03149]
θέσει [00154] [02848] [03860]
θέσις [02095]
Θεσσαλονί [04536]
Θεσσαλονικεῦσι [01644] [03649] [04880]
Θεσσαλονίκην [04784]
Θεσσαλονίκης [01188]
θέτης [01562]
θέτω [04688]
Θεῶ [00060] [00062] [00150] [00174] [00432] [00498] [00602] [00615] [00634] [00636] [00750] [00843] [00874] [01043] [01050] [01157] [01459] [01576] [01657] [01698] [01939] [01983] [01986] [02029] [02102] [02149] [02172] [02272] [02362] [02401] [02837] [03027] [03064] [03065] [03075] [03087] [03499] [03499] [03663] [03683] [03689] [03695] [03849] [03902] [03955] [03963] [03973] [03981] [03988] [03991] [03991]
[03993] [04027] [04064] [04105] [04105] [04552] [04560] [04699] [04771] [04772] [04887]
θεῶν [00456] [00826] [03554] [03579]
θεωρεῖ [00088] [00218] [00338] [00703] [01360] [02241] [03432]
θεωρεῖν [01869] [03056]
θεωρεῖσθαι [00564] [02006] [04906]
θεωρεῖται [03484] [03506] [03645]
θεωρεῖτε [01051]
θεωρεῖτω [04114]
θεωρή [04945]
θεωρηθῆ [00807]
θεωρησαί [03489] [03954]
θεωρήσει [03472]
θεωρήσωμεν [01842]
θεωροί [03333]
θεωρούμενον [03925]
θεωρούμενος [01341]
θεωρούντες [00221] [02242]
θεωρῶν [00218] [02718] [03432]
θεϊκά [04218]
θεϊκῶν [04658]
θεϊκῶς [00892] [04152] [04157] [04158] [04160] [04213] [04216] [04342] [04401] [04430] [04453] [04456] [04461] [04499] [04511] [04707] [04709]
θη [00427] [00885]
θηκε [02102]
θήκης [00853]
θήλυ [02509] [02794] [03083]
θηλυκόν [00017] [00049]
θηλυμανεῖς [03830]
θῆν [01689]
θῆναι [00261] [00883]
θηρεῦσιν [01678]
θηρίον [04728]
θῆς [01180]
θής [04200]
θῆς [00260]
θησαν [03336] [03372]
θηταὶ [01184]
θηταις [02364]
θίαν [00688]
θινή [00065] [00132]
θινήν [02402]
θινός [00127] [03859]
θινός [00072]
θινού [00738] [00834] [02854]
θλίβεσθαι [03679]
θνη [04716]
θνητά [01221]
θνητή [04205] [04209] [04672]
θνητή [04206]
θνητήν [04713]
θνητοί [04177]
θνητοί [03034]
θνητόν [01044]
θνητόν [01048] [04671]
θνητός [03064]
θνητοῦς [01051] [04641]
θοῖς [02997]
θόν [03544]
θον [01933]
θόντες [03886]
θόντος [04136]
θός [03556]
θος [00332]
θου [01774]
θουσιν [03080]
θρασυνόμενοι [03806] [03998]
θρό [01273]
θροηθῶμεν [04498]
θρόνοι [01886] [01886] [02073] [02514] [04568]
θρόνον [01036] [01341] [02472]
θρόνος [00387]
θρόνος [00988] [00996] [01035] [01089] [01711] [02574]
θρόνους [03613]
θρόνων [01969]
θρώπινα [04349]
θρωπίνη [01683]
θρωπίνην [04570]
θρωπινον [00601]
θρωπίνας [04336] [04454]
θρωπιοί [00515] [02852] [03034] [03062] [04028] [04179] [04336]
θρώποις [03055]
θρωπον [00513] [00810] [02507] [03343]
θρωπος [00805] [00826] [00897] [01664] [02665] [03064] [03100] [04095] [04384] [04678] [04712]
θρώπου [04530]
θρώπους [02724]
θρώπων [00606] [03915]
θρώπως [02543]
θυ [01321]

θυγατέρες [01241] [01536]
 θυγατέρων [01225]
 θυγάτηρ [00016]
 θυγατρὸς [04331]
 θύρα [00889] [02900] [02969]
 θύραν [02335]
 θύς [02192]
 θύς [04080]
 θύσας [02021]
 θυσία [01323] [01633]
 θυσίαις [01595]
 θυσίαν [01594] [01631] [01986]
 θῶ [01752] [01774]
 Θωμᾶν [01999]
 θῶμεν [03231] [04589]
 θῶν [01494]
 θώρακος [00009]
 θῶς [00778] [01501] [04235] [04473]
 θῶσιν [03948]
 θωσιν [00605]

Τακῶβ [00796] [01143] [01144] [01533] [01819] [01821] [01824] [01826] [02647] [02938] [02938] [02938] [03660] [03686] [03688] [03777] [03777]
 Τακῶβ [01822] [03674] [03721]
 Τάκωβος [04781]
 ιασάμενος [03019] [04146]
 ιάσατο [02234]
 ἰασθαι [04140]
 ἰδεῖν [00092] [00345] [01198] [01776] [01817] [02078] [02634] [03642] [03642] [03753] [04715]
 ἰδεῖν [04242]
 ἴδετε [00764] [01643]
 Ἴδετέ [00764] [01643]
 Ἴδετε [00992]
 ἴδη [00446]
 ἰδία [00484] [00608] [01887] [02404] [03358] [03419] [03618] [04508] [04511]
 ἰδία [00064] [02386] [02418] [02759] [04026]
 ἰδιά [01563] [03474]
 ἰδια [00378] [00392] [01429] [01669] [02558] [03266] [03404] [03413] [03414] [04139] [04140] [04162] [04171] [04179] [04199] [04199] [04200] [04216] [04348] [04351] [04650] [04659] [04673] [04719]
 ἰδια [04670]
 ἰδιαζούση [00775]
 ἰδίας [03606]
 ἰδιαν [00060] [00078] [00107] [00110] [00125] [00512] [00680] [00704] [00706] [01155] [01237] [02082] [02336] [02339] [02398] [03139] [03219] [03383] [04658] [04712]
 ἰδίας [00303] [00333] [00400] [00402] [00594] [01434] [01452] [01458] [01863] [02335] [04141] [04739] [04902]
 ἰδιό [04622]
 ἰδιοι [04183]
 ἰδιοις [00078] [04681]
 ἰδιόν [01151] [01610] [02251] [02536] [02612] [03392] [03430] [03474] [04147] [04256] [04277] [04387] [04423] [04809] [04939]
 ἰδιον [00005] [00063] [00107] [00128] [00156] [00213] [00287] [00290] [00301] [00303] [00318] [00321] [00330] [00342] [00347] [00351] [00413] [00416] [00417] [00417] [00419] [00425] [00478] [00521] [00564] [00565] [00614] [00623] [00642] [00647] [00752] [00784] [00950] [00962] [01057] [01166] [01245] [01280] [01433] [01465] [01472] [01610] [01698] [01737] [01911] [01943] [01945] [01971] [02002] [02006] [02164] [02186] [02250] [02263] [02264] [02273] [02317] [02335] [02352] [02469] [02540] [02555] [02615] [02771] [02782] [02860] [02860] [02986] [02987] [03068] [03096] [03172] [03352] [03367] [03386] [03426] [03430] [03431] [03432] [03451] [03475] [03502] [03510] [03519] [03653] [03669] [03740] [03800] [04045] [04063] [04064] [04078] [04138] [04162] [04200] [04215] [04359] [04382] [04392] [04393] [04412] [04448] [04669] [04674] [04675] [04711] [04711] [04721] [04779] [04830] [04833] [04871] [04888] [04890] [04891] [04915]
 Ἴδιον [01966] [04910]
 ἰδιοποιεῖται [04296]
 ἰδιοποιουμένου [04178]
 ἰδιός [02326] [02592] [02987] [04064]
 ἰδιος [00076] [00127] [00143] [00289] [00571] [00641] [00751] [00771] [01230] [01285] [01907] [01958] [01959] [01975] [02099] [02175] [02235] [02266] [02326] [02404] [03026] [03037] [03094] [03785] [03969] [04033] [04238] [04241] [04834] [04902]
 ἰδιότης [00626] [03496] [03509] [03638]
 ἰδιότητα [00897] [01288] [01507] [02079] [02910] [03637] [03785] [04246] [04918]
 ἰδιότητι [03450]
 ἰδιότητός [00075]
 ἰδιου [00028] [00298] [00420] [00421] [00514] [01398] [01460] [01473] [01940] [02047] [02069] [02372] [02403] [02436] [02972] [03215] [03355] [04140] [04213] [04832]
 ἰδίους [00030] [01486] [03801]
 ἰδίω [00068] [00664] [01598] [02274] [03215] [03868]
 ἰδίωμα [01517] [02926]
 ἰδιών [00038] [00169] [00502] [00552] [01853] [02401] [04149] [04162] [04177]
 ἰδοι [00344] [00427] [00442] [00696] [00738] [01592] [03696] [04383]
 ἰδόντα [02253]
 ἰδοῦ [00618] [02081] [02122] [02974] [03673] [04684]
 Ἴδοῦ [00033] [00126] [00908] [01096] [01193] [01271] [01402] [01540] [01602] [01820] [02064] [02089] [02328] [02606] [02649] [03143] [03353] [03366] [03536] [03834] [03998] [04112] [04625] [04696] [04727]
 ἰδουσα [01531]
 ἰδρωσε [04665]
 ἰδωμεν [00385] [00444] [01857] [04213] [04214] [04314]
 Ἴδωμεν [03398]
 ἰδών [01611]
 ἰδωσιν [02472]
 ἰερατεία [01634]
 ἰερέας [04600]
 Ἰερεμία [02529]
 Ἰερεμίας [04174]
 Ἰερεμίου [00257] [00386]
 Ἰερου [02205]
 ἰερω [04600]
 Ἰη [01620] [03587]
 Ἰησοῦ [00786] [00803] [00843] [00845] [00906] [00911] [01053] [01337] [01808] [02379] [02435] [02457] [02755] [03082] [03219] [03219] [03221] [03221] [03222] [03237] [03647] [03691] [03695] [03858] [04575] [04785] [04881]
 Ἰησοῦν [00160] [00912] [01163] [01164] [01442] [01587] [01672] [01684] [01694] [01733] [01807] [02438] [03346] [03582]
 Ἰησοῦς [00410] [00757] [00845] [00881] [00904] [01065] [01315] [01424] [01651] [01786] [01800] [01801] [02076] [02214] [03122] [03181] [03463] [03650] [03973] [04021] [04027] [04552] [04556] [04603] [04608] [04620] ἰκανά [00551] [01361]
 ἰκανά [03156]
 Ἰκανά [04463]
 ἰκανῆς [01098]
 ἰκανόν [00343] [02082] [02098]
 ἰκανόν [02132]
 ἰκανός [01613] [02414]
 ἰκανοῦ [02161]
 ἰκανών [02243]
 ἰκανώς [00607]
 ἰλάσθητι [04824]
 ἰλάσκε [01618]
 ἰλασκόμενος [01589]
 ἰλασμός [01421]
 ἰλεων [00530]
 ἰμάτια [01604]
 ἰμάτιον [00761]
 ἰματίων [01046] [01594]
 ἰν [00046] [00168] [00495] [00841] [00880] [00881] [00969] [01074] [01074] [01653] [01733] [01808] [01856] [02008] [02113] [02170] [02239] [02454] [02551] [02949] [03068] [03230] [03238] [03242] [03299] [03822] [03839] [04485] [04562] [04739]
 Ἴν [02433]
 ἰνα [00005] [00006] [00010] [00019] [00059] [00092] [00107] [00110] [00138] [00181] [00222] [00222] [00235] [00253] [00283] [00287] [00288] [00374] [00376] [00441] [00444] [00446] [00455] [00456] [00456] [00479] [00490] [00498] [00507] [00521] [00525] [00554] [00568] [00585] [00600] [00605] [00606] [00615] [00621] [00654] [00658] [00665] [00670] [00677] [00686] [00687] [00691] [00786] [00803] [00807] [00825] [00845] [00855] [00876] [00884] [00884] [00885] [00887] [00901] [00902] [00963] [00973] [00998] [01000] [01004] [01006] [01008] [01012] [01014] [01039] [01051] [01072] [01077] [01083] [01087] [01112] [01124] [01127] [01130] [01136] [01179] [01187] [01212] [01213] [01277] [01279] [01286] [01291] [01329] [01333] [01333] [01347] [01379] [01420] [01444] [01519] [01598] [01616] [01618] [01673] [01676] [01679] [01702] [01753] [01806] [01876] [01917] [01940] [02014] [02020] [02066] [02077] [02082] [02124] [02136] [02185] [02211] [02272] [02365] [02366] [02367] [02412] [02413] [02464] [02475] [02481] [02507] [02522] [02602]

[02629] [02635] [02635] [02637] [02658] [02674] [02685] [02686] [02709] [02716] [02717] [02718] [02720] [02722] [02728] [02733] [02735] [02735] [02737] [02743] [02767] [02807] [02808] [02813] [02822] [02829] [02855] [02855] [02859] [02869] [02887] [02887] [02925] [02937] [02937] [02938] [02939] [02958] [02961] [02969] [02972] [02980] [02983] [03001] [03005] [03007] [03016] [03022] [03023] [03054] [03054] [03055] [03073] [03089] [03095] [03106] [03107] [03108] [03133] [03162] [03163] [03164] [03179] [03183] [03187] [03195] [03207] [03214] [03215] [03231] [03234] [03241] [03260] [03272] [03313] [03322] [03324] [03343] [03346] [03405] [03415] [03426] [03437] [03538] [03548] [03551] [03561] [03567] [03580] [03600] [03651] [03775] [03791] [03794] [03794] [03795] [03796] [03797] [03797] [03820] [03836] [03839] [03843] [03845] [03845] [03846] [03846] [03851] [03854] [03857] [03868] [03868] [03868] [03880] [03882] [03886] [03897] [03900] [03905] [03906] [03912] [03915] [03916] [03917] [03922] [03943] [03948] [03957] [03966] [03979] [03981] [03982] [03983] [04034] [04098] [04110] [04110] [04137] [04146] [04147] [04156] [04162] [04167] [04181] [04183] [04199] [04203] [04213] [04264] [04266] [04289] [04292] [04297] [04307] [04311] [04311] [04314] [04336] [04339] [04347] [04394] [04395] [04397] [04447] [04456] [04461] [04464] [04490] [04491] [04498] [04501] [04518] [04522] [04524] [04525] [04548] [04550] [04589] [04602] [04616] [04629] [04662] [04678] [04695] [04695] [04722] [04723] [04737] [04770] [04774] [04791] [04810] [04813] [04826] [04831] [04871] [04929] [04938] [04948]

Ἴνα [00196] [00327] [00561] [00584] [00601] [00633] [02939] [03067] [03259] [03417] [03467] [03477] [03806] [03868] [03884] [03890] [03891] [03921] [03921] [04188] [04232] [04296] [04676] [04684] [04706]
 ἰὸν [00005] [00107] [00565] [00652] [01166] [01869] [02463] [03373]

Ἰορδάνη [01013] [01023]

Ἰορδάνην [01016]

Ἰου [00118] [04060] [04347]

Ἰούδα [04073]

Ἰουδαῖζειν [01168] [04075]

Ἰουδαία [01310]

Ἰουδαῖοι [00812] [01193] [01698] [01756] [01767] [01810] [02437] [02442] [03172] [03569] [03776] [04054] [04056] [04602] [04651]

Ἰουδαίους [00162] [01105] [03151] [04125]

Ἰουδαίουσ [00105] [00202] [00836] [01210] [01755] [01762] [01766] [03399] [03733] [03770]

Ἰουδαίων [00811] [01094] [01170] [01435] [01809] [03767] [04064] [04066] [04075] [04078] [04080] [04644] [04666] [04953]

Ἰούδαν [00013]

ἰουδαῖζόντων [00832]

Ἰουδαϊκάς [04729]

Ἰουδαϊκή [00282]

Ἰουδαϊκῆς [04073] [04073]

Ἰουδαϊκόν [04310]

Ἰουδαϊκός [04216]

Ἰουδαϊκώτερον [04052]

Ἰουδαῖσμιόν [04073]

Ἴπποι [03830]

ἵπποις [00861]

ἵππος [03825] [03845]

ἵσα [00843] [00874] [01043] [03499] [03499] [03804] [03993] [04105] [04560]

Ἰσαὰκ [00796] [01242] [01826] [02627] [03686] [03721] [04582]

Ἰσαάκ [01817] [03685]

ἴσασι [00165] [00708] [01985]

ἴσασιν [00782]

ἴσῃν [04055]

ἴσοι [03938]

ἴσον [00320] [00322] [01107] [01139] [01234] [01362] [01691] [01698] [01716] [01736] [01808] [02318] [02545] [02793] [03010] [03110] [03205] [03900] [04064] [04138] [04886]

Ἰσον [00347] [00395] [00952] [03363]

ἴσος [00750] [04064] [04567]

ἰσότης [03931] [03974]

ἰσότητα [03925]

ἴσου [04070]

ἴσους [03805]

Ἰσραήλ [00387] [00910] [01003] [01164] [01800] [02683] [03546] [03777]

Ἰσραήλ [02647] [02668] [02683] [03417]

Ἰσραηλίται [01693]

ἰσταμένη [00356]

ἰστάμενον [00779]

ἰσταται [00713]

ἰσταται [00089] [00374]

ἰστορίας [01592]

Ἰσχυε [04639]

ἰσχύς [01128] [01400] [04837] [04868]

ἰσχύς [03682] [04836] [04839] [04867]

ἰσχύσας [01792]

ἰσχυσε [00557]

ἰσχυσεν [01641]

ἰσώς [00529] [01249] [01514] [01811] [01853] [03248]

ἰχνος [00051]

Ἰωάν [02548]

Ἰωάννη [04744]

Ἰωάννην [01005] [01980] [02376] [02479] [03790] [03853]

Ἰωάννης [00004] [00408] [00914] [01112] [01336] [02712] [02723] [02734] [02811] [02845] [03073] [03319] [03345] [03586] [03856] [03955] [03960] [03981] [04126] [04175] [04202] [04271]

Ἰωάννου [00525] [01029] [01436] [01697] [02231] [02377] [02490] [03972] [03975] [04098]

Ἰωβ [01241] [01410]

Ἰώβ [01535]

Ἰωήλ [04127] [04131]

Ἰωνά [03932]

Ἰωνᾶν [03980]

Ἰωνᾶς [03927] [03928] [03928] [03930] [03935] [03936]

Ἰωσήφ [01257] [03668] [04067]

Ἰωσήφ [01533]

Ἰωσήφτῶ [00796]

Ἰωσίας [01003]

Κά [01774]

κα [00561] [00683] [00800] [00841] [00981] [01023] [01078] [01163] [01486] [01545] [01592] [01598] [01658] [01726] [02022] [02242] [02247] [02464] [03677] [03803] [03990] [04090] [04235] [04423] [04668]

Κάγῶ [00659] [01072] [01979] [03426] [03905]

κάγῶ [01389] [01909] [02123] [02424] [03308] [03782] [03794] [03796] [03921] [03922] [03944] [03979] [04156] [04428]

κάγῶ [03906]

καθ [00085] [00244] [00269] [00307] [00310] [00748] [00801] [00839] [01036] [01080] [01179] [01203] [01207] [01300] [01329] [01346] [01454] [01559] [01561] [01576] [01632] [01846] [01855] [01867] [01919]

[02009] [02056] [02124] [02126] [02133] [02136] [02146] [02328] [02346] [02411] [02413] [02549] [02567] [02567] [02572] [02606] [02763] [02906] [03063] [03089] [03114] [03214] [03225] [03276] [03295] [03351]

[03600] [03872] [03899] [03988] [04091] [04224] [04299] [04525] [04527] [04583] [04618] [04644] [04788] [04857]

καθά [01471] [01477] [01690] [02304] [02578] [02632] [02655] [03231] [03272] [03293] [03510] [03705] [03925] [04073] [04493] [04500] [04606] [04777] [04848]

καθά [03878]

καθα [01320]

καθαίρεισις [00677]

Καθάπερ [02177]

καθάπερ [00103] [00399] [00706] [00712] [00912] [00914] [01004] [01259] [01644] [01668] [01900] [02077] [02097] [02140] [02961] [02984] [03136] [03179] [03233] [03542] [03641] [03646] [04277] [04833] [04912] [04929]

καθαράν [02520]

καθαρίσας [03416]

καθαρισμόν [01202]

καθαρισμός [01203] [01205]

καθαροὶ [02970] [04173]

καθαροῖου [01632]

καθεζέσθωσαν [01366]

καθέζεται [01372]

καθεξῆς [00453] [00456] [02459] [02904]

καθεύ [04192]

καθεύδων [04451]

κάθη [01229]

καθήμενον [02472]

καθήμενος [01343] [04517]

καθημένον [01339] [01350]

κάθηται [01341]

καθιστάμενος [02675]

καθίσταται [02675]

κάθοδον [01091] [01592]

κάθοδος [01013]

καθόδου [01076] [04308]

καθολικῆς [00042]

Καθόλου [04337]
καθόλου [04390] [04525] [04525] [04525]
καθοράται [00205] [01884] [02340] [03339]
καθορώμεν [02572]
καθότι [00955]
Κάθου [01710] [01752]
Καθώς [02232] [03922] [03927] [03944] [03979]
καθώς [01021] [01056] [01072] [01553] [01694] [02494] [02504] [03070] [03222] [03625] [03791] [03794] [03796] [03806] [03868] [03884] [03905] [03907] [03908] [03923] [03925] [03931] [03933] [03934] [03935]
[03938] [03940] [04202] [04574] [04723] [04781] [04840]
καινά [02974]
καινή [02974] [02975] [03082]
Καινήν [00044]
καινήν [00042] [00043] [00340] [01210] [02530] [02978]
καινής [02979] [02980] [03100] [03163]
καινιζομένους [02528]
Καινοί [02838]
καινόν [02553] [02743]
καινότερα [04730]
καινοτέραν [03788]
καινότερον [04737]
καινών [00042] [00739]
καιος [01137]
καιοσύνη [02524]
καίπερ [00585] [00679] [01518] [04436] [04457] [04481] [04537] [04720]
καιροί [04367]
καιροίς [00125]
καιρόν [01179] [01184] [01187] [01191] [01192] [01197] [01584] [01613] [01784] [03048] [04011] [04383] [04623]
καιρός [01786]
καιρού [01203]
καιρούς [02085] [02093] [04508] [04511]
καιρών [01207]
Καίσαρα [00118] [02441]
Καισαρείας [04028] [04264] [04457]
Καίτοι [00682] [02345]
καίτοι [00047] [00523] [00606] [00655] [00704] [00836] [01490] [01492] [01512] [01824] [02018] [02064] [02115] [02457] [02748] [02748] [02748] [02758] [03270] [03577] [04209] [04677]
καίωμα [01130]
κάκει [01656] [02572] [02894] [04438]
κάκεινα [01147] [01148] [01891] [03600]
κάκεινη [00649] [02362]
κάκεινης [00159] [04298]
Κάκεινο [02135]
κάκεινο [00194]
Κάκεινοι [02384]
κάκεινοι [00029] [02433] [03055] [03757] [03765] [04118] [04701]
κάκεινον [00564] [02076] [03801]
κάκεινος [01109] [01366] [01496] [02012] [03375] [03491] [03626] [04852]
κάκεινου [00181]
κάκεινους [02076]
κάκείνω [00687]
κάκείνων [01212] [01889] [04055] [04505]
κάκείνως [02052]
κακίας [00107]
κακο [01666]
κακόν [00012] [00013] [03071]
κακονοία [03379]
κακονοίαις [04548]
κακονοίαν [00590] [00805] [03107] [03383] [03597] [04753]
κακονοίας [00766] [01329]
κακονοιών [01853]
κακού [03282]
κακούργος [02280]
κακόφρονες [04023] [04942]
κακοφροσύνης [01863] [04080]
κακών [00042] [00163] [01379] [03370] [03662] [03664] [03665]
κακώς [00784] [01149] [01427] [03157] [04090] [04220] [04549]
καλά [03846]
καλά [02392]
κάλαμος [01516]
καλέ [03218] [03847]
καλει [01901] [01940] [02020] [02163] [02164] [02558] [02622] [02628] [02863]
καλαιν [02614] [02629]
καλεισθαι [00019] [00039] [00613] [02165]
καλείται [01577]
καλέσαι [02067]
καλέσουσι [01193] [04113]
καλή [00010]
καλήν [00704]
καλήν [00008]
καλής [02617] [02869]
καλλίστης [03135]
καλλονής [02241]
καλλωπι [02356]
καλλωπίζειν [01863]
καλοι [03215]
καλόν [00070] [00373] [00374] [00561] [00616] [00617] [00841] [02008] [02466] [02505] [04188] [04563]
καλός [00068] [00735]
καλούμεθα [00036]
καλουμένη [00006]
καλούμενοι [04525]
καλούμενον [03665]
καλούμενος [03402]
καλουμένων [00025] [01940]
καλοῦν [02348]
καλοῦνται [00034] [00038] [00040]
καλοῦντες [00011] [00019] [02630]
καλούς [02206]
κάλυμμα [03252]
καλύπτων [04741]
καλύψει [02502]
καλών [00703] [00723] [01645]
Καλώς [03906]
καλώς [00014] [00240] [00286] [00653] [00658] [00666] [00700] [01150] [01167] [01189] [01198] [01405] [01434] [01469] [01499] [01577] [01605] [01621] [01997] [02325] [02475] [02773] [02847] [03209] [03259]
[03380] [03510] [03528] [03775] [03853] [04078] [04383] [04447] [04549]
κάμ [00904]
κάμ [04602]
καμμύσει [00092]
κάμνει [02013]
κάμνειν [02023] [04192]
κάμνοντι [04673]
κάμνοντος [04194]
Κάμοι [01412]
κάμπη [02358] [02398]
κάμπη [00065]
κάμπην [02390]
κάμπτει [01808]
κάμψη [00786] [00803] [00845]

Κἄν [00035] [00299] [01246] [01266] [01702] [03693] [04662] [04858]
κἄν [00037] [00104] [00138] [00181] [00235] [00237] [00306] [00348] [00490] [00495] [00525] [00574] [00627] [00633] [00643] [00670] [00695] [00739] [00992] [01127] [01153] [01235] [01252] [01278] [01281] [01346] [01356] [01378] [01425] [01463] [01540] [01547] [01551] [01665] [01811] [01818] [01821] [01891] [01930] [01957] [01966] [01985] [02000] [02059] [02238] [02239] [02323] [02448] [02459] [02562] [02565] [02565] [02567] [02578] [02585] [03098] [03099] [03175] [03195] [03215] [03234] [03562] [03570] [03652] [03694] [03812] [03921] [03977] [04156] [04219] [04314] [04368] [04469] [04476] [04518] [04534] [04572] [04662] [04736] [04852] [04938] [04945] [04947]
κἄν [03990]
κάνθαροι [04952]
κανόνα [01155]
κανόνι [04091]
κάπηλος [04216]
καρ [01880] [03927] [04279]
καρδία [02970] [03879] [04925]
καρδία [02790] [04473] [04743] [04923]
Καρδιαν [02520]
καρδιαν [02525] [04537] [04726] [04736]
καρδιάς [00010] [00480] [00783] [01154] [02311] [02474] [02852] [03142] [03373] [04731]
κάριοι [04698]
Καρπο [01247]
καρπογόνος [01455]
Καρποκράτης [01248]
καρπου [00754]
καρπούς [02094]
καρπούς [01292]
καρτερικωτά [04702]
κασι [01173]
κασία [01046]
κασιν [03131]
Κατ [02670]
κατ [00014] [00051] [00075] [00096] [00154] [00156] [00175] [00298] [00347] [00350] [00422] [00455] [00455] [00456] [00525] [00746] [00759] [00801] [00801] [00817] [00819] [00822] [00838] [00945] [01168] [01273] [01427] [01444] [01451] [01455] [01641] [01666] [01679] [01726] [01766] [01871] [01946] [01948] [01965] [01975] [02089] [02115] [02274] [02290] [02335] [02354] [02361] [02387] [02459] [02469] [02525] [02527] [02528] [02546] [02570] [02676] [02676] [02749] [02797] [02800] [02808] [02898] [02957] [02958] [03118] [03222] [03234] [03235] [03297] [03315] [03324] [03420] [03632] [03636] [03639] [03803] [03917] [03999] [04062] [04226] [04238] [04279] [04327] [04418] [04601] [04619] [04712] [04731] [04893]
καταβάς [00822] [00850] [00939]
Καταβέ [02716]
καταβεβηκα [03548] [04069]
καταβεβηκεν [00854]
καταβεβηκέναι [00948]
καταβοήσει [02024]
καταβολής [03212] [03222] [03229]
καταγάγω [00677]
καταγάγελ [01769]
καταγγέλλουσιν [01767]
καταγινώσκω [04941]
καταγινώσκει [01621]
καταγινώσκεισθαι [00301]
καταγνοίη [02022]
καταγνώσεώς [00655]
καταγνώσεως [03402]
καταγνωσθήσονται [00166]
καταγνώσιν [00584]
καταγνώσονται [01517]
καταισχυνθέντες [04801]
κατακλυσμόν [04441] [04444]
κατακλυσμός [04439]
κατακλυσμού [04445]
κατακριθῆναι [02738] [04165]
κατακρίνη [01130]
κατακρίσεως [03038]
καταλαβειν [00080] [02239]
καταλαβούσης [02657]
καταλαβών [03483]
καταλαμβάνει [00702] [00710]
καταλείψαντες [00042] [02438]
καταλείψη [04146]
καταλελοίπασιν [00032]
κατάληψιν [00148]
κατάληψις [00330]
καταλιμπάνουσι [00910]
καταλιμπάνουσιν [00040]
καταλλάσσω [03501]
Καταμάθετε [02041]
καταμανθανέτω [04114]
κατανοεῖν [03485]
κατανοεῖτω [00427]
κατανοῆ [02464]
κατανοήσατε [01442] [01587] [01620]
καταντήσαντες [03207]
κατανωτίζεσθαι [03752]
καταπέτασμα [04686]
καταπετάσματος [02972]
καταπί [04368]
καταποθεις [03930]
καταρ [02522] [02551] [02743]
κατάρα [02549] [02748] [03057]
κατάραν [01083] [02549] [02549] [02748] [03039] [03041] [03061] [04185]
κατάρας [02549] [03069] [04185]
καταργηθῆναι [02738]
καταργήσαι [03345]
καταργήσαν [03219]
καταργήσας [02903]
καταργήση [01616] [02728]
κατάργησις [00969]
καταρρόακτας [04441]
καταρρόέουσι [01640]
κατασκευάζει [04807]
κατασκευάζειν [03156]
κατασκευαζόμενον [04808]
κατασκευάσαι [02638]
κατασκευάσαντος [00557]
κατασκευάσας [00225] [01331] [01656] [02026]
κατασκευάση [01004] [01051] [01130] [04678]
κατασκευασθέντα [01604]
κατασκευασθῆ [04722]
κατασκευαστής [01658]
καταστάσει [00743]
κατατεθη [03198]
καταυγάζει [03697] [03698]
καταυγαζόμενος [03732]
καταφέρει [03404]
καταφέρονται [01511]
καταφέροντες [00368]
καταφεύγουσιν [01154]
καταφρονει [03370]
καταφρονηται [04522]
καταφυ [01730]
καταφυγή [00260] [01383] [01400] [01412] [01722]

καταφυγή [03682]
καταφυγής [01381] [01386]
καταφύτευσιν [02530]
καταχθονίων [00786] [00845]
καταχρώνται [02383]
καταψεύ [02461]
καταψευδέσθωσαν [00019]
καταψεύδεται [00342]
καταψευδόμενοι [01052]
καταψεύδονται [00753] [03428]
κάτε [04732]
κατέ [02658]
Κατέβη [00940]
κατέβη [00819]
κατέκρινε [01330] [02732]
κατελά [00096]
κατέλεξαν [03129]
κατελθείν [02658]
κατέπαυ [02802]
Κατέπιεν [01792]
κατεπόθη [03936]
κατεπόγγιζοντες [04951]
κατερχόμενοι [01351]
κατεσβέννυτο [03070]
κατεσκεύαζεν [04697]
κατεσκεύασας [02507]
κατεσκεύασεν [00554]
κατεσκήνωσα [00393]
κατεστάθη [01668]
κατεστάθην [02672]
κατευθύναι [03650] [03651]
κατευθύνειν [03651]
κατεφρόνη [04701]
κατεφρόνουσιν [04698]
κατέχουσιν [01515]
κατεψεύσασθε [02594]
κατηγγέλλετο [01310]
κατηγορεί [01446]
κατηγορείσθε [02594]
κατηγορείται [04364]
κατηγορίαν [03733]
κατήλθε [04559]
κατήλθεν [03928] [03936]
κατηλλάσσετο [03502]
κατηξίωσεν [02674]
κατήρ [02662] [04703]
κατηργήθη [01329] [03077]
κατήργησε [01307]
κατήργηται [00911]
κατηχούντο [00121]
κατηχούντων [00039]
κατολιγωρήσαντες [03335]
κατόρθωμα [04165]
κατορθώματα [04349]
κατορθώσαι [00961]
κάτω [01775]
κάτω [00047] [01165] [01284] [04624]
κατώκησεν [04137]
κατωτέρων [00965]
καύχημα [00894] [03365]
Καΐά [04052]
Καΐάφα [01168] [04073] [04953]
Καΐάφαν [00013] [02390]
Καΐν [01528] [01532] [04540]
κγ [04083]
κε [02046]
κειμέ [00086] [00655]
κειμένη [03226]
κείμενον [03181]
κείν [00138]
κείται [01482] [01546] [02882] [02883] [04029] [04264] [04275] [04278] [04287]
κεκατηριασμένων [00125]
κεκλασμένον [00017]
κεκλεισμένοι [00889]
κεκλεισμένη [00889]
κεκληρονόμηκεν [01161] [01202]
κεκλησθαι [00159] [00775]
κεκοιμημένων [02967]
κεκοινωνηκεν [01616] [02728]
κέκραγεν [01336]
Κεκραξομαι [00229]
κεκράτηται [00949]
κεκρυμ [03252]
κεκρυμμένον [02481] [02486]
κεκρυμμένως [02479]
κεκτημένον [02347]
κελεύσαντος [03058]
κελεύσας [00728] [03674]
κεν [01020] [01021] [01037] [01112] [03044] [03164] [03251] [03317] [04481]
κενά [00196]
κενοίς [03384]
κενολο [02248]
Κενόν [02108] [03365]
κενόν [02446] [03385] [03385]
κενός [04308]
κερα [03902]
κεραμει [00632]
κεραμεύς [00512]
κεράσαντες [02022]
κέρδος [01173] [03097]
κέτι [04183]
κεφάλαιον [00728]
κεφαλάς [00810]
κεφαλή [02983]
κεχάρισται [00718]
κεχορηγήκεν [01410]
κέχηται [01483] [03141]
κεχρίσθαι [01117]
κέχρισται [00790] [01018]
κεχωρισμέ [03705]
κεχωρισμένος [03728]
κη [00624] [01802]
κηδόμενος [03556]
κήν [01455]
κηπος [00399]
κήρυγμα [04216]

κηρύγματος [03341]
 κηρύσσει [03606]
 κηρύσσειν [00680] [02338]
 κηρύσσων [00680] [02339]
 κηρύττει [04888]
 κης [04536]
 κήτος [03929]
 κήτους [03927] [03930] [03930]
 κί [02767]
 κί [04442]
 κίαν [00990] [03990]
 κίας [00577] [01146] [02329] [03241]
 κίβδηλος [00048]
 κιβωτόν [02637] [03044]
 κιβωτόν [02638]
 κιβωτού [03043]
 κικώς [04517]
 κινδυνεύει [00753]
 κινδυνεύουσι [02444]
 κίνδυνος [03084]
 κινεῖσθαι [00736]
 κινήματα [03822]
 κινήμάτων [03071]
 κινούμεθα [03378] [03393]
 κινούσι [04871]
 κιχράται [00107]
 κλαίειν [04192] [04659]
 κλαιέτω [04634]
 κλαίοντι [04673]
 κλαίων [04071] [04674]
 κλαύσαι [04623]
 κλείσει [00092]
 Κλεόπαν [01761]
 κλέπτειν [03313]
 κλή [01620]
 κληθείη [01938]
 κληθείς [01801]
 κληθείς [00904]
 κληθέντα [00912]
 κληθέντας [00829]
 κληθηναί [01733]
 κληθηναί [02933] [02965]
 κλήματα [03189] [03192]
 κλήρον [03225]
 κληρονό [02164]
 κληρονομῆσαι [03238]
 κληρονομῆσατε [03229]
 Κληρονόμον [01497]
 κληρονόμος [04238] [04239]
 κληρονομούμεν [04212]
 κλήσει [03218]
 κλήσεως [01163] [01442] [01587] [03632] [03987]
 κλήσις [04776] [04843]
 κλίβανον [02044]
 κλυτός [00051]
 κνύντων [03373]
 κνύς [01651]
 κνυσιν [01116] [01854] [03140]
 κνυται [03260]
 κνύτωσαν [00292]
 κνων [02938]
 κό [01884] [03797]
 κοι [00327] [03812] [03927] [04174]
 κοιλία [00258] [01934]
 κοιλίας [02647]
 κοιμώμενος [04071]
 κοιμωμένους [00005]
 κοιμωμένων [02279]
 κοινά [03404]
 κοινή [02089] [03420]
 κοινή [00712] [01366] [03260] [04416]
 κοινήν [03426] [04055]
 κοινόν [03093] [03811] [04305] [04390]
 κοινόν [04167]
 κοινός [04557]
 κοινού [00091]
 κοινωνει [00033]
 κοινωνία [02409] [03584]
 κοινωνοί [04336]
 κοινωνούντες [00033]
 κόλακες [00120] [00151]
 Κολασσαείς [02512]
 Κολοσσαείς [02982]
 κόλποις [01050] [01230]
 κόλπον [02927]
 κομφολογία [04737]
 κόνα [00163] [03267] [03494]
 κονηθη [03054]
 κονήσαι [01209]
 κονίαν [01329]
 κονίας [01209]
 κονοία [03803]
 κονομίαν [02684]
 κόντων [04940]
 κοοι [03617]
 κοπή [04594]
 κοπιάν [04139]
 κοπιάσει [02026]
 κοπιώντες [01389]
 κοπιώσιν [02042]
 κοποιήσαι [03677]
 κόπτειν [04593] [04602] [04602]
 κόπτοντος [04598]
 κόπτων [02369] [04032]
 Κορίνθιοι [03868]
 Κορινθίσις [03695] [03899]
 Κορινθίους [04465]
 Κορνήλιον [01979]
 κός [01118]
 κος [02513] [02928]
 κόσμον [00818] [00822] [00924] [01006] [01126] [01333] [01333] [01764] [02097] [02720] [02722] [02735] [02735] [02737] [03332] [03501] [04037] [04110] [04110] [04324]
 κόσμος [01333] [01334] [01802] [02735] [03272] [03280] [03341] [03795] [03945] [03950] [04110]
 κόσμου [00205] [00817] [01248] [02339] [02340] [02365] [02386] [02572] [02706] [03072] [03212] [03222] [03229] [03276] [03339]
 κόσμω [03292] [03293] [03295] [03313]
 κοστῶ [00865] [03119]
 κότερον [00846]

κότος [02810]
 κου [00117] [04180]
 κουργήματα [02247]
 κοῦσιν [01430]
 κουφίσας [04678]
 κουφολογίας [00049]
 κοφροσύνη [00841]
 κοφροσύνης [02464]
 κῶ [02852]
 κραζέτωσαν [00292]
 κράζομεν [02862]
 κράζουσα [04946]
 κρατεῖ [00697] [00698]
 κρατεῖν [02926]
 κρατεῖσθαι [00955] [00960] [01796]
 κρατήσας [02959]
 κρατορ [02205]
 κράτος [00697] [01616] [02624] [02626] [02728]
 κράτους [01247]
 κρείσσον [01225]
 Κρείσων [01214]
 κρείσων [01217] [01258]
 κρείτ [01234] [01299] [01317] [01326] [01378] [01422] [01424]
 κρείττον [01256] [01259] [01322] [04771]
 κρείττονα [01263] [01302] [01362]
 κρείττονι [01322]
 κρείττονος [01315] [01318]
 κρείττοσι [01321]
 κρείττοσιν [01317]
 Κρείττων [01323] [01338] [03373]
 κρείττων [01161] [01177] [01202] [01209] [01209] [01211] [01213] [01227] [01228] [01233] [01286] [01288] [01291] [01302] [01324] [01330] [01339] [01362] [01374] [01378] [01418] [01424] [01440] [01851]
 κρεμαμένην [01771] [01789]
 κρημνόν [04945]
 Κρι [02473]
 κρι [01560]
 κριθήσεται [01562]
 κρίμα [03608]
 κρίμα [01335] [02737]
 κρίμασιν [03617]
 κρίματος [03225]
 κρίνα [02041]
 κρίναντες [03369]
 κρίνασθαι [04511]
 κρίνε [01563]
 κρίνει [03148] [04001]
 κρίνεται [01566] [04363]
 κρίνη [01333] [02735] [04110]
 κρινομέ [01565]
 κρινόμεναι [01325]
 κρινοντα [02472]
 κρίνω [04224]
 κρίσει [01561] [03227]
 κρίσεως [00168]
 κρίσιν [01558] [01559] [01565] [04001]
 κρίσις [00102] [01560]
 κριταῖ [02076]
 κριτάς [01427]
 κριτήν [01564] [03048]
 κριτής [01152] [04449]
 κριτής [01137] [01565]
 κριτικός [02311] [03142]
 κριτοῦ [01560]
 κριτών [03047]
 κροῖ [00943]
 κροῖ [03952]
 κρότου [00044]
 κροτούμενα [00052]
 κρύ [00272]
 κρυ [00264]
 κρυπτά [04287]
 κρύπτειν [01864]
 κρύπτεται [00169]
 κρυπτομένον [04196]
 κρυπτομένους [02658]
 κρύπτοντες [00272]
 κρύπτουσι [00165] [01487]
 κρύπτουσιν [00168]
 κρυς [00117]
 κρών [02730]
 κτὰ [00052]
 κται [01073]
 κτάται [01718]
 κτή [01487]
 κτήμα [00024] [00567]
 κτήματά [00570]
 κτημάτων [02657]
 κτήνεσι [03828]
 κτήνη [03836] [03845]
 κτηνών [02569]
 κτήρ [02223]
 κτήρ [00448]
 κτήρος [02268]
 κτήσαι [01729]
 κτησαμένω [01491]
 κτί [00128] [00345] [01962] [02020] [02049] [02069] [02495] [02508] [02684] [02739] [02749] [02951] [03028] [03150] [03603]
 κτι [00076] [01867] [01874] [02241] [02516] [02897] [03108]
 κτίει [00336] [00345] [00497] [00499] [01913] [01942] [01944] [02020] [02136] [02162] [02405] [02558] [02591]
 κτίειν [00498] [02944] [02961]
 κτίεσθαι [00057] [01667] [01897] [02497] [02536] [02567] [02686] [02800] [02893] [03001] [03253] [03254] [03270] [03344]
 κτίεται [02495] [02516] [02565] [02591] [02606] [02642] [02740] [02887] [02921] [02968] [02979] [02989] [03008] [03020] [03022] [03605]
 κτίζη [02208]
 κτίζηται [02562]
 κτιζομέ [02527] [03270]
 κτιζόμενα [02634]
 κτιζόμενοι [02756]
 κτιζόμενον [02525]
 κτιζόμενος [02518] [02603] [02756] [02990] [03113] [03233] [03267]
 κτιζομένου [02685]
 κτιζομένους [01519] [02528]
 κτιζομένων [01942] [02758] [02760]
 κτιζονται [02744]
 κτιζοντος [01943] [02485]
 Κτίζουσα [00367]
 κτίζουσα [02485] [03295]
 κτίζουσα [03253] [03257] [03314]
 κτίζουσι [00499]

κτιζόμεθα [01753]
Κτίζων [03215]
κτιζών [01915] [01917] [02748]
κτίσαι [02127] [02136] [02163] [02831]
κτίσαντα [00449] [01753] [03339] [03717] [03757] [04130]
κτίσαντι [03583] [03663]
κτίσαντος [02293] [02348]
κτίσας [02509] [02794]
κτισέ [01504]
κτίσει [00216] [00639] [01753] [02977] [03317] [03339] [03757] [04665]
κτίσεως [01277] [02499] [03258]
κτίσεως [00205] [00216] [00221] [00254] [00767] [00829] [00897] [01585] [01884] [02340] [02403] [02468] [02513] [02565] [02572] [02784] [02791] [02905] [02928] [02932] [02933] [02935] [02935] [02936] [02936] [02937] [02937] [02941] [02941] [02947] [02951] [02952] [02966] [02975] [02979] [02980] [03066] [03066] [03100] [03149] [03163] [03215] [03276] [03324] [03339] [03589] [04404] [04418] [04419] [04419]
κτίση [02014] [02522] [02743]
κτισθεις [02998] [03100]
κτισθεις [02744]
κτισθεισαι [02346]
κτισθεισαν [02891] [02972] [03267] [03304]
κτισθεισης [03322]
κτισθέν [02751]
κτισθέντα [02524] [02560]
κτισθέντας [02745]
κτισθέντες [02752] [02755] [02852] [02997]
κτισθέντος [02989] [03265]
κτισθέντων [02746] [03663] [03664]
κτισθή [03215]
κτισθήναι [02643] [03224]
κτίσιν [00122] [00217] [00218] [00220] [00340] [00904] [02059] [02565] [02918] [02925] [02931] [02944] [02957] [03129] [03143] [03324]
κτίσις [00217] [00515] [01450] [01462] [01464] [01662] [01877] [02024] [02240] [02312] [02501] [02932] [02944] [02947] [02960] [02974] [02975] [03082] [03142] [03151] [03502] [03605] [04367] [04665] [04833] [04842] [04861]
Κτίσμα [01859] [02101] [02492] [02494] [02494] [02594]
κτίσμα [00144] [00157] [00599] [00728] [01165] [01430] [01432] [01481] [01542] [01551] [01658] [01675] [01837] [01843] [01844] [01845] [01864] [01867] [01872] [01872] [01888] [01889] [01891] [01907] [01914] [01917] [01920] [01920] [01932] [01959] [01968] [01978] [01978] [02002] [02058] [02077] [02279] [02411] [02415] [02447] [02448] [02463] [02475] [02495] [02497] [02505] [02532] [02533] [02535] [02539] [02542] [02551] [02552] [02555] [02557] [02567] [02578] [02579] [02582] [02595] [02609] [02740] [02748] [02780] [02781] [02808] [02814] [02860] [02870] [02873] [02873] [02894] [02909] [02930] [02941] [02942] [02944] [02957] [02971] [03027] [03030] [03037] [03064] [03065] [03085] [03086] [03086] [03101] [03102] [03103] [03106] [03155] [03171] [03246] [03251] [03277] [03322] [03326] [03327] [03367] [03583] [03738] [03747] [03816] [03844] [04044] [04217] [04738] [04801] [04801] [04853] [04871]
κτισμά [01859] [02009] [02940]
κτίσμασι [01967] [02415] [02538] [02905] [02951] [03278] [03305] [04668]
κτίσμασιν [01892] [02485] [02567] [02584] [03259] [03342] [03344]
κτίσμαστι [01658]
κτίσματά [03765]
κτίσματα [00148] [00157] [00222] [00222] [00643] [00692] [00702] [01836] [01913] [01930] [01975] [01985] [02078] [02079] [02163] [02495] [02508] [02516] [02543] [02558] [02782] [02783] [02792] [02803] [02854] [02859] [02869] [02906] [02930] [02958] [03065] [03144] [03404] [04579]
κτίσματί [02468]
κτίσματι [00122] [00737] [01978] [02409] [02413] [03090] [03750] [03752] [03767]
κτίσματος [01543] [01824] [01835] [01852] [01921] [02009] [02278] [02412] [02415] [02492] [02531] [02555] [03039] [03174] [04811]
Κτισμάτων [01433]
κτισμάτων [00056] [00173] [00243] [00265] [00677] [01865] [01873] [01875] [01876] [01889] [01929] [01946] [01946] [01962] [01966] [01968] [02001] [02186] [02415] [02485] [02498] [02503] [02507] [02532] [02555] [02577] [02582] [02621] [02788] [02881] [02886] [02930] [02930] [02937] [02937] [02940] [03149] [03173] [03333] [03656] [03702] [03703] [03730] [03748] [04045] [04792] [04793]
κτίσον [02520]
κτιστάς [02358]
κτίστη [00355] [01637]
κτιστή [01329]
κτιστή [00442]
κτίστην [00498] [00801] [01454] [02409] [02411] [02447] [02552] [03749] [03752]
κτιστήν [02495] [02610] [02676] [03067]
κτίστης [00442] [00445] [00700] [01449] [01887] [02609] [02758] [02859] [02859] [02889] [02891] [02930] [03267]
κτιστής [02749]
κτιστόν [00737] [02446] [02551] [02551] [02622]
κτιστόν [03749]
κτιστου [00728]
κτιστών [04853]
κτός [02084]
Κύ [00240] [00759] [01039] [01167] [01355] [01608] [01725] [01741] [01747] [01748] [02518] [02622] [02747] [02766] [03294] [03582] [03679] [03784] [03913] [04426] [04474]
Κυ [03647]
κυ [00498] [01482] [01808]
Κυβερνώσι [04736]
κύκλω [02578]
κυκώσιν [00654]
κυλιόμενοι [01429]
κύνες [01429]
κυνούμενός [03134]
κυνουμένων [01985]
κυνούντας [01995]
κυφορούμενος [04175]
κυρείαν [04130]
κύρια [01895]
Κυριακής [04952]
Κύριε [00260] [00387] [01251] [01273] [01521] [01729] [02205] [02449] [02586] [02620] [02797] [02913] [02999] [03000] [03118] [03137] [03629] [03680] [03682]
κυριεύει [00697] [00698]
κυριεύσαι [01738]
κυριό [02514]
Κύριοι [02628]
κυρίαις [03750]
Κυρίον [01347]
Κύριον [00048] [00160] [00214] [00369] [00389] [00906] [00912] [00913] [00918] [00918] [01044] [01164] [01184] [01437] [01475] [01513] [01611] [01672] [01684] [01690] [01703] [01707] [01732] [01734] [01735] [01739] [01753] [01769] [01777] [01795] [01806] [01807] [01808] [01817] [01820] [01870] [02103] [02204] [02358] [02438] [02461] [02472] [02532] [02542] [02612] [02616] [02621] [02621] [02629] [02630] [02712] [02814] [02990] [03128] [03380] [03535] [03711] [03918] [04064] [04114] [04162] [04167] [04210] [04322] [04491] [04668] [04680] [04682] [04952]
κύριον [01490] [02565] [03169]
Κυρίος [01009] [01024] [01812] [01999] [02122] [02671] [03071]
Κύριος [00067] [00093] [00133] [00215] [00250] [00410] [00445] [00696] [00698] [00763] [00766] [00780] [00782] [00808] [00822] [00840] [00845] [00882] [00892] [00929] [01005] [01037] [01051] [01093] [01105] [01110] [01130] [01141] [01146] [01159] [01175] [01223] [01383] [01430] [01438] [01504] [01542] [01576] [01596] [01635] [01661] [01696] [01696] [01699] [01704] [01704] [01705] [01705] [01707] [01708] [01710] [01714] [01715] [01719] [01722] [01730] [01733] [01741] [01747] [01747] [01751] [01761] [01773] [01800] [01801] [01814] [01839] [01840] [01842] [01987] [01996] [02000] [02000] [02000] [02003] [02030] [02072] [02203] [02214] [02423] [02477] [02479] [02492] [02530] [02534] [02543] [02544] [02565] [02601] [02632] [02647] [02665] [02666] [02700] [02711] [02713] [02715] [02749] [02793] [02870] [02871] [02878] [02896] [02899] [02949] [02979] [02980] [02988] [02993] [03009] [03010] [03036] [03122] [03156] [03172] [03203] [03225] [03245] [03251] [03253] [03265] [03266] [03268] [03271] [03306] [03312] [03313] [03317] [03365] [03373] [03410] [03413] [03423] [03462] [03463] [03546] [03546] [03650] [03672] [03681] [03682] [03684] [03688] [03720] [03784] [03904] [03936] [04081] [04087] [04096] [04153] [04212] [04275] [04278] [04318] [04320] [04321] [04363] [04378] [04420] [04458] [04460] [04529] [04534] [04535] [04620] [04640] [04678] [04679] [04713] [04766] [04859] [04860] [04869] [04951]
κύριος [01656] [01718] [01819]
κυριότης [02574]
κυριότητα [01704] [01715] [01720] [01804] [01832]
κυριότητας [03613]
κυριότητες [02073] [04568]
κυριότητι [04860]
Κυρίον [00018] [00022] [00181] [00196] [00233] [00238] [00631] [00655] [00670] [00718] [00861] [00911] [00993] [01016] [01020] [01032] [01047] [01053] [01112] [01127] [01128] [01298] [01438] [01509] [01547] [01551] [01561] [01605] [01708] [01715] [01733] [01753] [02214] [02230] [02363] [02366] [02379] [02435] [02457] [02508] [02538] [02648] [02712] [02939] [03128] [03135] [03221] [03317] [03373] [03381] [03419] [03571] [03691] [03719] [03933] [04123] [04166] [04292] [04380] [04477] [04575] [04764] [04878]
Κυρίω [00371] [00889] [01250] [01322] [01513] [01710] [01751] [01773] [02527] [02578] [02588] [02833] [02992] [03230] [03238] [03630]
κυρίως [00461] [00461] [00469] [00469] [00502] [01481]
κωλύει [01979] [01980]
κωλυθή [02658]
κωλύσας [04720]
κωλύων [01999]
κών [03261]
κών [02415] [04941]
Κωνσταντίον [04075]
Κωνσταντίου [00168]

κώνωπες [04731]
κώς [00446]
κώς [03380]
κώσιν [01379]

λά [03982]
λα [00171] [00739] [02480] [04106]
λάβαν [03674] [03677]
λαβείν [00797] [00848] [00855] [00867] [00869] [00902] [00919] [01362] [02525] [03343] [03656] [03977] [03982] [04010] [04042] [04299] [04302] [04325] [04329] [04563] [04591] [04648] [04710] [04711]
λάβετε [01027] [01058] [01108] [01216]
λάβη [03551] [04307] [04335]
λάβοι [03201] [03634]
λάβοιμεν [01584]
λαβόντα [02616]
λαβόντας [00008]
λαβόντες [00178] [00797] [03868]
λαβόντος [04292]
λαβόντων [00050]
λαβούσα [01298] [04298]
λαβούσης [04298]
λάβωμεν [01074] [01613] [04091]
λαβών [04341]
λαβών [00513] [00838] [00843] [00902] [01130] [01605] [03058] [03659] [03951] [04095] [04124] [04135] [04295] [04304] [04671]
λαβών [01043] [01441] [03067]
λάβωσι [04953]
λάβωσιν [02852]
λάγην [04211]
Λάζα [04264]
Λάζαρον [04160] [04342] [04349] [04355] [04654]
Λάζαρος [04029] [04275] [04278] [04278] [04287]
Λαζάρου [04159] [04454] [04454]
λαθεΐν [00272]
λάθη [00110] [04377]
λαϊ [02346]
λάκεις [00047] [01486]
λαλει [01040] [03727] [03727] [04214]
λαλείν [00793] [04697]
λαλείσθαι [01298]
λαλή [01200]
λαληθείς [01296]
λαληθή [02302]
λαλήσαι [03055] [03055] [03674]
λαλήσαντος [02289]
λαλήσει [01109] [03410]
λαλοῦν [04046]
λαλοῦντα [03776] [04214] [04686]
λαλοῦντι [01576] [01657]
λαλοῦντός [01402]
λαλοῦντος [02302]
λαλοῦσι [00516]
λαλοῦσιν [01674]
λαλῶν [01646] [02332] [03722] [03725] [04634]
λαμ [00039] [00233] [01114] [01387] [01683] [02632]
λαμβά [01824] [04197]
λαμβάνει [00312] [01037] [01747] [03883] [03968] [04308] [04399]
λαμβάνειν [00901] [01029] [01068] [01375] [02325] [02467] [03405] [03821] [04420] [04623]
λαμβάνεται [03887]
λαμβανόμενον [02505]
λαμβάνοντα [04303]
λαμβάνοντας [02459]
λαμβάνοντες [01119] [01444] [02539] [02892]
λαμβανούσης [04339]
λαμβάνουσι [00565] [03707]
λαμβάνων [00973] [01065] [01065] [03015] [03840] [03967] [04241] [04293]
λαμπέτω [00749]
λαμπρότερον [01566] [01969]
λαμπρότη [00235]
λαμπρότητα [02959]
λάμψαι [02674]
λάμψει [04080]
λανθροπία [02959]
λαοῖς [03048]
λαόν [02064] [02067] [03045] [03047] [03670]
λαόν [02525]
λαός [00022] [01728] [02518] [02850] [02989] [02990]
λαοῦ [01594] [01618] [02640]
λαούς [00826] [02528]
λάτραι [04167]
λατρείαν [00122]
λατρείας [00222]
λατρεύειν [00122] [03750]
λατρεύοντες [03767]
λατρεύουσι [03757]
λατρεύουσιν [03761]
λαῶ [02993]
Λέ [00706]
λέ [00185] [00208] [00277] [00322] [00415] [00711] [00711] [00765] [00850] [01004] [01071] [01102] [01150] [01314] [01478] [01501] [01557] [01582] [01609] [01762] [01864] [01968] [02360] [02440] [02458] [02479] [02483] [02490] [02555] [02689] [02793] [02827] [02856] [02905] [03324] [03330] [03345] [03476] [04200] [04226] [04250] [04350] [04474] [04516] [04622] [04670] [04684] [04752] [04886]
λε [00235] [01117] [02367] [02955] [04623]
λέγε [00969] [01028] [01259] [01548] [01567] [04367]
Λέγει [01558] [04490]
λέγει [00062] [00199] [00257] [00295] [00438] [00548] [00763] [00780] [00782] [00884] [01011] [01057] [01091] [01096] [01181] [01223] [01234] [01270] [01271] [01344] [01356] [01401] [01403] [01665] [01864] [01900] [01905] [02195] [02203] [02218] [02233] [02339] [02393] [02423] [02484] [02496] [02504] [02508] [02533] [02543] [02558] [02575] [02602] [02610] [02621] [02646] [02647] [02664] [02740] [02749] [02761] [02765] [02836] [02863] [02963] [02979] [03008] [03179] [03266] [03267] [03270] [03284] [03316] [03403] [03405] [03409] [03413] [03416] [03461] [03475] [03565] [03573] [03573] [04068] [04251] [04280] [04290] [04296] [04297] [04307] [04312] [04312] [04336] [04337] [04386] [04402] [04402] [04475] [04494] [04886] [04951]
λέγειν [00008] [00013] [00015] [00048] [00088] [00151] [00155] [00162] [00171] [00173] [00191] [00193] [00237] [00298] [00314] [00321] [00346] [00348] [00412] [00413] [00414] [00417] [00417] [00433] [00587] [00595] [00649] [00666] [00676] [00678] [00691] [00705] [00714] [00714] [00731] [00736] [00765] [00810] [00925] [01111] [01128] [01130] [01246] [01331] [01432] [01668] [01848] [01850] [01855] [01872] [01872] [01960] [01962] [01999] [02051] [02066] [02111] [02186] [02237] [02281] [02358] [02358] [02362] [02366] [02417] [02475] [02542] [02771] [02801] [02822] [02996] [03309] [03333] [03363] [03420] [03428] [03733] [03741] [03749] [03759] [03800] [03818] [03891] [03900] [04063] [04064] [04127] [04245] [04246] [04249] [04418] [04450] [04461] [04518] [04520] [04576] [04635] [04643] [04675] [04682] [04688] [04698] [04701] [04705] [04733] [04773] [04790] [04801] [04813] [04821] [04829] [04855] [04857] [04910] [04911] [04914] [04918]
λέγεις [00048] [01759] [03544]
λεγεσθαι [00243] [00265] [00279] [00447] [00659] [00660] [00673] [00823] [01193] [01194] [01195] [01236] [01280] [01433] [02335] [02336] [02652] [02848] [02949] [03384] [03457] [03603] [03614] [03741] [04164] [04673]
Λεγέσθω [00968] [01445] [01447] [01449] [01889] [03810] [04767] [04774] [04922]
Λέγεται [00663] [04339]
λέγεταιί [01481]
λέγεται [00073] [00074] [00147] [00147] [00286] [00286] [00386] [00510] [00698] [00803] [00876] [00881] [00890] [00892] [00901] [00938] [00948] [00958] [00964] [00964] [00965] [00965] [00966] [00967] [00976] [00981] [01093] [01138] [01279] [01518] [01607] [01667] [01838] [02352] [02495] [02516] [02748] [02893] [02898] [02901] [02905] [02908] [02984] [03001] [03022] [03344] [03457] [03457] [03473] [03526] [03528] [03530] [03536] [03600] [03603] [04139] [04151] [04165] [04166] [04180] [04291] [04298] [04365] [04615] [04670] [04678]
λέγεται [00240] [01996]
λέγετε [00188] [00240] [00270] [00275] [00366] [00725] [00727] [01454] [01764] [01768] [01874] [01997] [02053] [02059] [02557] [03536] [03787] [04010] [04828]
λεγέτω [00580] [02748] [03541]
λεγέτωσαν [00138] [00348] [02018] [03278] [04075] [04576]
λέγη [01235] [01346] [01356] [01503] [01540] [01581] [01631] [01665] [02632] [02689] [03313] [03826] [03983] [04290] [04290] [04469] [04476] [04519]
λέγεται [01417] [01547] [02010] [03472] [03581] [03593] [03694] [04162] [04192]

λέγητε [01873] [01876]
 λεγὸ [00732] [01362] [03003]
 λέγοι [00546] [01411] [01412] [02426] [02746] [03562] [03563] [04253] [04374]
 λέγοιεν [01519]
 λέγοιτο [00627] [04163] [04613] [04853]
 λεγόμε [04571]
 λεγομέ [00103] [04735]
 λεγόμεθα [00326] [02868]
 λεγομεν [00161] [03746] [03759] [03760] [03788] [04162]
 λεγόμενα [01443] [02479] [03380] [03471] [03472] [03510] [03510] [04082]
 λεγομένας [04188]
 λεγομένη [01583] [02496] [02517] [04606] [04728]
 λεγομένης [03277]
 λεγόμενοι [00797] [01639] [03997]
 λεγομένοις [01679]
 λεγόμενον [00400] [00873] [00885] [00931] [00952] [00986] [01031] [01115] [01277] [01327] [01393] [01418] [01419] [01444] [01514] [01663] [01689] [01695] [01697] [01720] [01817] [01841] [02245] [02482] [02497] [02529] [02532] [02556] [02793] [02985] [02987] [03355] [03373] [03890] [04033] [04340] [04608] [04737] [04777]
 λεγόμενος [00969] [01004] [03763]
 λεγομένου [01069] [01118] [02532] [03908] [03925]
 λεγομένω [00954]
 λεγομένων [00065] [01184] [04263] [04350]
 Λέγον [00223]
 λέγον [00557] [00652] [00893] [02623] [02796] [03040] [03535] [04070] [04256]
 λέγοντα [00100] [01999] [04213] [04474]
 λέγονται [01236]
 λέγοντας [00371] [00491] [00566] [01444] [04862]
 Λέγοντες [01870]
 λέγοντες [00043] [00118] [00126] [00208] [00243] [00273] [00274] [00298] [00302] [00334] [00451] [00691] [00708] [00729] [00789] [01184] [01191] [01413] [01430] [01455] [01496] [01572] [01626] [01682] [01757] [01825] [01858] [01867] [02361] [02397] [02401] [02457] [02461] [02463] [02814] [02934] [02954] [02999] [03374] [03606] [03740] [03742] [03759] [03900] [04060] [04119] [04731] [04739] [04791] [04801] [04934]
 λέγοντι [00116] [00174] [00220] [01564] [01568] [02980] [04873]
 Λέγοντος [00238]
 λέγοντος [00238] [00238] [00241] [00318] [00318] [00525] [00834] [00836] [01029] [01145] [01160] [01250] [01294] [01636] [01671] [01707] [02185] [02508] [02969] [02989] [03115] [03254] [03381] [03581] [03589] [03896] [03926] [03933] [03972] [04098] [04194] [04197] [04250]
 λεγόντων [00012] [00106] [00522] [00887] [01094] [01150] [01474] [01728] [02229] [02275] [02379] [02941] [03803] [04066] [04470]
 λέγουσα [00767] [01239] [01492] [01545] [02216] [02498] [03293] [03328] [03777]
 λέγουσαι [00242] [02455] [02556]
 λέγουσαι [00243] [00504] [00655] [00693] [00706] [00801] [00802] [01488] [02000] [02128] [02398] [02446] [02554] [03353] [03760] [03998] [04474]
 λέγουσιν [00266] [00480] [00508] [00658] [01140] [01354] [01385] [01779] [02048] [02275] [02335] [02363] [02401] [02556] [04028] [04081] [04131] [04264] [04275] [04474] [04801]
 Λέγω [02043]
 λέγω [02555] [04022]
 Λέγων [00937] [01264] [03923]
 λέγων [00048] [00066] [00206] [00342] [00393] [00394] [00398] [00434] [00664] [00679] [00679] [00707] [00709] [00933] [00995] [01007] [01060] [01180] [01207] [01210] [01228] [01234] [01263] [01266] [01272] [01368] [01642] [01701] [01742] [01833] [01971] [01979] [01980] [01986] [01995] [02025] [02030] [02449] [02479] [02531] [02585] [02595] [02617] [02663] [02677] [02686] [02686] [02694] [02696] [02697] [02777] [02788] [02801] [02845] [02874] [02881] [02899] [02928] [03008] [03015] [03145] [03151] [03166] [03225] [03279] [03286] [03304] [03309] [03349] [03515] [03517] [03541] [03543] [03547] [03568] [03643] [03649] [03667] [03675] [03683] [03690] [03720] [03770] [03779] [03790] [03862] [03878] [03893] [03895] [03908] [03911] [03925] [03960] [03979] [03999] [04011] [04033] [04190] [04202] [04313] [04323] [04326] [04332] [04355] [04369] [04371] [04377] [04378] [04391] [04398] [04446] [04446] [04471] [04493] [04528] [04532] [04538] [04595] [04637] [04638] [04639] [04644] [04661] [04688] [04708] [04738] [04738] [04840] [04856] [04866] [04888]
 λέγωνται [02869]
 λέγωσι [00299] [01414] [02459]
 λέγωσιν [00670] [01390] [02011]
 λει [02089] [02182]
 Λείας [01257]
 λείας [01712] [02657] [02948]
 λειν [01045]
 λειούται [02425]
 λείπει [00080] [00148] [00178] [03018]
 λείπεται [00314]
 λειπόμε [02455]
 λειπόμενα [00516]
 λειπομένη [02107]
 λειπόμενον [00450]
 λείπον [02090]
 λείποντα [03001]
 λείτο [03688]
 λειτουρ [02073]
 λειτουργει [01229]
 λειτουργεία [01604]
 λειτουργίαν [02082] [02098]
 λειτουργίας [01317] [04400]
 λειτουργικά [03707]
 λειτουργικόν [01367]
 λειτουργοῦντες [01372] [02578]
 λειτουρούς [01271]
 λείψανα [01778]
 λείψαντά [00400]
 λείωσεν [01318]
 λεκτέον [00623] [01055]
 λελάληκα [02375] [02480]
 λελάληκε [02700]
 λελάληκεν [00121] [02372] [03552] [03569]
 λέλε [01073]
 λελύτω [00340]
 λεν [00638] [01612]
 λέντα [04289]
 λεντίνος [03098]
 λέξει [01548] [02689] [03931]
 λεξειδία [00196] [00265] [01551] [01669]
 λεξειδιον [00695] [02463] [04737]
 λέξεις [00006] [00048] [00105] [00107] [01169] [01479] [01480] [01480] [01511] [01512] [01683] [01810] [03954]
 λέξεις [00655] [01477] [02487]
 λέξεων [01825] [02811] [02870]
 λέξεως [00730] [01075] [01363] [02646] [02844] [02873]
 λέξιν [00691] [01234] [01583] [01647] [02478] [02874]
 λέξιν [00658] [01527] [01545] [01546] [02496] [02517] [02822]
 λειν [03215]
 λέπρας [03416]
 λέσας [03359]
 λέσει [00800]
 λεισθαι [01467]
 λεισθω [00474]
 λεισθωσαν [02098]
 λεται [00398] [04276]
 λετο [02977]
 λέτω [01800]
 λευ [00846]
 Λευῖ [00576]
 λευέσθαι [03214]
 λευθῶ [01347]
 λευκότερον [03155]
 λευκῶς [02622]
 λευόμενος [02161]
 λειν [00892] [01034]
 λεχθείη [00317] [00628] [00669] [01014] [04192] [04833]
 λεχθέντα [01785] [03751]
 λέων [03680]
 λη [04006]

λογοῦσι [00107]
 λόγῃ [01790]
 λόγῳ [00423] [01803] [01941] [02178] [02192] [02212] [02214] [02274] [02420] [02947] [03038] [03074] [03215] [03215] [03235] [03404] [03542] [03573] [03743] [03982] [03984] [03989] [04181] [04352] [04357] [04782] [04783] [04796] [04798] [04878] [04879] [04929] [04932]
 λόγῳ [01552] [03431] [04788]
 λογῶ [04187]
 λόγων [02310] [02337] [03194] [03996]
 λοῖ [02328] [03626]
 λοί [03768]
 λοι [00018] [00101] [01991] [02829] [02898] [03016] [03081] [03225] [03913] [03993] [04185] [04511]
 λοιδορίας [00655]
 λοιπὸν [01733] [02904] [04510]
 λοιπὸν [00008] [00027] [00032] [00040] [00138] [00178] [00191] [00336] [00355] [00447] [00498] [00528] [00591] [00671] [00677] [00729] [00841] [00910] [00913] [01012] [01130] [01168] [01387] [01399] [01427] [01475] [01560] [01564] [01679] [01749] [01809] [01841] [01852] [01883] [02020] [02156] [02280] [02383] [02390] [02444] [02459] [02470] [02535] [02832] [02859] [02868] [02971] [02980] [03018] [03068] [03069] [03074] [03076] [03201] [03343] [03373] [03422] [03567] [03957] [04086] [04179] [04187] [04202] [04212] [04218] [04312] [04336] [04339] [04501] [04601] [04658] [04666] [04722] [04724] [04737] [04797] [04853]
 λοιπὸν [02355]
 λοις [03852] [04180] [04303]
 λοίωμαι [01643]
 λοίωτός [01651]
 λοίωτος [00771]
 λόμενοι [04739]
 λομένου [04896]
 λομένους [03197]
 λομώνος [01215] [02594]
 λον [00711] [00726] [00923] [01491] [02169] [02663] [03147] [04200] [04720]
 λονται [00168]
 λοντας [01188] [03979] [04536]
 λοντες [01716]
 λός [00842]
 λος [01304] [01368] [01518] [01613] [02887] [03086] [03216]
 λοτε [03439]
 λότριον [03403]
 λου [00650] [00933] [02537] [02616] [03073]
 λουθος [03071]
 λουθῶμεν [02980]
 Λουκᾶ [02232] [04549] [04571]
 Λουκάς [04551] [04554]
 λούμενος [04287]
 λουόμενοι [01016]
 λουομένου [01016]
 λούς [02113]
 λους [00208] [01270] [02087] [02539] [03877] [03883]
 λούσι [00739] [01486]
 λουσι [00043] [04757]
 λούσιν [02383]
 λουσιν [01769]
 λουτρὸν [02420]
 λουτρὸν [02408]
 λύ [00126] [03038]
 λυ [02674]
 λυθα [02720]
 λυθείσης [04185]
 λυθέντων [03074]
 λυθῆναι [01763] [03035]
 λυκέφαλος [04800]
 λύκων [03834]
 λυμένα [00486]
 λυπεῖ [00648]
 λυπήση [04501]
 λύπτοντα [00114]
 λύσαι [02724] [03030] [03039] [03041] [03061]
 λύσας [00955] [02743]
 λύση [02723] [03073]
 λυσιτελεῖ [03055]
 λυσιτελείας [04496]
 λυσιτελεῖν [00639]
 λυσιτελεῖς [00637] [00640]
 λυσιτελοῦν [03042]
 λύτρα [01598]
 λύτρον [00969]
 λυτρού [01589]
 λυτροῦσθαι [02456]
 λυτρῶ [01715]
 λυτρῶθέντες [00929] [03952]
 λυτρῶσάμενος [01748]
 λυτρῶσῆται [01333] [04311]
 λυτρῶσίν [03215]
 λυτρῶσιν [01753]
 λυτρῶσις [01087]
 λυχνίας [00126]
 λύχνον [00168]
 λύχνου [00118]
 λών [02925]
 λων [00758] [01581] [04571]
 λώς [00683] [01592]
 λως [03194]
 Λώτ [01409]
 Λώτ [01407]

Μα [00106] [04548]
 μά [00605] [02397]
 μα [01184] [01889] [01938] [02364] [03298] [03451] [03886] [04698]
 Μάγος [04872]
 μάγος [00028]
 μαθεῖν [00604] [01184] [01187] [01636] [02106] [02741] [02856] [03872] [03926]
 Μάθετε [03879]
 μάθετε [04688]
 μαθέτωσαν [00107] [03898]
 μαθη [04279]
 μαθημάτων [02105]
 μαθήσεως [02110] [02454]
 μάθησιν [02752]
 μάθησις [03899]
 μαθηταῖ [00035] [01311] [02218] [02458] [04507]
 μαθηταῖς [01027] [01057] [01106] [02363] [03833] [04030] [04038] [04327] [04369] [04379]
 μαθητάς [01995] [03549] [03983] [04073] [04501] [04504]
 μαθητάς [04535]
 μάθητε [03897]
 Μαθητεῦσατε [02451]
 μαθητῆς [04491]
 μαθητῶν [04028] [04447] [04457] [04547]
 μάθοιεν [01517]
 μαθόντα [03406]
 Μαθόντες [01188]

μαθόντες [00782] [01249] [01811] [02404] [04470] [04536] [04757]
μαθόντων [02379]
μάθω [00585]
μαθών [00051] [01766] [02103] [02185] [02727] [03586]
μάθωσι [00181] [02475] [03895]
μάθωσιν [00138] [00658] [01252] [03567]
μαί [01743] [04223] [04777]
μαίνει [00192] [01340] [02683]
μαίνειν [00592] [04739]
μαίνεσθε [01626]
μαίνεται [02238]
μαίνηται [03098]
Μαίνοιτο [04909]
μαίνοιτο [02317]
μαινομένους [00690]
μαινομένων [00175] [00630]
μαίνονται [01825] [02270] [02272] [04943]
μαίνωνται [03099] [03570]
μακά [01621]
μακα [04891]
μακαρίαν [00380]
μακαρίας [00332] [01472]
Μακάριοι [02970] [02970]
μακάριος [00004] [00124] [00680] [01726] [02338] [02350] [02982] [03216] [03955]
μακαρίου [04188]
μακαρίτη [01857]
μακαρίτου [00031]
μακαρίων [00023]
μακρὰν [01152] [01653] [03924] [04278] [04377]
μακρὰν [00677] [03924] [03970]
μακρύνειν [00367]
μᾶλ [00711] [00726] [00923] [02169] [04200] [04720]
μᾶλα [00932]
Μαλαχίου [02856]
μάλιστα [00102] [00490] [00765] [01396] [01584] [01653] [01843] [01854] [02012] [02168] [03975] [04091] [04165] [04361] [04392] [04670] [04853]
Μᾶλλον [01866] [03738] [04251] [04796]
μᾶλλον [02357] [04249]
μᾶλλον [00093] [00151] [00197] [00213] [00312] [00335] [00348] [00370] [00473] [00502] [00548] [00557] [00588] [00705] [00766] [00767] [00802] [00805] [00822] [00823] [00825] [00838] [00848] [00902] [01071]
[01079] [01120] [01137] [01154] [01230] [01256] [01257] [01258] [01261] [01285] [01289] [01385] [01429] [01479] [01545] [01565] [01613] [01666] [01698] [01740] [01744] [01747] [01769] [01801] [01829] [01837]
[01918] [01943] [01999] [02008] [02038] [02045] [02138] [02140] [02165] [02243] [02456] [02541] [02685] [02806] [02926] [03024] [03055] [03088] [03212] [03365] [03397] [03425] [03542] [03542] [03597] [03637]
[03717] [03746] [03919] [03955] [03967] [03968] [04024] [04201] [04235] [04285] [04287] [04308] [04309] [04399] [04404] [04419] [04464] [04476] [04486] [04492] [04565] [04589] [04602] [04657] [04699] [04700]
[04725] [04730] [04774] [04822] [04844] [04873] [04894]
μαν [00753] [04055]
Μανασσή [03660]
Μανασσής [01534]
μανέντες [04419] [04848]
μανθά [02242]
μανθα [01683] [04219]
μανθάνειν [03899] [04032]
μανθανέτωσαν [04941]
μανθάνωσι [01195]
Μανι [01171] [04546]
μανία [04417]
μανία [00237] [00749]
μανίαν [00003] [00548] [00793] [04079] [04366] [04831] [04853]
μανίας [00040] [01427] [02243]
Μανιχαίοι [00029] [02402] [02403] [02458]
Μανιχαίους [00016] [04218] [04544]
Μανιχαίον [03734]
Μανιχαίος [00016] [00028]
Μανιχαίους [02383]
Μανιχαίων [00498] [01172]
Μανωῆ [01986] [03712]
Μαρία [04672]
Μαριάμ [01047]
Μαρίαν [01598]
Μαρίας [02461] [03096] [03204] [03708] [04095] [04135] [04175] [04180]
Μαρκίων [00025] [01930]
Μαρκίωνα [03734]
Μαρκίωνι [00027]
Μαρκιωνισταὶ [00027]
μάρτυ [03125]
μαρτυρεῖ [00402] [01777] [03007] [03777]
μαρτυρεῖται [01278]
μάρτυρες [03623] [04700]
μαρτυρήσαι [02724]
μαρτυρησάσης [01431]
μαρτυρήσω [02722]
μαρτύρια [02379]
μαρτυρίαν [02384]
μάρτυρος [00030]
μαρτυρομένην [02463]
μαρτυρούμενον [01303]
μαρτυρούσαι [04097]
μαρτυρούσιν [00782]
μαρτύρων [04702]
μάρτυς [04189]
μασε [03143]
μασι [03339]
μασίαν [03896]
μασμένον [01216]
μαστιγωθῆναι [04165]
μαστός [00044]
ματα [00150] [00737] [01271] [01787] [01968] [02221] [03636]
ματαίαν [01854] [02361]
ματαίας [03565]
Μάταιος [00730]
ματαίωται [01245]
Μάτην [00479] [01132] [04718]
μάτην [00925] [01132] [02270] [03365]
ματι [00843] [01110] [01116] [02034] [03058] [04148] [04717]
ματίζομεν [03848]
ματικής [02987]
ματικών [02271]
ματος [00083] [00237] [00967] [01047] [01110] [01119] [02873] [04092] [04182]
μάχαι [03142]
μάχαιραν [02220] [02311]
μάχεσθαι [01810]
μάχεσθε [02532] [02541]
μαχέσθωσαν [01608]
μάχεται [04887]
μάχην [00812] [02215] [03086] [04055]
μάχης [00529]
μάχοι [03011]
μαχόμενοι [00738]
μαχομένους [01361]

μένης [02059]
 μενοί [01534]
 μενοι [00299] [00840] [02232] [02853] [03652] [04091] [04717] [04791]
 μένοις [00045] [01400] [01401] [03654]
 μένομεν [03961]
 μένον [01393] [01430] [03161] [03252] [03341] [04662]
 μενον [00562] [01362] [03003]
 μένοντα [02253] [03773]
 μένοντος [03972]
 μενός [03662]
 μενος [01161] [01212] [01589] [01938] [02390] [02740] [03269] [03546] [04029] [04460] [04702] [04767]
 μένου [00301] [00367]
 μένους [00305] [02220] [02353] [03826]
 μένουσα [01633]
 μένουσαν [01631]
 Μένουσι [04305]
 μένουσι [03952]
 μένουσιν [04179]
 μέντοι [00069] [00499] [00499] [00500] [00514] [02173] [02336] [03058] [03344] [03515] [04449] [04558] [04677] [04907]
 μένω [01038]
 μένων [00473] [00485] [00572] [01065] [01359] [01581] [01601] [02256] [02534] [02814] [04587]
 μένωσ [02700]
 μέρει [02564]
 μέρη [00086] [00106] [00606] [02271] [02272] [02563] [02563] [02952] [03438] [04028] [04264] [04457]
 μεριζόμενον [02246]
 μεριμνάτε [02034] [02040]
 μεριμνών [02039]
 μερισμόν [00334]
 μερισμός [00332]
 μερισμού [02311] [03142]
 μεριστών [00606]
 μερον [01602]
 μέρος [00592] [00603] [00605] [00614] [00679] [02098] [02098] [02244] [02245] [02264] [02267] [02503] [03066] [03112]
 μέρους [03498] [04419]
 μερούς [03746]
 μερών [00301] [00596] [00965] [02565]
 μέσην [00793]
 μεσίτην [02061] [02127] [02207]
 μεσίτης [01317]
 μεσίτου [02057] [02059] [02059] [02133] [02162]
 μεσιτών [02059]
 μέσον [02084] [02084] [02095] [04908]
 μέσος [02059] [03087]
 μεσότοιχον [02743]
 μέσου [00320] [02020] [02058] [02058] [02059] [02062]
 μεστά [00052] [00471]
 μεστήν [00650]
 μεστόν [00535]
 μέσω [01691] [01694] [01703] [03834]
 μετ [00060] [00097] [00230] [00681] [00704] [00827] [00830] [01092] [01123] [01162] [01201] [01835] [02124] [02344] [02393] [02478] [02487] [02560] [02561] [02819] [02946] [02949] [02989] [03600] [03792]
 [04569] [04698]
 μεταβαίνειν [04700]
 μεταβαλ [00474]
 μεταβάλλει [01479]
 μεταβάλλεται [00474] [03888]
 μεταβάλλονται [00040]
 μεταβάλλονται [00670]
 μεταβάντων [04202]
 μεταγινώσκειν [01427]
 μεταγνώσι [00010]
 μεταδεδώκασι [00028]
 μεταδι [03851]
 μεταδιδόμενη [04606]
 μεταθείναι [01293]
 μεταθείς [03202]
 μεταθη [04181]
 μεταλαβόντες [02969]
 μεταλάβωμεν [01014] [03230]
 μεταλαμ [03918]
 μεταλαμβάνομεν [04717]
 μεταμελομένους [02473]
 μετανοή [03990]
 μετανοούντας [00800]
 μεταξύ [04522] [04526] [04909]
 μεταπίπτειν [02104]
 μεταποιείν [00693]
 μεταποιείτε [02539]
 μεταποιήσας [04519]
 μεταρρῶθμίλει [01935]
 μεταστρέφοντες [01853]
 μετασχεῖν [02057] [02058] [02059] [04567]
 μετασηματίσονται [04518]
 μετασχόντα [01236]
 μετάσχωμεν [04183]
 μετατεθέντων [04185]
 μετέθηκεν [04182]
 μετενεχθή [03198] [03200]
 μετέρχεται [00570]
 μετέσχε [01616] [01622] [02728]
 μετέσχεν [00809]
 μετεσημάτισα [03897]
 μετέσχομεν [01116]
 μετετέθη [04580]
 μετέχει [00310] [00313] [00324] [00325] [00997]
 μετέχειν [00326] [00997]
 μετέχεσθαι [00322] [00331] [00332] [00332]
 μετεχόμενον [00319] [00325]
 μετέχον [00326]
 μετέχοντα [00062]
 μετέχοντες [00613] [03860] [04568]
 μετεχόντων [00050] [00994]
 μετέχων [00316] [00317] [00612] [01630] [03966]
 μετουσία [03392]
 μετουσίαν [00307] [01237] [02336] [03451]
 μετοχή [00074] [00131] [00145] [00154] [03391] [03971] [03976]
 μετοχήν [00797] [03510]
 μέτοχοι [00830] [01163] [01442] [01587] [01620]
 μέτοχον [00159]
 μέτοχος [00309] [00310] [01084]
 Μετόχους [00993]
 μετόχους [00788] [00991] [01018]
 μετρείται [00236] [02807] [04596]
 μετρίως [03231]
 μέτροις [00078]
 μετρούμενου [00677]
 μετρούντες [00431]

μετροῦσιν [00304]
 μέτρων [01948]
 μέχρι [00480] [00803] [00844] [00907] [00937] [00943] [00950] [00957] [01193] [01306] [01310] [02046] [02698] [04107] [04176] [04409]
 μεων [00067]
 μηδ [01434] [01452] [03041]
 μηδέ [00019] [00020] [00044] [00149] [00347] [00358] [00376] [00376] [00550] [00663] [00802] [00810] [01156] [01393] [01418] [01431] [01825] [01843] [01918] [02034] [02055] [02251] [02271] [02271] [02333] [02455] [03067] [03373] [03426] [03602] [03606] [03735] [03743] [04075] [04167] [04346] [04470] [04498] [04521] [04576] [04698] [04719] [04908] [04922]
 μηδεῖς [03313]
 μηδεμιάς [01227]
 μηδέν [00012] [00099] [00113] [00489] [00532] [00730] [00805] [00810] [01365] [01856] [02446] [03438] [04677]
 μηδέν [01677]
 μηδένα [00839] [02331] [03208] [04167]
 μηδενός [04592]
 μηδέπω [00643] [00659] [02675]
 μηδόλως [00767]
 Μηκέτι [01626] [01800]
 μηκέτι [00685] [01331] [01823] [01871] [02293] [02302] [02560] [02980] [03422] [03957] [03993] [04181] [04485] [04501] [04703] [04716] [04723] [04934]
 μηκύνων [01934]
 μήν [00312] [01024] [01798] [02128] [02347] [04670] [04899]
 μηνύει [00222]
 μήποτε [01295] [03541] [04118]
 μήπω [00269] [00627] [00659] [03226] [03578]
 μήπως [04737]
 μης [01935]
 μησα [03950]
 μησεν [04118] [04135]
 μήτ [00092]
 μήτε [00011] [00011] [00092] [00392] [00392] [00417] [00655] [00655] [00660] [00660] [00671] [00671] [00801] [00801] [00801] [00801] [00801] [00801] [01153] [01153] [01187] [01207] [01430] [01430] [02384] [02384] [02385] [02385] [02565] [02565] [03097] [03097] [03379] [03379] [03379] [03400] [03400] [03403] [03810] [03810] [04078] [04078] [04470] [04470]
 μητέρα [01598] [04067]
 μήτηρ [01492]
 μητρι [04355]
 Μία [03443] [03522] [03648]
 μία [00006] [00064] [00065] [00065] [00364] [00364] [00682] [01214] [01226] [01301] [01614] [02080] [02081] [02089] [02345] [02392] [02434] [03348] [03520] [03523] [03523] [03692] [03783] [03812] [03877]
 μιὰ [02568]
 μιάις [01158] [02700]
 μίαν [00060] [02334] [02334] [02358] [02390] [02397] [02563] [02565] [02876] [03728] [03736] [03746] [03751] [04669]
 μιὰρά [02275]
 μιὰράς [00009]
 μιὰροῦ [02249]
 μιὰρώτερον [00738]
 μιὰς [02396] [02415] [03450] [03457]
 μίγμα [01047]
 μίζουσιν [02352] [04268]
 μικρά [01325] [02217] [04718]
 μικρῶ [00935] [03646]
 μικρών [02046]
 μμείσθαι [03910]
 μμείται [00501]
 μμησάμενος [00044]
 μμησιν [03867]
 μμησις [03887]
 μμησώμεθα [03845]
 Μμμηται [03626]
 μμηται [03624] [03852]
 μμουμένοι [00138]
 μμουμένους [03175]
 μουγγεῖν [01471] [01919]
 μουγγήση [00059]
 μουγγόν [02555]
 μουγγός [03265]
 μισ [00206] [03339] [04829] [04837]
 μισ [03313]
 Μισαήλ [03125]
 μίσγων [04216]
 μισεῖ [01136] [01139] [01152]
 μισεῖν [01138] [01150]
 μισήσειε [00690]
 μισήσειεν [00087] [02956]
 μισθαποδοσίαν [01296]
 μισθόν [00790] [00794] [00823] [00838] [00942] [01076] [03846]
 μισθόν [01567]
 μισθός [00849] [01032] [01050]
 μίσσους [00169] [02351]
 μισών [01130] [01146]
 μισώως [02478]
 μνή [01787]
 μνήματα [04681]
 μνημεία [04686]
 μνημείων [01791]
 μνημονεύει [01203] [01652] [01653]
 μνημονεύοντες [00552]
 μνημονεύσαι [02417] [04098]
 μνημονεύων [00216] [00817]
 Μνήσθητι [02799]
 μνησθῶ [01444]
 μό [00074] [00708] [01817] [02021] [02023] [02302] [03526]
 μο [02907] [03185]
 μόδιον [00168]
 μοι [00231] [01072] [01381] [01411] [01423] [01722] [02546] [02717] [03005] [03007] [03010] [03791] [03796] [03905] [03948] [03951] [04000] [04005] [04008] [04155] [04222] [04233] [04233] [04254] [04290] [04316] [04318] [04641] [04663]
 μοις [00655]
 μον [00536] [02164]
 μονάς [00350]
 μονάς [00351]
 μονες [03841]
 μόνη [01310] [03924]
 μόνη [00373] [02089] [02496] [02517] [02594] [04181]
 μόνην [00730] [02356] [02383]
 μονήν [02431] [03644]
 μόνης [00217] [00469] [00801] [01582]
 μονο [03313]
 μονογε [02559] [03254]
 μονογενές [00335]
 Μονογενή [01871] [02379] [02912] [02966]
 μονογενή [00413] [02543] [02555] [02556]
 Μονογενής [02342] [02346] [02910] [02925] [02927]
 Μονογενής [02906] [02922] [02923] [02924]
 μονογενής [00127] [02561] [02713] [03257] [03621] [03627] [03810]
 μονογενής [01627] [02783] [02907]
 Μονογενοῦς [02911] [02926]
 μονογενοῦς [03254] [03292] [03847] [04103]
 μόνοις [00044]
 μόνον [00008] [00060] [00065] [00079] [00131] [00147] [00159] [00276] [00302] [00343] [00427] [00447] [00499] [00502] [00559] [00560] [00565] [00654] [00670] [00672] [00677] [00706] [00712] [00713] [00716] [00732] [00739] [00793] [00797] [00838] [00945] [01150] [01156] [01245] [01292] [01449] [01601] [01678] [01698] [01791] [01936] [01971] [02014] [02016] [02020] [02027] [02067] [02070] [02082] [02097] [02132] [02148] [02189] [02289] [02302] [02335] [02337] [02349] [02350] [02351] [02356] [02357] [02384] [02399] [02455] [02461] [02492] [02494] [02532] [02540] [02542] [02560] [02713] [02840] [02926] [02947] [02956]

[02966] [02976] [03039] [03041] [03045] [03259] [03346] [03366] [03381] [03387] [03601] [03610] [03636] [03654] [03793] [03815] [03852] [04119] [04146] [04162] [04233] [04289] [04523] [04548] [04558] [04736] [04760] [04829] [04830] [04831] [04871] [04908] [04944]
μόνος [00054] [00058] [00127] [00147] [00179] [00557] [00838] [00910] [00911] [00943] [00997] [01303] [01447] [01642] [01907] [01946] [01947] [01955] [01955] [01958] [01958] [01975] [02014] [02020] [02053] [02075] [02080] [02081] [02089] [02099] [02114] [02157] [02377] [02404] [02567] [02571] [02580] [02583] [03529] [03531] [03536] [03537] [03557] [03564] [03566] [03581] [03589] [03590] [03592] [03593] [03621] [03622] [03631] [03689] [03769] [03810] [03817] [03894] [03894] [03930] [04226] [04238] [04241] [04280] [04293] [04585] [04587]
μόνου [00044] [00738] [01984] [02009] [02012] [02017] [02059] [02069] [02092] [02115] [02115] [02157] [02170] [02372] [02379] [02583] [03037] [03531] [03532] [03580] [03591] [03594] [03705] [03737] [04908]
μόνους [02094]
μόνω [02317] [02953] [03404] [03428] [03531] [03591] [03592] [03593] [03600] [03894] [04587]
μόνων [00469] [00711] [02382] [04761]
μορφή [03486] [03495] [03498]
μορφή [00843] [00903] [00907] [00928] [00957] [01043] [01115] [01661] [01739] [02696] [03497] [04105] [04750]
μορφήν [00802] [00843] [00848] [00880] [00907] [00920] [01043] [01441] [01739] [02613] [02616] [02632] [02696] [02699] [04106]
μορφήν [01115] [04124] [04211]
μορφής [01741]
μός [03430]
μος [01209] [01304]
μού [03549]
μού [00252] [00723] [01286] [04752]
μου [00174] [00229] [00318] [01224] [01224] [01224] [01224] [01268] [01286] [01347] [01347] [01347] [01370] [01521] [01702] [01710] [01710] [01751] [01752] [01773] [01774] [01776] [01791] [01909] [01952] [01972] [01973] [01999] [01999] [02123] [02217] [02369] [02373] [02718] [02790] [02916] [03078] [03116] [03228] [03549] [03661] [03676] [03679] [03680] [03682] [03682] [03682] [03682] [03682] [03687] [03687] [03695] [04005] [04012] [04034] [04034] [04128] [04155] [04209] [04222] [04326] [04356] [04626] [04629] [04629] [04647] [04708] [04710] [04715] [04741] [04743] [04846] [04893] [04894] [04923]
μελών [02311] [03142]
μυθενο [02220]
μυθιδίων [00086]
μύθοις [04728]
μυθολογούσι [04871]
μυθοπλαστία [04944]
μυθοπλαστίας [03606]
μυθοπλαστίας [01434] [02474]
μύθων [03602]
μύουσι [04602]
μυριάδες [00816] [02073]
μύριαι [00816] [02073]
μυρίους [00037]
μύρου [00118]
μυσαράν [01196]
μυστήριον [00870]
μυστηρίου [02444]
Μω [02784] [02801]
μών [01558] [02043]
μών [00551] [01771]
μων [03841]
μώντα [00015]
μωρά [00189] [00506] [02362]
μωρά [00489]
μωράν [00560] [02062]
μωράς [04729]
μωράς [00537]
μωρίαν [04216]
μωρίας [01802] [03341]
μωροί [01875]
μωρόν [00908]
Μωσει [01568]
Μωσέως [01337] [01707] [03045] [03046] [04176] [04777]
Μωσήν [00826] [04639]
Μωσής [00815] [01655] [01657] [01770] [02823] [02832] [02869] [03055] [03413] [04581]
Μωϋ [02064] [02193]
Μωϋσει [01059]
Μωϋσέως [00016] [00638] [01306] [02134] [02510]
Μωϋση [03725]
Μωϋσην [02076] [03720]
Μωϋσής [00244] [01243] [01537] [02067] [02075] [02179] [02640] [03713]

Ναζωραϊον [01694]
Νάθαν [01494]
Ναι [01391] [04629]
ναι [00533]
ναι [00332] [00567] [02673] [04329] [04455]
Ναιεμάν [03416]
ναϊκα [00088]
ναϊκας [04934]
ναις [00655]
ναμιν [01087]
νάμεών [00065]
ναμιν [00078]
ναμιν [00222] [04834]
ναόν [00905]
ναός [00327] [00328] [00913] [01015] [03187] [04607] [04724]
νας [00163] [03339]
νάσει [02026]
νασι [01395]
νασίας [04717]
νατο [03043]
νατόν [01576]
νατον [00815] [01916] [04636]
νατός [02157]
νατος [02270]
νάτου [00960] [01616] [02698] [04107] [04636]
νάτω [00881] [01772]
Ναυή [02076] [03726] [04639]
ναυπηγός [00557]
ναυσηρόν [02464]
ναυτία [02167]
νε [00943] [02730] [03952]
νεανιεύησθε [04548]
νεγκεν [02550]
νει [02486] [04201]
νειαν [02829]
νειαν [03063]
νεικον [04208]
νειν [00736] [04646]
νεκροί [03215] [04179] [04305] [04686]
νεκροί [00929]
νεκρόν [04286]
νεκρός [02998]
νεκρούς [01791] [02472] [03415] [04140] [04287] [04334] [04707]
νεκρωθέντα [00905]
νεκρών [00116] [00881] [00929] [00936] [00943] [00966] [01589] [01598] [01748] [01801] [02738] [02887] [02901] [02904] [02946] [02946] [02967] [02983] [02984] [03019] [03025] [03069] [03215] [04160] [04451] [04654] [04720]
νέκρωσιν [04510]
νεν [00350] [00819] [01315] [02489] [04611]
νενομοθέτηται [01317]
νέοι [04602]
νεότητός [03661]

νερόν [02985]
 νερώθη [04203]
 νέσεως [01413] [01414]
 νέσθαι [00904] [01386] [02176] [04050]
 νεσθαι [01897] [02804] [04585]
 νεσιν [02688]
 νεται [02093] [03591] [04840]
 νετο [01393] [01657] [01722] [03360] [03367]
 νέτωσαν [01683] [04219]
 νεύσωσι [04736]
 νεφέλης [03725]
 νέφη [03328]
 νη [03227]
 νηθείς [02285]
 νήθουσι [02042]
 νηκτών [02569]
 νημά [00674]
 νημα [00647] [02540]
 νημαι [02722]
 νήματος [00622] [02809]
 νήν [03343]
 νην [00261] [00893] [01393] [01416]
 νής [03254]
 νής [02559]
 νής [01166]
 νης [00492] [01047]
 νησα [02790]
 νήσας [03619]
 νήσεως [02281]
 νητά [01294] [03332]
 νηται [00452] [03983]
 νητήν [00357]
 νητών [01285] [03088]
 νι [04732]
 νια [01094]
 Νικαία [00655]
 Νικοδήμου [01047]
 νικώσης [04735]
 νιον [00229]
 νιος [02026]
 νίου [04183]
 νίσας [03100]
 νισθῆναι [02551]
 νιχάιοι [04548]
 νιχάων [00106]
 νίων [01221] [03219]
 νό [01209] [01304] [04157]
 νο [02352] [04268]
 νογενής [02907] [03185]
 νοει [00703] [02010] [03432] [03995]
 νοειν [00218] [00498] [00997] [01152] [01362] [01419] [01605] [01606] [02186] [02320] [02325] [02327] [02484] [02551] [02641] [03231] [03430] [03430] [03496] [03642] [03733] [04078] [04257] [04275] [04656]
 [04829] [04830] [04830] [04913]
 νοεῖσθαι [02046]
 νοεῖσθωσαν [02293]
 νοείται [03592] [03593]
 νοείτε [01120] [02537] [02541]
 νοηθείη [03594]
 νοήμασιν [03608]
 νοήματα [01129] [02329]
 νοήμων [03256]
 νοήσαντες [02814] [02934]
 νοήσας [00683] [03317]
 νοήσει [03256] [03317] [03510]
 νοήσωσι [00222]
 νοήσωσιν [00010]
 νοι [00103] [00488] [01726] [03096] [03705] [04314]
 νοία [04108]
 νοια [02608]
 νοιαί [00782]
 νοιαν [00704] [01717] [02335] [02876] [04664]
 νοίας [01666]
 νοις [04725]
 νοιτο [02117]
 νομάζειν [00705]
 νομεν [02242]
 νομένας [00091]
 νόμενον [00765] [01329] [04377]
 νόμενος [01211] [01233] [01234]
 νομένου [01560] [04673]
 νομένους [02473] [02560]
 νομένων [00023] [00515] [01467] [03234]
 νομί [01797] [03108] [03742] [04543]
 νομι [02939]
 νομίαν [04470]
 νομίξει [00277]
 νομίξει [01864]
 νομίζειν [00008] [00592] [01511] [03552] [03957] [04700]
 νομίσετε [01231] [01767]
 νομιζέτω [03313]
 νομιζόμεθα [03963]
 νομιζόμεν [01500] [04303]
 νομιζομένη [04697] [04703]
 νομιζόμενον [00168] [00908] [02448]
 νομιζόμενος [04279]
 νομιζονται [00504]
 νομιζοντας [00305] [01567] [01582]
 νομιζοντες [00217] [00480] [00694] [00706] [01193] [02098] [03379]
 νομιζόντων [03733] [04481]
 νομιζουσι [00024] [00105] [00666] [00765] [01852] [04657]
 νομιζουσιν [00964] [01363] [01444] [01705] [02060] [02357] [03157] [03384] [03427] [03806] [04361] [04697]
 νομιζω [03156] [04490] [04496]
 νομιζών [03403]
 νομιζώσι [01194]
 νομίσας [04232]
 νομίσει [04216]
 νομίσειεν [00742] [01532]
 νομίση [03322]
 νομισθή [00615] [02937] [02938] [03107]
 νομισθήσεται [00547]
 νομισθησόμεθα [03989]
 νομισθώσιν [00283]
 νομίωσιν [04118]
 νομο [01562]
 νόμοις [01136]
 νόμον [00105] [00106] [01592] [01600] [01632] [01634] [01728] [02064] [02522] [02743] [03055] [04135]
 νόμος [01301] [01310] [01318] [01337] [01338]

νόμον [00048] [00090] [01130] [01330] [01334] [01726] [02732] [02733] [04600]
νόμῳ [01537] [01562] [03063] [03546]
νόν [00877] [02522] [02524] [03367] [03812]
νον [00074] [00708] [00912] [01193] [01231] [01817] [02021] [02023] [02302] [02455] [03665] [03815] [04571] [04619]
νονται [00562] [03333] [04727]
νόντας [04720]
νοντες [02459] [04522]
νοντος [04197]
Νοουατιανοὶ [00029]
Νοουάτου [00029]
νοοῦμεν [02548] [02549]
νοοῦμενα [00205] [01884] [02340] [02572] [03276] [03339]
νοοῦμενοι [01149]
νοοῦμενον [01921]
νοουμένου [01417]
νοοῦντας [00304]
νοοῦντες [01430] [01444] [01716] [03373] [03379] [03756] [04090] [04215]
νοοῦσι [00665]
νοοῦσιν [01757] [02011] [03994] [04718]
νός [03748]
νός [00347]
νος [00191] [00387] [00411] [01273] [01438] [01516] [01638] [01648] [01656] [01801] [01837] [02492] [02493] [02894] [03403] [03526] [03847] [04118] [04304] [04592] [04644]
νοῦ [00605] [01924] [02265] [03055]
νου [00336] [02548] [03963] [04524] [04735]
νουθετούμενοι [04945]
νουθετούντας [04725]
νούμενοι [04687]
νοῦν [00018] [00631] [00784] [00985] [01154] [01330] [01393] [01434] [01573] [02478] [02481] [02486] [03162] [03247] [03247] [03252] [03254] [03365] [03538] [03743] [03955] [04341] [04380] [04497]
νοῦνται [00496]
νοῦντας [00103]
νοῦς [03431] [03480] [03534] [03553] [04262]
νοὺς [01142] [02527] [03179] [04511] [04934]
νοῦσι [00507] [01824]
νοῦσιν [01413]
νοῶ [02417]
νοῶν [03403]
νυ [02084]
νύκτα [02092]
νύκτας [03927]
νυκτός [02087]
νυκτός [02088]
νυμφίος [01668] [04449]
Νῦν [01317] [01534] [01970] [02002] [03140] [03202] [03585] [04012] [04124] [04178] [04241] [04626] [04708]
νύν [00004] [00006] [00039] [00071] [00105] [00110] [00118] [00123] [00124] [00162] [00177] [00187] [00253] [00373] [00376] [00376] [00480] [00592] [00608] [00804] [00804] [00804] [00811] [00814] [00817] [00819] [00832] [00867] [00869] [00873] [00881] [00882] [00883] [00885] [00906] [00943] [01004] [01028] [01069] [01093] [01096] [01123] [01132] [01192] [01193] [01263] [01277] [01311] [01311] [01322] [01329] [01424] [01435] [01589] [01704] [01786] [01788] [01852] [02220] [02274] [02472] [02543] [02612] [02647] [02874] [02941] [03219] [03569] [03624] [03655] [03806] [03813] [03892] [03922] [03976] [04054] [04080] [04091] [04091] [04118] [04339] [04433] [04446] [04547] [04776] [04839] [04934]
νυν [03265] [03960] [04674] [04903]
νὺξ [01885] [04367]
νϜ [01558]
νῶ [03129]
Νῶε [00638] [02637] [03043] [04425] [04437] [04441] [04443] [04445]
νώμεθα [03836]
νωμένου [00460]
νων [00887] [02875]
νων [00086] [00103] [01413] [01551] [01565] [01942] [02657] [03226] [03270] [04216]
νωνοὶ [00327]
νώς [00571]
νως [01233] [04290]
νωσεν [04103]
νώσκει [04287] [04391]
νώσκειν [04289]
νωσκέσθω [01948]
νώσκειται [04081]
νώσκοντες [03125]

ξαν [03597]
ξανδρον [00014]
ξαντα [04783]
ξαντο [03776]
ξασόν [04391]
ξατε [02532]
ξατο [02274] [03222]
ξεις [01478]
ξένα [00392]
ξέναις [00356]
ξένας [03753]
ξένης [03448]
ξενίεσθαι [03309]
ξενιζόμενος [00739]
ξενισθήσονται [00906]
ξενισθῶμεν [04498]
ξένοι [03970]
ξένον [00213] [01286] [01409] [04547]
ξένος [00347] [02235] [03728]
ξένου [00421]
ξένων [00075]
ξεων [02827]
ξεως [01582]
ξηρά [00395] [01455]
ξηρά [00298]
ξηράν [01880]
ξιν [03602]
ξιοῦ [01349]
ξίς [01545]
ξύλα [01253]
ξύλον [00659] [00736] [01255] [01255] [01388] [01933] [01933] [01934] [02335] [02550] [03562] [04148]
ξύλου [03565]
ξῶσιν [03133]

ό [00004] [00005] [00006] [00006] [00016] [00028] [00033] [00044] [00047] [00047] [00048] [00051] [00051] [00053] [00054] [00055] [00056] [00058] [00058] [00065] [00068] [00070] [00071] [00072] [00075] [00077] [00077] [00079] [00081] [00084] [00090] [00091] [00093] [00107] [00111] [00114] [00114] [00124] [00133] [00136] [00139] [00140] [00145] [00146] [00146] [00146] [00146] [00147] [00148] [00151] [00162] [00174] [00174] [00182] [00184] [00187] [00188] [00191] [00193] [00198] [00198] [00198] [00198] [00200] [00200] [00201] [00201] [00202] [00203] [00211] [00216] [00218] [00219] [00219] [00221] [00225] [00227] [00228] [00232] [00233] [00235] [00236] [00237] [00237] [00238] [00240] [00240] [00247] [00249] [00252] [00259] [00264] [00264] [00264] [00266] [00266] [00271] [00275] [00277] [00279] [00282] [00283] [00283] [00284] [00284] [00285] [00288] [00295] [00298] [00304] [00304] [00307] [00318] [00318] [00325] [00325] [00327] [00327] [00327] [00327] [00336] [00336] [00338] [00339] [00340] [00345] [00347] [00349] [00351] [00353] [00372] [00384] [00386] [00393] [00393] [00394] [00394] [00408] [00409] [00410] [00416] [00416] [00420] [00423] [00425] [00427] [00427] [00429] [00432] [00434] [00434] [00438] [00438] [00440] [00441] [00442] [00443] [00445] [00446] [00447] [00452] [00452] [00453] [00456] [00456] [00457] [00460] [00462] [00464] [00465] [00467] [00469] [00469] [00470] [00470] [00470] [00470] [00472] [00472] [00474] [00476] [00487] [00492] [00494] [00496] [00501] [00507] [00509] [00510] [00510] [00513] [00515] [00525] [00525] [00525] [00538] [00539] [00540] [00541] [00541] [00547] [00548] [00563] [00571] [00574] [00576] [00576] [00577] [00577] [00587] [00588] [00588] [00588] [00589] [00593] [00598] [00598] [00603] [00605] [00606] [00608] [00610] [00612] [00618] [00623] [00625] [00629] [00637] [00642] [00647] [00653] [00660] [00662] [00664] [00664] [00665] [00669] [00673] [00674] [00674] [00680] [00697] [00697] [00698] [00700] [00702] [00703] [00704] [00704] [00707] [00709] [00714] [00720] [00722] [00727] [00731] [00740] [00741] [00742] [00745] [00746] [00746] [00746] [00750] [00751] [00753] [00755] [00757] [00758] [00762] [00766] [00768] [00771] [00771] [00782] [00786] [00788] [00788] [00793] [00800] [00808] [00813] [00815] [00817] [00821] [00822] [00826] [00835] [00835] [00836] [00837] [00837] [00839] [00840] [00842] [00845] [00852] [00854] [00856] [00857] [00868] [00869] [00871] [00871] [00871] [00872] [00876] [00879] [00880] [00882] [00884] [00888] [00892] [00892] [00892] [00895]

οικειότητα [01004] [03785]
οικειότητι [03450]
οικείων [00022]
οικήσει [01168]
οικία [03152]
οικία [04374] [04375]
Οικίαν [04807]
οικίαν [00567] [03112] [03112] [03241] [04373]
οικίας [03112] [04373]
οικοδο [03283]
οικοδομείν [00491] [03241]
οικοδομήσαι [03298]
οἶκος [01220]
οἶκον [01381] [01386] [01408] [01656] [01656] [01730] [02488] [02489] [02539] [02539] [02598] [04605] [04605]
οικονομήσας [01326]
οικονομία [01581] [01666]
οικονομία [01422] [01683]
οικονομίαν [01290] [02493] [02633] [02642] [03215] [03224]
οικονομίας [01207] [01377] [01419] [01625] [02644] [03210]
οἶκος [01164] [01388] [01400] [01800] [03283]
οἰκουμέ [00261]
οἰκουμένην [02961] [02963] [02965] [03359]
οἰκουμηνική [00100]
οἰκούντα [02889]
οἰκούντος [03187]
οικτεῖρειν [00305] [02465] [03872]
οικτίρ [03841] [03841]
οικτίρμονα [04815]
οικτίρμονες [03624] [03846] [03849] [03871]
οικτίρμων [04818]
οἶκω [01224]
οἶμαι [00678] [02342] [04381]
οιμαίς [02870]
οἶνον [03313] [04216] [04356] [04654]
οἶοι [00797]
οἶοι [01102] [02315] [02976]
οἶόν [01339]
οἶον [00802] [01768] [01779] [01876] [01968] [02349] [03035] [03458] [04355]
οἶός [00416] [00443] [00673] [01153] [01919] [02562] [03184] [03533] [03581]
οἶος [00796] [02314] [03058] [03512]
οἶς [00033] [00130] [00300] [00337] [00693] [00739] [00889] [01427] [01581] [01694] [01869] [02405] [02473] [02837] [02863] [02886] [03825] [04078] [04091] [04729] [04731]
οἴτινες [00455] [01156] [03868]
οἰχέσθω [00749]
ὀκνητέον [00676] [01960] [03309] [04635]
ὀκνοῦσι [00793]
ὄλα [00492] [04416]
ὄλην [01621] [04162]
ὄλης [01233]
ὀλίγα [00097] [00230] [00681] [01162] [01201] [02344] [02393] [02487] [02819] [03792]
Ὅλιγα [02416]
ὀλίγοις [03955]
ὀλίγον [01123] [01679] [01726] [02459] [03231] [04172] [04418] [04601] [04619]
ὀλιγόπιστοι [02045]
ὀλιγοστῶς [02239]
ὀλίγου [04446]
ὀλίγων [00688] [02754] [03156] [04090]
ὀλλυνται [00164]
ὀλόκλη [00429]
ὀλόκληρα [03022]
ὀλόκληρον [02246] [02252] [02252] [02253] [02563]
ὀλόκληρος [00943]
ὄλον [00151] [00810] [01212] [02548] [02549] [02551] [03451] [03717] [04404] [04657]
ὄλος [00572] [03498] [03532]
ὄλου [03070]
ολοῦνται [01274] [01277]
ὄλω [04405]
ὄλων [00513] [00654] [01322] [01642] [03215]
ὄλως [00011] [00113] [00266] [00269] [00272] [00322] [00521] [00525] [00547] [00559] [00579] [00584] [00592] [00663] [00705] [00747] [00770] [00801] [00833] [00855] [01418] [01431] [01434] [01452] [01556] [01634] [01700] [01867] [01868] [01888] [01923] [02001] [02097] [02127] [02152] [02286] [02302] [02303] [02323] [02331] [02367] [02461] [02461] [02567] [02844] [02849] [02936] [03041] [03224] [03353] [03376] [03637] [03730] [03977] [04042] [04048] [04053] [04198] [04314] [04572] [04752] [04829]
Ὅλως [00562]
ὀμλη [02193]
ὀμλίας [00044]
ὀμλῶν [03677]
ὀμο [01163] [01887]
ὀμογενεῖς [01247] [03877]
ὀμογενέσιν [01252]
ὀμογενῆ [01246]
ὀμογενῶν [01212]
ὀμοδόξως [00051]
ὀμοία [00358] [00534]
ὀμοια [01379] [01682] [02065] [03192] [03639] [03873] [03873] [04139] [04235] [04275] [04670] [04937] [04939]
ὀμοιαί [00066]
ὀμοίαν [01628] [02658] [03186] [03758] [04435]
ὀμοίας [00447] [01810]
ὀμοιό [00839]
ὀμοιοι [03193] [03623] [03803]
ὀμοιοις [03029]
ὀμοιον [00012] [00156] [00422] [00450] [00454] [00621] [00677] [00696] [00746] [01221] [01290] [01663] [01721] [02277] [02446] [02646] [02951] [03606] [03800] [04019]
Ὅμοιον [01041] [04916]
ὀμοιον [03444]
ὀμοιός [00452] [01251] [02586] [03612] [03629] [03636]
ὀμοιος [00571] [00741] [00801] [00852] [00935] [01134] [01813] [01814] [01840] [02897] [03634] [03634] [03639] [03642] [03809] [03875] [03999]
ὀμοιότη [04233]
ὀμοιότης [01265] [03487] [03974]
ὀμοιότητα [00083] [00801] [01580] [01943] [02939] [03089] [03305] [03489] [03932] [04246] [04415] [04606]
ὀμοιότητι [02953]
ὀμοιότητος [04232]
ὀμοίου [02065] [03355] [04242]
ὀμοίους [02067] [03186]
ὀμοιώ [00843]
ὀμοιωθῆναι [01618] [02645]
ὀμοιωθήσεται [01250] [02588] [03630]
ὀμοιωθῶσι [01679]
ὀμοιώματι [00018] [00489] [01330] [02732] [04106] [04176]
ὀμοίων [00529] [01825] [03029] [03622] [03811]
ὀμοίως [01367] [02347] [03406] [03742] [04770]
ὀμοιώσεως [03207]
ὀμοιώσιν [03637]
ὀμοίωσιν [02898] [03633] [04446] [04918]
ὀμοιώσις [02583] [03638]
ὀμολο [04308]
ὀμολογεῖ [00173] [00383] [02390] [03708]
ὀμολογεῖν [01176]
ὀμολογεῖσθω [01888]
ὀμολογεῖται [00587] [01477] [01668] [04601]

παράδοξον [04119] [04696]
 παραδώσει [04022]
 παραθαρσύνων [04639]
 παραθείς [04425]
 παραθέσθαι [00841] [04550]
 παραθώμεθα [01810]
 παραιρείσθε [04346]
 παραιρούνται [01478]
 παραιτείσθαι [04192]
 παραιτείται [01110]
 παραιτούνται [04076]
 παρακαλούσιν [00858]
 παρακαλώσιν [01397]
 παρακελεύεται [02350]
 παρακλητικούς [02206]
 Παράκλητον [01063]
 παράκλητον [03991]
 παρακλίων [04839]
 παρακοή [01299]
 παρακοήν [03215]
 παραλλή [00933]
 παραλλήλου [02487] [04055]
 παραλογισμών [00006]
 παραμείναντες [00026]
 παραμένων [01635]
 παραμυθίαν [02325]
 παρανοίας [04073]
 παρανοιών [01154]
 παρανομείν [00048]
 παράνομος [03405]
 παραπεί [03080]
 παραπέπειστο [03061]
 παραπλήσια [04054]
 παραπλησίως [01616] [01622] [02728]
 παραπολομέ [02657]
 παράπτωμα [01330]
 παραρῶ [01295]
 παρασκευήν [03241]
 παραστήση [03022]
 παραστήσοντα [01284]
 παρασυνεβλήθη [03828]
 παρασχεῖν [03156]
 παράσχοι [04497]
 παρασχόντα [00172]
 παρασχών [04569]
 παρατηρήσεως [02492]
 παρατηρήσεως [01692] [02847] [03109] [04595]
 παρατηρούμενοι [00005]
 παρατιθέσθωσαν [01637]
 παραντίκα [02466]
 παραφρο [03619]
 παραφρονείν [01823]
 παραφρονούντας [00749]
 παρε [04316]
 παρεβήσαν [01122]
 παρεδόθη [04222] [04233] [04236] [04242] [04318]
 παρέδωκαν [02232]
 παρει [00045]
 πάριμι [01402]
 παρείχεν [04024]
 παρεκάλει [01180] [03667] [03675] [03678]
 παρεκάλεισε [04627] [04630] [04675]
 παρεκάλουν [01184]
 παρελ [04675] [04688]
 παρέλαβεν [04237]
 παρελθείν [04627] [04630]
 Παρελθέτω [04706]
 παρελθέτω [04020] [04197]
 παρέλθη [03234]
 παρεξευρείν [01666]
 παρεξη [03380]
 παρεξηγείσθαι [00784] [04664]
 παρεξηγούμενοι [02481]
 παρεξηγούνται [00986]
 παρεξηλλαγμένω [03638]
 παρέργου [00490]
 παρερμηνεύειν [01510]
 παρερχόμενοι [01632]
 παρερχόμενας [02329]
 παρέρχονται [02328]
 παρέστη [03091]
 παρεστήκασι [01372] [02073]
 παρέστηκε [01229]
 παρεστηκέτω [01367]
 παρετιθέμεθα [01722]
 παρευ [00832]
 παρέχει [00577] [00980]
 παρέχοντος [02418]
 παρέχων [01028] [03694] [04180]
 παφρωμέ [01558]
 παρήγαγε [00088]
 παρήγγειλε [03845]
 παρήγγελλε [04038]
 παρήγγελλεν [03833]
 παρήλθε [02302] [03778]
 παρήλθεν [02974]
 παρηλλαγμένα [01302]
 παρήμειβε [01634]
 παρηρμηνευον [01167]
 παθήσιαζόμεθα [00126]
 παρητή [01111]
 Παρθένος [01193] [04112]
 Παρθένου [04095]
 παρθένους [04446]
 παρίδης [03000]
 Παροι [01158]
 παροι [02478] [02700]
 Παροιμία [02554]
 παροιμίας [02478]
 Παροιμίας [01430] [01667] [01841] [02370] [02475] [02533] [02551] [02632] [03008] [03217] [03251] [03277] [03359] [03367] [04835]
 παροιμίας [02479] [02480] [02480] [02486]
 Παροιμίας [01171]
 παροιμίας [03250] [03252]
 παροιμωδώς [02534] [02610] [03161] [03179]
 Παροιμιών [01855] [02474]
 παρόντα [00048] [01785]

Παύλω [00956] [01570] [04492]
 παυόμενοι [04080]
 παυομένους [01427]
 παύονται [00528] [03371]
 Παύσασθε [00370] [04345]
 παύσει [03957]
 παύσοιτο [04207]
 παύσωνται [00222]
 παύσωσιν [01379]
 πανται [02289]
 παύων [04157]
 Πέ [01715]
 πέ [01668] [02289] [04477]
 πε [00071] [00521] [01276] [02121] [02139] [02417] [02629] [02634]
 πει [00078] [00078] [01619] [02026] [03770]
 Πειθαρχεῖν [04699]
 πειθέσθω [04873]
 πειθοῖς [03403]
 πειθόμενοι [00685]
 πείθονται [00678]
 πείν [00178]
 πειν [00343]
 πεινᾶ [04206] [04452]
 πεινᾶν [04192] [04659]
 πεινήν [04139]
 πεινόν [01653]
 πεινώντος [04193]
 πειρα [01571]
 πειράζων [04272]
 πειρασάτω [02261]
 πειράση [04520]
 πειρασθῆς [01619]
 πειρασμόν [04038]
 πείσαι [00102]
 πεισθέν [04485]
 πείσθητε [01564]
 πελός [03189]
 πέλυξ [02369]
 πέμπει [03067]
 πέμπειν [02072]
 πέμπεται [02642] [03670]
 πέμποιτο [02657]
 πέμπτη [01882]
 πέμψαν [03548]
 πέμψαντά [03550]
 πέμψαντός [02716] [02717]
 πέμψας [01330] [02732] [03771]
 πεν [01726] [02550] [02661] [03345] [03716] [04157]
 πένης [03959]
 πένητι [01383] [01722]
 πεντακισχίλιοι [03868]
 πεντεκαίδε [01775]
 πέπανται [02332] [04283]
 πέπεισται [03483]
 πεπίστευκε [00174] [01576]
 πεπίστευται [02640]
 πεπλήρωται [01311] [01311]
 πεποί [01600]
 πεποίη [03044] [03164]
 πεποιη [02810]
 πεποίηκε [00514] [00637] [01881] [01883] [02009] [02335] [02420] [02684] [03837] [04496] [04654] [04703]
 πεποίηκεν [00059] [00481] [00482] [00546] [00546] [00588] [01703] [01738] [01800] [02274] [02417] [03055] [03110] [03195] [04146] [04400]
 πεποιηκέναι [00013] [02023]
 πεποιηκότα [00422] [03654]
 πεποιηκότι [03617]
 πεποιηκότος [01278] [02564]
 πεποιημέθα [00913]
 πεποιημένα [01604] [04387]
 πεποιημένον [02410]
 πεποιησθαι [01607] [01686] [01715] [01838] [01839] [02007] [02893] [04752] [04886]
 πεποιήται [00547] [01235] [01604] [01606] [01606] [01607] [01622] [01668] [01678] [01741] [01748] [02146] [02593] [02792] [02812]
 πεπόνθασι [01193] [04216]
 πέπονθε [04612]
 Πέπονθεν [04134]
 πέπονθεν [01619] [04135] [04469] [04665]
 πεπτώκασι [00099] [04945]
 πεπτώκατε [04547]
 πέπτωκεν [00047]
 πεπτωκότας [04725] [04934]
 περ [02142] [02777] [03878]
 πέρας [04525]
 Περί [00216] [00257] [00731] [01071] [01203] [02268] [02382] [03156] [04040] [04360] [04688] [04714] [04832]
 περὶ [00048] [00066] [00087] [00088] [00113] [00114] [00114] [00115] [00116] [00117] [00124] [00126] [00151] [00197] [00215] [00216] [00221] [00234] [00235] [00241] [00241] [00242] [00243] [00244] [00254]
 [00292] [00300] [00303] [00330] [00330] [00342] [00342] [00412] [00421] [00421] [00455] [00480] [00499] [00507] [00516] [00521] [00536] [00536] [00546] [00547] [00548] [00560] [00562] [00578] [00579] [00580] [00584]
 [00585] [00585] [00585] [00591] [00605] [00605] [00606] [00609] [00611] [00655] [00658] [00715] [00730] [00731] [00738] [00738] [00758] [00763] [00765] [00782] [00782] [00797] [00840] [00863] [00890] [00892]
 [00898] [00968] [00969] [01014] [01023] [01047] [01140] [01143] [01148] [01152] [01165] [01174] [01176] [01181] [01182] [01182] [01187] [01191] [01193] [01194] [01195] [01195] [01207] [01207] [01212] [01245]
 [01281] [01311] [01330] [01352] [01362] [01379] [01391] [01392] [01392] [01414] [01427] [01427] [01429] [01436] [01443] [01459] [01501] [01503] [01508] [01527] [01535] [01543] [01551] [01572] [01573] [01609]
 [01610] [01614] [01625] [01625] [01631] [01640] [01647] [01653] [01674] [01761] [01768] [01812] [01821] [01833] [01845] [01845] [01875] [01876] [01950] [01960] [02001] [02011] [02020] [02024] [02040]
 [02111] [02112] [02113] [02127] [02134] [02136] [02150] [02151] [02158] [02158] [02160] [02161] [02162] [02163] [02215] [02218] [02239] [02240] [02243] [02269] [02278] [02292] [02292] [02293] [02319] [02321]
 [02324] [02339] [02363] [02366] [02372] [02379] [02379] [02444] [02461] [02463] [02482] [02482] [02483] [02492] [02496] [02496] [02498] [02533] [02535] [02541] [02541] [02634] [02671] [02689] [02700] [02732]
 [02811] [02881] [02939] [02940] [02947] [02969] [02999] [03007] [03157] [03165] [03214] [03215] [03250] [03267] [03277] [03289] [03293] [03300] [03309] [03313] [03313] [03322] [03377] [03403] [03457] [03457]
 [03510] [03510] [03540] [03551] [03589] [03614] [03629] [03631] [03678] [03695] [03734] [03771] [03790] [03793] [03793] [03900] [03913] [03943] [03979] [04042] [04078] [04078] [04093] [04097] [04189] [04200]
 [04216] [04242] [04263] [04263] [04270] [04290] [04350] [04363] [04364] [04391] [04391] [04398] [04400] [04400] [04419] [04419] [04419] [04447] [04454] [04458] [04470] [04485] [04499] [04518] [04518] [04518]
 [04520] [04537] [04542] [04554] [04600] [04623] [04644] [04654] [04656] [04670] [04718] [04725] [04735] [04783] [04788] [04810] [04810] [04813] [04826] [04827] [04829] [04829] [04830] [04832] [04835] [04841]
 [04871] [04934] [04941] [04942]
 περί [02532]
 περι [00051] [00118] [00812] [03839]
 περιβάληται [03200]
 περιβαλλομένη [00006]
 περιβεβλη [04662]
 περιβεβλημένος [04547]
 περιβέβλην [01659]
 περιβόλαιον [00761]
 περιβολήν [04947]
 περιβομβούσι [04731]
 περιέβαλε [03206]
 περιεβάλετο [02043]
 περιελεύσονται [02530]
 Περιέλοιμεν [03252]
 περιεποιήσατο [03354]
 περιέρ [02934]
 περιεργάζεσθαι [03819]
 περιεργάζεσθαι [03175]
 περιεργάζονται [00521] [02281]
 περιεργάζονται [00629]
 περιεργάσασθαι [04379]

περιεργίας [03382]
 περιέρχονται [04952]
 περιήρχοντο [00480]
 περιθήμενος [01604]
 περιούτες [04624]
 περικοπήν [01621]
 περικοπής [01233]
 περιμέ [04522]
 περιπατεῖν [01331]
 περιπατεῖτε [03625]
 περιπατοῦντα [01611]
 περιπατούσιν [02733]
 περιπείροντες [02290]
 περιπεπτώκασι [00523]
 περισσεύματα [00480]
 περισσοτέρως [01295]
 περιστεραί [03835] [03836]
 περιτ [02156]
 περιτέμνεσθαι [04075]
 περιτιθέμενος [01601]
 περιτίθεται [03001]
 περιτομήν [01192]
 περιττή [02126] [02133] [02413] [03016]
 περιττόν [02243]
 περιττόν [00731]
 περιττός [00662]
 περιττός [00660] [00662]
 περιφέρεσθαι [00715]
 περιφέρουσι [02463]
 περιχυθέντες [03373]
 πές [02998]
 πεσείται [02032]
 πέσητε [00217] [04470]
 πεσθαι [00495] [00744] [01157]
 πεσόντα [04328]
 πεσόντες [04118]
 πέσω [01753]
 πεσών [03991]
 πέταυρον [00164]
 πετεινά [02036]
 πετεινών [01882] [02569]
 πέτραι [04686]
 πέτραν [02369]
 Πέτρον [04457]
 Πέτρος [00327] [01684] [01692] [01734] [01766] [01829] [01979] [02550] [03166] [04135] [04148] [04290] [04461]
 Πέτρου [00030] [00954] [00958] [01437] [01636] [01671] [01717] [01720] [01724] [01755] [01817] [04157] [04188] [04340] [04601]
 Πέτρω [01810] [04458] [04460] [04688]
 πεφανερωται [01313]
 πεφασμένου [00336]
 πεφορτισμένοι [01389]
 πέφυκε [03873]
 πεφυκέναι [01460] [03737]
 πεφυκότων [03581]
 πέφυρται [00677]
 πηγάς [00255] [03233]
 πηγή [00298] [00386] [00395] [00399] [01455] [02227] [04746]
 πηγή [00396] [00397] [03431]
 πηγήν [00389] [00391] [00398] [00400] [00402] [02438]
 πηγήνύδατος [00386]
 πηγής [00392] [00403] [00585] [03394] [03430]
 πηλού [04158]
 πηλαι [00735]
 πήρα [02463]
 πής [00942]
 πής [03903] [03986]
 πησε [04399]
 πήσεσθαι [02950]
 πήχυν [02039]
 πί [00278]
 πι [00241] [00335] [01179] [01631] [03518] [03519] [04156]
 πιανθήσεται [00399]
 πιζομένου [04194]
 πιθανή [00276]
 πιθανής [04737]
 πιθανολογίας [03382]
 πιθανόν [00149]
 πιθανότητα [01034]
 πιθανότητι [00006] [01863]
 πιθανώς [04604]
 πικρόν [00008] [01863]
 Πιλᾶ [04639]
 Πιλᾶτω [03049]
 πίνη [01581]
 πίνης [04382]
 πίνους [03194]
 πινον [03089] [04158] [04284]
 πίνως [04343]
 πίπτειν [04470]
 πίπτοντες [04729]
 πίπτοντος [00181]
 πίπτουσα [04853]
 πίπτουσιν [00431]
 πίστει [01589] [03135]
 πίστεις [03751]
 πιστεύ [04518]
 πιστεύει [00499]
 πιστεύειν [01577] [02322] [03381]
 πιστεύεσθαι [00912]
 πιστεύεσθαι [01578] [01581] [01631]
 πιστεύεται [02003]
 πιστεύετέ [04155]
 πιστεύετε [01702] [03774] [04947]
 πιστεύη [02813]
 πιστεύητε [01702] [04156] [04662]
 πίστευκα [02417]
 πιστεύομεν [02242] [04215]
 πιστεύον [01574]
 πιστεύοντας [01802] [03341]
 πιστεύοντες [02469] [03343]
 πιστευόντων [03793] [04735]
 πιστεύουσι [03981]
 πιστεύουσιν [02846] [03861]
 πιστεύσαι [03055]
 πιστεύσατε [04662] [04947]
 πιστεύσει [00116] [03950]
 πιστεύση [03795]

πιστεύσητε [00253] [04521]
πιστεύσωμεν [04137]
πιστεύων [01567] [01581] [01630] [01657] [02718] [02720] [03518] [04003]
πίστεως [00024] [00125] [00126] [00728] [01189] [01567] [01630] [02454] [03169] [03343] [04091] [04220] [04725]
πιστή [01577] [01577] [01633]
πίστιν [00011] [00012] [00022] [00040] [00042] [00050] [00150] [01855] [02450] [02455] [03819] [04725]
πίστις [00380] [00777] [01641] [01641] [02411] [02454] [03382] [03520] [03783]
πιστοί [01639]
Πιστόν [01430] [01444] [01502] [01580] [01590] [01855] [03373]
πιστόν [01163] [01442] [01567] [01567] [01587] [01609] [01613] [01620] [01625] [01632] [01651] [01667]
πιστον [01574]
Πιστός [01571] [01576] [01578] [01645]
Πιστός [01576]
πιστός [01569] [01576] [01618] [01623] [01630] [01635] [01635] [01638] [01648] [01656] [01657]
πιστός [01581] [01628] [01642] [01644] [01646] [04251]
πιστού [01573]
πιστούς [00648] [01434]
πιστώ [01637]
πιστών [01393] [03383] [04381]
πλανᾶν [01635]
πλανᾶσθαι [01188] [04536]
Πλανᾶσθε [01156]
πλάνη [00101]
πλανηθεῖς [04232]
πλανηθέντας [03556]
πλανηθέντες [01756] [02470]
πλανηθῆ [01183]
πλανηθήσεται [00117]
πλανηθησόμεθα [04215]
πλανηθώμεν [02481]
πλάνην [00047] [00088] [03157] [03565] [03575]
πλάνης [00125]
πλανήσαι [04520]
πλάνους [04518]
πλανώμενοι [01165]
πλανώμενους [01582]
πλανώνται [00011] [01187]
πλανώσιν [03806]
πλάσαι [00258] [02067]
πλάσαντες [00099] [00737]
πλάσας [02647]
πλάσασα [00006]
Πλασάσθωσαν [04850]
πλάσει [01933]
πλάσεως [02653]
πλασθέντα [03751]
πλασθέντων [03554]
πλασθῆναι [00261] [02649]
πλάσις [02683]
πλάσμα [00632]
πλάσσων [01934]
πλασται [01668]
πλάσωνται [04852]
πλάττει [00513]
πλάττεται [02649] [02683]
πλάττοντες [02402]
πλέα [00533]
πλεῖ [03623]
πλειόν [02035]
πλειον [00714] [00730] [00841] [00852] [01827] [02357] [03766] [04599]
πλειονα [01463] [03156]
πλειονας [02395] [03754]
πλειοσι [02350]
πλειστά [00044]
πλειστα [00667]
πλειστας [00044]
Πλειστην [04773]
πλειστοι [01791] [01809] [02076]
πλειστον [04524]
Πλέον [00175]
πλέον [00091] [00101] [00274] [00380] [00536] [00588] [00672] [00810] [00902] [01256] [01291] [01825] [01856] [01866] [02238] [02243] [02459] [02460] [02578] [03097] [03345] [03387] [03634] [04257] [04828]
πλευράν [01790]
πλή [02060]
πλη [03385]
πληγήσεται [00092]
πλήθει [02396]
πληθός [02077]
πλήθος [00456] [03281]
πληθυνει [03687]
Πλήν [01838] [03056] [03527] [03559]
πλήν [01288] [01823] [01994] [03438] [03456] [03525] [03552] [03564] [03566] [04404]
πλήρες [00427]
πλήρη [03385]
Πλήρης [02118]
πλήρης [00352] [00354] [00922] [03388] [03532]
πληροί [01790]
πληρουμένη [00358]
πληρούμενοι [03384]
πληρούν [01130] [03385]
πλήρους [02516]
πληροῦται [02090]
πληροφορεῖ [01995]
πληρώ [01119]
πληρωθῆ [02733] [03068]
πλήρωμα [00374] [02444] [03388] [03498] [03532]
πλουσίω [03959]
Πνεύ [00083] [01110] [01110] [01116]
πνεύ [01271]
Πνεύμά [00215] [01113] [03948] [03988]
Πνεύμα [00312] [00797] [00799] [00893] [01011] [01015] [01017] [01019] [01020] [01023] [01025] [01027] [01037] [01040] [01057] [01058] [01061] [01063] [01081] [01093] [01100] [01104] [01107] [01108] [01112] [01113] [01131] [01834] [01835] [01838] [02623] [02669] [02796] [02852] [02854] [02892] [03135] [03738] [03963] [03963] [03967] [03968] [03968] [03978] [03981] [03982] [03982] [03982] [03982] [03989] [03991] [03992] [04039] [04398] [04399] [04399] [04420]
πνεύμα [00050] [01331] [01367] [02629] [02733] [03917] [03992]
πνεύμασι [00125]
πνεύματά [03707]
Πνεύματι [00997] [01004] [01022] [01030] [01038] [01057] [01080] [01093] [01095] [01096] [01099] [01131] [01237] [01741] [02425] [03391] [03745] [03978] [04021]
πνεύματι [01332]
πνευματική [03221]
πνευματικὴν [03235]
πνευματικῶν [01221]
Πνεύματός [04128]
Πνεύματος [00082] [00115] [00131] [00310] [00311] [00324] [00728] [01004] [01004] [01013] [01076] [01093] [01096] [01098] [01107] [01111] [01112] [01112] [01116] [01116] [01119] [01728] [01836] [01837] [02075] [02453] [02868] [03187] [03860] [03961] [03962] [03966] [03970] [03971] [03972] [03976] [03983] [03984] [03990] [04400] [04481]
πνεύματος [00917] [02311] [03142] [03868] [03934] [04187]
πό [00315] [03956]
πο [04800]

πόδα [00904]
 πόδας [02373] [04332]
 ποδήρη [01594] [01598]
 ποδών [01752] [01774]
 Πόθεν [00170] [00195] [03951] [04740]
 πόθεν [00120] [00562] [00782] [02553] [03855] [04268] [04454] [04953]
 ποῖ [00740]
 ποι [00623] [00797] [01256] [01580] [02805] [04149] [04524]
 Ποία [00449] [00675] [01032] [01048] [01220] [02409] [03584] [03638] [03974]
 ποία [00743] [01552] [03114] [04426] [04450] [04529]
 ποία [00278] [00849] [01049] [01265] [03029] [03546] [03551] [03974] [04304]
 ποία [02188]
 Ποίαν [00856]
 ποίαν [01666] [04366] [04560] [04578]
 Ποίας [04953]
 ποίας [04740]
 ποιῆ [00336] [00497] [00629] [00977] [00980] [00980] [01013] [01071] [01343] [01359] [01454] [01733] [01942] [02011] [02020] [02165] [02166] [02178] [02256] [02876] [03052] [03404] [03573] [03573] [03728]
 [03822] [04033] [04214] [04780] [04783] [04786]
 ποιεῖν [00045] [00511] [00629] [00634] [01179] [01646] [01918] [02634] [02801] [02807] [02864] [03419] [04140] [04223] [04273] [04275] [04770]
 ποιεῖς [00048] [04121]
 ποιεῖσθαι [01271] [01610] [01737] [03164]
 ποιεῖται [01143] [01398] [02047] [02960] [03053] [04261]
 ποίη [01889]
 ποιή [01444] [01515] [01590] [01968] [03339] [03373]
 ποιη [01581] [01631] [04502]
 ποιη [00706]
 ποιηθεῖς [01741]
 ποιηθεῖσα [01662] [04510]
 ποιηθεῖσαν [01832] [02891]
 ποιηθὲν [00664]
 ποιηθέντα [01890] [03751]
 ποιηθέντας [01540]
 ποιηθέντων [01679]
 ποιηθῆ [00173]
 ποιηθῆναι [01801]
 Ποιήθητι [01924]
 ποίηκε [00071]
 ποίηκεν [00521] [02121] [02629]
 Ποιήμά [03173]
 ποίημά [00670] [01542] [01552] [01559] [01675] [01843] [01860] [01868] [02828]
 ποίημα [00128] [00144] [00174] [00292] [00341] [00548] [00621] [00623] [00624] [00641] [00668] [00706] [01165] [01430] [01432] [01445] [01474] [01481] [01481] [01482] [01511] [01544] [01544] [01551] [01557]
 [01558] [01565] [01566] [01582] [01626] [01666] [01683] [01720] [01817] [01822] [01825] [01829] [01844] [01845] [01890] [01948] [01963] [01968] [02326] [02447] [02755] [02810] [02814] [02815] [02894] [02997]
 [03028] [03102] [03103] [03747] [03816] [04367] [04767] [04773] [04801]
 ποιημά [01565] [01681] [03516] [03600]
 ποιήμασι [00205] [00654] [00677] [01884] [02340] [02572] [03120] [03276]
 ποιήμασιν [00048] [03406]
 ποιήματα [00345] [00619] [00646] [00677] [01271] [01553] [01566] [01949] [02830] [02869] [03121] [04768] [04773] [04789] [04842]
 ποιήματι [00122]
 ποιήματός [01835]
 ποιήματος [00292] [00622] [01511] [01543] [01548] [01824] [01852] [02009] [02278] [03028] [03195]
 ποιημάτων [00056] [00415] [00729] [01433] [01444] [01446] [01563] [01682] [01860] [01868] [01887] [01889] [01963] [01966] [02482] [02809]
 ποιημένα [01276]
 ποιησαί [03107]
 ποιῆσαι [00255] [00255] [00492] [01795] [01805] [02114] [02172] [02802] [03208] [04778]
 ποιησάμενος [01202]
 ποιήσαντι [01163] [01430] [01442] [01477] [01502] [01545] [01587] [01609] [01613] [01620] [01625] [01651] [01667] [01855] [02410]
 ποιησάντων [01413]
 ποιήσας [00423] [01736] [02336] [03022]
 ποιήσει [01645] [01932] [04641]
 ποίησεν [00902]
 ποιήση [00554] [01539] [02674] [02855] [03108] [04501]
 ποίησιν [01272] [01899] [03295]
 ποίησις [02126]
 ποιήσομεν [02431] [03644] [03902]
 ποιήσω [01521] [01522] [01525] [02602] [02716] [03005] [03548] [04266]
 Ποιήσωμεν [02181] [02824] [02867] [04109] [04777]
 ποίηται [02139] [02634]
 ποιητή [00889]
 ποιητήν [00702] [02242] [02447] [03515]
 ποιητήν [00643]
 ποιητής [00236] [00345] [00442] [00627] [01465] [01938] [02403] [02851] [02891]
 ποιητής [00347] [00445] [00618] [01457] [02047] [03516]
 ποιητικά [01896]
 ποιητικόν [01917] [01927] [03704]
 ποιητικόν [01467] [03354]
 ποιητικός [01468] [02187]
 ποιητόν [01607]
 ποιητοῦ [00346]
 ποικίλην [00715]
 ποικιλία [01853]
 ποικίλους [01880]
 ποικίλως [00693] [01853]
 ποιμήν [00238]
 Ποῖον [00603] [01876]
 ποῖον [00603] [00665] [00740]
 Ποῖος [01050]
 ποῖος [03084] [03084]
 ποιουμέ [01942]
 ποιούμεθα [02865] [04212]
 ποιούμεν [03846]
 ποιούμενοις [01917]
 ποιούμενον [01663] [04619]
 ποιούμενος [01591] [01700]
 ποιουμένους [01519] [01526]
 ποιουμένων [01556] [04772]
 ποιούντα [01800] [02424]
 ποιούνται [00560]
 ποιούντας [00398]
 ποιούντος [02782] [04152] [04777] [04808]
 ποιούντων [02564]
 ποιούσι [04470]
 ποῖς [03097] [03840]
 Ποίω [01562]
 ποίω [00138] [01552]
 ποιῶ [02256] [02424] [03007] [04155] [04156]
 ποιῶμεν [03846]
 ποιῶν [00512] [01271] [01591] [01698] [01917] [02160] [02743] [03298] [04659]
 πολ [00047] [01486] [02113] [02328] [02346] [02925] [03626] [03768]
 πόλει [02443]
 πολεμίους [02657]
 πόλεως [02563]
 πόλεως [02563] [03300] [04373]
 πόλιν [02563] [03298] [04373]
 πόλις [04374] [04375]
 πολιτεύηται [02980]
 Πολλά [00530]

πολλά [00044] [00051] [00715] [02078] [02391] [02392] [02563] [02700] [04681]
 πολλά [00667]
 Πολλὰι [02455]
 πολλάι [00063] [00066]
 Πολλάκις [01406] [01484]
 πολλάκις [00177] [00208] [00669] [00670] [00776] [01123] [01331] [01509] [01551] [01960] [02404] [02594] [03021] [03070] [03670] [03808] [04093] [04299] [04723] [04929]
 πολλάς [02335] [02358] [02390] [02397]
 πολλήν [01474] [02066] [02068] [03595]
 Πολλῆς [04833]
 πολλῆς [02022]
 Πολλοί [02073] [04173]
 πολλοί [02073] [02074] [02080] [02089] [02113] [02113] [03448] [03623] [03764] [03768]
 πολλοί [02072] [03624]
 πολλοίς [01855] [02939] [02945] [03761]
 πολλοῦ [01143] [04644]
 πολλοῦς [01870] [02077] [02077] [02331] [02331] [03683] [03733] [03740] [04734]
 πολλῶ [00548] [01458] [01829] [02045] [04287] [04399] [04404] [04486] [04492] [04822]
 πολλῶν [00038] [00044] [00525] [00826] [01871] [02376] [02556] [02906] [03248] [03254] [03422] [03763] [03954]
 πολὺ [00011] [03717] [03746]
 πολυ [03746] [04853]
 πολυειδούς [03746]
 πολυθεότητος [03738]
 πολυθρόλλητον [02594]
 πολυκέφαλος [04853]
 Πολυμερῶς [01200]
 πολὺν [00505] [02059]
 πολὺς [04098]
 πολυτελών [01217]
 πολυτρόπως [01200]
 πομεν [04621]
 πομπεύετε [02553]
 πόν [00018] [00101] [02829] [02898] [03016] [03225] [03913] [03993] [04185] [04511]
 πον [01738] [01767] [02494] [03309] [04109] [04500] [04729]
 πονηρά [00098] [03674]
 πονηράς [02373]
 πονηρόν [04726]
 πονηρόν [01558] [03992]
 πονηρότατοι [04803]
 πονθε [04477]
 ποντες [03868] [03998]
 πορευθῆς [03673]
 Πορεύομαι [00252]
 πορίζονται [01075]
 πόρνης [03372]
 πόρρωθεν [00010] [03923] [03923]
 πος [00456] [00880] [00948] [01668] [02895] [02903] [03027] [03087] [03813] [03951]
 πόσα [00658]
 πόσιν [02137]
 Πόσης [02060]
 πόσης [03402]
 πόσον [00431]
 Πόσους [04031] [04265] [04271]
 πόσω [04409]
 ποτα [03430]
 ποταμῶ [03431]
 Ποταπή [00358]
 Ποταπός [04120]
 ποταπός [00304] [02318]
 Πότε [00235] [00420] [00440] [01023] [01114] [01204] [01588] [01589] [01622] [02236] [03011] [03356] [04507] [04507]
 πότε [00441] [00547] [01185] [01205] [01206] [01583] [01622] [01623] [04372] [04378] [04383] [04416] [04450] [04450] [04493] [04493] [04522] [04522] [04534]
 ποτέ [00186] [00186] [00352] [00352] [00358] [00358] [00417] [00660] [01329] [01932] [01946] [02009] [02266] [02397] [02397] [02398] [04225] [04420] [04778]
 ποτέ [00192] [00320] [01393]
 ποτε [00056] [00181] [00182] [00184] [00188] [00191] [00193] [00235] [00237] [00265] [00273] [00275] [00287] [00292] [00298] [00298] [00298] [00346] [00348] [00351] [00355] [00366] [00380] [00392] [00394]
 [00395] [00400] [00414] [00417] [00423] [00426] [00450] [00472] [00472] [00517] [00522] [00525] [00541] [00661] [00661] [00662] [00662] [00691] [01267] [01278] [01369] [01551] [02110] [02238] [02262] [02279]
 [02398] [02795] [02948] [03241] [03718] [03743] [03976] [04033] [04215] [04219] [04230] [04242] [04247] [04256] [04377] [04738] [04761] [04776] [04790] [04790] [04792] [04861] [04911] [04945]
 Πότερον [04936]
 ποτή [04627] [04706]
 ποτήριον [04020] [04192] [04197] [04630] [04675] [04688]
 πότητι [04386]
 πότον [00044]
 Πού [00849] [00852] [02367] [04541]
 πού [00547] [00753] [00850] [01035] [01560] [02318] [04029] [04264] [04275] [04278] [04278] [04287] [04375] [04455] [04455] [04539] [04561] [04584] [04585] [04753] [04925] [04926]
 που [00105] [00307] [00412] [00493] [01128] [01284] [01558] [01674] [01675] [01678] [02353] [02532] [02533] [02730] [03067] [04028] [04678]
 πούν [03889]
 πούς [01880]
 πους [01128] [03805]
 πουσι [04568]
 πράγμα [00589] [01179] [01197] [01254] [02108] [02317] [04169] [04696]
 πράγματα [03821]
 πράξας [00791]
 Πράξει [00954] [01164] [01671] [01809] [03868] [04506]
 πράξεως [01032] [01076] [03976]
 πράξιν [03227]
 πράξις [01123]
 πράοι [03882]
 πράον [03839]
 πράός [03879]
 πραότητα [03878]
 πραττόμενα [04215]
 πράττοντά [04213]
 πρέπει [00151] [00151] [02168] [02316] [03053] [03818]
 πρέπον [00602]
 πρέποντα [00150]
 πρεπόντως [03476] [04166]
 πρέπουσα [04417]
 Πρέπων [04942]
 πρεσβύτερας [00006]
 πρεσβύτερος [02565]
 Πρίν [00235] [00256] [02678] [04069]
 πρίν [00057] [00140] [00152] [00173] [00193] [00243] [00253] [00264] [00265] [00273] [00307] [00341] [00348] [00353] [00414] [00426] [00432] [00441] [00486] [00487] [00515] [00531] [00548] [00550] [00563]
 [00566] [00576] [00619] [00635] [00636] [00653] [00670] [00691] [00770] [00858] [00867] [00868] [00869] [00876] [00897] [01280] [01433] [01705] [01726] [01848] [01965] [01966] [02286] [02302] [02643] [02683]
 [02807] [03212] [03223] [03224] [03230] [04282] [04318] [04457] [04801] [04934]
 πρίονος [00557]
 Πρὸ [00255] [00258] [00261] [00866] [02219] [02776] [02872] [02875] [02879] [03108] [03157] [03164] [03178] [03208] [03208] [03208] [03217] [03217] [03321] [03323]
 πρὸ [00194] [00223] [00237] [00241] [00245] [00246] [00255] [00255] [00255] [00255] [00267] [00299] [00316] [00512] [00804] [00806] [00808] [00810] [00814] [00817] [00818] [00819] [00822] [00826] [00828]
 [00829] [00836] [00838] [00866] [00882] [00999] [01057] [01078] [01427] [01444] [01534] [01585] [01603] [01714] [02106] [02474] [02515] [02580] [02602] [02603] [02604] [02606] [02649] [02653] [02677] [02711]
 [02712] [02713] [02754] [02877] [02880] [02881] [02881] [02884] [02885] [02887] [02888] [02932] [02933] [03016] [03043] [03058] [03108] [03108] [03165] [03203] [03212] [03219] [03222] [03224] [03225] [03226]
 [03230] [03232] [03233] [03233] [03233] [03233] [03235] [03237] [03238] [03241] [03242] [03243] [03323] [03323] [03323] [03324] [03325] [03325] [03516] [03602] [03623] [03623] [04035] [04037] [04308] [04308]
 [04324] [04325] [04325] [04329] [04369] [04371] [04372] [04373] [04376] [04378] [04384] [04446] [04466] [04493] [04498] [04509] [04564] [04644] [04652] [04679] [04774] [04791] [04825] [04828] [04834] [04855]
 [04857] [04931]
 πρὸ [00336] [04775]
 προ [01291] [01707] [01716] [02046] [02463] [02464] [02712] [03705] [04032] [04552] [04593] [04594] [04598] [04602] [04602] [04753]
 προάγει [01261] [02805]
 προάγων [03600]
 προαιρεί [04817]
 προαιρείται [04831]

Προαιρέσει [00735] [00791]
 προαιρέσει [00484]
 προαιρέσεως [00790] [00794] [03822]
 προαιρέσιν [00689] [00736] [00747]
 προανεφώνει [00893]
 προβαλ [04739]
 προβάλλειν [04756]
 προβάλλεσθαι [04829]
 προβαλλομένη [00149]
 προβαλλόμενοι [01166] [04734] [04801] [04853]
 προβάλλονται [04729] [04871]
 προβάλωνται [00694]
 πρόβατα [03834]
 πρόβατον [01195] [01790]
 προβληθέντων [00151]
 πρόβλημα [01173]
 προβλήματα [04944]
 προβολή [04728]
 προβουλεύεται [04779]
 προβουλευσάμενοι [04939]
 προγένονεν [02881]
 προγινώ [00070]
 προγινώσκων [03215] [04279]
 πρόδηλον [01715] [03727]
 πρόδηλος [03534]
 προδιδόασι [02466]
 προδοσίαν [03767]
 προδότας [03733]
 προδότην [00013]
 προδότου [04073]
 πρόδρομος [00006] [00101] [00881]
 προέγνω [00071]
 προει [02494] [04500]
 προειπομεν [01707] [04618]
 προειπον [00102] [01471] [01477] [01690] [02304] [02578] [02632] [02655] [03231] [03272] [03293] [03510] [03925] [03984] [04172] [04493] [04606] [04686] [04722] [04848]
 προειρη [01434] [03341]
 προειρηκα [00253]
 προειρήκαμεν [04890]
 προειρηκε [01233]
 προειρηκεν [00093] [00124] [00910] [00944]
 προειρηκώς [01834]
 προειρημένα [01378] [01854] [03367] [04371]
 προειρημένας [00673]
 προειρημένην [00704] [02555]
 προειρημένης [02534]
 προειρημένους [01427]
 προειρημένω [01041]
 προειρημένων [00525] [00559] [01431] [01434] [01812] [02243] [02567] [03249] [04267]
 προειρηται [00935] [01668] [02315] [03580]
 προέκοπτε [04027] [04564] [04603] [04604]
 προέκοπτεν [04573] [04575] [04598] [04608] [04613] [04618] [04619] [04620]
 προέλεγε [04443]
 προελθείν [00255] [03233]
 προενθυμείσθαι [02166]
 προεξητάσαμεν [04213] [04264]
 προεπηγγείλατο [02711]
 πρόεστι [01470]
 προετεθνήκειμεν [02902]
 προετιμώμεν [01727]
 προετοιμάζει [03215] [03241]
 προετοιμασθήσισα [03232]
 προεφασίζοντο [03373] [04090]
 προη [02634]
 προήγαγε [01880]
 προηγείσθαι [01456] [02710] [02880] [04757] [04794]
 Προηγείται [02714]
 προηγείται [04792] [04795] [04806] [04856]
 προηγείτο [02879]
 προήγετο [01034]
 προηγουμένην [04761] [04776] [04907] [04918] [04919]
 προηγουμένως [01247] [01288] [03165]
 προητοιμασμένην [03215]
 προητοίμαστο [03212]
 προθέμενος [03241]
 προθέσει [04497]
 προθέσεως [04702]
 πρόθεσιν [03219] [03225]
 πρόθεσις [03243]
 πρόθυμον [04039]
 προκαταγγελλόμενος [01786]
 προκαταποθέντας [03930]
 προκείμενον [01818] [03250]
 πρόκειται [03940]
 προκό [04584] [04615]
 προκο [00942]
 προκοπή [00849] [01032] [01048] [04606] [04614] [04616] [04617]
 προκοπή [04597]
 προκοπή [04595]
 προκοπήν [04560] [04578] [04592] [04621]
 προκοπής [00802] [00927] [02109]
 προκόπτει [04562] [04566] [04569] [04586]
 προκόπτειν [04579] [04588] [04589] [04602] [04605] [04622]
 προκοπτούσης [04622]
 προκόπτωμεν [04525]
 προκόπτων [00748] [04557] [04582] [04592]
 προκόψαι [01035]
 προκόψη [04562]
 προκρίνει [02159]
 προλαβόντες [02416]
 προλαβών [00070]
 προλεχθέντων [02290]
 πρόνοιάν [02242]
 πρόνοιαν [02011] [02047] [02240] [03053] [04261]
 πρόοντα [00511]
 προορίσας [03222]
 προορισθέντες [03225]
 προορών [01088]
 προπάππου [00576]
 προπαρασκευή [03241]
 προπέτεια [04417] [04826]
 προπετείας [00077]
 προπετενομένοις [03286]
 προπο [03670]
 Πρός [00560] [00689] [02072] [03086] [03220] [03679]
 πρὸς [00012] [00040] [00040] [00103] [00168] [00179] [00180] [00198] [00202] [00208] [00214] [00229] [00232] [00235] [00252] [00272] [00417] [00422] [00449] [00450] [00475] [00486] [00489] [00528] [00529] [00537] [00549] [00551] [00560] [00565] [00565] [00586] [00590] [00637] [00675] [00677] [00677] [00686] [00688] [00695] [00695] [00701] [00738] [00812] [00836] [00836] [00840] [00871] [00913] [01044] [01124]

[01127] [01155] [01160] [01210] [01213] [01226] [01228] [01253] [01253] [01253] [01255] [01255] [01255] [01259] [01259] [01262] [01265] [01270] [01272] [01281] [01288] [01290] [01294] [01325] [01325] [01354] [01361] [01379] [01389] [01399] [01425] [01435] [01444] [01467] [01534] [01542] [01580] [01582] [01583] [01589] [01597] [01615] [01618] [01692] [01695] [01704] [01755] [01763] [01804] [01818] [01888] [01894] [01943] [01967] [01968] [02014] [02023] [02067] [02067] [02079] [02079] [02082] [02093] [02098] [02132] [02161] [02172] [02201] [02215] [02215] [02215] [02230] [02240] [02253] [02312] [02330] [02339] [02379] [02390] [02397] [02402] [02404] [02409] [02446] [02474] [02512] [02516] [02521] [02531] [02541] [02590] [02615] [02647] [02658] [02692] [02742] [02822] [02873] [02899] [02906] [02914] [02924] [02933] [02953] [02957] [02982] [03093] [03142] [03146] [03173] [03195] [03217] [03231] [03246] [03332] [03332] [03372] [03383] [03426] [03502] [03539] [03541] [03551] [03565] [03565] [03571] [03580] [03606] [03642] [03642] [03643] [03650] [03654] [03668] [03692] [03717] [03759] [03819] [03846] [03868] [03873] [03877] [03877] [03883] [03886] [03889] [03895] [03899] [03916] [03940] [03974] [03981] [04008] [04042] [04055] [04075] [04099] [04100] [04123] [04132] [04137] [04172] [04208] [04246] [04305] [04463] [04465] [04520] [04548] [04619] [04622] [04695] [04728] [04803] [04823] [04908] **προσ** [00104] [00441] [00853] [00903] [01589] [01733] [01939] [01985] [01995] [02039] [02372] [02762] [03134] [03580] [04135] **προσάγει** [01589] **προσαγο** [02394] **προσαγορεύεσθαι** [02349] **προσαγορεύεται** [00065] **προσαγορεύονται** [00029] **προσάπτοντες** [02272] **προσγέ** [02110] **προσγίνεται** [02112] **προσδοκάτε** [01783] **προσδοκάτωσαν** [04420] **προσδοκηθέντα** [00048] **προσδοκῶμεν** [04498] **προσδοκῶμενος** [01086] [01786] **προσδοκῶμένου** [04525] **προσδοκῶσι** [01756] [04534] **Προσέθηκε** [00664] **προσέθηκε** [02777] **προσείρηκεν** [03478] **προσέκοψαν** [04092] **προσεκυνεῖτο** [00862] [01976] **προσεκυνήθη** [02001] **προσέλαβεν** [02989] **προσελάβετο** [03089] [03097] **προσελάμ** [04285] **προσενέγκας** [01629] **προσένεγκε** [01986] **προσενεγκεῖν** [01607] [01986] **προσενέγκη** [00880] [01598] [03068] **προσέγ** [03752] **προσέχεσθε** [00122] **προσερχομένους** [01589] [01635] **προσερχομένω** [03543] **πρόσεστιν** [03910] [04815] **προσετέθητε** [04544] **προσεύχονται** [01993] **προσεύχε** [04038] **προσεύχεσθε** [00725] [00727] **προσευχῆ** [02623] **προσεύχονται** [01397] **προσέφερε** [01594] **προσέχαιρε** [00439] [03350] **προσέχαιρεν** [00813] **προσέχειν** [01295] **προσεχέστερόν** [03485] **προσέχοντες** [00125] **προσέχωμεν** [04091] **προσήκει** [00490] [01179] [02320] [03194] [04773] **προσήκειν** [04772] **προσήκον** [04771] **προσημαῖνον** [02669] **προσθεῖ** [00567] **πρόσθεν** [00103] [00935] [03646] **προσθεν** [02248] **προσθήκας** [00379] **προσθήκην** [00359] **προσθήκης** [00350] [00358] [00359] [00374] [00680] [02338] **προσθῶσιν** [03569] **πρόσκαιρα** [01221] **πρόσκαιρον** [01049] [03236] **προσκαίρους** [01051] **προσκεῖμενοι** [03556] **προσκεῖσθαι** [01075] **πρόσκειται** [01120] [02772] [02773] **προσκόμ** [04092] **προσκόπτοντες** [02397] **προσκόπτουσιν** [04554] **προσκυνοῖ** [00382] [00912] [01978] [03494] [03521] [03524] **προσκυνοῖν** [01976] **προσκυνεῖσθαι** [00804] [00815] [00857] [00869] [00913] [01984] **προσκυνοῖται** [00906] [00911] [01975] [01987] [02003] **προσκυνησά** [00864] **προσκυνησαι** [01979] [01980] **προσκυνησάτωσαν** [01353] [01989] [02964] **προσκύνησις** [03523] **προσκύνησον** [01983] **προσκυνησουσί** [01993] **προσκυνητός** [00822] **προσκυνοῦμενος** [00857] [00869] [00897] **προσκυνομένου** [02002] **προσκυνοῦντος** [01707] **προσκυνοῦντων** [00906] [00906] [01985] **προσκυνοῦσι** [03752] **προσκυνῶν** [00815] [03494] [03521] [03524] **προσλα** [04298] **προσλαβόντα** [01044] **προσλαβόντι** [01048] **προσλαμ** [01136] [01139] **προσλαμβάνεται** [01152] **προσλαμβάνων** [03245] **προσληφθεῖσα** [01038] **προσληφθέντες** [04212] **πρόσληψιν** [00878] **πρόσληψις** [01739] **προσομλῶν** [03864] **προσπλέκουσι** [01825] **προσποίησιν** [02446] **προσποίητος** [00276] **προσποιοῦ** [00299] **προσποιοῦμενοι** [00606] **προσποιοῦνται** [04718] **προσποιῶνται** [02448] **προστάγματι** [02012] [02017] [02568] [02881] **προστάξαι** [02305] [03061] **προστάξαντος** [03671] **προστάξει** [01594] [03669] **προστασίας** [00168] **προστάττη** [02634] **προστάττων** [02013]

προσταχθέντος [03930]
 προστεθή [02454]
 προστιθέ [00516]
 προστιθέμενα [00361]
 προστιθέντας [00665]
 προστίθεσθαι [00775]
 προστίθησιν [00380]
 πρόσφατοι [02838]
 πρόσφατον [02972]
 προσφέρει [01589] [01631]
 προσφερόμενα [01632]
 προσφερόμενον [01598]
 προσφέροντα [01602]
 προσφών [01628]
 προσφώνει [01272]
 προσχάρι [00438]
 πρόσωπών [01952]
 πρόσωπον [01179] [01183] [01193] [01197] [01613] [02478] [03285] [03668] [03668] [04568]
 προσώπω [00814] [00881] [02763] [03351]
 προτέ [02511] [04184]
 προτεινομένων [04633]
 πρότεροι [01480]
 προτέρας [03788]
 προτέροις [00523] [01519] [01801] [02337] [03342] [03733]
 Πρότερον [01462] [01847]
 πρότερον [00292] [00350] [00514] [00530] [00532] [00541] [01003] [01290] [01457] [01458] [01461] [01531] [01542] [01703] [01781] [02250] [02390] [02593] [03288] [03344] [03434] [04460] [04687] [04825] [04934]
 προτέρους [01207] [01634]
 προτέρων [04728]
 προτετυπωμένοι [03223]
 πρότης [00233]
 προτραπείς [00009]
 προτρέπεται [04831]
 προτρεχόντων [00887]
 προῦπαρχούσης [00283]
 προῦπαρχων [02683]
 πρόφα [01232]
 προφάσει [04524] [04908]
 προφάσεις [00176] [01846] [04952]
 προφασι [01676]
 προφασιζέσθωσαν [00019]
 προφασιζομένους [04362]
 προφασίζονται [00784] [01434] [04091] [04290] [04656]
 πρόφασιν [01075] [01166] [02822] [03156] [03195] [03361] [03798] [03921] [04361]
 πρόφασίς [00282]
 πρόφασις [01245] [01262]
 προφασισάμενοι [01551]
 προφασίσονται [04523]
 προφέρειν [03597]
 προφερέτω [03541]
 προφερέτωσαν [01171]
 προφερόμενον [01671]
 προφέρονται [00605]
 προφέροντες [01165]
 προφέρουσιν [00137] [00704] [04740]
 προφή [02646]
 προφή [04123]
 προφήται [01209] [01787] [02000] [02074] [03623]
 προφήταις [01086] [01200] [03030]
 προφήτας [00105] [00106] [01206] [04470]
 προφητείας [00118]
 προφητεύει [02531]
 προφητεύειν [02487]
 Προφήτην [01194]
 προφήτην [03571]
 προφήτης [00090] [00910] [01181] [01494] [01523] [02349] [02850] [04145]
 προφήτου [00093] [00398] [00763] [01019] [02842] [02856] [03534] [03589] [04127] [04840]
 προφητών [01194] [01195] [01208] [01408] [01982] [02229] [02711] [03413] [04481]
 προφοράν [04735]
 προφοράς [00739]
 προφορικός [02305]
 Προχειρίσαι [02198]
 προχειρισθείς [02712]
 πρόχειρον [02478]
 πρώ [03224]
 Πρωρώμην [01347]
 προϊόντος [00350]
 πρώ [03580]
 πρώ [02261] [02859] [02975]
 πρώ [00116] [02897] [02908] [02937] [02965] [02983] [03215]
 πρώϊ [03620]
 πρώτά [01857]
 πρώται [01480]
 πρώτευειν [02968]
 πρώτευων [02887] [02983]
 πρώτη [01679] [01878] [02977] [03317]
 πρώτη [00506] [02898] [02972] [02977]
 πρώτην [00551] [02978] [02980]
 πρώτης [01118]
 πρώτο [02940] [02953]
 πρώτοι [00830]
 πρώτοις [03168]
 Πρώτον [00506] [00655] [02138] [04268]
 πρώτόν [02451]
 πρώτον [00123] [00138] [00183] [00667] [01178] [01444] [01683] [01761] [02158] [02160] [02161] [02162] [02162] [02567] [02573] [02578] [02635] [02637] [02640] [02817] [02822] [02832] [02865] [02869] [02880]
 [02949] [02953] [04237] [04601] [04755] [04911]
 πρώτός [03529] [03604]
 πρώτος [01126] [02149] [02333] [02561] [02562] [02567] [02568] [02578] [02579] [02580] [02901] [02903] [02905] [02943] [02972] [03528] [03532] [03536] [03593] [03597] [03599] [03600] [03602] [03604]
 ΠΡΩΤΟΣ [00002]
 πρωτότο [02513] [02928]
 πρωτότοκον [02951] [02963] [02966] [03603]
 Πρωτότοκος [03373]
 πρωτότοκός [02923] [02935] [02936] [02941]
 πρωτότοκος [00829] [02346] [02887] [02898] [02901] [02905] [02905] [02908] [02909] [02918] [02919] [02922] [02924] [02925] [02931] [02933] [02938] [02939] [02942] [02945] [02946] [02947] [02949] [02957]
 [02961] [02967] [03215] [03603]
 πρώτου [02160] [03531] [03532] [03604] [03604] [04771]
 πρώτους [02161] [02162] [02328]
 πρώτω [00865] [02991] [03531] [03593]
 πρώτως [02020]
 πται [00889] [01002] [01051] [01553] [01674] [02506] [02962]
 πτετε [00272]
 πτήξαντες [04680]
 πτής [00069]
 πτίζει [02425]
 Πτολεμαίος [04754]
 πτος [01130]
 πτου [01127]

πτουςα [04615]
 πτουςαν [00904] [01631]
 πτύξιν [00009]
 πτύσαντος [04349]
 πτύσμα [04158]
 πτώμα [01557] [03807]
 πτώματι [00138] [02464]
 πτών [00264]
 πτωσιν [04368]
 πυθόμενοι [01823]
 πύλαι [00888] [00889] [04084]
 πύλας [00887] [00888] [00890] [01143] [04084]
 πυλωροὶ [04643] [04680]
 πυν [04547]
 πυνθά [00562]
 πυνθάνε [04538]
 πυνθάνεσθαι [00491] [02243] [04543]
 πυνθανέσθωσαν [00585]
 πυνθάνεται [04264] [04454] [04457] [04546]
 πυνθανό [04460]
 πυνθάνοιτο [00546] [02659]
 πυνθανόμενοι [01847] [04941]
 πυνθανόμενος [00548] [04071] [04278] [04461]
 πυνθανομένους [00566]
 πυνθανομένων [04447]
 πυνθάνονται [00480] [00507] [00515]
 πύρ [01708] [02082] [02096] [02369] [03079]
 πυρέσσουσαν [04157]
 πυρός [01271] [03719]
 πωλείται [02031]
 πων [00092] [00459] [01336] [01737] [02303] [02570] [02898] [03709]
 πώποτε [00022] [00119] [00266] [01800] [03772]
 Πώς [00041] [00114] [00117] [00169] [00190] [00269] [00303] [00394] [00442] [00622] [00742] [00747] [00750] [00773] [00815] [00817] [00828] [00830] [00833] [00836] [01010] [01219] [01378] [01513] [01919] [01944] [01945] [01946] [01958] [01959] [01965] [02022] [02282] [02288] [02358] [02359] [02465] [02567] [02605] [02943] [02954] [03028] [03030] [03035] [03223] [03224] [03226] [03230] [03362] [03375] [03403] [03620] [03999] [04032] [04033] [04050] [04057] [04063] [04068] [04071] [04226] [04569] [04572] [04638] [04643] [04701] [04831] [04848] [04854]
 πώς [03213]
 πῶς [00042] [00092] [00093] [00115] [00163] [00277] [00279] [00304] [00346] [00421] [00426] [00427] [00450] [00632] [00636] [00741] [00746] [00751] [00774] [00779] [00813] [00813] [00814] [00819] [00829] [00857] [00867] [00868] [00869] [00964] [01011] [01134] [01135] [01297] [01454] [01455] [01456] [01461] [01509] [01566] [01683] [01688] [01759] [01825] [01867] [01868] [02041] [02053] [02105] [02148] [02188] [02220] [02238] [02243] [02244] [02270] [02272] [02279] [02316] [02316] [02316] [02318] [02335] [02351] [02362] [02446] [02466] [02537] [02557] [02559] [02604] [02726] [02814] [02906] [02944] [02956] [02971] [03160] [03182] [03225] [03253] [03254] [03279] [03281] [03300] [03327] [03376] [03536] [03621] [03622] [03800] [03872] [03899] [03955] [03956] [03975] [04011] [04026] [04051] [04059] [04108] [04207] [04250] [04278] [04473] [04476] [04479] [04480] [04487] [04489] [04573] [04574] [04628] [04637] [04659] [04688] [04787] [04794] [04795] [04800] [04829] [04855] [04859] [04927]
 πως [01818] [01823] [02239] [02323] [03852] [03932] [04090] [04567] [04579]

ῥα [04194]
 ρᾶ [03349]
 ρα [00721]
 ραβαίνειν [03060]
 ῥάβδος [00989] [01090] [01090] [01712] [01712]
 ῤάβδος [00989]
 ραγίνη [04507]
 ῥάδιον [04091]
 ῥαδιουργηθέντα [01434]
 ράδοξον [00975]
 ραζομένοις [01619]
 ραιοτέρων [02272]
 ραίων [01847]
 ῥάκατε [03772]
 ρακτήρα [02237]
 ῥάλλακτος [03487]
 ραλυτικῶ [04332]
 ρὰν [02910]
 ράν [01776]
 ραν [03142] [04184]
 ράνιος [02037]
 ρανίων [00786]
 ρανού [02511] [04328]
 ρανούς [04837]
 ῥαντιζόμενον [02456]
 ρας [00107] [02511] [03092]
 ρασκευαζομένους [04362]
 Ραχήλ [01257]
 ραῶ [04639]
 ρει [03327] [03808] [04506]
 ρεῖν [02324] [02713]
 ρειν [04140]
 ρεις [02060]
 ῥέντα [02275]
 ῥέπειν [00736]
 ρες [03125]
 ῥέσεως [00120] [00168] [03168]
 ρεσθαι [04707]
 ρεσιν [03579]
 ρεσίς [00832]
 ρετικών [04736]
 ρετόν [01876]
 ρεύειν [02394]
 ρεύεται [03670]
 ρευνώμενον [03247]
 ρευνών [02059]
 ρεὺς [01598]
 ῥευστήν [00594]
 ῥή [00150] [00737] [02221]
 ῥη [03954]
 ῥηγνώσιν [02000]
 ρηγός [01412]
 ῥηθέντων [02277]
 ῥήκαμεν [00653]
 ρηκε [01247]
 ῥηκει [01232]
 ρηκεν [04420]
 ῥήμα [00241]
 ῥήμασιν [00084] [00488] [04078] [04740] [04773]
 ῥήματα [00048] [00160] [00163] [00691] [01132] [01147] [01174] [01706] [01717] [01755] [02067] [02375] [03173] [03407] [03541] [04055] [04736]
 ῥήματι [01483]
 ῥημάτια [00045] [00170] [00480] [00486]
 ῥηματος [01477]
 ῥημάτων [00214] [00552] [00739] [01863] [02305] [03579] [04079] [04735]
 ρησαν [03383]
 ῥήσεις [03256]
 ρησθαι [03157]
 ῥητὰ [00784] [01154] [01166] [01246] [01379] [01390] [01434] [01443] [01722] [01777] [02814] [03576] [03580] [04090] [04098] [04114] [04225]
 ῥητά [03560]
 ρηται [01423] [04133]
 ῥητέον [01466] [04268]

ῥητοῖς [03480]
 ῥητόν [00683] [00933] [01666] [01671] [01724] [01855] [02475] [02542] [02599] [02632] [03247] [03367] [03597]
 ῥητόν [00936] [01203] [02817] [03277] [04553]
 ῥητοῦ [00932] [01197] [01754] [02474] [02481] [02611] [03246] [03820] [03900] [03919] [04242]
 ῥητῶ [01041] [01855]
 ῥητῶν [02243] [02249] [02926] [03373] [03538] [03551] [03555] [03819] [04235] [04262] [04267] [04290]
 ρῖ [03121]
 ρία [03095] [04891]
 ρίαν [03215]
 ρίας [01297]
 ριε [00759] [03679]
 ριεύειν [01808]
 ρίζεσθαι [01320]
 ριζόμενος [04334]
 ριον [01039] [01167] [01621] [02518] [02622] [04474] [04627] [04706]
 ριός [01725]
 ριος [00240] [00664] [01355] [01608] [01741] [01747] [01748] [02747] [02766] [03294] [03582] [03784] [03913] [04426]
 ρίου [03647]
 ρις [02313]
 ρισεν [03224]
 ρίση [01213]
 ρίσκεται [02385]
 ρίσκοντες [02402]
 ρισμα [02211]
 ρισμὸν [00331]
 ριστοὶ [02832]
 ῥίφθαι [04481]
 ρίως [01482]
 ροιεν [03296]
 ροις [00125]
 ρόν [04061]
 ρον [00359] [01269] [01940] [03611]
 ῥοπήν [01136] [01150] [04817] [04912]
 ρος [00429] [00599] [01720] [02590] [02943] [03806] [04264]
 ρου [00966]
 Ρουβήμ [02561]
 Ρουβήν [02938]
 ρούν [03385]
 ρουν [03174]
 ρούντας [00191]
 ρουντος [02978] [04601]
 ρους [03760]
 ρουσα [00767]
 ρουσι [04608]
 ρούχ [02589]
 ρύγματος [01802]
 ῥύεσθαι [03671] [03671] [03688]
 ῥύεται [03664]
 ῥύό [03662]
 ῥύόμε [03665]
 ῥυόμενον [03688]
 ῥυόμενός [03664]
 ῥυόμενος [03688] [04636]
 ῥυπαίνεσθαι [02456]
 ῥυπαρίαν [00168]
 ῥυπαθεῖσαν [04079]
 ῥυσαι [03680]
 ῥύσεται [03684]
 ῥυσθῆναι [03678]
 ῥύστης [03682]
 ῥυτίδα [03023]
 ῥυῶμεν [01295]
 ρώθη [03258]
 Ρωμαίους [00202] [02339]
 ρών [01592]
 ρών [01899] [03151]
 ρων [00124]
 ρώς [02887] [04379]
 ρώσι [00654]
 ρωσις [01740]
 ρωτέρας [01317]

Σα [04326]
 σά [03470]
 σα [01347]
 Σαβαείμ [01991]
 Σαβῶθ [00369] [02000]
 Σάββατά [01224]
 Σάββατον [01698]
 Σαβέλλιον [04232]
 Σαβέλλιος [03440]
 Σαδδουκαίους [04554]
 σαθρὰν [04091]
 σαθρόν [01848]
 σαθρόν [02134]
 σαι [01855] [02020]
 σαλεύονται [04683]
 σαλήμ [02205]
 Σαμ [03712]
 σαμέν [02972]
 σάμενος [01607] [01715]
 σάμην [01531] [01540]
 Σαμοσατέα [00550]
 Σαμοσατέως [00811] [01706] [04558]
 Σαμουήλ [03418]
 Σαμφών [01986]
 Σαμωσατέα [03998]
 Σαμωσατέως [02458]
 σαν [00170] [00580] [00669] [00837] [01197] [01303] [01366] [01377] [01679] [02358] [02627] [04073] [04701] [04790]
 σάννα [00263]
 σαντας [04176]
 σαντες [04945]
 σαντι [01444] [01515] [01590] [03373]
 σαντος [03211] [03218] [03847]
 Σαούλ [03681] [03991]
 σάφ [04423]
 σαφ [01118] [02767] [04517]
 σάφκα [00203] [00765] [00805] [00890] [00904] [00920] [01097] [01112] [01130] [01331] [01331] [01588] [01598] [01605] [01624] [01628] [01659] [01660] [01748] [02461] [02548] [02548] [02610] [02665] [02688]
 [02713] [02714] [02733] [02740] [02891] [02893] [02972] [02984] [02989] [02989] [03026] [03067] [03070] [03096] [03098] [03110] [03186] [03193] [03210] [03233] [03343] [04072] [04095] [04127] [04128] [04131]
 [04135] [04162] [04188] [04200] [04214] [04285] [04285] [04297] [04308] [04312] [04381] [04394] [04435] [04500] [04506] [04547] [04556] [04559] [04591] [04611] [04660] [04695] [04713] [04716]
 σαφκας [03063]
 σαφκι [00880] [00904] [00963] [01023] [01131] [01328] [01330] [01332] [01658] [01760] [02684] [02743] [03077] [04199] [04285] [04357] [04436] [04612] [04612] [04612] [04613] [04635] [04651] [04720] [04722]
 σαφκι [01117] [02732] [04136] [04137] [04191] [04193] [04194] [04195] [04196] [04197] [04198]
 σαφκικής [04185]

σαρκικῶν [03071]
σαρκικῶς [04394] [04423] [04447] [04461] [04500] [04511]
σαρκός [00878] [00879] [01330] [01330] [01616] [01739] [02728] [02732] [02732] [02753] [02767] [02846] [02945] [02972] [03074] [03074] [03207] [03225] [03291] [04130] [04141] [04150] [04158] [04164] [04171] [04178] [04180] [04187] [04192] [04199] [04200] [04208] [04212] [04277] [04339] [04351] [04353] [04354] [04359] [04606] [04622] [04674] [04678] [04693] [04711]
σαρκός [01622] [02939] [03063] [04282] [04565] [04652] [04673]
σάρξ [00550] [00872] [00876] [00947] [00963] [00969] [00973] [01171] [01173] [01176] [01328] [01374] [01420] [01436] [01585] [01609] [01807] [02491] [02548] [02694] [02699] [02855] [02898] [03016] [03020] [03092] [03097] [03345] [03632] [03874] [04039] [04048] [04103] [04115] [04126] [04139] [04143] [04164] [04164] [04205] [04209] [04219] [04306] [04311] [04312] [04351] [04352] [04357] [04385] [04502] [04510] [04559] [04565] [04608] [04615] [04617] [04653] [04722]
σάρξ [01038] [02376] [03094] [04142] [04152] [04164] [04187] [04617]
Σάρφα [01490]
σάς [03679]
σας [01120] [01200]
σασθαι [00557] [01598] [04162]
σάσθωσαν [01375]
Σατανά [03078]
Σατανᾶ [04326]
Σατανᾶν [04328]
Σατανᾶς [04331]
σατο [00845] [01111] [01628] [01719] [02105] [04389]
σάτωσαν [04818]
Σαύλε [03311]
Σαύλου [03310]
σαύτης [00622]
σβέννυται [00168]
σε [01534] [01991] [03679] [03915]
σέ [01354]
σε [00258] [00258] [00387] [00788] [00991] [01075] [01077] [01092] [01269] [02818] [02818] [02818] [02820] [02820] [02822] [02826] [02835] [02835] [02835] [02839] [03004] [03346] [03543] [03667] [03673] [03682] [03687] [03687] [03687] [04482]
σεαυτὸν [00048] [04121]
σέβειαν [00348] [02599]
σέβομαι [04130]
σεῖ [02193]
σει [01405] [02629] [02862] [02895] [03322] [03603] [04761] [04804] [04830]
σειεν [04404]
σείεται [01903]
σεις [02272]
σελήνη [01885] [02089] [02092]
σελήνην [01679] [01881] [03613]
σελήνης [00866] [01969] [02134]
σεμνὸν [00044]
σεν [00550] [01848] [02802] [02822] [02830] [03625]
σεσθε [04080]
σεσιώπηκεν [04379] [04483] [04524]
σεται [00888] [01967] [04086]
σεων [00006] [00301]
σέως [02064]
σεως [00132] [00744] [01620] [02008] [02215] [02254] [02684] [04712] [04739] [04769] [04901] [04937]
σή [01602]
ση [00192] [00592] [01340] [01795] [02683] [03896] [04739]
σημαί [00507] [01413] [02486] [03591]
σημαι [00765] [01329] [04377]
σημαίνε [03931]
σημαίνει [00194] [00208] [00323] [00543] [00707] [00709] [00712] [00873] [00934] [01076] [01231] [01327] [01329] [01393] [01423] [01424] [01481] [01482] [01670] [01720] [01817] [02235] [02496] [02517] [02531] [02623] [02632] [02663] [02810] [02830] [02844] [02881] [03147] [03252] [03304] [03517] [03979] [04245] [04445] [04738] [04784] [04911]
σημαίνειν [00045] [00186] [00706] [00711] [01647] [02815]
σημαίνεσθαί [01968]
σημαίνεσθαι [02010] [04791]
σημαίνεται [00241] [00699] [00701] [00713] [01045] [01230] [01583] [01970] [02382] [02886] [03513]
σημαίνετε [00273]
σημαίνη [02688]
σημαίνηται [02211]
σημαίνομεν [00334]
σημαινόμενα [00658]
σημαινόμενον [00215] [00665] [00672] [04096]
σημαίνον [00716] [01120]
σημαίνονται [00692]
σημαίνοντες [00270] [00300]
σημαίνοντος [02379]
σημαίνουσά [02487]
σημαινούσης [02873]
σημαίνουσι [01853] [04791] [04853]
σημαίνουσιν [00223] [00708] [01414] [01768] [02556]
σημαίνων [00601] [00927] [01005] [01100] [01107] [01826] [01829] [02374] [02493] [02671] [02700] [02715] [02775] [02973] [04375]
σημαίνωσιν [00691]
σημᾶναι [01590] [01688] [02633] [02646] [02844] [04373]
σημᾶνας [04374]
σημᾶνη [00222]
σημαντικόν [01377] [02841] [02864] [02985] [03021] [04777]
σημαντικός [02302]
σημασία [02870]
σημασίαν [00695] [00715]
σημασίας [00767]
σήμε [01269]
σημεῖα [00959] [01800] [02085] [02093] [03419]
σημεῖοις [01694]
σημεῖον [01186]
σημείων [01696] [01781]
σήμερον [00757] [01065] [01521] [01651] [02044]
σηπίαι [04739]
σης [01848]
σῆς [01186] [02784] [02801]
σητε [04518]
σθαί [01639] [04913]
σθαι [00048] [00110] [00158] [00265] [00277] [00380] [00659] [00912] [00915] [00969] [01403] [01563] [01567] [01618] [02051] [02147] [02173] [03420] [03844] [03872] [04038] [04576] [04659] [04679] [04817] [04908]
σθε [03835]
σθεῖσαν [03313]
σθεν [04859]
σθη [02939]
σθη [03324]
σθῆναι [01571] [01733]
σθω [01446]
σθωσάν [01507]
σθωσαν [01303]
σθωσιν [00525] [01673]
σι [03606]
σίαι [01480]
σίαις [01321]
σίαν [00801] [02356] [02632] [02633]
σίας [00623] [01186] [02235] [02244] [02724] [03037] [03096] [04713]
σιαστικόν [04725]
σιλείας [01090]
σιλεὺς [01747]
Σίμων [00028] [04872]
Σιμωνιανοὶ [00029]
σιν [00090] [03118] [03469] [03695] [04746]
σιν [00018] [00400] [00560] [00585] [00677] [00776] [01173] [01189] [01391] [01487] [02122] [02869] [03030] [03608] [03705] [03786] [03802] [03915] [03940] [04218] [04807] [04869]

Σινᾶ [03055]
 σιον [01500]
 σιός [00734]
 σιος [02404]
 σίου [00421]
 Σιράχ [03290]
 σίς [04786]
 σις [01232] [03038] [03292] [03379]
 σίτου [02059]
 σίφ [00068]
 Σιών [01143] [02672] [02673] [02674]
 σιωπᾶν [02168] [02322]
 σιώπηκε [04482]
 σιωπήσας [04400]
 σιωπήσωμεν [00633]
 σκαλίας [01692] [02119]
 σκαλον [04491]
 σκάλων [00035]
 σκανδαλίζεσθαι [04078] [04718]
 σκανδαλιζέσθω [04200]
 σκανδαλιζώ [04267]
 σκάνδαλόν [04125]
 σκάνδαλον [04216]
 σκάφος [00659]
 σκε [01496]
 σκει [03072] [04006]
 σκεπάρνου [00557]
 σκέπειν [00523]
 σκέπετε [00272]
 σκέποντες [00694] [04073]
 σκέπτεσθαι [04832]
 σκέπτεται [04831]
 σκεπτομέ [04934]
 σκεται [04853]
 σκευάση [04695]
 σκεύη [00512]
 σκέψει [04920]
 σκέψιν [04909]
 σκηνή [00815] [03725]
 σκηνης [00087]
 σκηνώματα [01143]
 σκιά [01599]
 σκιαγραφίαν [02249]
 σκιαλογών [00548]
 σκιάν [01338]
 σκιάς [01034] [03342]
 σκληροτέρων [04537]
 σκληρυνόμενοι [03998]
 σκοντες [04215]
 σκοπεί [00431]
 σκοπεῖν [03042] [04816]
 Σκοπεῖτε [01557]
 σκοπεῖτε [00217] [02137] [04470]
 σκοπεῖτωσαν [02104] [02951]
 σκοπὸν [04091] [04220] [04725]
 Σκοπὸς [04093]
 σκορπίζουσι [00005]
 σκοτεινὸν [03256]
 σκοτία [02720]
 σκοτιζωσιν [04739]
 σκοτοδιωνῶντες [04361]
 σκοτοδινώσι [02402]
 σκότος [00010]
 σκότους [04080]
 σκότῳ [00118]
 σκουσι [04658]
 σκώμματα [00052]
 σκωμάτων [00044]
 σκων [00070]
 σμα [00128] [00997] [01962] [02749] [02951] [03150] [04888]
 σματα [02049]
 σματος [02236]
 σμάτων [00076] [01867] [01874] [02241]
 σμένοι [01006]
 σμος [03797]
 σμου [01884]
 σμύρ [01047]
 Σμύρνα [01046]
 Σό [01708]
 Σο [01215] [02594] [03261]
 σο [00159] [00391] [00774] [02361] [02389] [02926] [03241] [03277] [04125]
 σοῖ [01993] [01994] [02227] [03794] [03891] [03902] [03906] [03921] [03921] [03922] [03979] [04746]
 σοί [00818] [03944] [04037] [04324]
 σοι [00568] [01251] [01534] [01991] [01993] [02586] [02618] [03629] [03656] [03687] [04366] [04451]
 Σολο [01558] [02043]
 Σολομῶ [01438] [02492] [02493]
 Σολομών [00282] [01518] [03317] [04577]
 Σολομών [00406] [03411]
 Σολομώννα [01493] [01494] [01500] [01509]
 Σολομώνι [01564] [04873]
 Σολομώνός [00254]
 Σολομώνος [01508] [01548] [03365]
 σομαι [02196]
 σόν [04037] [04297]
 σον [03956] [04157]
 σὸς [01012] [01505] [03866] [03951]
 Σου [00263]
 σού [00759]
 σοῦ [01080] [01081] [01524] [01994] [02507] [03587] [03673] [03915] [03915] [03949] [04638]
 σου [00233] [00235] [00399] [00399] [00762] [00768] [00788] [00788] [00859] [00894] [00988] [00989] [00991] [00991] [00996] [01046] [01061] [01075] [01089] [01090] [01092] [01092] [01181] [01214] [01273] [01273] [01402] [01493] [01494] [01505] [01521] [01524] [01534] [01711] [01712] [01713] [01752] [01752] [01774] [01774] [01776] [01819] [01820] [01982] [01982] [02227] [02373] [02499] [02507] [02511] [02624] [02624] [02624] [02624] [02670] [02788] [02799] [02818] [02835] [02913] [03000] [03118] [03120] [03120] [03137] [03258] [03334] [03546] [03721] [03791] [03865] [03948] [04016] [04036] [04290] [04333] [04391] [04442] [04541] [04715] [04746] [04847]
 Σουμανίτιδος [02627]
 σοῦν [01620]
 Σουσάννα [00226]
 σουσι [00489]
 σοῦτον [02109]
 σοῦτῳ [01374]
 σοφὰ [02247] [02392] [03260]
 σοφί [02337]
 Σοφία [00405] [00407] [01454] [01554] [01802] [02213] [02506] [03329] [03404] [04619] [04886] [04929]
 Σοφία [00061] [00127] [00136] [00147] [00297] [00307] [00336] [00408] [00416] [00419] [00598] [00599] [00603] [00674] [01448] [01542] [01551] [01556] [01944] [01945] [02105] [02107] [02386] [02488] [02492] [02539] [02592] [02598] [02910] [03265] [03285] [03293] [03305] [03313] [03344] [03621] [03627] [03810] [03816] [03894] [04226] [04453] [04514] [04573] [04577] [04578] [04605] [04617] [04618] [04618] [04929]
 σοφία [00060] [00061] [01240] [01552] [02071] [02228] [02420] [02507] [02596] [03114] [03115] [03138] [03139] [03159] [03160] [03162] [03258] [03280] [03289] [03341] [04027] [04032] [04552] [04573] [04602] [04603] [04875]

σοφία [00046] [00058] [00207] [00393] [00614] [00642] [00682] [00997] [01038] [01217] [01219] [01284] [02105] [02108] [02109] [02120] [02225] [02345] [02352] [02385] [02418] [02439] [02483] [02713] [02915] [03124] [03132] [03134] [03140] [03163] [03261] [03266] [03278] [03281] [03293] [03295] [03316] [03390] [03531] [03855] [04026] [04032] [04094] [04577] [04838] [04882] [04885] [04885]
 Σοφίαν [00059] [00060] [00159] [00346] [00403] [00601] [00775] [01329] [01452] [01510] [02207] [02336] [02383] [02401] [02402] [02555] [03259] [03296] [03317] [03322] [03343] [03422] [04576] [04602] [04831] [04886] [02543] [02595] [03139] [03305] [03332] [03333] [03367] [04871] [04873]
 Σοφίας [00241] [00298] [01547] [01553] [02211] [02367] [02383] [02392] [02396] [02396] [03262] [03265] [04566] [04606] [04617]
 σοφίας [00050] [00060] [00158] [00386] [00395] [00400] [00400] [00402] [00609] [00612] [00612] [00683] [01259] [01802] [02069] [02109] [02335] [02358] [02382] [02390] [02395] [02397] [02438] [02489] [03250] [03253] [03272] [03280] [03283] [03312] [03317] [03322] [03341] [03342] [03403]
 σοφίζεσθαι [00521]
 σοφίζόμενα [02352]
 σοφισάμενος [00088]
 σοφισμα [01873]
 σοφισμασιν [00523]
 σοφιστή [00678]
 σοφιστής [00664] [02103] [03402] [04773]
 σοφιστού [03398]
 σοφοί [00613] [03336]
 σοφόν [03759] [04276]
 σοφόν [00789]
 Σοφός [03282]
 σοφός [01900]
 σοφού [00061]
 σοφών [00050] [03256] [03281]
 σπα [02275]
 σπαραττέωσαν [02965]
 σπείραντα [00181]
 σπειρόμενόν [02276]
 σπείρουσιν [02036]
 σπέρματος [01617]
 σπίλον [03023]
 σπορεύς [00179]
 σπουδάζων [00679]
 σπουδαίοις [00044]
 σπουδαίων [00044]
 σπουδάσαντες [00523]
 στάθμια [01513]
 σται [04407]
 στακτη [01046]
 στάς [04304]
 στάσεως [04889]
 στασιάζειν [03332]
 στασίαν [02464]
 στασιν [02009] [03019] [04325]
 σταυ [04061]
 σταυρόν [00908] [01705] [04216]
 σταυρός [04125] [04165]
 σταυρού [00844] [02698] [03343] [04033] [04107] [04629]
 σταυρούμενον [01687]
 σταυρώ [01715]
 σταυρωθήναι [01789]
 στείλας [00091]
 στείλας [03795]
 στέλλω [01108] [03834]
 στεναγμούς [01728]
 στεναζόντων [03150] [03151]
 στέρα [03887]
 στέραν [04735]
 στεράς [03839]
 στερέ [03682]
 στερέωμα [01879] [01899] [02095] [03295] [04109]
 στερεώματι [02084] [02088]
 στερον [04735]
 στενύει [03518] [03519]
 στενύετε [04156]
 στενύομεν [00335]
 στενύσει [00241]
 στη [03028]
 στήκοντες [04062]
 στηλιτεύει [02235]
 στηλιτευθείσας [00006]
 στήν [01631] [02516]
 στής [02337]
 στης [00345]
 στήσεται [00740]
 στί [03157]
 στι [01791]
 στιανισμόν [01434]
 στιανοί [00027]
 στιανών [00025] [01855]
 στίας [02505]
 στις [00278]
 στίχον [03157]
 στοι [03623]
 στοιχείωσις [03316]
 στολής [03135]
 στολον [01620]
 στολος [01314] [04880]
 στόλου [01294]
 στομάχοι [04725]
 στόν [02358] [02897]
 στον [00918] [01128]
 στός [00410] [04577]
 στός [00409]
 στος [04519]
 στού [01337] [03691]
 στου [01948]
 στοχάζεσθαι [04496]
 στρατιών [02000] [02003]
 στρεβλής [04731]
 στρέφων [00047]
 στρουθία [02031]
 στρουθίου [02046]
 στύ [02539]
 στύλω [03725]
 στώ [04347] [04466]
 στώς [01179]
 Στωϊκοίς [01679]
 Σύ [00762] [00768] [01279] [01831] [02917] [03167] [03958]
 σύ [00048] [00261] [00759] [00761] [00818] [01273] [01274] [01759] [02433] [02797] [03031] [03118] [03794] [03796] [03912] [03914] [03915] [03922] [03944] [03979] [04037] [04121] [04442] [04507]
 σύ [00894] [01268] [01370] [01972] [02009] [03795] [03797] [03945] [03950]
 συ [00091]
 συγ [01325] [02957]
 συγγένεια [01220] [01226]
 συγγενεία [02561]
 συγγενείαν [00913] [02945] [03074] [04606]
 συγγενείας [01227]

συγγνώμην [02323] [03401]
 συγγράμμασιν [00063]
 συγγράμματι [00086]
 συγκαθη [00367]
 συγκαθήμενον [00366]
 Συγκακοπάθησον [03218]
 συγκατ [03308] [04218]
 συγκαταβάντος [02960]
 συγκαταβάς [02959]
 συγκαταβάσει [03332]
 συγκατάβασιν [02906] [02918] [02925]
 συγκαταβέβηκε [02958]
 συγκαταβήναι [02645] [03259]
 συγκατονομά [02406]
 συγκατονομάζεσθαι [02429]
 συγκείμενος [00596]
 συγκείμενος [02289] [02302]
 συγκλειομένους [00529]
 συγκοίνουσι [01249]
 συγκρι [01227]
 συγκρίναι [01288]
 συγκρίνεται [01255]
 συγκρίνοι [01253]
 συγκρινόμενα [01246]
 συγκρινόμενου [01262]
 συγκρίσει [01891] [01968]
 συγκρίσεως [01252]
 σύγκρισιν [01894]
 σύγκρισις [01265]
 συγκριτικώς [01212] [01246]
 συγκυλίωνται [03767]
 συχαρίζεσθαι [03705]
 συχωρεί [01999]
 συχωρήσας [00907] [00950]
 συχωρούντος [03063]
 σύζυγος [01490]
 συλλαβέσθαι [02657]
 συλλαβών [02289] [02302]
 συμβαίνουσιν [04871] [04871]
 συμβε [00775]
 συμβεβηκέναι [00775]
 συμβουλεύοντα [00088]
 σύμβουλος [00631] [04380]
 συμμετρειν [00560] [02319]
 Σύμπαν [01558]
 σύμπαν [00321] [01565] [03430]
 συμπάντων [01565]
 συμπαρεκτείνου [03959]
 συμπαρήμην [02680] [03328]
 συμπεπλεγμένην [02365] [02928]
 συμπεπλεγμένης [02689] [02927]
 συμπεπλεγμένως [02876]
 συμπίπτουσι [02397]
 συμπληρωτικήν [02365]
 συμπλοκής [02874] [03941]
 συμποδισθέντες [00104]
 συμφέρει [03052] [03053] [04518] [04522]
 συμφέρον [02466] [04501] [04517] [04531] [04535]
 συμφορήσαντες [00480]
 συμφύροντες [00370]
 συμφωνία [03934]
 συμφωνίαν [03886]
 σύμφωνος [03608]
 Σύν [03106]
 Σύν [02253] [03075]
 σὺν [00105] [00106] [00521] [00585] [00683] [01280] [02075] [02443] [03134] [03332] [03577] [03592] [04873]
 συν [00356] [00374] [00664] [00698] [01435] [02282] [02401] [03095] [03123] [03585] [04242] [04607]
 συναγαγεῖν [02647] [02649] [02651] [02657] [02668]
 συναγαγών [01880]
 συνάγεται [03874] [04525]
 συνάγοντες [00005] [01852]
 συνάγουσιν [02036]
 συναγωγάς [03687]
 συναγωγή [00826]
 συναγωγήν [02800]
 συναγωγής [02799]
 συνάγων [04098]
 συνανηρείτο [03071]
 συναντᾶ [00164]
 συναντώντας [04055]
 συναντώντες [00480]
 συναποθνήσκοντας [00005]
 συνάπτει [03968]
 συνάπτειν [00155] [01825]
 συνάπτεσθαι [03981]
 συναπτόμεθα [03971]
 συναπτόμενα [02563]
 συναπτόμενος [03064]
 συνάπτοντα [03065]
 συνάπτουσα [00600]
 συνάπτουσι [02398]
 συνάπτων [03664]
 συναριθμεί [02485]
 συναριθμειν [00013]
 συναριθμείσθαι [03603]
 συναριθμείται [00355] [02410] [02581]
 συναριθμείτε [02538]
 συναριθμήσωσι [00654]
 συναριθμούμε [00411]
 συναριθμούμενος [03600]
 Συναριθμούντες [04418]
 συναριθμούντες [04668]
 συναριθμούσι [04665]
 συναριθμούσιν [03756]
 συναριθμών [00048]
 συναρμολογείσθαι [03183]
 συναρμολογούμενοι [03207]
 συναρμολογούμενους [03184]
 συναφή [03095]
 συναφθεις [03027] [03087] [03090]
 συναφθέντες [04181]
 συναφθήσονται [02469]
 συναφθώμεν [02412]
 συναχθήσομαι [02648]
 Συναχθήτω [02180]
 συνάψαι [01080]

συνάψουσι [03754]
 συνδεθέντες [03207]
 σύνδεσμον [00942] [03903] [03953]
 συνδέσμου [02874]
 συνδέσμων [00925]
 συνδιαμένειν [01280]
 συνδοξάζεται [00355]
 Σύνδουλός [01982]
 συνεβούλευεν [02527]
 συνέθηκεν [02337]
 συνειδήσεως [04383]
 συνείδησιν [00125]
 συνείναι [00197] [00276]
 συνειστίκει [02606]
 συνέκαμεν [01407]
 συνεκέρασε [04695]
 συνέκλεισεν [04773]
 συνεκτί [03324]
 συνέλεξαν [00737]
 συνελθούσιν [00655]
 συνεξακούηται [02813]
 συνεξελθόντες [00032]
 συνεξισάζειν [00378]
 συνεξισάζοντες [00369]
 συνεργού [02114]
 συνέσεως [04727]
 σύνεσις [03825]
 συνέστη [00350] [02573] [04774]
 συνέστηκέ [00308]
 συνέστηκε [01469] [02944] [04416]
 συνέστηκεν [00218] [01663] [02564] [02605] [02947] [03394]
 συνεστηκότων [02944]
 σύνεστι [00670]
 σύνεστιν [00349]
 συνετών [00050]
 συνέφερε [03046] [03048]
 συνεφόρη [00170]
 συνεχώρησεν [04482] [04485]
 συνή [00645]
 συνηγορείν [00679]
 συνήγορος [00664] [04769]
 συνηγόρου [03398]
 συνήθεια [01405]
 συνήθειαν [01811] [04122]
 συνήθων [01594]
 συνήθως [00034] [00181] [01154] [01434] [04951]
 συνήκε [03827]
 συνημμένα [02949] [03189]
 συνην [02363] [02364]
 συνηπτε [03065] [03663] [03689]
 συνηπτεν [01491]
 συνηπτετο [03028]
 συνηρίθμησεν [03583]
 συνηρμωμένην [03058]
 συνηρτημένον [03608]
 σύνης [02022]
 συνήφθημεν [03074]
 συνήψαν [01849]
 συνήψε [01233] [03209] [03582] [03583] [03775] [04595]
 συνήψεν [04866]
 συνθείς [04773]
 συνθεολογείται [00355]
 σύνθετον [02365]
 σύνθοιτο [04169]
 συνιδείν [01275] [01431] [04091]
 συνιεί [00146]
 συνιέντες [00118]
 συνίστα [02147]
 συνιστάμενα [01473]
 συνιστᾶν [01852]
 συνιστάνειν [00014]
 συνίστασθαι [02007] [04788]
 συνίσταται [00351] [01666] [02887]
 συνιστώντες [04624]
 σύνοδος [00100]
 συνομολο [00301]
 συνομολογείν [01475]
 συνομολογή [04404]
 συνομολογήσετε [01779]
 συνονομάζεται [02417]
 συνόντα [04616]
 συνορά [02079]
 συνοράν [02215]
 συνοράσθαι [02436]
 συνοράτε [01778]
 συνορών [02103]
 συνορώσι [00281]
 συνταγμα [00687]
 συντάγματα [00044]
 σύνταξιν [00450]
 συντάσσει [03406]
 συντασσόμενοι [02468]
 συντάτ [02584]
 συντάττοντες [00369] [00480]
 συντάττουσι [01870]
 συντάττουσιν [01681] [02011]
 συντε [03359]
 συντείνειν [00728]
 συντελεία [00550] [00638] [03050] [03234] [04110] [04135]
 συντελείας [04518] [04520]
 συντιθείς [01938]
 συντιθέμενος [04769]
 συντίθενται [01514]
 συντίθησι [01935]
 συντόμως [03820]
 συνυπάθ [00684]
 συνυπάρχει [00275] [02363] [04793]
 συνυπάρχειν [00636] [02359] [02398]
 συνυπάρχον [00575] [00684] [02363]
 συνυπάρχου [02358]
 συνυπάρχουσα [02386]
 συνυπάρχουσαν [00060] [00680] [00683] [02336] [02339] [02362]
 συνυπάρχων [00588] [02387] [04042]
 συνωδίνει [02501]
 συνών [02684] [03593] [04081]
 σύσσωμοι [02898] [03207]

[03536] [03774] [03787] [03800] [03842] [04033] [04079] [04081] [04426] [04428] [04434] [04521] [04529] [04548] [04549] [04558] [04828]
 Ὑμεῖς [00552] [04446] [04533]
 Ὑμέναιον [00014] [01191]
 ὕμετέραν [04042]
 ὕμιν [00162] [00182] [00195] [00253] [00843] [00917] [01015] [01063] [01132] [01164] [01262] [01778] [01787] [02043] [02375] [02435] [02480] [02480] [03229] [03647] [03691] [03695] [03773] [04022] [04080]
 [04266] [04518] [04873]
 ὕμνῃ [01044] [01904]
 ὕμνῃ [03132]
 ὕμνῆται [01907]
 ὕμνησε [00995]
 ὕμνούμενος [03134]
 ὕμνούντά [03133]
 ὕμνούντων [03134]
 ὕμνοῦσιν [02578]
 ὕμνωδίας [00767]
 ὕμνωδοῦ [01250]
 ὕμνωδῶ [00986]
 ὕμνων [01088]
 ὕμνων [00009] [00183] [00185] [00192] [00231] [00331] [00888] [01034] [01691] [01694] [01771] [01771] [01789] [01791] [01873] [02032] [02034] [02034] [02037] [02039] [02134] [02542] [02594] [02594] [02599]
 [02858] [03365] [03366] [03695] [03788] [03788] [03841] [03842] [04022] [04078] [04079] [04084] [04426] [04508] [04511] [04516] [04517] [04529] [04575] [04633] [04936] [04937]
 Ὑμῶν [04509]
 ὕπ [00048] [00955] [01449] [01658] [02062] [02346] [02349] [02672] [02985] [04179]
 Ὑπαγε [03078] [04326]
 ὑπάθ [00671] [00907] [02333]
 ὑπάθξεως [00288]
 ὑπαρξιν [03517]
 ὑπάρχει [00077] [00289] [00839] [02142] [02342] [02428] [03942] [04825]
 ὑπάρχειν [01910] [02341] [02395] [02634] [02654] [02677]
 ὑπαρχειν [02282] [02401]
 ὑπαρχέτω [04771]
 ὑπάρχη [00643] [02635] [02637] [02808] [03259] [03259]
 ὑπάρχον [00663] [03984]
 ὑπάρχοντα [00928] [02813]
 ὑπάρχοντος [00428] [00628] [03514]
 ὑπαρχούσας [02649]
 ὑπαρχούσης [00436]
 ὑπάρχουσιν [02310]
 ὑπάρχων [00129] [00223] [00843] [00848] [00903] [01001] [01043] [01085] [01115] [01356] [01714] [01739] [02583] [02696] [03497] [04042] [04105] [04560] [04750] [04830] [04848]
 ὑπεθέμεθα [03735]
 ὑπέμεινε [00880] [02758] [04061] [04124]
 ὑπέμεινεν [00091] [04072]
 ὑπεξαί [00767]
 ὑπέρ [00091] [00786] [00845] [00880] [00881] [00881] [00881] [00882] [00883] [00884] [00887] [00887] [00898] [00928] [00931] [01002] [01006] [01031] [01051] [01074] [01076] [01116] [01214] [01216] [01327]
 [01335] [01422] [01571] [01589] [01589] [01594] [01598] [01607] [01629] [01733] [02293] [02311] [02376] [02547] [02549] [02549] [02551] [02724] [02748] [02869] [02903] [02903] [02961] [02984] [02999] [03068]
 [03100] [03142] [03215] [03215] [03224] [03225] [03288] [03897] [04078] [04135] [04136] [04185] [04191] [04193] [04194] [04197] [04198] [04199] [04233] [04490] [04491] [04491] [04502] [04535] [04589]
 ὑπερ [00926] [01892] [02954]
 Ὑπερ [01460]
 ὑπεραναβαί [04619]
 ὑπερασπιστήν [01381] [01423] [01722] [01730] [01742]
 ὑπερβαίνει [00499] [01950]
 ὑπερβαίνων [03031]
 ὑπερβάλλει [03601] [04831]
 ὑπερβάλλουσιν [02148]
 ὑπερβῆ [04377]
 ὑπερβολῆν [04490]
 ὑπερέβησαν [03767]
 ὑπερέκεινα [02270]
 ὑπερέχει [01891] [01966] [02578]
 ὑπερεχόν [01922]
 ὑπερέχοντα [01976]
 ὑπερέχων [01976]
 ὑπερέχουσιν [01985]
 ὑπέρθεσιν [02015]
 ὑπερκείμενα [03613]
 ὑπερκείμενοι [02459]
 ὑπερκείμενον [01459] [04805]
 ὑπέρκειται [04806] [04811]
 ὑπερκοσμίον [00817]
 ὑπερλίαν [03977]
 ὑπερτίθεται [04526]
 ὑπερυγώθω [00881]
 ὑπερυψοῦσθαι [00881]
 ὑπερυψώθη [00951]
 ὑπερυψώθημεν [01115]
 ὑπερύψωσε [00786] [00845] [00878] [00931] [00937] [00953] [00972] [01073]
 ὑπερύψωσεν [00873] [00876] [00885] [00957]
 ὑπερυψώσθαι [00803]
 ὑπερύψωσις [00906]
 ὑπέστη [00142] [00269] [02016] [02144] [02881] [03595] [04842] [04857]
 ὑπέταξεν [03991]
 ὑπέυθ [01726]
 ὑπέυθνοι [01799] [03062] [03068]
 ὑπέυθυνός [03148]
 ὑπέυθυνος [01334]
 ὑπευθύνους [04146]
 ὑπή [03617]
 ὑπηκόοις [00369]
 ὑπήκοος [00803] [00844] [04107]
 ὑπήρεισε [02539]
 ὑπηρέται [02232]
 ὑπηρέτησε [02102]
 ὑπήρξε [00061] [01461]
 ὑπήρχεν [00235]
 ὑπήρχον [02653]
 ὑπό [00050] [00168] [00168] [00687] [00862] [00904] [00929] [00949] [00960] [01083] [01298] [01334] [01796] [02170] [02507] [02534] [02658] [02674] [02792] [03061] [03373] [03412] [03732] [03930] [04005]
 [04135] [04222] [04481] [04733] [04952]
 ὑπό [00051] [00897]
 ὑπο [00168] [01427] [04889]
 ὑποβάλλειν [00498]
 ὑποβάλλοντος [00182]
 ὑποβεβηκότων [01922] [01976]
 ὑπογραμμὸν [03877]
 ὑπογραμμὸς [03899]
 ὑποδείγματα [01320]
 ὑποδέξονται [02854]
 ὑποίσονται [04668]
 ὑποκειμέ [00492]
 ὑποκειμένης [00491]
 ὑποκειμένου [01136]
 ὑπόκειται [00626] [02564]
 ὑποκλέψας [00044]
 ὑποκρίνεσθε [01867]
 ὑποκρίνεται [00006] [00048] [00113]
 ὑποκρινόμε [00103]
 ὑποκρίνονται [00812] [03758] [04753]
 ὑποκρίσει [00125]

ὑποκρίσεως [00168] [01872]
 ὑπολάβοι [00015] [00601] [01286]
 ὑπολαμβάνουσιν [01760] [02098]
 ὑπολαμβάνωσι [01195]
 ὑπομείναι [00904] [03343] [04063]
 ὑπομείνας [03683] [04289]
 ὑπομείνη [01705]
 ὑπομένειν [04700]
 ὑπόμνησιν [02516]
 ὑπομνήσωμεν [01434]
 ὑπομονή [00387]
 ὑπονοεῖν [01392]
 ὑπονοηθῶσι [00167]
 ὑπονοήσουσιν [02951]
 ὑπόνοια [01132] [01543] [02383]
 ὑπόνοιαν [03551]
 ὑπονοίας [00301]
 ὑπονοοῦμεν [04303]
 ὑπονοοῦντες [00586] [02272]
 ὑπονοοῦσιν [00853]
 ὑποπόδιον [01752] [01774]
 ὑποπτα [04736]
 ὑποπτεύσαι [04735]
 ὑποπτοι [04740]
 ὑποπτον [00650] [00715]
 ὑποπτος [03087]
 ὑπόστα [03379]
 ὑποστά [00132] [02254]
 ὑποστάσεως [04902]
 ὑποστάσεως [00232] [00429] [00436] [02223] [02237] [02253] [04890]
 ὑπόστασιν [02253]
 ὑπόστασις [04890] [04891]
 ὑποστήναι [02059]
 ὑποστρεψάντων [04327]
 ὑποταγέντων [04341]
 ὑποταγή [04344]
 ὑποταγήν [01720]
 ὑποτιθέασι [02464]
 ὑποτίθεσθε [00376]
 ὑπούργει [04143]
 ὑπουργός [02185]
 ὑπουργοῦ [02014] [02114]
 ὑπουργῶν [01939]
 ὕστε [00125]
 ὕστερίζη [00288]
 ὕστερον [00054] [00139] [00350] [00514] [00525] [00809] [00813] [00824] [00825] [00872] [01531] [01607] [01728] [02250] [02390] [02664] [02683] [02829] [02851] [02859] [02868] [02869] [02887] [02889] [03214] [03215] [03345] [03632] [04095] [04137] [04209] [04460] [04661] [04687] [04775]
 ὕφ [01718]
 ὕφαρπαγῆς [04737]
 ὕφεστάναι [01659] [02357]
 ὕφεστῶτα [02603]
 ὕφιστα [02310]
 ὕφιστάμενα [02271]
 ὕφιστασθαι [01966]
 ὕψηλοι [01991]
 ὕψηλοῖς [01202]
 ὕψηλότητα [01653]
 ὕψι [00918]
 ὕψιστον [00851]
 ὕψιστός [00822]
 ὕψιστος [00868] [00886] [00935]
 Ὑψιστος [00249] [00821]
 ὕψιστου [00851]
 Ὑψίστω [03803]
 ὕψουμένην [00873]
 ὕψούμενοι [00895]
 ὕψούμενός [00977]
 ὕψούμενος [00895] [00973]
 ὕψουμένου [00967] [04195]
 ὕψους [00850]
 ὕψουσθαι [00850] [00934] [00967] [00982]
 ὕψυται [00850] [00868]
 ὕψω [00883] [00885]
 ὕψωθῆν [00966]
 ὕψωθη [00790] [00804] [00805] [00819] [00900] [00938]
 ὕψωθημεν [00918] [00930]
 ὕψωθῆναι [00852] [00854] [00868] [00877] [01004] [01759]
 ὕψωθήσονται [00894]
 ὕψωθῶμεν [00887] [01074]
 ὕψωμέ [00387]
 ὕψωσα [00798] [02843]
 ὕψωσεν [00926]
 ὕψώσεως [00927]
 ὕψωσθαι [00964]
 Ὑψώσθαι [00965]
 ὕψωσιν [00893] [00969] [00977]
 ὕψωσις [00875] [00970]
 Ὑψωσις [00983]

Φα [04639]
 φα [02985] [03786]
 φάγητε [02034] [02994]
 φαί [00242]
 φαί [03234]
 φαίη [02341]
 φαίει [04659]
 φαίνειν [02088] [02092]
 φαίνεσθαι [02461] [02652]
 Φαίνεται [00805]
 φαίνεται [00723] [00815] [02122] [02125] [02138] [02633] [02654] [02845] [03015] [03725] [04309]
 φαίνηται [02008] [02709] [03214] [03822] [04395] [04491]
 φαινόμενα [03613]
 φαινομένη [01877]
 φαινομένης [02572] [02945] [03633]
 φαινόμενον [04619]
 φαινόμενος [02302] [03723] [03745]
 φαίνον [03562]
 φαίνονται [03759]
 φαίνοντος [02426]
 φαῖς [01384]
 φαλῆς [02046]
 φαμεν [00592]
 φαν [00611] [02061] [04052]
 φάναι [04138]

φανε [02887] [04379] [04601]
 φανεις [04119]
 φανέντος [00269]
 φανερά [01545]
 φανεραϊ [00003]
 φανεράν [03819]
 φανερόν [00242] [00325] [00361] [00876] [01071] [01373] [04312] [04400] [04414]
 φανερόν [01685] [03274] [03337]
 φανερός [03534]
 φανεροῦ [00006] [00587] [01168] [01706] [02099] [02479] [04073] [04075]
 φανερούμε [04118]
 φανερωθεισαν [03219]
 φανερώς [00270] [00301] [01675] [02462] [04546]
 φανέρωσις [04598] [04607]
 φανερώτερον [00427] [00586] [01314] [04446] [04507]
 φάνη [03211]
 φανῆ [02829] [03016]
 φανήσεται [00515] [00802] [02603] [03634] [03637] [04371]
 φαντά [02382]
 φαντα [00292] [00342] [00525] [01673] [02356]
 φαντάζεσθαι [01281] [01418]
 φαντάζεσθε [00267]
 φανταζέσθω [02269]
 φανταζομένη [00149]
 φανταζόμενοι [01250]
 φαντάζονται [00300] [01392]
 φαντασία [02466] [04161]
 φαντασία [00911] [02471] [02594] [03366] [04944]
 φαντασίαν [00559] [00730] [01856] [03260] [03298] [03562]
 φαντασίας [02461] [03565]
 Φαραώ [00826] [03998] [04537]
 Φαραώ [02067]
 Φαρισαίους [02793] [04554]
 Φαρισαίων [00047]
 Φασι [00785] [03607]
 φασί [00618] [02020] [02081] [03039]
 φασι [02151]
 φασίν [01158] [04032] [04041]
 φασιν [02336] [04023] [04025]
 φάσκετε [02815] [03800]
 φάσκομεν [03737]
 Φάσκοντες [03336]
 φάσκοντές [00489]
 φάσκοντες [02359] [03760]
 φασκόντων [03733]
 φάσκουσα [02484]
 φασκούσης [03253]
 φάσκουσιν [02063] [04062] [04624]
 φάσκων [00174] [01777] [02754]
 φατέ [04468] [04542]
 φαύλα [03889]
 φαύλος [03823]
 φαύλων [01152] [03824]
 φαῦσιν [02084]
 φέ [03296]
 φει [01600]
 φειν [04098]
 Φέρε [00444] [01841]
 φέρει [00103] [00179] [01434] [01810] [03820] [04360] [04737]
 φέρει [01392] [04147]
 φέρειν [03633]
 φέρεταιί [01527]
 φέρη [02567]
 φέρον [04147]
 φέροντες [03535] [04952]
 φέρουσα [00100]
 φέρουσιν [00037]
 φέρων [00091] [01047]
 φευ [00052]
 φεύγει [00383] [00413] [04284] [04682]
 φεύγειν [00102] [00523] [03889] [04192]
 φεύγουσι [03758]
 φεύγωμεν [03839]
 φη [00090] [02122] [03469] [03695] [04746]
 φημί [02445]
 φημί [03920]
 φημίαν [00739]
 φημίας [04833]
 φημούντες [04420]
 φημούσι [03535]
 φῆς [02382]
 Φησι [01199] [01654] [04243] [04551] [04874]
 φησι [00058] [00061] [00070] [00987] [01040] [02742] [03217] [03256] [03265] [03265] [03592] [04115] [04272] [04403]
 φησι [00224] [01019] [01201] [01222] [01523] [01526] [02502] [02521] [03227]
 φησι [00244] [00254] [00327] [00758] [00767] [00842] [01024] [01248] [01352] [01644] [01908] [02086] [02344] [02451] [02819] [02832] [02848] [03854] [04776]
 Φησιν [03598]
 φησίν [00046] [00060] [00079] [00083] [00168] [00408] [02141] [02213] [02308] [02349] [02439] [02633] [02850] [03204] [03258] [03321] [03467] [03840] [03861] [03904] [03945] [03995] [04459] [04533] [04640]
 φησίν [00914] [01766] [01990] [02721] [02734] [02842] [02973] [03136] [03556] [03856] [04127] [04465] [04574]
 φησιν [00232] [00406] [00601] [00826] [01277] [01319] [01535] [01650] [01815] [02487] [02492] [02512] [02671] [03071] [03290] [03328] [03400] [03667] [03883] [04137] [04317] [04321] [04478] [04554] [04835] [04898]
 φήσουσι [02023]
 φήσουσιν [02395] [03739]
 φθάνει [00342] [01777] [01785] [04826]
 φθάνειν [01788]
 φθάνον [04914]
 φθανόντων [04723]
 φθάνουσα [03226]
 φθάνουσαν [02361]
 φθαο [00489]
 φθαρη [03241]
 φθαρήναι [00008]
 φθαρητήν [04716]
 φθαρτοί [04177]
 φθαρτοί [03946]
 φθαρτόν [04671]
 φθαρτοῦ [00018]
 φθάσαι [00907] [00950]
 φθάσαντες [00592] [01682] [02248]
 φθάση [00901]
 φθέγ [04078]
 φθεγ [01156]
 φθέγγεσθαι [00738] [02137]
 φθεγγόμενοι [00165] [00655] [01247]
 φθεγγόμενος [02324]
 φθεγγομένων [02024]
 φθέγγοντα [01706]
 φθέγγονται [00168] [00243] [00298] [00486] [02330]

φθεγξάμενοι [02351]
 φθείρειν [01176]
 φθόγγος [01311]
 φθόνον [02112] [02113]
 φθορά [00046] [04172]
 φθοράς [00783] [01726] [01733] [02948] [03149] [03151] [04211] [04336] [04606]
 φι [02959]
 φία [02389]
 φία [00774] [02361] [04125]
 φίαν [02926]
 φίας [00159] [00391] [03261] [03277]
 φιβάλλειν [00234]
 φίλαν [02543]
 φιλανθρωπέυεται [04951]
 φιλανθρωπεύομενος [02629]
 φιλανθρωπία [02851]
 φιλανθρωπίαν [01423] [02831] [02947]
 φιλανθρωπίας [04393]
 Φιλάνθρωπος [04946]
 φιλάνθρωπος [01398] [02972] [03215]
 φιλανθρώπως [01489] [02979]
 φιλάρετος [01137]
 φιλεί [01252] [04898]
 φιλείσθω [04903]
 Φιλήμονι [01491]
 Φιλίπ [04028]
 Φιλιπησίους [00842]
 Φιλίππον [01180] [04272]
 Φιλίππου [01195]
 Φιλίππου [00220]
 φίλο [04208]
 φιλοδοξίαν [01173]
 φιλομα [01180]
 φιλονει [01379] [01430]
 φιλονεικείν [03606]
 φιλονεικίαν [00704]
 φιλόνηκοι [00276] [01425]
 φιλονεικούντες [01329]
 φιλονεικούσα [04728]
 φιλονεικούσιν [03369]
 φιλονεικώσι [01716]
 φιλονεικώσιν [04277] [04608]
 φιλοφρονούμενοι [01486]
 φιλοχηματίας [01173]
 φιλόχριστοι [04421]
 φίλων [00168]
 Φιμούσθω [04682]
 φλό [01271]
 φλογί [03719]
 φλυαρού [03802]
 φλυαρούσι [02627]
 φλυαρούσιν [00012] [00733]
 φό [03084] [03317]
 φο [02713] [04634]
 φοβείσθαι [00299] [04635] [04640] [04703]
 φοβείσθε [00368] [04637]
 φοβείσθω [04682]
 φοβείται [04682]
 φοβηθείς [03282]
 φοβηθήσομαι [04641]
 φοβηθήσόμεθα [03076]
 Φοβήθητε [01564]
 φόβον [00168]
 φόβον [03087]
 φοβού [04638]
 φοβούμαι [01679] [03676] [04419]
 φοβούμεθα [03025]
 φοβούμενοι [00168] [04546]
 φοβουμένου [04196]
 φόβω [01136] [01616] [02728] [03317]
 φοντι [01570]
 φοντος [02222]
 φορείν [01013] [02939]
 φορέσαι [03948] [04051]
 φορέσας [03946]
 φορεσθέντες [03917]
 φορών [02744] [02984] [04214] [04556] [04559]
 φός [03241]
 φραγμού [02743]
 φραινόμεν [03351]
 φρεσίν [00015]
 φρο [00103] [00736] [02281]
 φρονει [01864] [04864] [04865]
 φρονείν [00006] [01961] [03176] [03262] [04092]
 φρονείς [04689]
 φρονείσθω [00843]
 φρονείτε [00182] [01875] [04033] [04558]
 φρόνη [01938] [04869]
 φρόνημα [00004] [00063] [00272] [00811] [02168] [02553] [02767] [03366] [04074] [04076] [04310] [04558]
 φρόνηματι [03899] [03934]
 φρόνησαι [01551]
 φρόνησαντες [03766]
 φρόνησας [03440]
 φρόνησει [00115] [00407] [04833] [04862] [04876] [04877]
 φρόνησεως [02026] [03633]
 φρόνηση [04216]
 φρόνησιν [01551] [04863] [04871] [04873]
 φρόνησις [04836] [04837] [04839] [04867] [04882] [04885]
 φρόνησωσιν [02366]
 φρόνημοι [03835]
 φρόνημον [00504] [03839]
 φρονούμεν [02274] [03746]
 φρονούντας [00014] [00784] [03194] [04065]
 φρονούντες [00038] [00776] [00812] [02459] [03428] [03640] [03754] [04092]
 φρονούσαι [02455]
 φρονούσι [00455]
 φρονούσιν [00447] [03176]
 φροντίδα [02664]
 φροντίζειν [04698]
 φροντίς [03171]
 φρονώμεν [03868]
 φρονών [00113] [00342]
 φρονώσι [01930]
 Φρύγας [00029]
 Φρύγας [02458]
 Φρυγίας [00029]

Φρυγῶν [04470]
 φύ [00744] [02629] [02862] [03322] [03705] [03940] [04712] [04761] [04807] [04937]
 φυ [00654]
 φύγειν [04945]
 φυγῆς [01388]
 φύγωσι [02658]
 φύγωσιν [00010] [00104]
 φύεται [02277]
 φυλαί [02653]
 φυλάξαι [03670]
 φυλαξόμεθα [03080]
 φυλάξω [02373]
 φυλάξονται [01224]
 φυλάς [02649] [02683]
 φυλάττη [02109]
 φυλάττομεν [03972]
 φυλάττουσα [00382]
 φυλάττων [03317]
 φυλαχθή [04296]
 φύντας [01484]
 φυμένους [01519] [01526]
 Φύσει [04895]
 φύσει [00064] [00068] [00082] [00127] [00148] [00192] [00303] [00548] [00560] [00577] [00578] [00586] [00587] [00592] [00600] [00606] [00810] [00838] [01130] [01138] [01291] [01378] [01498] [01500] [01501] [01510] [01511] [01527] [01546] [01547] [01627] [01657] [01726] [01739] [01741] [01747] [01753] [01803] [01825] [01887] [01892] [02002] [02104] [02110] [02175] [02319] [02335] [02469] [02497] [02516] [02543] [02551] [02555] [02561] [02582] [02625] [02848] [02854] [02854] [02861] [02870] [02873] [02891] [03091] [03092] [03094] [03095] [03096] [03097] [03099] [03106] [03155] [03251] [03326] [03367] [03595] [03596] [03631] [03653] [03717] [03805] [03836] [03847] [03847] [03849] [03855] [03872] [03876] [03889] [03895] [03923] [03924] [03942] [03999] [04011] [04026] [04064] [04081] [04167] [04199] [04205] [04650] [04779] [04821] [04822] [04830] [04833] [04896] [04910] [04917] [04917] [04920] [04920] [04922] [04941]
 φύσει [00365] [03753] [03760]
 φύσεσι [00356]
 φύσεως [00746] [02053] [04817]
 φύσεως [00069] [00290] [00291] [00303] [00327] [00424] [00484] [00594] [00735] [00791] [00797] [01098] [01213] [01227] [01246] [01253] [01263] [01286] [01451] [01485] [01850] [02058] [02059] [02115] [02270] [02317] [02415] [02869] [03174] [03450] [03585] [03872] [03909] [04177] [04188] [04336] [04382] [04621] [04918] [04939]
 φυσικῆν [01590] [03877] [04246]
 φύσιν [00565] [00591] [00594] [00767] [00770] [00796] [00799] [00981] [01120] [01153] [01219] [01237] [01265] [01277] [01279] [01325] [01365] [01456] [01461] [01477] [01478] [01496] [01519] [01824] [01897] [01937] [02020] [02057] [02136] [02293] [02304] [02629] [02630] [02830] [02859] [02869] [02894] [02894] [02959] [02971] [03095] [03113] [03240] [03327] [03663] [03764] [03814] [03821] [03822] [03886] [03887] [03899] [03943] [03956] [03984] [04010] [04010] [04199] [04200] [04201] [04207] [04209] [04211] [04350] [04619] [04716] [04719] [04806] [04811] [04812] [04936]
 φυσιοῦσθαι [03897]
 φύσις [00092] [00575] [00577] [00841] [01082] [01121] [01479] [01541] [02239] [02392] [02625] [03443] [03812] [03838] [03877]
 φυσιωθέντες [04524]
 φυτῶν [02569]
 φω [03653]
 φῶν [00657] [02325] [02909] [02938]
 φων [01625]
 φωναί [00415]
 φωνάς [01511] [02242] [03575] [03577]
 φωνάς [03539]
 φωνή [01145] [02216] [02218] [03420] [04017] [04736]
 φωνή [02407] [02757] [02759]
 φωνή [00263] [04175]
 φωνήν [00821] [02221] [03201] [03772] [04159] [04521]
 φωνήν [02758] [04679] [04694]
 φωνῆς [03718] [04952]
 φωνήσαντος [04349]
 φωνῶν [04698]
 Φῶς [00168] [00518]
 φῶς [00010] [00132] [00233] [00235] [00239] [00298] [00445] [00800] [00924] [01455] [01679] [01878] [01885] [02177] [02180] [02227] [02236] [02422] [02427] [02436] [02706] [02720] [03379] [03451] [03451] [03452] [03453] [03464] [03465] [03564] [03564] [03575] [03645] [03648] [03697] [03735] [04109] [04254] [04255] [04609] [04746] [04777] [04884]
 φωστήρα [02087] [02087]
 φωστήρας [02087]
 φωστήρες [02084] [02089]
 φωστήρων [02095] [02568]
 φῶτα [03453]
 φωτι [03593]
 φωτί [00233] [02227] [02419] [04746] [04919]
 φωτιῇ [03285]
 φωτίζει [00337] [00924] [02177] [02405] [03697]
 φωτίζειν [02091] [02426] [03648] [04254]
 φωτίζεται [03732]
 φωτίζον [01455] [03453]
 φωτίζω [04255]
 φωτίσαντος [03219]
 φωτισθείη [02177]
 φωτισμός [03698]
 φωτὸς [00118] [00132] [00266] [00428] [00547] [02252] [02263] [02268] [02306] [03155] [03430] [03562] [03696] [04256] [04919] [04920] [04922]
 φωτός [02264] [02301] [02436] [03562] [03698]

χα [02237] [03349] [04334]
 χάγγελοι [02113]
 χαιοί [04546]
 χαιοίς [01171]
 χείρει [03348] [03358]
 χείρειν [03361]
 χείρων [00441]
 χαρά [00231]
 χαρά [00448] [02223] [02268]
 χαρακ [00232]
 Χαρακτήρ [00132]
 χαρακτήρ [00338] [00427] [00429] [00473] [01085] [01450] [03379] [03775] [04093] [04889]
 χαρακτήρ [02253]
 χαρακτήρα [00436] [02253] [04888]
 χαρακτήρος [02254]
 χαράς [03354] [03360]
 χαρί [01598]
 χαρίζεσθαι [02396] [03694]
 χαρίζομενον [03705]
 χάριν [00062] [00131] [00324] [00775] [00790] [00797] [00800] [00803] [00823] [00856] [00902] [00912] [00918] [00942] [00976] [00981] [01013] [01119] [01278] [01303] [01832] [02140] [02418] [02709] [02851] [02868] [02869] [02895] [02895] [02920] [03017] [03058] [03151] [03219] [03298] [03426] [03510] [03632] [03646] [03659] [03681] [03804] [03847] [03851] [03962] [04308] [04311] [04381] [04490] [04495] [04574] [04574]
 Χάρις [02435] [03647] [03691]
 χάρις [00901] [00906] [00918] [01291] [01337] [01338] [02434] [03211] [03226] [03648] [03692] [03983] [03987] [03990] [04165] [04167] [04289] [04292] [04296] [04352] [04575] [04599] [04606]
 χαρισάμενος [03019] [03848]
 χαρίσασθαι [01293]
 χαρίσηται [01074] [01420] [03981] [04289]
 χαρίσματα [03987] [04313]
 χάριτι [00147] [00423] [02629] [03024] [03419] [03695] [03860] [04027] [04552] [04575] [04603]
 χάριτος [00074] [00797] [00801] [00856] [01112] [02415] [03230] [03651] [04303]
 χᾶς [02503]
 χει [00684] [01899] [03121] [03680]
 χειλέων [02457]
 χειμάζονται [00107]
 χείρ [03124]
 χείρ [03116]
 χείρα [04157] [04349]
 χείρες [02788]
 χείρησις [00730]

χειρὶ [03114] [03115] [04002] [04221]
 χειριζομένην [02082]
 χειροποίητα [04130]
 χειρὸς [02020] [02178] [03676] [03681] [03681] [04846]
 χειρῶν [01302] [03060]
 χειρῶν [00759] [01273] [02310] [02670] [03000] [03118] [03120] [03295]
 χεῖται [01567]
 χῆ [02793]
 χῆν [02792] [03024]
 χῆν [04715]
 χήρας [01577]
 χῆς [00376] [01080]
 χθές [00757] [01065] [01651]
 χθησαν [04090]
 χί [00816]
 χι [02073]
 χιερατεία [01604]
 χιερέα [01587]
 χιερέυς [01593]
 χιλιάδας [01214]
 χιλιάδες [00816]
 χιλιαί [02073]
 χλευαζόμενοι [00138]
 χλευάζοντες [00581]
 χλευασμόν [00505]
 χλωρόν [00245]
 χνον [00126]
 χο [01412]
 χοι [03574] [04697]
 χοίεσθαι [01069]
 χοίροι [01429]
 χόμενος [02748] [03112] [04449]
 χόν [00235]
 χόν [02345]
 χον [00671] [03157]
 χονται [02397] [02934] [03752]
 χοντες [02658]
 χορη [00115]
 χορηγεί [03967]
 χορηγόν [01769]
 χορηγός [01004] [01137]
 χορηγούντα [00918] [04303]
 χορόν [01881]
 χόρτον [00246] [02044]
 χόρτου [02046]
 χού [03365]
 χούμενος [00018]
 χούν [00513]
 χοϊκός [02976]
 Χρεία [03249]
 χρεία [00855] [01083] [01124] [01872] [01922] [02057] [02059] [02091] [02133] [02408] [02412] [02643] [02644] [02656] [02714] [02715] [02772] [02779] [02978] [03061] [03062] [03200] [03244] [03578] [03579] [04157]
 χρείαν [00555] [01399] [01584] [02014] [02058] [02093] [02114] [02146] [02758] [02765] [04010] [04291] [04303] [04303]
 χρείας [01093] [02147] [02657] [03332]
 Χρή [00581] [04826] [04841]
 χρή [01542] [02481] [02691] [03328] [04337] [04496] [04604] [04623]
 χρη [00555]
 χρη [03848]
 χρηΐζειν [04045] [04299] [04302]
 χρηΐζουσιν [03240] [04297]
 χρηματίζειν [01871]
 χρηματίζοντας [03805]
 χρησά [04091]
 χρησαμένοις [00655]
 χρησίμιον [04497]
 χρηστή [03213]
 χρηστήν [01755]
 Χρι [00025] [00027] [00409] [00410] [01337] [01434] [01855] [02358] [03691] [04347] [04466] [04577] [04725]
 χρίεσθαι [01004] [01004] [01093] [01116]
 χρίεται [00998] [01130]
 χρισ [01038]
 χριόμενοι [01069]
 χριόμενος [01038]
 χρίσεως [01076] [01088]
 χρίσμα [01029] [01029]
 χρίσματος [01014] [01738]
 Χριστιανήν [00006]
 Χριστιανισμόν [00011] [00812]
 Χριστιανισμού [04073]
 Χριστιανοί [00023] [00034] [00036] [00039] [00041] [00041] [00489] [04077] [04079]
 Χριστιανοί [00019] [00026] [00031] [00181] [04077]
 Χριστιανόν [00013]
 Χριστιανός [00015]
 Χριστιανός [00011] [00019] [00030] [00103] [04091]
 Χριστιανών [00018] [00103] [00377] [00380] [00777] [02111] [03553]
 Χριστο [04730]
 χριστο [03919]
 Χριστομά [04697]
 χριστομά [02280]
 Χριστομάχοι [00448] [04537] [04651] [04663] [04943] [04954]
 χριστομάχοι [01196] [02965] [03365] [04092] [04464]
 χριστομάχον [01716]
 χριστομάχος [00101] [02261] [02383]
 χριστομάχους [04267]
 χριστομάχων [03552] [03580] [04437]
 Χριστόν [00680] [01164] [01437] [01672] [01684] [01735] [01761] [01767] [01779] [01796] [01807] [01809] [01817] [02338] [02341] [02980] [03373] [03767] [04271] [04472] [04850]
 Χριστόν [00105] [00116] [00160] [01756] [02438] [03346] [03582]
 Χριστός [00065] [00145] [00203] [00207] [00340] [00757] [00845] [00882] [00900] [01065] [01084] [01086] [01651] [01655] [01741] [01747] [01758] [01786] [01800] [01812] [01831] [02214] [02225] [02439] [02549]
 [02915] [02917] [03084] [03167] [03625] [03650] [03790] [04053] [04125] [04475] [04476] [04514] [04520] [04556] [04838]
 Χριστός [01696] [01797] [02346] [03083] [03181] [03463] [04451]
 Χριστού [00006] [00016] [00023] [00025] [00036] [00040] [00040] [00196] [00910] [00911] [01053] [02339] [02343] [02379] [02403] [02435] [02457] [03219] [03221] [03222] [03626] [03647] [03766] [03986] [04125]
 [04136] [04191] [04193] [04199] [04575]
 χριστοφόροι [04421]
 Χριστώ [00843] [00881] [00881] [01247] [01309] [02528] [02531] [02755] [02756] [02974] [03025] [03068] [03082] [03219] [03221] [03226] [03232] [03236] [03237] [03242] [03501] [03587] [03695] [03858] [04187]
 [04478] [04785] [04786] [04881]
 χρό [00191] [03226] [04511] [04524]
 χρόνοι [04367]
 χρόνοις [03342] [03812] [04118]
 χρόνον [00194] [00270] [00565] [01593] [01785] [02283] [02905] [03016] [04526]
 χρόνος [00269] [00271] [03814]
 χρόνου [00272] [00299] [00350] [00580] [04522]
 χρόνους [00267] [00268] [00273] [00300] [00594] [01207] [04508] [04791] [04791]
 χρόνω [00290] [00431] [00574] [00574] [01287] [01634] [01640] [02296] [02296] [02561] [02562] [02565] [02953] [03226] [03600] [03808] [03815]
 χρόνων [00299] [00358] [00585] [00591] [03219]
 χρυσίον [01216]
 χρυσοχόος [00512]
 χρώ [00840]

χρώμενος [04138]
 χρωμένου [02348]
 χρώνται [01548]
 χω [02313]
 χωλά [03022]
 χων [00907] [02280] [02333]
 χώραν [03809]
 χώρας [00906]
 χωρεῖν [02053] [03375] [03376]
 χωρήσαι [01379]
 χωρίζειν [02095]
 χωρίζεσθαι [00282]
 χωρίς [00217] [00217] [00235] [00269] [00298] [00298] [00301] [00395] [00408] [00420] [00491] [00492] [00493] [00557] [00834] [00836] [01239] [01555] [02009] [02059] [02071] [02173] [02178] [02236] [02262] [02313] [02381] [03045] [03047] [03121] [03329] [03367] [03457] [03591] [03941] [03970] [04101]
 χωρίς [01454]
 χωρίσει [03986]
 χωρισθῆναι [04713]
 χωρών [01582]

ψάλ [00758] [01045] [02182]
 ψάλλει [00066] [00233] [00259] [00404] [00865] [01576] [01750] [01897] [02000] [02517] [04714]
 ψάλλον [02226] [04761]
 ψάλλοντος [01214] [01709] [03117]
 ψάλλων [00993] [02220] [02372] [04746]
 Ψαλμοῖς [02669] [03135] [04877]
 ψαλμοῖς [02796]
 ψαλμῶ [00233] [00235] [00865] [00893] [01075] [01120] [01772] [02991] [02999] [03119] [03681] [04083] [04761] [04845]
 ψαλμῶδος [00986] [01088]
 Ψαλμών [02623]
 ψαλμών [02350]
 ψει [04584]
 ψεν [03345]
 ψεύδε [04576]
 ψευδές [01641]
 ψεύδεσθαι [00014]
 ψεύδη [00401]
 ψευδη [00096]
 Ψευδῆς [02608]
 ψευδολό [00125]
 ψεύδονται [03640]
 ψεύδος [03013]
 ψεύδος [00010] [01780]
 ψεύδους [03576]
 ψευδώνυμοι [01639]
 ψευδωνύμοις [03556]
 ψευδωνύμων [03554] [03567]
 ψεύσασθαι [01576]
 ψιθυρίζουσι [02287] [04731]
 ψιλόν [01760] [01767]
 ψιλός [01797] [02976]
 ψιλός [04634]
 ψιλοῦ [01805]
 ψόφος [02305]
 ψυ [02503] [04715]
 ψυχάς [01637]
 ψυχή [02035] [04455]
 ψυχή [00399] [04012] [04626] [04708]
 ψυχή [02034] [02276]
 ψυχῆν [04287] [04711] [04729]
 ψυχῆν [01776] [01791] [03680] [04454] [04647] [04710]
 ψυχῆς [00046] [02311] [03142]
 ψῶμ [03712]

ὦ [00184] [00266] [00448] [00509] [00552] [00992] [01132] [01230] [02552] [02814] [02943] [03011] [03114] [03365] [03574] [04077] [04345] [04629] [04651]
 Ω [01767]
 ὦ [00174] [00219] [00223] [00235] [00336] [00337] [00338] [00340] [00347] [00835] [01330] [01330] [01454] [01469] [01566] [01619] [01907] [01973] [02011] [02012] [02017] [02335] [02469] [02732] [02862] [03087] [03357] [03428] [03502] [03591] [03791] [03991] [04006] [04416] [04459] [04547] [04783] [04786] [04789] [04894]
 ὦδε [00698] [00889] [01393] [02650] [02651] [02841] [03202] [04877]
 ὦδη [04847]
 Ωδη [02510] [02819] [02869]
 ὦδης [03681]
 ὠδινὰς [00955]
 ὠδινεν [04728]
 ὠθείτω [04908]
 ὦκο [02488]
 ὠκοδόμησεν [02539] [02598] [04605]
 ὠλεσεν [04295]
 ὠμά [03682]
 ὠμεν [03921]
 ὠμην [01427]
 ὠμο [01476]
 ὠμοιώθη [01623] [01624] [03828]
 ὠμολό [02386]
 ὠμολόγησε [03708]
 ὠμολόγηται [00332] [00425] [00583]
 ὦν [00048] [00069] [00187] [00200] [00201] [00203] [00232] [00266] [00266] [00289] [00473] [00481] [00484] [00508] [00509] [00510] [00510] [00517] [00518] [00521] [00525] [00525] [00531] [00531] [00532] [00540] [00541] [00546] [00549] [00553] [00596] [00641] [00735] [00748] [00751] [00751] [00771] [00802] [00824] [00825] [00838] [00838] [00850] [00852] [00880] [00880] [00882] [00903] [00904] [00935] [00938] [00944] [00957] [00959] [00963] [00978] [01004] [01004] [01011] [01034] [01064] [01084] [01085] [01111] [01130] [01137] [01138] [01230] [01282] [01328] [01374] [01378] [01398] [01432] [01465] [01518] [01566] [01581] [01601] [01605] [01607] [01642] [01642] [01644] [01657] [01661] [01696] [01696] [01725] [01733] [01733] [01747] [01813] [01814] [01840] [01848] [01917] [01920] [01932] [01935] [01955] [01975] [01975] [02115] [02120] [02120] [02170] [02223] [02377] [02404] [02418] [02561] [02565] [02612] [02674] [02748] [02758] [02761] [02806] [02885] [02887] [02887] [02889] [02891] [02927] [02941] [02957] [03026] [03027] [03028] [03059] [03068] [03086] [03087] [03108] [03134] [03184] [03215] [03240] [03267] [03270] [03270] [03312] [03376] [03431] [03461] [03475] [03499] [03532] [03556] [03744] [03770] [03827] [03868] [03959] [03976] [04043] [04050] [04053] [04057] [04088] [04089] [04094] [04121] [04137] [04138] [04146] [04213] [04238] [04278] [04285] [04285] [04336] [04338] [04408] [04414] [04423] [04453] [04487] [04491] [04559] [04561] [04562] [04566] [04585] [04587] [04589] [04592] [04635] [04636] [04660] [04679] [04713] [04748] [04775] [04834] [04834] [04837] [04837] [04889] [04902]
 ὦν [01057]
 ὦν [00538] [00850] [00868] [01837] [02300] [02301] [02749] [03531] [03816] [04209] [04335] [04515] [04829]
 ὦν [00065] [00066] [00071] [00581] [00585] [00656] [00658] [00679] [00698] [00767] [00797] [01247] [01275] [01631] [01696] [01781] [01943] [02127] [02156] [02165] [02269] [02271] [02346] [02372] [02382] [02390] [02634] [02709] [02802] [02851] [03186] [03373] [03652] [03733] [03812] [04044] [04045] [04072] [04076] [04082] [04139] [04232] [04237] [04270] [04290] [04337] [04366] [04458] [04567] [04797] [04938] [04938]
 Ψν [00532] [03061]
 Ων [02047]
 Ωνήσιμον [01491]
 ὠνό [03143]
 ὠνό [00203]
 ὠνόμαζε [03139]
 ὠνόμασαν [03130] [03579]
 ὠνόμασε [02336]
 ὠνόμασεν [00059]
 ὠνομάσθαι [00060] [00062]
 ὠνομάσθη [01628] [02627]
 ὠνομάσθησαν [00502]
 ὠπησεν [02540]
 ὠπου [00104]
 ὠρα [04426] [04427] [04432] [04450] [04529] [04530]

